✱)فهرست ترجمهٔ کتاب ابن زیدون من الادب(✱

٢ سبب ترجمهٔ ابن کتاب
٤ مقدمهٔ کتاب
٨ سبب انشاء ابن کتاب
١١ ذکر رساله وشرح تاریخها
١٧ العجب اکذب
٢١ معشوقه لك ابن زیدونه مراسله و معاتبه سی
٢٨ بیان حسن یوسف علیه السلام
٣٠ حکایت قارون علیه ما یستحق
٣٧ بیان کنز النطف
٣٩ بیان نسب ملوك فرس
٤٩ مناقب قیصر روم
٥٢ حکایت اسکندر ابن فیلقوس وغلبته علی الممالك والبلدان
٦٥ حکایت اردشیر بابکی
٧٠ حکایت ضحاك عنود
٧٦ حکایت جذیمة الابرش
٨١ نوشیروان قزی شیرینك حکایه سی
٨٥ حکایت بلقیس ملکهٔ سباء و زباء بنت ملیح
٨٨ حکایت مالك بن نویره ووا قعهٔ خالد بن الولید
٩٣ مناقب عروة بن جعفر
٩٥ حکایت کلیب وجساس و وقعهٔ حرب البسوس
٩٩ وقعهٔ مهلهل بن ربیعه ومحاربته لقاتل اخیه کلیب
١٠٤ حکایت سموأل فی وفاء العهد
١٠٥ مناقب احنف بن قیس وحسن امارته وحلمه وسیادته
١١٤ حکایت حاتم طی وسخائه وکرمه
١١٩ مناقب یزید بن مهلهل وجودت رکوبه وشجاعته
١٢٦ مناقب سلیك ابن السلکة وقوة مشیه
١٣١ حکایت عامر بن مالك وجودة ملاعبة رمحه
١٣٦ مناقب قیس بن زهیر ومحاربته
١٤٣ مناقب ایاس بن معاویه وشدة زکائه
١٥٠ فصاحت سحبان بن ایاس الوائلی
١٥٣ بلاغة عمرو بن الاهتم
١٥٦ وقوع الصلح بین قبیلهٔ بکر وقبیلهٔ تغلب
١٥٩ قبیلهٔ عبس ایله قبیلهٔ ذبیانی میاننده واقع اولان قتالك دیت غرامتلری

١٦١ داحس نام کحیلان اسبك وصفی
١٧٠ حیلهٔ هرم بن قطبه بین علقمة وعامر
١٧٧ مناقب حجاج وتقلید ولایة العراق
١٨٨ خطبهٔ حجاج لاهل العراق
١٩٧ حکایت اعرابی مع الحجاج
٢٠٤ مناقب قتیبه و فتحه ما وراء النهر
٢١٧ ممانعة قتیبه لسلیمان ابن عبد الملك من عزله
٢٢٢ مناقب مهلب ابن ابی صفره ومحاربته مع الخوارج الازارقه
٢٣٧ مناقب هرمس الهرامس
٢٤٤ مناقب افلاطون وارسطالیس
٢٥١ مناقب بطلیموس وتدبیر اسطرلاب وتصویر الکره
٢٥٤ مناقب بقراط حکیم
٢٥٨ مناقب جالینوس حکیم
٢٦٣ مناقب قاضی ابی معشر
٢٦٦ مناقب جابر بن حیان المشتهر فی فن علم الکیمیا
٢٦٧ مناقب الشیخ نظام المعتزلی
٢٧٥ مناقب الشیخ کندی المشتهر بفیلسوف الاسلام
٢٧٨ بیان اختراعات الالحان وتألیف الاوتار
٢٨٢ مناقب عبد الحمید الکاتب الماهر المشهور وخروج ابومسلم خراسانی وانقراض دولت امویه
٢٩١ مناقب سهل بن هارون وظهور علوم عقلیه وفلسفیه
٢٩٨ مناقب عمرو بن البحر المشتهر بلقب جاحظ
٣٠٧ مناقب مالك بن انس صاحب المذهب
٣١٢ تعریف الادلة واقسامها
٣١٣ تعریف الماهیة والکیفیة
٣١٤ تعریف الجوهر والعرض
٣١٥ بیان المعمی واول من اوجدها ومناقب امام خلیل
٣٢٠ تعریف الاسم والمسمی
٣٢٢ تعریف الاسماء والافعال
٣٢٧ تعریف الظرف والحال
٣٣١ مطلب ادیان مختلفه ومذاهب متفرقه
٣٣٤ بیان مذهب مانی زندیق وغیلان
٣٣٨ قتل وصلب مانی زندیق
٣٤٠ ذبح جعد بن درهم زندیق

T. C.
... MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 926
RAĞIP P
Ka. N.
1076
١٠٨٧
٢٧

٣٤٢ قتل بشار شاعر ماهر
٣٥٣ بيان خارق العادة
٣٥٧ بيان ضرب المثل كل الصيد في جوف الفرا
٣٥٨ مناقب ابو نواس
٣٦١ مناقب ابي تمام
٣٦٣ مناقب البحتري
٣٦٨ حكاية ضابي بن ارطاة
٣٦٩ حكاية دمستق قيصر
٣٧١ مناقب عبدالله بن معاويه
٣٧٣ مناقب ليلى ومجنون عامري
٣٧٨ مناقب عمر بن عبد الله المخزومي
٣٨١ مناقب دريد بن ضمرة الشاعر
٣٨٣ مناقب تسمع بالمعيدي خير من ان تراه
٣٨٤ مناقب ملك نعمان بن منذر
٣٩٠ مناقب سهيل بن عمرو
٣٩١ تعريف التمتمة والغمغمة والفهفهة
٣٩٣ بيان قتل زنادقه لعنهم الله تع
٢٩٥ مناقب هبنقة الاحمق
٣٩٧ مناقب طويس لطيفه كو
٤٠٠ الاشياء انما تجذب الى اشكالها
٤٠٣ مناقب يسار المشتهر بمثل يسار الكواعب
٤٠٦ مناقب فرزدق الشاعر الماهر
٤٠٩ حكاية وافد البراجم
٤١١ مناقب متلمس وطرفه
٤١٢ مناقب عقيل بن علقمه ابن الجهني
٤١٧ مناقب هند بنت الخس
٤٢٠ مناقب دختران همام ابن مره
٤٢٤ فقرة والنار ولا العار
٤٢٦ مناقب اعشا الشاعر
٤٣١ تعريف الميسر والقداح
٤٣٣ مناقب خنساء الشاعرة
٤٣٦ حكاية محرق البردين
٤٤٠ فقرة قرطين ازدر يكتا
٤٤١ مناقب عمرو بن معدي كرب ووصف الصمصامه
٤٤٩ مناقب حطيئة الشاعر
٤٥٢ وكم من يعتمد في بالقوة
٤٥٤ مناقب ابو العتاهيه
٤٥٨ فقرة اشأم من براقش
٤٦٢ فقرة وان العصا قرعت لذي الحلم
٤٦٦ حكاية نذر جوان بشار الشاعر بمائة دينار

ترجمهٔ سرح العيون في شرح رسالة ابن زيدون

* بسم الله الرحمن الرحيم *

سپاس بحد وشكر لا يعد اول خالق فرد وصمده اولسونكه نوع انسانى اشرف انواع خلايق واتم اصناف ممكنات وجمله سنه فائق وكرم واحسانته شايان ولائق خلق وايجاد وعلوم ظاهره وباطنه ايله آراسته ومعارف صوريه ومعنويه ايله پيراسته وارائت سبيل رشاد ايلدى * وافضل صلوة واكمل تحيات اول اشرف مخلوقات اولان نبى كريم ورسول رسالت پناه حضرتلرى اوزرينه اولسونكه مظهر سر اولاك وسبب خلق انس وجن وملائك وافلاك اولوب هر كيمك كه آخر الرسل وخاتم الانبيا اولديغنه اقرار وايمانى وشريعت مطهره سنه انقياد واذعانى اوله نعم دارين ايله متنعم وسعادات ابديه ايله مستسعد ومغتنم اولدى * ودرود وسلام آل عظام واصحاب كرام حضراتنه اولسونكه هر برى رهبر راه هدايت ورهنماى صراط مستقيم سعادتدر * بعدازين * بو بندهٔ كمتر وناچيز وعبد احقر حيرت آميز محمد سعيد ابن قره خليل عاملهما الله بلطفه الجليل اگرچه قليل البضاعه وعديم الاستطاعه در ماﻻيدرك

كله مهما امكن تدريس وتعليم ايله وقت كذار وتحصيل وتفهيم ايله پيغوله اشتغالده تمكن وقرار ايدوب هرچندكه فنون غامض المدركى ذهن كليل دركدن عاطل وعلوم صعب المنالى فهمدن قاصر وناهل اوله كتب ادب ومحاضرات وتاريخ ايله تفكه لذيذ اولمغله فرائد نفيسه سنى رشتهٔ نظره كشيده وصفحهٔ درونه سرد وتهذيذ ايدردى بر كون خاطر فاتره خطور ايتديكه رسالهٔ ابن زيدون وابن نباته نك شرحى كه سرح العيوندر نظم ونثرى مشتمل وتاريخ وادب ومحاضراتى محتوى ومتكفل اولوب فوائد كثيره سى ولطائف وفيره سى اولمغله لسان فصاحت بيان عربيدن زبان ملاحت نشان تركى يه نقل اولنسه ابكار معانى ومضامينته لباس فاخرهٔ الفاظ تركيه الباسيله بر يوزدن دخى خوب صورت ايله جلوه نما وطبايع معارف شناسان عندنده معتبر ومعتنا اولوردى ديو رشيق القد اسيل الخد براعهٔ ناسج نثور ونظام واخذ جودة كلام ايله بياض روى شاهد صحايفه فرايد كلماتى نظم وتزيين وخال سيه مثال نقط وحروفى ايله ترشيح وتحسين ايليم اما مهب محنتدن رياح خواطر مشتده ووزان وتشتت قلب غمناكدن اوراق امانى متساقط وپريشان اولمغله قوه دن فعله ونيتدن عمله كتورمك ميسر اولمامشدى لكن بر روز فيروز وبر دم نشاط بخش بهجت افروزده كوشه نشين انزوا ودوام دولت عليه دعاسنه دست بر داشتهٔ دركاه خدا ايكن طبيعت ميدان غمكساريده كميت بند ونديمته سوار وهر جانبه جلوه وجولان وآخر كار ارخاى عنان ايله * دلا كر آيدت روزى غمى پيش * چو يارى باشد وغمخوار غم نيست * بيتى ايله ترنم ساز اوله رق بو انزوا وفراغت نتيجه دك وبو حجاب وتوارى نه زمانه دك حمد الله كه سنك كلك عبير افشانك طرز انشاده دخى رشح لآلى ايلر خصوصا بو زمان سعادت نشانده ارباب كمال مكرم ومرعى واصحاب فضل وافضال محترم ومحمى وهر بر سخنور ودانشور رتبه سنجه محسود نادان ومغبوط جهلاى بى اذعاندر * نه زمان كوشه كرلك خبر متاع سخنى * بورو بجده ايدن كذبله دعواى زيان *

دیوب رسالهٔ معهوده یی شرحله ترجمه یه حث وترغیب واملاء
وانشاسنی تشویق وتصویب ایلدکده مستعینا بالله تعالی تحقیق
وتحریرینه شروع اولنوب فوائدنی بسیار ومنافعنی اکثار ایتمك
ملاحظه سیله کتب ادب ومحاضرات ولغات وتوار یخدن ظفریاب
اولدیغم امثال عربیه وفارسیه وافسانهٔ عجیبه ونوادرغریبه وابیات
لطیفه ولغات مشکله یی هامش ترجمه یه منه تحریر واتمام ایتدکدن
صکره بعض کتاب تکاسل پیشه نك اجرت کتابتی برکون مقدم اخذ ایدرم
اندیشه سی درون بطالت قرینده جایکیر اولوب اکثرمنه لری ترك
ایلدیکندن ماعدا مطالعه سیله تفکهه رغبت بیوران ارباب فضل
وکماله هامشه نظر اندازاولمق عسیروتکلفدن خلو ورهاو بیرون حوصلهٔ
امکان اولدیغی مستغن عن التقریر اولمغله تکرار هامش ترجمه ده
محرراولان فوائد نفیسه مسطره ضم والحاق اولنمغه بدأ وشروع
اولندی والله المیسر للاتمام والاختتام * مقدمه در ذکرمنشیٔ این
رساله * بورسالهٔ مقبوله یی رشتهٔ لئالیٔ انشایه کشیده و یراعهٔ درر پاش
کلمات لطایفدن صحیفهٔ اوراقه جوهرحروفنی سبیکهٔ سطور ایدن
وزیرادیبك کنیه سی ابوالولید واسم سامیسی احمدبن عبدالله بن غالب
بن زیدون المخزومی الاندلسیدر که شعروانشا وکتابتده یکانه ومیدان
فصاحت و بلاغتده یکه تازبی مثل و بی بهانه اولوب اوچیوز
طقسان درت سنه سی بلدهٔ قرطبه ده پانهادهٔ سرای وجود اولمشدر
ووزیرکاتب معناسنه اولوب * خورشیدطلعتا وزراء تووجه من * اکنون
سه ماه رفعت که تأخیر میکنند * بیننده وزرادن مرادکاتبدر ووزیر
مشارالیه مشار بالبنان اولان علمای ذوی الامعاندن برینك نسل نجیبندن
اولمغله برطفل نجل نجیب ظهورایدوب هنوز نارسیده ایکن تحصیل
معارف کلیه وجزئیه یه بدأ واشتغال وعلوم عربیه وادبك نکت
ومزایاسنه وصولده بذل مقدورایله صاحب کمال وامثال واترابنه
تفوق وتفرده فائق وهم رتبه سنه من کل الوجوه رائق اولدقده
* انما یعرف ذاالفضل ذووه * مضمونی اوزره ممالك اندلسه تغلب

ایدن ملوك طوایفدن ابوالولیدبن جهورکه ارباب دانشه اکرام وقدر
ومنزلتلرینه کوره هر برینه احترام ایتمکله معروف وکندی دخی برادیب
کامل اولمغله دامن کرمنه تشبث آرزوسیله اوطرفه محمل بند عزیمت
وذات وحیثیتی وسیله سیله داخل کهف الامانی وندیم صاحب سر
وسامانی اولوب قدرومنزلتنی برتروعالی اوصاف جمیله سی معلوم اسافل
واعالی اولدقده ملك مومی الیه نظام امور مملکتی ایچون سائر ملوك
اندلسه ایلچی ارسالی اقتضا ایلدکده ارکان دولتك اعقل وارشدی
وزیر مشارالیه اولمغله * الرسول یدل علی مقدارمرسله * قولنه رعایة
سفارته تعیین واقتضاسنه کوره رأی وحرکتی عقل نادره دانته تفویض
وتقلید * وارسل حکیما ولاتوصه * امری ایله عامل ورای وتدبیرنه
راضی وقائل اولوردی اهالیٔ مملکت دخی ابن زیدونه ملکك میل
وتوجهنی وعلو رتبه وشانی مشاهده ایلدکچه تردد وانتساب ایتمکه
کوشش ایدرلردی وفی الحقیقه حسن خلق وخصال حمیده سی
خلقی کندویه بندهٔ افکنده وچاکرزرخریده ایتمك رتبه سنه
واصل اولمشدی چونکه ابن زیدونك نظام حالی نیجه زمان متمادی
وباقی ووقع واعتباری روز بروز متزاید ومترقی اولدی حساد
بدنهادك آتش حسدلری شرار افشان وهر بری برکونه راه
فسونسازی یه راهی ومکر وحیله ایله ابن زیدونك طرد وابعادنه
مجد وساعی اولوب لکن ملعنت جبلیه لری آشکارا اولمغله کارکر اولمدی
اما زمرهٔ ملعنت شعاردن بری که * الزم للمرء من ظله * وفقنجه ابن
زیدونك مجلسنه ملازم وصورتا صدیق وغمکساری وحسده نك بومقوله
اطوارناپسندیده لرینه * ابکی من یتیم * وترتیب جزالرینه دامن درمیان
وعازم اولوردی اما * اکبرالاعداء اخفاهم مکیده * سرا حساده
اعانت ومکر وخدیعه لرینه متانت و یروب آخرالامر نفاقلری ابن
جهوره تأثیر ومقدمات فریب اشتمالاری نتیجه پذیر اولوب دروغ
واراجیفلرینه اعتماد وغضب وعتاب ایله وضع زندان * واظلم من لیل *
برمحله حبس و بند بلایه کرفتار واسرایلدکده ابن زیدون بورتبه

ادباردن منضجر ومحزون وهر روزی * اطول من یوم الفراق * اولمغله طاقتکزار وناله وفریاده آغاز ایدوب هرچند که استعطاف واستعفایی متضمن رسائل عجیبه وقصائد لطیفهٔ غریبه ارسال ایدردی آتش غضبی مشتغل وشرار افشان اولمقلغه باعث اولوردی آخرکار * الفرار مما لایطاق من سنن المرسلین * مسلکنه سالك و برشب دیجورده فراره منهالك و سوی سلامته ز برزمیندن سیل وش روان وجان شیرینی خلاصه سعی وشتابان اشبیلیه صاحبی معتضد لقبیله ملقب عباد بن محمدك کنف حمایه سنه وصول ایله رهایاب اولدخی تلقی بالقبول ایله اکرام وکامیاب ایدوب رتبهٔ وزارتی احسان واموز مملکتی تفویض والباس خلعت فاخره ایله تکریم فراوان ایلدی مومی الیه ابن زیدون رأی وتدبیرده عدیم المثل وفضل وهنرده بی همتا ومسلم الکل اولدیغندن ماعدا اطوار پسندیده سنه بناء محبوب قلوب عالمیان وممدوح کافهٔ رعایا واعیان وهرکسه لطف وکرمی مبذول ورایگان ایدی کتاب الذخیره ده ابن بسام بعض وزراء اشبیلیه دن نقل ایله ذکر ایدر که برکون ابن زیدونك تسری ایلدیکی جوار یدن بری وفات ایدوب کبار واعیان واتباع وداعیان جنازه سنه حاضر وهر بری علی مقدار مراتبهم ابن زیدونه تعزیه یه آغاز وتسلیه بخش وخاطر نواز یده نقدینهٔ درر کلماتلرك صرف ایتمه ده اطناب وایجاز ایلدکلرنده فردا فردا جوابه تصدی وهر برینه الفاظ ومضامینی مختلفه ومتغایره کلمات دریهٔ النظامی سلك آدابه نظم و بریوزدن لطافت آمیز جواب ویردیکنه وسعت میدان فصاحت و بلاغت واستحضارینه رتبه واردیغی تکرار معلوم جهانیان اولدی ومومی الیه دورت یوز التمش اوچ سنه سنه وارنجه عباد و پدری معتمد علی الله خدمتلرنده مکرم ومحترم واشرف خدماتده منصوب ومستخدم اولوب سنهٔ مزبوره ده ارتحال دار بقا ایلمشدر مورخیندن ابن حیان وابن بسام وغیریلری ابن زیدونك فضائل واخبارندن برزنبذه ذکر و بیان ایلمشلردر ازجمله مرتب دیوانی و رسائل کثیره سی اولوب نظم ونثرده فائق الاقران

واهل ادب عندنده مشار الیه بالبناندر و وادیٔ شعر وانشاده ماهر ونقاد اولانلر نظمنی نثرندن اجود واحسندر دیوب حسن دیباجهٔ الفاظه ایضاح معانی یه موفق اولدیغنه بناء بحتری الغرب تسمیه ایلمشلردر ونثرده امثال عربی واشعار متقدمین ومتأخرینی افراط ایله ایراد ایتمکله منظومی منثورنه غالب اولوب بادیٔ نظرده بالجمله منظوم ظن اولنمق رتبه لرینه رسیده اولمشدر لکن بو وادی دخی اطلاع معجبنه واستحضار معجزنه دلالت ایدر اعجاز نثری فصاحت و بلاغتده نه رتبه یه بالغ اولدیغی بو رساله یی سرد ایله معلوم اولور که سائر نثرینه نمونه در اشعارندن دخی بعض مرتبه ذکر اولنسون که * لیس الخبر کالعیان * حتی رتبهٔ بلاغتی یقینا معلوم ارباب فهم ودانش اوله ازجمله مسجون یکن ابن جهوره خطاب ایدوب ارسال ایلدیکی قصیده در که ذکر اولندی (قصیده) ماجال بعدك لحظی فی سنا القمر * الا ذکرتك ذکر العین بالاثر * ولا استطلت دماء للیل من اسف * الا علی لیلة سرت مع القصر * یالیت ذاك السواد الجون متصل * قد استعار سواد القلب والبصر * یا للرزایا لقد شافهت منهلها * غمرا فما اشرب المکروه بالغمر * لا یهنئ الشامت المرتاح ناظره * انی معنی الامانی ضایع الخطر * هل الریاح بنجم الارض عاصفة * ام الکسوف لغیر الشمس والقمر * ان طال فی السجن ایداعی فلا عجب * قد یودع الجفن حد الصارم الذکر * وان یثبط ابا الحزم الرضی قدر * عن کشف ضری فلا عتب علی القدر * من لم ازل من تانیه علی ثقة ولم ابت من تجنیه علی حذر * جال فعل ماضی اولوب جولدن وجولاندن مشتقدر ولحظ مؤخر عین ایله نظره دیرلر وسنا ضوء معناسنه در واسف اشد حزن معناسنه در وجون اضداددن اولوب بیاض وسواده اطلاق اولنور وجفن نیام تیغ معناسنه در وتثبیط برشیئی شیٔ آخردن کشی اشتغال ایتمکه دیرلر (بو بیتلر دخی بنی جهور حقنده در بنی جهور احرقتموا بجفائکم * جنانی فما بال المدایح تعبق * تعدوننی کالعنبر الورد انما * تطیب لکم انفاسه حین یحرق * (وله فی حق الجهاورة) ان الجهاورة

الملوك تبووا * شرفا سری معه السماك جنيبا * فاذا دعوت وليدهم لملة * لباك رقراق السماح اريبا * هم تعاقبها النجوم وقدتلا * فی سودد ومنها العقيب عقيبا * ومحاسن تبدی دقايق ذكرها * فتكاد توهمك المديح نسيبا * هرشی كه مثلا لی اولها كه رقراق ديرلر (بو ابيات دخی معتضدی مدح ايلديكی قصيده دندر * امافی نسيم الريح عرف يعرف * لناهل لذات الوقف بالجزع موقف * وايلة وافينا الكثيب لموعد * سری الايم لم يعلم بمسراه مرجف * بو مطلع دخی برغزاندندر * بينی و بينك ما لوشئت لم يضع * سر اذا ذاعت الاسرار لم يذع * (مطلع ديكر) انی ذكرتك بالزهراء مشتاقا * والافق طلق ومرئی الروض قدراقا * وموی اليهك بر قصيدهٔ نونيه‌سی واردر كه شهرتی ذكرنه ماندر (در بيان سبب انشاء اين رساله) ابن زيدونك

بيان سبب انشاء رساله

بو رسالهٔ مرغوبه يی انشاسنه سبب بودر كه مغرب زمينده بنی اميه‌دن داخل ديمكله معروف اولان عبد الرحمن ابن حكمه منسوب خلفاء امويه‌دن مستكفی بالله محمد بن مستنصر بالله ابن مستظهر بالله عبد الرحمن خليفه‌نك زليخا مانند حسن وجمال صاحبه‌سی ولاده نامنده بر دختر پاكيزه‌سی وارايدی كه * سينه بی‌مثل و بدل عارض دلبرده كوزل * عبی انجق قتی نازكدر اونا زنده كوزل * هر طرفی موزون ومتناسب بر محبوبهٔ آفت جان ونونهال فتان جهان اولوب پدری مستكفی بالله قتل اولنوب طوائف ملوك تغلب ايلدكدنصكره سمت شعر وادبه ونظم ونثر عربه ميلی وتحصيل معارف وانشاء شعره جبلی هوسكار اولمغله رفع حجاب وتستر وتصونی ترك ايله داخل مجالس احباب بلكه هم بزم شعرا وكتاب اولوب فرط حسن وجمالدن ماعدا شعر وانشاده دخی مردانه واديبانه وضع وروشی اولمغله كبار وزرا وشعرا دلداده‌سی وعشقيله دل بوده وآواره‌سی اولوب هر بری شرف قدومنه خواهشكر ومشاهدهٔ جمال با كمالنه فرصت خواه وطلبكار اولوب * تشريفك ايله خانه‌می رشك ارم ايله * اغلمه بنی ايكی كوزم كل كرم ايله * ديو هر بری نياز و برينك خاندسنه وارد قده مقدوری مرتبه اكرام واعزاز و بر برينه معاملهٔ ناز ونياز ايدرلردی وافتادكان حسن جهان

سوزنی معاينه ايلدكجه بی اختيار * لبك كلدر دهانك غنچه خدك لالهٔ حمرا * جبينك اوزره اول كاكل يا عنبر بو يا خود سنبل * بيتيله ترنمساز اولورلردی لكن ولاده‌نك ميلی ومحبتی ابن زيدونه زياده واكثر الفت ومعاشرتی مز بوره منحصر وتنهاده ايدی حتی بو قطعه يی انشاد ايدوب ابن زيدونه ارسال ايلمشدر

* ترقب اذا جن الظلام زيارتی * فانی رأيت الليل اكتم للسر * وبی منك مالو كان بالبدر لم يسر * وبالليل لم يظلم و بالنجم لم يسر *

وابن زيدون معشوقه‌سی ولاده يی فارلقبيله ملقب وزير ابو عامر بن عبدوس ايله مواصلت تهمتيله اتهام وغضب ايدوب ايكيسی حقنده بو قطعه‌يی انشاد ايلدی

* عيرتمونا بان صار يخلفنا * فيمن نحب وما فی ذاك من عار * اكل شهی اكلنا من اطايبه * بعضا وبعضا صفحنا عنه للفار *

شهی مشتهی معناسنده اولوب صفح اعراض وترك معناسنده در ولاده دخی خاطرمانده اولوب ابن زيدونی هجو قصديله علت معهوده‌يه ابتلاسنی مشعر بو قطعه يی انشاد وارسال ايلدی

* ان ابن زيدونه علی فضله * يلهج بی شتما ولا ذنب لی * يلحظنی شزرا اذا جئته * كانما جئت لاخصی علی *

علی ايله ابن زيدونك علی اسمنده اولان غلامنی مراد ايدر يعنی ابن زيدون فضل وهنرده ممتاز ومسلم ايكن بنم شتم وازارمه حريص اولور حال بو كه بی جرم وكناهم وكنديسنك زيارتنه واردقده طرف چشم غضب آلودی ايله نظر ايدر كه كويا بن خادمی علی يی خصی ايتمك ايچون وارمشم و بر قطعه كه انشاد ايدوب آستيننه تحرير ايلمشدی بودر

* انا والله اصلح للمعالی * وامشی مشيتی واتيه تيها *
* وامكن عاشقی من صحن خدی * واعطی قبلتی من يشتهيها *

وموی اليه ابن زيدونك ولاده‌يه ميل ومحبتی افراط ايله اولمغله اكثر غزللری ولاده‌نك اوصاف جميله‌سنده اولوب بعضيسنده اسمن دخی تصريح ايلمشدر كذلك وزير ابو عامر بن عبدوس ولاده‌يه دلداده ومعاشرت

والفته تكلف وسعى واسباب بزم آماده ايدردى لكن ولاده يه سوءقصد
ايله دكل بلكه انجق برنكاه عاشقانه يه وملاطفه ومشاعره يه راضى
وقانع ايدى ولاده ايسه ابن عبدوسى هزل ومزاح وبعض كلمات لطيفه
آميز ايله مذاق ايدردى ازجمله بركون ابن عبدوسك خانه سى جانبندن
مرور ايدوب كوزديكه ابن عبدوس اتباع وندماسيله درخانه ده سرير
اوزره جالس ومكالمه يه مشغول وپيشنده منبع چركابدن حوض
مثال بر آبكير مشاهده وبو بيتى انشاد ايلدى * انت الخصيب وهذه مصر
* فتدفقا فكلاكما بحر * وابن عبدوس قطعا جوابه قادر اوله ميوب
ولاده سمت آخره عزيمت وتوجه ايلدى واهالىء قرطبه بو بيتى ازبر ايدوب
تغنى وقرأت ايدرلردى بيت مزبور هارون الرشيدك مصره والى ايلديكى
عبد مدحنده ابونواسك انشا ايلديكى قصيده سندن اولوب مصردن
مراد مصر قاهره در وخصيب عبدمز بورك اسميدر ورشيدك عبدى — بيان منقبهٔ خصيب مصرى
والىء مصر ايلسنه باعث آيت كريمه دن منفهم اولان فرعونك حكومت
مصر ايله افتخار ايدركه فرعونك كبرو بغينه سبب اولان حكومت مصرى
بر عبده تفويض وتقليد ايدرم ديوب خصيبه توجيه ايلدى
وابن عبدوس ولاده يى تهاجه صيد ووصالنه هر خدعه ومكر ايله دام
وقيد تدارك ايدوب نائل مرام اولم ديو سعىء اهتمام ايدردى
حتى ابن زيدون مطلع اولوب بو قطعه يى انشاد ايلدى * وغرك
من عهد ولاده * سراب ترى وبرق ومض * هى الماء تأتى على قابض *
* ويمنع زيدنه من مخض * ومض لمعان خفيف معناسنه اولوب كالقابض
على الماء تحصيلى ممكن اولميان شىء تحصيله سعى ايدن كيمسه حقنده
ضرب اولنور مثلدر كه شاعرك بو بيتنده مذكوردر * فاصبحت من ليلى
الغداة كقابض * على الماء لايدرى بما هو قابض * ومخض لبندن
زبدى اخذه ديرلر واول لبنه ممخوض ديرلر چونكه ابن عبدوس مكر
وحيلدن سوده اولمدى برزن مكاره ودالهٔ محتاله وغداره تدارك ايدوب
ولاده يه ارسال وهزار خديعه ايله كنديه تميل واستحصال ايلديه اول
زن فاجره دخى ولاده نك بزمنه دخوله رخصتياب اولوب ابن عبدوسك

محاسن

محاسن ومناقبن تعداد وميل واشتياقنى اعلام وبيان وكنديه
مخصوص اولوب آخر ايله الفت واستيناسدن نفسنى ابعاد نبازنده
اولديغنى شرح وتفصيلده صرف مقدور وسعى نامحصور وابن عبدوسه
منحصر وسائرينه التفات وميل ايتميوب محبتى آخردن زائل وقاصر اولمق
خصوصنده قصور ايتمدى اما ولاده نك ابن زيدونه * عاشقان هرچند
مشتاق جمال دلبرند * دلبران بر عاشقان از عاشقان عاشق ترند *
مضمونى اوزره عشق وابتلاسى ابن زيدونه برتر وفى الحقيقه بربرينه
وافق شن طبقه مصداقنجه اوفق وانسب وظرافت ومعرفتده برابر
اولمغله ابن عبدوسك قواده ارسال ايلديكنى ابن زيدونه اعلام ايدنجه
ولاده لساندن بو رسالهٔ مشهوره يى تصنيف وارسال ابن عبدوس دخى
معشوقه يى تأليف واستحصال ايتمدن مأيوس واول مرغى صيد
وشكاردن عاجز وبى مجال اولوب مقدما بيان اولنديغى اسلوب اوزره
ابن زيدون اشبيليه يه فرار ايدنجه دست تعرضن كوتاه وشبان روز آتش
تحسردن آه وواه ايدردى مورخيندن ابن بسام وابن حيان بو افسانهٔ
عجيبه يى بو كونه ذكر وبيان ايلمشلردر * ذكر ازرساله وشرح تاريخها — متن
كارسم (امابعد ايها المصاب بعقله المورط بجهله) كلمهٔ اما فتح همزه
وتشديد ميم ايله اولوب نحويينندن برجماعت حرف شرط اولميوب
معناى شرطى متضمندر ديديلر وبو محلده تفصيلدن مجرد اولديغى
معنيده تصريح اولنمشدر (لكن علامهٔ عبدالقادر حرف شرط
وتفصيلى مفيد اولمسنه ذاهب اولمشدر اكثريا ظرف زمان ونادرا
ظرف مكان اولوب زمان ايچون استعمال اولندقده جاء زيد بعد عمرو
ومكان ايچون استعمال اولندقده دار زيد بعد دار عمرو ديرلر وبو محلده
لفظ اعتباريله زمانه صالحه ورقم اعتباريله مكانه صالحه در وكلمهٔ امادن
نصكره واقع اولدقده ناصبنده اختلاف اولنوب بعضيلر فعل شرط
مقدردر ديدى وسيبويه اما كلمه سى فعل مقدره نائب اولمغله بعدنى
نصب ايدر ديدى پس مذهب اوله كوره اما فعلدن معنا نائب اولوب
عملا نائب اولمز ومذهب ثانى يه كوره معنا وعملا نائب اولدى واصل عباره

دمهما يكن من شئ بعد كذا اولوب مهما مبتدا و يكن شرط اولوب
اما معناء ابتداء وشرطى متضمن اولديغى وقتده امايه فا لازم اولور
و بعد بو محلده ترتيب صناعيده استعمال اولنوب خطبا وكتاب اكثرى
كلام محرر ورسائل محرره لرنده امابعد عبارتيله بدأ ايدرلر كه سامعين
كلاملرينى كركى كبى اصغا واستماع ايده لر حتى سحبان امابعد ايله افتخار
ايدوب * وقد علمت قيس بن غيلان انني * اذا قلت امابعد انى خطيبها
* بيتنى انشاد ايلدى واكثريا امابعد حمدله وصلوله عقيبنده ذكر اولنوب
اول محلده كلام اول وكلام ثانى مياننى فصل ايلديكنه بناء فصل الخطاب
تسميه اولنور وكاهيجه عقيب بسمله ده ذكر اولنوب كاهيجه كان
عقيب فكر ورويه ده ذكر اولنمش كبى ابتداء ذكر اولنور نتكيم بو رساله ده
ذكر اولندى واما بعد عبارتنك ابتداء قائلى داود عليه السلام اولمق اوزره
روايت اولنوب بعضيلر قرآن كريمده مذكور اولان فصل الخطاب اما
بعد در ديدى و بر روايتده عبارهٔ مذكورهنك ابتداء قائلى حكماء عربدن
قس بن ساعدة الايادى در لكن روايت اولى اصح اولوب قس عربده
كلمهٔ مذكوره ايله ابتدا خطبه قراءت ايليوب وابتدا اوائل كتبه كتب وتحرير
ايلمشدر ومصاب مصيبت ونائبه ايله مبتلا اولان كيمسه نك اسمى اولوب
رجل مصاحب وفى عقله صابة ديرلر يعنى عقلنده جنوندن بر طرف
واردر ديمك اولوب معناى لغويسى سهمك مرمايه وجه صواب اوزره
وصولندن عبارت اولمغله اصاب السهم ديرلر پس مصيبت فى الاصل
رميه ده استعمال اولنوب بعده نائبه يه مختص قيلندى وعقل تحرئ نفع
وتجنب ضررده مستعمله معرفتدن عبارتدر وعقلك اشتقاق ومعناسنده بيان حقيقة عقل
اهل لغة ومتكلمينك اقوال كثيره سى اولوب بعضيلرى قتنده عرب اشترى
فراردن منع ايچون ساقنى ذراعنه ريسمان ايله ربط و بند ايلديكى
وقتده عقل الناقة ديدكلرى قولندن مشتقدر ديدى كان عقل تسميه
اولندى وديته عقل تسميه اولندى زيرا ديت اولمق اوزره اعطاء اولنه جق
اشترفناء ولى مقتوله عقل وربط اولنور ياخود سفك دمايى حبس ايدر
و بعضيلر عقل معقلدن مشتقدر ديدى ومعقل ملجاء و پناه معناسنه اولوب

زيرا بانى كندو بى دشمندن منع وحفظ ايدر بر جبله التجا ايلديكى
زمانده عقل الوعل ديرلر كويا انسان احوالنده عقله التجا ايدر واشتقاق
عقلده بر مقدار قول دخى وار در كه ذكرى تطويله باعث واكثرى
معانى مشترك اولمغله ترك اولندى وجاحظ عقل صواب وحق اولان
شيئه معرفت واول صواب ايله عمل زمانى زمان معرفته مقارن اولمدن
عبارتدر ديدى پس علم عمله علت وقيد اولوب بر كيمسه يى محاسنه
علمى محاسنى عملنه داعى ومساوى يه علمى مساوى عملنه مانع اولدقده
علم عملك قيدى ووثاقى اولمش اولور چونكه عقل ونهى صاحبنى
فعل مستحسنه عقل وحبس وفعل مستحسنى عمل وفعل قبيحى نهى ومنع
ايتدوه وثاق وعقال كبى اولدى اول كيمسه يه عاقل دينلدى وراغب
ديدى كه عقل قبول علمه متهيئه اولان قوته ديرلر واول قوت ايله انسانك
استفاده ايلديكى علمه دخى عقل ديدكلرينه بناء امير المؤمنين على كرم الله
وجهه * العقل عقلان مطبوع ومسموع ولا ينفع مطبوع اذا لم يكن
مسموعا كما لا ينفع ضوء الشمس وضوء العين ممتنع * بيوردى يعنى علم ايكى
قسم اولوب برى مطبوع و برى مسموع در ومطبوع مسموع اولمدقجه
نافع اولمز ضياء آفتاب نابينا ومفقود البصره فائده ويرمديكى كبى
و پيغمبر عليه الصلوة والسلام عقل مطبوعه اشارت ايله * ما خلق الله
خلقا اكرم عليه من العقل * وعقل مسموعه اشارت ايله * ما كسب
احد شيئا افضل من عقل يهديه الى هدى او يرده عن ردا * بيوردى
يعنى بارى تعالى عندنده عقلدن اكرم بر مخلوق خلق ايلمدى و بر كيمسه
هدايه هدايت ايدر ياخود فاسددن رد ومنع ايدر عقلدن افضل برشئ
كسب وتحصيل ايلمدى و بارى جل شانه قرآن كريمدن هر موضعده كه
كفارى عدم عقل ايله ذم ايلدى عقل مسموعه اشارت بيوردى
وهر موضعده كه عقله بناء عبددن رفع تكليف ايلدى عقل مطبوعه
اشارت بيوردى و بعض حكما عقلى تعريف ايدوب جوهر بسيطدر
ديدى و بعضيلرى جسم شفاف اولوب محلى دماغدر ديدى و بعض
علما محلى قلبدر ديوب * فيكون لهم قلوب يعقلون بها * آيت كريمه سيله

استدلال ايلدی * ولمن كان له قلب * ای عقل ايله تفسير اولندی
وجاحظ عقل اعضايه قوت ويران غدالردن نولدايدن ماده در بنابرين
بلادر عقله نافع وپياز مضر در ديدی وديرلركه بلادرك برسنه دن
اصلاح ايلديكنی باذنجان برآيده افساد ايدر و بعض قوم زعمنده عقل
دربه وعادتدن حاصله برهيئتدن عبارتدر بناء عليه معلمريك
اذهانی صبيان ايله اختلاط سببيله فاسده اولور و بلا در ابن
جزار روايتی اوزره عقاقيردن انقرويه ديدكلری عقاراولوب زبان
روميه ده شبيه بالقلب معناسنه در ابن عمران ديدی كه بلادر قلب طيره
شبيه اونی قلب كبی سواده مائل قرمزی وجوفنده دم كبی برشئ اولوب
اكل اولندقده لسانه لهب وحرارت ويرر برثمره در وصبندن كتوررلر
كه صقليه ده جبل نارده نابت اولور ودرجهٔ رابعه ده حار يابس اولوب
فساد ذهنه ودماغ وعصبده برودت ورطوبتدن حادثه اولان امراضه
جيد ونافع واسترخاء ونسيان وذهاب حفظه مانع ورافعدر لكن دمی
احراق ايدر استعمال وشربنی اكثار ايدنلره يبس وسرسام وسهر
وعطش شديد عارض اولور پس شاب و برنا وحار المزاج اولنلره
استعمالی جائز دكلدر وفالج اولنلر وفلج اصابت ايتمسندن خوف اولنلره
نافعدر وجيدر وابن سينا بلادر حلو الطعم اولوب عسل رايحه او
برعقاردركه داء الثعلبه نافعدر ديدی وحبش بن حسين ديدی كه
بلادر حار شديد اولوب بعض جوارشاته ادخال ومشايخ وزمنايه
مزاجنه بلغم غلبه ايدنلره بندقه ياخود بندقه دن اصغر اقا اولنور
واصلاحی خاص سمن بقر ايله اغلا ايله اولور وصاف اخذ مراد
اولندقده حديد كلبتين احا وتسخين اولنوب بلادری ميان كلبتينده
عصر ايدوب عسلی سيلان ايلدكده اول عسل سمن بقر ايله خلط
واغلا اولنوب استعمال اولنه وورطه هلاك معناسنه اولوب روبه *
فاصبحوا ورطة الاوراط * ديمشدر واصل ورطه اياب وذهاب ممكن
اولميوب سالك ووقع اولان كمسنه هلاك اولور ارض مطمئنه يه اطلاق
اولنور ووراط خديعه معناسنه اولديغی بوندن مأخوذ در وحديث

شريفنده * لاخلاط ولا وراط * وارد اولمشدر ابو عبيده بو حديث
شريف * لايجمع بين متفرق ولايفرق بين مجتمع خشية الصدقة *
قولی كبيدر ديدی يعنی صدقه خوفندن متفرق و پريشان اولانلرين
بينی جمع اولنماز و مجتمع اولانلرين بينی تفريق و پريشان اولنماز وجهل
علمك ضدی اولوب مفازه يه مجهله ديلديكی كان مفازه ده كيفيت
طريق مجهول اولديغنه بناء در راغب ديدی كه جهل اوچ قسم
اولوب اولكی قسمی نفسك علمدن خلو بدر اصل جهل بو قسمدر
و بعض متكلمين جهلی نظامدن خارج اولان افعالی مقتضی برمعنادن
عبارت ايليوب علمی نظام اوزره جاريه اولان افعالی مقتضی معنادن
عبارت ايلدی وايكنجی قسمی شئ نفس الامرده اولديغنك خلافنه
اعتقاد ايتمكدن عبارتدر اوچنجی قسمی برشئ ايشلمه سی حق ولايق
اولان وجه اوزره ايشلميوب خلافنه ايشلمه كرك اول فعل باطله اعتقاد
صحيح ايله اعتقاد ايلسون كرك اعتقاد فاسد ايله اعتقاد ايلسون
ومثال فقرتين ای مجنون و بی عقل وجهلی سببيله هلاكده واقع اولمش
ديمك اولور * البين سقطه الفاحش غلطه * سقط مرضی اولميان
شيئه اطلاق اولنوب متاعك ردی اولانه سقط ديرلر وقوالده سقط خطا
اولانيدر و بر كمسنه فعلندن ندامت ايراث ايده جك شيئی اتيان ايلسه
اول فعله سقط ديرلر و برشی عاليدن سافله طرح اولنسه سقوط ديرلر
وفاحش اقوال وافعالدن قبحی عظيم و بزرك اولان شيئه ديرلر وفعلهٔ
قبيحه يه فاحشه دينوب بيكا نكاح ايله الفت ايدن زنه فاحشه علم وضع
اولندی وغلطه نطقا وفعلا صواب وراستدن خروجه ديرلر وعرب
غلط وغلت استعمال ايدوب بعضيلر ايكيسی دخی لغت اولمسنی زعم ايلدی
و بعض قوم تكلمده خطايه غلط وحسابده خطايه غلت ديلمسنی زعم
ايلدی ومآل فقرتين ای خطاسی ظاهر وآشكار وافعال واقوالنك
صوابدن بعد وقبحی بديد ونمايان ديمك اولور * العاثر فی ذيل اغتراره
الاعمی عن شمس نهاره * عثار سقوط ولغزيدن معناسنه واغترار
غفلت معناسنه اولوب غافله ذيل وعثار استعاره سی ملايم ومناسب
واقع اولمشدر وعمی فقدان البصر اولوب نابينايه اعمی دينوب افتقاد

بيان حقيقة جهل

متن

متن

بصيرتده دخی استعمال اولنور اعتقاد بصيرت اعتقاد بصری عمی عدد
بیورمیوب قرآن کریمده * فانها لا تعمی الابصار ولكن تعمی القلوب
التی فی الصدور * بیوردی و بو محلده شمس نهار ابن عبدوسك صواب
واضحی ترك وتعرضی مذموم اولان شیئه مبادرت ایله آشكار خطایی
کورممکدن کنایه در یاخود ولادده وصولی ممکن اولمامده شمس کبی اولوب
محالی طلب ایلمسندن کنایه در مآل فقرتین غرور وغفلتی ذیلنده صواب
واستقامتدن سقوط ایدیجی وآشکار ونمایان اولان شیدن غافل ونابینا دیمك
اولور * الساقط سقوط الذباب علی الشراب * ذباب لغتده معروف متن
اولان سینکه اطلاق اولندیغی کبی نحل وزنبور ودبره وسائره اطلاق اولنور
وجاحظ اجناس نحله یه وسائر سینکلره شامل اولدیغنه دلیل حدیث
شریفده * کل ذباب فی النار الا النحله * وارد اولمسیدر دیدی وملتمس
* فهذا اوان العرض حتی ذبابه * زنا بیره و الازرق المتلمس *
بیتنده ذباب زنابیره شامل اوله یعنی تصریح ایلمشدر و بو محلده ذبابدن
مراد معروف اولان سینکدر ومردمك چشمه ذباب العین دیرلر ذبابه
مشابهتنه بناء یاخود شعاعی ذباب کبی طیران ایلدیکنه بناء وشراب
تناول اولنان هر مایعه اطلاق اولنور پس مکس کرك حلو وکرك
حامض پر آبدار ومایع شیء مشاهده ایلسه البته طمعندن تناولنی قصد
وکندوبی اول شرابه القا ایدوب اکثریا هلاکنه باعث اولمغله
طمعکاران حقنده * اوقع من ذباب * ایله ضرب مثل ایدرلر و بر شخص
کندویه کفایت ایدر مرتبه تعیشه راضی اولمیه * کان کالذباب الذی
لا یرضی * دیرلر زیرا مکس کمال حرصندن کوش فیلدن سیلان ایدن
آبه طمع وتناول قصدیله کندوبی کوش فیله القا ایدوب فیل کوشیله
ضرب وقتل ایدوب طمعی هلاکنه مؤدی اولور مآل فقره ای ذبابك
شرابه سقوطی کبی ساقط وهلاکی طالب اولان دیمك اولور * المتهافت متن
تهافت الفراش فی الشهاب * تهافت خفت ایله ترامی وطیران معناسنه
اولوب خفت وتهافت الشیء دیرلر خفت ایله ساقط اولدی معناسنه
اولوب خلط وغلادن مضطرب ومتغیر اولان ناس ایچون * وردت

هفیئة من الناس * دخی دیرلر وفراش ذباب رقیق الجسد که پروانه در
لهذا هر استخوان رقیقه فراشه دیرلر و بعضیلر شجرك قفل یعنی
خشك ویابس اولننه رقیق وخفیف اولدیغنه بناء فراشه دیرلر
واماذوالرمه نك جارلر وصفنده * وابصرن ان النقع صارت نطافه *
فراشا وان البقل ذاو ویابس * قولنده بعضیلر فراشدن مراد نقع که
مانك مجتمع اولدیغی حفره در انده آب رقیق اولور دیمکدر دیدی
و بعضیلر قطرات آب فراش طائر اولور دیمکدر دیدیلر کان فراشه
قطرات آبدن تولد ایدرمش نطاف قطره معناسنه در وشهاب شعله
ناره اطلاق اولنوب سواد ایله مختلط اولان بیاضه دخان ایله مختلط
اولان شهابه تشبیه ایله شهاب دیرلر وفراش نفسنی آتشه القا ایله
معروف اولمغله مثلده طمعکاران حقنده * ماهم الا فراش طمع *
دیرز وزعم فلاسفه ده نوریت حیونی جذب ایدر مثلا لیلده طیران
ایدن پروانه وسائر جسم لطیف اولان حیواناتی آتش جذب ایتمکله
نفسنی القا ایدوب محترق اولور کذلك صیدی مراد اولنان غزلان
وطیور ووحوش وماهی یه بر و بحرده شعلهٔ آتش تقریب اولنوب
جذب شعله ایله شکار اولنورلر وزعم فلاسفه ده بو عالمك صلاحی
نور ایله در وفقرهٔ مذکوره نك مآل معناسی ابن عبدوس جهلی
ومتأذی اوله جغی شیئه تعرضی سببیله فراش کبیدر که کندوبی
مهلکه یه القا ایدر دیمك اولور * اطیش من فراشة * دخی مثل اولوب
طیش خفت معناسنه اولمغله بر شیئك زیاده خفتنی بیان محلنده ضرب
متن اولنور * فان العجب اکذب ومعرفة المرء بنفسه اصوب * فان قولی اما
بعده کی امانك صله سی یعنی جوابیدر وفا کلامك بعضیسنی بعضیسنه
رد ور بط ایچون اقتضا ایدر وعجب انسان نفسنی استحسان وکمالات
ومعارف ایله متصف اولمسی زعمندن عبارت اولوب کان کندینك
بو رتبه فضل وکمال ایله کامل اولدیغنه تعجب ایدر وکذب صدقك
ضدی اولوب مقال وفعالك وصفی اولور ونفس فعل وقوله نسبت
اولنوب فعلة صادقة وفعلة کاذبة دخی دیرلر ومآل معنای مثل

نفسنه معجب اولان كيمسه فضل وهنرده غايته وحسن سيرت وعلم
ومعرفتده نهايته رسيده اولوب ممتاز اولدم تخيل ايدر حال بوكه خلاف
نفس الامر وخيال باطل اولوب تخيلى كذب محض اولمش اولور
ومعرفت برشيئك احوالنى تدبر وتفكر ايله ادراكه ديرلر كه علمدن اخصدر
لهذا فلان يعرف الله ديوب يعلم الله ديمزلر زيرا بارى تعالى حضرتلرينى
بشرك معرفتى اياتى تدبر وتفكر ايله اولوب ذات شريفنى ادراكدن
عاجزدر والله يعلم كذا ديوب يعرف كذا ديتلمز زيرا معرفت تفكر ايله
حاصل اولان علم قاصره ديرلر واصل معناى معرفت عرفت كذادن
مأخوذ اولوب رايحه سنده اصابت ايلدم ديمكدر كه عرف رايحه
معنا سنه در مأل معناى فقره كشى كندى حد ومقدارنى بيلوب
فضول وطورنى متجاوز اولمامق صواب واولى دردىمك اولوب
العجب اكذب فقره سنى مؤيد اولمش اولور وفقرتين مذكورتين
مثل اولوب مثل اول اكثم بن صيفى يه نسبت اولنوب مثل ثانى مزبور
اكثمك *لن يهلك امرؤ عرف قدر نفسه* قولندن مأخوذ در
ومومى اليه اكثم بن صيفى بن رباح التميمى وزمان جاهليتده عربك
حكام وحكما وخطباسندن اولوب نبى اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرينك مبعثنى ادراك ومكتوب ارسال ايليوب اسلامنده اختلاف
اولنوب اكثر قوم صحبت اسلامنه ذاهب اولمشدر هجيمى نقل ايدركه
وقتاكه اكثم بن صيفى يه مبعث نبى عليه السلام واصل و بالغ اولدى
قومنه بنى پيغمبر عليه السلام ايصال ايدك ديو امر ايلدى قوم دخى
امتناع ايدوب يا اكثم والله سن كبار عربدن سن ذهابكه رضا داده
اولميوز ديديلر اكثم چونكه ذهابه مانع اولديكز ميانكزدن برى
پيغمبر عليه السلامه واروب ربندن وامر ايلديكى اشيادن استخبار
ايدوب بكا خبر ويرسون ديدى حبيس بن اكثم دخى پيغمبر عليه
السلامك مجلسنه داخل و يا محمد ربك سنى نه شى ايله بعث ايلدى
ديو سؤال حضرت رسول اكرم دخى اوثان واصنامى كسر وشكست
ايتمك ايچون بعث ايلدى بيورد قده حبيس ونه شى ايله امر ايلدى

ديو سؤال پيغمبر عليه السلام دخى *ان الله يأمر بالعدل والاحسان*
آيت كريمه سنى تلاوت بيوروب حبيس پدرى اكثمه رجعت ورسول الله
عليه السلامك كلام شريفنى اخبار وآيت كريمه يى تلاوت ايدوب
اكثم تحقيق محمد عليه السلامك ربى كريم ومحاسن اخلاق ايله
امر ومساوئ اخلاقدن نهى ايدر ديوب بنى تميمى جمع ومبانلرنده
ايستاده و برخطبه قراءت ايلدى واول وقتده عمرى يوز طقسان سنه يه
بالغ اولوب بو بيتى انشاد ايلمشدر (بيت) *وان امرء قد عاش تسعين حجة
* الى مأية لم يسام العيش جاهل * برروايتده الى مأية برينه بخمس
فلم يسام اولوب عمرى طقسان بش سنه اولمغله صدقه اقرب اولور
وخطبه يى اتمامدن صكره يا بنى تميم مجلسمه سفيه اولانلرى احضار
ايتميك زيرا سفيه قومنه ضعف ويروب قومنك هلاكنه باعث اولور
وعقلى اولميان كيمسه ده خير اولماز وفرزندم حبيس مكه ده ظهور ايدن
محمد عليه السلامى مشاهده وكلامنى استماع ومشافهه ايلديكه محمد
عليه السلام محاسن اخلاقى اخذ وناسى توحيد بارى تعالى يه داعى
واوثانى قاعددر سزلردن صاحب رأى وعاقل اولانلره فضل وسعادت
لك دعوت ايلديكى شيده در تحقيق محمد عليه الصلاة والسلامك
عون ونصرتنه ناسك احق واشلى سزلرسز پس اكر دعوت ايلديكى شى
حق ايسه سزه نافع وسزك ايچوندر واكر باطل ايسه كف وسترينه
احق اولمش اولورسز واستماع ايلد مكه اسقف نجران محمد عليه
الصلاة والسلامى ذكر ومدح وكندى ولدى اولمغى ترجى ايدوب
فرزندنى محمد تسميه ايلدى ايمدى محمد صلى الله تعالى عليه وسلمك
امرينه امتثال ايتمده اول اولوب آخر اولمايك وكاره اولديغكز حالده
اطاعت ايتمكزدن مقدم طايع اولديغكز حالده خاكپاينه واروب رومال
اولك والله محمد عليه الصلاة والسلامك دعوت ايلديكى شى دين
دكل ايسه اخلاق عربده مستحسن اولور برشيدر پس امرينه
اطاعت وبندمى قبول ايدك هر كيمسه بو امر حسنه سبقت ومبادرت
ايده فائز اولور و بطوء تأخير ايليه نادم اولور ديو اتمام كلام ايلدكده

مالك بن نويره ميان قومده ايستاده اولوب اى قوم شيخكز معتوه
وفاسد العقل اولمش كلامنى اصغا ومؤاخذه سنه تعرض ايتمايك
ديدكده اكثم * ويل للشجى من الخلى لهفى على امرلم ادركه ولم يسبقنى *
ديدى شجى هم وغم صاحبى ومحزون معناسنه اولوب خلى هم وغمدن
خالى معناسنه خلاف شجى درمثل مذكورك مآل معناسى ويح وحيف
شول كيمسه يه كه هم وحزنى اولميان ايچون غمناك اولور ديمكدر ولهف
حزن وتحسر معناسنه اولوب بنم حزن وتحسرم برامره دركه مالك
اول امرى درك وبنى سبقت ايلمدى ديمك اولور بعده اكثم خالك
پاريته رومال اولمق قصديله مطيه سوار ومحمل بند عزيمت اولوب
اثناى طريقده وفات ايليوب كندى ايله اسلامى قبول وپيغمبر عليه
الصلاة والسلامه معاراهى اولانلرله مسلم اولديغنى تبليغ ايده لر ديو
وصيت انلر دخى اسلامنى پيغمبر عليه الصلاة والسلامه تبليغ واعلام
ايلديلر ابن عباس رضى الله عنهمادن مرويدركه * ومن يخرج من بيته
مهاجرا الى الله ورسوله ثم يدركه الموت فقد وقع اجره على الله * آيت
كريمه سى اكثم واكثمه تابع اولانلر حقنده نازل اولمشدر وبعض قوم
اكثم حضور پيغمبر عليه الصلاة والسلام ايله مشرف اولمق قصديله
محمل بند اولوب طريقده وفات ايلدى لكن هنوز اسلامى قبول ايلمامشدى
ديدى مومى اليه اكثم افصح خطباء عرب اولمغله كلام فصاحت
اشتمالندن شئ كثير جمع وضبط اولنمشدر ازان جمله ابن دريدك
ابوحاتمدن روايت ايلديكى امثالك برى بنوتميمه خطاب ايدوب
اكر دهر بنى سزدن جدا ايدرسه وعظمى جدا ايلمز * ان مصارع
الالباب تحت ظلال الطمع * ديدى مصارع مصرعك جمعى اولوب
مصرع دوشوب ييقليجق مكان اسميدر والباب لبك جمعى اولوب
عقل معناسنه در وظلال ظلك جمعيدر بو امثال دخى مزبوركدر * من
سلك الجددا من العثار * جدد ارض صلبه معناسنه اولوب عثار
اغزيدن معناسنه در * ولن يعدم الحسود ان يتعب فكره ولا يجاوز ضرر
نفسه * يعنى حسود دائما زحمت كشيده اولمدن خالى اولميوب

ضررى نفسنه اولوب آخره تجاوز ايلمز * والسكوت عن
الاحمق جوابه * واشبع جارك واجع فارك * يعنى فاره يه اكل
ايده جك برشى ادخار ايليوب همسايه واحبابك ايله تناول
ايله سخاپيشه اول ياخود فاره دن مرادى جسد وسمندن نشأت ايدن
عضلات اولوب همسايه ك كرسنه ايكن طعامكى يالكز كندك تناول
ايليوب انلرى اطعام ايله ديمك اوله ولا تهرف بما لا تعرف وهرف سنى
اعجاب ايدن شيئك مدح وثناسنده اطناب ومبالغه ايتمك معناسنه در
واكثمدن حزم واحتياط ايله عملدن سؤال اولندقده سوء الظن بالناس
ايله جواب داده اولدى * وانك راسلتنى مستهد يامن صلتى ماصفرت متن
منه ايدى امثالك * صله برشيئك قرب وبلوغنه ديرلر كه اعيان ومعانيده
استعمال اولنور وعطيه يه صله ديدكلرى معناى مزبوردن مأخوذدر
وفلان كيمسه فلانه متصلدر ديرلر ميانلرنده نسبت ياخود مصاهره
اولدقده وبو محلده صله دن مراد يا مودت ومحبتدر كه عطا مقامنه
قائم اولور ياخود قربدر كه اتصال مقامنه قائم اولور وصفر خلو معناسنه
اولوب صفر الاناء ديرلر كاسه خالى اولوب صفير وصدا وير ديدكندن
بعده هر خالى اولان شيده استعمال اولندى بر كيمسه برشيدن خالى ومحروم
اولسه صفرت يده ديرلر وعروقك غدادن خالى اولمسنه دخى صفر ديرلر
حتى عرب انسانك شكمنده بر مار اولوركه اكا صفر ديرلر ديو زعم ايدوب
حديث شريفده لا صفر وارد اولمشدر مآل معناى فقره سنك بكا ارسال
خبر ووصلت وتقربمى طلب ورجا ايلدك كه اندن امثال واقرانكك
دست تحصيلى خالى وخائب اولمشدر ديمك اولور * متصديا من خلتى
لمارغمت دونه انوف اشكالك * تصدى جبلدن رجوع ايدن صدا
وصوتك مقابله سندن مأخوذ اولان مقابله معناسنه اولوب خلة مودت متن
ومحبت معناسنه در وبارى تعالى ابراهيم عليه السلامه خليل تسميه
ايلدى ابراهيم عليه السلامك بارى تعاليه افتقارى اولديغيچون در
ورغم تراب معناسنه اولوب ارغم الله انفه يعنى بارى تعالى انك بورننى ترابه
ملاصق ايليسون ديرلر وفعلت ذلك على الرغم من انفه ورغم فلان ديرلر كه

غضب ایلدیکی کیمسه حقنده خلاف مرضیسی حرکت ایدوب اول
کیمسه‌یی متضجر ایلدم دیمدن کنایه ایدرلر و بعض نسخه‌ده لما رغمت
مکاننه لما قرعت واقع اولوب قرع برشیئی شیٔ آخره ضربدن حاصل اولان
صوته دیرلر معنای فقره سك بنم مودت و محبتمی طلب و تعرض ایلدك كه
اشکال وامثالك نائل اوله میوب غائب وانفلرینی ترابه ضرب یاخود
ملاصق ایلدیلر کان ذلیل و حقیر اولوب انفنی زمینه ضرب ایتدکاری کبی
بونلره دخی ذل وهوادن حاصل اولدی واثبات ذل ایتمده ترابه ضربی
انفه تخصیص ایتمکه سبب انفك محل کبر وغرور اولدیغیدر که ترکیده
دخی متکبره بورنی بیوك دیرلر * مرسلا خبلتك مرتادة مستعسلا متن
عشیقتك قواده * خلیله خاء معجمه ایله معشوقه و مهمله ایله زوجه معناسنه
اولوب ایکی صورتده دخی ارسال ایده‌نی ذم وقدح ایدر که خلیله وحلیله
ایچون زوج وعاشق افراط ایله غیرتکش اولور که واسطه‌لق خدمتنده
استخدام دکل بلکه برفرده نزدیك اولمغه رضاداده اولمز ایکن قواده ایله‌مکی
ارتکاب ایلدیك دیمش اولور ومرتاد فی الاصل کیاه طالبنه اطلاق اولنوب
بعده مطلقا طالب معناسنه استعمال اولندی ورود وترود برشیٔ رفق
وملایمتله طلبه دیرلر وقواد بر برینه حرام اولان ایکی شخص میاننی جمع
وتألیف ایدن کیمسه‌یه دیرلر وانقاد الشیٔ فانقاد له دیرلر خضوع ایلدی
معناسنه وعرب قواده‌یی ام حکیم ایله مکنی ایدوب ابن ابی ربیعه وصف
قواده‌ده بو قطعه‌یی انشاد ایلمشدر * فأتتها طبة عارفة * تخلط بجد مرارا
باللعب * یغلظ القول اذا لانت لها * وتراخی عند سورة الغضب *
واقود من ظلمه مثل اولوب بعضیلر ظلمه بر مرأه قواده‌نك اسمی ایدی كه
تچن وفات ایدرسم بنی احراق وخاکسترمله مداد تربیه ایدوب عشاق
معشوقلرینه اول مرکب ایله نامه تحریر ایلسونلر که اجتماع و وصلتلرینه
باعث اولور دیو وصیت ایلمشدر وبعض آخر ظلمه‌دن مراد ظلمت لیلدر که
ستر ایدوب اجتماعه معین اولدی دیدی نتکیم فالشمس نمامة واللیل قواد
دیمشلردر مآل فقره معشوقه که یاخود زوجه که رفق وملایمتله میل
ومحبتی طلب ایتمك ایچون استعمال ایلدك دیمك اولور * کاذبا نفسك

الك متنزل عنها الی * وتخلف بعدها علی واست باول ذی همة * دعته
لما لبس بالنائل * یعنی نفسکه قواده ایلدیکك مرأه‌یه اتصالی ترك
وبنم تحصیلمی عوض ایتمك اوزره وعد ایلدك بکا و اصلت ایسه ممکن
دکلدر پس نفسکه اولان وعدده کاذب سن یاخود عندکده نفسك
منزله‌سنده اولان مرأه‌یه اکر ولاده‌یی بکا تحصیل ایدرسك سنی ترك ایدرم
دیو وعد ایلدك زیرا معلومدر که او مرأه‌نك سندن بعد وافتراقه رغبتی
واردر بناء علیه تحصیلمده کما ینبغی اهتمام وسعی ایدر و بو امر حصول
نذیر اولمق ممکن دکلدر پس وعدکده کاذب اولدك وخلف برشید نصکره
کلنه دیرلر وسلطانه مناسبت ایله خلیفه تسمیه اولدی وخلف تحریك
ایله مدح ایچون اولوب خلف صالح دیرلر وسکون ایله ذم ایچون استعمال
اولنور نتکیم بو بیتدن مستفاد در * ذهب الذین یعاش فی اکنافهم *
وبقیت فی خلف کجلد الاجرب * ولست باول ذی همة بیتی متنبیك
اولوب مآل معناسی سن شول کیمسه‌نك اول وابتداسی دکلسنکه همت
وهوسی نائل اولسی ممکن اولمیان شیئی داعی و تحصیلنده سعی کوشش
ایتمش اولدیغی سندن مقدم دخی بنم وصلمه هزار شخص سعی ایلدی
اما نائل وصالم اوله مدی دیمك مراد ایدر و بو بیتی متنبی سیف
الدوله‌یی بر قصیده ایله وابا وائل تغلب بن داود بن حمدانی برخارجی
قبیله‌سی بنی کلبده حبس ایتمکله سیف الدوله تخلیص وخارجیی قتل
ایلدیکنی قصیدهٔ مزبوره‌ده ذکر ایلمشدر واصل بیت مذکور بو
کونادر * ولست باول ذی همة * دعته لما لیس بالنائل * ومراد خارجینك
امارة وولایته طمعکار ونائل مرام اولمیوب خائب اولدیغنی اشعاردر
پس بو محلده بیت مذکور ایله تمثیل حسن والطیفدر که تحصیلی ممتنع
اولان شیئی طلب ایتمده من جهة المعنی مطابقدر خصوصا لام نائل
ایله تصحیف مراد اولنه اعجب وانسب اولمش اولور متنبینك کنیه‌سی
ابو الطیب واسمی احمد بن حسین بن حسن بن عبد الصمد الجعفی بیان ترجمهٔ متنبی
الکندی اولوب اوچیوز اوچ سنه‌سی کوفه محلاتندن کنده نام
محله‌ده تولد وفقیر ومحتاج ایکن علم ادبه اشتغال ایدوب زیاده وسرعت

حفظی سببیله زمان اندکترینده تحصیل معارف ایلدی حتی ایام صباوتنده دراقین دیمکله معروف اولان محلده جالس وآینده ورونده‌یه نکران ایکن دلاللردن برنده یکرمی ورقه دن زیاده برکتاب مشاهده وطلب وادارهٔ نظر ایتمکی اطاله ایلدکده دلال ای فرزندا کرشراسنی مراد ایدرسك بهاسنی تعجیل ایله اکر حفظنی مراد ایدرسك برآیده انجق حفظ اولنوردیدی متنبی دخی ای دلال اکرحفظ ایلدم ایسه بلاثمن کتاب ملکم اولسونمی دیدی دلال دخی مزاح کونه معامله ایله حفظ ایلدکسه سکاهبه اولسون دیوب متنبی کتابی بدایتندن نهایتنه وارنجه بلا تلعثم قرأت ودربغل ایدوب دلال خیرت رسیدهٔ دمبسته اولدی وعلم لغتده امام اولوب ابوعلی الفارسی فعلی وزننده قچ جمع واردر دیوسؤال متنبی دخی بالبدیهه حجلی که جمع حجلدر وظربی برطائرك اسمیدر وظربی که جمع ظرباندر وظربان برکوجنی دیدکاری دوبه درو بووزنده ایکیسندن غیری جمع بوقدردیوب ابوعلی زیاده‌یه مطلع اولمق قصدیله مطالعهٔ کتب لغته اوچ کیجه پیوسته توغل وثالث وجداننده عاجز اولوب متنبی‌یه ساباخوان اولدی وشعرده جمیع شعرایه فایق اولوب نظم شعرایله استرزاق وجائزه دن اقل ویسیر شیئه قناعت وسیاحت بلدان ایده رك بلدهٔ لاذقه‌یه واصل وعبادین اسمعیله نازل اولوب عبادا کرام وبذل وانعام ومتنبی برمدت اقامت بعده بادیه‌ده ناحیهٔ عواصمدن سماوه نام موضعه واروب بنی عبادن برقومه نازل واسجاع کثیره تکلم ودعوای نبوت ایدوب قبیلهٔ مزبوره دن وسائر قبائلدن قوم کثیره تبعیت ایلدي ومزبوره خلقك تبعیتنه سبب وقایع نادره اولوب ازجمله برکون اهالئ قبیله متنبی‌یه فلان محلده برناقهٔ صعبه وسرکش وار درکه برفرد سواراولمق دکل نزدیك دخی اولمق لازم کلسه اهلاك ایدراکرراکب اولورسك نبی اولدیغکه اعتماد ایدرز دیدیلر متنبی دخی ناقه جانبنه واروب رکوبنه مکر وخدیعه ناقه دخی برمقدار تنفر بعده ساکن وملایم اولوب متنبی سوار وقبیله اولدیغی محله عطف لجام ایدوب قوم مشاهده وتعجب واعتماد

ایلدیلر وبرشب نادن استخفا وتواری ایدوب برشخص ایله برطرفه راهی اولورکن برکلب اوزرینه نبح وفریاد ایلیوب متنبی رفیقنه رجعتنده بوکلبی هلاك اولمش مشاهده ایدرسن دیوب رجعتلرنده کلبی میت بولدیلر اما متنبی بعض مرتبه سحر بیلوردی که مثلا صدحة المطر سحردن برنوعدر که برکیسه عصا ایله اطرافنی اداره وبرمقدار کلام تکلم ایلسه اول موضعدن باران منقطع اولوردی ومرویدرکه یمنده اهل حضرموت واهل سواکندن اولان عربلر صدحه دیدکاری سحره عارف اولوب کندی قریه لرندن واشتر وکوسفند وکاولرندن سحر مزبور ایله نزول بارانی منع ودفع ایدوب بر قطره باران باریده اولمز ومتنبینك نسبی جعفی وجعفی یمندن سواکن قبیله سندن برصنف اولوب ابوقبیله جعفی بن سعد العشیره ابن مدحجدر ونسبت اولندقده بنه جعفی دیرلر برروایتده مزبورك پدری اسمی عبدان اولوب کوفه‌ده اشتر ایله سقالق ایله تعیش ایدردی وبعض علما مزبوری ابوتمامه ترجیح ایلمشدر وعلما دیوانیله اعتنا ایدوب قرقدن زیاده شرحی اولوب برشاعرك دیوانه بورتبه خدمت اولنمامشدر ومزبور نبی ایدوب مشتهر اولدقده اخشیدیه‌نك حصده نائبی اولان لؤلؤ اوزرینه هجوم واخذ وحبس ایدوب اول اعتقاد باطلدن توبه ورجوع ایتمکله ازاد ایلدی بعده اوچیوزاوتوزیدی سنه سی سیف الدوله‌یه انتساب وفرق الی سنه سی مصرقاهره‌ده کافورالاخشیدی‌یه واروب کرمندن ممنون اولمیوب هجو قبیح ایله هجو وفارسده عضد الدوله ابن بویه‌یه انتساب واوچیوزاللی درت سنه سی کوفه‌یه محمل بندعزیمت اولوب سواد بغداددن نعمانیه‌یه وصولنده سنهٔ مزبوره رمضاننك یکرمی دردنجی اربعا کونی بنوضبه قتل ایلدی مرویدرکه متنبی بنوضبه‌یه ملاقی وکثرت وغلبه لرین معاینه وفهم وفرار ایلدکده غلامی نره‌یه فرار ایدرسن * الخیل واللیل والبیداء تعرفنی * والسیف والرمح والقرطاس والقلم * بیتنی انشاد ایلمش ایدك دیدکده متنبینك غیرت وحمیتی فرارنه مانع اولوب رجوع ودشمنه هجوم ومقاتله ایده رك قتل اولندی مومی الیهك رتبهٔ بلاغت

اشعـاری معلوم ارباب كمال اولمغـله بوخله ثبت وتحرير اولنمبوب
بورساله‌نك بعض محلنده استدلال طريقی ايله ذكر اولنان ابيات ايله
متن اكتفـا اولندی * ولاشك قلتك اولم تضن بك * قلی شدت بغض
معنـاسنه اولوب فلان يقليه و يقلوه ديرلر پس واوی قيلانلره كوره
قلودن مأخوذ اولوب قلورمی معنـاسنه دركه قلت الناقة براكبها قلوا
اشتر راكبنی رمی ايتمكله رمی ايلدی ديرلر و يائی قيلانلره كوره قليت
البويق واللحم علی المقلاة قوللند ن مأخوذ اولوب مقلاة طعام طبخ
اولنه‌جق ظرفدر وضن برشیٔ نفيسه بخل معناسنه اولوب * وماهو علی
الغيب بضنين *آيه كريمه‌سی وماهو ببخيل علی مايوحی اليه ايله تفسير
اولندی و بظنين قرأت اولنوب وماهو بمتهم ايله تفسير اولندی مآل
معنای فقره وشك يوقدر كه قواد اتخاذ ايلديكك معشوقه‌ك سكا بغض
وعداوت ايلمش زيرانی تحصيلده بخل وضنت ايتمبوب كندی ترك
و بخله الفت ايتمكه اهتمام ايلدی اگر سكا محبتی اولوب عداوتی اولمسه
ع (برطريق ايله قبول ايتمز محبت شركتی) تحصيلمده بخل وضنت
ايدردی ديمك اولور * وملتك اذلم تغز عليك * وسنكله طول ودراز
متن تمتع وتعيش ايتمكله حقوق قديمه‌يه مراعات ايدوب تحصيلمده قصور
متن وسكا خدعه ايتمدی * فانها اعذرت فی السفارة لك * عذر برامره
اجتهاد ومعيده مبالغه معناسنه اولوب عذر الانسان ديرلر وسعی صرف
ايدوب معذور اوله‌جق رتبه اهتمام ايلديكی وقتده *واعذر من انذر*
مثل مشهوردر وسفارت مصالحه‌يه مشی وسعی ايتمك معناسنه اولوب
كان سفير متباينين ميانده مغمور ومستور اولان حالی كشف ايدر و برطرفه
راهی اولمغه سفر دينلدی كه اخلاق مسافرينی كشف وآشكار ايدر
وفی الاصل صبحك ضياسنه اطلاق اولنوب سفر الصبح ديرلر مآل
معنـای فقره زيرا قواده سنكلـه بنم بينمده مواصلت خصولنـه
سعی واجتهاد ومبالغـه ايله مصالحه مزده مقدورنی صرف ايتمكلـه
معذور اولدی ديمك اولور * وماقصرت فی النيابة عنك * وطرفكدن
متن وكالت و نيابتده قطعـا قصور ايلمدی *زاعمة ان المرؤة لفظ انت معناه
متن

والانسانية اسم انت جسمه وهيولاه * زعم دليلسيز قوله ديرلر ومرؤة
كمال المرء معناسنـه در رجوليت تمام الرجل وانسانية تمام الانسـان
معنـاسنه اولديغی كبی ولفظ فی الاصل رمی وطرح معناسنه اولوب
لفظت الشیٔ من الفم ولفظت الرحی الدقيق يعنی شيئی دهانـدن
رمی وآردی آسيـا به القا ايلدی ديرلر بعـده كلامده استعاره اولوب
(ما يتلفظ به الانسان او فی حكمه مهملا كان او مستعملا) كلامی ايله
تعريف اولندی ومعنی كلامك نفسنه ديرلر كه لفظ دال ومعنی مدلولدر
واسم برشی انكلـه بيلنان لفظه ديرلر واول شيئه مسمی ديرلر وجسم
برجوهردر كه ابعاد ثلثه يه قابل اوله يعنی طول وعرض وعمقه قابل اوله
كرك براون ايله متلون اولسون جسد كبی كرك متلون اولمسون ماء وهوا
كبی وهيولی يونانی برلفظ اولوب اصـل وصورتی مدبره ماده معناسنه
اصطلاحده جسمده برجوهر اولوب جسمه عارض اولان اتصـال
وانفصالی قبول وصورت جسميه وصور نوعيه‌يه محل اولور مآل معنای
فقرتين اويله زعم ايلمش كه مرؤة كه كمال المرء در لفظ مرؤتك نفسی
وسری سن سك وانسانيتكه كمال انساندر براسمدر كه جسمی وصورتی
مدبر اولان ماده وهيولاسی سن سك * قاطعـة انك انفردت بالجمـال متن
واستأثرت بالكمال واستعليت فی مراتب الجلال واستوليت علی محاسن
الخلال * قطعت الامر ديرلر يعنی شك وشبهه دن فصل ايلدم مراد
ايدرلر ودليل قطعی بوندن مأخوذ در وقطع وفصل بصر ايله ادراك
اولنان اشيا مثلا جسامده اولديغی كبی بصيرت ايله ادراك اولنان
امور عقليـه ده استعمال اولنور واستيثار استبداد يعنی مستقل اولمق
معناسنه وكمال كشينك ذاتی وصفاتی انكله تام وكامل اوله وخلال خله نك
جمعی اولوب خله طريقت حسنه معناسنه در واستعليت واستوليت
و جلال وخلال لفظلرنده لفظيه دن ترصيع وتجنيس اولـديغی
خفی دكلدر مآل معنـای فقرات و سنك حسن وجمالده منفرد
وكمال و معرفتـده مستقل و جاه و جلالده رتبـهٔ عليـا يه و اصل
وطريقت حسنه واطوار مستحسنه يی قطع واستيلا ايلديككی قاطعه

متن

وجازمه اولدیغی حالده طرفکـدن وصلته سعی بلیغ ایلـدی دیمك اولور * حتی خلت ان یوسف علیه السلام حاسنك فغضضت منه * غض طرف دیرلر خفض طرفه معناسنه یعنی اغماض عین ایلدی ودخی کف معناسنه کلوب مآلی حتی بن ظن ایلدمکه یوسف علیه السلام سنی کندی ایله حسن وجمالده تجربه ایدوب سن اغماض عین وکف ایلدك بو رساله ده ابن زیدون سرد وتعداد ایلدیکی اوصاف جمیله یه حسن وجمالی ذکرنی تقدیم ایلدی که طائفهٔ زنانك رجاله رغبت ومحبتنه باعث اولان ابتدا حسن وجمالدر بعده مال وجاهدر بناء علیه همم وعلو رتبه یی صکره ذکر وتأخیر ایلدی وحسن وجمالده ابتدا یوسف علیه السلام ایله ضرب مثل اولنوب حدیث شریفده * ذاك الکریم ابن الکریم ابن الکریم یوسـف بن یعقوب بن اسحق بن ابراهـیم * وارد اولمشدر وکتاب کریمده نسوه دن حکایه * فلما رأینه اکبرنه وقطعن ایدیهن وقلن حاش لله ماهـذا بشرا ان هذا الا ملك کریم * وارد اولمشدر که نسوهٔ معهوده یوسف علیه السلامی حسن وجمال ایله توصیف ایلدکلرنده ملکـه تشبیه ایلـدیلرز یرا طبایع انسانده ثابت ومقرردرکه مخلوقاتده ملکدن احسن برشی یوقدر حتی ابراهیم علیه السلامك ضیفنده قوم لوط معاینه ومشاهده ایلدیلرو بودخی طبایعده مرکوزدر که شیطاندن اقبح برمخلوق یوقدر ونص کریمده صفت جهنم حقنده * طلعها کانه رؤس الشیاطین * وارد اولمشدر رسول اکرم ونبی محترم صـلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن مرویدرکه لیلهٔ معراجده جبریل امین علیه السلام ایله سماء ثالثه یه عروج ایلدیکمده جبریل امینـدن بو شخص مکرم کیمدر دیو سؤال ایلدم یوسف علیه السلام در دیو جواب وبردی بیوردقلرنده اصحابك بعضیسی استعلام ایدوب یارسول الله نیجه مشاهده بیوردیکز دیدکلرنده لیلهٔ بدرده قمر کبی کوردم بیوردیلرمرویدرکه اسواق مصرده مشی وسیر بیوردقلرنده شمسك آب صـافی یه منعکس اولوب دیوارلرده تلألؤ لمعان ایلدیکی کبی پرتو جـمالی تلألؤ ایدردی ونقـه بوکونه نقل ایدرلرکه حسن

یوسف علیه السلام جده سی سـاره دن مرویدرکه حضرت ابراهیم علیه السلامدن زمانتك ملکی اخذ ایتمك قصد ایلمشدرکه حکایه سی معلوم ومشهوردرمرویدرکه یوسف علیه السلام یوزسنه معمراولوب انتقال داربقا بیوردقلرنده بحرفیومه دفن اولندی بعده موسی علیه السلام نیلدن جسم شریف یوسف علیه السلامی استخراج وینه کندی ایله قرق سنه حفظ ایدوب یوشع علیه السلامه تسلیم و یوشع علیه السلام دخی فتح اریحادن فارغ ونواحی قدسدن یوسف علیه السلامك بیع اولندیغی نابلسه واصل اولوب جسم شریفی نابلسه دفن ایلدی منقولدرکه برادرلریکز سزه نه اشلدیلر دیو صنع برادراندن سؤال ایلـدکلرنده * لاتسألونی عن صنع اخوتی واسألونی عن صنع ربی * ایله جواب داده اولوب تقـدیره حواله بیوردیلر واهالی سجنه * اللهم اعطف الاخیار ولاتقطع عنهم الاخبـار * دیو دعا ایلمشلردی مقبول درکاه عزت اولوب بلـدان وامصارده متجدد وحادث اولان اخباره دعا ایلدکلری اشخـاصدن اعلم واعرف برفرد بولنماز ایدی و یوسف اسم عبریدر وعبری وعبرانی لغتهٔ یهود اولوب معناسی لغو یسی حسرت زده ومحزون دیمکدر امام فرادن منقولدرکه یوسفده اوج لغت جریان ایدرکه ضم سین وفتح سین وکسرسین و یوسف علیه السلامی مصره کتوردکلرنده پادشاه ریان بن ولید العملیقی اولوب زمام امورملکی قطفیر یاخود قطیفیرکه عزیز دیمکله معروف اولان شخص بدنده ایدی وعمالیق وعمالقه برقومدرکه عملیق بن لاوده بن ارم بن سام ابن نوح اولادندن اولوب بلاده متفرق ومنتشر اولمشلردر عزیزك زننك نامی زاعیل اولوب زلیخا دیمکلـه مشهوره ایدی عین المعانیده زلیخا ضم زا وفتح لام ایله تصحیح اولنمشـدر اکرچه السنهٔ ناسده فتح زا کسر لام ایله متـداول ومشهوردر وریان یوسف علیـه السلامه ایمان کتوروب زمان سعادت نشانلرنده وفات ایتمشدر وبعضیلر مزبور درت یوزسنه معمر اولوب زمان موسی علیه السلامده ملك مصر اولان ریاندر دیوب * ولقـد جاءکم یوسف من قبـل بالبینات * آیهٔ

كريمه‌سيله استدلال ايدرلر لكن مشهور اولان بودركه فرعون موسى
فرعون يوسفك اولادندن اولوب آيت كريمه‌ده اولان خطاب ابانك
احواليله اولاده خطاب قبيلندندر ديو جواب وبرلدى مروي يدركه عزيز
مصر يوسف عليه السلامى اشترا ايلدكده سن شريفلرى اون يدى يه
واصل اولمشدى واون اوچ سنه خانهٔ عزيزده مكث ايدوب بريان
كندويه وزير نصب ايلدكده اوتوزياشنده ايديلر و بر روايتده يوز يكرمى
سنه معمر اولديلر صلوات الله على نبينا وعليه * وان امرأة العزيز
رأتك فسلت عنه * امرأة عزيزدن مراد حب يوسف عليه السلام ايله متن
مشغوفه اولان زليخادر وشغاف قلبى احاطه ايدر برجلد رقيق اولوب
بركيمسه عاشق اولسه شغفه الحب ديرلر يعنى محبت قلبنى احاطه ايدن
جلد رقيقه واصل وبالغ اولدى ديمك اولور وسلى كشف وخلاص
وكف معناسنه اولوب سلانى فلان من همى تسلية واسلانى ديرلر
كشفه عنى معناسنه اوانسلى عنه الهم وتسلى ديرلر انكشف معناسنه
وسلوانه ضم سين ايله خرزه و بيله معناسنه اولوب زعم عربده اوزرينه
آب باران صب وعاشقه اسقا اولنسه عشقدن خلاص ورهاياب اولور
زعم مزبوره بناء راجز بو بيتى انشاد ايلمشدر * لو اشرب السلوان ما سليت
مابى غنك وان غنيت * سأل معناى فقره وزليخانك حسن وجمالكى
مشاهده ايدوب يوسف عليه السلامك محبتندن رهاياب وخلاص
وسنكله متسليه اولدى ظن ايلدم ديمك اولور يوسف عليه السلام مصره
مالك اولدقدنصكره زليخا رخصتياب اولوب بركون مجلسنه داخل
اولدقده (سبحان من جعل العبيد ملوكا بالطاعة والملوك عبيدا
بالمعصية ديدى * وان قارونا اصاب بعض ما كنزت * وقارونك
كنز ودفن ايلديكك مالك برمقدارينه ظفرياب اولدى ظن ايلدم متن
قاروندن مرادى كتاب عزيزده مذكور اولان قاروندر و بعض مفسريندن
مرويدركه مزبورك نسبنده اختلاف اولنوب كيمى موسى عليه السلامك بيان ذكر قارون
عم زاده سيدر زيرا حضرت موسى بن عمران بن قاهث بن لاوى
ابن يعقوب اولوب قارون دخى يصهر بن قاهث بن لاوى بن يعقوبدر

ديدى وقول مزبورى سعيد بن جبير ابن عباسدن روايت ايلمشدر
وابن جريج وسائر علمادن اكثرى قول مزبوره ذاهب اولمشلردر وكيمى
خاله زاده سيدر ديدى و بو قولى عطاء ابن عباس رضى الله عنهمادن
نقل ايلمشدر وكيمى عميدر زيرا يصهر بن قاهث شميسا بنت تباوب ابن
كيا بن يقشا نم بن ابرهيمى تزوج وعمران بن يصهر ايله قارون بن يصهر
تولد ايدوب عمران تحبب بنت بثوئل بن كا بن يقشان ابرهيمى تزوج
وموسى وهرون عليهما السلام تولد ايليوب موسى عليه السلام قارونك
برادرزاده سى وقارون موسى عليه السلامك لاب وام عميدر ديدى وقول
مزبور محمد بن اسحق قوليدر وقرأن كريمده (ان قارون كان من قوم موسى
آية كريمه‌سى قرابتنه ومقدما ايمانه دلالت ايدر ديو تصريح اولنمشدر
وموسى وهرون عليهما السلامدنصكره قارون بنى اسرائيلك اعلم
وافضلى وحسن وجمال صاحبى اولمغله منور تسميه ايدرلردى ومنور تسميه
اولنمسى قتاده رضى الله عنه‌دن مرويدر و بنو اسرائيلده توراتى قاروندن
اقرأ بركيمسه يوغيدى و بر روايتده موسى عليه السلامك اختيار ايلديكى
يتمش نفر زمره سندن ايدى لكن عدو الله سامرى كبى منافق وقومنه باغى
اولمغله بودخى كندوينى اهلاك ايلدى كه بارى تعالى قارون حقنده
فبغى عليهم بيوردى وعلما معناى بغى قارونده اختلاف ايدوب بعضى
قارون قومنه كبر وتجبر ايله بغى ايلدى ديدى وقول مذكور قتاده قوليدر
و بعضى قارون ثيابنى قامتندن برشبر زياده ايتمكله بغى ايلدى ديدى كه
عطاء خراسانى قوليدر و بعضى نفاق وكفر ايله باغى اولدى ديدى كه
قول ضحاكدر و بعضى قارون فرعونه خدمت وبنى اسرائيله ظلم
وعداوت ايدردى وفرعون قارونى مصرده ايكن بنى اسرائيل اوزرينه
ملك ايلمشدى ديدى وقول مزبورى ماوردى روايت ايلدى و بعضى
موسى عليه السلامه قذف ودشنام ايدنلره برمقدار مال و يرمكه وعد
ايتمكله باغى اولدى ديدى و بو قول ابن عباس قوليدر و بعضيلر كثرت
مال سببيله بنى اسرائيله بغى ايلدى ديدى وقارون حقنده بارى تعالى
(وآتيناه من الكنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة) بيوردى يعنى بز قارونه

اموال مدخره کرم واحسان ایلدك شول مال که صنادیقی یاخود خزاینی
ثقلی سببیله جماعت دوابی میل ایتدیروب تحملنده زحمت چکرلر وکنز
اموالدن جمع اولنانه اطلاق اولنور کرك قعر ارضده مدفون وکرك
ظاهرده اولسون ومفاتحده اختلاف اولنوب بعضیلر خزینه‌لرینك ابوابی
مفتحیدر والتمش استر قوی البنیه‌یه تحمیل اولنوردی دیو روایت ایلدی
و بعضیلر عدد مفاتح درتیوز بیك اولوب قرق عدد چواله وضع ایدرلردی
دیدی وخیثمه انجیلدن نقل ایدر که خزینه‌لری مفتاحلرینی توانا وایاقلری
سکللی التمش استر تحمیل اولنوب هر مفتاحی بر اصبع مقداری وهر بری
برخزینه‌نك مفتاحی اولوب قارون هرنه جانبه راهی اولورسه مفتاحلری
معا تحمیل اولنوب حدیددن اولمغله تحمیلنده صعوبت اولوب خشبدن
پرداخته اولندی اولدخی کران اولمغله بر اصبع مقداری جلد بقردن
پرداخته اولنوب قرق بغله‌یه تحمیل اولندی ومقاتل مفتاحلرین ایکیشر
درهم وزننده اولمسنی روایت ایلمشدر و بعضیلر مفاتحدن ملابسه
طریقی ایله نفس خزائن مراددر دیدی بعض آخر قتنده مفاتح علم واحاطه
معناسنه اولوب (وعنده مفاتح الغیب) آیهٔ کریمه‌سیله استدلال ایدر
وقارونه شول کنوز احسان اولندیکه حفظی واطلاعی ناسدن قوت
اصحابی اولان جماعتی اشغال وایلام ایدر یعنی اصناف واعدادی بسیار
اولمغله حساب وحفظندن عاجز اولورلر ایدی وکتاب کریمده قارون
حقنده (قال انما اوتیته علی علم عندی) وارد وضمیر ماله راجع اولوب علما
برقاج قول اوزره اختلاف ایلمشلردر بری قارونك قومی مزبوره نصیحت
و پند ایلدکلرنده قارون باری تعالی بنده اولان خیر وصلاحه بناء مال کثیر
احسان ایلدی واکر بنده علم اولمسه مالی احسان ایلمزدی دیمك اوله
و بو قول مجاهدکدر و بری و باری تعالی بکا مالی فضل وعلمم سببیله
ویردی دیمك اوله وعلمدن مراد علم توراتدر زیرا قوم موسی‌نك علمی ایدی
و بو قول فرانکدر بری دخی علم کسب وتجارت ودهقانینی ویردی
دیمك اوله وقول مزبوری ماوردی نقل ایلدی بری دخی باری تعالی
ندن راضی اولدیغنه بناء ویردی دیمك اوله که قول ابن زیددر و بعضیلر

علمدن مراد یوسف علیه السلامك کنوزی علمیدر دیدیلر اقوالك
بری دخی بودر که صنعت کیمیا ایله ویرلدی دیمك اوله و بو قولی ابو صالح
ابن عباسدن روایت ایلدی ابن المسیبدن مرویدر که موسی علیه السلام
علم کیمیایه عالم اولوب یوشع ابن نونه ثلثنی وکالب بن یوحنایه ثلثنی وقارونه
ثلثنی تعلیم بیوروب قارون یوشع وکالبدن دخی عالم اولدقلرینی تعلم وعلمنه
اضافه ایلدی روایت آخرده باری تعالی موسی علیه السلامه علم کیمیایی
تعلیم موسی علیه السلام دخی خواهرینه تعلیم وخواهری قارونه
تعلیم ایدوب قارونك کثرت مالنه سبب ودنیا کندی‌یه فتح اولنوب
ذکر اولندیغی رتبه‌ مالدار اولدی لکن ابن جوزی تبصره‌ده زجاجدن
نقل ایدر که قول اخیرك اصلی اولمیوب کیمیا باطلدر وابن کثیر قارون
صنعت کیمیایه عالم ایدی یاخود اسم اعظمی حافظ اولوب تکثیر مالده
استعمال ایلدی قولی صحیح دکلدر زیرا کیمیانك اصل وحقیقتی اولمیوب
اسم اعظم ایله کافرك دعاسی مقبول دکلدر وقارون باطنا کافر وظاهرا
منافق ایدی دیو تفصیل ایلمشدر ونظم کریمده (فخرج علی قومه فی زینته
وارد اولوب بغلهٔ شهبایه قرمزی لباس ایله سوار و بغله‌یی ارغوانی
سرج وصاری زین پوش ایله تزیین ایدوب رکاقومنه اظهار حشمت
ایدردی وروایت مقاتلده بغلهٔ شهبایه زر سرخدن زین وارغوانی زین
پوش ایله سوار وکندی ایله درت بیك مزین اسب سوار اتباعیله خروج
ایدردی که فارسلرك دابه‌لری ارغوانی زین پوش ایله مزین ایدی
واوچیوز جمیله و بیاض جاریه معا خروج ایدب قرمزی لباسلر لابسه
وحلی وجواهر ایله مزینه واشهب استره سوار اولورلردی حتی
بنو اسرائیل مفتون وحیران اولورلر ایدی بعده بغی وتکبر طریقنه سالك
اولوب باری تعالی اهلاك ایلدی وسبب بغی وهلاکنده اختلاف اولنوب
بعض رواة روایتی اوزره چونکه موسی علیه السلام بحری عبور
و باری تعالی فرعونی اغراق واهلاك ایلدی موسی علیه السلام حبوره‌یی
هرون علیه السلامه تفویض وهرون علیه السلامه رتبهٔ نبوت حاصل
اولدی حبوره دیدکلری بنو اسرائیل هدی وقربانلرین هرنه کتوروب

حضرت هرون دخی مذبحه وضع وسمادن برآتش نازل اولوب قربانی اخذ واكل ایدردی وحبوره دنصكره هرون علیه السلامه نبوت حاصله وموسی علیه السلام رسول اولمغله قارون هرونه حسد ایدوب یاموسی سنك ایچون رسالت وهرون ایچون حبوره احسان اولنوب بن برشی ایله بهره یاب اوله مدم صبر وتحمل ایده مم دیدكده موسی علیه السلام هرونه حبوره یی بن تعیین ایلمدم باری تعالی كرم واحسان ایلدی دیو جواب ویردكده قارون موسی علیه السلامه بكا آیت ارادت ایتدكجه تصدیق ایلم دیدی موسی علیه السلام دخی رؤسای بنی اسرائیله برر عصا احضار ایدك دیو امر وهر بری برر عصا كتوروب موسی علیه السلام بر قبه یه وضع وباری تعالیدن بیان نیاز ایلدی عصالرین اصحابی محافظه ایچون اول كیجه انده بیتوتت وصباح اولدقده هرون علیه السلامك عصاسی سبز وطری واوراق خضرا ایله مزین اولوب هركس صنع باری تعالی یی مشاهده ایلدیلر وهرونك عصاسی شجر لوزدن ایدی بعده حضرت موسی قارونه خطاب ایله صنع باری تعالی یه مشاهده ایلدكمی دیدكده قارون والله بوسنك سحر كدن اعجب واغرب دكلدر دیوب كندویه تابع بنی اسرائیل ایله اعتزال ایدنجه موسی علیه السلام خسفنه دعا ایدوب منخسف وهلاك اولدی وبعض رواة بوكونه روایت ایدركه وقتا كه موسی علیه السلامه آیت زكوة نازل اولدی قارونه افاده وهر بیك دیناردە بر دیناره وهر بیك درهمدن بر درهمه وهر بیك شاتدن برشاته وهرنوع شیئك بیككندن برینه زكوة اولمق اوزره مصالحه اولوب قارون مالینك زكوتی حساب واموال كثیره اولدیغنه واقف ونفسی اول مقدار مال ویرمكه بخل وبنی اسرائیلی جمع ایدوب یا بنی اسرائیل موسی علیه السلام شمدی یه دك هرشیئی كه امر ایلدی سز امتثال واطاعت ایلدیكز بناء علیه الآن اموالكزی اخذ وسزی فقیر ایتمك مراد ایلدی دیدكده بنو اسرائیل یا قارون سن بزم كبیر وسیدیمزسك هرنه كونه رأی وامر ایدرسك امر ایله بزسكا انقیاد ایده رز دیدیلر قارون دخی یا بنی اسرائیل فلان زن فاجره یی احضار

ایدرسز واول زنه موسی علیه السلام نفسمه قذف ایلدی دیو افترا ایله كه بعد اداء الخدمة سكا شومقدار دینار احسان ایده رز دیو وعد ایدوب زن معهوده موسی علیه السلامه بو افترایی ایدرسه جمیع بنی اسرائیل اوزرینه خروج ایدرلر دیدی بنو اسرائیل دخی زنی جست وجویه متفرق ودسترس اولوب قارونه كتوردیلر والدخی زنه یارنكی كون بنو اسرائیل تجمع وسن جمله مواجهه سنده موسی علیه السلام بنم نفسمه قذف ایلدی دیو افترا ایدرسك سكا بیك درهم روایت آخرده بیك دینار وبر روایتده بر كاسه دینار احسان وكندی نسوه مه الحاق ایدرم دیو زنی اطماع وایرته سی كون بنی اسرائیلی بر محله جمع بعده موسی علیه السلامه واروب یا موسی بنو اسرائیل تجمع وسنك خروج وكندیلره امر ونهی ودین وشریعتی تبیین ایتمكه منتظرلردر دیدی موسی علیه السلام دخی میان بنی اسرائیله برور ییوروب یا بنی اسرائیل هركیم كه سرقه ایده زا اول كیمسه نك یدینی قطع ایده رز وهركیم كه افترا ایلیه بزاول كیمسه یه سكسن سوط ضرب ایده رز وهركیم كه متزوج اولیوب زنا ایلیه بزاول كیمسه یه یوز سوط ضرب ایده رز واكر متزوج ایسه هلاك اولنجه رجم ایده رز دیدكده قارون یا موسی افعال مذكوره سندن صادر اولورسه حكم نیجه در دیدی موسی علیه السلام بندن دخی صادر اولورسه بنه حكم وعظ ایلدیكم كبیدر بیوردقلرنده قارون ایتدی یا موسی بنو اسرائیل سنی فلان زنه شو مقوله فعل ایلدی زعم ایده یورلر دیدكده موسی علیه السلام بنمی دیدی قارون دخی نعم دیدكده موسی علیه الصلاة والسلام مرأهٔ معهوده یی احضار ایدك دیدی وقارون زنی احضار ایدوب یا فلانه بنو اسرائیلك تكلم ایلدكلری فعلی موسی علیه السلام سكا ایشلدیمی بنی اسرائیله بحری شق وتوراتی انزال ایدن باری تعالی حقیچون راست سویله دیو استنطاق ایلدكده باری تعالی جل شانه زنی راست كولكه موفق ایدوب زن تأمل وكندی نفسنه خطاب ایله راست كوی اولوب اجر جزیله نائل اولمق باری تعالینك پیغمبرینی تكذیب واذا سیله مالدار اولمدن افضل واولیدر

دیوب یاموسی بنواسرائیلك تکلم ایلدکلری محضادر وغ وکذبدر
وقارون موسی علیه السلام نفسنه قذف ایلدی دیو تکلم ایله سکا
شومقدار مال ویرهیم دیو بنی اطماع ایلمشدی ذاتك اول فعلدن بریدر
دیدی وزن تکلم ایدرکن قارون سرقرو وساقط وناس ساکت وقارون
مهلکه‌یه قتاده اولدیغنه عالم اولدقلرنده موسی علیه السلام کریه وزاری
ایده‌رك سجده‌یه نازل ویارب سنك دشمنك بکا اذا وبنی افضاح
مراد ایلدی ویارب اکر بن سنك پیغمبرك ایسم قارونك جزاسنی بکا
احسان وبنی قارونه مسلط ایله دیو تضرع ایدوب باری تعالی یاموسی
رأسکی رفع ومراد ایلدیککك جزا ایچون ارضه امر ایله ارض سکا
منقاده اولوردیو وحی ایلدی موسی علیه السلام دخی یابنی اسرائیل باری
جل شانه بنی فرعونه بعث ایلدیکی کبی قارونه دخی بعث ایلدی هرکیم
قارونك طرفداریدر مکاننده ثابت وهرکیم که بکا تابع ومؤمندر قاروندن
اعتزال ایلسون بیوردقده هرکس قارونی ترك ایدوب فقط ایکی کیمسه
قارون ایله قالدی بعده موسی علیه السلام یاارض خذیهم دیو ارضه
قارون ایله اول کیمسه‌لرك اخذ وخسفنه امر ایلدکده ارض مزبورلری
کردنلرینه وارنجه خسف ایلدی روایت آخرده خذی قارون واصحابه
بیوردی واول وقتده قارون واصحابی موسی علیه السلامدن عفو طلب
وتضرع وزاری ایدرلردی حتی تماما منخسف اولنجه قارون موسی
علیه السلامدن یتمش کره مرحمت طلب وسؤال ایلیوب موسی علیه السلام
شدت غضبندن قطعا التفات ایلیوب ارضه خذیهم دیر ایدی ارض
قارون واصحابی اوزرینه منطبق اولوب تماما خسف ایلدی بعده
باری تعالی یاموسی سنی فظایدن نه شیدرکه یتمش کره سندن استغاثه
ایلدیلر وسن اغاثه ایلمدك عزت وجلالم حقیچون اکر بکا دعا ایدیلردی
بنی دعالرینه قریب ومجیب بولورلردی دیو وحی ایلدی وقتاده قارون
واصحابی هرکون برقامت مقداری ارضه منخسف اولوب کیدرلر
وقیامته دکین قعر زمینه واصل وبالغ اولمزلر دیدی مرویدرکه موسی
علیه السلام یاارض خذیه دیدی قارون سریر اوزره جالس وارض

اخذ وسریری غائب واوب یینه خذیه دیمدن زائل اولمدی حتی اکثری
منخسف اولدقده قارون موسی علیه السلامدن ترحم طلب وسؤال
ایدردی وموسی علیه السلام التفات بیورمیوب تماما غائب اولدی
پس قارون واصحابی منخسف اولدی بنو اسرائیل کفت وکو ایدوب
موسی علیه الصلاة والسلام قارونی خسف ایتدیکه داریني اخذ ایده
ودار قارونك برابنه‌سی زرسرخدن وبرابنه‌سی سیم خامدن واموالی
دخی اول دارده موجوده اولوب موسی علیه السلام بنو اسرائیلك
کفت وشنیدنی استماع بیوردقده باری تعالی‌یه دار واموال قارونی
دخی ارضه خسف ایتدرمسنه دعا ایدوب باری تعالی انلری
دخی خسف ایتدردی وموسی علیه السلامه سندن صکره ابدا اطاعت
ارضی برکیمسه‌یه اعاده ایلم دیو وحی ایلدی * فخسفنا به وبداره الارض *
آیت کریمه‌سی قارون حقنده نازل اولدی وابن کثیر ذکر ایدرکه
قصهٔ قارون بنو اسرائیلك مصردن خروجلرندن مقدم اولمق
فخسفنا به وبداره الارض آیت کریمه‌سی قرینه‌سیله غالب احتمالدر زیرا
داردن ظاهر اولان بنیانه اولمقدر واحتمالدرکه مصردن خروجلرندن
صکره تیه‌ده واقع اوله بوتقدیرجه دار خیمه‌لر ضرب اولنان محلدن
عبارت اولور تکیم عنتره‌نك بو بیتنده داردن مراد محلهٔ خیامدر * یادار
عبلة بالجواء تکلمی * وعمی صباحا دار عبلة واسلمی * مرآتده مذکوردرکه
برروایتده داردن مراد منزل ومقام قاروندر زیرا تیه‌ده حقیقتا دار
موجوده دکلدر وعرب منزله دار تسمیه ایدرلر وبعضیلر احتمالدرکه وقعهٔ
مزبوره بصره‌ده اولمش اوله دیدی وظاهر اولان دخی بصره‌ده واقع
اولمقدر وبعضیلر حماة ایله حمص میاننده واقع اولان مدینهٔ رستن
قارونك شهری اولمق اوزره روایت ایدرلر والله اعلم * والنطف عثر
علی فضلة ما رکزت * ونطف سنك دفن ایلدیکك مالك فضل متن
وبقیه‌سنه ظفریاب اولدی ظن ایلرم فضلدن مراد شیئك بقیه‌سی
اولوب رکز ورکاز مدفون مال جاهلیته دیرلرکه حدیث شریفده
* فی الرکاز الخمس * وارد اولمشدر ونطف عربدن برشخصك اسمی

اواوب برمقدار ماله اصابت ایتمکله نطف ایله ضرب مثل اولندی
ودیرلرکه ٭ لوکان عنده کنز النطف ٭ ماعدا ونطفنه کونه شخص
اولدیغنده اختلاف اولنوب حقیقتنه واقف اولمیانلر سقا اولوب
ارقه سیله سقی ما ایدرکن آب تقاطر ایدردی بناءعلیه نطف تسمیه
اولندی زیرا نطف لغتده تقاطره اطلاق اولنور ومزبور فقیر الحال
اولوب سقی ما ایله تعیش ایدرکن برکوب التون بولوب فقردن خلاص
ایله حالنه نظام کلدی دیدیلر و بعضیلر روایتنده نطف فقیردردمند
برشخص ایکن اموال کثیره یه ظفریاب اولوب اخفا ایلمك مراد ایلیوب
ممکن اولمیوب بین الناس تمولی آشکار ومال ایله متهم اولمغله نطف
تسمیه اولندی زیرا نطف متهم معناسنه دخی کلور لکن بلادری
تاریخنده ذکر ایدرکه روایاتك اصحی دخی بودر شخص مزبور نطف
بن خیبری بن حنظلة الیربوعیدرکه بادیه ده بنوتمیم ایله اقامت ایدردی
وکسری طرفندن عامل ووالی اولان بازان کسرایه هدیه اولمق
اوزره هرسنه تحف یمن وزر وسیم ومسك وجواهر ارسال وکندی
طرفندن برمقدار معتمد علیه آدم تعیین ایلدیکندن ماعدا یمن
جانبندن مرور وعبور ایدن بنی جعد دن قافله ایله ارض بنی تمیمه وارنجه
معا راهی اولمرینه تنبیه وارض تمیمدن نصکره تعیین اولنان مسلح اسب
سوار یمن بهادرلری کسرایه ایصال ایتمك اوزرینه معتادلری اولمشیدی
اتفاقا برسنه بنویربوع ارض بنی حنظله ده قافله نك سرراهن آلوب
بنوجعد عربنی و یمن عسکرینی قتل و بازانك کسرایه ارسال ایلدیکی
اموالی و بنی جعدك اموالنی جمیعا نهب وغارت ایلدیلرکه رؤسای غارت
کراندن بری ناجیه بن عقال و بری حرث بن عبلبه ومزبور نطف بن
خیبری اولوب بونلر فرسان بنی تمیمدن ایدی و بوغارتده نطف بن الماس
وسائر جواهرله مرصع التون کمربند وسائر تحفدن ایکی خرج مملو نهب
ومتفرق بیع ایلدم دیدی دفعة اصابت مالده نطفله ضرب مثل اولدی
روایت آخرده کندی عشیرتنك فقراسنه طلوع شمسدن غروبه وارنجه
بذل واحسان وتلف ایلدی حتی فرزندانندن بری بو بیتی انشا ایلدی

٭ ابی النطف المباری الشمس انی ٭ عریق فی السماحة والمعالی ٭
مباره معارضه معناسنه اولوب فلان بیاری الریح جودا وسخاء دیوب
سخاده ریحه اعتراض ایدر مراد ایدرلر ومزبور نطف سببیله فرس
وعرب میانده حروب کثیره جریاننده نصکره برکون نطف حتف انفه
وفات ایلدی ٭ وکسری حمل غاشیتك ٭ غاشیه مطلقا ستر ایدیجی متن
معناسنه در واکرحاشه سنه غاشیه اطلاق اولنور زینی ساز اولدیغنه
بناء وروز رستاخیزه غاشیه دیرلر اهوال وافزاعیله ناسی غشی
وستر ایلدیکنه بناء مآل معنا قواده ابن عبدوسی شول رتبه وصف ایلدیکه
کسرا بی غاشیه دار وخدمتکارطن ایلدم دیمك اولور ملوك فرسه کسری
وملوك رومه قیصر وملوك ترکه خاقان وملوك حمیرکه ملوك یمندر تبع
وملوك حبشه نجاشی تسمیه اولنوب علامت ونشان وضع اولنمشدر
ونسب فرسده اختلاف اولنوب برقولده فارس بن سام بن نوح در
آخرده فارس بن افریدون بن اسحق علیه السلام اولوب مملکت فرسده
ابتدا تخت نشین وواضع قانون وایین اولان فارس اولوب بعض شعرای
عرب فارسی شعرنده ذکر وافتخار ایدردی واهل فرس اعتقادنده
فارس بن کیومرث اولوب کیومرث دخی آدم علیه السلام اولمق اوزره در
وفارس بن کیومرث ریاست دنیایه عدم میلندن ناشی خلقدن منقطع
ویغوله نشین عزلت وانزوا اولوب روز وشب کندی صفاسنده
ایکن فسق وفساد وبغی وعناد بین الناس متزاید وظلمه نك ظلمی حدی
متجاوز اولوب عدل وداد بالکلیه مضمحل و برباد اولمغله حکمای زمانی
مجتمع واصلاح عالم بر ملك عادله محتاجدرکه حتی مرجع امور ناس
وملجاء عجزه وضعفا ومصدر اوامر ومناهی اوله زیرا جسدکه عالم کبیردر
صلاحنده قلبه محتاج اولدیغی کبی عالم صغیرك نظام واستقامت
اموری دخی بررئیس مدبره محتاجدر دیوب فارس بن کیومرث
حضورینه مجتمع وسن جمله مزك اولی وافضلی و پدریمز آدم علیه
السلامك تعبیه و یادکاری اولمغله سنی جمله یه تقدیم وامور یمزی
تفویض وسندن مبایعت ایتدکه کلمات دیدکلرنده فارس کندینك

امر ينه امتثال واطاعت وانقياد ايتملر ينه اعتقاد ايده جك مرتبه شروط
بيان ايدر انلر دخى اتباع واطاعته عهد وميثاق وفارسه وثوق حاصل
اولدقده سائرناسدن متميز اولمق ايچون سرنه تاج شاهى وضع ايلدى
وابتدا تاج لابس اولمق فارسك اختراعيدر بعده لسان آدم عليه
السلام اولان زبان سريانى ايله خطبه قرأت ايلديكه معناسى بارى
تعالى يه شكر ودعا وطلب توفيق وهدايت اولوب نيجه زمان تدبير مملكت
وعدل وداد ايله حركت ووفات ايلدكده هوشنك شاه جالس سرير
سلطنت اولدى وملوك فرس مزبور فارسه نسبت اولنور مرويدركه
برطفل تولد ايدنجه سمعنه السنه دن براسان رسيده اولميوب انساندن
خالى برمحلده ترك اولنوب تكلمه قدرت كله جك رتبه معمر اولسه زبان
سريانى تكلم ايلمك مقتضاى سرشت وطبيعتدر ديو اتفاق اولنمشدر
وفرسك كيومرث وصفنده مبالغاتى اولوب بعضى حضرت آدم عليه
الصلاة والسلام اولمسنه ذاهب اولوب بيك سنه معمر اولدى ديدى
وهوشنك حسن الوجه برشخص اولوب پدرى كيومرثدن صكره
بشيوز سنه پادشاه اولمشدر وروى زمينه مدبر وعمارات ايجاد ومعادندن
حديد وزر وسيم استخراج وسقى مزروعات ايچون حفر ابار وانهار
مزبورك اختراعيدر وابتدا وحوش صيد ولحومنى اكل وجلودنى لابس
اولان مزبور اولوب مدت سلطنتنده دائما خلقى اسلامه دعوت ايدوب
خلق ايله اختلاطى وبر مكانده مكثى اولميوب سياح عالم ايدى ابتدا
حيواناتك موينى اخذ وغزل ونسج ايتديروب خياطتى ادريس عليه
السلامدن تعلم ايتمشدر ومدت عمرى يدى يوز سنه اولوب مزبوردن
صكره طهمورث پادشاه اولوب ابتدا خيل ودوابى سروج ولجام
وسائر اسباب زينت ايله تزيين ايلين مزبور اولوب اسلوب ادريس عليه
السلامده ايدى ومدت سلطنتى قرق سنه ودولت جهتندن قويسى
وسيرت حسنيله اعظمى وسياستده اسبق ملوك فرسدر وانلرى درت
طبقه ديرلر طبقهٔ اولى پيشداديه كه اول ملوك هوشنكدركه ابتدا سرنه
تاج وضع وسريره جالس اولان مزبور اولوب طوفان نوحدن ايكيوز

سنه صكره در بعده طهمورث بعده برادر جمشيد ملك واقاليم سبعه يه
مالك اولوب نيروزى احداث ايلدى بعده بيوراسب يعنى ضحاك مارى
ملك واقاليمه مالك اولوب وضع خمار و تخاذ ملاهى ومغنين ايلدى
ونمرود مزبورك برناحيه ده عاملى ايدى بعد افريدون كه بر روايتده قرآن
كريمده مذكور اولان ذوالقرنيندر كه اقاليمه مالك اولدى بعده منوچهر
ملك اولوب فرعون موسى مزبورك عاملى يدى بعده افراسياب بعده
كوشتاسب ملك اولدى طبقهٔ ثانيه كيانيه در ابتدا كيقباد بعده كيكاوس
اولوب مزبورك سياوش نامنده برفرزندى ظهور ايلديكه حسن وجمالده
بى نظير ايدى بعده كيخسرو و بعده كهراسب ملك اولوب بخت نصر
مزبورك عاملى ايدى بعده كياسب ملك اولوب مصنف كتاب مجوس
اولان زردشت مزبورك زماننده در بعده اردشير بهمن كه تخريب
بخت نصردن صكره تعمير قدس ايلمشدر و اقاليمه مالك اولدى بعده
دارا بعده دارا بن دارا كه مغلوب اسكندردر طبقهٔ ثالثه اشكانيه كه
ابتدا اشكان بن اسكان ملك اولوب زماننده عيسى عليه السلام تولد
بيوردى بعده جوز بن اشكان بعده بيژن بعده كودرز بعده نرسى بعده
هرمز بعده اردوان بعده خسرو بعده بلاش بعده اردوان اصغر
طبقهٔ رابعه اكاسره دركه ابتدا اردشير بن بابك كه ساسان ابن اردشير
بهمن نسلندندر بعده فرزندى شابور كه زماننده زنديق مانى ظهور
ايلدى بعده اوغلى هرمز بعده بهرام بن بهرام بعده بهرام بن بهرام
بن بهرام بعده نرسى بعده هرمز ابن نرسى ملك اولوب نسلندن فقط رحم
مادرده برولد قالوب تاجى هنوز تولد ايتمدن اكه وضع ايلديلر و بعد
زمان شاپور تولد ايلديكه مزبور شاپوره ذوالاكتاف ديرلر بعده اردشير
بعده شاپور بن شاپور ذوالاكتاف بعده بهرام بن شاپور كه كرمان شاه
تسميه اولنمشدر بعده يزدجرد بن بهرام بن شابور بعده بهرام كور بعده
يزدجرد بن بهرام بعده هرمز بن يزدجرد بعده برادرى فيروز بعده
بلاش بن فيروز بعده برادرى قباد كه مزدك زنديق مزبور زماننده
ظهور ايلمشدر بعده كسرى انوشروان بن قباد ملك اولوب

ملكندن قرق ایکی سنه مرورنده رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری وجودیله شرفبخش عالم اولمشدر ونوشروان غلبهٔ اسکندردن سکز یوز سکسن سکز سنه مرورنده مرد اولوب عظمت ملوك فرس بونده رسیدهٔ انجام اولمشدر بعده هرمز بن نوشروان بعده پرویز بن هرمز که شیرینی تزوج ایدندر بعده بنت پرویز ملکه اولوب رستم قتل ایلدکدنصکره پرویزك عم زادهسی اخشنده بعده پرویزك دیکر دختری ارزوخت ملکه اولوب قتل اولند قده ملك اولمغه صالح بر کیمسه بولنیوب اردشیر بابك نسلندن کسری بن مهرخش نامنده بر شخصی تخت نشین ایلدیلرانی دخی قتل ایلیوب تجسس بسیاردن صکره نوشروان نسلندن اولمق زعمیله فیروز نام برشخصه الباس تاج بعده قتل اولنوب نوشروان نسلندن فرخ زاد ملك اولوب اول دخی قتل وشهریار اولادندن یزدجرد ملك اولوب خلافت عثمان رضی الله عنه زماننده مروده قتل اولنوب ملك فرس ایدی مسلمانه داخل اولدی وکسری كافك فتحی وکسری ایله جائزاولوب خسروك معربیدر وزبان فارسیده مکسور اولوب یا تلفظ اولنور ونسبتنده فتح كاف ایله کسروی دیرلر کسری دخی جائزدرجرمی وزننده وجمعی خلاف قیاس اوزره اکاسره درزیراقیاس اولان رانك فتحیله کسرون ایدی عیسانك عیسون وموسانك موسون اولدیغی کبی کسور دخی کلور و بو محلده کسرادن مراد نوشروان بن قباد بن فیروز بن یزدجرد ساسانی اولوب مقدما ذکر اولندیغی کبی نبی اکرم وحبیب محترم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری مز بورك زماننده تولد بیوروب * ولدت فی زمن الملك العادل * بیوردقلری مرویدر لکن حدیث مذکور موضوع اولوب اصلی اولمادیغنه حفاظ احادیث اتفاق ایلدکلرین علی القاری مختصر الاحادیثده ذکر و بیان ایلمشدر واقعا نوشروان عادل ومحبت رعایا تام التدبیر اولوب شرق جانبنده امصار عظیمه فتح ایدوب ملوك کثیره کندویه اطاعت وانقیاد ایلشلر در وملك ترك اولان خاقانك دخترینی تزوج ایلمشدی و پدری قباد زماننده مزدك زندیق ظهور

وناسدن خالی الذهن اولان حمقادخی مزبوردن انابت وامرنه امتثال حتی قباد دخی انقیاد وتباع ایلمشدیکه جمیع ناس فروج واموالده مساوی ومشترکدردیوب اباحه ایدردی وحیواناتدن سفك دمایی تجویز ایتمیوب لحم اکل ایلمزی وبرکون اتفاقی مجلس قباده داخل ونوشروانك مادری که حسن وجمالده بیهمتا ایدی مجلسده بولنوب مزدك مزبوره بی مشاهده وآشفته و بی صبر اولمغله قباده بنم صلبمده برنبی اولوب سنك بوزوجه که قربان ایله حاصل اوله جقدر اذنکله مباشرت ایدرم دیوب قبادبد نهاددخی اذن داده اولد قده فرزندی کسری کرچه صغیر السن ایدی لکن عقل ودانشی تام وکامل اولمغله بو امرك قبح وکراهتنی فهم واذعان ایدوب مزدکك پایني تقبیل و بوفعل کریهه اقدام ومباشرتدن فارغ اولمسنی نیاز مزدك دخی عزیمتندن رجوع ایلدی چونکه پدری قباد مردو کسری تخت نشین حکومت اولدی ابتدا مزدکی واصحابنی قتل ایله اجرای احکامه شروع و بو وسیله اعین فرسده مهیب وصاحب صولت اولوب جملهسی محبت ایلدیلر کسری دخی سیرت اردشیری دستور العمل ومملکتی معمور واباد ومظالم وفسادی خلقدن بالکلیه رفع ودفع واجرای عدل وداد ومبانی مشهوره وکثیره احداث و بنیاد ایلمشدر ازجمله جبل الفتح فرازنده باب الابواب نام محله قریب برسور عظیم و برقلعهٔ کبیر وجسیم وضع و بنا وروميه تسمیه ایلیوب بر بلدهٔ عظیمه دخی بنیاد ایلمشدر بر دخی مشهور افاق اولان ایواندرکه بادی بانیسی ووضع اساسنك شارع ومبتدیسی شاپور اولوب کسری ترفیع واتمام متین ومستحکم بنانك انشقاقی معجزهٔ نبی آخر الزمان اولمشدر صلی الله تعالی علیه وعلی آله وصحبه اجمعین مرویدرکه هارون رشید ایوان کسرایی هدم واعدام مراد ویحیی بن خالد برمکی ایله استشاره ایلیوب یحیی ایوان مذکورك بقاسنده معجزهٔ باقیه اولمغله اعدام مناسب دکلدر دیو هارونی منع الکن هارون اصغا ایتمیوب هدم اولنمسنه امر و یحیایه سوء ظن ایله مجرد فرس اجدادك اولوب اثرلری مضمحل اولمامق ایچون ممانعت ایدرسن

دیوب هدمنه مباشرت و برشرفه سنی هزار تعب ومشقت ایله کرچه
هدم ایلدیلر لکن مال بی نهایه تلف اولمغله نادم وفارغ اولدقده یحیی
یاامیرالمؤمنین بومقدار هدمنه شروع ولدقدنصکره تماماهدم اقتضا
ایلدی حتی دیمه سونلرکه غیرك بنا ایلدیکنی هارون رشید هدم واعدام
ایلمدن عاجز اولدی دیدی وهارون تغافل ایدوب ترك ایلدی مرویدرکه
بروقتده ملوکدن برملك طرفندن ایلچی کلوب کسری ایوانده پستر
نشین حکومت ایکن مجلسنده داخل وایوانده برمقدار اعوجاج
مشاهده وسببندن استقصا ایلدکده بوکونه جواب داده اولدیلر
ایوانك وضع و بنیادنه مبادرت اولندقده حالا معوج اولان محلی
برفقیره پیره زنك خانه سی اولوب ملك طرفندن اشترا وایوانه ضم والحاق
مراد ایلدکلرنده بیره زن امتناع ومتانت عدم رضا ایله تمرد کوستروب
اطماع وترغیب قصدیله قیمتندن اضعاف مضاعف زیاده مال ویردیلر
روجهله رضا داده اولمدقده بویله کج ومعوج بنا وطرح اولنوب
اتمام اولندی دیو ختم کلام ایلدکلرنده ایلچی بوکونه اعوجاج مستوی
وبی عیب اولمدن احسن واولی در دیدی مرویدرکه طاق کسرانك
بناسی تمامنده پیره زن ملکه کلوب امتناع وتمرددن غرضم سندن
صکره سنك عدل ودادکه براثر جلی وآشکار باقی قالوب هرکسك
خیرایله یادنه باعث اوله دیو بوخشونتی ارتکاب ایلدم دیوب اعتذار ایلدی
وکسری ایوانی اتمام واکمال ایلیوب قبه یه برسلسلهٔ دراز آویخته وجرسلر
آویزه وسر سلسله یی خارج قبه یه ارسال ایتدیروب هرکیمکه مظلوم
اوله بکا اعلام ایچون بوسلسله یی تحریك ایلسونکه اوزرندن رفع
ظلم ایله احقاق حق واجرای عدل ودادایدم دیو منادیلرله خلقه تفهیم
واعلام ایلدی عسکری ذکر ایدرکه برکیمسه برینك حقنده حکامه سعی
وغمز ایلسه * خرك فلان علی فلان السلسلة * دیرلر وکسرانك وسط
طاقه زنجیر عدل آویزه ایلدیکی وحشینك حضرت علی مدحنده
اولان بوقطعه سندن دخی فهم اولنور * اکرچه زنجیر عدل از مجره *
به بندد باپین نوشروانی * زمیل شهاب از برای سیاست * به یینی کنی

تیر دهر سودوانی * مجره فتح میم ایله کهکشان معناسنه اولوب دیار
عجمده برکیمسه یه سیاست مراد اولنه بورتنی داوب برتیر کجورررلر وسوق
وبازاری عبرت ایچون کزدیررلر بناء علیه میل شهابی تیره تشبیه ایدر
وسیاست اولنان چرخدر منقولدرکه برکون کسری ایوانده پستر
نشین داد ایکن برمارسیه زهر افشان اولهرق باروی ایوانده لانه
پرداخت اولان کبوترك آشیانه سنه توجه وبچهٔ کبوترکو یاکندی یه
نزل وماحضر اولمق ایچون آماده اولمش کبی کل و بلع ایتمك ارزوسنده
اولدقده کسری کمان دردست وصنعت تیراندازی یی اجرا ومار
سیاهی اهلاك و فنا ایدوب همسایه مردشمنلرینه بز بویله ترتیب جزا
ایده رزدیدی و برقاچ کون کذرانده کبوتر منقارنه برحب المش کلوب مجلس
کسرایه القا کسری دخی الوب زرع ایتدیروب ریحان ظهور ایلدی
واول وقته دکین اصلا ریحان مشاهده اولنمامشدی بناء علیه فرجناك
اولوب کبوتر بزه باری تعالینك الهامیله نه خوش مکافات ایلدی الله
تعالی دن رجا ونیاز ایدرمکه بزه دخی رعایایه احسانی ونعمتنه شکری
الهام ایلیه دیوب شکر یزدان ایلدی رواة کثیره روایتی اوزره کسرایه
برقاچ شی مخصوصدرکه ازجمله برفیل بیاضه سوار اولوردیکه قدی
اون ایکی دراع ایدی ولسان سوراسمیله مسما بریاقوته مالك اولدیکه
لمعان وضیاسی شمع وسراجدن زیاده ایدی وفلهیذ نامنده برمطرب
فرحبخشه ظفریاب اولدیکه عود خراسانی دیمکله مشهور اولان
عودی اون ایکی وتراوزره پیدا واختراع ایدوب هرچند برکیمسه
تحریك اوتاری ایله نغمه سنج ونواساز اوله الا هوصداسی استماع اولنوردی
مرویدرکه یاقوتك طبیعتی بارد ورطب اولوب طاعون زماننده برکیمسه
بلع ایلسه اول شخصه طاعون اصابت ایلمز وشیخ نظامینك بوبیتندن
اول خاصه فهم اولنور * دل راست کن از بلا میندیش * یاقوت
خوراز وبامیندیش * ویاقوتك مقبولی رمانی قرمزی اولانیدرکه
برادهسنی نوش ایتسه لروسواسه وخفقانه وضعف قلبه نافعدر ونوابغده
اذاخصتك یاقوت * هان علی الدروالیاقوت * شعر ادن بری یاقوت اسمی

ایله ـ سمی برمحبوب حقنده بوقطعه یی انشاد ایدوب قول حسن اولمغله
تحریر اولندی * یاقوت یاقوت قلب المستهام به * من المروءة ان لایمنع
القوت * سکنت قلبی وما تخشی تلهبه * وکیف یخشی لهیب
النار یاقوت * مصراع اخیر یاقوت آتشـدن متضرر اولمدیغنـه
تلمیحـدر وکسری ایچون هر کون برکزیدهٔ اسب وشیر کوسفند ایله
اطعام وتربیه اولنمش برجدی زرقایی زرخالصدن پرداختـه تیغ ایله
ذبح وتنوری عود هندی ایله تسخین وکره وجدیی می ناب ایله عسل
ونمك ومسك ایله طلا اولنوب زرخالصدن مصنوع سیخلره بجر یلوب
التون زنجیرلرله تنوره آویزه و بعد الطبخ التون خوانه وضع وکسری
حضورینه احضار کسری دخی اکثرنی اکل ایلدکد نصکره
بقیـه سنی ندماسنـك زیاده معتبر وملتفت اولانلرینه اهدا وارسـال
ایدردی بعده تنور کسر وشکست اولنوب هر کون مجددا بر تنور ساخته
ایدرلردی وکسرانك کمال شوکت وعظمتنـدن درسرایند. یتمش ملك
حاضر وموجود اولوب التجـا واستمداد ایتدکلری هزار کره
واقع اولمشدر وکسرانك سیرت ممدوحه سی کتب تواریخده ذکر وتفصیل
اولنمغله هر برینی بو محلده سرد وایراد تطویله باعث اولمغله بو مقدار ایله
اکتفا مناسب کورلدی از جمله زیر حکومتنده اولان بلداندن برنده
نصبکرده سی برعامل کسرایه مکتوب ارسال و بوسنه جودت ربیع
ووفرت مزروعات سببیله رعایاسنین سابقه دن از ید ذوقدرت اولمغله
رسوم معتاده دن زیاده رسم اخذ اولنمغه طرفکزدن مأذون اولورسم
هر بار ارسال اولنان رسمك اضعافی تحصیل اولنور دیو افاده ایلدکده
کسری جوابداده اولمیوب سکوت ایله معامـله وعامل مجاب اولدیغنی
فهم ایتمیوب افادهٔ مرامده اعادهٔ کلام ایلدکده کسری جواب مکتوبنی
بو کونه تحریر وارسـال ایلدیکه مقدما ارسال ایلدیکك مکتوبکه
عدم التفاتمزدن عدم رضامزی فهم ایتمیوب مأمور اولدیغك امردن
منزجر وممنوع اولمیوب ترك ادبه تکرار تجاسر ایلدك امدی مکتوبم
وصولنده کوشکك برینی قطع و بریده و شانك اولمیـان خصوصدن

کف ید ایده سن دیو ختم کلام ایلدکده عامل کندی کوشنـك برینی
بریده ایدوب متأدب وساکت اولدی سیرت حسنه سنك بری دخی بودرکه
برشخص پیدا اولوب کیمدرکه بندن اوچ کلمهٔ حکمیه یی بیك دیناره اشترا
ایده دیو هر سـوق وبازاری دور وندا وآخر الامر کسرانك کوشنـه
واصل اولوب شخص مزبوری احضار وکلمـات معهوده یی استنطاق
واستخبار ایلیوب اول شخص حکمت شعار کلمـات پندآمیزی بو کونه
سلك ادایه نظم وترتیب ایلدیکه معلومکز اولسونکه ناسك مجموعی خیراو
وکار کذار اولمیوب غث وسمین ومتفاوتدر دیدکده کسری تصدیق
و بریندن دخی سؤال ایلدکده کرچه جمیع ناس خیراودکلدرلکن جمله سنه
احتیاج امر مقرردر دیوب کسری تسلیم وکلمهٔ ثالثه یی استخبار ایلدکده
نتیجهٔ مقدمتین مشابهسنده اولان آخر کلام بودرکه چونکه جمیع ناس
یکسان وبرابر اولمیوب جمله یه احتیاجدن رها امکانده اولمدیغی معلوم
ومسلم اولدی هر کسه استحقـاق واستعدادی مرتبـه نظر ولیاقت
واقتدارینه کوره التفات اولنوب خدمات رفیعه ودنیه اربابنه توجیه
وتقلیـد اولنه دیو ادای مراد ایلدکده کسری محظوظ اولوب
بیك دینـاره مستحق اولدك و یرسونلر دیو امر ایلدی وشخص مزبور
قبول ایتمیوب مال ایله حکمتی اشترا ایتمکه طالب کیمدر دیو مرادم مطلع
اولمق ایدی حاصل اولدی دیوب کسرایه وداع ایلدی مرویدرکه
صاحب مجلس ندماسنی استثقال ومجلسندن انصرافنی اشعـار مراد
واشارت مخصوصه ایله تفهیم ایتمك دأبی کسری وضع وقانون ایلمشدرکه
هرچنـد که ندماسنـك بردر بیرون اولملرینی مراد ایلیه بالینه اتکا
واستناد و پالرینی مد وارسـال ایدوب مصاحبلر متفطن ومجلسنـده
چیقوب کیدرلر دی کسرادن صکره کلن ملوك دخی اثر کسرایه اقتفا
واتباع و بو مسلکـه سالك وهر بری براشـارت وضع ایلدیلر از جمله
فیروز کوجـك کوزلرین اوغشـدیر ردی و بهرام سر برآورده اولوب
آسمانه نکاه ایدردی وملوك اسلامیه دن معاویه حضرتلری رضی الله
عنه العزة لله دیردی وعبد الملك بن مروان دستنده بولنان شیئی رمی والقا

ایدردی وعمر بن عبـد العزیز دعایه مشغول اولور دی وبو عادات
ملوك بخلادن مالدار بر کیسه یه نقـل وسزلك علامت استقفالکز
نه کونادر دیو سؤال اولندقده یاغلام طعام کتور دیمه دردیدی وکسرانك
نصایحندندر که ابدان انسـان غدادن قوته نیجه محتاج ایسه قلوب
دخی اویله حکمتدن قوته محتاجدر دیدی ومراقع قصه سنده واقعدر که
چنکه ملوك ملکنی اموال رعیه ایله معمور وتدبیر ایلـه شول کیسه یه
تشبیه اولنور که خانه سنك اساسنی هـدم ونقضله سقفنی تعمیر ایده
وکسری التوندن برسنی پرداخت ایتـدیروب در ایله نقش وتحریر
ایتدیردیکه عافیتـلر اولسون بر کیسـه یه طعام که مال حلالدن اوله
وبقیه سنی محتاج اولانلره بذل واباحه ایلیه وشول طعامکه اشتهاء تام ایله
اکل وتناول ایدرسك حقیقتـده اول طعامی اکل ایتمش اولورسون اما
شول طعامی که اشتهاسز تناول ایده سن طعام سنی اکل ایلمش اولور
بر کوشهٔ تخت خسرو نوشروان * بیتبت بزنوشتـه معنیش یدان *
* کرزهر خوری زدست مرد عاقل * به زانکه سکر خوری زدست نادان *
وکسرایه سؤال اولندیکه کنوز ودفاینك انفع واعظمی ندر جواب
* ایلدیکـه کنوز دیدکاری شول کیسه یه کرم واحساندر که کفران
نعم اولمیوب کندویه اولان احسانی بیلوب فرومایه لر کبی اکرام ایدنلره
اساءت اوزره اولمیه ودخی کندیدن صکره علم ومعرفتنك اثری باقی اولوب
خلق انتفاع ایدەلر بودخی کلام کسرادندر که کریمك کرسنه لك
وقتنـده صوات وغضبندن ولئیمك سیر اولدیغی وقتنـده صولت
ومضرتندن حذر واجتنـاب لازمدر ونوشروانك ورد زبان ایلدیکی
کلمات حکمیه دندر که * لاملك الا بالجند ولا جند الا بالمال ولا مال الا بالبلاد
ولا بلاد الا بالرعیـة ولا رعیة الا بالعدل * وهارون رشید سلاطـین
معـدلت شعار زمرهٔ خاسرین کفاردن دخی اولور سـه مس تراب
جسدنه ضرر ایتمز خبر صحت اثرینی حصول اطمئنان ایله تصدیق ایچون
مداینده قبر نوشروانی نبش ایلدکده اون کنکره لی تاج مرصع برسر
وبر کونه جوهر قیمتدار خاتملر در انکشت وسیاه اطلس کفنه پیچیـده

آبنوس تابوت ایچنده هنوز وضع اولنمش کبی طری وتازه وکلمات مزبوره یی
تاج کنکره لرینه نوشته ویانده زمرد رمانی قبضه لی بر شمشیر مرصع
زرین غلاف موجود مشاهـده ایلدکده هارون سبابه کزای حیرت
وبو حال تازیانهٔ ناموس وغیرت اولوب نیجه کار نکو هیده دن فراغنه
سبب اولدی واول مرصعات کرانبها دست تعرضدن مصون ورهایاب
اولسون ایچون اثر قبری ازاله واوزرینـه شط ودیاله نهرلری مجمعندن
برجدول ارسال ایلدی ایمدی عدل ودادی پیش نهاد ایدن سلاطین
اسلامیـه که * عدل ساعة خیر من عبادة ستین سنـة * وعد مقرر
الانجازی ایله اعزاز اولنمشلر در اعلای علیینده مقربان حضرت اولان
اولیاء صالحین ایله همنشین اولمق مقرردر * وقیصر رعی ماشیتك * یعنی متن
قیصر سنك مواشیکی رعی ایدوب چوبانك اولدی ظن ایلدم قیصر مقدما
ذکر اولندیغی کبی ملوك رومه اسم اولوب روم تسمیه سنه سبب ملوك مزبوره
روم بن عیص بن اسحق ع م نسبت اولنمسیدر روایت اخراده رومیه یه
دنسو بلردر لکن روایت اولی صحیحدر زیرا رومیه نك بنا اولنمسی ملوك
مزبوره نك ظهورندن قتی وافر زمان متأخردر ومقدما رومیه یه رماس
تسمیه اولنوب رومیلر ساکن اولدقدنصکره رومیه تسمیه اولندی ابن کلبی
روایت ایدر که اسحق علیه السلامك اوتوز اولادی اولوب برینك اسمی
رومدر وروم اصفر اللون اولمغله اولادنه بنو الاصفر دیرلر مرویدر که بنی
الاصفره حبشه استیلا ونسوانلرینی سبی وغارات ورومیلر بیاض
وحبشه سیاه اولمغله ایکیسندن حاصل اولان اولاد اصفر اللون اولمغله
بنو الاصفر تسمیه اولندی ورومیلردن ابتدا قیصر اسمی ایله مسمی اولان
ابن انطرطوسدر که نامی قیشردر وقیشر تسمیه سنه باعث مادری مزبوره
حامل ووضع حمل ایده میوب شکمی شق ودریده اولنوب مزبور ظهور
ایتمکله قیشر تسمیه اولندی وسائرناسك توالدی کبی نسادن تولد ایتمدم
دیو افتخار ایدردی بعده قیشر قیصره تبدیل اولنوب ملوك رومه
قیصر دینلـدی وقیصر غایت عنیـد وجبار ایدی ومملکت روم ایله
یونانی ابتـدا جمع ایدن قیصر اولوب سببی بودر که قیصرك پدری

انطرطسه ملوك يونانك نسلى منقرض وقلار بطره نامنده برزن ناقص
التدبيره منحصر اولوب مملكت يونانه مالكه اولدى ديوا اعلام ايلديلر
انطرطس دخى تزوج ويونانى كندى ملكنه ضم واضافه ايتمك طمعيله
قلاربطره يه ايلچى ارسال وتزوجنى مراد ايلديكنى افاده قلار بطره
دخى رد ومخالفت ايلديكى صورتده مغلوبه بلكه هلاك اولمسنى امر مقرر
بلديكه اجدادى منقرض اولديغى اثناده انطرطس مملكتنك برطرفنى
ضبط ايدوب قلاربطره نك استردادة اقتدارى اولمامشدى بناء عليه
تزوجه هزار شوق ايله راضيه م لكن هنوز بعض لوازمده قصوريمزى
تكميل ايدنجه بنى امهال ودعوت ايتديكم زمان تشريف ايتسونلر ديو
استمهال وانطرطس دخى وقت موعوده يه منتظر اولوب قلار بطره
مكروخديعه طريقنه ذاهبه وتخليص كريبانه برحيله تفكر وملاحظه
وكندى نفسنى دشمندن اخذ انتقام ايچون فدا ايدوب ايكيمز بردن
هلاك اولمغه آيا چاره ندر ديركن اول طرفلرك ريكستان اولان محللرنده
بولنور برمار زهرناك اولورديكه زهرى بركمسه يه اصابت ايتسه اول
آنده هلاك اولوردى خاطرينه بومار خطور وتدارك ايدوب برشيشه يه
وضع ونجلتكاهى بساط فاخره وجواهر نفيسه وازهار وشكوفه لرله
تزيين وكندى تاج شاهى لابسه وسرير جالسه اولوب انطرطسى
دعوت اولدخى باب قصره واصل وداخل اولدقده قلار بطره
شيشه دن مارزهرناكى اخراج ايلدى واول ساعت قلار بطره يى
اهلاك وتخت اوزره اولان شكوفه لر خلالنده مأوى ايلدى لكن انطرطس
بو حالدن بى خبر وهزار شوق وخرام ايله تخته توجه وقلار بطره يى
سلامتده ظنيله برطرفنه جالس وشكوفه لره دست درازو ذوقياب
اوله يم ديركن دستى حيه يه اصابت ايدوب اول آن انى دخى اهلاك
ايلدى روايت اخراده ليلهٔ زفافده سم ايله آميخته طعام آماده واحضار
وزن وشوهر معا تناول ايدوب هلاك اولدقلرنده انطرطسك فرزندى
قيصر لشكريله بر محلده قرار وانتظار اوزره ايكن وقعه دن آكاه
ويونانى كلوب ضبط وملك موروثى اولان زعمه الحاق واللى سنه ضابط

مملكت

مملكت اولوب قيسارية رومى روايت اخراده قيسارية شامى بنا واحداث
وقيصر كه اعظم ملوك رومدر مرد اولدقده اروام مياننده اختلاف
واقع وهر برى برطرفى ضبط وملوك كثيره پيدا اولدى وبعض
كتب تواريخده مزبوره نك نامى قلوبطره ضبط اولنوب آخر ملوك
يونان اولوب يكرمى ايكى سنه ملكه اولمشدر وحكيمه ومتفلسفه ومعظمه
وحكمادن اولوب علم طبده وسائر علوم حكميه ده مصنفات كثيره
صاحبه سى وبقيهٔ حكماء يونان در ومار مزبور بر نوع حيه دركه حجاز
ومصر وشامده بولنور مسعودى ديركه بلاد خراسانده برنوع حيه
مشاهده ايلدمكه برشبر قدى وايكى رأسى اولوب زير يكده قرار
وانسان ياخود غيرى حيوان مشاهده ايلسه يردن برذراع مقدارى
پرتاو وبررأسى ايله لدغ وضرب ايدوب هرنه عضونه اصابت ايدرسه
من ساعته اهلاك ايدر مزبور قيصرك اخبارندندركه عقلاء دولتدن
بريله براحر مهم استشاره مراد ايلسه برسنه رفاهيت اوزره تعيش
ايده جك نفقه وكسوه سنى احسان ايدرديكه تشويش خاطرى اولميوب
ذهنى تسويه وعقلى سليم اولوب رأى وتدبيرى استقامت اوزره اوله
وبرمطلب ومرادى تخلف وبرنعمت زائل اولسه حيله اندن كف
نفس ايدر ونيلدن يأس ايدر ديردى وابتدا ملوك رومدن مشتهر اولان
غانبوس اولوب بعده بولوس بعده اغشطش كه لقبى قيصردر ملك
اولوب مزبور قيصر مصر وشامه مالك وبنى اسرائيل تحت حكومتنه
داخل وعيسى عليه السلام مزبورك زماننده قدم نهادهٔ سراى
وجود اولمشدر بعده طيباريوش ملك اولوب طبريه يى بنا ايلدى بعده
غانبوس ملك اولوب زماننده عيسى عليه السلام سمايه رفع اولندى بعده
قلوذيوس بعده بارون بعده ساسيانوس بعده طيطوس كه ثانى مخرب
قدس شريفدر بعده وطيثرس بعده باروس بعده اوزنايوس كه صاحب
مجسطى بطلميوس مزبور زماننده در بعده انطونيثوس بعده مرقوش
بعده قومودوس كه زماننده جالينوس ظهور ايتمشدر بعده نوطنجوس
بعده سيباروس بعده انطونيثوس ثانى بعده اسكندروس بعده مكسيميوس

بعده عزوز یانوس بعده رقیانوس که اصحاب کهف مزبوردن کهفه فرار ایلمشلردر بعده غالینوس بعده اریانوس بعده فلوذس بعده اورقلینوس ملك اولوب صاعقه دن مرد اولدی بعده فروقوس بعده وقلیطانوس که ملوك رومدن اخر عبده اصنامدر بعده قسطنطین مظفر که رومیه دن بزنطیه یه نقل وسورنی تعمیر وقسطنطینیه تسمیه ایلدی واساقفه یی جمع ودین نصرانیه یی وضع ایلدی ومادری هیلان بیت المقدس جانبنه توجه وراهی اولوب خشبهٔ صلیبی اخراج واقامت عید ایدوب عید الصلیب تسمیه اولندی وقمامه وکنیسه وحمص ورهانی بنا ایلدی بعده قسطنطینك اوج نفر اولادی ملك اولوب بعده کلبانوس که شابور ایله عقد صلح ایلمشدر بعده البطیانوس بعده ایونیانوس بعده جرطیانوس بعده ناورونیوس کبیر بعده ارقیارنوس بعده ارنو بروس بعده ناودونیوس که زماننده اصحاب کهف منتبه اولمشدر بعده مرقیانوس بعده والنطیس بعده لاون بعده زیتون بعده اسطینوس که مدینهٔ حماة سورنی تعمیر ایلمشدر بعده اسطینوس ثانی بعده قطینوس بعده طیرنوس اول بعده طیرنوس ثانی بعده ماریقوس بعده مرقوس بعده قوقاس بعده هرقل که زبان رومیه‌ده نامی اوقلیس اولوب مزبور ملکك اون ایکنجی سنه سی هجرهٔ نبی علیه الصلوة والسلام واقع اولمشدر ومزبور ایله دولت رومیه منتهی وپریشان اولمشدر ونبی اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری بویله خبر ویرمشلر ایدی * والاسکندر قتل دارانی طاعتك * یعنی اسکندر دارایی سکا اطاعت وانقیاد ایتمك ایچون قتل ایلدی ظن ایلدم مومی الیه اسکندر بن فیلقوس یونانیدر و بعض کتب تواریخده پدرینك نامی فیلبس ضبط وتحریر اولنمشدر ونسبت یونانده اختلاف اولنوب ابن کلبی ذکری اوزره یونان بن تعبه اولوب اسحق علیه السلامه منتهی اولور و یعقوب الکندی روایتنده یونان عربدن قحطانك برادری اولوب اولاد عامردندر که یمندن دیار رومه نزول ورومده اقامت ایلدکدن صکره لسان عجمی تحصیل واول طرفده موجود اولان رومیلر ایله تکلم ایدردی لکن اصح متن

روایات که روایت رقاشیدر یونان بن یافث بن نوح علیه السلام اولوب عرب وروم ایله قطعا علاقه سی اولمیوب انجق بحر رومی ساحلنده مکث واقامت ایتدکلری بعض اروام ایله مجاورت والفت ایلمشدر مومی الیه یونان حسن الوجه وسدید العقل وکثیر الهمه اولوب ساحل بحر رومده برازمان مکث ایله اولاد واتباعی کثیر ووفیر اولنغله کندی واولادی توطن وصاحب سروسامان اوله جق برمکان فسیح الاطراف تجسس وآخرکار مغرب زمیننده افینه نام بربلده ده اقامت وارام وسرای وبیوت وقصور بنیادلرینی وضع واتمام ایدوب نسل واتباعی متزاید وممالکت وایالتی وسیع وصولت وقدرتی کماله رسیده واقلیم عدمه احتضاری بدید ونمایان اولدقده فرزند بزرکیچون وصیت حسنه وقائم مقامی اولمسنه توصیهٔ مستحسنه ایدوب مرد اولدقده وصیتنی اجرا ومغرب زمیننده افرنج طرفندن بلاد غربی وصقالبه وتوابعنی ضبط وتصرف وپدری مقامنی جمیعا احاطه ایلدی وبرمقدار وقت کذراننده بخت نصر که فراعنه دن مصره استیلا وتغلب ومغرب زمینه واصل وبلاد یونانه هجوم وغارتکر وملك فارسه هرسنه ادا ایتمك اوزره یونانه خراج وضع وتعیین ایدوب اسکندر ظهورنه دکین خراج معین مستقر وباقی اولمشدر ومزبور بیت المقدسی تخریب بعده مصری ایدی قبطدن اخذ وتخریب ایدوب قرق سنه مصر مسکون اولمیوب بعده ینه قبطه ردانلردخی تعمیر ایلدکده کندی طرفندن بروالی نصب وتعیین ونیجه زمان مصر مقهوره قالدی وبخت ضم با ایله ابن معناسنه ونصر فتح صاد مشدده ورا ایله بخت نصری تربیه ایدن شخصك اسمی اولوب بخت نصر بابل قراسندن برقریه دن ظهور ایدوب مجهول النسب برشخص اولوب سحرهٔ فرعون کبی ایماننده اختلاف اولنمشدر واسکندرك نسبنده اختلاف اولنوب بعضیلر والد یوناندن اسکندر بن فیلقوس اولمسنه ذاهبدر واصح روایات بودر وبعضیلر اسکندر بن صعب اولوب پدری صعب ارباب حرفدن ونسج ثیاب ایتدکله وفاتندنصکره مادری اولان هیلانه حجرده ساکنه

اولوب یونانك قسطنطینیه ده احداث ایلدکلری صنایع خانه که
هر صنعت اربابنی مشتمل اولوب اطفال سوقیان رسیدۀ سن تمیز اولدقده
اول کارخانه یه کتوروب پیشه لری ارائت وقنغی سنه میل ومحبت ایدرسه
اول پیشه استادنه تسلیم وتعلیم ایدنجه انده اقامت ایتدررلردی دیو استماع
واسکندرله قسطنطینیه جانبنه محمل بند عزیمت واول کارخانۀ عبرتنمایه
واروب اسکندره صور صنایع عدیده یی ارائت ایلدکده اسکندر تاج
ملکه توجه ودستی اوزرینه وضع وهرچند که مادری زجر ایدردی
اسکندر منزجر اولمیوب تاجی دستنه الوردی وبوحاله رئیس کارخانه
مطلع ومادر اسکندره سن هیلانه وبوطفل فرزند کیمدر دیو استنطاق
ایلدکده بلی هیلا نه یم وبو فرزند مدر دیوب رئیس اسکندره توجه
وخطاب ایدوب سن بر ملك عظیم الشان سنکه شرقدن غربه وارنجه
بلادی ضبط وحکومت ایدرسك دیو تبشیر ایلدی لکن بو قول مردوددر
زیرا حمیر ایله یونان میانده ازمان کثیره مرور ایلمشدر وقسطنطینیه
عیسی علیه السلام اسمانه رفع اولندقدنصکره بنا اولنمشدر دولت یونان
ایسه ظهور عیسی علیه السلام وقتنده منقرض اولمشدر پس روایت
صحیحه اسکندر بن فیلقوس اولمقدر وحمیر حاء مهمله نك کسری
ومیمك سکونی ویانك فتحی ایله تمیمدن ابو قبیله درکه پدری سبا بن
یشحب بن یعرب بن قحطان اولوب زمان اولده ملوك بونلردن ظهور
ایلمشدر وحمیرك اسمی عرنجحدر ومومی الیه اسکندره ذوالقرنین تسمیه
اولنمسنه باعث کتاب کریمده مذکور اولان ذوالقرنینه تشبیه ایلدیلرکه
ملکی قرنی شمس اولان شرق وغربه متمادی ومتصل اولوب اکثر بلادی
بلکه جمله سنی ضبط ایلمشدر وحکیم ارسطالیس فیلقوس زماننده
اولوب تعلیم حکمت ایچون اسکندری ارسطو یه تسلیم وپنج
سال خدمت حکیم مزبوره اشتغال وتعلم حکمت وادب ایله صاحب
کمال اولمشدرکه اسکندرکبی بر فرد ملازم مجلس ارسطالیس اولنمامشدر
بعده پدری فیلقوس علیل وامارت موت آشکار اولدقده ملکی اجانب
تصرفنه کیرر خوفیله اسکندری دعوت وولی عهد وجمله خلق

اسکندردن انابت ایلدیلر مرویدرکه تماما دنیایه درت کیمسه مالك
اولمشدر بری سلیمان علیه السلام وبری مزبور اسکندر ایکیسی دخی
کافردرکه بری نمرود وبری بخت نصردر وفقرۀ مزبوره ده ذکر اولنان
دارادن مراد دارای اصغر بن دارای اکبر ازدشیردرکه عظمای
ملوك فرسك مشهور ومعروف اولانلرینك بری اولوب اسکندرك پدری
فیلقوس دن هر سنه زر خالصدن پرداخته بیکر بیضه که هر بیضه بیك
مثقال اولمق اوزره مقطوع نامیله اخذ ایدردی وبو مقدار مال اخذ اولنمق
دارای اصغرك اجدادی عادتلری اولمغله مخالفت اولنمازایدی چونکه
اسکندر سریرارای ملك اولدی مال مقطوعی دارا طرفنه ارسال ایتمیوب
زمانی بر مقدار مرور ودارا تأخیره غضبناك اولوب تهدید وتوبیخی متضمن
بر نامه وبر طوپ وچوکان بر دستمال ایله سوسم ارسال واکا تلمیح واشارت
ایلدیکه چونکه سن هنوز بر طفل اندك سالسن بو طوپ وچوکان ایله
لعب وبازی یه مشغول اول واکر مال مقطوعی ارسالدن تکاسلدن
مرادك بنمله مقاومت ایسه بو سوسم مقداری لشکر بیشمار جمع وسنك
مملکتك ضبط ایدرم دیو کوشمال مراد ایلدکده اسکندر جوابنامه سن
بو کونه تحریر وارسال ایلدیکه کوندردیکك طوپ وچوکان ایله تیمن وتبرك
ایلدم زیرا دنیا طوپ کبیدر قریبا انکله ملاعبه وسنك ملککی کندی ملکمه
اضافه ایدرم سوسمله دخی فال خیر ایلدمکه طعام نعمت باری تعالی
فی حد ذاته حرارت ومرارتدن بعید بر خوش غدادر اول ماکیاندن
بیضه لر پیدا اولوردی بن انی ذبح ولحمنی اکل ایلدم دیو نامه دارایه
واصل اولدقده خشمناك عسکر انجم شمار ایله اسکندر اوزرینه هجوم
اولدخی لشکرین جمع ودارایه جزیرۀ نصیبینده مقابل اولوب دارا مقاتله یه
عزیمت ایلدکده اسکندر بر ایلچی ارسال ایدوب ای ملك عظیم الشان
غافل اولمه که ملوك خوننی سفك وریزان ایتمك امر مستحسن دکلدر
وخانه دان قدیمی هدم واعدام مذمومدر وبغی وفساد وعقباده غیر محمود
وحرب وقتال غیر مأموندر وعسکرك سنك سوء خلقکه بناء روکردان
وملامتکناندر بو عزیمتدن فارغ وپند ونصحمله عامل اول دیو مشفقانه

نصیحت ایلدی لکن دارایی عجب وغرور احاطه ایدوب قطعا التفات
ایتمیوب صف کشیدهٔ قتال اولدقده اسکندر دخی حربه اغاز وافرزمان
مقاتلهٔ طاقتکداز ایدوب ایکی طرف عسکرینه ملال وکلال کلدکده
اسکندر راه حیله به سالك اولوب ندا ایتدردی که ای لشکر دارا
معلومکزدر که سزلر بکانه کونه کبر وعجب ایله ترهیب وتهدیدی حاوی
نامه لر ارسال ایلدیکز وبن نه کونه متواضعانه مواعیدی محتوی مکتوبلر
ارسال ایلدم وتمادی قتال ایله نیجه بی جرم بهادر ودلاوران هلاك وتلف
اوله یور امدی هر کیم که بنم طرفمه کلوب دارایی ترك ایده بی نوالر یکزی
ماله سیر وتوانکرلر یکزی برملك دلیر رتبه سنه واصل وعالمدن مستغنی
ایدرم دیوب عسکر فرسك بونداکو شلرینه رسیده اولوب دارادن
روکردان اولدقلری دخی محقق اولمغله دارانك مقربلرندن ایکی بهادر
قتل دارایه تجاسر وقفاسندن برزخم شدید ایله اسبندن زمینه غلطان
ایلدیلر روایت آخرده عسکر دارایه اضطراب وپریشانی عارض اولوب
انهزام روغون اولدقده دارا مقرب وارکان دولتندن اوجیوز نفر آدم ایله
فرار ایدوب کشندهٔ دارا اولان ماهیار ایله جانوسیار دید کاری وزیر
وخزینه دارلری معافرار واثنای راهده اکر دارایی قتل ایدرسك
اسکندر بزی برر کشوره پادشاه ایدرشمدنصکره دارا تاج وتختی نرده
کورردیوب خنجر ایله قتل ولی النعمی یه تجاسر ایلدیلرنتکیم فردوسی
شهنامه ده دیمشدر * چو دارا چنان دید بر کاشت روی * کریزان
ودرکریه مویه موی * برفتند باشاه سیصد سوار * ز لشکر هر انکس که
بد نامدار * ودستور بودش کرامی دو مرد * که با او بدندی بدشت نبرد *
یکی دو بدی نام اوماهیار * دکرمر ورا نام جانوسیار * چو دیدند کان
جنك بسود کشت * بلند اخترزنام دار کذشت * یکی باد کر کفت کین
شور بخت * از ین بس نبیند کر تاج وتخت * بیاید زدن دشنهٔ بر برش *
وبا تیغ هندی یکی بر سرش * سکندر سپارد بما کشوری * بر ین پادشاهی
شویم افسری * همیرفت با او دو دستور او * که دستور بودند کنجور او *
مهین پر چپ وماهیارش براست * چو شب تیره شد از هوا باد خواست *

یکی دشنه بکرفت جانوسیار * بزد بر بر وسینهٔ شهریار * نکون شد سر
نامبردارشاه * ازو باز کشتند یکسر سپاه * بنزدیك اسکندر امد وزیر *
که ای شاه پیروزرامش پذیر * بکشتیم دشمنت را ناکهان * سر امدبر وتاج
وتخت مهان * واول اثناده اسکندر دارایی قتل ایتمیوب حیاتده ایکن بنده
کرفتار ایدوب حضوریمه احضار ایدك دیو ندا ایتدردی همان دم اول
ایکی شخص کافر نعمت مژده کان اسکندره کلوب احوالی بیان اسکندر
دخی شتاب ایله اسبدن نازل ونزدیك دارایه واصل اولوب قتل اولنمسی
مرادی اولمدیغنی تقریر واعلام ایلدی واول وقتده دارانك جان
شیرینندن بررمق قالوب مقدر بویله ایمش دیدی * درین صحرای بی پایان
غبرا * سکندر خورد اسب عمردار * یعنی عمری اسبی سور جدی
سکند خورد * مثل اولوب بر کیمسه نك آتی یا کندی پای لغزیده اولسه
ایراد اولنور (این از فلکست وازحسن نیست) مصراعی دخی مثل اولوب
بنم صنعم یوقدر مقدر بویله ایمش دیه جك محلده ضرب اولنور مقرری
بودر که محمد شاه نهاوند ینك برچرکین فرزندی تولد ایتدکده زنه
تهمت ایدوب بو ولد بنم دکلدر حسن کلاه دوز نام برچرکین کیمسه
ایله زنا ایدوب اندن حاصل اولدی دیدی خاتون دخی بومثلی ایراد
ایلیوب شاعر ماجرایی حکایت ایدوب دیدیکه * چون بازن خویش
کفت شد محمد * کین بچهٔ زشت کارمن نیست * این از حسن کلاه
دوزست * حقا که درین سخن سخن نیست * زن نیز جواب پختهٔ کفت *
این از فلکست وازحسن نیست * بعده اسکندر دارایه بروصیتك
وارایسه تنفیذ ایدرم دیو نوازش دارا دخی وصیتم قاتلم اولان ایکی
شخصی قتل ایله که کرم واحسانمه نائل ودولتمده مراتب علیایه واصل
اولمشلردی وحرم سرای عصمتمده بر دختر پاکیزه م واردر که نامنه
روشنك دیرلر کندوکه تزویج وفرزندك تولد ایلدکده نامنی اسفندیار
تسمیه ایلیه دیوب تسلیم روح ایلدی اسکندر دخی اول ایکی شخص
کافر النعمی احضار وولی نعمتنه خیانت ایده نك جزاسی قتلدر دیو
اشدعقوبتله قتل ایدوب سائر عسکر فرس پریشان اولوب اسکندر تختکاه

دارا اولان بابله راهی وسریر دارایه جالس وخزینه وجواهر اسلحه سنی
ضبط وروشنك بانویی کندویه تزویج ونکاح ایلدی روایت آخرده
روشنك دارانك زنی اولوب حسن وجمالده عدیم المثل ایدی مرویدرکه
اسکندر روشنکه تقرب ایتمیوب خوفم بودرکه بن دارایه غالب اولدم
روشنك دخی بکا غالبه اوله دیردی ودارانك مدت ملکی اوتوز سنه
اولمق اوزره روایت اولنمشدر چونکه اسکندر مملکت فرسی ضبط
ایلدی کندی عسکریله لشکر فرسی جمع ایلیوب بیك کره بیك روایت
آخرده دخی اکثر عساکره مالك اولوب مملکت فرسده اولان آتشکده‌لری
هدم واعدام ومجوس وآتش پرستلرك علماء ودانشمندلرین قتل ایدوب
عظما واشراف فرسی دخی قتل ایتمك ایچون استادی ارسطالیس
ایله استشاره‌یی متضمن برمکتوب ارسال ایلدکه مآل مکتوب بودرکرچه
بوکردش کردون حوادث روزکار ووقایع نه قباب واژکونه مساعده سیله
کام دل حاصل اولدی لکن جناب والامنزلتلری حکمتنه ضروری
احتیاجمزی ورأی سدید اصابت مدارلرینه بدیهی افتقارمز اعتراف
واقرار اولنوب انکاره مجال امر محال اولمغله هرخصوصده اعانت
وامداد بیورمکز لازم واقدم اولدیغی حضور عالیلرینه اعلامدنصکره
دارای اصغر ایله محاربه اثناسنده ایکی شخص بدسرشت قتل
ولی النعمی‌یه تجاسر ومقابله سنده بزدن کرم واحسان ومراتب
علیایه نائل وصاحب سروسامان اولمق ارزوسیله تبشیر ایلدکلرنده
کاربدلرینه جزاء ومکافات اولمغیچون قتل ایلدم وارض جزیره بابلدن
کذر وفارسه وصول میسر اولدقده ملوك زاده‌لری واشراف واعیان
فارسی جمع ایدوب کوردمکه هربری برمرد شجیع وتمرد وعنادلری
قوی وبزه انقیاد واتباعلری امکانده اولمیوب لشکر فرسه تغلبمز قضا
وارادت ازلیه ایله اولمش یوخسه العیاذ بالله تعالی برکره فرصتیاب اولسه‌لر
کندولره عسکر انجم شماریله مقاومت ممکن اولمدیغی معلومم اولمغله
ملوك زاده واشرافی قتل وعدم ملکنه راهی اولان اسلافنه الحاق
ومقتضای عقل ودانش ومبتغای حزم اجتناب اولدیغی بی مرادرکه

خوف

خوف دشمن برطرف وقلوب امن وراحت ودفع رعب وخوف ایدردی
لکن بادئ رأی ایله عمل وعجله دأب دوربینان وعادت عاقبت اندیشانه
مخالف وغیر محمود اولدیغندن ماعدا جناب دقیقه دانه وحکمت شناس
وصاحب اذعاندن استفسار واستمداد ایتمدکجه برامره مباشرته احتمالدر
امدی کرم بیوروب رأی صائب قرینلرینه حواله اولنان عقدهٔ مشکلمز
حل وبیان بیوروب سزلر وبزلر دائما سلامت وعافیتده اولالم والسلام
وارسطالیسك مکتوب اسکندره جواب اولمق اوزره تحریر ایلدیکی
مکتوب بودر طرفمزه مکتوبکز کلوب ادارهٔ نظر اولنوب بزمله استشاره
بیورلدیغی معلوممز اولمشدر بزم رأیمز ملك حضرتلرینك رأینه کوره
وجود عندنده عدم مثابه سنده در لکن امر بکزه امتثالا وسع وقدرتمز
مرتبه‌سی ملاحظه اولنوب ذهنمه لایح اولان بودرکه البته هربقعه
ومکانه فضل وشرفدن برقسم احسان اولنوب ارض فارسه اقسام
فضائلدن شجاعت ومکنت وقوت ویرلمشدر واکر ملوك زاده واشرافی
قتل ایدرسك لاجرم منازل ومراتبلرینی اسافل وادانی وفرومایکان
وارث وقائم اولورلر ملوکه ایسه بوندن اعظم واکبر بلیه یوقدرکه اسافل
غالب واعالی ذلیل اوله رأیکز بوندن اقبح یاشنعدرکه اعالی واصلزاده‌یی
اهلاك واسافل فرومایه‌یی ضروری مقاملرینه اقامت ایتدرمکه محتاج
اولورسز امدی غایت بوندن حذرایله که فرصت ایادیٔ فرومایه‌کانه
کیردکده ایچلرندن بری طغیان ایتمك لازم کلسه سنك عسکرك ورعایای
مملکتك اوزرینه هجوم وخراب وبرباد ایدوب مملکتکی پریشان
ایتمسی امر مقرردر پس مناسب اولان اصل زاده واشرافی جمع ومملکت
فرسی میانلرنده توزیع وهربرینه بر قطعه تعیین وسرلرینه تاج وضع
وسریر شاهی‌یه اجلاس ایدوب هربری ملکنده مستقل ومستبد
اولسون مملکتلری برناحیهٔ صغیر الدائره ایسه ده انلر تاج شاهی لابس
اولدقده بربرینه سرفرو وبرفرده خضوع وخشوع ایتمیوب هربری آخره
کردنکش اولوب میانلرینه عداوت دوشوب کهی معارضه وکهی مقاتله
کهی غالب وکهی مغلوب وهارب وکهی ادبار وکهی اقبال رونمود اولوب

هر بری سکا اموال وخزاین ارسال ودعوای تقریب وانتساب ایله مباهات
وامر یکه امتثال وحضورکده خدمت وغیابکده ثنا ومدحت ایدوب
سن مملکتکده امدیش اوزره دشمندن امین وسالم اولوب برطرفه سفر
وحرب ظهور ایتسه انلر نصرت واعانتکه اقدام وکوشش ایدوب
مملکتکك نظامی برقرار ومتمادی اولور والسلام وقتاکه اسکندر
ارسطونك مکتوبنی ملاحظه ایلدی نفس الامره مطابق وشان ملوکه
بوکونه حرکت لایق اولدیغی معلومی اولدی ملوك زاده وکبار
واعیانه ملکی توزیع ایلدی و بونلره ملوك طوائف تسمیه ایدوب شرق
جانبنه توجه ایلیوب ملوك طوائف سوقیله مدینهٔ اصفهانی وهراتی
وثمرقندی بنا واحداث ایلدی بعده اقلیم هنده راهی وتختگاه
کنید هندی یه قریب اولدقده کنید هندی بیك فیل دمانه بیك
مردتیغ زن سوار وفیللرك خرطوملرینه برتیغ هندی بنداید وب لشکر
اسکندره هجوم واسکندر عسکرینك اسبلری فیللردن هراسان
ومدبرا فرار ایلدکلرنده اسکندر برمحله نازل ونحاسدن برفیل مهیب
الشکل صورتی پرداخته وجوفنی غارمثالی خالی ایتدیروب اسبلره اراءت
ومیانلرینه وضع وهزارمشقتله تألیف ایدوب اسبلره فیل ایله موانست
حاصل اولدقده فیل ساختهنك جوفنی نفت وکبریت ایله مالی وفیلی آلت
حربله تزیین وکندو اسب سوارلریله دشمنه توجه وطرفیندن آتش
قتال مشتعل وهندی فیللر لشکر اسکندره هجوم ایلدکده فیل مصنعی
اوزرلرینه یوریدوب فتیلهٔ نفتی اشعال ایلدکلرنده عسکر هند فرار
وفیللر دهشتلرندن حرکته بی مجال اولوب بی توقف فرار ایلدیلر
وعساکر اسکندر خرطوملرینك تیغ آتش بارایله دوگمه ایلیوب
عسکر هند بالکلیه فرار ایدوب اسکندر منصور ومظفر اولدی بعده
صیندن مانکیر نامنده اولان ملك طرفنه راهی و واصل مانکیر دخی
عسکریله اسکندره مقابل وطرفندن آدم ارسال ایدوب یا اسکندر
نه سببیله بو عالمی افنا واهلاك ایدرسن اگر مرد ایسك
میدانمه کر سنکله مردانه جنك ایدهلم سن بنی قتل ایدر ایسك ملك
سن اولورسون اگر بن سنی قتل ایدرسم بن ملك اولوب جهانی

سنك یدکدن خلاص ایدرم دیدی اسکندر دخی مانکیرك اگر سن بنی قتل
ایدرسك لفظیله بده کلام ایلدیکنی فال خیر بیلوب مهابت
وصلابتله میدانه رخش سوروب مانکیری رزمه دعوت اولدخی میدانه
شتاب ومغرورانه حرکت ایله اسکندره مقابل اولوب بربرینه حمله وهجوم
وعاقبت اسکندر مانکیری تیغ ایله دوگمه وقتل ومملکتنی ضبط ایلدی
نتکیم فردوسی دیمشدر* سکندر چو باداندر آمد بکرد* بزد تیغ هندی
بر آن شیرمرد * ببریدپی بروکردنش * دو پاره بخاك اندر آمدش*
بعده بلاد صینه هجوم وهرواردوغی مملکتی ضبط ایدرك اکبر ملوك
صینه مقابل برجای وسیع الاطرافده خیمه انداز وجنك ورزمه شروع
واغاز صددنده ایکن نصف اللیلهده دربان حضور اسکندرهدخوله رخصت
خواه اسکندر دخی مرخص ایدوب دربان تقبیل زمیندن صکره ملك
صین طرفندن ایلچی کلوب مجلس عالیه دخوله اذن طلب ایدر دیدی
اسکندر دخی مساعده وایلچی کلوب تقبیل زمین واجرای آیین
سلاطین ایلدکدنصکره اسکندر بی وقت مجیئندن استخبار ومرادندن
استفسار ایدوب ایلچی حضور سعادته تبلیغ ایده جکم خصوص
خلوته محتاجدر اغیاردن تخلیهٔ مجلس بیورك دیدی اسکندر دخی
ایلچینك اوزرنده آلت جارحه اولماسون دیو تفتیش ایتدیروب آهنه
متعلق برشی بولنمادقده مجلسی تخلیه وتبلیغ خبره امر ایلیوب شخص
مزبور بن ایلچی دکلم صین ملکی بم دیدکده اسکندر ای ملك صین
بندن خوف ایتمیوب ضررمدن نه ملاحظه ایله امین اولدك دیدی
ملك صین دخی ای فرمان فرمای بحر و بر سنکله میانمزده عداوت
اولمدیغندن ماعدا مسموعمدرکه سن عاقل وعاقبت اندیش وحکیم
حکمت شعار بر ملك عادلسن فرضا بنی قتل ایلسك قطعا فائدهمند
اولمازسن زیرا بن قتل اولنسم وکلاء صین یریمه آخر ملك نصب
وسریر شاهی یه اجلاس وسنکله مقاتله ایدرلر وسنی غدر وحیله ایله
الی آخر الزمان ذکر و یاد ایدرلر لکن بنم اوزریمه عسکر چکوب کلمهدن
مرادك هرنه ایسه افاده ایله بز دخی اکا کوره حرکت ایدهلم دیدکده

اسکندر اوچ سنه لك ایرادکی مؤجلا ونصف ایرادکی معجلا طلب
ایدرم دیدی ملك صین دخی تنزیل رجا وایرادینك سدسنه اسکندری
ارضا اول ساعت وداع ایدوب کتدی چونکه صباح اولدی اسکندر
انی کوردیکه ملك صین لشکر بی پایان ایله صف کشیده وحربه آماده
اولمش اسکندر دخی تعجب کنان عسکرینه نظام ورزمکاهه توجه
ومقاتله یه آماده ونکران اولوب ای ملك صین وغدار وبیوفا آکاه اولکه
بو کون سکا حدیکی بیلدیروب مکر وخدیعه مفید اولمدیغنه واقف
ایده جکم دیوندا ایلدکده ملك صین لشکردن چیقوب منفردا اسکندره
نزدیك اولوب عهد شکن دکلم لکن مرادم بودر که معلوم شریفك
اوله سکا اطاعت وانقیادم قلت وضعف عسکر ومقاومته عدم
قدرتدن اولمیوب احضار ایلدیکم عسکرك اضعافی حالا تحت
حکومتمده اولوب لشکر بیشماره مالکم لکن ملاحظه ومشاهده ایلدمکه
سکا عالم مسخر ودولت وظفر مقبل وسنکله مقاومت امر مشکل
بناء علیه انقیاد ایلدم دیو رخشندن نازل وحضور اسکندرده تقبیل
زمین ایلدکده اسکندر اسبدن اینوب سایه بان وضع اولنوب ایکی
پادشاه مربع نشین امن وامان اولوب اسکندر ای ملك صین سنك کبی
بر عاقل ومتواضع شاهدن اخذ خراج روا اولمامغله عفو ایلدم دیدی
وملك صین سزك عفوکزه مکافات بزه دخی لازم اولدی دیوب اسکندرك
تعیین ایلدیکی مالك ضعفنی ارسال واهدی ایلدی بعده اسکندر هرنه
جانبه توجه ایلدی ایسه ملوك استقبال وانقیاد ایدوب مملکتلرینه
مالك اولوردی چونکه شرق وغربی احاطه وربع مسکونه متصرف
ومالك اولدی شهر زوره توجه ونیجه زمان اسایش واقامتدنصکره
انحراف مزاجه مبتلا وکیده رك مرضی مشتد ومحتضر اولوب قضاء
نحب ایلدی مدة ملکی اون التی سنه ومدت عمری اوتوز التی سنه روایت
اخراده متجاوز اولوب وفاتی ایله هجرت نبوی میانی التی یوزسنه‌در
واسکندر ده علایم موت ظهور ایدوب محتضر اولدقده مادری
اسکندریه ده اولمغله مزبوره یه برمکتوب ارسال ایلدیکه بر ولیمه

ترتیب واسکندریه ده موجود اولان زنانی دعوت واطعام ایده لکن
شول شرط ایله که اهل وعیال واولاد فقدان وافتراقندن برینك جکری
خون اولان نسوه یه اذن ویرمیوب آتش حسرتله درونی سوزان
اولمیانلره اباحهٔ ضیافت اولنه دیو نیاز وافاده ایلدی مادر اسکندر
خوان نعمی کشیده وآماده وهر برندن سؤال واستفاده ایلدکده
بو درد ایله دردمند اولمدیق بر زن بولنمادیکه فرزندی اسکندرك
توصیه سی اوزره اطعام اولنه اول وقت مادر حسرت زده وفرقت
رسیده نك معلومی اولدیکه اسکندر وفات ایلیوب مکتوب تعزیه نامه‌در
واسکندر احتضاری حالنده کندوبی عود وعنبر ومسك عبیر ایله
آلوده ایدوب التون تابوته وضع واسکندریه یه مادرینه ایصال ایده لر
دیو وصیت وکلامی دخی تنفیذ ایلدکده ارسطالیس اسکندر اولدیکی
وقت اول زمانك حکماسی ایلدکاری کبی حکمادن اون عدد حکیم ذو
فنون جمع واحضار ایدوب هر بریکز بر حکمت آمیز کلام سرد وایراد
ایدك که خواصه تعزیه وعوامه نصح وپندی مشتمل اوله دیو امر
ایلدکده حکمادن بری مأمور اولدیغی پندآمیز کلامه اغاز ایدوب
ای اسکندر بوکون عسکر وحشمت وشوکتدن عاری اولدیغك حالده
صباحلدك ایکنجی حکیم بو اسکندر برزمان ربع مسکونی قبضهٔ تصرفنه
آلوب ضبط ایلمشدی شمدی ایکی ذراع ارض اسکندری ضبط وحبس
ایلدی اوچنجی حکیم عجبدر که بویله قوة قاهره صاحبی اولان مغلوب
اوله پس ضعفانك مغلوبیتی اسهل واهوندر دردنجی حکیم بو اسکندر
برسفره آلت حرب وسلاحسز راهی اولمامشدر اما بو سفره آلتدن
عاری وتنها راهی اولدی بشنجی حکیم ای اسکندر سنك موتکله
مسرور اولانلر قریبا سکا لاحق اولورلر تکیم سن موتلریله فرحناك
اولدیغك کیمسه لره لاحق اولدك التنجی حکیم ای اسکندر برزمان
رعایایه حکومت ایدردك شمدی رعایا سکا حکومت ایدر یدنجی حکیم
ای اسکندر بر وقتده سن بزه حرکت ایله امر ایدردك شمدی سکونت ایله
حالك نیجه در سکزنجی حکیم ای اسکندر چوق کیمسه وارایدی که

سنـك سكوتكه حرص ايدرلردى كه الآن تكلمكه حريصلردر طفوزنجى حكيم بوصنـد وقه ده اولان اسكندر بى نهـايه مرد قتل ايلمشـد يكه كندى موتدن خلاص اوله لكن بنه نجات ممكن اولميوب هلاك اولدى اونجى حكيم برزمان اسكـندر بزلره نطقيـله وعظ ونصيح ايدردى شمدى سكوتيله پند ايلدى ديو هر برى ختم كلام ايلدكارنده مادر اسكـندر دخى اثر حكمايه اتباع ايدوب اسكندرك وفاتنه تسليه بخش اولان بنم دخى بركون اسكندره ملاقى ولاحقه اولمدر ديدكده زن اسكندر اولان دختردارا روشنك بانو دخى بن ظن ايتمزدم كه دارايه غالب اولان مغلوب اوله ديوب اسكندرى دفن ايلديلر واسكندرك كلمات حكمت اميز ندندركه سعادتمند اولان شول شخصدر كه بزى بيلمه بزم دخى اول شخص معلوممز اولميـه زيرا معلوممز اولان كيمسه نك روزنى دراز واطاله ونومنى ازاله واطاره ايده رز ديردى اسكـندر سؤال ايدوب سن استادكه پدركدن زياده اكرام واحترام ايدرسن نه وجهله در بيان ايله ديديلر اسكندر دخى پدرم سبب حياة فانيهم اولوب استادم سبب حياة باقيهم اولديغيدر ديو جواب ويردى بودخى كلام اسكندر در كه عقلاك قلب وباطن عاقله تولى وتسلطنى سيفـك ظاهر احمقه تولى وتسلطنندن اشد وازيد در ديردى ومرآته نظر رسم وجهى ارائت ايدر اما اقاويل حكما وعلما رسم نفسى كوسترر ديردى بركون اسكندره بركيمسه حقنده نفاق ايدوب فلان كيمسه سنك مثالب ومعايبكدن بحث ايدر عقابه محتـاج ومستحقدر ديدكارنده اسكندر بعد العقـاب معذور اولمش اولور ديو جوابداده اولدى وبركـون ايكى كيمسـه اسكند ر حضورنده ترافعه كلوب فصل وحكومت طلب ايلدكارنده اسكندر بن البته برطرفه حكم ايدرم واول آدم بندن راضى وآخر متضجر وشاكى اولمليدر ايمدى حق قنغى طرفده ايسه اظهار واقرار ايدككه ايكيكز معـا راضى وشاكر اوله سز ديدى وبردزدى سرقه ايدركن اخذ واسكندر حضورينه كتوردكارنده صلب اولنمسنه امر ايلدى

ودزد فرياد ايدوب اى ملك كرچه بو قباحت بندن صادر اولدى لكن اراد تمله اولميوب مكرها صادر اولدى ديدى اسكندر بن دخى بوآن سنى مكرها رضـا وارادتك اولمديغى حالده صلب ايدرم ديوب بردار ايلديلر وبركون اسكندر شعراسندن برينه غضب ايدوب كندوينى نفى واجلا ومالنى ورثه سنه توزيع وتقسيم ايدوب ندماسى سببندن سؤال ايلدكلرنده كندويى نفيم حرمتنه بناء اولوب مالنى توزيع ايلدمكه اقرباسى بندن عفو رجاسيله ثقلت ايتميـه لرديدم وبركون سريرآراى حكومت اولوب قطعـا برفرد شكوى وشكايته متعلق عرضحال ايتمدكده والله بوكونمى سلطنتـدن عد وحساب ايتمم زيرا لذت ملك خلقـك طلب وحاجتلرينى قضا وحصول مراملرى ايله مسرور ومظلوماك ظلمنى دفع وظالملره ترتيب عقوبت ومستحقينه كرم واحسان ايتمكله حاصل اولور ديدى بودخى كلام اسكندركه بركيمسه نك سنـدن كرم واحسان طلبى ايله ومرام كامنه نائل اولمق ارزوسيله كلوب عرض وحاجت ايلسه سندن صكره كله جك كيمسه لر سنى خير وثنـا ايله ياد ايليوب حسن سيرت ايله السنهٔ ناسده مذكور اولمكه سعى ايتمش اولور ديردى * وازدشير جاهـد ملوك الطوائف لخروجهم عن طاعتـك * وملوك طوائف سنك اطاعت وانقياد كدن خروج ايدوب عصيان ايلـدكلرى ايچون اردشير ملوك مزبوره لره مجاهده ومحـاربه وقتال ايلدى ازدشيردن مراد اردشير بن بابك دركه داراى اكبرك پدرى بهمن اكبر نسلندندر كه بهمن دختر جمانى عادتلرى اوزره كندويه تزويج واول دختردن داراى اكبر تولد ايلمشدر ودختر هنوز دارايه حامل ايكن اكر بندن برفرزند تولد ايدرسه ولى عهد ايدوب سرنه تاج شاهى وضع ايله ديو بهمندن نياز پدرى دخى عهـد ووعد ايلمشدى وبهمنك اخر زندن ساسان نامنـده برفرزندى دخى اولوب بهمن مرد اولدقده ساسـان عبادته اشتغـال وسياحت بلاد قصـديله برطرفه راهى وكندو فرزند وفرزند زاده لرينـه هرقنغكز سريراراى مملكت اولورسه داراى اصغر نسلندن واسكندر بن

متن

نصب کرده سی اولان ملوك طوائف قتل واهلاك ایتمده اهتمام ایدیکز
دیو توصیه ایلمشدر واردشیر بن بابك بعض روایاته کوره ساسان نسلندن
اولوب فرس ثانینك ملك اولیدر وثانیه دیمه‌دن مراد چونکه اسکندر
دارای اصغر که آخر ملوك فرسدر قتل ایلیوب نسـل دارادن اولان ملك
زاده لره مملکتی توزیع وملوك طوائف تسمیه ایلدی حقیقتده مملکت
فرس یونانك تحت تصرفنه کیروب اسکندر وفات ایدنجیه دك قطعا
یونانه سرکشلك ایتمدیلر لکن وفات اسکندر دن صکره ملوك یونانك
تقصیرات وسوء تدبیرلرینـه بناء ملوك طوائفـدن اصطخر ده ملك
اولانلردن بابك فرزندی اردشیر مذکور مملکت فرسی تماما اخذ وضبط
قصدیله خروج وخلقی اغفال ایچون غرضم عم زاده‌م دارانك انتقام
وقصاصنی طلب واخذ در دیوب عسکر فراوان ایله حرکت وطوائف
ملوکه طویل الذیل مکتوب ارسال ایلدیکه مألی بودر تنکیم اردشیر بن
بابکم سزلری الله تعالی حضرتلرینـه دعوت ایدوب اجدادمـدن
ارث ایله انتقال ایدن ملك فارسی طلب ایتمده باری تعالیدن نصرت
وظفر امیدنده یمکه باری تعالینك مظلومانه ظفر وعد کریمی اولمشدر
سزلر نه کونه باطلی انکار وحقـه اتباع ایدرسکز اولمقـدار عافیت
وسلامتده اوله سز دیدکدنصکره کنـدویه اطاعت وانقیاد ایتملرینه
حث وترغیبی متضمن نیجه کلمات تحریر ایدوب فحوای مکتوب معلوملری
اولدقده بعضیلری اردشیره اطاعت وبعضیلر عـدم اطاعت وانقیاد
ایله کردنکش اولدقلرنده عسکر انجم شمار ایله ابتدا عصیان ایدنلری
قتل بعده جدی ساسان توصیه سنه وفاء بقیه سنی قتل ایدوب باری
تعالی اردشیره ظفر ونصرت احسان ایلیوب اعداسنه غالب اولدی بعده
ملك اردوان اردشیره مقابل ومیانلرنده محاربهٔ عظیمه اولوب اردوانی دخی
قتل وسرمقطوعنی لکدکوب اولوب کندویه شاهنشاه تسمیه ایلدی
تنکیم فردوسی دیمشدر * بیامد زقلب سپاه اردشیر * چکاچاك برخواست
باران تیر * کرفتار شد درمیان اردوان * بداد از پی تاج شیرین روان *
* بدست یکی مرد خراد نام * چو بکرفت بردش کرفتـه لکام *

پیـادرویش

* پیـا در ویش جها نجوی اسیر * زدورارد وانرا بدید ارد شیر *
* فرو آمد ازاسب شاه اردوان * تنش خسته وزار وتیره روان *
* بدر رحیم فرمود شاه ارد شـیر * که رود شمن پادشاه را بکـیر *
* بخنجر میـانش بد ونیم کرد * دل بد سـکالان پراز بیم کرد *
* چنین اسبب کردارین چرخ پیر * چه بااردوان وچه بااردشیر *
بعده بر خطبه قراءت ایلدیکه مآل معناسی حمد وسپـاس الله تعالی
حضرتلرینه اولسونکه نعمتیله بنی ممتاز ومنح وعطایاسنه لایق وبلادی
بکا مسخر ایلدی ای قوم آکاه اولك که بز اقامت عدل وداده ورأفت
ومرحمتـه وضعفا وفقرایه مدد وعنایته عازم اولوب شروع ایتمـك
اوزره یز قریبا قولمز فعلمزه موافق ومطابق اولدیغن معاینه ومشاهده
ایدرسز دیوب احوال رعایایه نظام وممالکی تصحیح وترتیب ایدوب شول
رتبه عدل وداد ایتمده تقید واهتمام ایلدیکه مقتدی وپیشوی اولوب
خلفا وملوك اثر اردشیره اقتفا واول مسلکه سالك اولوب اتباع ایلدیلر
واردشیر ناسی اوچ طبقه اوزره ترتیب ایدوب طبقهٔ اولی حکما وفضلا
اولوب مجلسنده جانب یمینه جالس اولورلردی وبونلره بطـانه تسمیه
ایلمشیدی طبقهٔ ثانیه ملوك وابنای ملوك اولوب مجلسنده جانب یساره
جالس اولوب بونلره خواص تسمیـه ایتمشیدی وطبقهٔ ثالثه سپهبد
ومرازبه اولوب بونلر پیش اردشیرده جالس ومیانلرنده وضیع وذنی
الاصل وفرومایه برمرد موجود دکلدی بعده طبقات مذکوره یه وزرا
وقضاة طبقه سنی زیاده ایلدی ودنیایی درت قسم ایدوب هر بر قسمه
بر قوم تعین ایلدیکه تدبیر وتحریرنده مستقل ومنفرد اولوب آخردن
برفرد تعرض ایده مزدی وارد شیره دنیـا مسخر اولوب هر نه طرفه
توجه ایلدی ایسـه منصور ومظفر اولوردی وفی الحقیقه اردشیر
ممالك فرسده شجاعت وجسارت ایله نامآور بهادرلرك اشجع واقواسی
اولوب تك وتنها دلاوران وفیره ایله محاربه ومنهزم وپریشان ایدوب
هزار کره پیش اردشیردن فرار ایتدکلری واقع اولمشـدر وشجاعت
وقیافتده طویل البـاع دیمکله شهرت یاب اولان ارد شیر اوله مشابه

ایدی و باع لغتده قولاج معناسنه اولوب عرفده نفس کرم وشرفدن
کنایت ایدرلر واردشیر ثانیکه ابن بابکدر زماننده نیجه مدن مشهوره
بنا وایجاد اولنمشدر از جمله اردبیل واسترآباد وسوادعراقده حسا
ناحیه سنده کرخ ایام اردشیرده مبنیدر وبازیچهٔ نرد ازدشیر ایچون
وضع اولنوب قضا وقدره انسان حیله ایله مقابله ایده میوب دفعی
امکانده اولمدیغنه تنبیه واشارتی متضمن اولمق اوزره در وابتدا نرد ایله
اردشیر ملاعبه ایتمکله اول بازیچه یه نردشیر تسمیه ایلدیلر روایت
اخراده نردك واضعی اردشیر کندی اولوب دنیانك ناسه تقلب وتبدلنه
تشبیه واشارت قصد ایتمکله دوازده خانه وضعی ایله شهور اثنی عشره
واوتوز پول ایله ایام شهره وایکی زار ایله قضا وقدره مثل واشارت
ایدوب بازیچهٔ معهود زارلره تابع اولوب زاردن برینك لعبی زار قوتیله
خصمنه غلبه اوزره ایکن عدم مساعدهٔ زار سببیله تکرار مغلوب
بلکه ینه غالب بعده مغلوب اولوب هزار کونه تقلبات ظهوریله انسانك
مطلبی اولان امره سعی وتدبیری قضا وقدره موافق اولورسه حاصل
بعده وقتیله زوال وفناسی مقدر اولمغله عدم ثبات وآخره تجاوز وانتقالی
لازم کلمسنه تشبیه قصدیله نردی ایجاد ایلمدی روایت آخرده نرد نردشیر
دن معرب اولوب ملوك ساسانیه نك اولی اولان شابور بن اردشیر وضع
واحداث ایتمشدر شیخ کمال الدین دیدی که شابور مزبور نردی شو وجه
اوزره وضع ایتدیکه رقعه سنی وجه ارض منزله سنه تنزیل ایدوب
تقسیم رباعی یی فصول اربعه یه مثال ایتدی واوتوز عدد پول اوتوز
کون کما کثر عدد ایام شهور در وسواد وبیاض لیل ونهار واون ایکی
خانه سنه اون ایکی آی وایکی مهره که کعبتین در اقضیهٔ سماویه که
انسانك نفع وضررنه مؤدی اولور وعقد ایتدیکی کره انسانك سعی
ایلدیکی غرض ومرام منزله سنه در مرویدر که دیار عجمده بازیچهٔ نرد
مشهور اولوب یوللری شطرنج کبی در وزارلری قورشون دانه سی کبی
مدور اولوب کعبتین دیرلر وتاسجه دیرلر پرنجدن برقدحی اولوب ملاعبه
مراد ایلدکلرنده زارلری تاسجه یه وضع ورمی ایدرلر واول قدحه

تاسجه اطلاقی مولانا جامینك زاهد ریابین بوست وتسبیح حقنده انشاد
ایلدیکی بیتدن فهم اولنور * مهرهٔ چند بود بی سروبن * کف از ان
تاسجهٔ نرد بکن * وحکماء هنددن صصه بن داهر الهندی قصد
معهوده معارضه مراد وشطرنجی وضع ایلدی روایت اخراده هند
پادشاهلرندن طلحندشاه نامنده بر پادشاه دشمنی ایله محاربهٔ عظیمه ایدوب
مغلوب ومنهزم وغیرت وغمندن بیمار وهلاك اولدقده والده سی
فراقنه تحمل ایده میوب مجنونه اولمق درجه سنه واصل اولمغله برشیء ایله
اشتغال ایتمك ایچون اتباعی حکمایه مراجعت نصر دهر نام حکیم دخی
شطرنجی تصنیف ومزبوره حضورنده ملاعبه ایتدیروب اکلندررلردی
وفردوسی بو معنایه اشارت ایدوب دیدی * همی کرد مادر ببازی نکاه
* پر از خون دل از بهر طلحندشاه * نشسته شب وروز پردردوخشم *
بشطرنج بازان نهاده دو چشم * همه کام ورایش بشطرنج بود *
ز طلحند جانش پر از رنج بود * وموسی الیه اردشیر اون بش سنه سریر
آرای ملك اولدقدنصکره فرزندی شابوره مملکتی تفویض وتقلید ایدوب
کندی یغوله کزین عبادت واوج سنه مرورنده مبعث عیسی علیه السلام
دنصکره فوت اولمشدر نصایح اردشیردندر که دین اساس وبنیاد
وملوك حارس وحافظدر هر بار که اساس منعدم اوله خانه ویران ومنعدم
اولور وبر اساس وخانه نك که حافظ وحارسی اولمیه تلف وضایع اولمسی
امر مقرردر وملوك ورؤسایه فرومایکان واسافل وسفها ایله الفت
ومعاشرتدن اضر واقبح برشیء اولماز زیرا طبیعت میاله اولوب نفس
معاشرت شرفا وعقلا واعالی ایله تحصیل شرف وکمال ایتمکله تهذیب
اخلاق ایلدیکی کبی مخالطت سفها وادانی عرض ووقارنه شأن ونقیصه
ویردیکندن ماعدا متأثر وهمطبع وهمخلق اولوب فساد وشقاوت
درونده جایکیر اولور مثلا باد هوا برنفیس وطیب اولان شیء اوزرندن
وزان اولسه رایحهٔ طیبه جلب وکسب ایدوب اول هوادن نفوس انسانیه یه
صفا وجوارحه تقوی حاصل اولور کذلك بر جیفهٔ متعفنهٔ منتنه دن مرور
ایله وزان اولسه نفوسه الم وکدر ومزاجه فساد وخلل ویرر خصوصا

نفس وطبعك صلاحه ميلندن فساد وشقاوته ميلى زياده در وارد شيرك
رجال دولتندن بطانه سى اولانلردن بر جماعت بى نوالقدن تشكى ايله
عرضحال ايلدكلرنده احوالكزدن شكايته محتاج ايدن كيمسه سزه انصاف
وعدل ايله معامله ايتمامش ديو تحرير وتوقيع ايدوب عدم انصاف ايله
متصف ايلمدن مرادى كندى نفسنى تعييب واعتذار اولوب هر برينه
احسان وانعام ايلدى وبر كيمسه خيرخواهلق قصديله برمقدار قوم
سنك بدخواه دولتك اولوب حقكده شو مقوله فصل ومذمت ايدوب
مثالب ومعايبكدن بحث ايدرلر ترتيب جزايه مستحق اولديلر ديو بر ورقه يه
تحرير ايلدكده ارد شير اول اشخاصك هر برى بر كلمه ايله غيبا بعده
فصل ومذمت ايلمشلر لكن سن مجموع مثالبى بر ورقه يه جمع وترتيب و بكا
تبليغ ايلدك سنك قباحتك انلردن ازيد واقبح اولمش اولدى ديو ورقه يه
متن تحرير ايلدى * والضحاك استدعى مسالمتك * وضحاك سنكله مصالحه
طلبنده اولدى ظن ايلدم لقب ضحاك ده آك اولوب بعضيلر ضحاك ده آكدن
معربدر ده اون دالك عيب معناسنه اولوب ضحاك اون خصلت ذميمه يى
مشتمل اولمغله عبارت مذكوره يى اكا لقب ايلديلر واول خصال
مذمومه زشتلك وقصير القامه اولمق وظالم و بى حيا اولمق واكول اولمق
وبدزبانلق وكذب وعجول اولمق وحمقدر ونسب ضحاكده اختلاف
اولنوب بعضيلر ضحاك بن اهبوب بن عوج بن طهمورث بن آدم عليه
السلام اولوب زمان طوفاندن صكره جمشيد بن هوشنك شاهلك
خواهرزاده سى واقاليمه مالك اولمشدر ديدى و بعضيلر خامس سلاطين
پيشداديان اولوب سيامك بن كيومرث نسلندندر ديدى و بر روايتده
شداد بن عاد برادرزاده سيدر بو تقديرجه عربدن اولور و بعضيلر
ضحاك بن علوان اولوب برادرى سنان ابراهيم عليه السلامك زمان
سعادتلرنده ضحاكى مصره والى نصب ايدوب اول فراعنه اولمسنه
ذاهب اولدى وملوك فارسه اكاسره ورومه قياصره تسميه اولنديغى كبى
ملوك مصره فراعنه تسميه ايدرلر و بعض آخر ضحاك عربدن ابو اليمن
اولان قحطان نسلندن اولمق اوزره ذكر ايدرحتى بونواس عربدن اولمسنه

ذاهب اولوب بو بيتى انشاد ايلمشدر * وكان منا الضحاك تحذره *
الهامل الوحش فى مسار بها * ومسارب جمع مسربه اولوب مرعاى
معناسنه در لكن روايت اولى يه ذاهب اولان اكثردر وجمشيد اقاليم
سبعه يه مالك اولوب آلات حربى اختراع وكرم پيله پيدا ايدوب ابريشم
تحصيل ايلدى واهل فساد وشقاوته ترتيب جزا مراد ايلدكده اعمال
شاقه ايله اعمال وسنك خارا كسديروب ومعادن حفر ايتديروب شكنجه
ايدردى چونكه عمرى دراز ودولتى متمادى اولدى تجبر وتعند ايله دعواى
ربوبيت والوهيت ايدوب كمال مرتبه خلقى تعجيز وجور وظلمى حدى
تجاوز ايدوب جمله ناس روكردان وزوال واندفاعنه نكران اولمغله ضحاك
ظهور وخروج وخلق اتباع وامداد ايلدكلرنده جمشيد فرار ايلدى
وضحاك درپى ورسيده اولوب دستاره ايله ايكى بچديروب اى جمشيد
چونكه دعواى الوهيت ايدردك كندى يكى بندن تخليص ايله ديو
هزل ايدرك قتل ايلدى وفردوسى شهنامه ده ضحاكك جمشيدى
اخذ ودستاره ايله فرق سرندن ميانه وارنجه دونيم ايلديكنه اشارت
ايدوب * نه من پيش دارم ز جمشيد فر * كه ببريد بيور ميانش باره *
ديمشدر كه فرس قديمده بيور اون بيك معناسنه در وار لفظى اره دن
مخفف اولوب بيوردن مراد ضحاكدر زيرا ضحاك صحرا نشين اولمغله
اون بيك اسبى اولوب بيور اسب ديمكله معروف ايدى نتكيم فردوسى
ديمشدر * كجا بيوراسبش همى خواندند * چنين نام بر پهلوى راندند *
كجا بيور از پهلوانى شمار * بود بر زبان درى ده هزار * پس بيور زبان
پهلويده اون بيك معناسنه در وفردوسى پادشاهان سلفى اوج قسم
ايدوب كيومرثدن كيقباده كلنجه پيشداديان وكيقباددن كيخسروه
كلنجه كيانيان وكيخسرودن نوشروانه كلنجه ساسانيان ديمشدر كه
تقسيم فردوسى اوزره ضحاك پيشداديان اولور بعده ضحاك تخت نشين
اولوب روز بروز عصيان وطغيانى متزايد وجبابره دن بر ملعون عنيد
ظهور ايدوب دين باطل براهمه ايله متدين اولدى و براهمه ديدكلرى
قوم ارسال رسلى منكر اولوب بعضيسى پيغمبراندن فقط آدم عليه

السلامی و بعضیسی ابراهیم علیه السلامی مقرا ولمغله اول قوم ضلالت
پیشه یه براهمه تسمیه اولندی ومطربان ابتدا ضحاکه طربخش اولوب
دینـار و درهمی ابتـدا ضحاك ضرب وتسکیك ایلدی و پادشاهان
سرلرینه تاج وضع ایتمکی ورعایادن عشیر وخراج اخذنی ضحاك ایجاد
ایلدی وایکی کتفنده مار صورتنده بر لحم زائد پیدا اولمشدیکه
وقت وقت حرکت وضحاکی ازعاج ایدرلردی وکندی حیه اولمق زعمیله
بعض ضعفـایه سزی حیه لریمه جرح ولدغ ایتـدریرم دیو تخویف
ایدردی و بو مارلرك ازعاج وایلامندن مضطرب و بی خواب وراحت
اولوب سکونت وراحتی ایچون هرکون بی جرم ایکی در دمندی قتل
ومغزلری ایله مارلری طلا ایدوب ازعاجلری منـدفع اولوب ساکن
اولورلر ایدی لکن ضحاکك بر عاقل وصالح وزیری اولوب مغزلری
الـمق ایچون اخذ اولنان ایکی کیمسه نك برینی قتل و بر کوسفند مغزی ایله
مقتولك مغزنی امیخته ومارلری انکله طلا ایتدیروب شخص آخری
امصـار و بلدان وقراده من بعد توطن ایتمیوب کوهستانده قرار
واسایش ایتمك شرطیـله ازاد اول شخص دخی جان شیرینك تخلیص
ایچون شواهق جبالده توطن ایدردی حتی طائفه اکراد ضحاك قتلندن
خلاص وجباله فرار وتوطن ایدن اشخاصك نسلندن دیو روایت اولندی
زیرا کردك معنای لغویسی طرد اولوب قوم مزبور قتلدن تخلیص وجباله
طرد اولندیغندن کرد تسمیه اولندی ✻ وضحاك را بزحمت ماران کذاشتیم ✻
امثالدن اولوب بر کیمسه بر امر مکروهی ارتکاب ایتمکله زحمت رسیده
اولوب احبابدن بری تخلیصه قادر ایکن کسب یدی اولمغله تخلیص
ایتمدیکنی اعلام ایچون خلاص بولمسون دیو حالی اوزره ترك ایلدم دیه جك
یرده استعمال اولنور واستعمـال مزبور بو بیتدن فهم اولنور که
محبوب زقیب ایله هم اغوش اولمسی حقنده انشا اولنمشدر ✻ زلفین
او رقیب بکردن کرفته است ✻ ضحاك را بزحمت ماران کذاشتیم ✻
و فی الحقیقه ضحاك جبابره دن بغی وفساد صاحبی اولوب بو یوزدن
دخی خلق کندیدن روکردان ومدت ملکی مدید ودراز وجمشیدك

فرزندی

فرزندی افریدون دخی نو جوان وضحـاك ایله قتاله مستعد اولمغله
جمیع ناس فریدونك باشنه مجتمع واصفهانده کاوه نامنده براهنکروار ایدی
ضحاك انك دخی ایکی فرزندنی قتل ایتمکله داغ بردل وکفن بردوش
واخذ انتقامه چاره جوی ودیده دوز ودرونی پر ریش و پرخروش اولمغله
کاوه نك باشنه دخی وافر خلق تجمع وضحاك اوزرینه غلو وخروجه
اعانت ایتملرینه عهد ایلدکلرنده کاوه کندوبی شراره آتشدن محافظه
ایچون پیشنه وضع ایلدیکی سختیانی بر نیزه اوزرینه وضع وعلم ایدوب
خلقه پیشوا خلق دخی کاوهٔ آهنکره اتباع وانقیاد وضحاك اوزرینـه
هجوم ایلدیلر ضحاك دخی طرفدارلریله کاوه یه مقابل اولوب دست
کاوه ده علم معهودی معاینه ایلدکده باری تعـالی ضحاکك قلبنه رعب
وخوف القا ایدوب منهزم و پریشـان اولدقده خلق کاوهٔ اهنکری
تختـه اجلاس مراد ایلدیلر لکن کاوه بن نسل ملوکدن دکلم دیوب
خلقی اسکات وفریدون بن جمشیدی سریرآرای ملك ایدوب فریدونه
معاونت ونصرت وضحاکی قتل ایلدی وفریدونك تخته جلوسی روز
مهرجانده واقع اولوب تجملر اول کونده عیش وعشرت واظهار طرب
ومسرت ایدب منبسط اولورلر وفارسیسی مهرکان اولوب کوز فصلیدر
روایت آخرده ضحاك منهزم اولدیغی زمان حتف انفله مرد اولدی
بعده کاوه نك علمی ملوك قتنـده عظیم القدر اولوب در و یاقوت ایله
ترصیع وتزیین اولنوب هر طرفه که محاربه قصـد ایده لر علم کاوه ایله
تبرك وتیملرینه بنـاء پیش عسکرده تعظیم واحترام ایله چکرلردی
واعتقـادلرنده بنو اسرائیل عندنده تابوت نه کونه عظیم القدر ایسـه
علم کاوه ملوك فرس عنـدنده اول رتبه عظیم القدر ایدی و بو علمه
درفش کاوی تسمیه اولنوردی حتی فردوسی شهنامه ده ✻ درفش
تهمتن مر اورا بدید ✻ بدو چند اعدا مهابت رسید ✻ دیو وصف ایلدیکی
درفش کاویدر دائما خزائن ملوکده محفوظ اولوب یا یزدجرد بن شهریاره
کلنجه شاهدن شاهه ارث ایله انتقال و یزدجرددن قادسیه وقعه سنده
عساکر مسلمین اخذ و عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینـه

ایصال ایلدکده حضرت عمر اوزرنده اولان جواهر نفیسه بی مسلمانانه
توزیع وتقسیم ایلدی و تابوت بنی اسرائیل دیدکلری بودرکه وقتا که
بنی اسرائیل باری تعالینك اصطفا واختیار ایلدکلرینه مملکت تعیین
ایلدیکنه حجت ودلیل طلب ایلدیلر موسی علیه السلام یابنی اسرائیل
آیت ملکی سزلره تابوت اتیانیدر بیوردی وتابوتدن مراد خشب شمشاددن
پرداخته صندوق توارت اولوب قدی اوج ذراع مقداری وعرضی
ایکی ذراع مقداری اولوب زرخالص ایله تزیین ایلمشلردی وموسی علیه
السلام اعدا ایله مقاتله ایلدکده تابوتی پیش عسکره تقدیم ایدوب
نفوس بنی اسرائیل سکونت وثبات تحصیل ایدردی روایت اخراده
صندوقده زبرجددن یاخود یاقوتدن سردبنی کوبه‌نك رأس وذنبی کبی
وایکی جناحلی برصورت اولوب مقاتله وقتنده اول صورت صیحه ایدوب
تابوت سوی دشمنه سرعت ایله حرکت ایدردی وبنواسرائیل تابوته
تابع ودرپی اولوب تابوت مستقر اولدقده بنواسرائیل دخی ثابت
ونصرت قرین اولورلردی روایت اخراده درون صندوقده حضرت
آدمدن آخر الرسل اولان محمد علیه السلامه کلنجه صور انبیا علیهم
السلام موجوده ایدی وبعضیلر تابوتدن مراد قلب وسکینه‌دن مراد
قلبنده اولان علم واخلاص واتباندن مراد موجود دکل ایکن طالوتك
قلبی نك مقر علم ووقار اولمسیدر دیدیلر وایام ضحاکده واقع حکایاتندر که
چونکه ضحاکك مدت تصرفی متمادی وظلم وفسادی حدی متجاوز
اولدی خلق تجمع وضحاکه هجوم وکاوهٔ آهنکر پیش قومده مجلس
ضحاکه داخل وخلق درپی حضورینه کیروب کاوه قوت ناطقه صاحبی
جسور برمرد اولمغله یاضحاك سکا بو اقلیم ملکی اولمق اوزره می سلام
ویره لم یوخسه اقالیم سبعه ملکنه ویریله جك سلام ایله می سلام ویره لم
دیدکده ضحاك اقالیم سبعه ملکنه ویریله جك سلام ایله سلام ویرك که
مجموع اقالیمه مالکم دیدکده کاوه مؤاخذه کونه چونکه اقالیمه مالك
سك بزم اقلیمزه نیچون نوائب ومصائبی تخصیص ودائما بو اقلیمدن
تعیش ایدرسن اقلیم دیکره نقل وحرکت ایله بزه برمقدار امان واسایش

ویروب انلر ایله جور وتعدیکدن حصه‌مند وبزی اراحه ایلسك اولمازمی
دیو تمهید مقدمات لطائف آمیز دنصکره حق کولکه اغاز ومثالب
ومعایبنی تعداد ایتدیکجه ضحاك بالضروره کاوه‌یی تصدیق وافعال
قبیحه‌دن رجوعه واخلاق حمیده ایله متخلق اولمغه عهد وعزیمت
ایلیوب هرکس مسرورا محللرینه منتشر وعودت ایلدکلرنده
ضحاکك برمکاره وجباره مادری اولوب ناسك تجمع وحدلرینی تجاوز
ایدوب کلام مالایعنی تکلمنه مبادرت ایتدکلری رسیدهٔ کوشی اولدقده
ضحاکه عتاب ایله مؤاخذه ایدوب سنده بو مرتبه شوکت واقتدار
موجود ایکن اسافل حدی تجاوز ووظیفه‌لری اولمیان کلمات نامناسبی
حضورکده سرد وایرادوسن ملایمتله جواب ومطلبلرینه مساعده ایده‌سك
بعد الیوم سنك وقع واعتبارك قالمدی نیچون جمله سنی قتل ایلمدك دیدی
وضحاك معلوم اولان تجبر وعتو ایله متصف ایکن انصاف ایدوب
ای مادر کرچه اعتراض ومؤاخذه‌ك یرنده‌در لکن چونکه بنی مؤاخذه
ایدن کیمسه‌لرك حقمده تکلم ایلدکلری کلام حق ونفس الامرده مطابق
ایدی هرچند که سطوة وغضبم مقتضاسنجه حرکت ومجموعنی قتل
ایتمك مراد ایدردم کلام حق بنم ایله انلرك میانده طاغلر کبی حیلولت وارائه
مانع ودافع اولوردی دیو جواب ویروب فی الحقیقه برمقدار زمان رفع
جور وظلم ایدوب بعده ینه بغی وفساده اغاز ایلدکده مقدما ذکر
اولندیغی وجه اوزره قتل اولندی ومادر ضحاکك اسمی ودك اولوب
ضحاکدن هزار مرتبه ظالمه ایدی وبرشیده طائل وفائده یوقدر دیه جك
یرده * لم یبق فی الناس ودك شرمن الضحاك ودك مافیه ودك * دیرلر
* وجذیمة الابرش تمنی مناد متك * وجذیمة الابرش سنك ندیم متن
ومصاحبك اولمغی تمنی ورجا ایلدی ظن ایلدم مومی الیه جذیمة بن مالك
ابن عامر اولوب نسبتی تنوخه یاخود ازده اولمغله تنوخی ویاازدی دیرلر که
اردشیر بابك طرفندن عربه ابتدا جذیمه ملك اولوب یمندن قضاعه
قبیله سنی ضبط وتصرف ایلیوب مسکن ومنزلی حیره وانبار ایدی
ومرض برصه ابتلاسی سببیله ابرص تسمیه اولنوب حسن تعبیر در

ملاحظه سیله جذیمة الابرش دیمكله شهرت شعار اولوب رأی وتدبیر
صاحبی وعقل ودها ایله معروف كثیرالهمه برملك نام اور ایدی مرویدر كه
مومی الیه ابرش لقبندن متألم اولمغله یاجذیمة . لابرش دیو كندی یه
ندا ایدرلردی وعربدن بعضیسی افتخار ایدردی حتی راجز جذیمه یی
مدح قصدیله بو بیتی انشاد ایلمشدر * ابرص فیاض الیدین اكلف *
والبرص ادری بالهی واعرف * فیاض وهاب وجواد معناسنه
وكلف وجهده ظهور ایدن حمره كه سواد وحمره میاننده اولان لون
معناسنه والهوه عطیه معناسنه لهی جمعیدر وملوكدن ابتدا زماننده
شمع ایجاد ومجلسنده افروخته اولان جذیمة الابرشدر ومومی الیهه
ندیم الفرقدین دیرلر زیرا هرچند كه می نوش ایلیه برقدح نوش وایكی قدح
فرقدان ایچون املا وصوب هوایه می افشان اولوب بر فردی ندیم
اتخاذ ایتمزدی وفرقدانی كندی یه ندیم اتخاذنه بعضیلر بو كونه زعم
ایدرلر كه جذیمه تكهن ایدوب ضیزبان نامنده ایكی صنم اتخاذ ایلیوب
صنملردن استشفا و بردشمنله محاربه ایلسه صنملری رزمگاهه احضار
واعداسنه منصور اولوردی ینه بركون حجاز جانبندن ایاد قبیله سندن
بر گروه انبوه خروج و بصره ایله كوفه میاننه منتشر وحیره حوالیسنده
تمكن وتوطن وعین اباغ نام محلده اجتماع ایلدكلرنده جذیمه ایادی قتل
و پریشان قصدیله حركت وایاده قریب برمحله خیمه انداز و صنملری
برمحل محفوظه وضع ونگهبانلر تعیین واول كیجه انده اسایش ایلیوب
ایاد كندولردن برقاچ شخص انتخاب وجذیمه طرفنه ارسال وصنملرك
نگهبانلرینه نقل وشراب و یروب عرض محبت آمیزش عیش ونوش
ایده رك نگهبانلر سرمست و بیهوش اولنجه صحبت متمادی
وعالم اغیاردن خالی اولدقده صنملری اخذ وایاد اولدیغی محله شتاب
وصباح اولمزدن مقدم سلامته واصل وصنملری حفظ وحراست ایدوب
مرادلری حاصل اولوب قبیلهٔ ایاد جذیمه یه آدم ارسال و بو كونه اعلام
حال ایلدیلر كه یاجذیمه صنملرك سندن آزرده و بی زار و بزلره راغب
وخواهشكر اولمغله قبیله مزده صباحلدیلر اكر بزمله مقاتله ومحاربه دن

فارغ اولمغه عهد ومیثاق ایدرسك ینه صنملری سكا ارسال ایدرز
والا صنملردن مأیوس اول دیدیلر وجذیمه پریشان حال اولوب مقاتله دن
فارغ ولورم لكن صنملری وعدی بن نضری طرفمه ارسال وعدی انیس
وجلیسم اولوب یانمده اقامت ایتمكه راضی اولورسكز فبها والا مقاتله دن
فارغ اولمام دیو جواب ویروب ایاد دخی رضا داده وصنملرله عدی
بن نضری ارسال ایلدیلر مومی الیه عدی ظرفای عربدن خوش لهجه
وصاحب جمال برمحبوب اولوب آل نضردن ظهور ایدن ملوك مزبور
عدیه نسبت اولنور چونكه جذیمه عدیی اخذ ایلدی ایاد ایله سینه صاف
وتختگاهنه عودت وعدی كندویه ندیم وهمبزم وساقی مجلس خاص
وعیش ونوشنه اغاز وفرح وشادی ایله نواساز اولدیلر جذیمه نك
بر خواهر دوشیزه سی وار ایدی كه نامی رقاش وحسن وجمال و لهجه
كفتارده عدیم المثل و بی نظیر اولوب عدی دخی حسن و بها وظرف
وادب صاحبی اولمغله رقاش عدی یه وعدی رقاشه دلداده و بربرینه
زردیده نگاه ایله عرض محبت واشتیاق ایدرك بركون رقاش عدی یی
تنها بولوب برادرم مست وسرگردان اولدقده تزوجمی طلب ونیاز
ایلسك مأمولدر كه كیفیت باده ایله رضاداده اوله دیوب عدی فرصت
خواه وعیش ونوش متمادی وارباب بزم بشقه بروادی طرح ایدوب
بخار باده دماغه رسیده اولدقده عدی جذیمه یه عرض مرامه اقدام
ورقاشی بی تحاشی طلب وابرام جذیمه دخی سرمست اولمغله رضاداده
اولدی عدی تأخیر ایتمیوب ارباب مجلسی اشهاد ورقاشی عقد ونكاح
واول كیجه حجلتگاهه داخل وكام دلنه نائل وسحری مجلس جذیمه یه
البسهٔ فاخره ایله كیروب جذیمه البسهٔ جدیده مشاهده وسببندن
سؤال عدی دخی بو كیجه حجلتگاه رقاشه داخل اولوب دامادلق لباسی
اولدیغن افاده ایلدكده جذیمه كیمدن مأذون اولدك دیدی عدی دخی
ملك حضرتلری اذن و یروب ارباب بزم شاهد عدلمدر دیدكده جذیمه
واله وحیران والم وغضبندن بیهوش و بی توان اولوب سرفرو برده
تفكر اولدقده عدی فعل نامناسبه نادم و پشیمان وتلف نفس خوفیله

فرار ایدوب نه جانبه کتدیکی بدید ونمایان اولمدقده جذیمه غضبندن
بو قطعه یی انشاد وخواهری رقاشه ارسال ایلدی * خبرینی وانت
لاتکذبینی * ابحر زنیت ام بهجین * ام بعبد وانت اهل لعبد *
ام بدون فانت اهل لدون * یعنی ای خواهر بنی خبردار ایله و دروغ
وکذب ارتکاب ایلمه که حر حسب ونسب ایله می زنا ایلدك
یوخسه فرومایه و بد اصل ولئیم ایله می زنا ارتکاب ایلدك یوخسه عبد
ایله می که سن اکا سزا ولایق سن یاخود عبددن ادنا ایله می زنا
ایلدك که اکا دخی سزا سن دیدکده رقاش ای برادر حاشا که زنایی
ارتکاب ایلمش اولهم بلکه بندن اذنسز سنك امرکله امرای عربدن
بر امیره عقد نکاح ایلدیلر دیو جواب داده اولدقده جذیمه رقاشدن
کف ید وندماسنی طرد وابعاد وفرقدینی کندویه ندیم اتخاذ ایلدی
ورقاش عدیدن حامل وبر پسر تولد ونامنی عمرو تسمیه وکهوارهٔ
اغوشده پرورش وتربیه ایدوب عمرو رسیدهٔ سن تمیز اولدقده البسهٔ
نفیسه ایله تزیین وروایح طیبه ایله وجودنی تعطیر وحضور جذیمه یه
احضار ایلدکده خواهر زاده سنی مشاهده وعظیم محبت وعلاقه
ایلیوب کندی اولادی ایله معا تربیه اولنمسنی ومجلسندن منفك
اولمامسنی مراد ایدنجه رقاش رضا ویروب برمقدار وقت کذران
ایتدکده لطافت هوا وجودت ربیع وبهار سببیله جذیمه دشت
وصحرا تفرجی قصد وبر فرحبخش باغه نقل وحرکت وبر از زمان
اهل واتباعیله انده مکث واقامت ایدوب اولاد جذیمه عمرو ایله بر طرفه
کشت وکذار وسیر صحرا اوله له زار وتفرجکنان بعض محلارده منتزاجتنا
ایدرلردی وهر چند که منترك اعلاسنه ظفریاب اوله لر جذیمه نك
اولادی اکل وتناول وعمرو همیانه وضع وحفظ ایدردی وتمام سیر
اولدقلرنده جذیمه طرفنه عطف عنان وجذیمه یه ثناخوان اوله رق
عمرو مجلسنه داخل واجتنا ایلدیکی منترلری جذیمه یه اهدا وبو بیتی
انشاد ایلدی * هذا جنائی وخیاره فیه * وکل جان یده الی فیه *
یعنی بنم دوشردیکم منترك اعلا ومختاری بو همیانده در وهر منتر

دوشیرن فم ودهاننه تفریق واکل ایلدی جذیمه دخی محظوظ
ومسرور اولوب عمرو ی دراغوش وکردانه بر مرصع طوق
وضع ایلدی واول وقته کلنجه عرب طوق لابس اولمیوب ابتدا
عمروده مشاهده اولندی * وهذا جنائی وخیاره فیه * مثالدن اولوب
برکیمسه بر خدمتده کندی نفسنه فائده ملاحظه ایتمیوب مجموع تحصیل
ایلدیکی مالی کتوروب افندیسنه تسلیم ایلسه بو مثل ایراد اولنور وبعد
زمان عمرو صحراده کشت وکذار ایدرکن جنلر قاپوب نابدید ونا پیداه
اولدقده جذیمه المناك وغمناك اولوب افاقی جست وجو ایتدیروب
اثر ونشانندن خبردار اوله میوب مأیوس اولدی وبونك اوزرینه
نیجه زمان مرور ایدوب قضا عددن فارجك ایکی فرزندی که برینه
مالك وبرینه عقیل دیرلردی جذیمه زیارتنی ارزو وشام طرفندن بادیه
پیما وجذیمه یه برمقدار هدیهٔ نفیسه ایله شد رحل ایدوب کلورلرکن
اثنای راهده بر شخص عجیب الشکل بدید ونمایان اولدی که کرچه
نوجوان اما ناخنلری چنکال وجعد وطره لری فتیله فتیله وکندی
عریان براعجوبهٔ زمان که رؤیتندن غوله دهشت ودیوه وحشت
کلوردی مالك وعقیل خوفلرندن سن کیمسك دیو حالندن استخبار ونام
ونشانندن استفسار ایلدکلرنده جذیمه نك همشیره زاده سی عمروم
دیوب جنلر صید وشکار وهزار درد ومحنته کرفتار اولدیغنی نقل ایلدی
مالك وعقیل دخی سرکذشتنه حیران وجذیمه یه بوندن اعلا وبرتر
ارمغان اولماز دیو ناخنلرین بریده و وجود وکاکللرین شست
وشوی ولباس فاخر الباس وروایح طیبه ایله تعطیر ایلیوب جذیمه یه
ایصال جذیمه دخی شاد وخندان اولوب کردنتی طوقدن بزرك وغلیظ
مشاهده ایلدکده * شب عمرو من الطوق * دیوب جذیمه نك بو کلامی
مثل باقی قالدی روایت اخراده کبر عمرو من الطوق یا خود جل عمرو
من الطوق دیوب مثل اولدی وطوق کردن بند معناسنه در چن برکیمسه
نیجه زمان دوستانندن برینی کورمسه حین ملاقاتده مرور زمان کثیره دن
کنایه ایله بو مثلی ایراد ایدر یعنی عمرو شاب وتوانا اولوب طوق کردننه

ضیق اولمش دیمك كمال سرورندن مالك ایله عقیله مرادیكز هر نه ایسه سویلیك مجازات ایده یم دیوب انلر دخی جذیمه یه ندیم اولمق رجا ایلدیلر جذیمه دخی رجالرینه مساعده وایكیسنی فرق سنه ندیم بزمی ومحرم رازی ایلیوب مالك وعقیل بر مجلسده تكلم ایلدكلرینی مجلس آخرده تكلم واعاده ایتمدیلر وندیملرله طول صحبتدن كنایه ایله ضرب مثل اولنوب كندمانی جذیمه دیرلر حتی متمم بن نویره كندی برادری مالك مرثیه سنده * وكنا كندمانی جذیمة حقبة * من الدهر حتی قیل لن یتصدعا * فلما تفرقنا كانی ومالكا * لطول افتراق لم نبت لیلة معا * دیو انشاد ایدوب ندمانی ایله مالك وعقیلی مراد ایلدی دیو روایت اولنوب بعضیلر مرادی فرقداندر دیدی وتصدع تفرق معناسنه در مرویدر كه بر كیجه جذیمه زیاده سكران اولوب مالك وعقیلی قتل وسحری صحوه كلدكده نادم وپشیمان اولوب مزبورلره تربه بنا ایلدی بعده جذیمه روم ایله فرس میانی حاجز اولان ارض كوفه ده مشكن ازاسنده حضر تسمیه اولنان بلده ده ملوك طوایفدن معدوده اولان ملكهٔ زباءیی تزوج قصد وطلب ایلدكده زباء رضا داده وجذیمه یی دعوت وكندی مملكتنده زفاف ایتمسنی نیاز جذیمه دخی اركان دولتیله استشاره ایدوب هر كس زباء مملكتنه راهی ودعوته اجابت وخاطر زباء رعایت اولنمسنی مناسب كوروب اتباعندن قصیر بن سعد اللخمی دور بین وعاقبت اندیش بر عاقل ولبیب كیمسه اولمغله جمله یه مخالفت ایدوب خلاف عادتدر كه رجال زنان طرفنه راهی اوله زیرا عروسان خانهٔ شوهره كلمشدر دیدی لكن جذیمه اصغا وكلامنه اعتبار ایتمیوب محمل بند عزیمت وبقه نام منزله رسیده واول كون انده اقامت وتكرار اتباعیله استشاره وهر كس عقول قاصره لرینه كوره بر ر كلمات بی معناسو یلیوب سوز قصیره كلدكده ای جذیمه بو رأی ناصوابدن رجوع وتختكاهكه عودت ایله كه خونك چهره كدن سیلان ایده یور كندیكی مهلكه یه القا ایده یورسك دیوب نصیحت آمیز نیجه كلمات سرد ایلدی اما جذیمه یه تأثیر ایتمیوب ینه زباء جانبنه عطف عنان وتختكاه زبایه قریب اولدقده زباء طرفنده آلات حربیه مستغرق

عسكر بی حساب جذیمه یی استقبال ایلیوب اطوار عسكردن مرادلری نمایان وسوء قصدلری آشكار وعیان اولدقده جذیمه قصیره توجه وتخلیص نفسنه چاره جو وتدبیر ورأی ندر دیو استمداد وتكاپو ایلدكده قصیر * تركت الرأی ببقة * دیدی قصیرك بو كلامی مثل اولمشدر (ببقة جزم الامر) دخی مثل اولوب بقه ده امر قطع اولنوب تمام اولدی دیمكدر وبقه شامده بر موضعك اسمیدر بعده قصیر جذیمه نك عصا نامنده براسب صبا رفتارینه سوار اتخلیص نفس ایدوب سوی سلامته رسیده وقرار ایلدی وجذیمه یی لشكر زباء اخذ وحضور زباءیه احضار ایلدكلرنده جذیمه نك ایكی دستنده اولان عرقلرینی قطع ایتدیروب خون جذیمه تماماریزان اولوب هلاك اولدی ومدت ملكی التمش سنه در * وشیرین نافست بوران فیك * وشیرین سكا عاشق اولوب بوران ایله معارضه ومنافسه ایلدیلر یعنی ایكیسی دخی سكا دلداده اولوب میانلرنده منافسه ظهور ایلدی ظن ایلدم مزبوره شیرین نوشروان فرزندی هرمزك فرزندی خسرو پرویزك زنیدر كه بردر ناسفته یتیم اولوب اعیان مداینده برینك حجر وتربیه سنده اولمغله پرویز دخی هنوز طفل نارسیده ایكن اول كیمسه نك داخل حرمسراینی وشیرین ایله همسن وهمطبع اولدیغندن دائما ملاعبه وملاطفه ایدوب نیجه وبدی فرق ایده جك رتبه یه رسیده بر بر ینه عاشق ودلبوده اولوب میانلرنده نازونیاز جریان وطرف چشم ایله اشارت وغمزه لری صاحب خانه قتنده نمایان اولدقده مقرب اولان اتباعندن برینه تنبیه وسپارش ایلدیكه شیرینی دجله یه اغراق واهلاك ایده اول شخص دخی افندیسنك امری اوزره شیرینی دجله كنارنه كتوروب القا ایتمك مراد ایتدی شیرین دخی فریاد ونیاز ایدوب بنی اهلاك ایتمدن سكا نه فائده كرم ایدوب بنی ازاد ایله دیدی لكن شخص متمرد بن سنی دجله یه القا ایتمكه یمین ایلدم وافندیمه مخالفته اقتدارم یوقدر دیو مساعده ایتمدكده شیرین باری بنی دجله نك بر رقیق محلنه القا ایله كه خلاص ممكن اولورسه غیبوبت ودیار آخره سیاحت ایدرم دیو نیاز خدمتكار دخی بورتبه رخصته راضی اولوب

متن

دجله‌نك برصبغ برینه رمی والقا ایدوب شیرین خوفندن قعرآبده اختفا وهلاك اولدی ظن ایلسون دیوحركت ایتموب شخص معهود خدمت مأموره‌یی اداواتمام ایلدم ظنیله افندیسنه رجعت ایلدی شیرین دخی آیدن بروز برطرفه توجه وراهی ونهایة راهی برد یره منتهی اولوب دیره داخل وترهب ورهبان شیرینه اكرام وبرجای مناسب تعیین واسكان ایلدیلر وبرمدت مرور ونیجه زمان عبور ایدوب هرمزمرد وپرویز تخت نشین اولوب قیصر روم تبریك ملك ایچون پرویزه ایلچی ارسال ایدوب دیرمزبوره اوغرامغله ایلچی دیره نازل اولدقده شیرینده پرویزك برخاتمی یادكار ایدی ایلچی‌یه ویروب اكرخاتمی پرویزه ایصال ایدرسك ممنون اولوب سكا اكرام ایدر دیرتوصیه ایلچی دخی خاتمی پرویزه ویروب كیفیتندن سؤال وشیرینك محلندن خبردار ایلدكده فرحناك وبی صبر وقرار اولوب شیرینی احضاره آدملر ارسال وكتوردوب زر وزیوره غرق وفراشنه ادخال ایدوب دفع تحسر ایلدی وشیرین ظرافت وتغنی وحسن وجالده عدیم المثل وبی همتا اولمغله سائر زنانه رئیس وسرای امورنی اكا تفویض وشیریندن غیری‌یه میل ومحبت ایتمامكه عهد ومیثاق ایدوب عراقده حلوان ایله خانقین میاننده واقع مشهور آفاق اولان قصری بنا ایتدیروب قصر شیرین دیمكله شهرتیاب اولدی لكن شیخ نظامی خسرو وشیرین نام كتابنده صورت حكایه‌یی بوكونه بیان ایدر كه شیرین ارمن ملكه‌سی اولان مهین بانونك برادرزاده‌سی وحجر تربیه‌سنده اولوب شادورنام نقاش بهزاد دست حین سیاحتنده شیرینی مشاهده وتصویر وخسروه ارأت وحسن وجالنی نقل وتفصیل خسرو دخی تعشق وتحصیلنه چاره جو وشادوردن التماس ایدوب شادور خسروی تصویر وتكرار شیرین جانبنه واروب صورت خسروی شیرینه ارائت اولدخی خسرو پرویزه مبتلا اولوب بوتقریب ایله خسرو ومهین بانو ایله كورشوب مهین بانو خسروی بر باغ موضع فرح فزایه دعوت ایلدیكنی چندین ابیات ایله ادا ایدر كه بونلردر * مهین بانوزمن پرسید وبرجست * بخسرو

كفت ماراحاجتی هست * هوای كرم سیراست آن طرفرا * فراخیها بودآب وعلف را * كرم سیر صیجق یرلره اطلاق اولنور نتكیم سرد سیر یایلاقه دیرلر ونیجه زمان خسرو پرویز شیرین ایله عیش ونوش ایله شادكام وذوق وصفا ایدوب شیرینكام اولوب بروقتده پرویزك فرزندی شیرویه اساءت وعسكر جمع ایدوب قتل پدره اقدام ومبادرت ایلیوب اریكه نشین مملكت اولدقده شیرینه محبت وكندی‌یه زن ایتمكه صرف قدرت شیرین دخی هر چند كه كشی پدری فراشنه داخل اولمق خلاف عقل ودیندر دیو ممانعت ایلدیسه سودمند اولمیوب عاقبت شیرویه طریق مكر وخدعه‌یه سالك وشیرینی تهمت زنا ایله متهمه ایلیوب شیرین عاجزه وخواه ناخواه اوچ شرط ایله شیرویه‌یی شوهرلكه قبول ایده‌جك اولدی بری پرویزی قتل ایدن اشخاصی بكا تسلیم ایله قتل ایده‌یم وبری منبره صعود ایدوب بكا اسناد ایلدیكك جركاب زنا ایله دامنم آلوده دكل ایكن افترا ایلدیككی خلقه اعلام وپدرك پرویزك قبرینی كشاد وزیارتمه اذن داده اول كه پرویزه ذی قیمت برامانتم واردر انی اخذ ایده‌یم بعده سكا كندیمی تسلیم ایدرم دیدكده شیرویه بیك جان ایله راضی وقاتل پرویز اولانلری تسلیم شیرین دخی جمله‌سنی قتل بعده شیرویه زنا اسنادی كذب ودروغ اولدیغنی ناسه اشاعت وتفهیم ایدوب شیرینی برقاچ آدم ایله قبرپرویزی كشاده ارسال شیرین دخی قبره كیروب پرویزی دراغوش وبرزمان كریه وزاری ایله بیهوش بعده آماده ایلدیكی زهرناك فصی مص ایدنجه جان شیرینن سپرده درگاه خدا ایلیوب شیرینه مباشر اولان اشخاص توقف وانتظاردن بی تاب ومیت ایله مصاحبت نیچه‌یه دك دیو شیرینه ندا ایلدیلر اما طرف شیریندن قطعا صدا كلمیوب عاجز اولدقلرنده قبره كیروب شیرین پرویزی دراغوش ایدر مشاهده ایلدیلر وتكرار خروجنه امر وندا ایدوب اسماعی ممكن اولمدقده قبره داخل وشیرینی قالدیروب شیرویه‌یه كتورمك مراد ایلدیلر كوردیلر كه شیرین وفات ایلمش حتی نظامی پرویز ایچون شیرین كندوبی اهلاك ایلدیكنی مشعر بو بیتی انشاد ایلمشدر * بخنجر شیرین كه درخاكی درشتست * كشی از بهر كس خودرا نه كشتست

وبصرع ثانی امثالدن اولوب ظرفای عجم کیسه کیسه ایچون اولمز
واولمش اردنجه اولمش بوقدر دیه جك محلده استعمال ایدرلر وجمال
شیرین ومال زبیده وعرش بلقیس وفرش بوران وملك زباء وعبادة
رابعة العدویه وفخر خندف وشعر خنسا ایله ضرب مثل اولنور وخندف
الیاس بن مضرك زوجه سی اولوب اسمی لیلی بنت عمران بن الحاف
بن قضاعه در واولاد الیاس مزبوره خندفه نسبت اولنوب مادرلر یدر
مرویدر که خسرو پرویزه زمان دولتنده بش نادرهٔ روزکار نصیب
اولدیکه بری دزرست افشاردر که حکما حکمت ایله برالتون طوپ پرداخته
وموم کبی ملایم ایدوب هرچند که پرویز دستنه اله مراد ایلدیکی صورتی
اول التون طوپده دوزردی نتکیم شیخ نظامی دیمشدر * ملك رازردست
افشاردر مشت * کز افشردن برون میرفت ازانکشت * وبری عاجدن
رپنجه در که حرمسراده فرزندی تولد وظهور ایلدکده انکشت درهم
اولوب حرمدن مژده رسانه محتاج اولمازدی وبری برکاسه در که ایچنده
اولان آبی نوش ایلدکده اول آن ینه لبریز اولوردی وبری باربده نامنده
اولان مطربدر که اوچیوز التمش التی مقام ونوا اختراع ایلمشدر وبری
کنج باداوردر که خسرو قیصرك ملکنه هجوم قصد ایلیوب قیصر
اباواجدادندن موروث اولان خزاینی تلف اولور خوفندن برکشتیٔ
عظیمه وضع وبرجزیره یه حفظ ایچون ارسال ایلدکده باد مخالف کشتی یی
جانب خسروه سوق وخسرو بالجمله خزاین قیصره مالك اولمغله
اول خزاینه کنج بادآور دیدیلر نتکیم نظامی دیمشدر * زخاکش راه
را کنج روان بود * مکر خود کنج بادآوردان بود * وفقرهٔ مزبوره ده
مذکوره اولان بوران مذکور پرویز بن هرمزك دختری وترك وفرس
میانه ده نشأت وظهور ایدن زنانك احسن واجملی اولوب شهریار
بن پرویزدنصکره مملکت فرسه ملکه اولوب نیجه قناطیر وجسور بنا
وتعمیر وبلاد ممالکی ضبط واحاطه ایدوب اموره موفق ومظفر اولمق
رجالك زوری بازو ومکر وحیله سیله دکلدر بلکه باری تعالینك عون وعنایت
وقدرتیله اولوب زنان دخی قدرة الله ایله هرامره موفقه اوله بیلوردیردی

ومدت

ومدت ملکی یدی آی اولوب پیغمبر علیه الصلاة والسلام حضرتلرینك
بورانك ملکه اولدیغی رسیدهٔ سامعهٔ شریفه لری اولدقده برقومك که
امور ومصالحنه مرأه تولی ایلیه اول قوم ایچون فلاح یوقدر بیوردیلر
مرویدرکه خراسان صاحبی فیروز بن رستم بورانی تزوج ایچون آدم
ارسال وبوران رضا ویروب لکن ملکه اولان زنه سائر زنان کبی آشکاره
نکاح عیب ایراث ایدر برشب طرفمه کلسون نائل بکام ایدم دیوب فیروز
هزار شوق ایله سراپردهٔ بورانه داخل اولدقده قتل ایدوب فیروزك
پدری رستم خبردار وعسکر ایله کلوب بورانی قتل ایلدی روایت اخرده
بو وقعه اردمی دخت ایله اولمشدر * وبلقیس غایرت الزباء علیك * متن
یعنی قوادهنك مدح وثناسندن بلقیس زباءدن سنی قصقندی ظن ایلدم
کان زباءنك دخی ابن عبدوسه محبتی اولمغله بلقیس غیرتکش اولدی
بلقیس بنت حارث بن سبادر که پدری حارث هدهاد دیمکله مشهوردر
وبعضیلر بلقیس بنت سیصبان اولوب کتاب کریمده مذکور اولان بلاد
سباءده ملکه ایدی دیدی وابن عباسدن مرویدر که رسول الله صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرندن سبا رجل میدر یوخسه مرأه میدر
یوخسه اسم ارض میدر دیو سؤال اولندقده سبا رجلدر واون اولادی
اولوب التیسی یمنده ساکن دردی شامده ساکن اولوب یمنیلرك اسمی
مذحج وکنده وانمار وازد واشعریون وحمیر اولوب شامیلرك اسمی فلخم
وجذام وعامله وغساندر بیوردیلر وسبا عامهٔ قبائل یمنك جدی اولوب
سبا بن یشجب بن یعرب بن قحطاندر وبلقیس حسن وجمالده بی نظیر
وبیهمتا اولوب ابوینندن بری جن اولمق اوزره مرویدر وابن کلبی روایت
ایدر که بلقیسك پدری عظمای ملوکدن اولوب جمیع اولادی یمنده
ملك اولمشلردر چونکه بلقیسك پدری شوکت وعظمت صاحبی
برملك ایدی اعتقادنه کوره اطراف واکناف زمانده کندی یه کفو ومماثل
زن نایاب اولمغله جندن ریحانه بنت السکن نامنده برزن تزوج ایلیوب
بلقیس ریحانه دن تولد ایلمشدر وبلقیسه بلقمه دخی دیرلر مرویدر که
بلقیسك طپوقلری سم دابه مثال اولدیغندن سلیمان علیه السلام بلقیس

ایچون سرچه‌دن برقصر مملوس بنا ایتدردی که برکمسه عروج
مرادایلسه پای‌لغزیده اولوردی وابکینه‌دن بربیت بنا ایلمشدی که
هرکورن سیلان ایدرآب صافی ظن ایدردی حتی بلقیس مشاهده ایلدکده
دامن درمیان وساقلری آشکار ونمایان اولوب خفیفجه مولردن غیری
برشی معاینه اولنمدی وسلیمان علیه السلام وزیرینه بلقیسک تختنی احضار
ایتدیروب بلقیسه ارائت ایلدکلرنده مدهوش وحیران اولوب اسلامی
قبول ایلدی بعده سلیمان علیه السلام تزوج ایتمك مراد وشیاطینه
امرایدوب حمام ونوره ایجاد اولندیکه اووقته کلنجه معروف دکل ایدی
وساقلره نوره طلا اولنوب مولر زائل اولدقده تزوج بیوردیلر بعده
بلقیس سلیمان علیه السلامدن ینه ملکنه رجعت نیازنده اولوب سلیمان
علیه السلام شیاطینه امروآن واحده ده ایصال ایلدیلر وجنلر
بلقیس ایچون دنیاده مثلی کیاب برقاج قلعه بنا واحداث ایلدیلرکه
بری غمدان وبری بینون قلعه‌لریدر وسلیمان علیه السلام هرآیده برکره
ریحه امر و بلقیسك زیارتنه کیدردی و بلقیسك مملکتی وفات ایدنجه
باقی قالوب بعدوفاتهما زائل وپریشان اولمشدر وفقرهٔ مزبوره‌ده مذکور
اولان زباء بنت ملیح بن البرادرکه پدری ملیح حضرموتده ملك اولوب
جذیمة الابرش مملکتنه هجوم وملیحی قتل وزبایی شامه طرد ونفی زباء دخی
همت کثیره صاحبه‌سی برزن مردانه اطوار اولمغله جذیمه‌دن اخذ
انتقام ایچون رومه لاحقه وواصله اولدی وزباء اهالی جرهمیدن
عمالیقی اولوب مادری رومی ایدی لکن زباء عربی تکلم ایدردی ابن کلبی
روایت ایدرکه زبانك اسمی فارعه اولوب عصری زنانی میانده حسن
وجمال ایله ممتاز وبی همتا اولوب رفتار ایتدکجه کیسوی معنبری زمینه
رسیده وروی زمین سنبل زاره شبیه اولوب بجن پریشان ایلسه مجموع
وجودنی ستروبیده‌دن نهان ایدردی وزبب نعتنده طول شعر معناسنه
اولمغله زباء تسمیه ایلدیلر چونکه رومه واصل اولدی عالی همت اولمغله
اموال کثیره صرف وجمع لشکر فراوان ایدوب ملك موروثی اولان
حضرموته متوجه وزور بازو ایله دست جذیمه‌دن اخذ وضبط ایدوب

تخت نشین اولدقده نهرفرات اوزرینه بربرینه مقابل ایکی قلعهٔ
مستحکمه بنا وقلعه‌لر میاننده لغم ایدوب دشمندن کریز ایچون
سردابلر پیدا وکندوبی دائما محافظه ایدوب رجالدن اجتناب اوزره
ازواجدن منقطعه عذر ودوشیزه اولوب تدبیرامور مملکت ونظام
احوال رعیت ایله وقت کذار ایدی جذیمه دخی نیجه زمان زباء طرفندن
اغماض عین وتسامح وتراخی کوستروب تعرضدن کوتاه دست اولوب
اخذ انتقام قصدیله تزوجنی طلب وآدملر ارسال وتقربی نیاز وسؤال
ایلدی زباء دخی صورتا رضاداده وصید وشکارنه شباك خدعه آماده
وکندی مملکتنه دعوت وقدوم تشریفنه اظهار رغبت جذیمه دخی
مقتلنه قدم نهاده اولمغه وعد واجابت ایدوب فقرهٔ متقدمه ده ذکر
اولندیغی وجه اوزره قتل ایلدی واول وقتده که قصیر جذیمه‌نك
عصانامنده اولان اسبنه سوار وبلاد جذیمه‌یه فرار ایلمشدی زبانی قتل
واهلاك کندده هزار مکر وحیله تصور وخیال وعاقبت انفنی قطع وبریده
ووجودنی ضرب وسینه‌سنی دریده ایدوب زباء طرفنه راهی وزبایه
التجا وجذیمه‌نك خواهرزاده‌سی عمرو بن عدی بنی تهمت نفاق وتجسس
ایله اتهام وغضب وقتلی مراد ایدوب احبابم عفو رجاسنده اولدقلرنده
بینمی قطع وضرب ایلدی بن دخی ملجاء وپناه اتخاذ وخاکپایکده قول
وکهف امانکده خوف دشمندن آسوده اولمغه کلدم باقی امرسنکدر دیو
تبصبص کلبی ایلدکده زباء اعتماد ویاره‌لرینه تیمار ایتدیروب قصیر ایله
الفت واختلاط قصیر دخی زبایه وادئی تجارت وکسب اموالی تعلیم
وتحریض زباء دخی مائل وهوسکار ومحظوظ اولوب قصیر زباء طرفندن
نیجه زمان کسب وتجارت ایلیوب کیرکی کبی زبایه تقرب وقلعه‌لری
میاننده بنا ایلدیکی لغم وغارلرك مدخل ومخرج ومعبرنی مشاهده وکریز
وفرار ایدجك محلاره مطلع اولوب ینه برکون تجارت نیتیله برطرفه
راهی وعمروك بهادرلرندن برمقدار مبارز انتخاب وسلاح والاتلریله
بر صندوقه وضع واشترلره تحمیل ومال تجارت کتوردم دیو زبانك
قلعه‌سنه ادخال وعلی الغفله مبارزلری صندوقه‌لرندن اخراج

وقصیر زباءیی احاطه وکریزکاهلری ضبط ایدوب زباء فرازه
بی مجال اولمغله قتل واخذ انتقام ایلدی واول وقتده غارلرك طریقنی
دشمن ضبط وزباء فرارایده‌میجه * عسی الغویر ابؤسا * دیو زباءنك
کلامی مثل سائر اولوب هرشیدن که شرظهورایتمدن توقع وخوف اولنه
بومثل ضرب وایراد اولنور وزباء قصه‌سی مبعث عیسی علیه السلامدن
صکره در وابؤس بؤسك جمعی اولوب بؤس عذاب وشدت معناسنه در
وسیبویه وابو علی البصری مذهبلرنده ابؤسا عسی‌نك خبریدر
وعند الکوفین محذوف یکون‌نك خبری اولوب تقدیر کلام عسی الغویر
ان یکون ابؤسادر وعند الاصمعی محذوف اولان یصیرنك خبریدر
وعند البعض مفعول به اولوب تقدیری عسی الغویر یأتی بابؤس اولوب
توسعاجاءحذف اولنمشدر وعند ابن هشام بوذکر اولنانلرك جمله‌سندن
احسنی مفعول مطلق اولوب تقدیری * بأس ابؤسادر که فطفق مسحا
قبیلندن اولوب تقدیری یمسح مسحادر وغویر غارك تصغیریدر
ومعنای مثل * لعل الشر یأتی من قبل الغویر * یعنی اوله که غویر طرفندن
شرکله دیمکدر فی الحقیقه مقدما ذکر اولندیغی کبی اول طرفدن شر
عظیم ظهور ایدوب زباءنك کلامی مثل اولدی * وان مالك بن نویره متن
انما ردف الملك * هزل کونه ابن عبدوسی ملوك جاهلیت مقامنده اقامت
ایلیوب ومالك بن نویره سکاردیف اولدی ظن ایلدم دیدی مزبور مالك
بن نویره بن شداد الیربوعی التمیمیدر که عربك فرسان وشجعاننددن
اولوب ذو الخمار نامنده اولان اسب مشهورك صاحبیدر واسب مذکوره
کثرت شعری سببیله جعول القبیله تلقیب ایلمشلردی وزمان جاهلیتده
ایام دولت آل منذرده ردافت بنو یربوعه متعین ومخصوص ایدی
زیرا بنو یربوع دائما ملوك حیره اوزرینه هجوم وغارت ایدوب ملوك حیره
مقاومتدن عاجز اولمغله ردافت بنو یربوعه متعین اولمق اوزره مصالحه
ومصافات انلردخی اهل عراقی غارتدن فارغ اولمشلر ایدی ومعنای ردافت
بودر که ردف دیدکلری شخص ملك جالس سریر اولدقده جانب
راست ملکه جالس اولوب ملك شرب ایلسه بعده جمله‌دن مقدم ردف

شرب ایدردی وملك برطرفه محاربه قصدیله یاخود آخر وجهله راهی
اولسه ردف ملك مقامنده جالس اولوب مال غنیمتدن ربع اخذ ایدر وراجز
بو بیتی بنو یربوع حقنده انشاد ایلمشدر * ومن یناقر آل یربوع یجب
* المجلس الایمن والردف النجب * ومومی الیه مالك یربوعی رسول الله
صلی الله علیه وسلم زمان سعادتلرنده شرف اسلام ایله مشرف اولوب
قومی اولان بنو یربوعدن صدقات اخذنه تعیین وارسال بیورمشلردی
چونکه پیغمبر علیه السلام حضرتلری دار عقبایه ارتحال بیوردیلر
مالك بن نویره ایصال صدقاتی تأخیر ایلدی بر روایتده مرتد اولدی
وخلیفهٔ رسول الله اولان ابو بکر رضی الله عنه حضرتلری خالد بن ولید
رضی الله تعالی عنه حضرتلرینی مرتد اولنلری قتل واهلاك ایتمکه
امرو بوادی‌یه ارسال بیوروب هرقومه که واصل اولورسك منتظر اول
اکر اذان خوان اولدقلرینی استماع ایدرسك اول قومدن کف ید ایدوب
تعرض ایلمه وشول قومدن بعد الانتظار بانك اذان استماع ایتمیه‌سك
اول قومی قتل واهلاك ایله بیوردیلر خالد حضرتلری دخی تفتیش
وتفحص ایده‌رك وهادو بطایح طرفنه واروب مالك بن نویره‌یی اتباع
واشیاعیله بولوب اولدیغی وجه اوزره برمقدار زمان اذانه منتظر واثرما
استماع ایتمیوب مقاتله‌یه اغاز واثنای محاربه‌ده مالکی اخذ وحضور خالده
احضار ایلدکلرنده خالد ضرار بن الازوره امر اولدخی مالکی قتل ایلدی
ومالکك قتل اولنمسی خصوصنده اختلاف اولنوب بعضیلر خالد
حضرتلری قتل مالکده مصیبدر دیدی وبعضیلر طعن واعتراض
ایلدی پس اصابت ایتدی دیو طرفدار اولان مالك مرتد اولمشیدی
وارتدادنه دلیل بودر که وقتا که مالك اخذ وحضور خالده احضار
اولندی خالده خطاب ایدوب رسول الله صلی الله علیه وسلمدن کنایه ایله
یا خالد سنك صاحبك شویله دیمشدی وسنك صاحبك وفات ایلدی
دیدکده خالد رضی الله عنه یا عدو الله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری سنك دخی صاحبك دکلمیدی دیوب قتل ایلدی دیدیلر
ومالك بن نویره‌نك برادری متمم مالك ایچون مرثیه انشاد ایدرکن

عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینی استماع . بیوروب یا متمم برادرك
مالکه انشاد ایلدیکك مرثیه کبی بنم برادرم زید ایچون دخی مرثیه
انشاد ایلسنك محظوظ اولوردم بیوردقلرنده متمم والله اکر بنم برادرم
مالك سزك برادریکز زید ك واصل اولدیغی درجه یه بالغ اولدیغی معلوم
اولسه نه محزون اولوردم ونه مرثیه انشاد ایدردم دیو جواب داده اولمسی
دخی مالکك ارتدادنه دلالت ایدردیدیلر اما خالد حضرتلرینه طعن
واعتراض ایدنلر بوکونه بیان ایلدیلرکه وقتا که مالکی خالد حضورینه
احضار وخالد حضرتلری مالکك ارتدادنه ذاهب و قتل اولنمسنه
امر ایلدی مالك فریاد ایدوب یا خالد حالا مسلم وموحد اولوب دینمی
تبدیل وتغییر ایلمدم دیدی ومالکك بو کلامنی قتاده وعبدالله بن عمر رضی
الله عنهم حضرتلری استماع ایلمشلر ایکن ینه خالد اصغا ایلیوب قتلنه
امر ایلدکده مالکك زنی لیلی بنت سنان که حسن وجمالده بی مثل
وبدل ایدی نقاب دریده وکریبان چاك وکیسوان پریشان صوت
اعلا ایله کریه وزاری کنان مالکك اوستونه دوشوب بیهوش وحیران
اولدقده مالك ای زن بنی سنك قتل ایلدك دیدی مرادی خالد سنك
حسن وجمالکی مشاهده وتزوجکه رغبت ایدوب قتلمه مبادرت ایلدی
دیمك ایدی بعده ضرار الازدی قتل ایلیوب سر مقطوعنی سه پایه
اوزرینه وضع وآتش طرفنه روکشته ایلدکده اتباع مالکدن برزن غیرت
رهین ای قوم روی مالکی آتشدن برکشته ایدك که والله مالك کندویه
التجا ایدنلره ومجاور وهمسایه اولانلره اکرام وعیللرندن اغماض عین
ایله معامله ایدوب هر وجهله زیر حمایه سنده اولورلردی ورزم وقتالده
شجیع و بهادر ومسافری اولدیغی کیجه اطعامنه مشغول اولوب کندی
سیر اولمازدی وقتال وغارت کیجه سی خفته اولمیوب بیدار اولورلردی
دیو مدح وثنا ایلدی و بو وقعهٔ غریبه عمر بن الخطاب رضی الله عنه
حضرتلرینك سامعهٔ شریفه لرینه بالغ اولدقده خالد بر مسلمانی قتل
و زنایه اقدام ایلدی خالدی رجم ایله دیو ابو بکر رضی الله عنه
حضرتلرینی علیهنه تحریض وحث بیوروب علی کرم الله وجهه دخی

عمر رضی الله عنه حضرتلرینه موافقت بیوردقلرنده ابو بکر رضی الله
عنه حضرتلری خالدا صلاح واجرای سیاست قصد ایدوب خطا
ایلدی وبن اول کیمسه دکلم که رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
غمد وغلافدن اخراج ایلدیکی سیفی اغماد وغلافه وضع ایده م یعنی
مشروعی اجراده تسامح ایتم بیوردیلر بو وقعه دنصکره عمر بن الخطاب
حضرتلری خالده عداوت بیوروب زمان سعادتلرنده ریاست جیش
اسلامدن عزل ایدوب زمانمده خالدی بر خدمتده استخدام ایلمم دیو
حلف ایلدیلر و متمم بن نویره دائما برادری مالك قتنده قرار وانك کرمیله
تعیش ایلدیکندن قتل اولندقده زیاده محزون اولمغله قصائد کثیره ایله
مرثیه ایلدی ومالك قتل اولندقدنصکره مسجد رسول الله علیه السلامه
حاضر وصلاة صبحی ابو بکر رضی الله عنه خلفنده ادا ایتدکدنصکره
کمانه اتکا و بو بیتی انشاد ایلدی * نعم القتیل اذا الریاح تنا وحت *
خلف البیوت قتلت یا ابن الازور * بعده ابو بکر رضی الله عنه
حضرتلرینه اشارت ایدوب * ادعوت بالله ثم غدرته * او هو دعاك بذمة
لم یغدر * دیدکده ابو بکر رضی الله عنه حضرتلری والله انی نه دعوت
ایلدم ونه غدر ایلدم بیوردیلر بعده متمم قصیده یی اتمام وکمانی اوستنه
دوشوب کریه یه اغاز ایلدی وشول مرتبه بکا ایلدی که بك چشم ایکن
کور عینندن دخی اشك باران مثال سیلان ایلدکده عمر بن الخطاب
حضرتلری نزدینه واروب اکر برادرم زید ایچون مالکه انشاد ایلدیکك
مرثیه کبی قصیده انشاد ایلسك محظوظ اولوردم بیوردقلرنده مقدما
ذکر اولندیغی وجه اوزره جواب بعده زید ایچون دخی بر مرثیه انشاد
ایلدی لکن مالکه اولان مرثیه لر کبی حسن وجید انشاد ایلیوب سببندن
سؤال اولندقده والله برادرم مالکه اولان آتش حزنم زیده اولاندن زیاده در
دیدی بعده عمر بن الخطاب رضی الله عنه برادرنه افراط حزنی سببندن
سؤال بیوروب متمم والله یا عمر خالا بنم ایچون کیجه لرده خواب وراحت
یوقدر زیرا بر طرفدن اشتعال نار مشاهده ایتسم برادرم مالکك ناری
خاطرمه خطور ایدوب حزنمدن تسلیم روح ایده جك رتبه مضطرب

اولورم وسببی بو درکه برادرم مالك امری ایله صباحه دك نار ایقا د
اولنوردی برطرفدن مهمان بی ارزو ایدرسه تاریك شب مانع وجایکاهه
واصل اولمه دیوب آخر محله نازل وغیریلرك مهمانی اولمیوب بن مسافردن
محروم اولم خوفیله آتشی جایکاهنه علامت وقدوم مسافره نکران
اولوردی وهرچند که برمهمان برادرمده بیتوتت ایده اول شب صباحه دك
بیدار ومسافرك توقیر واکرامنه مشغول وخدمتنه مقدم ومهمانه
هوادار اولوردی که برقومه مسافهٔ بعیده دن اقرباسندن برکیمسه
کلوب ملاقی اولسه اول قومه نه رتبه سرور حاصل اولورسه برادرم مالکه
مهمان کلدکده اول رتبه بلکه دخی زیاده فرح وحبور حاصل اولوردی
دیو تفصیل ایلدکده عمر بن الخطاب رضی الله عنه یامتمم هر نه مقدار
مرثیه ایدرسك سزا ایمش بیوردیلر وینه برکون عمر بن الخطاب
رضی الله عنه متممه برادرك مالکك حکایاتندن یاد واشتدیکك وار ایسه
نقل ایله دیو امر بیوروب متمم بروقتده قبائل عربدن برقبیلهٔ عظیمه یه
اسیر اولمشدم وتخلیص کریبانه چاره جواولوب آیا نه کونه رهایاب اولورم
دیو تفکرده ایکن برادرم مالك اسب سوار وسیف صارمی در بغل
وسنانی برکتف علی الغفله محبوس اولدیغم قبیله یه هجوم وقبیله نك
فرسان ودلاورانی ایستاده وما لکه متوجه ونیکرانیده اولدیغندن
ماعدا شکاف خرکاهلردن زنان دخی باش کوستروب نکاه انداز
اولمشلر ایکن برادرم مالك برینه التفات ایتمیوب اول کروه نبوهدن
بنی اخذ و بندلرم کشاد واسبنه ارداف وکلدیکی جانبه عطف عنان
ایدوب قبیله دن برفرد مالکه مقابل ورهکزارنه مانع ومبارزه سنه
اقدام ایده مدی دیدکده عمر رضی الله عنه یامتمم انجق شرف بودر
بیوردی ینه برکون عمر رضی الله عنه یامتمم شجاعت وجراءتدن برادرك
سنکله نیجه ایدی بیوردیلر متمم دخی والله برادرم مالك شول رتبه شجیع
وصاحب قوت ایدی که شب تاریکده برزورمند شتره سوار و براسب
صبارفتاری بانه اولوب ثیاب حرب ورزمی لابس ونیزهٔ کرانی دردست
وجبال ووهادمیانده صباحه دك تجسس دشمن ایدوب کندویه

کلال کلیوب فرحناك عودت ایدر دی دیو اوصاف جمیله سن نقل
و بیان ایلدی * وعروة بن جعفر انما رحل الیك * وعروة بن جعفر که متن
طوائف ملوکه رحلت ایله معرفدر سکار رحلت ایلدی ظن ایلدم مومی الیه
عروهٔ بنی عامردن ابن عتبهٔ بن جعفر بن صعصعه اولوب اهل بیت
عروهٔ جعفره نسبت اولنوب جعفریون دیمکله معروف اولدقلرندن
ابن زیدون عروة بن جعفر اولمق اوزره ذکر ایلدی ومومی الیهك ملوك
طوائف طرفنه ارتحال وذهابی بسیار اولمغله عروة الرحال دیمکله
شهرت شعار اولمشدر ومومی الیه عقل ودانش صاحبی اولوب زمان
جاهلیتده ملوکه ردف اولمشدر ومیان عربده رأی وتدبیر وشهامت ایله
معروف اولمغله اوصاف جمیله سنده مبالغات اولنوب نقل اولندی که
بروقتده عروه معاویة بن الجون الکندی یه راحل وراهی ومعاویه عندنده
عظیم وقع واعتباری اولوب معاویه بنو حنظله بنی جمع و بنی عامردن
برقوم اوزرینه هجوم ومحاربه لر ایچون محمل بند وعروة الرحالی استصحاب
و بنوعامرك مسکنلرینه برمرحله قریب اولدقلرنده عروه یا معاویه
سنکله اولان حق صحبت ومرافقتم مقابله سنده رجا ایدرمکه بکا اذن
داده اول قومم اولان بنوعامره بو محلدن صیحه وندا ایله ایخاف وانذار
ایدهیم دیو اسنیذان معاویه دخی تبلیغ نیجه ممکن اولور دیو تعجبکنان
اذن ویردکده عروه اوج کره صوة اعلا ایله ای قوم آکاه اولك دیو
صیحه وفریاد ووهاد ووادی اعانتیله عروه نك صوتی رسیدهٔ کوش
بنی عامر اولوب قتال ومحاربه یه مستعد وآماده اولدیلر ومیان عربده
حرب الفجار دیمکله معروف اولان حرب وقتال ظهورینه باعث عروه یی
براض بن قیسك قتل ایلمسیدر و فجار ایام عربدن برقومدرکه
زمان جاهلیتده قبیلهٔ قریش وکنانه بهادرلری ایله قیس عیلان قبیله سی
میانده دورت دفعه محاربه واقع وقیس عیلان مغلوب ومنهزم اولوب
بو حروب وقتال اشهر حرم اولان شهر ذی القعده وذی الحجه ومحرم
ورجبده واقع اولوب فسق ارتکاب ایتمیلرینه بناء قریش حرب الفجار
تسمیه ایلدی و براضك عروه یی قتل ایلمسنه سبب بودرکه مکهٔ مکرمه

ناحیه‌سنده سوق عکاظ تسمیه اولنان بازره اعراب شهر ذی القعده‌دن
قدوم حجاجه دکین مجتمع واطراف واکنافدن قوافل تجار امتعهٔ متنوعه ایله
کلوب هر کون دادستده اولنوب شعرای عرب قصاید لطیفه انشاد
و بر برینه عرض معارف ایله تفاخر ایدوب موسم حجده ادای حج شریف
ایدرلردی وملك عرب اولان نعمان بن المنذر هر سنه اشراف عربدن
بر شیخ جانبنه بر قافله متاع آماده وسوق عکاظده بیع اولنمق اوزره ارسال
وثمنیله سختیان طائف وسائر کندیلره لازم اولان اشیایی اشترا ایتدرمك
عادتی اولمغله ینه موسم سوق عکاظ کلدکده متاعی آماده وجماله تحمیل
ایدوب ندماء مجلسنه ای قوم بو متاعی قنغکز محلنه ایصال ایده بیلور دیدی
براض دخی بن کنانه‌یه دك ایصال ایده بیلورم دیدکده نعمان بنی کنانه‌یه
ایصال کافی دکلدر مراد اهل نجد وتهامه‌یه ایصال ایتدرمکدر دیوب
عروة الرحال اول وقتده قریشدن ابو قبیله اولان هوازن بن منصور
بن عکرمه بن حفصه بن قیس عیلانه راحل وحمایه سنده اولمغله انلره
مغرور وبی پروا متجاسر اولوب براضه اشارت ایله بو کلبی ایصال
ایده جکدر بن اهل شیحه واهل نجددن قیصومه وتهامه‌یه ایصال ایده‌رم
دیوب براضه تحقیر ایله معامله براض دخی یا عروه اعلای بنی کنانه‌یه
ایصال ایده بیلور مسك دیدی عروه دخی اعلای بنی کنانه‌یه دکل
جمیع ناسه جری وایصال ایده‌رم دیدی بعده نعمان متاع آماده‌یی
عروه‌یه تسلیم اولدخی بادیه پیما اولوب عازم راه اولدقده براضی کلب
دیو تحقیر ایلدیکی کران کلوب اخذ انتقام ایچون عروه‌یه در پی اولدی
وفی الحقیقه براض غایت عیار وجسور وفاتك بی رحم وغیور وعروه
ابو قبیله اولان غطفان بن سعد بن قیس عیلاندن اولان قومی اول
حوالیده اولوب انلره استناد واستظهار ایله دشمندن بی پاك وبی تحاشی
ومغرور اولوب اواره نام موضعه نائل وشرب خمر ایله سرکردان
ومغنیه جاریه‌سی طربخش وخواب غفلت هجوم ایدوب هجوم دشمندن
غافل اولدقده براض فرصت یاب وعروه‌نك بزمنه داخل ومشت وپا ایله
بیدار وعروه رسیدن بلادن خبردار وامان خواه وکندیدن صدور ایدن

ایدن ذله‌یه اعتراف وعذرخواه اولدی لکن براض التفات وترحم ایتمیوب
قتل وخون عروه‌یی ریزان ایدوب مرامنه واصل وفرار ایدوب
جای سلامته داخل اولدی وعرب فتکة البراض ایله ضرب مثل ایلدی
افتك من براض دخی مثلدر وفاتك جری وجسور معناسنه اولوب فتك
بر شخص مغرور وغافل ایکن خصمی اول شخص مغروری بغته کرفتار
وقتل ایتمك معناسنه‌در بعده مقدما ذکر اولندیغی وجه اوزره عروه‌نك
قتلی سببیله حرب الفجار تسمیه اولنان حروب عظیمه میان عربده جریان
ایلدی * وکلیب بن ربیعة انما حمی المرعی بعزتك وجساسا
انما قتله بانفتك * وکلیب ربیعه جراکاه ومرعایی سنك عز وشرفك متن
اعانتیله حفظ وحمایه ایلدی وجساس کلیبی سنك ناموس وعار غیرتك
سببیله قتل ایلدی ظن ایلدم مزبور کلیب بن ربیعه بن سنان الوائلیدر که
اعز من حمی الکلیب دیو محافظه وحمایه سنك بی مثل ونایاب اولمسیله
ضرب مثل اولنمشدر ووائل بن قاسط بن هنب بن قصی بن دعمی بن هنسب
بن جدیله بن اسد بن ربیعة بن نذار معد بن عدنانك ایکی فرزندی که
برینه بکر وبرینه تغلب تسمیه اولنوب ایکیسی دخی ابو قبیله اولوب
کلیب قبیله‌سنك عین الاعیانی ورئیس مشار الیه بالبنانی اولمغله لشکر یمنی
پراکنده وپریشان وقبیلهٔ معده دخی هجوم ومعد کلیبه اطاعت وانقیاد
وملکلرینك بر مقدارنی تسلیم وسرینه تاج الباس ایلیوب بر مقدار زمان
مرورنده کلیبك تکبر وغروری برتر ومتزاید وقبیلهٔ معده اعتماد واستناد
ایله قومنه ظلم وتعدی وبغی وعتو ایدوب جوری شول رتبه‌یه رسیده
اولدی که چراکاه وچشمه سارلری حمایه وضبط وخلقی رعی مواشی
وشربدن منع ایدوب اول حوالیده مواشیلرینی کلیبك مواشیسیله رعی
وارواایده مز اولدیلر وچرکاهلرده کلیبدن غیری برفرد اشعال نار
وچراغ ایده میوب ودأب عرب محتبیا جالس اولمق اوزره ایکن مجلس
کلیبده برفرد احتبا ایده مزایدی ومجلسنده بلا اذن تکلمه تصدی واغاز
ایتملرندن دخی منع ایلمشدی احتبا قعوددن بر نوعدر که ردایی ظهرنه الوب
فخذینی شکمنه الصاق ایدوب جالس اولمغه دیرلر بعض درویشان

کنده کیروب قاعد اولدقلری کبی مرویدرکه بچن کلیب برمرعادن
مروز ایلسه اول مرعایه برکلب انکی القاایدردی که بر آدمی مشاهده
ایلدکجه نباحه باشلیوب کلیبك خوفندن برکیمسه اول مرعاده رعی
مواشی ایده مزدی بناء علیه کلیب وائل دیوب اول کلبی وائله مضاف
ایدرلردی وائل ایسه برملکك اسمی اولوب کنایهٔ مزبوره ایله استعماللری
غالب ومشتهر اولمغله کلیبك اسمی ظن اولندی مرویدرکه برکون کلیبك
سرراهی برچراگاهه رسیده اولدیکه قنبره دیدکلری مرغ که ترکیده
طویغاردیرلر اول چراگاهده لانه پرداخت اولوب یمرطه سی اوستنده قرار
وکلبی مشاهده وبیضه لرینی پر وبال ایله ستر وخوفندن فریاده آغاز
ایلدکده قنبره یه خطاب ایدوب امین اول سن بنم ذمتمده سن کیمسه دن
خوف ایتمه دیوب بو بیتی انشاد ایلدی * یالك من قنبرة بمعمر * خلالك
الجو فبیضی واصفری * وانقری ماشئت ان تقری * بو بیتد نصکره
برفرد اول مرعایه دواب ومواشی سنی ارسال ایدوب رعی ایتدرمکه تجاسر
ایده مدی مصرع علرك مآلی ای کیمسه لر بوکیاه وآبی بسیار اولان صحراده
قنبره دن نه استرسز یعنی قنبره یی تعجیز وبی حضور ایتمیکز وای قنبره
بو فضای واسع سنك ایچون خالی وتنهادر همان بیضه لر تولد ایله
وخوش صدا ایله فریاد ایله ومراد کجه بو چراگاهده حبوب ودانه لر
دوشیروب اکل وتناول ایله دیمك اولوب خلالك الجو فبیضی واصفری
مصراعی امرنده منازع اولمیوب مستقل ومتمکن اولان کیمسه حقنده
ضرب اولنور مثلدر وفقرهٔ مزبوره ده مذکور اولان جساس بن مره
بن ذهل الشیبانیدرکه خواهری کلیبك زنی اولوب قبیلهٔ تغلبدن
برحی اولان بنوجشم ایله قبیلهٔ بکردن برحی اولان بنوشیبان که کلیب
وجساسك قبیله لریدر برمحله خیمه وخرگاهلرین وضع ومختلط ساکن
اولورلردی برکون جساسك بنوسعددن خاله سی اولان بسوس کندی
فرزندی ایله بنی مره قبیله سنه کلوب جساسه مهمان وخرگاهنده
برازمان اسایش وارام ایدوب شراب نامنده برناقه سی کوچکی ایله دعا
اولوب ناقهٔ بسوس اولان شراب ریسمانن کسسته وکلیبك جملریله

حمایه وحراست ایلدیکی مرعایه واروب آب وگیاهندن اکل وشرب
ایلدی وکلیب اول حال اوزره ناقه یی مرعاده مشاهده وغضبندن
کمان دردست وناقه یی پستانلرندن ضرب وجرح ایدوب ناقهٔ زخمدار
صاحبه سی بسوس خرگاهنه رجعت ایدوب بسوس ناقه سنی مجروح
وزخمدار و پستانلرندن خون شیرآلود ریزان وروان اولور مشاهده
ایلدکده غریو وفریاد وصوت اعلا ایله فغان وداد یوب زار وکریان
اولور خواهرزاده سی جساس شترك زخمدار اولدیغندن آگاه وخاله سنه
تسلیه بخش ومعانا له وآه ایدوب ای خاله الم اوزره اولمه که والله یارین
بن برشتر بزرك قتل ایده یمکه زخمی سنك ناقه ك زخمندن اشد وازید
اوله دیوب شتر ایله کلیبی مراد ایلدی وصباح اولدقده جساسك قبیله سی
مواشیلرینی اسقا واروا ایچون شبیب نام نهره واردقلرنده کلیب غضبندن
منع ودفع ایلیوب اهالئ قبیله احص نامنده اولان نهره توجه وارواء مراد
ایدوب کلیب اول نهردن دخی منع وطرد ایدوب سزه برقطره آب ویرمم
دیوب اهالی مأیوس انهرك سیلان ایله منتهی اولدیغی اسفل وادی یه
واروب مواشیلرینی اروا وکندیلری دفع تشنکی ایلدیلر وجساس کلیبك
بو ملعنتنه دخی واقف اولدقده اسبه سوار وکلیب جانبنه شتاب ولب
جویده کلیبی تك وتنها بولوب یاکلیب اقربا ومتعلقاتمی جریان ایدن
نهر عظیمدن منع وتشنکیدن هلاك اوله جق رتبه تعجیز وتکدیردن مرادك
ندر دیو مؤاخذه کلیب دخی قبیله کی منعمه باعث بزم حیواناتمز وکندیمز
هنوز سقی اولنوب ریان اولمامشلردی بزدنصکره سیراب اولملرینه مانع
دکلم دیدکده جساس یاکلیب قبیله مزی نهردن منعك دونکی کون
خاتمه مك ناقه سی شرابی بیوجه قتل ایلمك کبیدر دیوب رخشنی کلیبه
سوروب برنیزهٔ جانستان ضرب وطعن وکلیب زمینه اسبندن ساقط
وغلطان اولوب حرارت زخم ایله امان یاجساس بکا برقطره آب احسان
ایله دیدکده جساس * هیهات تجاوزت الاحص شبیبا * دیوب
جساسك بو کلامی مثل اولدی یعنی نهرالاحص ایله نهر شبیبی تجاوز
وکذر ایلیوب فعلنك جزاسنی بولدك دیدی بعده کلیب هلاك اولوب قومی

تجمع ودفن ایلدیلر وجساس کلیبی قتل ایلدیکی ساعت قبیله سنه عطف
عنان وتزییك اولدقده جساسك خواهری فضله برادرنی مشاهده
وپدرینه برادرم جساس کلیور لکن غالبا مصیبت رسیده اولمش زیرا
زانولرین کشف وکشاده ایدوب خلخاللری معاینه اولنور و برادرم برامر
عظیم وداهیهٔ کبیره ظهور ایتمدکجه زانولرین کشف واراءت ایلمز دیرکن
جساس کلوب اسبندن نازل و پدری ای جکر کوشم سنده انفعال
وانقباض مشاهده ایلدم اباسبی نه اوله دیو استعلام جساس دخی ای پدر
والا قدر بوکون بندن برکار صادر اولدی اول کارنیجه زمان وائل
شیخلرینی اشغال واتعاب ایده جکدر دیدکده پدری ای جساس کلیبی
قتل می ایلدك دیدی جساس دخی بلی کلیبی افعال قبیحه سنه بناءً قتل ایلدم
دیدی و پدری ملول ومحزون اولوب ای جساس نه اولیدی بو فعل نا
مناسبه مبادرتدن مقدم سن برادرلرك هلاك اولمش اولیدیکز برابنم فریاد
وفغان ایله کریان واولاد وائل جمله تشأم ایتملرینه مؤدی اولور بر فعل
قبیحدر دیدی بعده جساس کلیبك زنی اولان خواهری فضله نکاح
ایدوب بو قطعه یی انشاد ایلدی * انی قد جنیت علیك حربا * تغص
الشیخ بالماء القراح * فذکره متی مایصح عنها * فتی لا خر غیر صاح *
خواهری فضله دخی جساسی تطییب ایچون بو بیت ایله جواب ویردی
ان تك قد جنیت علی حربا * فلا راه ولا رث السلاح * بعده جساس اسبنه
سوار و برطرفه فرار ایلدی وقبیلتین میاننده حرب البسوس دیمکله
مشهور اولان محاربه ومقاتله ظهور ایدوب نیجه زمان منقطع اولمدی
حتی برروایتده قرق سنه میانلرنده قتال متمادی اولدی و بو مقاتله خوانمان
خرابه باعث وبادی بسوس اولمغله اشام من بسوس مثل سائر اولمشدر که
تشأم اولنان شی حقنده ضرب اولنور و برکیمسه نام اولمسی عسیر اولان
شیئ طلبده اولسه اول شیئه نیل ووصول سهولتله اولماز مشقت عظیمه یی
ارتکاب دنصکره حاصل اولوردیه جك برده دون مرامك حرب البسوس
دیرلر وجساسك صورت قتلنده اختلاف اولنوب برروایتده جساس
فرار ایدب برمقدار زمان مرور ایلدکدنصکره ابونو یره طریق شامده

جساسه مصادفه وقتل ایلدی روایت اخراده جساسك خواهرزاده سی
هجرس بن کلیب پدری قتل اولندقده طفل نارسیده اولوب مادر وخاللری
تربیه سنده رسیدهٔ سن تمیز و برمرد دلیر وخونریز ظهور ایدوب پدری
کلیبی کندی خالی جساس قتل ایلدیکنه مطلع واسبنه سوار ونیزه
وسیفنی اخذ وقومی مجلسنه عطف لجام واول مجلسده جساسی مشاهده
ایدوب ای قوم آکاه اولك که نیزه م ودمرنلری حقیچون وسیفم وسیفمك
دشمنی زخمدار واهلاك ایلدیکی حقیچون واسبم وکوشلری حقیچون
برکیمسه پدرینك قاتلنی عفو وترك ایلمز دیوب جساسه هجوم و برنیزهٔ
جانکداز طعن وقتل ایلیوب عملری قبیله سنه متوجه و راهی اولدی
* ومهلهلا انماطلب ثاره بهمتك * ومهلهل کلیبك قاتلندن اخذ متن
انتقام ایتمکی سنك همتکله طلب ایلدی ظن ایلدم ثار اخذ انتقام معناسنه در
مثلا برکیمسه نك اقاربندن برینی قتل ایلسه لر اول کیمسه قاتلی قتل ایتمکله
اخذ انتقام ایتمش اولور مومی الیه مهلهل بن ربیعه بن الحارث ومذکور
کلیبك برادری عدی اولوب مهلهل لقبیله تلقیب اولنمغه باعث * لما توغل
فی الکراع هجینهم * هلهلت اثار مالکا وصنبلا * بیتنی انشاد ایلمشدر یعنی
چونکه اول قومك هجین وضمنی جماعت وجبشه توغل وهجوم وغلبه
ایلدی بن دخی مالکی یاخود صنبلی قتل ایله اخذ انتقام ایتمکه قصد اهتمام
ایدرم یاخود مهلهل ایله تلقیبه سبب ابتدا اشعاری تدقیق وترقیق
وتلطیف ایلین عدی اولمغله مهلهل دیدیلر که لغتده هلهل رقیق
وخفیفه دخی دیرلر ومزبور مهلهل امرء القیسك خالی اولوب جودهٔ
شعر امرؤ القیس بن حجره مهلهلدن انتقال ایلدی لکن صحاح جوهریده
کلیبك برادری اولان امرأ القیس بن ربیعه بن وائله مهلهل ایله تلقیب
اولنوب سببی ابتدا شعری تدقیق ایدن امرئ القیس اولدیغیدر یاخود
لما توغل فی الکراع هجینهم بیتنی انشاد ایلمسیدر دیوب مهلهل
امرئ القیس اولمق اوزره تصریح ایلمشدر ومهلهلك اکثر اوقاتی
معاشرت زنان ایله کذاران ایلدیکندن برادری کلیب زیر النسا دیردی
وقتا که کلیبی جساس قتل وفرار ایلدی جساسك برادری همام بن مره

مهلهلك نديم وصديقى وانيس وجليسى اولوب بر برينك اسرارينه محرم ودائما همزم وهمدم اولمغله معاهده ايلمشلردركه ميانلرنده برسر مخفى ومكتوم اولميوب بر برينه كشف وافشا ايده اول كون دخى همام ايله مهلهل همصحبت ايكن همامك مادرى كلوب كوشنه برادرك جساس كليبى قتل وفرار ايلدى ديو تبشير كونه تبليغ وقعه ايدوب رجعت ايلدكده مهلهل مادركنه اعلام ايلدى ديو استعلام اولدخى كتم واخفا ايليوب مهلهل ياهمام ميانمزده جريان ايدن عهد وميثاقدن رجوعمى ايلدك يوخسه ذهولمى ايلدك كه بندن كتم ايدرسك ديدى همام دخى يامهلهل برادرم جساس برادرك كليبى قتل وفرار ايلمش بناء عليه تكلمده توقف ايلدم ديدكده مهلهل ياهمام * است اخيك اضيق من ذلك * يعنى سنك برادر يكك كليبى قتله قدرتى يوقدر واكر واقع ايسه بن سنك برادرك جساسى اندن زياده عفو بتله اهلاك ايدرم ديوب همام سكوت ايله معامله ايلدى واسباب بزم وعشرت اماده واحضار اولنوب شرب خمره اغاز ايلديلر لكن همام مهلهلدن هراسان و كيفيت باده ايله بنى قتل ايدر ديو وجودى لرزان اولوب معتادندن نقصان شرب ايدوب مهلهل كمال الم وغصبندن زياده جه نوش ونشوه دار و بيهوش اولدقده همام فرصتى غنيمت بيلوب قبيله سنه فرار ايليوب قومنى خيل ومواشيلرين جمع وخيمه وخركاهلرين رفع وآخر مكانه نقل ايتمك اوزره عزيمتلرين مشاهده ايدوب همام دخى معا جاى سلامته رسيده اولمق آرزوسيله محمل بند اولوب كتديلر بعده مهلهله صحو كلوب و كليبك قتل اولنديغى جمله قومك معلومى اولدقده وجوه قبيلهٔ تغلب مجتمع وحضور مهلهله حاضر اولوب يامهلهل برادركى جساس قتل ايلدى لكن قتال وحربه عجله ايلمه ابتدا وجوه قوم اولانلريمز پدرى مره يه واروب مياغزى احسن وجه اوزره توفيق ايتمكه سعى ايلسونلرنه كونه صورت پذير اولورسه اكه كوره حركت اولنسون ديوب اعيان قبيله مره يه واروب برمقدار مكالمه بعده امرلرينى اعظام ايدوب يامره برقاج امر ميانه نده مخيرسك يابزه جساسى تسليم ايله قتل وقود اولنسون كه لم يظلم من قتل

قاتله يعنى كشى قاتلنى قتل ايتمكله ظلم ايتمش اولماز ياخود برادرى همامى تسليم ايله قتل ايده لم ياخود نفسكى بونلردن بزه فدا ايله والا محاربهٔ عظيمه ايدوب سنى وقوم واولادكى فنا واهلاك ايده رز ديديلر ومرهٔ جوابه تصدى ايتميوب سكوت ايله معامله ايلدكده وجوه قبيلهٔ تغلب يامره حقير وذليل اولان كيمسه كبى سكوت ايله جواب وير ديدكلرنده مرهٔ اى قوم جساس نوجوان بر بهادر مرد در خوف ايدوب اسبنه سوار و برطرفه فرار ايلدى نه جانبه راهى اولدى معلومم دكلدر اما همام ابو عشيرت اخو عشيرت اولوب سزلره تسليم ايلسم اولاد واقرباسى اوزريمه هجوم وهمامى جانئ آخر ايچون قود وقصاص ايتدردك ديو تعجيز وتكدير ايدرلر اما بنمله فدا طلب ايدرسكز شمديكى حالده رضام ايله موتى استمم زيرا خيال و جنك آور بهادرلر اسبه سوار ورزمكاهده داوه وجولان ايتمكه محتاجدركه ابتداميدانه بن كيروب نيجه مبارزه دنصكره قتل اولنم بوسودالردن فارغ اولوب همامدن غيرى اولادمدن برينى ويره يم قتل ايدك ياخود سزه بيك عدد ناقه احسان ايدوب جساسدن فدا ايده يم ديدكده وجوه بكر غضبناك اولوب بزسكا واولاديكه ذليل اولمق ايچون وناقه طلب واحسان اولنمق ايچون كلمدك ديو متفرق ومهلهله افاده اولدخى حرب ورزمه تشمير ساق ومقاتله يه آماده و شروع و آغاز ايدوب ميانلرنده حرب وقتال نيجه زمان متمادى و قبيلهٔ بكردن مقتول بسيار اولوب قبيلهٔ جساسك عين الاحيانى ايكن محاربه يه قارشميوب عزلت وانزوا اختيار ايدن حارث بن مالك حضورينه قبيلهٔ بكر واروب ياحارث قبيله مزك مردان و بهادرلرى تلف وهلاك اولدى بزه امداد واعانت ايله ديو نيازايلدكلرنده حارث (لاناقة لى فيها ولاجمل) ديوب حارثك بو كلامى مثل اولدى يعنى بنم بو محاربه ده علاقه م يوقدر نه حالكز وار ايسه كورك ديمك اولور تكرار قوم حارثه واروب ابرام وقبيله مز خراب وقوممز هلاك اولدى غيرت وناموس وقتيدر ديدكلرنده حارث فرزندى بجرى بر روايتده خواهرزاده سنى مهلهله

ارسال ايدوب يا مهلهل خالم ابو بجير سكا سلام ايدوب ديديكه
معلومكدركه بن حربدن عزلت ايدوب قومه امداد واعانت ايلمدم
زيرا قومم سزه ظلم ايلمشلردى وميانكزى تخليه ايدوب برطرفه
معاونت ايلمامشدم والان برادرك كليبك انتقامنى الوب نيجه مرد دلير
قتل ايلدك بو حرب وقتال نيجيه دك قبيله كى خراب وقومكى اهلاك
ايلدك ديو بجير تبليغ نصيحت ايلدكده مهلهل دشمنده اولان نيزه يى
خواهر زاده سى حارثه حواله وخالك كيمدر ديو قتلنه هجوم ايلدكده
امرء القيس بن ابان التغلبى يامهلهل صبر وتأنى ايله زيرا بوغلامك
قومى محاربه مزدن عزلت ايلمشلردر والله اكرسن بوغلامى قتل ايدرسن
خالك كيمدر ديو سؤال ايتميلر دخى قتل اولنور ديو بند ايلدى لكن
مهلهل اصغا ايتميوب نيزه ايله غلامى جرح وقتل ايدوب (بؤ بشسع
نعل كلب) ديدى يعنى بوغلامك خون ودمى كليبك نعلنك تصمه سنه
برابر ومقابلدر ديدى مثل مزبور برشيئك برشيدن افراط ايله وضيع
ودنى اولوب كلى بعضنه معادل وبرابر اولماز ديه جك محلده ضرب
اولنور وغلام حالت نزعده ايكن اكر قومم بنو بكر بنم قتلمه راضى
اولورلرسه بندخى راضى اولورم ديوب قضاء نحب ايلدى وبو قصه
حارثه نقل اولنوب حارث بوغلام وباء كليبى اولاد وائلدن نه كوزل دفع
ايلمش قتل اولنديغنه راضى اولورز ديدكده قوم ياحارث مهلهل
اول غلام سفيرى قتل ايدوب بؤ بشسع نعل كليب ديمش ديدكلرنده
حارث غضبناك اولوب قوم وقبيله سيله مهلهله هجوم ومقاتله يه آغاز
ايدوب قبيلۀ بكر وتغلب ميانده مدت مديده حروب وقتال متمادى
وپيوسته واشراف واعيان قبيلتين تلف وهلاك اولوب جساسك برادرى
همام وسائرى قتل اولنوب ايكى قبيله مضمحل اولمق رتبه سنه رسيده
اولدقده حارث بن عوف المرى قبيلتين ميانده مسالمه ومصالحه يه
سعى واقدام وعاقبت عقد صلح ومصافات ايلدى ان شاء الله تعالى
تفصيلى * وان الصلح بين بكر وتغلب تم برسالتك * فقره سنده ذكر
وبيان اولنور بعده مهلهل اعوان وانصارنده جدا وتك وتنهابى

يشكردن خاللرى جانبنه راهى وعمرى آخر اولنجه مزبورلر حمايه سنده
وقتكذار اولدى لكن وفاتنده اختلاف اولنوب بعضيلر حتف انفه فوت
اولمسنه ذاهب اولدى وبعضيلر مهلهل مسن وپير اولوب ايكى غلامى
ايله برطرفه سفر ايدوب غلاملر مهلهلدن متضجر ومتاذى اولملريله
سر راهلرى اغياردن خالى برمفازه يه رسيده اولدقده غلاملر مهلهلك
راكب اولديغى شترى اناخه ومهلهلى قتل ايتمك مراد ايلدكلرنده مهلهل
راكب اولديغى شترك سمرينه سكين ايله ذكرى آتى بيتى نقش ايلدى
ديدى روايت آخر اده عبدلره وصيت ايدوب چونكه بنى قتل ايدرسز
بارى شو بيتى اولاد وعيالمه قرأت ايدك ديدى * من مبلغ الحيين ان مهلهلا
* لله دركما ودرابيكما * بعده غلاملر مهلهلى قتل وقبيله يه عود ومهلهل
حتف انفه وفات وبو بيتى انشاد ايلدى ديو موت ملهلهلدن خبر
ويردكلرنده ملهلهلك فرزندان واقرباسى ملهلهل بوكونه بيت بى معنى
انشاد ايلمز ديو تفكر وتعجب ايدركن فرزندلرندن برى بو مصراعلرك
هر برى بر بيتدن اولوب پدريمزك مرادى بودر ديوب * من مبلغ الحيين
ان ملهلهلا * امسى قتيلا فى الفلاة مجدلا * لله دركما ودرابيكما *
لا يبرح العبدان حتى يقتلا * ديو قرأت وعبدلرى ضرب ايدوب عبدلر بز
قتل ايلدك ديو اعتراف ايلدكلرنده ايكيسنى دخى قتل ايلديلر مآل معناى
بيتين كيمدر اول كيمسه كه قبيله لريمه تبليغ وايصال ايليه كه تحقيق
مهلهل صحراده مقتول ومستلقى اولديغى حالده اخشاملدى اى فرزندلرم
سزك وپدريكزك نه عجب خير اوعملريدركه عبدلر خلاص وترك اولنميوب
قتل اولنه ديمك اولور ومجدل طعن وضرب اولنوب زمينه القا اولنانه
ديرلركه طعنه فجدله اى القاه فى الاض فانجدل هواى سقط ايله تفسير
اولنمشدر ومهلهلك شعرى أعلاى طبقات قدمادن اولوب بو ابيات
انكدر * بكره قلو بنايا ال بكر * نعاديكم بمرهفة النصال * لها الدن
من الهامات جون * وان كانت تعادى بالصقال * ونبكى حين نذكركم
عليكم * ونقتلكم كانا لا نبالى * والسموءل انما رفى عن عهدك *
وسموءل سنك عهدككه وفا ايلدى ظن ايلدم مزبور سموءل يثرب

يهودلردن سمؤل بن عادیادر که وفاده مز بورايله ضرب مثل اولنوب
اوفی من سمؤل ديرلر وسببی بودر كه چونكه امرؤالقيس بن حجرالكندی نك
پدری کنده ملكی ايكن قتل اولندی امرؤالقيس فرار وملك روم جانبنه
استمداد واستعانت قصديله راهی ومحمل بند وسر راهی تيمانام موضعده
سمؤلك قلعه سنه واصل اولوب رجعتده اخذ ايتمك اوزره سمؤله يوز زره
و برمقدار آلات حرب امانت وايداع وروم طرفنه راهی اولدقده حارث
بن ظالم بر روايتده حارث بن ابی شمرالغسانی امرؤالقيسك ايداعنی
استماع وسمؤلدن اخذ قصديله هجوم وطلب سمؤل دخی و يرمكدن
ابا وامتناع وقلعه سنه تحصن ايلدكده حارث سمؤلك برفرزندنه
ظفر ياب اولوب ای سمؤل امرء القيسك امانتلرينی بكا تسليم ايله والا
فرزندكی قتل ايدرم ديوندا سمؤل دخی بنم ايچون نقض عهد احتمالی
برطرف قدرقتل ايلسك دخی و يرمم ديدكده حارث سمؤلك مشاهده ايده جكی
محلده فرزندنی ميانه وارنجه دو پاره وقتل ايلیوب راهی اولدی بعده
امرءالقيس تيمايه واصل اولمزدن مقدم فوت اولوب سمؤل وديعه
امرءالقيس برفرده و يرميوب مراد اولنجه حفظ ايلدی وصورت هلاك
امرءالقيس بوكونه روايت اولندی كه وقتا كه پدرينك قاتللرندن
اخذ انتقام ايچون قيصردن استمداد وقيصر التماسنه مساعده ايدوب
برمقدار عسكر و يروب امرءالقيس رجعت واخذ انتقامه نيت ايلدی
بعض اصحاب غرض قيصری سوء عاقبت وفتنه ايله تخويف ايتملريله
قيصر برحله تسميم وامرءالقيسه اردندن ارسال ايلديكه واصل اولديغی
ساعت لابس اوله وصورت اكرامده اولمغله امرءالقيس لابس اولوب
عاقبت سبب هلاكی اولدی ولهذا ظاهرا مستحسن اولوب ضمننده
اثرقبيح اولان نسنه يه حلهٔ امرالقيس ديو ضرب مثل ايدرلر وچون
وجودنده قرحه لر پيدا ومرضی مشتد اولدی بوابياتی انشاد ايلدی
* وبدلت قرحا داميا بعده صحة * وبدلت بالنعماء والخير ابوسا *
ولوان نومايشتری لاشتريته * قليلا كتغميض القطا حيث عرسا *
فلوانها نفس يموت صحيحة * ولكنها نفس تساقط انفسا * وانقره يه

متن

واصل اولدقده وفات ايلدی * والاحنف انما احتبی فی بردتك * واحنف
سنك عبا كه بوريتوردی ظن ايلدم برده چاركوشه برعبادر كه عرب
استعمال ايدر واحنفك نامی ضحاك روايت اخراده صخر بن قيس
بن معاويه بن حصين السعدی وكنيه سی ابو بحر اولوب حلم وسيادت
وشرافتده احنف ايله ضرب مثل اولنوب احلم من احنف واسود
من احنف ديرلر كه اسود اجل معناسنه در واحنف رسول الله صلی الله
عليه وسلم حضرتلرينك زمان سعادت نشانلرينه يتشوب اسلامی قبول
ايلمشدر لكن رؤيت ديدار شريفلريله مشرف اولميوب تابعيندندر
و پيغمبر صلی الله عليه وسلم حضرتلرينه بركيمسه احنفك محاسننی نقل
ايدوب اخلاقی رسيدهٔ سامعهٔ شريفه لری اولدقده دعا ايلدكلرينی
بوكونه سرد و بيان ايلرلر كه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری
زمان سعادتلرنده احنف مكهٔ مكرمه يه كلوب بيت شريفی طواف اثناسنده
آشنای قديمندن بری مصادفه ايدوب يا احنف بنی بلدكمی ديدكده
بلی بيلورم ديجه ای احنف سنی امر جليل القدر ايله تبشير ايده يم
معلومكميدر كه بروقتده رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلری
بنی سنك قومك اولان بنوسعدی اسلامه دعوت ايتمك ايچون ارسال
بيوردقلرنده هر چند كه امر بيوردقلری اوزره اسلامه دعوت ايدردم
اعراض وعناد ايدرلردی وسن ای قوم كراه بو كيمسه سزی خير
وحقه دعوت ايده يور و بو كيمسه دن استماع ايتمدم الا كلام حسن
وخير استماع ايلدم ديمش ايدك بن دخی رسول الله صلی الله تعالی عليه
وسلم حضرتلرينه كلوب سنك قومكی اسلامه حث و ترغيب ايلديككی
اعلام ايلديكمده رسول اكرم حضرتلری اللهم اغفر للاحنف بيورديلر
ديو ختم كلام ايلدی وموهی اليه صخر بن قيس احنف تسميه اولنمسنه
سبب حنف لغتده كج پا وانكشتلری بربرينه ناظر ومعوج اولمغه
دينوب صخرك پالری كج ومعوج اولمغله احنف ديديلرحتی صخر طفل ايكن
كاهيجه مادری رقص ايتديروب رقصندن مسرور اولديغندن
والله لولا حنف * فی رجله ماكان فی فتيانكم مثله) بيتنی انشاد ايلدی

يعنی اکر صخرك يارنده اعوجاج اولمسه ای قوم سزك اولادیکزده بونك مثل
ونظيری اولمازدی عبدالملك بن عميردن منقولدر که بروقتده احنف
مصعب بن زبير ايله کوفه یه کلدی احنفدن قبيح الشکل برفرد مشاهده
ايتمدم غايت نحيف وصغير الرأس ومتراکب الاسنان يعنی دشلری بر برى
اوستنه وچشمانی منفتح وکشاده وتکلم مراد ايلسه ابتدا اءامرده صعوبت
ايله تکلم ايدردی کرچه لکين دکلدی لکن لکينه مشابه ايدی شعبی ذکر
ايدرکه بروقتده بصره قافله سيله ابوموسی الاشعری عمر بن الخطاب
رضی الله عنه حضرتلرينه کلوب اهالیٔ بصره ايله احنف بن قيس
دخی موجود وحضرت عمرك مجلس شريفنه داخل وهرکس کندی
امور مهمه سنی عرض واعلام ايليوب احنف صف نعالده اولمغله
نوبت کندی یه کلدکده ابتدا ادای حمد وصلوة بعده حضرت عمره
خطاب ايدوب ياامير المؤمنين حالا اهل مصر فرعون واتباع فرعون
منزللرينه نازل واهل شام منازل قيصره نازل واهل کوفه منازل کسرایه
نازل اولوب انهار لطيفه وعذبه ساحلنده بنا ايلديکی قصرلرده مربع
نشين واشجار ميوه دارلری بسيار وملتفه باغلرده ذوق وصفا ايله آسوده
آيين اولوب عين البقر والبعير کبی اثمار کوناکون سله لره وضع ومتغير اولمدن
خانه لرينه احضار وتناول ايدرلر اما اهالیٔ بصره شورستان مواصعده
ساکن ومأ مالح ايله دفع تشنکی ايدوب ساکن اولدقلری موضعك برطرفی
آبی تلخ ومالح اولان نهرلر وطرف آخری کياه وسبزه دن خالی مفازه و بيابان
و بروسحابلری باراندن تهی اولوب کردن شترمرغ کبی نحيف ورقيق
اولور ايمدی خسيس ودنی اولانلريمزی رفيع وعالی وفقير و بی
نوالريمزی توانکر وغنی وکيلاريمزی تعديل ودرهملريمزی تکميل
ايدوب برنهر شيرين حلو عذب اجرا ايله ديدکده عمر رضی الله عنه
ای اهل بصره سزلر بونك کبی تکلمدن عاجزميسز والله بواحنف
جمله دن سيددر بومقوله کلماتی احنفدن استماع ايتمدن زائل اولمام
بيوروب احنفی يانده برسنه ابقا وحبس بيوروب بعده يااحنف عملك
نی اعجاب ايتمکله سنی تجربه وامتحان ايلدم زيرا رسول الله عليه السلام

حضرتلری (احذر المنافق العالم) يعنی عالم اولان منافقدن حذر ايد يکز
بيورديلر اول صفت مذمومه دن ساحهٔ ذمتك بری وخوف ايلديکمدن
عاری مشاهده ايلدم بيوروب جائزه سنی احسان وسبيلنی تخليه ايلدی
بعده احنف عمر رضی الله عنه حضرتلرينك زيارت شريفلرندن وفات
ايدنجه منقطع اولميوب ملاقاتلريله تحصيل شرف ايدردی وموما اليه
احنف عقل وحلمی سببيله شول رتبه تحصيل عز وسيادت ايلمشديکه
امر ايلدکده يوز بيك اسب سوار تيغ زن دلاور مجتمع وفرمانبری اولورلردی
وامراء انصار امور مهمه لرنده احنفدن استعانت اوالدخی اعانت ايدردی
واحنفك زبراء نامنده محبوبه برجاريه سی اولوب کمال محبتندن هر امرده
زبراء يه مطيع ومنقاد اولمغله احنف بر دشمن ايله محاربه قصد ايلسه
عرب (قد غضب زبراء) ديوب مثل اولمشدر واثنای مقاتله ده احنفك
غضبندن کنايه ايدرلردی واحنف قيس بن عاصمك اخلاق حميده صاحبی
اولديغنی وصف اثناسنده شاکردان استادلرندن علم تعلم ايلديکی کبی
زقيسدن حلم تعلم ايلدك ديردی وحلم وصبرده قيس شول درجه يه واصل
اولمشديکه برکون قيس احتبا ايدوب ندماسيله مکالمه ايدرکن اوغلنی
مقتولا وعمزاده سنی قيد وبند ايله مجلسنه ادخال ونقل ماجری ايدوب
عمزاده ك اوغلکی قتل ايلدی ديديلر قيس کلامنی قطع ايتميوب احتبانی
بوزمادی وکلامی رسيدهٔ انجام اولدقده اوغللرندن برينه ای فرزند
عمزاده مزی اطلاق وبرادريکی دفن ايليوب مقتولك والده سنه
يوز ناقه ويرزيرا غريبه در بلکه انکله متسليه اوله ديدی وصول طرفنه
اتکا ايدوب بوبيتی انشاد ايلدی * انی امرؤ لايعتری خلقی دنس يفنده *
* ولا افن من منفری بيت مکرمه * خالد بن صفوان حکايت ايدرکه
بر وقتده رصافه ده هشام بن عبد الملك مجلسنده ايدم بکا خطاب ايدوب
يا خالد احنفی فو جهله کنديکزه ترجيح ورئيس وسيد قوم ايليوب
اتباع وانقياد ايلديکز ديو سؤال ايلدی واول کون خميس اولمغله هشام
صائم ايدی بن دخی جوابه تصدی ايدوب امر بکزا اولورسه برحکايه سنين
نقل ايده يمکه انجق اول سيرتی سيادتنه کافی وباعث اوله وامر ايدرسکز

ایكیسنی نقل ایدەیم ومساعدە یورلور سە اوج سیرت حمیدە سن نقل
وبیان ایدەیم واكرم ادیكز اولورسە اخشامەدك خصال ممدوحەسنی
ذكر ایدوب صائم اولدیغكزدن ذهول ووقت كذار اولەسز دیدم
هشام دخی برینی بیان ایلە دیدكدە فی العمر احنف كبی نفسنە سلطان
وغالب برفرد معاینە ایلمدیكمدن ماعدا كوشنردم دخی دكلدركە افعال
ممدوحەیە نفسنی اقدام وهوای نفسنە متابعتدن اجتناب ایدوب افعال
مذمومەدن منع وزجر ایدردی وهیچ ایهام قبیحی اولدیغنە مطلع
اولمیوب حاصلی خلفادن غیریدە نظیرین مشاهدە ایلمدم دیدم هشام
دخی پسند ایدوب فی الحقیقە بو خصلت سیادتە كافیدر لكن برینی دخی
نقل ایلە دیدی ممكندركە بركشی نفسنە غالب اولوب افعال قبیحەدن
عد ایلدیكی اشیادن نفسنی منع وكف ایلیە لكن محاسن وقبایحی فرق وتمییز
ایدەمیوب نفسنە سلطنت وغلبەسنی نفس الامر مطابق اولور وجە
اوزرە اجرا ایدەمز احنف ایسە صاحب بصیرت وتمییز اولوب نفسی
اوزرە سلطنتنی محاسنە اقدام وقبایحدن اجتناب ایتمكلە اعمال ایدردی
دیدم هشام استحسان وخصلت نخستینە بو خصلت تكملەدركە نیك وبد
تمییز اولنمدقجە مجرد نفسنە سلطنت وغلبە سودمند اولمز برینی دخی نقل ایلە
دیدكدە ممكندر بركیمسە نفسنە غالب ونیك وبدی ممیز وصاحب بصیرت
اولە لكن اجرایە قدرت ومكنتی اولمامغلە خصال حمیدە ایلە موصوف
اولمسنە مانع اولوب شهرتیاب اولەمز احنف ایسە مال وجاه واشكر
صاحبی اولوب كندیدە موجودە اولان خصال ممدوحەیی اجرا ایدوب
مشهور آفاق اولدی دیدم هشام محظوظ اولوب بودخی مقدم نقل
ایلدكلریكك تتمەسیدر لكن صومدن بنی اشغال ایدەجك خصلتنی
دخی بیان ایلە دیدی بن دخی نقلە اغاز ایدوب ایام سالفەدە واقع اولان
افسانەسندندركە بر وقتدە فتح خراسان قصدیلە عسكرینە نظام
ویروب محمل بند وراهی اولوب تنك وضیق بر محلە خیمەانداز وملك
عجم لشكر انجم شمار ایلە احنفی احاطە ومضیق ایدوب احنف كمال
اضطرابندن صلوة عشایی ادا ودركاه خدایە تضرع وابتهال ایلە

ظفر ونصرتە توفیق طلب ونیاز بعدە تبدیل لباس ایدوب آیا عسكرم
حقمدە نە كونە قیل وقال ایدر دیو جست وجو ایچون میان لشكردە
ملول ومحزون كشت وكذار ایدركن كوردیكە بر عبد آسیابان الدكرمنی ایلە
كندم طحن ایدر ویانندە رفیقی اولان عبدە تجبدركە امیریمز مسلمانان
ایلە بویلە بر تنكناده خیمە انداز اولوب دشمن اطرافمزی احاطە ایتمكلە
بر طرفدن تنكیٔ مكان وبر طرفدن تضییق دشمن طاقكداز اولدی دیدی
رفیق دخی ای برادر بو بلیەدن رهایە بر چارە ملاحظە ایدر مسك
دیو چارە جوا اولدقدە چارەسی بومنزلدن میشەزار بر فرسخ مسافەدر
بوآن كوس رحیلە طرەزن وعسكریلە قالقوب میشەزارە خیمە انداز
اولدقدە ظهر عسكر پیشە كلوب دشمن احاطەدن عاجز اولمغلە فقط
مواجهەمزدن اولدقدە عسكریمزە پریشانلق عارض اولمیوب حرب
وزمە مباشرت ایلسە امید وارمكە عون باری تعالی ایلە محاربە سهل
اولوب مظفر اولە بوزدیدكدە احنف استماع وسجدۀ شكری ادا ورحیلدر
دیو عسكری اكاه وندا ومحمل بند حركت اولوب اول میشەزار پیشنە
سحر وقتی رسیدە ومیشەیی ظهر عسكرە آلوب نازل اولدی بو طرفدن
لشكر عجم دخی احنف اوزرینە هجوم قصد ایدوب هر طرفی میشەزار
اولمغلە فقط بر طرفدن فرجە بولوب جیش احنف خوف ورعب
القا ایتمك ایچون چار طبلە یكسر طرە اوروب هجوم احنف دخی عسكریلە
اسب سوار وكندی علمی اخذ ودشمنە حملە وطبلك برینی شق ودر یدە
وطبل زنی قتل وبقیە طبلزنلر خوفلرندن پریشان اولوب لشكر عجم صدای
صلا استماع ایلدكدە پیش لشكر منهزم اولدی ظنیلە مدبرا فرار
واحنف عسكریلە قفای دشمنە شتاب وهجوم وبی نهایە عجم قتل
وسفك دما ایدوب منصور ومظفر اولدی دیو شمس غروب ایدنجە
خالد هشامە احوال احنفی نقل وبیان ایلدی ورصافە مواضع متعددەنك
اسمی اولوب بری رصافۀ شامدركە ابو منیع عبد الله بن زیاد وحجاج
بورصافەدندر ورصافە بغداددە بر محلەدركە محمد بن بكار وجعفر
ابن محمد علی بورصافەدندر وبری اندلسدەدركە یوسف بن مسعود

ومحمد بن عبدالله بن صيغون بورصافه دندر و برى رصافهٔ واسطدر كه
حسن بن عبدالمجيدك مولديدر و برى رصافهٔ بصره در كه محمد بن
عبدالله بن احمد وابوالقاسم حسن بن علينك مولديدر و برى افريقيه
ده در وقلعهٔ اسما عيليه يه رصافه ديرلر وحجازده عين الرصافه ديرلر
برعين ماواردر واحنفك حكايات غريبه والفاظ محكمه وعجيبه سى
بسيار و بى نهايه اولوب از جمله بعض خدمه سندن مرويدر كه
احنف شب تا بسحر نماز كذار اولوب اثناى نمازده فروزنده اولان شمعك
شعله سنه انكشتنى وضع ونفسنه خطاب ايدوب اى نفس افعال
واطواركله حسن اول وفلان كون سندن فلان خصوص صادر اولمغه
نه شى باعث اولمشدى ديو نفسنى توبيخ وايقاظ ايدردى و بركون برشخص
درد دندانه ابتلاسندن تشكى ايلدكده احنف اوتوز سنه در كه بوندن
راحتم زائل ومنعدم اولوب برفرده شكايت وفقدانندن حكايت ايلمدم
ديدى و بركون عمر بن الخطاب رضى الله عنه يا احنف اطعمه دن
زياده متلذذ اولديغك طعام ندر بيوردبلر احنف دخى تو وكماة يعنى قميق
ومنتردن متلذذ اولورم ديوب حضرت عمر رضى الله عنه احنفك زبد
وكماته تخصيص محبت ايلديكى فى الحقيقه محبتدن اولميوب بلكه قميق
ومنترك بسيار اولمسى خصب ورخاو وفرت مزروعات وقتنده اولوب
عباد قحط وغلا زحمتنى چكميه جكلرينه علامت ونشان اولديغندن
اظهار محبت ايلدى بيوردبلر و بركون بربدزبان شخص احنفى تك
وتنها بولوب شتوم غليظ ايله شتم ودشنام واحنف سكوت ايله معامله
واول محلدن قالقوب قومى اولديغى مكانه توجه ايليوب شخص معهود
دخى درپى اولدقده احنف اى كشى شتومدن بقيه وار ايسه بو محلده
اتمام ايله زيرا قومم ميانده اتمام ايدرسك سكا ضررلرى اصابت ايدر ديدى
بركون برشخص احنفه بو سيادت وشرفى و بو قدر منزلتى نه سبب
ايله كسب وتحصيل ايلدك حال بوكه قومك شريف وسيدى دكل ايدك
ديو سؤال ايلدكده احنف وظيفه م اولميوب اوزريمه لازم اولميان
امرى ترك ايله مثلا سنك خصوصك اولانى تفحص ايتمك بكا لازم اولميوب

اندن اعراض وترك ايلدم تتكيم بكا متعلق اولوب سكا لازم اولميان
خصوصى سنك ترك ايدوب التفات ايتمديكك كبى ديو جواب ويردى
و بركون برشخص بدكو احنف غضبناك اولوب سكا بركون شتم ايدرمكه
قبريكه سنكله معا داخل اولور ديدى احنف دخى منفعل اولميوب
والله بنم قبرمه داخل اولماز بلكه سنك قبريكه داخل اولور ديدى
ينه برى احنفه بو رتبه وشرفى نه كونه كسب ايلدك ديدى احنف دخى
خلقك استحسان ايلمديكى افعالى ترك ايتمكله تحصيل ايلدم مثلا آب
خوشكوار نوش ايتمكى قبيح عد ايلسهلر محرم اولدقجه آب صافى نوش
ايتمزدم ديدى و بركون احنف بر بلده كه تعيش واكتساب ممكن اولميه
اول بلده يه نازل اولمدن محظوظ اولمام اكرچه قومى بنى البان واطعام
ايدرلرسه دخى ديدكده يا ابابحر حزم واحتياط دخى بودكلميدر ديديلر
احنف بلى بودر ديدى واحنفك بو كلامى * لاتلبثوا بدار معجزة *
حديث شريفنى اشعار ايدر يعنى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
حضرتلرى اكتساب وتعيشدن عاجز اولديغكز بلده ده اقامت ايلمديكز
بيوردقلرينه تلميحدر واحنف عادت قبيحه يى سومز ديردى و برقتده
احنف اهل عراق ايله معاويه رضى الله عنه زيارتنه واروب پرده دار
اهالىٔ عراقه اميرالمؤمنين هركس كندويه متعلق اولان امورى عرض
واعلام ايلسون آخر طرفدن وكالت ايله غيريلرك مراملرينه تعرض
ايلمسون ديو تنبيه ايلديكن افاده ايليوب اهالىٔ عراق مجلس معاويه يه
داخل اولدقلرنده احنف اكر امير المؤمنين هركس آخر طرفندن وكالة
عرض مرام ايتمسون ديو تنبيه بيورمسه ايدى عراقه برداهيه نزول
و برنائبه و برمصيبت ظهور ايلدى كه اول نائبه سببيله جميع ناس
اميرالمؤمنينك عراقه كلمسنه محتاج اولدى ديو اعلام ايدردم ديدكده معاويه
حضرتلرى بنم تنبيهم حاضر اولانلر برينه عرض مرامده وكالت
ايتمسون ديوايدى يا احنف سن حاضره وغائبه وكالت ايلدك بيورديلر
و بركون معاويه رضى الله عنه يا احنف خاطركده ميدر على كرم الله وجهه
حضرتلرينه طرفدار اولوب بزمله صفين نام موضعده محاربه ايلديكز

يوردقلرنده احنف ياامير المؤمنين شول قلوب كه بزانكله جنابكزه بغض
ايلمشدك الآن ايكى جنبمز ميانده وشول سيفلركه انكله مقاتله ايلمشدك
عاتقلريمز اوزره آويخته اولنمشدر اكرمرادشريفكز اولورسه حلمكزله
تكديرمزى عفو بيوررسز ديدكده معاويه رضى الله عنه عفو ايلدم
بيوردى و بعض خصوصده كه احنف مؤاخذه وتعيب اولنمشدر برى
بودركه چونكه زبير بن العوام رضى الله عنه يوم الجملده قتالدن فارغ
وديارنه راهى اولدى قبيلهٔ بنى تميم اوليدبغى محلدن مرورايدوب برشخص
احنفه زبيرشمدى بوطرفدن مرورايلدى ديدكده احنف نشليه لم
ايكى قومى بربرينه دوشروب عداوت وبومرتبه قتال وحروبه سبب
اولدى شمدى تخليص نفس ايچون ميانلرندن چيقوب ديارنه راهى اولمق
استرديدى وابن جرموز زبيرك قفاسندن رسيده وقتل ايلدكده زبيرى
بوكلاميله احنف قتل ايلدى وابن جرموز رأى احنف ايله قتل ايلدى
ديديلر برى دخى بودركه حسن بن على رضى الله عنهما حضرتلرى
احنفه مكتوب ارسال وكندويه امداد واعانت طلب ايلدكده حسنى
امتحان وتجربه ايليوب تدبير وسياست مملكتى وصيانت مالى ومكيدهٔ
حرب وقتالى كندولرده بولمديوب اعانت ايلمدى و برى دخى جاريه سى
زبرايه اطاعت وانقياديدرحتى احنفدن زبرايه بومرتبه انقياد اتمكه
باعث نه اوله ديو سؤال اولندقده نيجه انقياد اتميم كه هرروز وشب زبرايه
محتاجم ديدى و برى دخى بودركه بركون برعرب احنفى ضرب احنف
دخى سبب ضربدن سؤال ايلدى عرب بركيمسه بكا اكر قبيلهٔ تميمك
رئيس وسيدنى ضرب ايدرسك سكا شومقدار درهم احسان ايده يم
ديمشدى بناء عليه بوقباحته اقدام ايلدم ديدكده احنف امير قوم بن دكلم
حارثه بن قدامه در ديدى عرب دخى كلام احنفه فريفته اولوب
حارثه يى ضرب ولطم ايليوب حارثه عربك دستنى قطع و بريده ايلدى
وخلق عربك دستنى حقيقتده احنف قطع ايلدى ديديلر و بركون
عمرو بن الاهم احنفه هزل ومزاح قصديله برآدم ارسال واول شخص
يا احنف پدرك مالدارميدى ديو سؤال واحنف غرضنى فهم ايدوب

برمقدار ناقه سى اولوب عيالى تعيش ومهمانى انكله اطعام ايدردى
لكن آلات حربى موجود دكل ايدى ديدى سقطات احنف بو مقدار
ضبط اولنمشدر بوندنصكره دخى بعض نوادر وحكاياتى نقل اولنمق
مناسب اولمغله شروع اولندى بركون احنف برخياطه برثوب ويروب
درزى خياطنده مسامحه ونيجه زمان معاطله ايله اوقات كثيره مرورايدوب
ثوبى درزيدن المدقده فرزندنى درزى يه كتوروب اى خياط اكر بن
وفات ايدرسم ثوبى بو معصومه تسليم ايله ديدى واحنفك كلامى
پند اميزندركه برذوق ولذت كه انجامى ندامتى مقتضى اوله اول ذوقده
خيروبركت يوقدر وزاهد اولان كيمسه فقير ومحتاج اولماز واعتذار ايدن
كيمسه نك عذرنى قبول ايتمك لازمدر وقطع رحمدن اقبح برشى يوقدر
وانصاف وعدالتى ابتدا كندى نفسكده اجرا بعده آخرده اجرا ايله
و بركيمسه يه اساءت وضرر ايتمكه نفع واحسان ايتمكى تقديم ايله ومعلومك
اولسونكه دنياده سنكيچون برعمل خير ايله تحصيل عقبا وآخرت ايتمكه
قدرت واردى ومالدار ايسك انفاق واحسان ايدوب سندن غيرى يه
خازن وحافظ اولوب مالك كنديكدنصكره قالمسنه سعى ايتمه وحسود
ايچون راحت يوقدر وكذوب ايچون مروت يوقدر وشول كيمسه يه
تعجب ايدرمكه ايكى كره مخرج بولدن خروج ايتدكدنصكره ينه تكبر
وغرور ايدرديدى وهرشى كه مرام ومطلبم اولدى تخلف ايلدى ديوب
سيندن سؤال ايلدكلرنده زيرا امر محال تحصيلنه هوسكر اولمدم ديدى
و برشخص يا احنف مروت نه كونه اولور بكا تعليم ايله ديدى احنف
دخى اخلاق فسيحه ووسيعه يه ملازمت واخلاق رديه وقبيحه دن
كف نفس واجتناب عين مروتدر واكاه اول كه برحكمت دخى تعليم
ايده يم اقبح قبايح اولدركه منفعتسز مذموم اوله جق امر قبيحى ارتكاب
ايده سن كه قطعا سكا فائده سى اولميه ديدى و بروقتده ميان خلقده
محبت ومودت خالص وحقق ايدى شمدى صورى وجعلى مودت دخى
قالمدى ديدى ومومى اليه احنفك مجلسنه برشخص ملازم ودائما تكلم
وصامت اولوب افراط سكوتى احنفى اعجاب ايدردى بركون

نابجاكو يندهاولوب يا ابابحر شرفهٔ مسجدده مشى وحركتنه قادر
اولورمبسك ديدكده احنف اى برادر پير وناتوان اولدم قادر دكلم ديوب
بوقطعه‌يى انشاد ايلدى * كأين ترى من صامت لك معجب * زيادته
اونقصه فى التكلم * لسان الفتى نصف ونصف فؤاده * فلم يبق الاصورة
اللحم والدم * معناسى ساكتلردن چوق ساكت مشاهده ايدرسك كه زياده
سكوتى ياخود كلام بى معنى سى سنى عجبه كتورر انسانك نصفى زبان
وتكلمى ونصف آخرى عقلى اولوب شخص مزبور نيجه زمان ساكت
اولمغله انسانيتدن نصفى مفقود وتكلم ايلدكده ژاژ خواى اولمسى
عقلينك فقدانه دليل اولمغله انسانيته متعلق لحم ودمدن ماعدا برشى
قالمدى ديمك اولور وبوقطعه‌يى بعضيلر احنفك اولمق اوزره روايت
ايدوب بعضلر احنفك شعرندن اعلا در احنف مجرد تمثل طريقيله انشاد
ايلدى ديديلر ومومى اليه احنف التمش طقوزسنه سى كوفه‌ده دار بقايه
ارتحال ايدوب مصعب بن زبير ماشيا براز ارايله جنازه‌سنه حاضر اولدى
وكبار جنازه‌سنه امرادن بوكونه ابتدا حاضر اولان مصعبدر واحنفى
قبره وضع ايلدكلرنده برزن سر لحدده ايستاده اولوب اى كفنه لف
ووضع اولنان نه عجب خيرلو اعمال صاحبى ايدك بزى سنك افترا قكه
مبتلا ايدن بارى تعالى دن نياز ايدرمكه قبريكى توسيع ويوم حشرده
عنايت وكرم ايليه دنياده اعمال صالحه‌يه موفق وممدوح كافهٔ انام اولدك
آخرنه دخى شهيد ومرحوم اولديغك حالده ارتحال ايلدك وحياتكده
ناسه نافع اولمكله بين الناس مرغوب ايدن الله تعالى بزه وسكا رحمت ايلسون
ديوب ختم كلام ايلدى و بوقطعه اشعارا حنفدندر * لوندى سروى بمال
كثير * لجدت اوكنت له باذلا * فان المرؤة لاتستطاع * اذا لم يكن لها
متن فاضلا (وحاتما انما جاد بوفرك وانق الاضياف ببشرك * وحاتم سنك مالك
ايله خلقه كرم وجود ايدردى و بشاشت وجهكله خنده و مهمانلره ملاقى
اولوردى ظن ايلدم وحاتم لسان عربيده حاء مهمله وكسرتا ايله اولوب
زبان فارسى وتركيده خاء معجمه وفتح تا ايله قرأت اولنور وموى اليه حاتم
بن عبدالله بن سعد الطائى وكنيه سى ابوسفان وابوعدى اولوب

زمان جاهليتده اسخيادن ظهور ايدن اوچ شخصك بريدر واول
اوچ شخص مزبور حاتم وهرم بن سنان وكعب بن مامه اولوب سخاوتده
جمله‌سنك اشهرى حاتمدر وحاتم مولود نبى عليه السلامه يتشوب
قبل المبعث وفات ايلمشدر مرويدركه على بن ابى طالب كرم الله وجهه
حضرتلرى ناسك اكثرى نه عجب خيرلو عملى ترك ايدوب اعمال صالحه‌يه
رغبت ايتمزلر وعجبدركه برشخصه برمسلم برادرى حصول مرامى ايچون
مراجعت واستعانت ايلدكده كندويى عمل خيره اهل كورميوب
اول مسلمانك حصول مرامنه سعى واعانت ايلمز اكرچه ثواب رجاسنده
اولميه وعقاب اللهدن خوف ايتميه ينه لايق اولان مكارم اخلاقه سعى
وكوشش‌ده اوله زيرا حسن خلق وبرمسلمانك حصول مرامنه سعى
طريق فوز وفلاحه رسيده اولمسنه دليلدر بيورديلر ومجلس شريفلرنده
حاضر اولنلردن برى ياامير المؤمنين تقرير بيورديغكز كلامى رسول الله
صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرندن استماع بيورديكزمى ديو
سؤال ايلدكده على رضى الله عنه بلى استماع ايلدم وقتا كه قبيلهٔ طى دن
اسير اولنلرى كتورديلر برجاريه مشاهده ايلدمكه لبلرى سواده مائل
وكردانى دراز واندام واعضاسى متناسب وحسن وجمالده بى همتا اولوب
حسنى بى اعجاب وپيغمبر صلى الله عليه وسلمدن طلب ايتمكه عازم اولوب
پرى چهره كفتاره كلدكده فصاحت وبلاغتى حسن وجمالنى اونتدردى
وبوكونه كلامه آغاز ايلدى كه يا محمد اكر بنى آزاد ايتمكى روا كوروب
قبائل عربى بكا شماتت ايتدرمزسكز كرم بيورمش اولورسز زيرا
بن برقومك سيد وشريفنك دخترى يمكه پدرم اسيرزى آزاد وكرسنه
وجايعى سير واشباع وعريان وفقرايى الباس وخلقه تواضع ايدوب
صاحب حاجتى رد ايتميوب مرامنى اسعاف ايدردى يعنى حاتم طائينك
دخترى يم ديدكده حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم ياجاريه
(هذه صفة المؤمن ولوكان ابوك مسلما لترحمنا عليه خلوا عنها فان اباها
يحب مكارم الاخلاق والله يحب مكارم الاخلاق) بيوردى يعنى ياجاريه
بو اوصاف اخلاق مؤمندر اكر پدرك مسلم اولايدى بزاكا ترحم ايدردك

بوجاریه‌نك سبیلنی تخلیه ایدیکز زیرا بوجاریه‌نك والدی مکارم اخلاقی
سوردی و باری تعالی مکارم اخلاقی سور یوردیلر دیوب نقل یوردیلر
وعدی بن حاتم رسول اکرم علیه السلامه یارسول الله پدرم حاتم مساکین
وفقرایی اطعام ورقابی اعتاق ایدردی ایا بو افعال حسنه‌دن مأجور
اولورمی دیو سؤال رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخی
(ان اباك رام امرا فادركه) یعنی سنك والدك مذکور ومشهور اولمق
قصد ومراد ایلیوب مرادنه نائل اولدی بیوردیلر وحاتمك ابتدا سخا
وکرمندن ظهور ایدن بودر که پدری حاتمی شتر وکوسفندلر رعی ایتمکه
تعیین اولدخی رعی ایدرکن شعرای عربدن برجماعت که ایچلرنده
عبید بن الابرص وبشر بن ابی حازم ونابغة الذبیانی اولوب نعمان
بن منذر زیارتنه عزیمتلری اثناسنده حاتمك مرعاسندن کذر وحاتمه
بزه اکل ایده‌جك شیئك وارمیدر دیو طعام سؤال ایلدیلر وحاتم
بواشخاصك کیملر اولدیغنه عالم دکل ایکن ای قوم شتر وکوسفندلری
مشاهده دنصکره اکله صالح شیدن سؤال اولنورمی نازل اولك سزه
برضیافت ایده‌یم دیدی شعرا دخی نازل وحاتم هر برینه برر کوسفند
وشتر ذبح ونحر ایتدکدنصکره نام‌لرینی سؤال انلر دخی اعلام ایدوب
حاتم لحوم شتر وکوسفندی میانلرنده تقسیم واعطا ایدوب پدرینه رجعت
وکذشتنی نقل وحکایت ایلیوب پدری حاتم بو نامعقول کاره اقدامه باعث
ندر دیو مؤاخذه ایلدکده ای پدر مجموع دنیانك سخا ومجدنی طوق کبوتر کبی
سنك کردنکه قلاده ایلدم که اطعام ایلدیکم مهمانلر شعرای نعمان
ایمش دیو افاده پدری دخی محظوظ اولوب اویله اولسه لابأس دردیدی
(تقلدها طوق الحمامة) مثل اولوب نعمتی لازم وباقی اولور وجهله
نقل ایلدی دیه‌جك یرده ضرب اولنور وحاتمك زوجه‌سندن مرویدر که
برسنه افراط قحط ومأکولات نایاب ومنعدم ومزروعات وسائر سبز وکیاه
عزیز ونادر اولدیغندن هرکس نفسی نفسی دیوب مادر ومرضعه
ارضاعده اولادنه ضنت وبخل ایدردی ووالله بن برشب سرد ودرازده
کرسنکیدن بی تاب وتوان ایکن اولادم عبدالله وعدی وسفیانه افراط

جوعدن

جوعدن فریادم وزاری ایدوب جوعلرینی دفع وسدرمق برنان پاره
وجداننه عدم اقتدارمزدن شوهرم حاتم عبدالله وعدیی وبن سفانه‌یی
دروغ وفریب ایله خفته ایتمکی سعی ونصف اللیله وارنجه کریه وفریاددن
فارغ اولمیوب بعده نائم اولدیلر بن وحاتم برمقدار آسایش ایچون
برطرفده خفته اولوب حاتم بنمله مصاحبت وتکلم مرادوبن تناوم ایدوب
جواب ویرمدم والم وکدردن بی خواب متفکر برمقدار وقت مرور
وکیجه‌نك ثلث آخیری اولمغه قریب اولدقده برشخص خرکاهك
پرده‌سنی کشاد وداخل اولوب شوهرم کیمسك دیو سؤال اول شخص
دخی همسایه‌کز فلانه‌یم دیوب بی وقت مجیئندن استعلام همسایه دخی
اولادم کرسنکیدن رتبهٔ تلف نفسه قریب وکریه وفریادلری بنی بیزار
ایتمکله سندن کرم وعنایت طلبنه کلدم دیدی شوهرم حاتم دخی بوآن
فرزندانکی کتور دیو امر وکندی بیرون بن دخی قالقوب یاحاتم بونه کونه
معامله‌در که حالا فرزندانمز وبزلر برنان پاره‌یه محتاج بلکه هلاکه مشرف
ایکن همسایه مزاولادنی احضار ایدوب نه اطعام ایده‌جکسن دیدکده
سن بلمزسن ساکنه اول دیوب کندی راکب اولدیغی اسبی ذبح وجلدنی
سلخ وکوشتنی آماده ایدوب همسایه مز اولان زن دخی معصوملرینك
ایکیسنی آغوشنه الوب دوردی فریاد ایدرك بیش رو کلنجه بزم اولادیمز
دخی بیدار وفغان کنان بریره مجتمع ولحم طبخ اولنوب اول حوالیده اولان
خرکاهلر اصحابنه برر مقدارنی توزیع وباقیسنی بزم ایچون احضار
وبزاولادمزله تابکلو سیر اولنجه اکل وتناول ایدرکن حاتم خرکاهك
برطرفنه جالس وتناولمزه نکران اولوب برلقمه اکل ایلمدی حال بوکه
بزدن زیاده کرسنه ایدی وصباح اولدقده زمین اوزره اسبك استخوانلرندن
غیری برشی مشاهده ایلمدم دیو نقل ایلدی ابن اعرابی ذکر
ایدرکه بر وقتده حاتم قبیلهٔ عنزه‌یه اسیر اولوب زنان قبیله‌دن
بری یاحاتم شو ناقه‌یی فصد ایله دیو امر حاتم دخی ذبح ونحر ایلدکده
زن غضبناك وحاتمی ضرب ولطم ایدوب حاتم لوذات سوار لطمتنی
دیوب مثل اولدی یعنی نه اولیدی بنی ضرب ایدن بریله زنك صاحبه‌سی

مرأه اولیدی یعنی اصل زاده ومالدار اولوب بومقوله فرومایه و فقیره
اولمایدی بعده زن حاتمه بزم قصددن مرادیمز عروقندن برینی قطعدرکه
سیلان ایدن دمی جمع واکل ایده‌رز دیو افادهٔ مرام ایلدی وعنزه
ربیعه دن ابوحی اولوب عنز بن اسدبن ربیعه بن نزاردر ابن المدینی
روایت ایدرکه بنواسد ایله بنوقیسدن برجماعت نعمان بن منذر زیارتنه
عازم وراهی واثنای طریقده حاتمه ملاقی اولوب یا حاتم برقوم جانبندن
کلورزکه سنك مدحت وستایشکده اکثار ومکارم اخلاقکی تعداد
وتذکار ایدرلر وسکا هدیه ارسال ایلدیلر دیدیلر حاتم نه کونه هدیه دیوب
اسدیون اشعار نابغه‌دن برمقدار شعر انشاد بعده یا حاتم سندن برجامز
واردر لکن افاده‌یه شرم ایده‌رز دیدیلر حاتم دخی افادهٔ مرام لابأس در
افاده ایدك دیدکده رفقامزدن برینك دابه‌سی مفقود وضایع اولمغله
بردابه احسان ایلسك ممنون اولوردق دیدیلر حاتم دخی کندی
سوار اولدیغی فرسی ویروب کرهٔ فرس مادریله معا راهی اولور خوفیله
جاریه ربط وبند ایلمشکن کرهٔ فرس بندنی کسسته وپی مادیانه شتاب
ایلیوب جاریه دخی طایی اخذ ورد ایچون درپی اولدقده حاتم یاقوم
سزلره درپی اولنلر سزکدر دیدی اسدیون دخی فرس ذکری وجاریه‌یی
اخذ ایلدیلر وحاتمه کندکدن کریم وجوممرد کیمسه معاینه ایلدکی
دیو سؤال ایلدکلرنده بلی مشاهده ایلدم بر وقتده بر یتیم غلامك
منزلنه نازل اولدم که اون عدد کوسفنده مالك ایدی فی الحال برینی ذبح
وطبخ وحضورمه احضار ایلدی بن تناوله اغاز وبر طرفندن تلذذ
ایدوب والله بو پاره سی طبعمه غایت خوش کلدی دیدم غلام منزلدن
بیرون وبر بر کوسفندلری ذبح وبنم متلذذ اولدیغم طرفلرنی طبخ
واحضار ایلدی وبن بو حالدن اکاه دکل ایدم چونکه سوار وراهی اولمق
ایچون بیرون اولدم بیرون خانه‌ده خون بسیار ریخته اولمش مشاهده
ایلیوب بومقدار خون ریزان اولمسنه سبب ندر دیو استعلام ایلدیکمده
صاحب خانه اولان غلام مالك اولدیغی کوسفندانی ذبح ایلدی
دیدیلر بن دخی غلامه نیچون بومقوله فعل بی‌معنی یه اقدام ایلدك

دیو ملامت ایلدیکمده غلام سبحان الله سکا برشی خوش کله وبن اول
شیئه مالك اولهم واکر بخل ایدم میان عربده سیرت قبیحه ومذمومه ایله
متصف اولمش اولوردم دیدی بعده یا حاتم مقابله سنده اول غلامه
سن نه کرم ایلدك دیدیلر حاتم اوچ یوز شتر سرخ مو وبشیوز کوسفند
احسان ایلدم دیدکده امدی یا حاتم سن اندن زیاده کریم ایمش سن
دیدکلرنده حاتم بنم کرمم ایله انك کرمنك مناسبتی یوقدر که غلام هر نه‌یه
مالك ایسه انی احسان ایلدی وبن مالك اولدیغم مال بسیاردن اندك
وقلیلنی ویردم دیدی * چون کدایی که نیم نان دارد * بتمامی دهدز
خانهٔ خویش * بیشترزان بود که شاه جهان * بدهد نیمی ازخزانهٔ
خویش * حاتمك افسانه وحکایه‌سی بسیار وجمله‌سنی ایراد تطویله
باعث اولدیغندن ماعدا مشهوره اولمغله بومرتبه نقل ایله اکتفا
اولنمشدر وحاتمك مادری عتبه بنت عفیف مالدار وخلقه کرمده
افراط ایتمکله برادرلری اتلاف مالایتمه دیو بند ایدوب عتبه اصغا
ایتمدیکنه بناء برسنه مزبوره‌یی تصرفدن حجر ومنع وقدر کفایه طعام
وکسوه تعیین ایلدیلر بعده متأدبه اولدی ملاحظه‌سیله برکله ناقه تسلیم
وبوسوریدن انتفاع ایله دیو مساعده ایلدکلرنده هوازندن برفقیره
زن کلوب جر وسؤال عتبه دخی کلهٔ ناقه‌یی احسان ایدوب والله
بن برسنه فقر چکوب زحمت ومشقتنی بیلورم ویمین ایلدم که سائلدن
برشی دریغ ایتمیم دیدی حوازم قریشدن برقبیله درکه ابو قبیله حوازم
بن منصور بن عکرمه بن حفصه بن قیس غیلاندر وحاتم فحول شعرادن
اولوب بو بیتلر حاتمکدر * اعاذل ان المال غیر مخلد * وان الغنی عاریة
فتزود * وکم من جواد یفسد اللوم جوده * وسادة قد ذکرته الفقر فی غد *
وکم لئیم اباء فاکف جودهم * ملام ومن ایدیهم خلقت یدی *
(وزید بن مهلهل انما رکب بفخذیك * وزید بن مهلهل سنك سرینلرك متن
ایله اسب سوار اولدی ظن ایلدم یعنی زید فارسلکی سنك قوت
واعانتکله اجرا ایدردی مومی الیه زید بن مهلهل بن زید الطائی درکه
فارس الخیل وبهادر اولمق اوزره نام آور بردلاور اولوب رسول اکرم

ونبی محترم صلی الله علیه وسلم حضرتلری زیدالخیر تسمیه بیورمشلردر
وسببی بودرکه کبار عربك بعضی سنك فرسی بر و بعضی سنك ایکی اولوب
زیدك بش اون اسبی وارایدی که کندی شعرای عربدن اولمغله برقاچنی
شعرنده ذکر ایدر ازجمله مذکور اولان فرسلر هطال وکامل ودول
ولاحقدر بناءعلیه بین العربان زیدالخیله تسمیه اولنمشدی بعده
حضور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلمده اسلامی قبول ایلیوب
رسول الله صلی علیه وسلم زیدالخیر تسمیه بیوردیلر وزید اسب سوار اولمده
ممتاز اولدیغی کبی شعر ومعرفتده دخی مسلم اولوب غایت جسیم وطویل
القامه اولمغله مقبل الظعن دخی تسمیه ایدرلردی وسببی ظعن زنان
عربك محفه کبی راکبه اولدقلری هودجك اسمی اولوب شتره تحمیل
اولنوب هودج سوار اولان زنه زمیندن محاذی ومقابل اولوب مکالمه
ایتکله مقبل الظعن دیدیلر واسبه سوار اولدقده حماره سوار اولمش کبی
بارلری زمینه رسیده اولمغه قریب اولوردی وعربدن دراز قامت اولانلر
اوچ شخص اولوب بری ابوزبید الطائی وبری ابن جذل الطعان و بری
مومی الیه زیدالخیردر وزیدالخیرك اسلام ایله مشرف اولدیغنی ابوعمر
الشیبانی بوکونه ذکر وبیان ایدرکه برکون زید الخیل وذر بن سدوس
وبرقاچ عرب بهادری مدینهٔ منوره یه کلوب رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم حضرتلری مسجد شریفده خطبه قرأت بیوردقلری وقتده
مصادفه ایتمکله باب مسجد شریفه مطیه لرین ربط وداخل اولدقلرنده
حضرت رسول الله بونلری مشاهده بیوروب (انی اجیرکم من العزی
وحارث ومتاع من کل ضار غیرنفاع ومن الخیل الاسود الذی تعبدونه
من دون الله) یعنی ای قوم تحقیق بن سزی عزادن وعزا مثلی اولان
صنملردن حفظ ایدرم وهرمضر غیرنافع اولاندن منع وزجر ایدرم وشول
حبل اسودکه باری تعالی یه عبادتی ترك واکا عبادت و پرستش ایلدیکز
اندن منع ایدیجی یم بیوردقلرنده زیدالخیل ایستاده اولوب * اشهد ان لااله
الاالله وانك رسول الله * دیوب مسلمان اولدقده پیغمبر علیه السلام
کیم اولدیغن ونامنی سؤال اولدنجی زیدالخیل اولدیغن خاکپای سعادتلرینه

افاده ایلدکلرنده زیدالخیل دکل بلکه زیدالخیرسن وحمد اول خدایه که
سنی بومجلسه سهولتله احضار وقبلکی قبول اسلامه توفیق وخیلبسنی
راغب ایلدی بیوروب بازیدهر شخص که غیابنده بکا تعریف وتوصیف
ایلدیلر معاینه ایلدیکمده وصفلرندن دون مشاهده ایلدم لکن سنی وصف
ایلدکلرندن زیاده وبرتر مشاهده ایلدم بیوردیلر روایت اخراده
سنده ایکی خصلت موجوده که الله تعالی و رسول الله اول خصلتلری
سور بری وقار وبری حلمدر بیوردیلر صلی الله تعالی علیه وسلم عزی
عین مهمله نك ضمی ایله غطفانك خشبدن برداخته ایدوب پرستش
ایلدکلری صنمك نامیدر بعده زیدالخیر مجلس شریفلرندن بیرون
اولدقده رسول اکرم علیه السلام حضرتلری (ای رجل من سلم من اطام
المدینة) یعنی کیمدر اول رجل که حصون مدینه دن سلامتله راهی اوله
بیوردیلر وزیدالخیری حمی اخذ وهفت روز مکث بعده حماسی مشتده
اولدقده رفقاسنه بنی بلاوقیددن تبعید ایدك زیرا قیس ایله میانمزده
زمان جاهلیتده محاربات کثیره واقع اولمغله عداوتمز قدیمه در ووالله عمرم
اولدقچه مسلم ایله مقاتله ومحاربه ایتمیه یم دیوب مدینه دن خروج وداخل
حرمده فرده نام چشمه ساره نزول ایدوب حماسی متزاید اولوب بوقطعه یی
انشاد ایلدی * امر تحل صحبی المشارق غدوة * واترك فی بیت بفردة
منجد * فلیت اللواتی عدننی لم یعدننی * ولیت اللواتی غبن عنی عودی *
یعنی آیا بنم مصاحب ورفیقم صباح وقتنده شرق جانبنه راهی اولوب بده
بن فرده نام موضعده تنها برخانه ده محنت وکدر ایله ترك اولنورمی یم
ونه اولیدی شول اسباب که بنم بو محلده اقامتمه باعث اولدی اولمایدی
وشول اقربا وقومم که بندن غائب وجدا اولدیلر عودت ایدوب ملاقی
اولیدق دیمك اولور ورسول الله علیه السلام حضرتلری طیدن
فدك نام موضعده ساکن بنهان قبیله سنه برمکتوب تحریر وایصال ایچون
زیدالخیره تسلیم بیورمشلردی چونکه زیدك حماسی مشتده هفت روز
فرده ده مکث بعده دار بقایه ارتحال ایلیوب قبیصة بن الاسود یدی کون
زید ایچون نوحه وفریاد ایتدیروب بعده یانده موجوده اولان اموال

واشياسنى قبيله سى طرفنه ارسال وزيدك زوجه سى متروكه اولمغله سوار
اولديغى راحله سنى زيددن خالى مشاهده ايلدكده الم وغمندن احراق
ايليوب مكتوب رسول الله عليه السلام دخى محترق و بو خبر موحش
رسيدهٔ سامعهٔ سعادت پناه اولدقده ويل لبنى بنهان بيورديلر صلى الله
عليه وسلم و ويل واى ديمك اولور وجهنمده بردره نك اسميدر وكلمهٔ ويل
وعيد وتهديد مقامنده استعمال اولنور و بنهان بن عمرو ابو قبيله در
شيبانى بنو عامر شيخلرينك برندن نقل ايدركه برسنه قبيله مزده قحط
وغلا ظهور ايدوب مواشيمز هلاك واموالمز تلف وتعيش اصعب
من خرط القتاد اولوب قبيله مزدن برشخص اولاد وعيالى ايله حيره يه
محمل بند وراهى وحيره ده عيالنى برمحله اسكان و جوار ملك اولمغله
تعيش ميسردر ديو تسليه بخش ومدار معاش تحصيلنه برطرفه توجه
وعيالنه قدر كفايه زاد وذخيره يه تدارك ايتدكجه عودت ايتمامكه حلف
بالله وعزيمتنه ساعى اوله رق هفت روز طى بيابان ايدوب بعد العصر
سرراهى برمبرك شتره منتهى وقربنده برخرگاه مشاهده ايلدكده البته
بو خرگاهك برصاحبى و بو آرامگاه شترك شترلرى اولمق بى اشتباهدر
ديوب دزدانه حركت ايله خرگاهك دامندن درونه نگاه و بر پيرسال
خرده ومحنت زده نك وتنها سر بجيب تحير ستون خرگاهه اتكا ايلمش
مشاهده ايدوب انجام كار نه يه منجر اولور ديو خرگاهك برطرفنده گوشه
نشين انزوا وتحصيل كامه چشم كشا اولوب شمس غروب و برمقدار
زمان دخى كذرانده مهيب شكل درازقامت براسب سوار نمايان اولدى كه
ديدهٔ بشر مثلنى مشاهده ايتمامشدى و پيش اسبنده پياده روايكى
چاكرى ايله خرگاهه متوجه اولدى وقفاسندن يوز عدد ناقهٔ شيردار
و برفحل كوهتن كلوب آرامگاهلرينه چوكديلر اما اول اسب سوار درون
خرگاهه نازل اولميوب بيرونده برمحله نازل وغلاملردن برينه فلان ناقه يى
احلاب ايله ديو امر عبد دخى برقدح بزركه ناقه يى دوشيده وحلب
وخرگاهده اولان پيرونا توانك دستنه و يروب رجعت ايلدكده پير
برمقدارنى نوش وقدحى زمينه وضع وبند كندوى فراموش ايلدكده

بن اصول ايله الوب مجموعنى نوش و پيرك برطرفنه قدحى وضع ايليوب
غلام كلوب كاسه يى تهى مشاهده وافنديسنه مژده كنان پير تماما شيرى
نوش ايلمش ديدى اولدخى مسرور اولوب ياغلام فلان ناقه يى دخى
دوشيده ايله ديوب عبد انى دخى صاغوب كاسه يى پيره صوندى و پير
برايكى قطره سنى شرب ايدوب غلام قدحى اخذ ايلدى بعده اول اسب
سوار ياغلام بر گوسفند ذبح و پخته ايله ديو امر اولدخى اداى خدمت
وافنديسى حضورينه گوسفند پخته يى احضار و برمقدارنى پيره ارسال
بقيه يى غلاملرايله اكل وتناول ايدوب برمقدار وقت گذرانده جمله سى
خوابه واروب عالم اغياردن خالى اولدقده اياكركه كى خفته اولديلرمى ديو
برمقدار توقف ونگران اولوب فى الحقيقه علايم خواب هر برندن مشاهده
واستماع اولنوب مبرك جانبه سوسمار مثال توجه وشترك رسننى چوزوب
سوار اولديغمده برشير ماده دخى تابع ودر پى اولوب شتابان جاى سلامته
رسيده اولمق ارزوسيله صباحه دك طى بيابان ايلدم چونكه نير اعظم
ايله روى زمين منور اولدى لله الحمد بو آنه كلنجه اغيار احوالمدن بى خبردر
ديركن سر راهمده براسب سوار هويدا وبرهزن بى امان رونما اولوب
اياكيم اوله ديو امعان نظر وتكرار تكرار ايليوب كوردمكه احشامكى
مرد دلير واول درازقامت بى نظير درپس بهر چند كه تخلص اكتسابم
ايچون حيل وتدبير و برطرفه شتاب وفرار ايتدمكه خدعه يه تأمل وتفكر ايلدم
بروجهله امكاننه ظفر ياب اوله ميوب همان دم شترايله ماده يى چوكردوب
ميانلرنده تيروكمانم در دست ايدوب رزم ومقاتله يه آماده وتلف جان
وتنه رضا داده اولديغمده اول مرد شجيع بكا نزديك اولميوب ايستاده
اولديغى محلدن اى دردمند شترلرك مهارلرينى گردنلرينه وضع وطرفه
ارسال ايله ديدكده غيرت مدار اولوب اى مرد نامدار بو شترلرى بندن
لاف ايله اخذ بيرون حوصلهٔ امكاندر زيرا عيالم بى زاد وذخيره اولوب
حلف وسوكند ايلدمكه مدار تعيش تدارك ايتدكجه حيره يه داخل
وعياله واصل اولميم چونكه بو شترلره دست رسيده اولدم يمينده
حانث اولمه دن خلاص اولدم بنى حالمه ترك ايله كه عياله ملاقى اوله يم

والاسنكله مقاتله ایدوب هلاك اولورسم شترلری سن اخذایدرسن دیدم
اوشخص دخی ای مرد بی نوا معلومم اولدیکه سرقدده مغدورسن لکن
برهدف وضع ومراد ایلدیکك طرفی تعیین ایله که سکا انداز یده ایده جکم
تیری ارائت ایده یم دیدی بندخی برهدف نشانیده و برمحلنی اشارت ایلدم
اول آن برتیرانداخته ایلدی که تعیین ایلدیکم محلك چاق وسطنه ضرب
ایدوب برآخر محل دخی تعیین ایله دیدی بندخی اشارت اکا دخی
برتیراندازنده وینه اصابت ایلدکده معلومم اولدی که محاربه ایلسم
اول آن بنی قتل ایدر همان دم تیر وکمانی زمینه القا واسترحام ایلدم
اول مرددخی تیروکمان وسیفنی الوب بکا شترنره سوار اول دیو امرایدوب
ای دردمند اخشام سنی البان واطعام ایدن کیمسه یم وسن بنی خوابه
واردی ظن ایلدك لکن سندن خبردار اولوب اغماض عین وتنا وم
ایلمشیدم شمدی بکا ظنك نیجه در دیدی بندخی سکا حسن ظنم اولوب
آثار شجاعت وسخا مشاهده ایلدم دیدیکمده ای دردمند بوشب بنی
بی خواب وراحت ایدوب اتعاب ایلمشدك باری تعالی بنی سکا غالب ومظفر
ایلدی نه کونه ترتیب جزا ایده یم دیدی بندخی امان ومعذرتخواه
ایاسن زیدالخیل میسن دیدم بلی زیدالخیلم دیدکده یا زید سنی بهادر
وسخی برمرداولمق اوزره استماع ایلدم جرمی عفوایله دیو استعفا
ایلدیکمده لطف ایله معامله ایدوب خوفناك اولمه و بوراکب اولدیغك
شتری سکا هبه ایلدم ناقه یی دخی هبه ایدردم لکن همشیره مکدر
بمله برقاج کون مکث ایله برطرفه غارتکر وسکا برناقه تدارك ایلیه یم دیدی
فی الحقیقه برقاج کون مرورنده ملح نام موضعده بنی نمیره هجوم وغارت
و برناقه اخذ و بکا تسلیم ویانمه برر هبر تعیین وحیره یه سلامت ایله
بنی ایصال ایلدی دیو شجاعت وسخای زیدی تفصیل ایلدی اصمعیدن
مرویدرکه زیدالخیل کعب بن زهیرایله شاعر حطیه یی اثنای محاربه ده
اسیرایدوب کعبك قومی زیده برمقدار مال فدا وکعبی تخلیص ایلیوب
حطیهٔ اظهار فقروز یدن بلامال نفسنی ازاد ایلسین نیاز زید دخی
بو بیتی انشاد ایلدی * اقول لعبدی جروال اذا سرته * اینی ولا یغررك

انك شاعر * معناسی چاکرم اولان جرواله اسیرایلدیکم وقتده بکمال
کتوروسنی شاعر اولدیغك مغرور ایلمسون دیرم دیمك اولوب جوابنده
حطیهٔ بوابیاتی انشاد ایلدی * ان لم یکن مالی بآت فانه * سیأتی ثنائی زیدا
ابن مهلهل * فما ایتنا غدرا ولکن * لقیناغداة التقینا فی المضیق باخیل *
تفادی حماة الخیل من وقع رمحه * تفادی ضعاف الطیرمن وقع اجدل *
مأل معناسی اکرچه کلوب واصل اوله جق مالم یوق لکن قریبا
زیدبن مهلهله مدح وثنام واصل اولور وسن بزه غدر اعطا ایلمدك
یعنی سندن مغدور اولمدق ولکن اخیل نام ضیق وتنك موضعده برصباح
وقتی سنکله متلاقی ومقابل اولدق وسن بزه ملاقی یعنی غلبه و بزی مردانه
اسیرایلدك وعسکری حمایه ایدیجی بهادرلر سنك طعن نیزه کدن ضعیف
قوشلر باز یدن احترازوانزوا ایلدکلری کبی احترازوانزوا ایدرلر دیمك اولوب
زیدالخیل ابیات مذکوره دن محظوظ وحطیه یی ازاد و برمقدار مال
احسان ایدوب حطیهٔ قبیله سنه کلوب قومی میاننده زیدالخیلك کرم
واحسانه شاکر وشجاعت وانعامنی ذاکر اولمغله وقتکذار اولدی
وجروال حطیه نك اسمیدر و برکون قبیلهٔ طی فزاره قبیله سندن بربطن
اولان بنی بدری غارت ویغما وقبیلهٔ فزاره حمیت وغیرتلرندن طید ن
برشعبه اولان بنولام قبیله سنی وزیدالخیلی هجوایتدرمك ایچون شعرای
عربه مراجعت وشعرا خوفلرندن اجتناب ایلدکلرنده فزاره حطیه دن
هجولرین استدعا اولدخی ابا وامتناع ایدنجه یوزناقه احسان ایله یم دیو
حطیه یه الحاح حطیهٔ دخی بیك ناقهٔ ذوات اللبن احسان ایله سکز
هجوایلمم دیوب بو بیتی انشاد ایلدی * کیف الهجاء وماتنفك صالحة *
من آل لام مظهر الغیب تأتینی * مأل هجو نیجه ممکندر حال بوکه
غیابمدن آل لامدن جائزه وکرم منفك اولمیوب طرفه واصل اولور یعنی
دائما بکا کرم واحسانلری اولوب ممنون لطفلری ایکن نیجه ممکندر که
بن زیدی و بنی لامی هجو ایلیم واصمعینك اسمی عبدالملك بن قریب
وکنیه سی ابوسعید ونسبهٔ جدی اولان اصمعه اولوب فضل وکمال ایله
آفاقده مشهور لغوی ومفسر ومحدث وسائر علومده امام ومقتدی ایدی

متن

تعهد مأمونده ایکیوز اون بش سنه سی وفات ایلمشدر * والسلیك بن السلکه
انما عدا علی رجلیك * وسلیك بن السلکه سنك پارکله عدو وشتاب
ایدردی ظن ایلدم مومی الیه سلیك بن عمرو بن یزی السعدی درکه
قبیلهٔ تمیمدن آل مقاعسك بری اولوب سلکه مادر بنك اسمیدر ومقاعس
لقب اولوب اسمی حارث بن عمرو بن کعب بن سعد بن زید مناة بن تمیمدر
وسلیك جاهلیء قدیم وعربك لصوص وصعالیکندن شتاب وعدوده
مشار الیه بالبنان اولنلردن اولوب بردوا یتده لقبی مقانب درو سرعت
سیر وعدو ایله معروف اولدیغی بو ابیاتدن مستفاددر * شهر الصیام
وان عظمت حرمته * شهر طویل بطیء السیر والحرکه * یمشی رویدا
فاما حین یطلبنا * فلا السلیك یدانیه والسلکه * پس سلیك عدو
وشتابده ممتاز ومشهور اولمغله برشیئك سرعت حرکتنی بیان مراد
اولندقده اعدی من سلیك دنیلوب مثل اولمشدر وصعلوك فقیر معناسنه
اولوب صعالیك عرب دیدکلری دزدان غارتکران درکه قحط وغلا
زماننده فقرایی برمحله جمع وناسدن نهب وغارت ایلدیکی اموال ایله ارزاق
واطعام ایدرلر ومز بور سلیك صعالیکك مشاهیرندن اولوب شتابده
برفرد کندویه یتشمدیکندن ماعدا اسب سوار دخی کرد پاینی مشاهده
ایدهمزدی ابن شهاب ذکر ایدرکه مز بور سلیك وقت سرما وشتاده
بیضهٔ شترمرغلری آب باران ایله ملان وصحرا و بیابانده برمحله دفن ایدوب
صیف وکرما وقتی حرارتدن بی تاب ودفع عطش وتشنکی یه محتاج
اولدقده بلا تردد وتأمل اول بیضه لری دفن ایلدیکی محلدن اخراج
ایلیوب قطعا خطا ایتمدیکندن سلیك حقنده (ادل من قطاة) مثلنی ضرب
ایدرلردی ولیس قطا مثل قطی دخی مثل اولوب اکابر اصاغر کبی دکلدر
دیمکدر وفرسان عرب صیفده غارتدن فارغ اولدقلرنده سلیك پیاده
غارتکر واقتضا ایلدکجه بیضه لرله دفن ایلدیکی ابدن دفع تشنکی ایدردی
وقبیلهٔ مضره اغاره ایتمیوب یمنیلری اغاره ایدوب اندن انتفاع ایتمزسه قبیلهٔ
ربیعه یه اغاره ایدردی وهرچند که برطرفه غارتکر اولمق قصد ایلسه یارب
مراد ایلدیکك قوالکه مراد ایلدیکك مالی آماده واحسان ایدرسن

ویارب

و یارب اکر بن ضعیف الخلق اولمش اولسم عبد مملوك اولوردم
واکر زن خلق اولنسم ایدی امه وجاریه اولوردم و یارب توجه ایلدیکم
طرفدن محروم و بی بهره اولمدن سکا صغندم وخلقدن خوف وخشیتم
یوقدر دیردی قطاة ترکیده بغرتلق تسمیه اولنان مرغدر ومضر
ابو قبیله اولوب مضر بن نزار بن معد بن عدناندر وربیعه برقاج قبیله
اولوب بری برادر مضر مزبوردرکه ربیعة الفرس دیرلر ووجه تسمیه
پدرلری وفات ایلدکده ترکه سنی حین تقسیمده برینه التون و بریلوب
نامی مضر اولدی و برینه خیل ودواب و بریلوب نامی ربیعه اولدی
وربیعه نك بری دخی ربیعة بن مالك بن زید مناة بن تمیم اولوب بوکه
ربیعة الکبری دیرلر ولقبی ربیعة الجوع در و بری ربیعه بن حنظله
بن مالك در بوکا ربیعة الوسطی دیرلر بری دخی هوازندن ابو حی اولوب
ربیعة بن عامر بن صعصعه درکه مادرلرینك اسمی مجد اولمغله اکا نسبت
اولنوب بنو مجد دیرلر مرویدرکه سلیك بروقتده فقر وفاقه یه مبتلا
وقطعا مدار معاش اولور برشیئی قالمیوب تحصیل کفاف نفس قصدیله
برجانبه ماشیا راهی وآینده کاندن برینك شترین سرقه ایله دفع
ضرورت ایتمك اولور دیو تمنی ایدرك غروب شمس وقتی سرراهی
برصحرایه رسیده اولوب شدت شتا وشب دراز واول کیجه مقمرهٔ مهتاب
اولمغله اول صحرا کنارنده ارام قصدیله برده سنده صار یلوب خفته اولدی
و برمقدار وقت مرورنده برشخص بدید ونمایان وسلیکك اوزرینه
هجوم واسیرم سن کندیکی بکا تسلیم ایله دیوندا سلیك دخی کلیم برده سندن
سر بر برده اولوب * اللیل طویل وانت مقمر * دیوب سلیکك بو قولی
مثل اولدی یعنی سن بندن کف ید ایدوب بنی ترك وتأنی ایدرسك
بندن زیاده قابل انتفاع برکیمسه یه دست رس اولورسن دیمك اولمغله
طلب حاجتده تأنی ایله امر واستعجالدن نهی مقامنده ضرب اولنان
امثالدندر واقمر الهلال دیرلر اوچنجی کیجه ده هلال قمر اولدی معناسنه
واوزریمزه آی طوغدی دیه جك یرده اقمرنا دیرلر بعده اول شخص
مجاب اولیوب سلیکی اورسلیوب تعجیز و یا خبیث اسیرم سن انقیاد ایله دیو

تكدير ايلدكده سليك خفته ايكن بالينى كليم بردەدن اخراج
واول شخص بطش شديدايله شول رتبه اخذ ومسك ايلدى كه شخص
مزبور اضطراب وتضييقدن تضرط ايلدكده سليك خندە كنان
اضرطاوانت الاعلى ديوب مثل اولدى يعنى سن قائم وايستادە وبن راقد
وخفتە ايكن نيچون بڭا مقاومته قادراولميوب اظهار عجزايله بوكونه
قباحت ايلدك ديمك اولوب هر بر كمسەنڭ حالندن شكايتى ايجاب
ايدرشى بوغيكن احوالندن شكايت ايلسه بومثل ضرب وايراد اولنور
وسليك بعد الغلبه اول شخصك احوالندن استعلام ايليوب برمرد بى نوا
وفقير اولوب اهل وعيالنە مدار معاش پيدا ودفع ضرورت ايتمك ارزوسيله
اختيار غربت و برشى تدارك ايتمدكجه ديارنه رجعت ايتمك اوزره عهد
وعزيمت ايلديكنى اعلام ايلدكده سليك اول شخصى كندويه رفيق
وياداش وبرجانبه توجه وراهى واثناى راهده برمرد اوباش دخى
تصادف ايدوب اولدخى همدرد وهمحال اولمغله انى دخى استرفاق
وطى بيابان ايدەرك مراد قبيلەسى خيمه انداز اقامت اولديغى محله
قريب برمرعاده مواشى وحيواناتلرينه دوچار اولدقلرندە اول ايكى شخص
بى نوا غارت ويغمايه مبادرت مراد ايلديلر لكن سليك دزد عتيق هزار
تجربه اولمغله رضاداده اولميوب سزلر بومحلده توقف وآرام ايدك
بن شو بانلره واروب قبيلهٔ مراد بومحله قريبمدر بعيدميدر استفسار ايدەيم
اكر قريب ايسه ينه بومحله عودت ايدرم واكر بعيد ايسه شوبانلر
اولديغى مكاندن سزه نه كونه اشارت واعلام ايدرسم سز اكا كوره
حركت ايدەسز ديوتنبيه وشوبانلرطرفنه راهى واستعلام وقبيلهٔ مرادك
بعيد اولوب بونلر مواشى يى سرقه وغارت ايتسەلر شوبانلر فرياد
وقبيله يى اكاه وفرسان قبيله بونلره درپى وشتاب ايتمك لازم كلسه بروجهله
قفالرندن رسيده اولمق احتمالى اولمديغنه واقف اولدقده اى شوبانلر
سزه موال خوان اولسم محظوظ اولورمى سز ديدى شوبانلر دخى
ممنون اولورز قرأت ايله ديوب سليك رفيقلرى جانبنه توجه وآواز بلند ايله
بو بيتلرى انشاد ايلدى * ياصاحبى الا لاحى بالوادى * الا عبيد قياما

بين

بين ازوادى * هل تنظران قليلا ريث غفلتهم * ام تعدوان فان الريح
للعادى * مآل معنا اى رفيقلرم اكاه اولك كه بو واديده حى وقبيله يوقدر
فقط سرقه وكنديمزه زادايده جكمز جمللر ميانندە شوبانلر واردر امدى
شوبانلرى اغفال ايچون برمقدار بطوء اوزره حركتمى ايدرسز يوخسه
شترلرى اخذ وشتابمى ايدرسز زيرا غلبه وظفر عجالة شترلرى اخذ وفرار
ايدن كمسه ايچوندر ديدكده رفيقلرى شترلره هجوم واكثرنى سوروب
فرار ايلديلر وقبيله اكاه ودرقفا اولنجه دزدان جاى سلامته رسيده
اولديلر مراد ديمكدن ابو قبيله اولوب مراد بن مالك بن زيد كهلان
بن سبادر ومقدما نامى تجابر اولوب تمرد ايتمكله مراد تسميه اولندى
وريث قدر ومقدار معناسنه اولوب ريح قوت وغلبه معناسنه در
ابوعبيده قبيلهٔ بكر بن وائل بنى تميمه هجوم وغارت قصديله
جاسوسلر تعيين انلر دخى تجسس ايدركن سليك جواسيسه مصادفه
ايليوب جاسوسلر سليك بزى قبيلهٔ تميمه غمز واعلام ايدر چارەسى
سليكى اخذ وحبس ايتمكدر ديوب ايكى اسب سوار بهادرى سليكه
توجه واخذ مراد ايلدكده سليك غرضلرينى فهم وادراك وپيش اسب
سواراندن غزال وش برتاب انلر دخى اسبلره مهمازودر قفا شتاب ايليوب
سليك طرفة العينده ديدەدن نهان ونيجه فرسخ متباعد اولوب رسيده
اولمق احتمالى برطرف اولديغى فارسلر نمايان اولدقده سليك اكرچه
نهاردە شتاب ايدركن تاريكئ شب باصره سنه خلل ويروب كيجه سرعت
حركتنه مانع اولور ان شاء الله درقفا اولوب ترك ايتمسك بو كيجه
اخذ ايدەرز ديو اخشامه دك قفاسندن شتابان واخشام اولدقده
ينه صباحه دك بى ارام روان اولديلر وصباح اولدقده سليكك اثرنى
مشاهده ايلديلر كه بر درخت بيخنه طولاشوب لغزيده وكمانى شكست
وبرپارەسى قالمش بلديلر كه سليكك مرادى اى قوم وازكچك
بنى اخذ ممكن دكلدر كه بومحلده پاى لغزيده اولوب برمقدار مكث ايلمشدم
ينه رسيده اولەمديكز ديمكدر ديوب رجعت مراد ايلديلر بعده بلكه بومحلده
پايى لغزيده وارامى اخشامدن اولوب شب ديجورده فرار ايتمده سرعت

وشتاب ایده میوب مأمولدرکه برمقدارزمان ینه درقفا واسق اخذ ایدرز
دیوب تکرارسرعت وشتاب ایله برمحله رسیده اولدیلرکه سلیك اول محلده
آرام وتبول ایلیوب آثار کثیره القا ایلمش پس معلوملری اولدیکه
سلیکه بروجهله رسیده اولمق ممکن دکلدر برمقدار شتم ودشنام ایدوب
بومقوله شخص کورلمشدر الله بلاسنی ویرسون دیوب رجعت ایلدیلر
بعده سلیك قبیله‌سنه واروب قبیلهٔ بکرك هجوم وغارت قصدنده
اولدیغنی وسرکذشتنی نقل وتقریر ایلدکده رئیس قوم اولان عمرو
ابن جندب وعمرو بن سعد قبیلهٔ بکر ایله میانمز مسافهٔ بعیده در دیو
عدم اعتمادو سلیکی تکذیب وکندی صفالرنده غافلانه اسایش اوزره ایکن
قبیلهٔ بکر کلوب اموال ومواشیلرینی نهب وغارت ایلدی وسلیك
کندوبی تکذیبلر ینه متألم اولوب بوقطعه‌یی انشاد ایلدی *
یکذبنی العمران عمرو بن جندب * وعمرو بن سعد والمکذب اکذب *
ثکلتهما ان لم اکن قد رأیتها * کرادیس تهدیها الی الحی موکب *
کردوس خیلدن قطعهٔ عظیمه وکرادیس جمعی اولوب خیلدن فرقه‌لر
معناسنه‌در وموکب فرسان قوم معناسنه‌در اصمعیدن منقولدرکه برکون
قبیلهٔ خثعمدن برعرب زنی ایله برطرفه راهی واثنای راهده سلیکه
مصادفه وسلیك عربی اسیر عرب دخی خلاصه سعی واماننخواه اولوب
اکر بنی آزاد ایدرسك سکا شومقدار مال ویره‌یم دیدکده سلیك راضی
اولورم لکن زوجه‌کی رهن وضع وقبیلهٔ خثعمدن برفرده بندن شکایت
ایتمیه‌جکیکه حلف بالله ایله دیوب خثعمی برفردی آکاه ایتمکه یمین
وزوجه‌سنی رهن وضع ومال احضار ایچون قبیله‌سنه راهی اولدقده
سلیك زوجهٔ خثعمی یه خیانت وقربان وعربك عودتنه منتظر اولدی
وعربك زنی سلیك ایله مالوفه اولوب بنده اغاز وای سلیك خثعملردن
حذر اوزره اول وخوف ایله که سکا ضررلری اصابت ایتمك محتملدر
دیدکده سلیك * وما خثعم الا لیأم اذله * الی الذل والاسحاق تنمی وتنتمی *
یعنی خثعم کیمدرکه بن انلردن خوف ایدم خثعم ذلیل وحقیر برقوم اولوب
اصل ونسبلری ذلت وفقره منتمی ومنتسبدر دیوب مغرورانه حرکت

وبی باك

وبی باك زن ایله الفت وصحبته مشغول ایکن خثعمدن شبل بن قلاده
وانس بن مدرك سلیکك بوغدر وخیانتندن خبردار واسبلرینه سوار
وسلیك اولدیغی محله شتاب ایدوب سلیکه سنکستان وثب وشتاب
روجهله ممکن اولمیان برکوه فرازنده مصادفه ایدوب سلیك غافل ایکن
اوزرینه هجوم واخذ وقتل ایلدیلر واول اثناده سلیك برقطعه‌یی انشاد
ایلدی * من مبلغ قومی انی مقتول * یارب قرن قد ترکت مجدول *
وربزوج قد نکحت عطبول * وربعان قد فککت مکبول * مجدول
طعن وضرب اولنوب زمینه القاورمی اولنانه دیرلر وعطبول عینك ضمیله
مرأة حسنایه دیرلر وکبل بند سخت معناسنه اسیره مکبول دیرلر وخثعم
ابو قبیله اولوب یمنیدر * وعامر بن مالك انما لاعب الاسنة بیدیك * متن
وعامر سنان نیزه‌یی سنك دستکله واعانتکله ملاعبه ایدوب صنعت نیزه
بازیده امتیاز ومهارتی سنك امدادکله اولدی ظن ایلدم مومی الیه
عامر بن مالك بن جعفر بنوصعصعه‌دن اولوب ملاعب الاسنه دیمکله
میان فرسان عربده مشهور ومعروف ایدی وصعصعه ابو قبیله‌درکه
صعصعة بن معاویة بن بکر بن هوازندر واسنه سنانك جمعی اولوب
دمرن معناسنه‌در یعنی عامر نیزه بازی ونیزه کذاریده مشار الیه بالبنان
ایدی دیمك اولور وکنیه‌سی ابوبرا ومادرینك کنیه‌سی ام البنین اولوب
زنان عربان میاننده نجیبه ونیك خصلت اولمق اوزره معروفه‌در
ومومی الیهانك کنیه‌سی ام البنین اولمغه باعث مالك بن جعفردن
بش فرزند تولد ایلیوب بری ابوبرا عامر وبری ابو عامر طفیل وبری
ابولبید ربیعه وبری نزار وبری معاویه اولوب لبید مجلس نعمانده مادری
ام البنین ایله افتخار ایدوب نحن بنو ام البنین الاربعه دیو انشاد وشعر
ایلمشدر لکن اربعه لفظی قاعدهٔ نحو اوزره اربع اقتضا ایدرکن ضرورت
شعر سبیله اربعه واقع اولمشدر دیو شارح رسالهٔ ابن نباته تصریح
ایلمشدر لکن ابن نباته‌نك بوقولی غالبا بغدادیین وکسائی مذهبلرینی
ترجیحه مبنیدر والا مذهب جمهورکه مذهب مختاردر بلاضروره
اربعه اقتضا ایلمسی کتب نحویه‌ده تصریح اولنمشدر حتی خالد الازهری

بعبارته بومحله تحريراولندى كه اشكال برطرف وترجمه‌مز بوره مهماامكن
تخطئه‌دن رهاياب اوله (والتذكير والتأنيث يعتبر ان مع الجمع بحال مفرده
فان كان مفرده مذكرا انث عدده وان كان مؤنثا ذكر فلـذلك تقول
ثلاثة اصطبلات جمع اصطبل بقطع الهمزة المكسورة وثلاثة حمامات
جمع حمام بتشديد الميم بالتاء فيهمـا اعتبارا بالاصطبل والحمام فانهما
مذكران ولاتقل ثلاث بتركها اعتبارا بالجمع خلافا للبغداديين والكسائى
ونقل الشارح وغيره ان كلام العرب على خلاف ذلك وتقول ثلاث سحابات
بترك التاء اعتبـارا بالسحابة فانها مؤنثه) ومومى اليـه ابو براء بن مالك
عربانك كبارندن وفارس ميدان شجـاعت ونيزه كذارى صحراى جسارت
اولوب زماننده عديم المثل و بى همتـا اولمق اوزره مشهوردر وملاعب
الاسنه لقبيله تلقب اولمسنه باعث اوس بن حجرك بو بيتدر * يلاعب
اطراف الاسنة عامر * فراح له حظ الكتايب اجمع * مآل معناعامر اطراف
نيزه‌يى شويله استعمال ايدركه جميع عسكرك نصيبلرى عامرده كيـدر
يعنى نيزه‌بازيده اول رتبه ماهردركه عساكرك مجموعنك نيزه‌دارلغنه مقابل
اولوب عامرك ميداننده بركيمسه ملاعبهٔ سنان و رمحه قادراولەمز ديمك
او اور روايت اخراده لقب مذكورايله تلقبنه سبب حسان بن نمـيره
عامرى برمحاربه‌ده مشـاهده ايلدى كه فرسان عرب اطراف عامرى
احاطه و هرجانبدن هجوم ومقاتله ايدرلردى وعامر يالكز جمـله يه
مقابله ونيزه سيله ملاعبه ايدوب جواب ويردى بناء عليه حسان
ماهذا الاملاعب الاسنة ديوب لقب اولدى و بر روايتـده حروبدن
برنده برادرى عامرى ترك وفرار ايلدكده تعييب اولنوب برادرى ذمنده
انشاد اولنان بيت ملاعب الاسنه لقبيله ملقب اولمسنه سبب اولمشدركه
اول بيت بودر * فررت واسلمت ابن امك عامرا * يلاعب اطراف الوشيج
المزعزع * اسلمت خذلت معناسنه يعنى عون ونصرتى ترك ايلدك ديمك
اولوب وشيج ستون نيزه ومزعزع متحرك معناسنه ستونك صفتـدر
وموماليه عامر رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينك
زيارت شريفه‌سنه كلمشـدر لكن اسلامى قبول ايتمك ميسر اولمدى

وقومى اولان بنوجعفر مسلم اولديغى حالده وفات ايلدى زعم ايدرلر
واسلامى قبولنـه دليل خالد بن عبدالله‌ك روايتيدر كه بر وقتـده
عامر بن مالك ابو براملاعب الاسنه رسول الله عليه السلام حضرتلرينه
ايكى فرس وايكى شتر هديه كتوروب رسول الله عليه السلام حضرتلرى
اكرمشركك هديه‌سنى قبول ايتمك لازم كلسه سنك هديه‌كى قبول ايدردم
بيوروب هديه‌يى رد وعامره عرض اسلام بيوردقلرنده عامر اسلامى
قبول ايتميوب يا محمد بن سنك امريكى شريف وحسن مشاهده ايدرم
لكن قومم بوحواليده‌در اكر اصحابكدن برجماعت ارسال وانلرى دخى
اسلامه دعوت بيوررسكز اميدوارمكه اجابت ايده‌لر بعده بن دخى اجابت
ايدرم ديدكده رسول الله عليه السلام حضرتلرى يا عامر ارسال ايده جكم
اصحابم اهل نجددن متضرر اولورلر ديو خوف ايدرم بيوردىلر
وعامر اهل نجددن بن انلرى محافظه ايدرم خوف بيورمكز ديو صيانت
اصحـاب كرامه تعهـد ايلدكده رسول اكرم عليه السلام انصاردن
قرق نفر روايت اخراده يتمش نفر صحابى ارسال وجمله‌يه رئيس وسردار
منذر بن عمروى تعيين بيوروب اصحاب كرام مأمور اولدقلرى طرفه
راهى وميابه بنى سليمدن بئرمعونه نام بئراولديغى محله نازل وجمال ودوابى
علف زاره ارسال وحارث بن صمه ايله عمرو بن اميـه‌يى محافظه ايچون
تعيـين ومكتوب رسول الله عليه السلامى حرام بن ملحـانه ويروب
قبيلهٔ عامره ارسال وحرام مكتوب رسول الله عليه السلامى بنوعامره
تبليغ وايصـال ايلدكده قوم ضلالت پيشه مكتوب شريفى قراءت
ايتميوب مز بور عامر ملاعب الاسنه‌نك برادرزاده‌سى عامر بن طفيـل
ملعون حرامه هجوم وقتل ايليوب بنوعامر اهل نجده مدد رساولمرى
ايچون صيحه واستنصار واهل نجد عامر ملاعب الاسنه ايله سبق ايدن
معاهده‌لرينه وفاء اجابت ونصرت ايتمديلر زيرا اول وقتده عامر نجده
راهى ورسول الله عليه السلامك اصحاب كرامى بنم حفظ وحمايتمده در
انلره سزدن برفرد تعرض ايلمسون ديو تبليغ اهل نجد دخى عامر ابو برانك
حمايه سنده اولنلره بزدن تعرض ايدر يوقدر ديو عهد ايلمشـلردى

بعده بنو عامر بنی سلیم قبائلندن استمداد واستعانت انلردخی اعانت ایچون
ابن طفیل ملعونك قبیله سنه تجمع ایلدکلرنده ابن طفیل والله یالکز
حرامی قتله قناعت ایتمیوب مجموعنی قتل ایدرم دیوب اثر حرامدن
تجسس ایده رك اصحاب کرامك نازل اولدقلری بئر معونه یه کلوب
اصحابه ملاقی ومقاتله زینه هجوم واقدام ایدوب منذر بن عمرودن
ماعداسنی شهید ایلدکلرنده ابن طفیل ملعون منذره اکر بزدن امان طلب
ایدرسك سکا امان ویره لوم دیدی منذردخی امان ویرمکزی قبول ایتمم
حتی حرامك مقتول وشهید اولدیغی محله وارمینجه دیوب مقتل حرامه
وصوللرنده ینه امان ویرمدن رجوع ومنذره هجوم منذر دخی کفره ایله
مقاتله ایده رك شهید اولدی واول وقتده حارث بن صمه ایله عمرو بن
امیه شترلری رعیده بولنوب اصحاب کرام رضی الله عنهم حضرتلرینك
شهید اولدقلری بئر معونه اطرافنده مرغانك پرواز وتجمعلرینی مشاهده
وضرر دشمندن خوف ایدوب ای واه والله اصحابمز قتل اولندی دیو
برتل اوزرینه چیقوب اصحاب رضوان الله علیهم حضراتنی مقتول
واسبلری صاحبسز ایستاده معاینه ایلدکلرنده حاللری دیکرکون اولوب
مشرکون دخی بونلری کوروب هجوم حارث رضی الله عنه دخی تیغ
نیامدن کشیده وایکی مشرك قتل بعده شهید اولدقده عمرو بن امیه
بلامقاتله اسیر اولوب عامر بن طفیل ملعون یا عمرو مادرم اوزرینه
بر رقبه اعتاق لازم اولمشدی سنی والده مدن ازاد واعتاق ایلدم دیوب
عادتلری اوزره ناصیه سنی یعنی طره سنی قطع وسبیلنی تخلیه ایلیوب
بو خبر موحش که محاربهٔ بئر معونه دیمکله معروفدر رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك سامعهٔ شریفه لرینه رسیده اولوب بو فعل قبیح
ابو براعامرك کدر وبن بورأی کریه عد ایلمشدم بیوروب بو خبر دهشت
امیزك وصولی اخشامنك صباحنده اداء فرض بیورمغه شروع
ورکعت ثانیه سنده سمع الله لمن حمده دیوب (اللهم اشدد وطأتك
علی مضر اللهم علیك ببنی ذکوان وعصیته فانهم عصوا الله ورسوله *
دیو قتلهٔ اصحاب کرامه بددعا ایلدیلر یعنی یا الله قتلهٔ اصحابی

اخذ

اخذ شدید ایله اخذ وقتل واهلاك ایله زیرا اول قوم الله تعالی یه ورسولنه
عصیان ایلدیلر بعده اون بش کیجه بو کونه بددعا بیوردقلرنده (لیس لك
من الامر شیء او یتوب علیهم او یعذبهم فانهم ظالمون) آیت کریمه سی
نازل اولدی نظم کریمك معناسی شریفی یا محمد بو امردن سکا فائده
بر نسنه یوقدر زیرا الله تعالی انلرك امرلرینه مالکدر مراد ایدرسه
اهلاك ایدر ومراد ایدرسه جنك محلندن منهزم ایدر واسلامی قبول
ایدرلرسه اوزرلرینه توبه واکر کفره مصر اولورلرسه نار جهنم ایله
عذاب ایدر زیرا انلر علی التحقیق ستمکارلر در ستملری سببیله معذب
اولورلر دیمك اولور بعده ابو براعامر نجد طرفندن کلوب برادر زاده سی
عامر بن طفیلك بو قباحت وشناعتنی استماع ایلیوب برادر زاده م
بنی تحقیر ایلدی دیوب جانب قبیله یه راهی وعامر بن طفیله ملاقی
وقتل ایتمك قصدیله بر نیزه ضرب وطعن ایلدی لکن شیخ فانی وپیر
ضعیف اولمغله نیزه تأثیر ایتمدی وعربان ابن طفیلی قتل ایلدی زعمیله
غری وفریاد ایلدکلرنده ابن طفیل ای قوم باس یوقدر تأثیر ایلدی
وبو معامله یی عمم عامره هبه ایلدم دیدی روایت اخراده طعن نیزه
ایدن ابو براعامرك فرزندی ربیعه ایدی بعده ابو براکندی قومنه عطف
عنان وای قوم سزکله بو محلدن ارتحال وپیغمبر علیه السلامك خاکپاینه
رومال اولوب مقتول اولان اصحاب کرام حضرتلرینك خوننی بوغدار
مشرکوندن قتال ایله اخذ ودمار ینی سفك ایده لم دیدکده قوم اطاعت
ایتمدیلر وابو براعامره برادرزاده لرندن بری یا ابا البرا قومك سنك معتوه
وبی عقل اولمکه ذاهب اولوب امریکه انقیاد ایتمدیلر دیدکده
ابو برا برادرزاده سی لبیدی دعوت وکندینك مغنیه جاریه سنی احضار
وجاریه تغنی وکندی شرب خمر ایدوب یا لبید اکر قومك دیدکلری کبی
عمك ابو برا معتوه اولدی ایسه ذهاب عقلمدن منیه اهون در دیوب
شرب خمری اکثار ایدوب هلاك اولدی وبنو عامر ایله بنو جعفر ابو برا
عامری مسلما وفات ایتمسنی زعم ایلدیلر لکن خلاف واقعدر ورسول
اکرم علیه السلامك وقعهٔ مذکوره ده بددعا بیوردقلری ذکوان سلیمدن

بر قبیله در و عصبه سلیمدن بر بطندر و عامر بن مالكك قومی كبارك
زعمی اوزره برادر زاده سی عامر بن طفیل ایله بنوجعفر دن علقمة بن
علاثه میاننده منافره و مخاصمه ظهور ایلدكده عامر بن طفیل عمی عامر
ابو برا ابن مالكدن حین مخاصمه ده تفاخر معتادلری اولمغله باعث افتخار
اوله جق بر شی طلب ورجا عامر ابو برا دخی كندی نعلرینی و یروب بو نعلرله
افتخار ایده كه بن بو نعلرله قرق كره اخذ غنایم ایلدم دیدی لكن
ابو برا بو مخاصمه یه راضی دكل ایدی و عدم رضاسنه بو بیتی شاهددر
* ا امران اسب بنی شریح * ولا والله افعل ماحبیت (وقیس بن
زهیر انما استعان بدهائك *وقیس بن زهیر هر امرده سنك زكاء
فطنتكدن اعانت طلب ایدوب اسعاف مرامنه سنك زكا و دهاك
امداد ایلدی ظن ایلدم مومی الیه قیس بن زهیر بن جذیمه العبسی
در كه كندی قبیله سی اولان عبس ایله ذبیان قبیله سی میاننده فرسلر
مسابقه سی ایچون قرق سنه حروب وقتال واقع اولمشدر تفصیلی
ان شاءالله تعالی والجمالات بین عبس وذبیان فقره سنده ذكر اولنور
وعبس قیسدن ابو قبیله اولوب عبس بن بغیض بن ریث بن
غطفان بن سعد بن قیس عیلاندر و ذبیان ذلك ضم وكسر یله
قیسدن ابو قبیله اولوب ذبیان بن بغیض بن ریث بن غطفان بن
سعد بن قیس عیلاندر و مذكور قیس عربانك فرسان وشعراسندن
اولوب دها وفراست ایله شهر تشعار اولمغله بر كیمسه زیاده ذكا ودها
صاحبی اولسه ادهی من قیس دیوب مز بور ایله ضرب مثل مثل
اولنور ودخی فراستنه دلیل اولمق اوزره مداینی ذكر ایدر كه بر كون
بر عرب اخوص قبیله سی قرار گاهی جانبنه توجه وقوم احوص
مشاهده ایده جك مرتبه قریب اولدقده ناقه سندن نازل و بر
درخته ربط و بند و بر مقدار شیر ناقه اراءت بعده شاخ درخته
بر مقدار حنظله آویزه و بر صره خاك و بر صره شوك یعنی خار غیلان
جمع واراءت ایدوب ناقه سنه سوار و قبیله سی طرفنه راهی اولدقده
قوم احوص بو اوضاع نادره یا به تعجب و بر معنا و یره مدكلرندن

قیس بن زهیری دعوت وای قیس نادره دان و نكته شناس بر امر مشكل
بو قدر كه جنابكزه عرض اولنه ده حل عقدهٔ اشكال ایتمیه سز بو كون
شو مقوله بر امر عجیب ظهور ایلدی دیو تفصیل و متوا رئی حجاب
اولان معانی سنی استعلام ایلدكده قیس (وضح الصبح لذی عینین)
دیدی یعنی ایكی چشم صاحبنه بیاض نهارنه كونه اشكار ایسه بو
اشارتلردن مراد اویله هویدادر قیسك بو كلامی بر شیئك وضوحنده مثل
اولدی بعده بر بر بیانه اغاز ایدوب اول شخص بر قبیله یه اسیر ایمش كه
اول قبیله علی الغفله اوزریكزه هجوم وغارت صددنده اولوب شخص
معهودی ازاد مراد ایلدكلرنده جائز كه ازاده سزه واقف وقبیلهٔ احوصی
اكاه ایدر دیو قصدیمزی اشاعت واعلان ایتمه دیو تحلیف وازاد ایلمشلر
بناء علیه سزه لسان ایله تبلیغ ممكن اولمیوب اول صرهٔ خاك ایله
اوزریكزه كله جك قبیله نك كثرت ووفرتنه اشارت وحنظله ایله
قبیلهٔ حنظله اولدقلرینه اشارت وشوكه ایله شوكت وهیبتلرینه
اشارت وشیر اگر حلو و شیرین ایسه قریبا هجوملرینه وحامض
وترش ایسه بعد مسافه یه اشارت ایلمش دیدكده احوص مقاتله یه حاضر
وآماده اولوب قیسك تفصیل وتحقیقی اوزره دشمن ظهور ایلدی
مرویدر كه نعمان بن المنذر قیسك پدری زهیره آدم ارسال ودخترنی
تزوج طلب وفرزندلرینك بریله طرفنه ارسال رجاسنده اولوب زهیر
شماس نامنده بر فرزندی ایله دختری ارسال ونعمانه وصولنده اكرام
فراوان وجائزه سنی اعطا واحسان ایدوب شماس پدری زهیر طرفنه
رجعته عزیمت ایلدكده نعمان محافظه وسلامتله قبیله سنه ایصال
ایچون بر قاچ عرب بهادری تعیین ایتمك مراد ایلدی شماس مردانه
حركت ایله تك وتنها راهی اولمغی اختیار ونعمانك رأینه مخالفت
نعمان دخی سلامتله دیوب شماس یالكز مطیه سوار وعزیمت دار ودیار
ومیاه بنی غنی دن بر آب خوشگوار كنارنه واصل و بر مقدار اسایش
واستراحت ایچون اسبندن لب جویه نازل واكل وشرب واسایشدن
صكره تاب وحرارتنی ازاله قصدیله ثیابدن تجرد واغتسال ایله تبرده

شروع ایلدی وشماسك اغتسال ایلدیکی محله نزدیك بنوغنی دن رباح
بن الاشل خیمه انداز وزوجه سیله تفرج کنان اسایش اوزره ایکن
شماس خیلیجه خوش اندام سیه جرده نوجوان موزون خرام اولمغله
زن رباح حدت ودقتله شماسه نکران و پسندیده سی اولوب برزمان
تماشاسیله داله وحیران اولدوقده شوهری رباح احواله مطلع وشماس
طرفندن رایحهٔ مسك دخی استشمام اولنمغله ناموس وغیرتی هیجان
وغضبندن شماسه برخدنك جانستان رمی واهلاك ونعمانك کرمی اولان
برخرج مسك وعنبر وثیاب فاخره سنی اخذ وزننه تسلیم ولاشهٔ شماسی
برطرفه دفن وستر ایدوب اثری نابدید اولوب پدری زهیرك قدوم شماسه
انتظاری متمادی ونعمان طرفندن روبراه واثنای راهده نابود اولدیغی
معلومی وباعث فغان وفریادی اولوب الم واضطرابی حددن افزون وصبر
وتحملی طاقتدن بیرون اولمغله قیس تسلیه بخش اولوب ای پدر عالی
مقدار شمدی نصکره خصمدن طلب ثار ودشمنی بولوب اخذ انتقام ایله
دفع عار ایتمکدن غیری چاره وتدارك اولماز ان شاء الله برادرم شماسك قاتلنی
بولوب اخذ انتقام ایدرز دیوب قبیله لرندن برزن دلهٔ محتاله تدارك واول سنه
قحط وغلا اولمغله برمقدار لحم قدید ویروب نه کونه حرکت مناسب ایسه زنه
تعلیم زن دخی عامر وغنی قبیله لرینه راهی ودخترمی شوهره ویرمك
استرم هر قنغیکزده مسك وعطر وثیاب فاخره وارایسه لحم قدید ایله مبادله
ایدرم دیو خرکاهلری دورایدرك بنوغنی ده رباحك خرکاهنه واصله
ومرادنی زن رباحه دخی افاده ایلیوب زن رباح ای مادر مطلبك اولان
اشیابنده موجوده در اکرکتم واخفاسنه تعهد ایدرسك مرامکه نائل
اولورسن دیدکده پیره زن برفردی اکاه ایتمکه عهد ومیثاق اولدخی
اعتماد وشماسك متاعنی پیره زنه اعطا ولحم قدیدی اخذ وشماسی
نه وجهله قتل ایلدیلر سه بیان و پیره زن قبیلهٔ زهیره عودت وقیسه
احوالی اعلام وثیابی ارائت ایلدکده قیس قبیله سندن منتخب بهادران
ایله قبیلهٔ غنی اوزرینه هجوم وقتل نفوس وغارت اموال ایلدی
مرو یدرکه قیس بن زهیر بنو ذبیان ایله محاربه لرینك بری کوه طریقنده

واقع اولمغله یوم الشعب دیمکله معروفدر که قیس برکوهه صعود
شترلری عقال ایله ربط و بند وکامل ده روز برقطره آب ویرمیوب
شترلر تشنکیدن بی صبر وسکون اولدقلرنده دامن کوهده ماء جاری
اولوب اون کونده نصکره بنو ذبیان دخی قیسك اولدیغی کوهه صعود
وقیس قتل ایتمك ارزوسیله کوهك ضیق اولان طریقنه واصل
اولدقلرنده قیس تشنه اولان شترلرك مهارلرین چوزوب وهر برشترك
دمنه برمسلح عرب بهادری یاپشوب فراز کوهدن آبدن ریان اولمق
آرزوسیله دامن کوهه شتاب وهرنیه راست کلورلرسه پایمال ایدوب
چیکنرلر ایکن ذبیانیانه مصادفه واوزرلرینه هجوم وپایمال وحاللرین
پریشان ایلیوب شترلره درپی اولان بهادرلر دخی تیغ انشبار ایله دونیمه
وقتل ایدوب ذبیانیانی سهولتله پراکنده و پریشان ایلدیلر مرویدرکه
چونکه بدرك فرزندلری حمل وحذیفه ایله قیس میاننده مشهور اولان
حروب متمادی وحمل وحذیفه قیسدن اخذ انتقامدن عاجز اولدیلر
سائر قبائلدن استمداد ولشکر بی پایان جمع وتدارك ایدوب قیس
اوزرینه قتل عام ایتمکه عازم اولدقلرندن قیس خبردار اولوب وفرت
وکثرتلرینه بناء الحرب خدعة مضمونی ایله عامل وقومنه ای قوم
سزلره هرنه کونه امر ایدرسم امتثال وطاعت ایدرسکز فبها والا بوآن
تیغ جانستانه دوشوب کندیمی اهلاك ایدرم دیدکده جمیعا قومی سمعا
وطاعه دیو کمال انقیاد واتباع کوستردیلر قیس دخی مواشی واثقال
وسائر اموال‌لرینی وحرب وزرمدن عاجز اولان ضعفا وزنانی میانلرندن
افراز واخراج وعسکری کریده ایدوب نصف اللیده اموال ومواشی
وعجزه یی قالدیروب برطرفه روبراه کندی دخی منتخب دلیران جنك
ازموده ایله درپی وصباحه دك طی بادیه وصباح اولدقده لشکر
دشمن خلال کوهلردن بروز وظهور ایلدکده قیس اموال ومواشی
وعجزه یی ترك وجانب اخره توجه ودشمندن فرار صورتنی اظهار
ایلدکده دشمن قفادن رسیده واموال ومواشی حماتدن خالی ومحارب
ومبارزدن عاری اولدیغنی مشاهده ایدوب حذیفه وحمل عسکرلرینه

ای قوم قیس اوزرینه هجوم اولنه غلبه اولندیغی صورتده دخی
نیجه مزلك خونی سفك اولنوب مرغ جانی لانهٔ تندن سمت عدمه
پرواز ایتمسی امر مقرردر لکن جمال واتوق وسائر اموالی اخذ وضبط اولنسه
قبیلهٔ قیس بی برك ونوا اولوب بزمله مقاتله دکل تعیشه اقتدارلری
اولمیوب کیمی اسیربند وبلا وکیمی هلاك اولور دیوب مواشی واموال
اوزرینه هجوم وهر بری قدرتی مرتبه شتر واموال اخذ وغنایمی
جای سلامته ایصال قصدیله متفرق وپریشان اولوب ذبیانیاندن
اون شخص بریرده اولمیوب طمعلرندن هر بری برسمته توجه ایلدکده
قیس بن زهیر ای قوم دشمنمزی غنایم متفرق وپریشان واشغال
ایلدی عطف لجام واخذ انتقام هنکامیدر قفالرندن رسیده وعلی
الغفله قتاله مبادرت وسفك دماء ذبیانیانه مباشرت ایدوب ذبیانیلر
مال غنیمتی محافظ قیدیله مقاتله دن عاجز واکثر مقتول وبقیه سی
زمانخواه اولوب اول اثناده حذیفه وحمل وورقا بن بلال فرار ایدوب
حذیفه نك فرسنك حزامی مسترخی اولوب اسبدن نازل وحزامی
مستحکم واسبنك پالرنده حنف واعوجاج یعنی شاهین اللی اولوب
حنفاء دیمکله مشهوره اولمغله اثر فرسه دشمن متابعت ایله بزه ظفر
یاب اولور خوفیله زیر پای اسبه طاشلر ربط وینه راکب وسوی
سلامته رسیده اولمق امیدیله شتاب وهباء نام موضعده اولان چاهه
قریب برمحله نازل کندیلری بی تاب وتوان اولمغله زین ولجاملرین
الوب اسبلر برطرفده وکندیلر برطرفده اسایش ایلدیلر چونکه قیس
دشمنی هزم وپریشان وحذیفه وحملی تجسس وفرارلرینه واقف
اولدی آیانه جانبه فرار ایلدیلر دیو تفتیش وحذیفه نك فرسی حنفاء نك
اثرینه ظفریاب اولمغه اهتمام وعاقبت نائل بکام اولوب بش نفر دلاور
اثرینه تابع وهباءده اوجنی بی فر وطاقت فتادهٔ خاك اولمش معاینه
ایلدکده شداد بن معاویه ایله قرداشی اسبلرینه توجه ومحافظ وقیس
ایکی مرد دلیر ایله حذیفه وحمل وورقایه هجوم ایلدکلرنده حذیفه
یا بنی عبس بزلر بوحالده ایکن اوزریمزه هجوم وقتالمزه مباشرت

روامیدر قنی عفو وحلم وامان یاقیس دکده برادری حمل کتفینی میانه
برمشت سخت ضرب ایدوب (اتق مأ ثور القول) دیوب مثل اولدی
یعنی سن دشمنه برکلام تکلم خضوع وخشوع ایله نیاز ایدرسن
وخصم عفو وکلامکی قبول ایتمیوب سنی قتل ایدر واول کلام مشهور
وسندن صکره باقی قالوب سنی ضعف وعجزه نسبت ایدوب مذمتله
یاد ایدرلر دیمك اولور مثل مزبور ناسك سندن برکلام مذلل استماع وانکله
تحدث ایتملرینی نهی مقامنده ضرب اولنور فی الحقیقه قیس ترحم
ایتمیوب اوجنی دخی قتل وبنو ذبیانی پراکنده وپریشان وقتللرنده
اکثار ایدوب حذیفه وحملی قتلنه نادم وپشیمان اولوب چندابیات
ایله مرثیه لرین انشاد ایلدی ومقتولنه مرثیه انشاد ایلمك ابتدا قیس دن
صدور ایلمشدر وهباء بلاد غطفاندن برموضعك اسمی اولوب قیسك
ذبیانیان ایله قتال شدیدی اول موضعده واقع اولمغله یوم الهباء
مشهور ومعروفدر چونکه قیس وذبیانیان میاننده حروب متمادی
وطرفینه ملال وکلال عارض اولدی قیس کندی قومنه ذبیانیه یه
مراجعت ومیانمزدن بوشر وفسادك اندفاعنه سعی ومبادرت
ومصالحه یه اظهار رغبت ایدیکز دیو امر ایلدکده قومی یاقیس سن دخی
معاراهی اولورسك بز حاضرز والا سن سزه مباشرت ایتمیوز دیدیلر قیس
دخی ای قوم والله بنم ذبیانیه نك یوزلرینه نکاه ایده جك حالم
قالمدی حجاب ایدرم زیرا هر برینك پدر وبرادر وفرزندلرینی قتل ایلدم
دیوب تك وتنها برطرفه توجه وقبیلهٔ نمر بن قاسطه واصل وکندینك
قیس بن زهیر اولدیغن اعلام وکرم وسرد روزکاری چشیده ایدوب
غنا تأدیب وفقر تذلیل ایلیوب نیك وبدفهم ایدر بر زن ایله جفت
اولمسین اقتراح نبو نمر دخی مرادی اوزره برزنی تزویج وقیس نیجه
زمان انده اسایش واقامت بعده سمت آخره توجه عزیمت ایلدکده
ای قوم سزلك مصاهرت والفت وصحبت جهتیله اوزرمده حقیکز
اولمغله مقابله سنده سزه برقچ کلمهٔ حکمت آمیز تلقین وافاده ایده یمکه
اول کلمه لری دستور العمل ایلیه سز اولا امور یکزده تأنی ایدوب عجله

ایتمیه سزکه مرا دیکز حاصل اوله وکندیکزه برشخصی سید ورئیس
ایلیه سزکه کافهٔ ناس استحسان واستصواب ایلیه ورئیس اتخاذ
ایلدیکزه انقیاد اوزره اوله سزکه باعث آسودکیدر و برشخصه کرم
واحسان مرادیکز اولدقده طلب اتمزدن مقدم اعطا واحسان
ایدیکزکه جبرخاطر قبل السؤال احسندر ومنع وزجری مرادیکز اولان
شخصی قبل اللج والالحاح منع ودفع ایدیکز ومهما نکزه رغبت
واحترام اید وب تکدیرندن احتراز اوزره اوله سز و برشی ایچون
طرفیندن مباحثه اولنوب بنم سوزم اولورسه فلان مقدار دینارو سنك
سوزك اولورسه شومقدار دینار ویردیو برشیئك حصول وعدم
حصولی میانده معانده ایتمیه سزکه بن بنو ذبیان ایله فرسلریمز
مسابقه سنده برمقدار مال اوزرینه مباحثه ایتمك سبیله قرق سنه
محاربه ومقاتله مزه باعث وبرادرم مالکدن ونیجه بها درلردن جدا
اولدم وپدرم زهیرك قبیله سنی واتباع واعوانمزی خراب وپریشان
ایتمکه سبب اولوب عاقبت هباء نام موضعده حذیفه وحمل وورفا
عاجز وفرومانده و بزمله مقاومته اقتدارلری مفقود ایکن غدر وقتل
ایلدم واول عار ناموس سبیله ترك دار و دیار وغربت اختیار ایلدم
دیو ختم کلام وعمان نام بلده یه راهی وعمری آخر اولنجه انده
اقامت وارام ایلدی نمر ابو قبیله اولوب نمر بن قاسط بن هنب بن اقصی
ابن عمرو بن جدیله بن اسد بن ربیعه در روایت اخراده قیس
بنو اسددن برشخص ایله تبدیل قیافت واختیار غربت وسیاحت
ایدوب صحراو بوادیده کیاه سبز وخشك ایله تعیش واوقات کذار وطی
مراحل و برکون سرراهلری عربان دن برقومك خیمه انداز اولدقلری
محله رسیده وجوع وکرسنکیدن بی تاب وتوان اولوب اتفاقا اول
قومك ضیافت وسماط کشیده اولوب آیندکانه اباحهٔ طعام ایلدکلری
وقته مصادفه ایتمکله اطعمه نك رایحه سی قیسك مشامنه واصل
واشتها متقاضی اولوب رفیقیله استشاره واول خیمه کاهه توجه ودفع
کرسنکی وتحصیل قوته خواهشکر وراهی وضیافت کاهه قریب

اولدقده قیسه شهامت نفس وعلو جناب وناموس تقاضا ایدوب
عزیمتندن رجوع وکدایان مثال اباحه اولنان طعامدن سیر اولوب
ارتکاب مذلت ایلمدن موت اهوندر ملاحظه سیله رفیقنه ای یار موافق
سن عزیمتکدن رجوع ایتیوب دفع کرسنکی ومرادیکه نائل اول و بن
برمقدار بو محلده توقف ایدرم دیوب رفیقی دفع آرزویه توجه وقیس
رجعت و بردرخت سایه سنده اقامت و برك درختدن تناول ایده رك
فرط جوعدن وفات ایلدی * وایاس بن معاویه انما استضاء متن
بمصباح ذکائك * وایاسك فراست وذکاسی سنك
رشد وفطنتك سراجندن ضیادار اولدی یعنی ایاس رشد
وذکایی سنك عقل نادره دانکدن استفاده ایلدی ظن ایلدم مومی الیه
ایاس بن معاویه بن مرة المزنی درکه بصره ده قاضی اولوب کنیه سی
ابو زایله در وذکا وفراست واجوبهٔ بدیعه ومسکته ایله معروف اولمغله
(ازکن من ایاس) دینوب ضرب مثل اولنورز کن تفرس وظن معناسنه در
وشاعر (زکنت من امرهم علی مثل الذی زکنوا) دیمشدر و بعضیلر
اذکی من ایاس دیرلر حتی ابو تمام عبد الملك ابن مروان حقنده بر قصیده سنده
(اقدام عمرو فی سماحة حاتم * فی حلم احنف فی ذکاء ایاس * بیتنده ذکا
لفظنی اختیار ایلمشدر حارثه بن عایشه دن روایت ایدرکه ایاسك
ابتدا ذکا وفطنتنه شاهد اولوب معروف بالذکاء اولمسنه باعث بودرکه
ایاس حدیث السن ایکن شامه واروب برپیر سال خرد وناتوان
پژمرده شخص ایله مخاصمه وعبد الملك بن مروان طرفندن نصبکرده
اولان قاضی حضورنده ترافع ایچون احضار ایلیوب خصمی اولان پیرك
قاضی ایله معارفه سی اولمغله حمایه وتخلیص مراد وایاسه استحیا
اتمزمی سنکه حدیث السن ایکن بو مقوله کبیر السن پیرو ناتوان ادمی
تعجیز ایدرسك دیدی ایاس دخی یا قاضی بن حق طلب ایدرم حق ایسه
بو آدمدن اکبر و بزرکدر دیدکده قاضی جوابدن عاجز ومکابره ایله
اسکت یا صبی دیو سکوت ایله امر ایلدی ایاس دخی بن سکوت ایلدیکمده
دعوامی کیم ادا وافاده ایدر دیدی قاضی غضب ایدوب یا صبی بو مجلس

آخراولنجه سندن بركلمهٔ حقـه صادره اولميه جغى معلومم اولدى
هرنه كه تكلم ايدرسك دروغدر ديدكده اياس (اشهد ان لااله الا الله)
ديوب قاضى يى اسكات وتخجيل قاضى دخى قالقوب عبد الملكه واروب
وكذشته يى نقل ايدوب عبد الملك ياقاضى اول صبى نك مرامنه مساعده
وامرنى اتمام وشامدن برطرفه ذهـابنه امر ايله كه خلقى افساد
وبرفتنه ايقاظ ايدوب متضرر اولورزديدى قاضى دخى مأمورا ولديغى
وجه اوزره حركت وعمل ايلدى روايت اخراده ذكاسـنه دلالت ايدن
موادك ابتداسى بودر كه اياس صباوتى عالمنده معلم خانه ده تعلم علوم
ايدركن بركون كفرهٔ ضلالت پيشه مكتبه قريب برمحـلده تجمع واهل
اسلامى هزل كونه خنده كنـان مسلمانان بهشتده اطعمهٔ متنوعه اكل
ايدوب بدن انسـانده منهضم اولانك فضله سنى استفراغ ايتمـك
يوقدر زعم ايدرلر ديوغائط مراد ايدوب هرزه كوللك ايلدكلرنده
اياس استادنه يامعلم اكل اولنان طعامك اكثرى بدن انساندن جزء
اولوب منهضم اولمسى مسلم اصحاب عقول دكليدر ديدى معلم
دخى بلى مسلمدر ديدى ايمدى اكثرا طعمه بدنه سريان ايلديكى مسلم
اولدقده باقى سنى دخى بارى تعـالى بدن انساندن جزء ايدوب هضم
ايتدرمكه قادر درديوب كفرهٔ بدفعـال ملزم وساكت ومعلمى اياسك
بالبديهه جواب مسـكت تداركنه متعجب اولدى مرويدر كه اياس
اداء حج شريف قصديله بردفعه دخى شامه واروب محمل سوارا ولمق
مراد ومكارى يه كندى كبى بررفيق وعديل تدارك كنه امر ايدوب
مكارى تدارك وموسم حجده محمل بند عزيمت واوج كون طى مراحل
ايدوب رفيقى ايله قطعـا مكالمه ايلمديلر ودوردنجى كون اياس عديلنه
ياعبد الله اسمك ندر ديو فتح كـلام اول دخى غيلا ندر ديدكده
غيلان القدرى ميسـك بلى غيلان القدرىيم ديوب غيلان دخى نام
اياسى سؤال اول دخى افاده وغيلان اياس ابو وائله ميسك ديوب اياس
بلى ابو وائله يم ديدكده اياس ياغيلان بن سـكامى بعض حكايات نقل
ايده يم بو خسه سن بكامى نقل ايدرسك ديدى غيلانى دخى يااياس

سن نقل ايله ديوب اياس ياغيلان سكا اهل جنت واهل جهنم وملائكه
وشيطـان وعرب وعجمك كلاملرينى نقل ايده يمكه اهل جنت جنته
دخوللرى وقتنده (الحمـد لله الذى هدانا لهذا وما كنـا لنهتدى
لولا ان هدانا الله) ديرلر واهل جهنم حين دخوللرنده (ربنـا غلبت
علينا شقوتنا وكنا قوما ضالين) ديرلر وملائكه (لا عـلم لنا الا ما علمتنا)
ديرلر وشيطان (رب بما اغويتنى) ديرو عرب * لا يمنعك الطير شيئا اردته *
فقد خطت الاقلام ما كنت لاقيا * دير يعنى مراد ايلديكك شيدن سنى
طير منع ايلمز تحقيق سنك ملاقى اوله جغك خيروشردن هرنه ايسـه
كتب وتحرير اولنوب سرنوشتك ظهور ايدر تطير وتشأم جائز دكلدر
وعجم كويند كه (سنك لعل شود درمقام صبر آرى شود وليك بخون جكر
شود) ديدكده اياسك معلوماتى غيلانى اعجاب ايلدى واياسه توجيه
قضا اولنمغه سبب بودر كه عمر بن عبد العزيز اهالئ شامدن بصره يه
برشخص ارسـال واياس ايله قاسم بن ربيعة الحوشى يى برمجلسه جمع
واستحقاق واستعدادلرينى امتحـان واختبار ايليوب هر قنغى سى
اولى وار جمع ايسـه اكا توجيه قضا وتعيين وامضا اولنسون ديوامر
شـامى دخى اياس وقاسمى جمع واختبار ايليوب توجيه قضا اولنه جغى
معلوملرى اولدقده ايكيسى دخى ابا وامتناع وهر برى اوزرندن
دفع ايتمك قصدنده اولوب اياس ياشـامى بنى وقاسمى بو بلده نك
افقهى اولان حسن بصرى وابن سيريندن سؤال ايله ديدى قاسم
دخى كندويى ترجيح ايده جكلرينى بيلوب ياشـامى بزلرى سؤاله حاجت
يوقدر والله اياس بندن افضل وقضايه اعلمدر واكر بن صادق اولوب
ارتكاب كذب ودروغ ايتمزسم بو قولمده دخى صادق اولوب اياسـه
توجيه قضا اقتضا ايدر اكر بن كاذب ايسم كاذبه تقليد قضا جائز اولميوب
بنه اياسه تقليد اولنمق لازم كلور ديدكده اياس ياشامى سن بو آدمى
شفير جهنمه كتوروب اقامت ايتدردك اول دخى بر يمين كاذب ايله كندويى
نار جهنمدن تخليص ايلدى زيرا يمـين كاذبه اقدامندن استغفار ايله
مغفور ونار دوزخدن رهاياب اولمش اولور ديدى وشامى اياسى ترجيح

ايدوب يا اياس چونكه بو نكته يه مطلع اولدك قضايه سن احق واولاسك ديوب اياسه تقليد قضا ايلدى ونيجه زمان قاضى اولوب بعده فرار ايلدى وتوجيه قضا اولندقده حسن بصرى حضرتلرى اياسه كلوب اثناى مصاحبتده اياس كريه كنان يا ابا سعيد بكا ثقاتدن بالغ وواصل اولديكه قضاة اوج نوع اولوب برنوعى هواسنه ميل تبعيت ايله حكم ايدر اول قاضى اهل ناردر وبر نوعى هواسنه تبعيت ايلمز لكن اجتهادنده خطا ايدر اول دخى اهل ناردر وبرنوعى اجتهادنده مصيب اولور اول قاضى اهل جنتدر ديدكده حسن بصرى حضرتلرى يا اياس بارى تعالينك داود عليه السلام قصه سنده بيان وحكم بيورديغنده بونقل ايلديكك كلامى رد ايدر شى واردر زيرا *ففهمناها سليمان وكلا آتيناه حكما وعلما * آية كريمه سنده بارى تعالى حضرت سليمانه حمد ايلدى داود عليه السلامى ذم ايلمدى ديو تسليه بخش اولدى قاضى بيضاوى ذكر ايدر كه داود عليه السلامك زماننده برسورى كوسفند بر كيمسه تسليه نك سبزه وطرى ورسيده اولمامش مزرعه سنه بر كيجه كيروب خراب واتلاف ايلدكده داود عليه السلام حضورنده صاحب كوسفند ايله مرافعه اولدقده داود عليه السلام غنمى حرث صاحبنه حكم بيوردقلرنده سليمان عليه السلام هنوز اون برياشنده ايدى ايكى طرفه اوفق وانسب اولان بودر كه غنملر حرث صاحبنه تسليم اولنه حتى لبن واولاد وصوفندن انتفاع ايده وحرث يعنى مزرعه ارباب غنمه تسليم اولنه كه انلر دخى زرعى تربيه ومحافظه ايدوب حالت اولاسنه عود ومعمور اولدقده ينه غنملر صاحبنه تسليم وحرث صاحبنه رد اولنه ديوب بوكونه حكم ايلديلر مدائنيدن مرويدر كه برشخص بر كيمسه يه بركيسه ايله ممهور برمقدار دينار امانت وايداع ومدت مديده غيبوبت وامين اوله جق شخص خيانت ايدوب مهرنى فك ايتيوب كيسه نك برطرفندن التونلرى اخراج وبدلى برمقدار دراهم وضع ومال صاحبى بعد زمان كلوب وديعه سنى طلب اولدخى كيسه يى مهريله تسليم وصاحب مال دنانير دراهمه تبديل اولنديغن معاينه ومنازعه وابى هبيره حضورينه احضار ابو هبيره دخى اياسه ترافع ايتديروب قطع نزاع ايده

ديو امر وحواله ايلدكده اياس امانت وضع اولنان كيسه يه توجه ونه مقدار زماندرسكا ايداع ايده لى ديو استعلام مودع دخى اون سنه مرور ايلدى ديوزمان ايداعى تعيين وخصم اقرار واياس كيسه نك مهرنى فك وازاله ودرهملرى نشر وسكه لرينه نظر واراءت ايليوب بعضى التى سنه لك وبعضى بش سنه لك وبعضى دخى اقل معاينه اولندقده اياس اى كشى ايداع اولنه لى اون سنه در ديو اقرار ايلمش ايدك وتاريخ دراهم بش التى سنه لك اولديغن سن وحضار مجلس معاينه ايلديلر جوابك ندر ديدكده مودع بالضروره خيانتنى اقرار ايليوب مالى تحصيل ايلديلر وبركون اياس مجهولى برشخصه نكاه وبوشخص غريب الديار وشهر واسطدن ومعلم مكتب اولوب برغلامى فرار ايلمش ديو خبر ويردى وتفتيش اولنوب اخبار ايلديكى كبى ظهور ايليوب اياسك شخص معهود معلومى دكل ايكن احوالنه وقوفى امر غريب اولمغله تفرسندن استعلام اولندقده اياس كوردمكه سوق وبازارده مشى وحركت ايدر ايكن اطراف واماكنه دقتله نكران اولور بلدمكه غريب الديار در ولباسنده خاك سرخ نشانه سى دلالت ايدر كه واسطى اوله وصبيانه راست كلدكده التفات وسلام ويروب رجاله سلام داده اولمزدى بلدمكه معلم صبياندر وهيبت وشوكت صاحبى اولنلره التفات ايتيوب البسه خلقه وكهنه لابس اولوب زى فقراده اولنلره امعان نظر ايدردى بناء عليه عبد آبق تفتيش ايلديكى معلومم اولدى ديوب هركس فراسته تحسين ايلديلر وبركون حاكم بلد حكم ابن ايوب اياسه سن خارجى ومنافق سك البته سندن بر كفيل استرم ديو تعجيز ايلدى اياس يا امير سن كفيل اول زيرا سندن زياده بنى بيلوب احوالمه عارف برشخص معلومم دكلدر ديدى حكم دخى سنى بلمم زيرا سن اهل عراقدن وبن اهل شامدنم ديدكده اياس يا امير چونكه بنى بلمزسك شمدى حقمده ايلديكك شهادت نه ايدى ديوب تخجيل ايلدى وبرسنه رؤيت هلال رمضان ايچون خلق تقيد واهتمام ايدوب برفرد معاينه ايده ميوب انس بن مالك رضى الله عنه حضرتلرى بن مشاهده ايلدم ديو حضور اياسده خبر ويردكده

شريفلری يوزسنه يه قريب اولوب برفرد مشاهده ايده مديكنی ملاحظه
وتأمل ايدوب انس حضرتلرينه نه طرفده مشاهده ايلديكز ديو
استعلام انس رضی الله عنه دخی تعيين جهت وخلق بنه اوطرفه
امر ار نظر ايليوب رؤيت هلالدن عاجز اولدقلرنده اياس انس
حضرتلرينه نزديك ودقت امعان ايله وجه شرفلرينه نظر ايدوب
حاجبلرندن برموی سفيد اوروب چشمی مقابلنده ايستاده اولمش
كوردی وموی صغايوب وانس حضرتلرينه بر دخی نظر ايله
ديوب انس حضرتلری هرچندكه جهتمز بوره يه نظر انداز اولدی
برشی معاينه ايده مدی و بركون اياسه سنده برقبح عيب موجود در
اولا ذميم الشكل سن ثانيا كلامك سنی اعجاب ايدر ثالثا قضا وحكمده
عجولسن ديدكلرنده اياس ذمامت شكلده مدخلم اولميوب من قبل الله
در وكلامی معجب اولديغم سزلر بنم كلامه تعجب اتمز مبسز ديدكده
جمله سی عظيم تعجب ايده رز ديديلر اياس دخی چونكه بندن صادر
اولان كلامه سزلر تعجب ايدرسز اول كلامه بنم عجيبم اولی واليقدر
وحكمده عجله ايدرسن ديو مؤاخذه ايلديكز شوانكشتلرك عددی
نه مقدار ديوب دستنی اراءت قوم بلا توقف بشدر ديديلر اياس دخی
باقوم جوبده نيچون عجله ايدرسز بر بر انكشتلری عد وتعداد
ايله سكز مناسبدر ديدی قوم معاينه اولنان شيده توقف وملاحظه يه
نه احتياج ديدكلرنده اياس ای قوم بن دخی معلوم ومشاهدم اولان
حكمده نيچه توقف ايده يم ديوب قومی اسكات وافهام ايلدی وشهر
واسطه داخل اولديغی كون ای قوم واسط بوكون سزلردن خيار
وشرار اولنلر معلومم اولوب تفتيش واختباره حاجت قالمدی ديدكده
قوم واسط سببندن استعلام اياس دخی بنم بو بلده يه داخل اولان
قوم ايكی صنف اولوب بر صنفی خيار ايدی كه انلرله سزدن الفت
وصحبت ايدنلر قومكزك خياری وبرصنفی شرار ايدی كه انلرله اختلاط
ومعاشرت ايدنلر قومكزك شرار و بد سرشت اولدقلری معلومم اولدی
ديوب اهالی واسط فراست اياسه ساباش خوان اولديلر و اياس

فراست وطنی والده مدن تعلم واستفاده ايلدم ديو مادرنی هر بار
ستايش ايدردی فی الحقيقه مومی اليها خراسانيه اولوب قومی ميانده
فراست وحدت طبع وزكاء مفرط ايله مشهوره ايدی ومومی اليه اياسك
زكن وفراسته متعلقه اخبار كثيره سنی وافسانۀ عجيبه سنی مشتمل
بر كتاب تأليف اولنوب زكن الاياس تسميه اولنمشدر ازان جمله اياسك
نوادرزكيتدن بری بودركه بر طرفدن نباح كلب استماع ايدوب
بوكلب شفير بئرده مربوطدر ديوب تجسس اولدقده ديديكی كبی
بولنوب سبب تفرسندن سؤال اولندقده نباحی دائما بر طرفدن استماع
اولنديغندن مربوط اولديغی و نباحی صدا ويرديكندن قم جاهه
مربوط اولديغی تفرس ايلدم ديدی بری دخی بودركه بر علف
زارده بركاو اعتلاف ايدردی اياس بو كاو يك چشمدر ديو نظر
اولندقده فی الحقيقه اعور بولنديلر وتفرسی وجهندن سؤال ايلديلر
اعتلافی جهۀ واحده دن اولديغندن فهم ايلدم ديدی بر دخی بودر
كه برمقدار قوم برمحله تجمع ورطب اكل وچكردكن متفرق و پريشان
رمی والقا وذباب بر طرفه رمی اولنان نواته تجمع وطرف آخره رمی
اولنان نواته التفات اتمزلردی اياس مشاهده ايدوب مكسلرك تجمع
اتمدكلری طرفده حيه واردر ديو تعيين ايلديكی محل حفر اولندقده
حيه ظهور ايليوب تفرسندن سؤال ايلدكلرنده ذبابك عدم تجمعی
رايحۀ سمی استشمام ايلدكلرندن اولمغله تفرس ايلدم ديدی بری
دخی بودركه برخروسه نكاه ايدوب بو خروسه هرم كلمش ديوب
سبب تفرسندن سؤال اولندقده حبوبانه ظفر ياب اولدقده تنقر ايدوب
نقرقر ايلميور اكرشاب اولسه هم تنقر وهم ماكيان مجتمع اولسون
ايچون تقرقر ايدردی ديدی بردخی بودركه بركون اياس برمسجدده
برجاريه مشاهده ايلدی كه دستنده پوشيده لی برطبق وار بو طبقده
جرادوار درديدی فی الواقع اويله مشاهده وتفرسندن سؤال ايلدكلرنده
طبقی دستنده خفيف مشاهده ايلدم ديدی بری دخی بودر
كه مجلس اياسه ايكی شخص ترافعه كلوب بری آخردن بر مقدار مال

ادعا و طلب و مدعی علیه انکار ایلدکده مدعی تأکید مدعی ایدوب حتی مالی
سکا فلان شجره التنده ویرمشدم دیدی و مدعی علیه انکارنه مصر اولدقده
ایاس مدعی یه مالی تسلیم ایلدیککدرخت سایه سنه وار وانده بر مقدار
توقف و ملاحظه ایله بلکه حقیقت حال خاطریکه کله دیوب مدعی
امتثال و درخت جانبنه راهی و مرور ایدرکن مدعی علیهه اقچه یی تسلیم
ایلدیکی درخته واصل اولدیمی دیو سؤال ایلدی مدعی علیه هنوز
واصل اولمدی دیدکده قم یا عدو الله انت خائن دیو بالضروره مالی
اقرار ایتدیروب تحصیل ایلدی و ایاسک سنی طقسان التی سنه یه بالغ
اولوب یوز یکرمی بر سنه سی دار بقایه ارتحال ایتمشدر و فات ایلدیکی سنه
مناممده پدرم معاویه ایله بر راسبه سوار و مسابقه قصد ایدوب بر بریمزی
سبق و تجاوز ایده مدک دیو نقل ایتمشدی فی الحقیقه پدری دخی طقسان
التی یاشنده وفات ایتمشدر * سحبان انما تکلم بلسانك * وسحبان متن
فصاحت و بلاغتده شهر تشعار اولمسی سنك زبان ملاحت نشا نکله
تکلم ایلدیکی سبب ایله ایدی ظن ایلدم مومی الیه سحبان زفر بن
زفر بن ایاس الوائلیدر که فصاحت و بلاغتله موصوف و خطابتده
یکه تاز میدان اعجاز و بیان اولمغله معروف اولوب مومی الیه ایله
(افصح من سحبان) دیوب ضرب مثل اولنوردی زمان جاهلیتده
ظهور و وقت اسلامه رسیده و اسلامی قبول و هجرة مصطفوی علیه
السلامك اللی دوردنجی سنه سی ارتحال دار بقا ایتمشدر اصمعیدن
مرویدر که قچان سحبان خطبه قراءت ایلیه عرق ریز و خوی کرده
اولوب تکلم ایلدیکی کلماتی تکرار و اعاده ایلیوب بلا توقف و تلعثم
عبارات سلسه و تعبیرات لطیفه ایله اتمام خطبه ایدنجه ایستاده
اولوب فارغ اولنجه جلسهٔ یسیره دخی ایلمزدی و بر وقتده
خراسان کاربانی ایله معاویه رضی الله عنه جانبنه محمل بند عزیمت
اولوب معاویه رضی الله عنه قدوم سحبانندن خبردار و مجلسنه احضار
و کلمات بلاغت آمیزنی استماع قصد ایدوب تکلمنه امر سحبان دخی
تکلمه اقتداریمه وسیله اولان عصامی کتورك دیو عصاسنی طلب اتباع

معاویه دخی بو مجلس مجلس امیر المؤمنیندر عصایی نیلرسن عیبدر
دیدکلرنده سحبان موسی علیه السلام رب العالمینك مخاطبی اولدیغی حالده
عصاسی دستنده ایدی اول وقتده موسی علیه السلام عصایی نیلردی
دیدکده معاویه رضی الله عنه خنده کنان برعصا کتورك بیور دیلر اتباع
دخی بر آخر عصا کتوروب دست سحبانه صوندیلر وسحبان پایی ایله
چارپوب کندی عصامی استرم دیدی و عاقبت کندی عصاسنی
احضار ایلدکلرنده الوب قراءت خطبه یه ایستاده و صلاة ظهردن
وقت صلاة عصره قریب اولنجه تکلم ایدوب وعظی متمادی اولدی
و اثنای وعظده کندیدن تنحنح و سعال و تردد و توقف و انفعال
ظهور ایتمیوب هر نه کونا نصیحه شروع ایلدی ایسه اتمام و اکمال
ایدوب بو ذکر اولنان حالت کندیدن زائل اولمادی عاقبت معاویه
رضی الله عنه کفایت ایدر دیمك ایچون دستی ایله اشارت سحبان دخی
کلامی قطع ایلمه دیو اشارت ایلیوب معاویه رضی الله عنه ای سحبان
وقت صلاة فوت اولیور دیدکده سحبان صلاة ایشته امامکده در
بز حالا صلاة و تحمید و وعد و وعیده یز دیوب معاویه رضی الله عنه
یا سحبان سن اخطب عرب سن نظیرك یوقدر دیو ثنا سحبان دخی
عجم و انس و جنك دخی اخطبی یم دیو مباهات و اعتنا ایلدی
و سحبانك خطبهٔ بلیغه سندن بری بودر * ان الدنیا دار بلاغ
والآخرة دار القرار ایها الناس فخذوا من دار ممرکم لدار مقرکم ولا تهتکوا
استارکم عند من لا تخفی علیه اسرارکم واخرجوا من الدنیا قلوبکم
قبل ان تخرج منها ابدانکم ففیها حییتم ولغیرها خلقتم ان الرجل
اذا هلك قال الناس ماترك وقالت الملائکة ماقدم لله اباؤکم قدموا
بعضا یکون لکم ولا تخلفوا کلا فیکون علیکم * یعنی ای قوم چونکه
دنیا دار بلاغ و ممر و آخرة دار قرار در دار ممرکزده دار قرارکزده
فائده لی عمل تحصیل ایدوب اسرارکز خفی و پنهان اولمیان باری
تعالی حضورنده عرض و ناموسکز پرده سنی هتك و دریده ایتمیوب
دنیادن ابدان و اجسادیکز خروج ایتمزدن مقدم قلبکزی اخراج

یعنی دنیایه محبت ومیلی ترك ایدك کرچه دنیایه کلوب مجتمع اولدیکز
لکن دنیادن غیری شی ایچون خلق اولندیکز تحقیق بر آدم وفات
ایلدکده ناس نه مقدار مال ترك ایلدی دیو سؤال ایدر وملائکهٔ کرام
یدرلر یکز عندالله مقبول اوله جق نه مقدار عمل ایله کلدی دیرلر امدی
بعض مالکزی وجوه خیره صرف ایله یکزکه دار قراریکزده سزه فائده
مند اوله وجمیع مالکزی وزثه یه ترك ایلمه یکز که سزه فقط وزری
عائد اولور وسحبان طلحة الطلحات دیمکله معروف اولان طلحة بن
عبدالله التیمی مدحنده بو بیتلری انشا ایلمشدر * یاطلحة اکرم
من بها حسبا واعطاهم لتالد * منك العطا فاعطنی وعلی
مدحك فی المشاهد * بها حسن معناسنه وحسب کشینك مفاخر
آباسنده عد ایلدیکی شرف معناسنه در و بعضیلر انسانك حسبی دینی
در دیدی و بعضیلر مالی در دیدی وابن سکیت حسب وکرم انسانك
کندی نفسندن حاصل صفتلر در وآباسنده شرف اولمق لازم دکلدر
وشرف ومجد پدری طرفندن سرایت ایدر دیدی وتالد مال قدیم
واصلی اولوب صاحبی یانده وجوده کلەکه طارینك نقیضیدر مآل معنای
بیتین ای حسب وکرم ومال صاحبی اولنلرك زیاده حسنی وکریمی
اولوب کندی ملکنده تولد وظهور ایدن مالی زیاده اعطا و انعام
ایدیجی طلحه سکا لایق اولان اعطا واحساندر سن اعطا ایله بکا دخی
لازم اولان عندالناس سنك مدحکدر بن دخی مشاهده سنی مدح
وثنا ایدرم دیمك اولور وطلحه یه بو بیتلری انشاد ایلدکده یاسحبان
بندن هرنه طلب ایدرسن احسان ایدرم دیدی سحبان دخی فرس وردایله
فلان قصری احسان ایله دیدکده طلحه حیف سکا یاسحبان که
بندن کرمی کندك قدر وهمتکه کوره طلب ایلدك اکر بنم همت ومنزلتمه
کوره طلب ایلمش اولسك سکا فرسلریمك وقصرلریمك مجموعنی احسان
ایدردم دیوب مطلبی اولان فرس وقصری اعطا ایلدی وفرس ورداشقر
ایله کمیت میانده برلون ایله ملون فرسدر وموما الیه طلحه الطلحاته طلحه
الخیر وطلحه الفیاض دخی تسمیه اولنوب صحابهٔ کرام رضوان الله تعالی

علیهم حضراتندن ابتدا هجرت ایدنلردن وعشرهٔ مبشره دندر
رضی الله عنهم اجمعین * وعمروبن الاهتم انما سحر بیانك *
وعمروبن اهتم سنك بیانکله سحر ایلدی ظن ایلدم یعنی منطق فصیحك
ومعانی بی عبارات بلیغه وتعبیرات فصیحه ایله اظهار وتدقیق
ایلیوب سحر مشابه سنده برمعنایی نیجه الفاظ لطیفه ایله ادا ایلدی
دیمك اولور موما الیه عمروبن سنان الاهتم ابن سمی تمیمی منقری اولوب
سنانك میان عربانده یوم الکلاب دیمکله معروف اولان رزمده ثنیه سی
یعنی اوك دیشی منکسر اولوب هتم کسر ثنیة معناسنه اولمغله اهتم ایله
تلقیب اولنمشدر ومنقر تمیمدن ابو حی اولوب منقر بن عبید بن حرب
بن عمروبن کعب بن سعد بن زید مناة بن تمیمدر وموما الیه عمرو بنو تمیمك
زمان جاهلیت و اسلامده کبار و سادات وخطبا وشعرا سندن
بلیغ القول وفصیح الکلام وسخن سنج ونادره دان اولدیغندن
ماعدا حسن وجمال صاحبی اولمغله مکحل تسمیه ایلمشلردی وموما الیه
عمرو ایله زبرقان بن بدر الفزاری رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مجلس شریفلرینه داخل وشرف اسلام ایله مشرف
اولمشلر در رسول الله علیه السلام ایکیسنه دخی اکرام بیوردلر ایدی
و برکون عمرو زبرقانك احوالندن سؤال بیوردقلرنده عمرو یارسول الله
زبرقان قومی میاننده مطاع ونافذ الکلم وتکلمه قادر وکندویه استناد
وانتساب ایدن قومی حفظ وحمایه ایدر دیو وصف ایلدکده زبرقان بو رتبه
ثنایه قانع اولمیوب یارسول الله عمرو بنم خصال حمیده مدن بو ذکر
ایلدیکندن برتر خصالمه واقفدر لکن بکا حسد ایلیوب کتم ایلدی
دیدکده عمرو والله یارسول الله زبرقان قلیل المروءة وضیق المبرك یعنی
قلیل المال ولئیم الخال واحمق الوالد اولوب مقدما فقیر الحال وغنا
وثروتی قریب العهد برآدمدر ووالله مدح وثناسنده کاذب اولمیوب ذم
وقدحنده صادقم وبن برآدمم که زبرقاندن راضی ایکن معلومم اولانك
احسنی ایله مدح ایلدم وشمدی غضبناك اولوب معلومم اولانك اقبحیله
مذمت ایلدم دیدکده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلری

* ان من البيان لسحرا * بيوردیلرو بو حدیث شریفی صاحب مشارق علی کرم الله وجهه روایت ایتمك اوزره بخاریدن نقل وذکر ایدر لکن شارینك تخریجی عبدالله بن عمرو روایت ایتمك اوزره در ومعنای شریفنده قوم اختلاف ایدوب بعضیلر مدح مراد در زیرا بیان منطق فصیح ایله ضمیرنده اولانی اظهار وتفهیم اولوب فهمه سحر اطلاق اولنور که حدة تأثیری اولوب قلب سامع سریعا قبول ومیل وسحردن متعجب اولدیغی کبی بیاندن دخی متعجب اولمغله سحر مشابه سنده در یاخود مثلنی اتیانده عجز نمایان اولمغله سحره مشابه اولور وقوم متفقدر که حق صورة باطلده تصویر واراءت و باطلی صورة حقده تصویر واراءت اعلای درجهٔ بلاغت وفصاحتدر وبعضیلر مراد ذمدر زیرا سحر قلب التون کبی ظاهری باطننه مخالف اولور باطلی حق صورتنده اراءت ایتمکدن عبارتدر و بیان کثرت کلام ونفاق معناسنه در زیرا پیغمبریمز علیه السلام حضرتلری * الحیاء و العی شعبتان من الایمان والبذاء والبیان شعبتان من النفاق * بیوردیلردیوب بو حدیث شریف مدلولی ایله ذم اولمسنه ذاهب اولدیلر عی بیانك ضدیدر یعنی تکلمه عدم قدرت معناسنه اولوب بذاء حیانك ضدی وفحش معناسنه اولوب فلان بذاء اللساندر دیرلر لکن صحیحی قول اولدر زیرا قول ثانینك مناسی بیان نفاق معناسنه اولمقدر بو محلده ایسه خلاف ظاهردر وزبرقانك اسمی حصین اولوب عمامه سی زردرنك اولمغله زبرقان تسمیه ایلدیلر وزبرقان مخضرموندن اولوب مخضرم جاهلیتده واسلامده انشاد شعرا یدنه دیرلر وحسان بن ثابت ولبید بن ربیعه ونابغهٔ بنی جعده دخی مخضرموندر یاخود مخضرم تسمیه اولنمغه باعث کفردن منقطع واسلامه متصل اولملریدر یاخود نزول قران کریم ایله شعرلری رواجدن قالوب اعتبارلری ساقط وقاصر اولدیغیدر عتبی ذکر ایدر که احنف بن قیس ایله موما الیه عمرو بن الاهتم عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری مجلسنه حاضر اولوب حضرت عمرمز بونلره ریاست وولایت توجیهی ایچون اختیار وامتحان بیوردقده بنو تمیم دخی مجتمع وحاضر بالمجلس اولوب احنف بو بیتی انشاد ایلدیکه

سقطات احنفدن معدوددر * ثوی قدح عن قومه طول ما ثوی * فلما اتیهم قال قوموا تناجدوا * ثوی مکانده اقامت معناسنه اولوب تناجد مقاتله معناسنه درمأل معنای بیت عمرو قومنه رئیس ووالی اولدیغی مدتده خمر توقف ونحلنده یعنی خمده اقامت ایلمش ایدی و بو کونه تعجیز ومتعدنصکره یوم قتالده قومنه کلوب دشمن ایله مقاتله ومحاربه ایدیکز دیوامر واقدام ایدر دیمك اولوب عمرو جوابنده یا احنف بزلر وسزلر اول وقتده رأی جاهلیتده اولوب فضیلت وسیادت جاهل ونادان اولنلر ایچون اولوب خونلریکزی ریزان وزنانکزی سبی واسترقاق ایلمش ایدك شمدی لله الحمد دار اسلامده اولوب فضل وشرف حلیم اولنلر ایچوندر همان باری تعالی سزی وبزی مغفرت ایلسیه دیوب احنفه غلبه ایلدکده ریاست عمروه متعین اولوب بو بیتلری انشا وانشاد ایلدی * ولما دعتنی للریاسة منقری * لدی مجلس اضحی به النجم بادیا * شددت لها ازری وقد کنت قبلها * لامثالها قدما اشد ازاریا * ازر قوت معناسنه اولوب آیتده * اشدد به ازری * وارد اولوب اشدد ظهری ایله تفسیر اولنمشدر وفلان کیمسه یه معاونت ایلدم دیه جك یرده آزرت فلانا دیرلر وقدم کسر قاف وسکون دال ایله قدمدن اسم اولوب اسم زمان قلنمشدر مأل معنای بیتین وقتا که قبیلهٔ منقر بنی ریاست ایچون انکله نجم ضیادار ومنور اولور مجلسه دعوت ایلدی بن اول ریاست ایچون ظهرمی شد قوة وقدرتمی اول ریاسته زیاده ایلدم که بو ریاستك امثالنه خیلی زماندن بروشد ازار ودامن درمیان ایدوب اجرای ریاسته تقید واهتمام ایدردم دیمك اولور وموما الیه عمروك کلام پند آمیزندندر که حلمی ایله جهلنی رد ودفع ایدن کیمسه خلقك اشجعیدر زیرا جهلدن بتر دشمن اولماز وخمری مبالغه ایله ذم وقدح ایدردی حتی زمان جاهلیتده دخی تحریم وقومنی شربدن منع ایدردی نتکیم مقدما ذکر اولنان احنفك بیتندن منفهم اولور وزمان جاهلیتده خمری منع ایدوب ای قوم نه اولیدی عقل اشتری اولنمق اولیدی زیرا هیچ عقلدن انفس وطیب برشی یوقدر وعجبدر که

نوش می ایدنلر حق اقچه سیله اشتری وکندی رأسلرینه ادخال وثیاب
فاخره لر بن قیٔ ایله تلویث ایدرلردیردی مومی الیه اللی یدی سنه سنده متن
ارتحال دار بقا ایلمشدر رحمة الله علیه ٭ وان الصلح بین بکر وتغلب
انمـا تم برسالتك ٭ وقبیلهٔ بکر ایله قبیلهٔ تغلب میاننده اتفاق وصلح
سنك رسالت ومباشرتکله واقع وتمام اولدی ظن ایلدم بکر و تغلب
بنو وائلدن برقبیله در که ایکی سنك اشرفی اولان کلیبی جساس قتل
وفرار ایلدکده کلیبك برادری مهلهل قبیلهٔ جساس ایله محـاربه‌زی
ایکی قبیله فنا بولنجه متمادی و عظمای قبیلتین قتل اولنوب مهلهل
حربدن فارغ ومتضجر وخاللری قبیله سنه راهی اولوب حروبه بادی
بسوس اولمغله بو حروبه حرب البسوس تسمیه ایلدکلری مقدما ذکر
اولنمشدر چونکه اشراف وسـادات قبیلتین قتل اولنوب ایکی طرفه
دخی کمال مرتبه ضعف طـاری اولدی تعب قبیلتین مصالحه‌یه رغبت
وکنده ملکی وشاعری امرء القیسك جدی اولان حارث بن عمرو بن معاویه
الکندی یه احوالرندن شکایت ایدوب سفهاوادانیز امراوشرفامزه
غلبه وقوی ضعیفی افنا واهـلاك ایلدی بزه عنایت ومرحمت ایدوب
اوزریمزه بر ملك تعیین ایلیه‌سز که قویلر یمزدن اخذ انتقام ومظالمی
رفع ودفع وقبیلتین میاننده متمـادی اولان مخاصمه وقتالی مصالحه
ومسالمه یه تبدیل ایلیه بزدخی اول ملکه شتر وکوسفندلرویروب اکرام
و امرینه رام اولورز لکن قبیله لریمزدن اولمسونکه بعض قبیله راضی
اولوب انقیاد و بعض مخـالفت وعناد ایدوب حرب وقتالك عـدم
انقطاعنه باعث اولور دیو رجا ایلدکلرنده حارث بن عمرو مراجعتلرینه
مساعـده و بالذات کندی مصالحـه یه مباشر وطرفلرندن رسالت
ومیانلرین اصـلاح وقبیلتینه کندی ملك اولوب بنی غساندن اولان
ملوك شام ایله محاربه ومقـاتله یه قبیلتینی اشـغال ایلیوب میانلرندن
مخاصمه مرتفع وبرطرف اولدی مومی الیه حارث بن عمرو برملك جلیل
القدر رفیع الشـان وعظیم الهمه اولوب اکل المرار دیمکله شـهرت
شعـار ایدی ومرار ضم میم ایله بر آجی نباتدر که شـتر اکل ایلدکد

ایلری آچیلوب مرتفع وغایت قوت وحدت کسب ایدوب باکرانه
تحمل ایدر ولقب مزبور ایله ملقب اولمسنه سبب بودر که ملوك شامدن
زیاد بن هبوله فرصته مترصد اولوب حارث بن عمرو خیمه انداز اولدیغی محلده
اموال واشیا ونسا وضعفایی ترك وجنك آور عسکر ایله بحرین نام بلده‌یه
راهی واشیا و نسوان اولدیغی مـنزلده رزمه قادر بر فرد موجود
اولمدقده ابن هبوله اخـذ انتقـامه فرصتی غنیمت عد ایدوب
لشـکریله هجوم واموال و اشـیایی نهب و غارت وزنانی سبی
واسترقاق وملك حارثك زوجه‌سی اولان هند بنت ظـالمی دخی اسیر
ایدوب بو مصیبت عظیمه ظهوری حارثه واصـل اولوب بولندیغی
منزلدن مطیه سوار وابن هبوله ایله مقاتله یه عزیمت وشتاب ایلدی
لکن حالا ابن هبوله نه طرفده در احوال نه کونه اولدی دیو استعلام
ایچون سـدوس بن سنان ایله خلیع بن وهبی ارسال انلر دخی کندی
منزللری طرفنه شتاب وابن هبوله‌یی خیمه کاهلرنده بولوب اخشام
اولنجه برمحلده توقف واختفا بعده میان عسکر ابن هبوله یه داخل
وابن هبوله اولدیغی محله واصل واموال واشیـالرینی نهب وتقسیم
ایلمشلر و بر وجهله حارث طرفندن هجوم ایدر خوفی اولمیوب هر کس
عالمنده اولوب دأب عرب اوزره مرباعه یعنی خیمه کاه حارثه آتش ایقاد
ایتدیروب منـادیلر ندا ایتدردی که هر کیمسه که بر یوك هیزم کتوروب
یومر بعده ایقاد اولنان آتشه القا ایدرسـه براولجك خرما احسان
ایدرم دیوب هر کس بر یوك هیزم کتوروب حارثك جاسوسـلری
سدوس وخلیع دخی هیزمی القـاوتمری اخذ ایتدیلر وآتشکدهٔ نمرود
مثال شعلهٔ آتش کرهٔ ناره رسیده و پیوسـته اولوب اظهار سرور
ایلدیلر زیرا هرچند که طائفهٔ عربان اخذ غنایم وفیره وخصمنه غلبه
ایده ایقاد نار ایله اظهار سـرور ایدرلر چونکه جاسوس حارث اولان
خلیع احوال دشمنه برمقدار واقف اولدی بو رتبـه وقوف کفـایت
ایدر دیوب حارثه رجعت وشتاب ایلدی لکن سدوس بو مقدار اطلاعه
مانع اولمیوب ابن هبوله نك احوال وا وضاعنه کمال مرتبه اطلاعه کوشش

ودآمن خيمه يه داخل و ابن هبوله نك تكلمنى استماع ايده جك مرتبه
نزديك ونكهبانلر خلالنده ايستاده وآشنايى معامله ايله برينك دوشنه
دستنى وضع ايليوب كندوينى نكهبانلردن اراءت ايلدكده بلنمسنه
تاريكئ شب مانع اولوب اول كيمسه سدوسه كيم سن ديدى سدوس دخى
فلان نكهبانم ديوب ابن هبوله طرفنه چشم وكوش اولدقده كورديكه
ابن هبوله حارثك زنى هندى مجلسنه احضار ودر راغوش وتقبيل
وملاعبه ايدوب بعده ياهند زوجك حارث اياشمدى نه حالده در وحقنده
نه ملاحظه ايدرسن ديدكده هند يقينا معلومكدركه سنى اخذ انتقام
ايچون طلبدن فارغ اولميوب شامه هجوم وملون ومنقش قصرلريكى
تخريب واموالكى غارت ايدر واويله مشاهده ايدرمكه حالا شيبان
فارسلريله نيزه بازى ايده رك سنك اوزريكه كلمده در وحارث شتر مرار
خوار كبى قوت وحدت صاحبى اولوب دشمنلكندن احتراز اولنمليدر
ديو ابن هبوله يه جواب داده اولدى بناء عليه حارث اكل المرار ايله تلقيب
اولندى وسدوس استماع واحواله واقف اولوب رجعت ايلدى روايت
اخراده ابن هبوله هنده حارثه محبتك نه رتبه در ديو سؤال هند دخى
حارثه اولان بغض وعداوتم بركيمسه يه يوقدر وحارث كبى خفته وبيدار
وايكن صاحب فراست وحزم برفردى مشاهده ايلمدم وفراسته
متعلقه حكاياتى بسيار اولوب ازجمله هرچندكه خفته اولمق مراد
ايده بكا بركاسه شيرصافى آماده وبسترينه قريب برمحله وضع ايله
ديو امر بن دخى مأمور اولديغم وجه اوزره اداء خدمت ايدردم بنه
بركون خوابانيده اولوب عادت معهوده اوزره بركاسه شير سير
اماده وبرطرفنه وضع وكندم حارثه قريب بركوشه ده قرار وبيدار
اولمسنه انتظار اوزره ايكن برمار سيه اژدرمثال كاسه يه توجه
وشيردن نوش وزهرنى بقيهٔ شيره قئ وبرطرفه راهى اولدقده
ان شاء الله حارث بيدار وشير زهرناكى نوش بنده خى چكدبكم غمى
فراموش ايدرم ديو فرحناك ومنتظر ايكن حارث بيدار اولوب ياهند
قنى شير ديدى بنده خى فى الحال كاسه يى صوندم كه نوش ايدوب هلاك

اوله الوب نوش ايده جك محلده استشمام وكاسه يى زمينه چارپوب
پاره پاره ايليوب ياهند مارسيه نه طرفه راهى اولدى ديدى بنده خى
ماركورمدم ديدم كذب ودروغ ايدرسن ديو بنى مواخذه ايلدى
ديدكده سدوس خيانت زنه دخى واقف ونكهبانلرى خوابه وارنجه
برطرفده توقف بعده اسب سوار وشتابان باركاه حارثه واروب * اتاك
المرجفون برجم ظن * على دهش وجئتك بالقين * مآل معناى بيت
دهشت وخوفلرندن توقف ايده ميوب حقيقهٔ حاله واقف دكل ايكن
عجله وسرعت ايله سكا كلوب ظن ايله واقف اولدقلرى كلمات مظنونه
يى افاده ايلديلر وبن كركى كبى احواله واقف ويقينا مطلع اولوب كلدم
ديمك اولوب مشاهده واستماع ايلديكنى تبليغ ايليوب سدوس نقل
ايدركن حارث كمال غضب وغضبندن بيهوش اولوب زميندن مرار
ديدكلرى نباتى جيده واكل ايدردى وچونكه سدوسك كلامى رسيد
انجام اولدى حارث كندويه كلوب كوريكه قتى وافر مراره
اكل ايلمش بناء عليه اكل المرار ديمكله شهرتياب اولدى بعده ابن
هبوله اوزرينه هجوم ومقاتله وغلبه وهزم وپريشان ونهب اموال
متن وكركى كبى دشمندن اخذ انتقام ايدوب عمرى آخر اولنجه قبيلهٔ بكر
وتغلبه ملك اولدى * والحمالات بين عبس وذبيان اسندت الى
كفالتك * وقبيله عبس ايله قبيلهٔ ذبيان ميانده واقع اولان قتالك
ديت وغرامتلرينى قواده سنك كفالتكه اسناد وحمل ايليوب ميانلرينى
مصالحه يه سعى واهتمام ايدوب سنك مباشرتكله مسالمه حصول
پذير اولدى ظن ايلدم حمالات جمع حماله اولوب حماله بركيمسه نك
برقوم ايچون ديت غرامتدن تحمل ايتديكى ماله ديرلر ومقدما وقيس
بن زهير انما استعان بدهاتك فقره سنده قبيلهٔ عبس ايله قبيلهٔ ذبيان
ميانده حروب كثيره واقع ومتمادى اولديغى ذكر وبيان اولنمشدى
اول حروبك اصل ومنشئى بودركه قبيلهٔ عبس اشرافندن اولان
مزبور قيس بن زهير مكهٔ مكرمه ده بى مثل وبى همتا برزره اشترا
وقبيله سنه كلوب سيد بنى عبس اولان عمى ربيع بن زياده مشاهده

قبسدن غصب ایلیوب قبس غضبندن کندی یه متعلق اولان قوم
وو اتباع واموالی ایله ترك دیار واقرباسی اولان قبیلۀ ذبیان طرفنـه
عطف عنان وذبیانیه نك سید وشریفی اولان حمل بن بدر بن
حصین و برادری حذیفه بن بدر قدوم قبسدن منتدار واکرام واعزاز
ایله جوار لرنده برجای فرحفزا کوستروب قبس قرار ایلدی وقیسك
عربان میاننـده معتبر وکحیل تسمیه ایلدکاری اسبانی بسیار اولوب
ازجمله داحس نامنـده براسب تك آوری وار ایدی که وثب وتازیده
بی نظیر وجلوه وحرکتده عدیم المثل اولوب داحس اسمیله مسمی
اولمغه باعث بنو یربوعدن قراوش نامنده برشخصك جلوی دیرلر
برمادیانی اولوب بنه قبیلۀ مزبوره دن حوط نامنـده برکمسه نك
ذوالعقـال دیمکله نام آور براسبی اولوب قطعاماد یانه چکمیوب بر
فردك چکمسنه دخی راضی اولما مغله وبر طرفه راهی واسب خیمـه
کاهده قالسه قوم واتبـاعنه محافظه سنه تنبیه اکیـد ایدردی اتفاقا
برکون مزبورلر دأب عربان اوزره کیاه تدارکنه برچراکاه طرفنـه
راهی وحوطك ایکی دختری اولوب پدری راهی اولدقده ذوالعقالی
رسنی ایله کزدررلر ایکن قراوشك جلوی نامنده اولان مادیانی اسبی
مشاهده وشتاب ایله نزدیك اسبه کلوب اشتهاسـندن تبول اسب
دخی هیجـان ایله مادیانه هجوم ایلدکده خیمـه کاهده موجود اولان
برنایان عرب خنده وقهقهه ودخترلر استحیا ایدوب فرط حیالرندن
ضبط ور بطه عدم اقتدارلرندن اسبه کشادواسب دخی قضاءوطر
ودفع آرزو ایلدی بعده حوط چرکاهـدن منزلنه رجعت واسـبك
چشمانـنـه نظر ودقت ایلیوب حذاقت وفراست ایله قضیه معلومی
وحوط غایت تنـدخو وتنك حوصله اولوب غضبناك و بنو یربوعی
جمع ومؤاخذه وذوالعقالك آبی اضاعت اولنـدیغنه رضام یوقـدر
سزلردن طلب ایدرم دیدکده بنو یربوع دفع فتنه ایچون بزم بوقضیه
ده مدخلمز یوقدر ایشته جلوی نه حالك وار ایسـه کوزدیو تبرءٔ
ذمت ایلدکلرنده حوط جلوانك چارپایی ربط و بند ودستنه برمقدار

خالك

خالك آلوب جلوانك رحمنه دستنی ادخال ورحمده اولان آب ذوالعقال
ایله خاکی آلوده بعده اخراج ایدوب کان رحمی ولددن تخلیه ایلدی
لکن سود منـد اولمیوب جلوادن پدری ذوالعقال کبی برکرهٔ بی نظیر
تولد ایلیوب پدرندن قطعـا فرق و تمییز اولنمازدی چونکه جلوی
صـاحبی قراوش کره یه مالك اولدی نامنی داحس تسمیه ایلدی زیرا
دحس ادخال الیدین وافساد معنـاسنه اولوب حوط اللرینی ادخال
وافساد ایلدیکنه بنـاء داحس دیدیلر و بعد زمان قبس بن زهـیر
نبی یربوعـه هجوم ومااللرین نهب وغارت و بعضیسنی سبی و استرقاق
ایدوب حین محـاربه ده براسـبه بنی دریمدن ایکی مرناسوار ومجموع
اسبانی سبق وکذارو برجانبـه فرار ایدرلرکن قبس مشاهده وفرط
شتابنـه تعجب واول ایکی شخصه ندا ایدوب سزلردن اسیر ایلدیکم
اشخـاصی ازاد ایده یم اکر بو اسبی بکا ویررسکز دیدی انلر دخی
راضی واول اسب که داحس ایدی قبسه تسلیم ایلیوب قبس بو سبیله
داحسه مالك اولمشدی و بنی یربوع مردن بره بطن اولوب یربوع بن
قیظ بن مره بن عوف بن سعد بن ذبیاندر وقبس ذبیانیان ایله برمقدار
زمان ساکن اولوب داحسك فرط تازیسی ذبیانیلری اعجاب ور ئیس
ذبیانیـان اولان حذیفه نك غبرا نامنـده براسبی اولوب ذبیانیلردن
ایکی کمسه منازعه و بری اکر بو اسبلر مسابقه اولنسه غبرا داحسی
سبق ایدر و بری داحس غبرایی سبق ایدر دیو معارضه وهر قنغی
سنك مدعاسی ظهور ایدرسه آخردن اون ناقه اخذ ایتمك اوزره مباحثه
ومقاوله ایلدیلر روایت اخراده داحس وغبرا قبسك و حطار وحنفاء
حذیفـه نك اولوب دوردی بردن مسابقه وجری اولندی بر روایتده
داحس وغبرا قبسـك اولوب فقط ایکیسی مسابقـه اولندی لکن
روایت اولی که داحس قبسـك وغبرا حذیفـه نك اولمق اوزره در
صحیحه در بعـده اول ایکی شخص مباحثه لرین حذیفه یه اعـلام
حذیفه دخی رضا داده و قبسه کلوب افاده ایلدکلرنده قبس راضی
ولمیوب بن بومقامده غریب الدیار ومسافر مقوله سیم واسب صاحبی

یالکزبن دکلم بندن غیرینك اسبنه مباحثه ایدك زیرا ذبیانیان ظالم
وغدار بر قومدر دیو مدافعه واول کیسه لر ابرام و بز حذیفه دن
مأذون اولوب بوقول اوزره قرار وبرلدی دیدکلرنده والله بنو ذبیان
بنم اوزریمزه آتش شروفتنه اشعال ایدر دیو خواه ناخواه مباحثه
ایدن شخصلر حذیفه یه واروب یاحذیفه اسبلری تجربه ایده لم لکن
بوآدملره او نرناقهٔ سمین چوقدر بر مقدار تنزیل ایده لم دیدی
حذیفه دخی عناد ونقیصه رضاداده اولیوب قیسی اغضاب قیس دخی
یاحذیفه اکر اسبك اسبمی سبق ایدرسه اون بش ناقه ویره یم دیوب
حذیفه اکرسنك اسبك اسبمی سبق ایدرسه یکرمی ناقه ویره یم
دیوب بر برینه رغما زیاده وآخر کار یوز ناقه ویرمکه قول وقرار
وبرامین کیسه یه ناقه لری ایداع ومسابقه اولنه جق محلی یوز غلوه
یعنی یوز اوق منزلی که هر بر منزل دورت یوزکز اولمق اوزره مسافه
تعیین واسبلری محل معهوده ارسال وایکی عرب بهادری سوار وبربر
جانب قبیله یه شتاب وتازی یه اقدام ایلدیلر لکن سید قوم اولان
حذیفه نك برادری حمل برشبه کریه المنظر پرداخته ایتدیروب
قومندن برقاچ شخصه اسبلریك کذر ایده جکلری راهه قریب
برکمینده مترصد وقیسك اسبی داحس حذیفه نك اسبی غبرایی سبق
ایلمش مشاهده ایدرسکز داحسك سیر راهنه شبهی وضع وایخاف
ورمیده ایدوب شتابنه مانع وغبرا داحسی سبق وتجاوز وداحس
بروجهله غبرایه رسیده اولمق احتمالی برطرف اولنجه ممانعتدن صکره
سبیلن تخلیه ایدك دیو تنبیه وارسال ایلمشدی چونکه داحس غبرایی
سبق فاحش ایله سبق ویکین کاهه واصل اولدی مترصد اولان عربان
داحسی اراءت شبه ایله رمیده وکیری توجه ایلدکده عربان
شتابدن منع وغبرا کلوب داحسی سبق وبعید اولدقده داحسه
مساعده اولنوب قبیله یه ابتدا غبرا بعده داحس کلدی لکن اوکدل
امانت وضع اولنان شخص حبله یه واقف اولوب قیس وامانت
اولان ناقه لری حفظ ایدن کیسه یاحذیفه داحس سبق ایلدی

وکوزندیکز معلوم اولدی سبق بکا تسلیم ایله دیوب حذیفه خدعه مز
معلوم اولمش دیو ممانعت ایده میوب یوز ناقه یی قیسه تسلیم ایلدی
بعده حذیفه نك قومندن برجماعت حذیفه یی تعییر ومؤاخذه
وسنك اسبك سابق ایکن قیسه جمال موعودی تسلیم وکندیکه
بن القوم نقیصه وشأن اثبات ایلدك دیوب حذیفه یه فعلندن
ندامت کلوب برفرقه دخی تسلیه بخش اولوب کشی یه اعطا ایلدیکندن
رجوع ایلمك عیب اولدیغندن ماعدا برفتنهٔ عظیمه یه بادی اولور
وقیس سکا برامر شریف ومکرمتده غالب اولدی که متألم ومغتاظ اوله سن
اسب اسبی سبق وکذر ایتکله سنك ذاتکه قطعا نقیصه وقیسه
شرف کلمز دیو دفع فتنه ایچون عاقلانه خیلی نصح وپند ایلدیلر
لکن تأثیر ایتمیوب اوغلی مالکی قیسدن ناقه لری استرداد ایچون ارسال
مالك دخی قیسه واروب پدرم حذیفه ناقه لری طلب ایدر زیرا بزم
غبرا سابقه ایکن سنك اوکدیل اخذ ایتمك وضع بی معنیدر دیو
مواخذه قیس عدم مساعده اظهار ومالك غضب ایله قیسك عرضنی
هتك وناسزا کفتاره اغاز وشتم ودشنام ایلدکده قیس مضطرب
والمناك اولوب نیزه سی دودست ومالکه ضرب وطعن وقتل ایلیوب
قبیلهٔ قیس اولان عبس ایله قبیلهٔ حذیفه اولان ذبیان تجمع ودفع
شروفساد ایچون حذیفه یه دیت مالکی ادا حذیفه دخی اخذ وفتنه
مندفع اولدقده حذیفه نك قومندن مفسد وشریرلر حذیفه یه هزار
مالایعنی کلام ایله ژاژخای اولوب حذیفه مصالحه یه نادم وقیس ایله
مقاتله یه شروع قصد قیس دخی قوم واتباعیله مطیه سوار وتبدیل
منزل وفرسان عربانك بهادر وجنك آورلرین جمع ومحاربه یه
منتظر اولدقده حمل وحذیفه قبیله لری اولان ذبیان ایله قیس
اوزرینه هجوم وحروب وقتال نیجه سنین وشهور متمادی وعاقبت
قیسك برادری مالك بن زهیر قتل اولنوب قیس ومالکك عمی اولان
ربیع بن زیاد که قیسك مکهٔ مکرمه ده اشترا ایلدیکی زرهی غصب
وقیسك ترك دیار ایتمسنه باعث اولمشدی مالك قتل اولندیغی وقتنه

كانجـه محاربه يه مداخله ايتميوب عزلت ايلمشدى لكن برادر زاده سى مالك قتل اولنـد يغنه كمال مرتبه متألم اولمغله اوندخى قيسه امداد وذبيانيـان ايله مقاتله يه اغاز ايدوب بو بيتلرى انشاد ايلمدى * من كان مسرورا بمقتـل مالك * فليأت نسوتنـا بوجه نهار * يجد النســاء حواسريند بنـه * بالصبح قبل تبلج الاسحـار * افبعد مقتل مالك بن زهير * ترجواالنساء عواقب الاطهـار * مأل معناى ابيات مالك قتل اولنمسندن مسرور اولنلر كلسونلر بزم زنلريمزى بيـاض نهار ده مشاهـده ايلسونلر كه تبلج اسحـاردن مقدم نقاب دريده سينه چاك وكاسفة الوجوه ندب نوحه وفرياد ايدر معاينه ايدرلر آيا مالك بن زهيرك قتلنـدن صكره بزم زنانمز حيضدن طاهره اولدقلرنده شوهرلريله معاملهٔ زوجيتى رجا ومأمول ايدرلرمى ايتمسونلرزيرا بز مالك بن زهيرك افتراقيله ماتمزده اولدقدن صكره ذوق وراحت ايتمك احتمال دكلدر ديمك اولور تبلج سحر سحرك ضيادار ومشرق اولمسندن عبـادرت اولوب زنلريمزى ندب ونوحه ايدر مشاهده ايدرلر ديمكدن مرادى دأب عرب بودركه برقبيله دن برشخص قبيلهٔ آخردن برينى قتـل ايلسه مقتولك قبيـله سى قاتلى قتـل ايله اخذ ثار ايتميجـه زنلرى نوحه يه مباشرت ايتمز پس بيت مزبوده كلسونلر زنلريمزى نوحـه يدر مشاهد ايلسونلر ديمـك بزدخى مالكى قتل ايده نى قتـل ايلدك ديمك اولور وبيت ثانيده بالصبح طلوع قبل تبلج الاسحار مصراعنه اعتراض اولنمشدر صبح طلوع فجردن صكره ظهور ايدر مصراعدن ايسه مستفاد اولان صبح طلوع فجردن مقدم اولمقدر وبو اعتراضك منعى دخى ممكن اولوب بوكونه جواب ويرلديكه صبحـدن مراد مقتول اولان مالكك اوصافندن واضح اولان حق اوله يعنى زمان قبل طلوع الفجر مالكك اوصاف جميله سنى تعداد وندبه ايلدكلرى صبح كبى واضح ونمـايان در ديمـك اولور وبيت ثانى ايله عروضيون عروض بحر طويله ضربنـه داخل اولديغى كبى حذف داخل اولمسنه استدلال ايدرلر وحذفدن مراد مقبوضه اولان مفاعلى دن سببك زوالـدر

وبو حذف قليل وغير مستعملدر وقبض خامس ساكنى حذفـه ديرلر مفاعلى دن يادر وسبب ايكى حرفلى كلمه اولوب ايكى قسمـدر خفيف قدكبى وثقيل لك كبى تفصيلى انشاء الله آتيده كلور بعده قبيلتين ميـانده ايام حروب وقتال متمادى اولوب اعظم قتاللرينك برى مقدما ذكر اولنـان يوم الهبأه در وبو قتاله باعث داحس اولمغله (اشأم من داحس) ديوشأمتده ضرب مثل اولنور وايكى قوم ميانـنـده خصومت متمادى اولسه وقع بينهم حرب داحس وغبراء ديرلر وقتاكه قتال متمادى ورجال هلاك اولدى قيس قتـالدن ملول وحيرتزده اولوب خالدى طرفنه راهى وربيع بن زياد وفات ايدوب قبيلتين دن عظما واشراف قالميوب ايكى طرفدن نيجه دلاوران وبهادران قتل اولنوب عجز نمايان اولدى حارث بن عوف مرى ايله هرم بن سنان المرى قبيلتين ميانه داخل مصالحه ومسالمه لرينه تشمير ساق اهتمـام وحمالات تسميـه اولنـان ديتلرى حارث تحمل واعطا ايلدى مزبور هرم زهير بن ابى سلمـان شاعرك محب وصد يقيدر وهرمك پدرى سنان بن ابى حارثه بن عوف بن سعد بن ذبياندركه بنى مره دندر وحارث بن عوف بن ابى حارثه بن مره بن شيبه بن عيظ بن مره اولوب صاحب حمـالات ديمكله معروفدر وبو مصالحه حقنده مزبور زهير بن ابى سلمى بو بيتى انشاد ايلمشدر * تداركتمـا عبسا وذبيان بعدما * تفـانوا ودقوا بينهم عطر منشم * ماكل معناى بيت حارث ايله هرمه خطاب ايدوب قبيلهٔ عبس ايله قبيلهٔ ذبيـان فنابولوب مضمحل وميانلرنده منشم نام مرأه نك عطرى دق وسحق اولندقدن صكره يعنى قبيلتين ميانـنـده شول رتبـه قتلى بسيار اولدى كه كان عطر منشم ايله كنـديلرين تعطير ايلمشلردى بوندنصكره سز قبيلتينى تدارك وميانلرينى جمع واصلاح ايلديكز ديمـك اولور اصمعيدن منقولدر كه منشم مكهٔ مكرمـه ده ساكن عطاره برزن اولوب هرچند كه بنو خزاعه كه قبيـله ازددن برحى در وبنو جرهم كه يمندن برحى اولوب اسمعيل عليه السلامك اصهاريدر بونلر مقاتله قصد ايده لر منشمك عطرى ايله كنديلرين

قبول ورجعت ایدردیو تعلیم اوس دخی در پی حارثه شتاب ورسیده اولمغه
اقدام وارجاعنه اهتمام ایدوب کندی خارجه نقل ایدرکه اوسك
بوکونه وضع کستاخی ایتمسندن حارث منفعل و بکادخی غضبناك
وسرعتله طی راه ایدردی اثنای راهده ورامه نظر انداز اولوب
اوسی شتاب ایله کلور مشاهده ایلیوب تفطن ایلدمکه اوسك کلبشی
خیرلو در همساندم یاحارث اوس طرفمزه متوجه دوان اواوب کله یور
دیدم حارث کمال غضبندن اصغا ایلمدی حاصلی اوس بزه رسیده
اولوب یاحارث برمقدار توقف ایله سکا افاده ایده جکم سوزواردر
دیدی حارث دخی لجام کشیده وکلام اوسه منتظر وامادهاولدقده
اوس زنك تعلیمی اوزره اعتذار ودخترمی هزار شوقله سکا عقد
ونکاح ایدهرم دیو وعد حارث دخی منزل اوس جانبنه عطف عنان
وخرکاهنه نازل اوس دخی درون منزله داخل اولوب زنده
دخترلرین احضاره امرود ختر بزرکه سنی سید عرب اولان حارث بن
عوفه نکاح ایتمك مرادایدهرم راضیه اولورمی سك دیدکده دختر ای
پدر بکا مناسب دکلدر زیرا بنم حسن وجمالمده نقصان وخوی
وسرشتمده بدلك واردر حارث بنم عم زادم دکل که رحم وقرابتمه
رعایت ایدوب بدروی وسیئی الخلق اولدیغمه تحمل ایده وبنی دیار
آخره کتوره جکدر سنك همسایك دکل که سندن حجاب واستحیا
ایده همان ادنی برشی بهانه و بنی تطلیق ایدوب امثالم میاننده تخجیل
وشرمند اولورم دیومساعده ایلمدکده بارك الله فیك ای دختر دیدی
واندن کوجك دخترنه توجه اکادخی عرض اول دخی دختر بزرکك
جوابنه قریب جواب ویروب اوس دختر کوجکی دعوت وافادهٔ مرام
ایلدکده سزبلورسکز دیدی اوس دخی ای دختر سندن بزرك اولان
همشیره لریکه عرض وافاده ایلدم انلر مساعده ایتمیوب ابا وامتناع
ایلدیلر دیدی ودختر کوجك ای پدر بنم حسن وجمالم کمالنده وصنعت
ومعرفتم تمام وطرفیندن نسیبه وحسیبه یم اکر بنی تطلیق ایدرسه
لاخلف الله علیه یعنی باری تعالی حارثه عوض احسان ایلسون دیو

تطیب وتعطیر ایدرلردی ومیانلرنده افراط ایله قتال واقع ومقتوللری
بسیار اولوب منشمك عطری ایله تشاؤم اولنوب (اشأم من عطر
منشم) دیو شعر عظیمده ضرب مثل اولندی (بینهم عطر منشم)
دخی مثلدر بو بیت دخی زهیر بن ابی سلمانك اولمق اوزره مرویدر
* تدارکتما عبسا وقدتل عرشها * وذبیان اذزلت باقدمها النعل *
تل عرشه دیمك زال قوام امره معناسنه اولوب مثلدر و بومصالحه ده
کرچه هرمك مدخلی واردر لکن اولا وآخرا حارث بن عوف همتیله
اولوب دیتلری احسان وایکی قوم میانی ارضاء واصلاح ایلمشدر
وسبب بودرکه برکون حارث بن عوف خارجه بن سنانه یاخارجه تاهل
وتزوج مراد ایدرم بکا مناسبه بردوشیزه معلوم کمیدر دیو استعلام
خارجه دخی بنی طیدن اوس بن حارث بن لامك دخترانی تعریف
وسوق ایدوب حارث اسب سوار وخارجه ایله اوس جانبنه توجه
واوسك منزلنه واصل واوسی معاینه وسلام داده اولوب اوس
علیك السلام یاحارث دیوب حال وخاطرین سؤالندن صکره سبب
قدومندن استعلام حارث دخی سنك دخترانکدن برینی تزوج ودامادك
اولمق ارزوسیله کلدم دیدکده اوس غضب وعتاب ایله بنم دخترم
یوقدر دیوب منزلنه داخل حارث ملول ومحزون منزلکاهنه رجعت ایلدی
لکن اوسك قبیلهٔ عبسدن عاقله برزنی اولوب اوسی متعبس مشاهده
وسببندن استقصا اوس دخی شرفای عربدن حارث بن عوف کلوب
بندن دختر طبیله وضع کوستاخی وبنی اغضاب ایلدی دیدکده
زن اوسی تعییر وای شوهر تندخو دخترمی سید عربه تزویج ایتمیوب
کیمکله جفت ایتسك کرکدر دیو بنده اغازاوسی معامله سندن پشیمان
ایلدکده اوس ای زن نادره دان کلامك حقدر لکن امر فوت
اولدی شمدنصکره چاره ندر دیدی زن دخی چاره سی اسبکه سوار
وحارثه درپی ورسیده اولوب یاحارث بکا ملاقاتك حال غضبمه
مصادفه ایلیوب سکا وضع ناسزا ایلدم عفو ومنزلمزه عودت ایله
مطلبکه مساعده ایدهرم دیو اعتذار ایله چونکه کریم قومدر عذرك

بدعا ايلدی و بر كیمسه نك ولدی ياخود مالی ياخود برعزيز شيئی ضايع
وتلف اولسه اخلف الله عليه ديرلر كه باری تعالی اول كیمسه يه
عوض احسان ايلسون ديمك اولور بعده اوس دخترينه تحسين
وآفرين ديوب حضور بمزه بروزوحارثه هلیبه بنت اوسی سكاتزويج
ايلدم ديدی حارثه دخی تزوج وقبول ايلدم ديوب برخيمهٔ لطيفه
تهيئه وتخليه واول كيجه حارثی حجلتكاهه ادخال حارث دخی
هزارشوق وغرام ايله دخترك باغ وصلندن ميوه چين اولمغه دامن درميان
اولدقده دختر ياحارث پدر وبرادران جوارنده بومقوله حركت
خلاف عقل وناموس در ديوممانعت ايليوب حارث اول آن خيمه دن
بيرون وقصهٔ بكانقل (والحركة مع البركه) ديورحلته امر ومحمل بند ودختر
هودج سوار اولوب وطنه عزيمت اولندی لكن حارث قبيله سنه وصوله
توقف ايتيوب اثنای طريقده دفع ارزو طمعيله بكا ياخارجه سن راهی
اول يز برمقدار ارخای عنان ايده لم ديوتأخير وراهدن برطرفه چيقوب
بن رو براه اولمش ايدم زمان اندكتربنده ينه يوله كيروب قفامدن رسيده
اولدقده ياحارث بودفعه نائل مرام اولمش سكدر ديدم والله ممكن
اولمدی وقتا كه تقرب مراد ايلدم دختر عدم مساعده ايله بن جاريهٔ
جليبه ودايهٔ مسببه دكلم كه اثنای طريقده قضاء وطر ايليه سك منزلكه
واروب قومكه اشتر وكوسفندلر ذبح وضيافت ترتيب وامثال واقرانمه
اولان سوری اجرا ايله بعده كلزاروصلمدن كل چين ولعل حيات
بخشمدن ريان وكامبين اول ديومنع ايلدی ديدكده والله
ياحارث بودختردن عقل وكياست فهم اولنوب برمرد نجيب
ظهور ايدر ديدم وطی مراحل ايده رك بلا ديمزه واصل وقوم
وقبيله يه ضيافت عظمی ترتيب مراسم سوری وحجلتكاهه داخل
واول آن ينه بيرون اولدقده سببندن سؤال حارث دخی متحيرانه
ای خارجه چونكه دخترك بزمنه داخل وای دختر مرادك اوزره
ترتيب سور وقومه ضيافت ايلدم شمدنصكره بهانه برطرفدر ديديكمده
دختر ياحارث سنی بكاسيادت وشرف وعقل ايله توصيف ايلمشلردی

لكن بن سنده بونلری مشاهده ايلمدم ديدی بن نه معنايه مشاهده
ايلدك ديدم دختر دخی ياحارث قبيلهٔ عبس ايله قبيلهٔ ذبيان بربرينی
قتل وافنا ايدركن سنده هيچ عار وناموس يوقيدر كه بنمله معاملهٔ زوجيت
وذوق وصفا ايتمك مراد ايده سن ديدی بن دخی ای دختر معلومدر
لكن چاره ندر ديدم دختر دخی چاره سی واروب ايكی قوم ميانه داخل
وهرنه يوزدن ممكن اولورسه عقد مصالحه ايله بعده كل بندن
كامياب اول ديدكده والله بودختر عقل وهمت صاحبه سی اولديغنده
شبهه م قالمدی ديدم بعده حارث بنمله عبس وذبيان طرفنه راهی
وميانلرينه كيروب ايكی طرفدن مقتول اولانلری حساب وبربرينه
تقاص وفضله سی اولان قومه حارث كندی مالندن اوچ بيك شتر
ديت وغرامت ويروب اصلاح ذات البين ايله شر وفسادی رفع وازاله
ايلدی وحارث رسول اكرم صلی الله تعالی عليه وسلم حضرتلرينك
زمان سعادت نشانلرينه دك معمر وشرف صحبتيله مجلسلرنده مشرف
واسلامی قبول ايليوب پيغمبر عليه السلام حارثك قومنی دينه دعوت
ايچون حارث ايله انصاردن بركيمسه يی ارسال بيوروب بنو ثعلبه دن
برمشرك انصاريی قتل وشهيد ايدوب بو خبر موحش رسول اكرم
عليه السلامه رسيده اولدقده حسانه بو بيتلری انشاد ايله امر بيورديلر
* ياحارمن يغدر بذمة جار * فيكم فان محمدا لايغدر * وامانة المری
حيث لقيته * مثل الزجاجة صدعها لايجبر * حار كسر را ايله مرخم
حارث اولوب مره اجداد نبی عليه السلامدن مره بن كعب بن لوی
بن غالب بن فهر بن مالك بن النضر بن كنانه بن خزيمه بن مدركه بن
الياس بن مضر بن نزار بن معد بن عدناندر مآل معنای بيتين ای حارث
سزده كيمدر كه جار وحمايه سی التزامنده اولنه غدر ايليه تحقيق
محمد عليه الصلوة والسلام حضرتلری بركيمسه يه غدر ايلمز ومرينك
امانتنه سن ملاقی اولوب اهلاك ايلدك كه امانت برآبكينه كبيدر كه
انكساری جبر والتيام قبول ايلمز ديمك اولور چونكه حارث بو بيتلری استماع
ايلدی متألم اولوب اعتذار كنان رسول الله عليه السلام طرفنه
مقتولك ديتنی يتمش شتر ارسال و پيغمبر عليه السلام حضرتلری قبول

ایلدی وچوق زمان مرور ایتدوب حارث وفات ایلدی رضی الله عنه
*وان احتیال هرم لعلقمه وعامر حتی رضیا کان عن اشارتك *وهرمك
حیله ایله علقمه وعامری ارضا ایتمسی سنك اشارت وتعلیمکله اولدی
ظن ایلدم مومی الیه هرم بن قطبه بن سیار الفزاری در که حکام
عربدن برحکیم اولوب سادات واشراف عرب میاننده قضا وحکومت
ایدوب قضا وحکومتی قبول اولنوب بعض منافرلك آخر اوزرینه
فضل وشرفله حکومتی رد اولنمزدی ومنافره ایکی کیمسه میاننده
حسب وفضل ایله محاکمه معناسنه اولوب منافر محاکمه ونفر غلبه معناسنه
درکه نافره ای حاکمه ونفره ای غلبه دیرلر حاصلی ایکی شخص میاننده
حسب ونسب جهتنده منافره ومنازعه ظهور وهربری حسب وشرف
ومال وریاستده رجحان ادعا ایلسه هرم حکم نصب اولنوب هر
قنغیسنی آخره ترجیح ایدرسه حسب وشرفده اول غالب وآخر مغلوب
اولوردی ونفر غلبه معناسنه اولدیغی اعتبارله عامر بن طفیلی مدح
وعلقمه یه ترجیح ایلدیکی بیتدن فهم اولندی *قد قلت شعری فمضی فیکما
* واعترف النافر والمنفور *پس نافر غالب ومنفور مغلوب معناسنه در
وفزار ابو غطفاندن ابو حی اولوب فزارة بن ذبیان بن بغیض
بن ریث بن غطفاندر ومومی الیه علقمه بن علاثه بن عوف بن الاحوص
بن مالك بن جعفر بن کلابدر واحوصك نامی ربیعه اولوب چشمانی
صغیر اولمغله احوص تسمیه اولندی ومومی الیه علقمه بنو صعصعه نك
ساداتندن شاعر وفارس بر مرد دلیر ایدی ومومی الیه عامر بن طفیل
بن مالك بن جعفر بن کلاب بنو صعصعه دن اولوب قومنك ساداتندن
شاعر وفارس بربهادر ملعون وعلقمه ایله عمزاده لر ومیانلرنده منافره
وحسب وشرفده منازعه ظهورینه باعث ابو عبیده روایتی اوزره
بودرکه برکون علقمه قاعد اولدیغی حالده تبول ایدرکن عامر بن طفیل
مشاهده ایدوب هیچ بر وقتده بوکون کوردیکیم کبی برشخصك عورتنی
قبیح کورمدم دیو علقمه یی تکدیر علقمه دخی یا عامر معاینه ایلدیکك
همسایه سنه تقرب وزنا ایلردیو عامره تعریض وکندینك شریف وسید

اولمسندن کنایه ایلدکده عامر غضبناك اولوب یا علقمه سنکله شرافت
وسیادتك نه مناسبتی واردر والله پدرمك حبوه نامنده اولان اسبی پدرکدن
اشهر دروعنهب نامنده شتری اعتبار واشتهارده سندن ازید واعلادر
دیدکده علقمه یا عامر اسب وشتر ایله افتخار اولنمازو اسبی برکیمسه دن
عاریت اخذ ایدوب شتری ناقه لرینه چکمك ایچون قبیلهٔ کلبدن
برعربدن استعاره بعده غلبه وغصب ایله غدر ایلدی لکن استرسك
منافره ایده لم دیدی عامر دخی استرم دیدکده علقمه یا عامر والله بن
محسن ومتقی یم وسن فاسق وفاجرسن و بن عهده وفا ایدرم سن غدار
وعهدشکن سن بنمله نیجه منافره ایده بیلورسن دیدی عامر دخی والله
یا علقمه بن سندن زیاده تك وتنها بوادیده کشت وکذار وجللری ذبح
ونا سه اباحه واطعام وعسکر فروانه هجوم ومقاتله ایدرم دیوب
حسب وشرف وشجاعت وسخا وصداقتده منافره وهرقنقیسی راجح
وغالب اولورسه نصب ایلدکلری کیمسه یه یوز شترویرمك اوزره معاهده
وقول ایدوب علقمه بنوا خالد عسکریله وعامر بنوا مالك عسکریله
مطیه سوار اولوب عامر بن طفیل عمی عامر بن مالکه واروب ای عم
منافره ده بکا اعانت ایله دیو نیاز عامر ملاعب الاسنه دخی یا عامر بنی
ترك ایله ونه حالك وار ایسه کور دیدکده عامر بن طفیل سن عمم سن البته
باعث افتخار اوله جق برشی احسان ایله دیو الحاح ونیاز ایلدوب عامر بن
مالك عامر ابن طفیله نعللرینی اعطا ویا عامر بو نعللر ایله مباهات وافتخار ایله
بن بو نعللر ایله قرق کره ربع غنایم اخذ ایلدم دیدی وعلقمه وعامر عسکریله
ابی سفیان بن حرب جانبنه عطف عنان وابی سفیانی حکم نصب ایدوب
حسب وشرفده هرقنقیسنی ترجیح ایدرسه ایکیسی دخی راضی وغالب
اولان ابی سفیانه یوز ناقه ویرمك اوزره حضورنده عرض مرام ایلدکلرنده
ابی سفیان ارالرنده خصومت ومقاتله ظهور ایدر ملاحظه سیله منافره لرینی
کریه عد ایدوب حکومتی قبول ایلمدکده هرم بن قطبه بن سیار طرفنه
محمل بند عزیمت وداخل مجلس هرم اولدقلرنده هرم میانکزده حکومت
ایدرم لکن هنوز حکم وقضامه راضی اولمکزه اعتماد ووثیقه م یوقدر وثوق

واعتماد حاصل اوله جق شی و یریکز که سزلردن امین اولوب حکومت
ایدم وفلان کون کلکز منافره اولنسون دیو دفع مجلس ایدوب علقمه
وعامر مجلس هرمدن بیرون و بر محله نازل وعسکر علقمه خیمه
وخرکاهلر وضع وتعیش ایچون شترلر ذبح وطبخ وعسکری اطعام اولنوب
یوم موعوده منتظر اولدیلر وعامر بن طفیل بنومالك عسکرنی سلاح
وآلات ایله اسب سوار بر محله جمع وبی خواب وراحت ایستاده اولدقلرنده
بنوغنی دن برعرب یاعامر بنوما لکی اسب سوار ومسلح بو محله جمع
ایتمدن مرادك علقمه نك عسکری بنوالاحوصه اکر تفاخر ایچون
ایسه انلر خیمه وخرکاهلر وضع وشتروکوسفندلر ذبح وسماطلر کشیده
ایدوب اظهار حشمت ایده یورلر وسنك عسکر یکی اطعام ایده جك
برشیئك یوقدر احتشام بومیدر دیدکده عامر بنی عمندن ایکی شخصه
علقمه طرفنه واروب قبه وخرکاه ودیك وجمال وسائر اسباب احتشامی
نه مقداردر احصا وتعداد ایدیکز دیو امر وارسال انلردخی حشمت علقمه یه
نظر انداز ومطلع وعامره تعداد وبیان ایلدیلر عامردخی یابنی مالك بوکون
حسب جهتیله مفاخره واظهار حشمت کونیدر بنوالاحوص نه کونا اظهار
حشمت ایلدیلرسه سزدخی مقابله واظهار حشمت ایدیکز دیو تنبیه بنوا
مالك دخی امرنه امتثال وقدرتلری مرتبه اظهار حشمت ایلیوب یوم
موعوده منتظر اولدیلر برقاچ کون مرور ایتدکده هرم خفیه عامری دعوت
ونصحه اغاز ایدوب یاعامر سنکیچون سکا وقومکه خیرلو بر رأی مشاهده
وملاحظه ایلمشدم وسنی بوکونلرده منزلکاهکه رجعت ومنافره دن
فرار ایدر ظن ایدردم زیراسن بر کیمسه ایله منافره وتفاخر ایتمك استرسنکه
سن وقومك اول کیمسه نك اباواجدادی ایله افتخار ایدرسز سنده نه کونا
شرف وفضل موجوددر که علقمه ده موجود اولمیوب سن غالب واول
مغلوب اوله دیدکده عامر الله ایچون سندن مرحمت طلب وسؤال
ایدرمکه بنی علقمه یه تفضیل ایده سن والله اکر علقمه یی بکا ترجیح
وتفضیل ایدرسك اندنصکره بنم ایچون فلاح وحیات متصور دکلدر
ایشته ناصیه م قطع وبریده ایله ومجموع مالمی اخذ وضبط ایله همان

علقمه یه بنی ترجیح ایله اکر ترجیح بر وجهله ممکن دکلدر دیرسك باری
ایکیمزی تسویه ایله دیو فریاد ونیاز ایلدکده هرم یاعامر خیمه که
واروب استراحت ایله سنی مغلوب اولمدن تخلیصه کوریم برچاره
ملاحظه ایده بیلورمیم دیوب عامر خیمه سنه رجعت وهرمك علقمه یی
تفضیل ایده جکنه جزم ایدوب متألم واحوالنده متفکر اولدی ناصیه
بین العربان جبین اوزره اولان موی که طره در عبد مملوکی ازاد مراد
ایلدکلرنده قطع ایدرلر بعده هرم علقمه یی سرا دعوت ویاعلقمه
والله بن سنده فضل وشرفدن برشی بلمم که عامر ایله منافره واول
فضل ایله عامره تفاخر ایده سن عامر سنك عمزاده ك وپدری پدرکله
برادران وایکیسنك پدری مالك اولوب عامرك غنا وثروتی وحسن
وجمالی سندن زیاده وبرتردر سن عامره نه وجهله راجح وغالب اولورم
ظن ایدرسن دیدکده علقمه یاهرم الله ایچون بکا مرحمت
ایلیوب عامری ترجیح ایله جمیع مالم فدا اولسون باری تسویه ایله
دیدکده هرم یاعلقمه برکره دخی تفکر وملاحظه ایده یم وار استراحتده
اول دیو دفع وکندی فرزندلرینی برادرلرینی مجلسنه احضار
ایلیوب ای قوم بن یارین علقمه وعامر میاننده محاکمه ومقاوله ایدرم
سزلر بر مقدار شتر وکوسفند آماده ایدنلر بن فصل وحکم ایلدیکم ساعت
برفرقه کز بش اون شتر وکوسفند ذبح وعسکر علقمه یه توزیع
وبرفرقه کز بش اون کوسفند وشتر ذبح وعسکر عامره توزیع ایدیکز
دیو امر وسپارش ایدوب سحری مجلس حکومته جالس وعلقمه
وعامری دعوت انلردخی عسکریله حاضر وهرکس حکومت هرمه
منتظر اولدقده عامرك عمزاده سی لبید ایستاده اولوب * یاهرم
ابن الاکرمین منصبا * انك قدولیت حکما معجبا فاحکم وصوب رأی
من تصوبا * دیو انشاد ایلدی صوب قل له اصبت دیمکدر مآلی ای والد
ووالده سی رتبه ومنزلت جهتندن اکرم اولنلرك اوغلی هرم تحقیق
سن انجاب ایدر حکمه حکم ووالی نصب وتعیین اولندك امدی حکم
ایله ورأی صواب اولان کیمسه یه اصابت ایلدك دیو افاده ایله دیمك

اولور بعده هرم ایستاده اولوب یابنی جعفر چونکه بنم حکومتمه
راضی اولوب حضورمه محاکمه ایتمك ایچون حاضر اولدیکز (والله انکما
کرکبتی البعیر تقعان معا علی الارض) یعنی سزك ایکیکز برشترك اوکلری
کبیدر که دفعة زمینه واقع اولور وهر بریکزده موجود اولان
شرف آخرده دخی موجود در ایکیکز دخی سید وکریم قوم سزدید کده
بنوهرم آماده ایلدکلری شتر وکوسفندلری نحر وعسکره تقسیم ایدوب
ایکی عم زاده لر میانده فضل ومزیت اثبات و برینی آخره ترجیح
ایتمکی کریه عد ایلدیکه میانلرنده عداوت متاکده وقتال وحروب
ظهوریله فتنه وفساده باعث اولمیه وعلقمه وعامر راضی وممنون اولوب
منزللرینه رجعت ایلدیلر انکما کرکبتی البعیر مثل اولوب ایکی شخص
میاننده مساوات بولندقده ضرب وایراد اولنور روایت اخراده هرم
(انتما کفرسی السیف) یعنی سزلر برسیفك حدتی وکسکنلکی کبی سز
دیدی زیرا رکبتی بعیر کبی سز دیمش اولسه ایدی قنغیمز صاغ دزی وقنغیمز
صول دز یدر دیو ینه نزاع ایدرلر دی روایت اخراده هرم میانلرنده
محاکمه ایتیوب سرا تخویف ایله اکتفا وعلقمه وعامر منزللرینه بلا
مباحثه رجعت ایلدیلر واعشی هرم بینلرنده محاکمه وعامری علقمه یه
ترجیح ایلدی زعمیله قصائد کثیره انشاد ایلمشدر ومومی الیه علقمه
برکره پیغمبر علیه السلام حضرتلرینك مجلس شریفلرینه داخل
واسلامی قبول و برکره عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضورینه داخل
اولوب مسلمان وفات ایلمشدر رضی الله عنه وعلقمه نك عمر رضی الله
عنه حضرتلریله برحکایهٔ ظریفه سی واردر که علقمه خالد رضی الله
عنهك صدیقی اولوب خالد عمر بن الخطابه شبیه ایدی برکیجه علقمه
عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه مصادفه وخالد ظن
ایدوب مقدما تفصیل اولندیغی وجه اوزره عمر رضی الله عنه خالده
مالك بن نویره یی قتل وزوجه سنی تزوج ایلدیکندن غضب وجیش
الشام ریاستندن عزل ایلمشدی علقمه حضرت عمره خالد اولمق زعمیله
یا خالد سنی ریاستندن عزل ایلدیلرمی دیو سؤال حضرت عمر دخی نعم عزلی

ایلدیلر لکن براغانك اولمزمی یوردقلرنده علقمه معاذالله بزلر
حضرت عمره اطاعت وانقیاد اوزره اولوب امرینه امتثال ونهیندن
اجتناب ایدوب مخالفت ایتمیوز دیوب وداع ایلدی چونکه صباح اولدی
علقمه عمر رضی الله عنه مجلسنه داخل وخالد مجلسده حاضر اولوب
حضرت عمر یا علقمه بوکیجه خالد ایله مکالمه ایدن سنمی سن بیوردقلرنده
یا خالد سنمی تبلیغ ایلدك دیو مؤاخذه خالد دخی والله یا علقمه بو شب
بن سکا مصادفه ایلمدم وسنی بو ساعت مشاهده ایلدم دیدکده علقمه
مصادفه ایلدیکی عمر رضی الله عنه اولوب خالد ظن وغلط ایلدیکنه
متفطن اولوب یا امیر المؤمنین خیردن غیری بندن برشی استماع بیوردیکزمی
دیو اعتذار کنان عفو خواه اولدقده عمر رضی الله عنه خیردن
غیری شی استماع ایلمدم دیو تصدیق ونواحیٔ شامدن حورانه والی
نصب وتعیین بیوردیلر وشاعر مشهور حطیئه علقمه یی برقصیده
ایله مدح وزیارتی قصدیله حورانه محمل بند وقبل الوصول علقمه
رضی الله عنه دار بقایه ارتحال ایلیوب حطیئه بوقطعه یی انشاد ایلدی
* لعمری لنعم المرء من آل جعفر * بحوران امسی غیبته الجنادل *
وماکان بینی لولاقیتك سالما * وبین الغنی الا لیال قلائل * مآل معنی
باری تعالینك بقاسنه اقرارم حقیچون ال جعفردن نه کوزل وایو
کمسه ایدی اول کمسه که حورانده بیولك طاشلر کندویی تغییب ونابدید
ایلدیکی حالده کیجه لدی اول کمسه یه ملاقی اولیدم بنمله غنا وثروت
بیننده لیالیٔ قلیله دن غیری برشی قالمزدی وحطیئه حورانه
علقمه نك وفاتندنصکره وصولنده علقمه مالینك برسهمنی کندویه
وصیت ایلمش بولوب اخذ ومسرورا عودت ایلدی ومزبور عامر بن
طفیل شاعر وشجعان عربدن مقدم برشخص ایدی حتی ابو عبید نقل
ایدرکه عکاظیلر اتفاقی اوزره فرسان عربك ممتاز وفائقی اوچ شخص اولوب
بری فارس تمیم عیینة بن حارث بن شهاب ثعلبی که صیاد الفوارسدر و بری
فارس ربیعه بسطام بن قیسدر و بری فارس قیس مزبور عامر بن طفیلدر
که عم زاده سی اربد بن قیس ایله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

حضرتلرینه کلوب یا محمد اکر اسلامی قبول ایدرسم بنم ایچون نه واردر
دیدکده رسول الله علیه السلام حضرتلری یا عامر اسلامی قبول
ایدرسك سائر مسلمانانه عائد و نافع اولان سکا دخی عائد و نافع
وانلره مضر اولان سکا دخی مضر اولور بیوردقلرنده عامر خبائث
شعار بن بوکا راضی اولمام سندنصکره امر بکا تفویض اولنمغی استرم
دیدکده پیغمبر علیه السلام حضرتلری یا عامر خلافت سکا و قومکه
میسر دکلدر بیوردقلرنده عامر صحرا و یادیه حکومتی بکا تسلیم
اولنوب درون مدینهٔ منوره یا محمد سنك ضبط و تصرفکده اولسون
دیدکده پیغمبر علیه السلام حضرتلری یا عامر سنی فرسانك رئیسی
وسرداری ایدهیم بیوردقلرنده عامر ملعون بن حالا سردار فرسانم
یا محمد والله عربك فرسان و پیادکانی ایله مدینه‌یی مالامال وهر نخله‌یه
براسب ربط و بند ایتدیره‌یم دیوب مجلس شریفلرندن بیرون ووطننه
رجعت ایلدی و پیغمبر علیه السلامك عامره وار بده بد دعا بیوروب
عامر اثنای طریقده مطعون و بی طاقت اولوب بنو سلولدن برمرأه‌نك
منزلنه نازل وزبانی منتفخ و پستان شاة کبی دهانندن بیرون اولوب هزار
درد وعذاب ایله مرد اولدقده اتباعی دفن واطراف قبرینه میللر
وضع و بر برینه پیوسته ومتصل ایدوب حمایه وحفظ ایله برقاچ یوز ذراع
مکانی تربه ایلدیلرمرویدر که بعد زمان اولادندن بری کلوب پدرینك
قبرنی تضییق ایلمشلر دیدی وسلول هوازندن برقبیلهٔ رذیله اولوب
فی الحقیقه بنو مره بن صعصعه بن معاویه بن بکر بن هوازندر
مادرلرینك اسمی سلول واکا نسبت اولنوب رذالت ودنائت کسب
ایلیوب بنو سلول دینلدی حتی عامر ملعون سلولی برمرأه‌نك منزلنده
قتادهٔ چاه عذاب وغدهٔ جمل کبی کردننده طاعونك ظهور ایتمکله
(غدة کغدة البعیر وموت فی بیت سلولیه) دیه‌رك مرد اولدی اربد ملعون
دخی وطننه واصل اولمزدن مقدم صاعقه اصابت ایدوب مرد اولدی
وصحاح جوهریده مزبور اربد عامر بن طفیلك عمی ربیعه‌نك
فرزندی اولوب لبید بن ربیعه‌نك برادری اولمق اوزره مذکوردر

*وجوابه لعمر وقد سأله عن ایهما کان ینفر وقع من اشارتك *وعمر بن متن
الخطاب رضی الله عنه حضرتلری هرم بن خطبه‌دن علقمه ایله
عامر بن طفیلك حسب وشرفا قنده قنغیسی غالب ایدی دیو سؤال
بیوردقلرنده هرمك جوابی سنك اشارت وتعلیمکله اولدی ظن ایلدم
هرم بن خطبه که تفضیل اوزره علقمه ایله عامر بن طفیل میاننده
اولان محاکمه‌سی ذکر و بیان اولنمشدی برکون عمر بن الخطاب رضی الله
عنه حضرتلرینك هرمه محبتی اولمغله یا ابا عمرو علقمه وعامر میاننده
فی نفس الامر شرف وفضل نیجه ایدی وقنغی طرفده فضل وشرف
زیاده ایدی دیو سؤال بیوردقلرنده هرم یا امیر المؤمنین اکر بو آن دخی
برنی آخره ترجیح وفضلی بیان ایلسم ایکی قبیله میاننده حرب وقتال
وفتنه وفساد ظهور ایدر دیو جواب ویروب هرمك جوابی عمر رضی الله
حضرتلرینی اعجاب ایتمکله یا هرم عربك سنی حکم نصب وتعیین ایلدکلری
حق وصوابدر بیوردیلر* وان الحجاج تقلد ولایة العراق بجدك* متن
جد فتح جیم ایله بخت وسعادت معناسنه اولوب مآل فقره وحجاج
ولایت عراقی سنك بخت وسعادتکله تحصیل ایلدی ظن ایلدم مومی
الیه حجاج بن یوسف بن ابی عقیل الثقفیدر وثقیف هوازندن ابو قبیله
اولوب اسمی دخی ثقفیدر ونسبت اولندقده بنده ثقفی دیرلر ومومی الیه
حجاج سفاك وخونریز اولوب قرق سنه‌سی تولد وطائفده نشو ونما
بولوب بعض رواة عنفوان عمرنده معلم صبیان ونامی کلیب اولمسنی زعم
و بو قطعه ایله استشهاد ایدر* اینسی کلیب زمان الهزال *وتعلیمه
سورة الکوثر* رغیف له فلکة ما تری* وآخر کالقمر الازهر* مآل معنی
آیا کلیب زمان فقر وفاقه‌یی وکودکانه سورهٔ کوثری تعلیم ایلدیکی
زمانی ناسی اولورمی که اول وقتده صبیانك کندویه اعطا ایلدیکی نان صغیر
وکبیرده مختلف اولوب بعضیسی نمایان اولمیه‌جق مرتبه صغیر و بعضی قمر
منیر کبی تمام ومستدیر اولوب کلیبك تعیشی اول مختلف نانلره منحصر ایدی
دیمك اولور زیرا صبیانك بیوتی صغر وکبر وفقر وغناده مختلف اولوب
هر صبی قدرتی مرتبه استادلرینه نان کتوررلر واستاد انکله تعیش

ایدر حتی رغفان المعلم امثالدن اولوب برقوم میانده اختلاف علو
وعظم ودنائتده تفاوت فاحش اولسه رغفان المعلم وابل الصدقه
دیو ضرب مثل ایدرلر بعده حجاج دباغ اولوب دباغ اولمسنه دلیل
کعب الاسقری ایله اولان حکایه سیدر که حجاج والی ایکن مهلب
بن ابی صفره نك خوارجدن ازارقه دیمکله معروف طائفه ایله قتال
ومحاربه سی مدت مدیده منقطع اولمدقده حجاج مهلبه طائفهٔ مزبوره
ایله بو قدر زمان اطالهٔ قتال ایتمك مجرد تکاسل وتسامحدر یا خود عجز وعدم
قدرتکدندر والا بو مرتبه تطویل محاربه یه باعث یوقدر دیو مؤاخذه‌یی
مشتمل مکتوب ارسال ایلدکده مهلب سفیر حجاجه خطاب ایدوب حجاجه
تبلیغ وافاده ایلدکده بر محلده شاهد وحاضر اولان غایب اولانك
مطلع اولمدیغنه مطلع وواقف اولور حجاج احوالمزه عدم وقوفندن
بو کونا مؤاخذه ایدر دیدی وعسکر مهلبدن کعب الاسقری ایستاده
وبو قطعه‌یی انشاد ایلدی * ان ابن یوسف غره من غزوتکم * خفض المقام
بجانب الامصار * لو شاهد الصفین حین تلاقیا * ضاقت علیه رحیبة
الاقطار * ورای معاودة الدباغ غنیمة * ایام کان مخالف الاقتار * مآل
معنی تحقیق سزك غزا ومحاربه کزدن حجاجی بلدان اطرافنده خصب
ورخا ایله اسایشی مغرور ایلیوب مقاتله ده تکاسل ایلدیکز دیو مؤاخذه
ایدر اکر ایکی صف بربرینه ملاقی اولدیغی وقتده مشاهده ایلسه
اقطار ارضك وسعتی حجاجه تنك وتار اولوب فقر وفاقه یه مبتلا
اولدیغی ایامده دباغه واروب دباغت صنعتنده اولمغی غنیمت بیلوردی
دیمك اولوب ابیات حجاجه واصل وکعبه غضب ومهلبه کعبی طرفمه
ارسال ایده سك دیو مکتوب ارسال ایلیوب مهلب احوالی کعبه
افاده وکیجه خفیة کعبی ظلم حجاجدن تخلیص ایچون عبد الملك بن
مروان طرفنه ارسال عبد الملك دخی کعبی استنطاق وابیاتی انشاد
ایتدردکده متعجب ومنبسط اولوب حجاجه رجانامه تحریر وضرری
اصابت ایتمك ایچون اوزرینه قسم وکعبی مکتوب ایله حجاجه ارسال
وحضور حجاجه داخل اولدقده یا کعب ورای معاودة الدباغ غنیمة

مصراعنی قرأت ایله دیدی کعب دخی ای امیر والله ازارقه ایله
اولان محاربه مزی وبزی مهلبك مهلکه وخطرناك محللره کتوروب
نجاتی تمنی وجان شیرینی خلاصه کوشش ایدوب کمال اضطرابمزدن
حجام ویا حائك اولوب بویله هولناك موضعده بولنمیه ایدك دیو پریشان
حال اولدیغمزی مشاهده ایلمش اولسك بزه ترحم ایدردك دیو اعتذار
کونه ارژخای اولدقده حجاج یا کعب بو مقوله کلمات غیرمربوطه
سکا قطعا سود مند اولمزدی لکن عبد الملك بن مروانك رجاسی
رد اولنماز بو آن مهلبك طرفنه راهی اولوب بعد الیوم حد ناشناسلغه
تائب اول دیوب مجلسندن اخراج ایلدی وبعض رواة بو ذکر اولنان
اقوالی انکار واراجیف شعرا اولمسنه ذاهب اولوب حجاجك پدری
یوسف جلیل القدر وصاحب منزلت بر کمسه اولمغله حجاج تاروح
بن زنباعه بعده عبد الملکه انتساب ایدنجه پدرینك حجر تربیه سنده
اولوب روح وعبد الملکه انتسابدن صکره منصبدن منصبه انتقال
ایله رتبه ومنزلتی برتر وعالی وعاقبت عراقه والی اولدقده عظیم شانی
متزاید ودولت واقبالی مترافی اولمشدر دیدی وحجاجك ابتدا
شهامت وجورندن مشاهده اولنان بودرکه وقتاکه پدری یوسف
عبد الملك بن مروان زیارتنی قصد وفرزندی حجاجی معا الوب
مصردن خروج وبیرون مصرده حسب الاقتضا بر محلده مربع نشین
اولمش ایکن سلیم بن عمر والقاضی یوسف طرفنه توجه ایلدکده
اعلم بلدو اورع ناس ومتقی اولمغله یوسف ایستاده وقائم وسلامنه
منتظر قاضی سلیم دخی سلام داده واحوالندن استعلام ایلدکده
یوسف یا قاضی عبد الملکك زیارتنه عزیمت ایلدم اکر مرادك وارایسه
تبلیغ ایده یم دیدکده قاضی یا یوسف رجا ایدرمکه عبد الملکدن بنم
قضادن عزلمی نیاز وسعی ایده سك دیدی یوسف دخی یا سلیم والله
استرمکه قضاة مسلمینك جمله سی سنك کبی اوله قنده قالدی که سنك
عزلکی رجا ایدم دیوب بربرینی وداع ایلدکلرنده حجاج ای پدر بو آدم
کیمدر که سن احتراما قیام ایلدك دیدی پدری دخی ای حجاج بوکا

سليم بن عمرو ديرلر كه حالا مصرده قاضي وواعظدر ديدكده حجاج الله تعالى سنى مغفرت ايلسون اى پدر سن ابن ابي عقيل اولوب كندهدن ياخود تحيبدن بو مقوله بر شخصه قيام ايدرسك ديدى پدرى دخى ياحجاج مأمول وملاحظهم بويله دركه بو سليم وامثالى اولان علما وعاملين بركت وحرمتنه خلق مغفور اولور ديدكده والله اى پدر خلقى افساد وامير المؤمنين اوزرينه تجمع وهجوم وفتنه وفسادى ايقاظ ايتدرمز الا بو سليم وامثال واشباهى ايتديرز زيرا بونلر منبره صعود وجهله واحداث ناس كردواطرافنه مجتمع وكلامنه چشم وگوش اولوب اول واعظلر دخى سيرت ابى بكر وعمر رضى الله عنهمايى نقل وامير المؤمنين احوالندن بحث واعتراض ايدوب خلقى امير المؤمنين اوزرينه اخراج وفتنه ايقاظ ايدرلر والله اكر امير المؤمنين بكا مساعده وبو مقوله اشخاصك جزاسنى تفويض وسپارش ايلسه اشد عقوبتله قتل ايدردم ديدكده پدرى يوسف والله ياحجاج ظنم بودر كه بارى تعالى سنى شقى خلق ايلمش ديدى وحجاجك افعالندن ابتدا عبد الملكى اعجاب ايدن بودر كه حجاج مقدما ذكر اولنديغى كبى نائب ووزير عبد الملك اولان روح بن زنباعه انتساب ورؤساى عسكرندن برى اولوب بر وقتده قرقيساده والى اولان زفر بن حارث عبد الملكه عصيان وعبد الملك زفر ايله مقاتله قصد وجزيره طرفنه توجه ايلدكده روح وعبد الملك برمطيه سوار ورو براه اولدقدنصكره منزلده برفرد قالميوب هر كس برمله معا قالقوب بطؤ اوزره حركت وبزدن متأخر اولمسونلر ديو رؤساى عسكردن برمقدار شرط دمدار تعيين ايدوب برى دخى حجاج اولوب هر مرحلهده عسكرك كيروقالماسنه تقيد واهتمام ايدرلردى بركون ينه عبد الملك وروح مطيه سوار اولوب تعيين اولنان شرط اوزره برفرد كيرو قالمسون ايچون خيمهلر تفتيش ايدرلر كن حجاج روحك خواص اتباعندن برجماعتى خيمهلرنده طعام تناول ايدرلر مشاهده ايدوب سلطان وعسكر راهى اولوب سزلر هنوز طعام اكل ايدرسز

بو آن

بو آن خيمه كزى رفع وحركت ايدك ديو مؤاخذه كونه محمل بنداولملرينه امر ايلدكده مزبور اتباع روحك مقربلرندن اولمغله حجاجى هزل وسخريه ايله لاف كولك ايلمه واسبكدن نازل اولوب طعام تناول وسكوت ايله ديدكلرنده حجاج غضبناك وسل سيف اولوب خيمهنك اطنابلرين دونيم وخيمه اوزرينه ساقط اولوب برطرفندن اشعال نار وخيمه وثياب وآلاتلرينى احراق ايليوب اتباع روح هزار تعب ومشقت ايله جانلرين تخليص وروحه تشكى ايلدكلرنده عبد الملك احواله واقف وحجاجى حضورينه احضار وروحك اتباعنه بو فعل قبيحى اشلين كيمدر ديو مؤاخذه ايلدكده حجاج يا امير المؤمنين سن بزى بو خدمته تعيين واهتمام وتقييد ايله امر ايلدك بز دخى مأمور اولديغمز وجه اوزره حركت واجتهاد ايلدك ومقرب اتباعه بو معامله مزدن سائر عسكر عبرت اخذ وامر يكزه مخالفتدن هراسان اولوب امتثال ايدرلر امير المؤمنين اكر ترحم ايدرسه احراق اولنان اشيالرك عوضنى احسان ايدر وبن اوزريمه لازم اولان خدمتى ادا ايتمش اولورم ديدكده عبد الملك تعجب كنان ياروح سنك شرطك صاحب قوت وعقل اولوب ضبط وربطك طريقنه عالمردر ينه حجاجى مأمور اولديغى خدمتده ابقا واكرام ايله ديو تنبيه ايلدى چونكه دشمن طرفنه واصل وبلدهٔ قرقيسايى محاصره ايلديلر محاربه ومحاصرهلرى متمادى اولوب عبد الملكه وعسكره كلال كلمك ايله عبد الملك زفر بن حارث طرفنه رجابن حيوتى برقاچ آدم ايله مصالحه ومسالمه ايچون ارسال ايليوب حجاج دخى رجا ايله معا راهى وزفره ملاقى اولملرى اداء صلوة وقتنه مصادفه ايتمكله زفر جماعت ايله صلوته شروع رجاء دخى جماعته داخل ومعا اداء صلوة ايليوب حجاج منفردا نماز كذار اولوب سببندن سؤال اولندقده امير المؤمنين اوزرينه خروج وبغى وعناد ايدن منافق ايله اداء صلوة ايتمم ديو جواب ويرديكى سمع عبد الملك بن مروانه رسيده اولدقده حجاجه تحيى برتر ومحبت وعلاقه سى مستزايد اولوب قدرنى عالى

وتباله نام بلده يه والى نصب ايلدى وحجاجك ابتدا ولايتى تباله اولوب
اتباع وخـدامنه نظام ويروب محمل بند عزيمت وتبـاله يه قريب
اولدقده اتباعندن تباله يه نه مقدار مرحله باقى قالدى ديو اسـتعلام
اتباع دخى شوتلك وراسنده درديو بركوچك ديه نك وراسنده اولديغنى
اعلام ايلدكلرنده حجـاج بر بلده كه بومقوله تل وراسـنده اولوب
مشاهـده سنه تل مانع اوله اول بلده دن نه خـيرمأمولدر ديو اول
محلدن عبدالمـلك طرفنه رجعت ومنصبى قبول ايتميوب استحقـار
ايلدكده (اهون من تبالة على الحجاج) ديو مثل اولدى كه بركيمسه كه
كندو يه احسان اولنان امرى استحقار ايلسـه بومثل ضرب اولنور
واهون احقر معناسنه اولوب تباله يمنده بر بلدهٔ صغيره دروبردره ده
واقع اولمشدر بعده حجاج خدمت عبدالملكه ملازم اولوب عبدالملك
مصعب بن زبير مقـاتله سندن فارغ وشـامه رجعت ايليوب امراء
دولتنه حجـازده دعواى خلافت ايدن عبدالله بن زبير ايله مقاتله يه
قنغـيكز مباشرت ايدرسز ديو خطاب ايلدكـده ايستاده اولوب
ياامير المؤمنين ابن زبير ايله مقـاتله يه بنى تعيين ايله كه مناممده ابن زبيرى
قتل ايلدم عينى ظهور ايدر ديو بو فعل قبيحه مباشرت طلب ايلدكده
عبد الملك حجـاجى تعيين وجيش كثير ايله مقـاتلهٔ ابن زبير
قصد يله محمـل بند عزيمت ومكهٔ مكرمه يه واصـل وبيت الله
اوزرينه منجنيق وضع وافعال قبيحه ارتكاب وآخر كار عبدالله بن زبيرى
رضى الله عنه قتل وعبدالملكه اعلام اولدخى خلافت منازع ومعارضدن
خلاص اولدى ديو مسرور واجتهاد حجاجه پسند ومقابله سنده مكهٔ
مكرمه ومدينهٔ منوره وطائف ولايتلرينى حجـاجه تقليد ايليوب حجـاج
اهالئ حرمين الشريفينى تحقير وتذليل وتعجيز وتكدير ايلدى بعـده
عبدالملكه مكتوب ارسال ايدوب ياامير المؤمنين حجازى شمالمله ضبط
ايدوب يمينم خاليه قالدى يعنى دست چپ ايله حجازه مسلط اولوب
دست راستمى اعمال ايلدم ديو ولايت عراقه تعريض ايلـدى مومى
اليهك كنيه سى ابو بكر واسمى عبدالله بن زبير بن عوام اولوب مدينهٔ

منوره ده مهاجريندن تولد ايدن مز بوردر ومادرى اسماء بنت ابى بكر
الصديق رضى الله عنه اولوب التمش درت سنه سى اهالى حجاز ويمن
وعراق وخراسان مومى اليهـك اطاعتنه اجتمـاع وخلافتنى قبول
واتبـاع ايدوب يتمش ايكى سنه سى جماذى الاولى سنك اون اوچنجى
ثلثـا كونى حجاج شهيد ايلمشدر بعـده ينه عبد الملك جانبنـه مطيه
سوار اولوب كبار علماء عامليندن ابراهيم بن طلحه بن عبـدالله التيمى
حضرتلرينى معا عبدالملكه كتورمشدر كه مومى اليه قريشدن حسيب
وعالم وزاهد ومهيب بر مرد كامـل وفاضل اولمغـله تبركا حجـاج
استصحاب ايليوب مومى اليه ابرهيمه جميع امرده مطيع ومنقاد ومسخر
اولوب قطعا مخالفت ايده مزدى وتيم قبيلهٔ قريشدن اولوب ابوبكر
الصديق رضى الله عنه حضرتلرينـك قبيله سيدر تيم بن مرة بن
كعب بن لؤى بن غالب بن فهر بن مالك بن نضردر كذلك تيم غالب بن
فهر قريشدندر كه بونلره بنوا الادرم ديرلر چونكه حجاج ابرهيم ايله
عبدالملك تختكاهنه واصل ومجلسنه داخل اولمغـه مأذون اولدى
عبد الملكه اجلال وتوقير دنصكره ياامير المؤمنين سكا اهل حجازدن
بركيمسـه ايله كلدمكه كه كمال مروت وديانت وحسن مذهب وزهد وورع
ايله متصف وقرابت رسول اكرم ونبى محترم صـلى الله تعـالى عليه
وسلم ايله متشرف اولوب هر وجهله واجب الاكرامدر ديو تعريف عبد
الملك دخى اول آدمك نامى ندر ديو سؤال ايليوب حجاج ابرهيم بن طلحة
التيمى در ياامير المؤمنين اقران وامثالنه اولان اكرامكزى ابرهيم حقنـده
دخى يبدريغ بيورمكز نياز ايدرم ديدكده عبدالملك ياحجاج اوزريمزه
اداسى واجب اولان حقى تذكير وقريبه رحم وصله يى ادا ايتمكه دليل
اولدك ديوب ابرهيمى مجلسنه دعوت ونزديكنـه اجـلاس واحترام
ايدوب ياابرهيم ابو محمد حجاج بزه سـنك اوصاف جميـله كى تعداد
ومحـاسن عديده كى ذكر وياد ايليوب سكا ميـل ومحبت ايلدم امدى
هرنه كونه مرامك وار ايسه كتم ايتميوب بندن طلب ايله كه مجموعـنه
مساعده ايتمكى منت بيلورم ديدكده ابرهيم ياامير المؤمنين سـكالازم

اولان اولدرکه جمیع حوایج وامور اوزرینه برامرك اتیانی تقدیم
وترجیح ایده سن که اول امرده باری تعالینك رضاسنی ورسول اکرم
علیه السلامك حقنی ادا وجماعت مسلمینه خیرونصیحت اول امری
اجراده اوله دیدی عبدالملك دخی یاابرهیم اول امری بیان ایله دیدکده
یاامیر مجلسی سنکله بندن غیریدن تخلیه ایله که افاده ایده یم دیوب
عبد الملك ابو محمددن دخی کتم ایدزمیسك دیدی بلی اندن دخی
اخفاسی لازمدر دیوب عبد الملك حجاجه وسائر ارباب مجلسه خروج
ایله امرواشارت وابرهیمه تکلمه مساعده وکلامنه چشم وکوش اولدقده
ابرهیم نقل ایدرکه چونکه مجلس اغیاردن خالی اولدی حقکه
مبادرت ایدوب یاامیرالمؤمنین سن حجاجه ولایت تفویض ایتدك حال
بوکه ظالم وجفاکار وسفاك وغدار وحقدن عدول ایدیجی و باطله
میال ومنهمك وخلقی کریه عدایلدکلری افعاله اقدام وحمل ایتدریجی
وطورلرندن اخراج ایدیجی برشخص اولوب بویله ظالمك دست
جفاپیشه سنه حرمین الشریفین ولایتنی تسلیم وتقلید ایلیوب ابناء
انصار ومهاجرینی تحت قهرنده قالوب دائما عنف ایله معامله وتحقیر
وتذلیل واهل شامی اوزرلرینه تسلیط وجورظلملریله تعجیز ایدوب
اقامت حقدن عاطل وازالهٔ باطلدن متکاسل وجود ظلمی حددن افزون
وحیف وغدری تحملدن بیرون اولورکن سنی عذاب اللهدن نه شی تخلیص
ایدرسنکه بوفعل قبیحه متجاسر و مصر اولدك یارین روز
رستاخیزده محمد المصطفی صلی الله علیه وسلمه حضوررب العالمینده
قائم ومرافعه اولدقده والله عقاب اللهدن سنی برشی تخلیص ایده مز
امدی بونلری ملاحظه وکندیکی تخلیصه چاره جواوب فوز ونجاة
تحصیل ایده جك برکاره مباشرت ایله اکر قادر اوله مزسك خلافتی
ترك ایله دیوکلمات حقه یی سرد وتعداد ایدرکن عبد الملك بربالینه اتکا
ایلشدی حیرت واضطرابندن طوغریلوب جالس اولدی وابرهیمه
غضبناك اولوب کذب ودروغ ارتکاب ایلدك وحجاجك حسن ظن
ایله بزه تعریف وتوصیف ایلدیکی اشیادن برینی سنده مشاهده ایلمدم

بی شك سن حاسد ومفتری وکاذب سن دیو عتاب ایلدکده اول آن
مجلسندن قالقوب کمال حیرت وخوفدن باصره مه ضعف وخلل طاری
ولوب برشی کورمز اولدم وهزار مشقت وتکلف ایله
ابیرون پرده یه برواز ایدرکن ورامدن برخادم بنی ایقاف
وحاجب بو آدمی ضبط وخروجدن منع ایله دیو تنبیه وحجاجه حضور
عبدالملکه دخوله اذن ویریلوب داخل ونیجه زمان مکث ایلدکده
معلومم اولدی که بنم کفت وکویمی مذاکره وترتیب جزامی مشاوره
ایدرلر بعده خادم کلوب بنی دخی مجلس عبد الملکه دعوت و پرده یی
کشاد بن دخی دخوله عزیمت ایلدیکمده حجاجه بیرون اولورمصادفه
ایلدم همان دم بنمله معانقه وجبینمی تقبیل وملاطفه ایدوب باری تعالی
سنك اعمال صالحه که مکافات وجزا ایلسون والله اکر بنمله مصاحبت
اولوب بندن مفارقت ایمزایسك قدرومنزلتکی برتروعالی وجمیع خلقی
خاك پایکه رومالیده ایتدیررم دیدکده بنی هزل وسخریه ایدر ملاحظه
ومجلس عبد الملکه داخل اولدیغمده کالاول اکرام وکندویه قریب
محله اجلاس ایدوب یاابن طلحه بکا ایلدیکك نصیح و پندی حجاجه
یاخود آخرکیمسه یه اعلام ایلدکمی دیدی بندخی والله یاامیرالمؤمنین برفرده
سویلمدم حجاجك بکا اولان اکرام واحترامنی برکیمسه دن کورمدم
اکر بن حقدن عدول ایدوب برکیمسه یی حمایه ایلمك لازم کلسه حجاجی
حمایه وحقندن دروغ وکذب ارتکاب وسکا مدح وثنا ایدردم لکن
رضاء لله تعالی ورعایة لحق النبی علیه السلام وحمایة للمسلمین
کلمات حقی تکلم ایلدم دیدم عبد الملك دخی یاابن طلحه صادق
القول اولدیغکده بی ریب وکمان اولوب عفت ودیانتکی جزم ایلدم
اکردنیایه میل وطمعك وحجاجدن تحصیل کام اولمق اولسه مدح
وثنا یش ایدردك امدی سنك بندکله عمل وحجاجی ولایت حرمین
شریفیندن عزل ایلیوب حجاجه ابراهیم سکا ولایت حرمینی استقلال
واستصغار ایلدی وممکلت عراقك اوموری معظمه وضبط وربطی
سنك کبی برمدبر صاحب قوت آدمه محتاج اولمغله سنی والیٔ عراق

نصب وتعيين ايلدم ديدمكه سكا اكرام واومورنده اتباع ونصيحتكله
متنصح اوله امدى حجاجدن منفك اولمه كه سنك صحبتكده تأثير بليغ
ومقار نتكده خيركثير واردر ديدى بنـدخى حجـاج ايله عراقه راهى
اولوب مقدما ايلديكى اكرامك اضعافى ايله توقير واكـرام ايلدى
وعبد المـلك بن مروانك مكارم اخلاق صاحبى اولوب حقه معترف
ومنقاد وامورنده خلقه لطف ايله معامله ايلد يكنى بنم بووقعه مدن
استدال ايلدم ديدى اصحاب تاريخـك حجاجك والئ عراق اولمسى
سببنده اقوال مختلفه سى اولوب برى بوحكايه در مومى اليه عبد المـلك
خلفاء امويه نك بشنجى خليفه سى اولوب ظهور دولت امويه نك قرق
سنه سيدر ومجموع خلفاسى اون درت ومدت خلافتلرى طقسـان
سنه وانقراضلرى يوز اوتوز ايكى سنه سى ودار الخلافتلرى شام اولوب
مصر وسائر بلدانده عامللرى ضبط وتصرف ايدوب اول خلـيفه لرى
معاويه رضى الله عنه درومومى اليه معاويه بن ابى سفيان اولوب ابو سفيانك
اسمى صخر بن حرب بن اميه در ومعاويه رضى الله عنـه دن قرق
سنه سى ذى الحجـه سنده بيت المقدسده بيعت اولنـوب اون طقوز
سنه اوچ آى خليفه اولوب التمش سنه سى رجبنده دار بقايه انتقـال
ايليوب دمشقه دفن اولندى وسنى سكسان يدى سنه يه بالغ اولمشدى
ومقدما شامده يكرمى سنه امير اولوب ودرت سـنه سى عمر رضى الله
عنه زماننده اون ايكى سنه سى عثمـان رضى الله عنه زماننده اولوب
دورت سنه سى تغلـبا ايدى بعده يزيد بن معـاويه دن پدرى وفات
ايلديكى كون بيعت اولنوب اوچ سنه طقوز آى خليفه اولوب التمش
دورت سنه سى ربيع الاولى نك اون دردنجى كونى وفات ايليوب دمشقه
دفن اولندى عمرى اوتوز طقوز سنه طقوز آى اولوب ايام خـلافتنده
امام حسين رضى الله عنه حضرتلرى كوفه يه راهى اولدى بعده معاويه
بن يزيد دن پدرى قضاء نحب ايلديكى كون بيعت اولنوب قرق كون
ياخود طقسان كون خليفه اولوب قرق روايتنه كـوره التمش دورت
سـنه سى ربيع الاخرينك بشنجى كونى وفات ايدوب دمشقه دفن

اولندى

اولندى ومدت عمرى يكرمى اوچ سنه در وبو اثناده عبد الله بن الزبير
رضى الله عنه دن مكهٔ مكرمه ده آلتمش درت سـنه سى رجبى نك
طقوزنجى كونى بيعت اولنوب طقوز سنه دن برمقدار ناقص خليـفه
اولمشدر صورت قتلى مقدما ذكر اولنمشدى بعـده مروان بن حكم بن
ابى عاص بن اميه دن التمش درت سنه سى شامده بيعت اولنـوب اون
اون آى خليفه اولوب التمش بش محرمنك بشنجى كونى وفات ايلدى
مومى اليه مروان هجرت نبويه نك ايكنجى سنه سى مكهٔ مكرمه ده
تولد ايليوب پدرى حكم ايله طفل ايكن طائفه راهى اولمغله رسول اكرم
صلى الله تعـالى عليه وسلم حضرتلرينى مشاهده ايلمشدر بعده مومى
اليه عبد الملك بن مروان بن حكمدن پدرى وفات ايلديكى كون بيعت
اولنوب يكرمى برسنه اون بش آى خليفه اولوب يدى سـنه ويدى
آيى قتل ابن زبيردن مقدم واون اوچ سنه بش آى اون بش كون قتل
ابن زبيردن صكره خليفه اولوب سكسان التى سنه سى وفات ايدوب
دمشقه دفن اولندى عمرى التمش سنه در بعده وليد بن عبد الملكدن
پدرينـك وفاتى كونى بيعت اولنوب طقوز سنه سكز اى اولوب طقسان
التى سنه سى جمـادى الاخره سى منتصفنده وفات ايدوب دمشقه دفن
اولندى مدت عمرى قرق سكز سـنه در بعده سليمـان بن عبـد الملك
بن مرواندن پدى وفات ايلـديكى كون بيعت اولنوب ايكى سنه سكز آى
خليفـه اولوب طقسـان طقوز سنه سى صفرنده وفات ايلدى ومدت
عمرى قرق بش سنه در بعده عمر بن عبد العزيز بن مروان بن حكمدن
عم زاده سى سليمـان وفات ايلديكى كون بيعت اولنوب ايكى سنه بش
آى خليفه اولوب يوز بر سنه سى رجبنده وفات ايليوب ارض حمصده
دير سمعان نام محله دفن اولنوب قبرى زيارت اولنور ومدت عمرى اوتوز
طقوز سنه در بعده يزيد بن عبد الملكدن عم زاده سى عمر وفات ايلديكى
كون بيعت اولنوب دورت سنه بر آى خليفه اولوب يوز بش سنه سى
حرانده وفات ايلمشدر مدت عمرى يكرمى طقوز سنه در بعـده هشام
بن عبد الملكدن برادرى زيد وفات ايلديكى كون بيعت اولنـوب اون

طقوز سنه خليفه اولوب يوز يكرمى بش سنه سى ربيع الآخرنده
رصافهٔ شامده وفات ايلمشدر مدت عمرى اللى اوج سنه در بعده
وليد بن يزيد بن عبد الملكدن عمى هشام وفات ايلديكى كون بيعت اولنوب
بر سنه اوچ آى خليفه اولوب يوز يكرمى التى سنه سى جمادى الاخره سنده
قتل اولنوب دمشقده دفن اولندى مدت عمرى قرق ايكى سنه در بعده
يزيد بن وليد بن عبد الملكدن عم زاده سى وليد قتل اولنديغى كون بيعت
اولنوب بش اى ايكى كون خليفه و يوز يكرمى التى سنه سى وفات
ايدوب مدت عمرى قرق سنه در بعده ابراهيم بن وليد بن عبد الملكدن
برادرى يزيد وفات ايلديكى شهر ذى الحجه ده بيعت اولنوب يتمش كون
ياخود دورت آى خليفه اولوب روايت اولى يه كوره يوز يكرمى يدى
سنه سى صفرنده نفسنى خلافتدن خلع ايلدى و يوز اوتوز ايكى سنه سى
وفات ايلمشدر بعده مروان بن محمد بن مروان اولدن ابراهيم كندو نى
خلع ايلديكى كون بيعت اولنوب بش سنه براى مرو رنده ارض
مصردن ناحيهٔ ابو صيرده يوز اوتوز ايكى ذى الحجه سنده ابو مسلم
خراسانى اعانتيله عباسيه يدنده قتل اولندى آخر خلفاء امويه در
مدت عمرى اللى طقوز سنه در چونكه عبد الملك حجاجى والئ عراق
ايلدى ارذال واوباشى جمع و عراقه محمل بند عزيمت و كوفه يه داخل و منبره
صعود و بو خطبه يى قراءت ايلدى * يا اهل العراق و يا اهل الشقاق
والنفاق ومساوى الاخلاق والله لاعصبنكم عصب السلمه ولالحونكم
لحو العصا فطال ما اوضعتم فى الضلالة وتما ديتم فى الجهالة يا عبيد
العصا انا الغلام الثقفى لاعد الاوفيت ولا اخلق الافريت انما مثلكم
كما قال الله تعالى ضرب الله مثلا قرية كانت آمنة مطمئنة يأتيها رزقها
رغدا من كل مكان فكفرت بانعم الله فاذا قها الله لباس الجوع
والخوف بما كانو يصنعون شاهت الوجوه فانكم اشباه ذلك
فاستوثقوا واستقيموا اقسم بالله لتدعن الارجاف ولتقبلن على
الانصاف ولتنزعن عن القيل والقال وكان وكان والهن وماهن
اولاهبرنكم بهذا السيف هبرا يدع النساء ايامى والولدان يتامى والله

لكانى

لكانى انظر الى الدماء تترقرق بين اللحى والعمائم * اهل شقاق
اهل فساد وفتنه واختلاف واهل نفاق معناسنه در مساوى الاخلاق
اخلاق رديه وقبيحه معناسنه اولوب سلمه شجردر وعصب شاخلرينى
اصل شجره يه الصاق وحبل ايله شد و بند ودفعهٔ قطع ايتمكه ديرلركه
(عصب فلان عصب السلمه) مثل اولوب بخيل اولان كيمسه بى مالنى
استخراج ايچون تضييق وكره ايتمده ضرب اولنور حتى كميت ديمشدر
(ولاسمرات يلحقهن عاضد ولاسلمات بخيلة تعصب) ولحو عصانك
قشرنى صويمغه ديرلر يعنى مالكزدن سزى تجريد ايدرم ديمك اولور
(واوضعتم فى الضلالة) ضلالت سبيله خسران وضرره مبتلا اولديكز
ديمك اولور (يا عبيد العصا) مثل اولوب نفعى ضررلرنده وعزتى
اهانتلرنده اولان ذليللر حقنده ضرب اولنور اى حقير ذليللر ديمك اولور
ومثل مذكور ابتدا بنوا اسد حقنده تكلم اولنمشدر سببى بودركه
معاويه بن عمروك بر فرزندى اداء حج ايچون مكهٔ مكرمه يه راهى و اثناء
طريقده مفقود اولوب بنى اسددن حبال بن نصر بن غاضره نامنده
بر شخص قتل ايلدى ديو اتهام و حارثه اعلام اولندقده بنوا اسد
تهامه ده اولمغله حارث اخذ ثار ايچون تهامه يه محمل بند عزيمت
اولوب بنوا اسد شرذمهٔ قليله وضعيفه اولمغله تهامه ده اختفا ايليوب
حارثا كاه اولدقده بنوا اسد هر كيمك منزلنده بولنورسه صاحب
منزلى قتل ايدرم دمى هدردر ديو ندا ايتدردكده بنوا اسد تخليص
نفسدن عاجز اولوب حبالك جدى غاضره قبيلهٔ حارثدن اولمغله حارثه
صاحبكزى قتل ايدن حبال بن نصر بن غاضره در اكر اخذ ثار ايچون قتل
ايدرسكز كندى قومكزدن بر آدم قتل ايتمش اولورسز واكر عفو ايدرسكز
سز اعلمسز ديو جواب داده اولمغله اتفاق و اختفا ايلدكلرى منازلدن حبال
ايله خروج و حارثه اخوانلرين عرض ايدوب يا حارث قاتل ابن معاويه حبادر
ديو حبالى تسليم ايلدكلرنده حبال بنوا اسدك غاضره قبيله سى حارثدندر
قتل ايدرسه كندى قومندن برينى قتل و عفو ايدرسه كندى قومندن
برينى عفو ايتمش اولور ديدكلرينى اخبار ايلدكده حارث حبالى عفو و بنو

اسدك قتللرينه امر ايلدكده بني وهب ابن حارثدن عصيه نامنده
برمرأه حارثه ابيت اللعن ايله ستايشدن صكره ياحارث بنوا اسد بنم
خاللرمدر بكاهبه وعفو ايله ديو نياز ايلدكده حارث ياعصيه بنواسد
سنك عبيدك اولسون اعتاق ايله ديو عصيه نك مسئولنه مساعده
ايلدكده بنوا اسد ياحارث بزلر سندن امان اولمدقجه امين اولميوز ديو
كنديدن امان طلب ايلدكلرنده حارث امارهٔ امان اولمق اوزره هر
برينك يدنه بر عصا ويردى بنوا اسد دخى عصالر يله تهامه يه توجه
وانده حارث وفات ايدنجه اقامت ايليوب بعده بنواكنانه بنى اسدى
مكه دن اخراج وعبيد العصا تسميه ايلديلر (وانا الغلام الثقفى) على كرم
الله وجهه نك اهل عراقه (اللهم سلط عليهم الغلام الثقفى) ديو بددعا
بيوردقلرينه تلميح واشارتدر (لاعد الا وفيت) وعديمه وفا ايدرم
معناسنه اولوب (لاخلق الافريت) برشىء ايشلمم اولا اول شىء اصلاح
ايدرم يعنى افعالم مجبدر ديمك اولور وسزك مثلكز بارى تعالينك
(ضرب الله مثلا) آية كريمه سى كبيدر معناى نظم كريم الله
تعالى هرقوم كه انعام ايدوب اول نعمت سببيله متكبر و بارى تعالينك
احسان ايلديكى نعمته كافر اوله بارى تعالى اول قوم حقنده ضرب
مثل ايدوب اول اهل قريه بى خوف وازعاج ايچيوب رزق وقوتلرى وسعت
اوزره هر طرفده كلوردى تكبرلرى سببيله بارى تعالى نك نعمتلرينه
كافر اولدقلرنده بارى تعالى اول قومه جوع وخوف لباسنى اذاقه
يعنى جوع وخوفه مبتلا ايلدى ديمك اولور (شاهت الوجوه) يعنى
يوزلريكز قبيح اولسون زيرا سز قوم مذكور كبى سز ابمدى اختلاف
ونفاقى ترك واجتماع واتحاد ايله قلب واحد اوزره مستقيم اولينك
بارى تعالى يه قسم ايدرمكه ارجاف يعنى كذب ودروغ اولان خبرلرى
ترك وحق قبول وانصافه اقبال ايدوب شويله اولدى وبومقوله امر
قبيح ظهور ايلدى ديو قيل وقالدن فارغ اولك تحقيق سزى اوبله
قتل ايدرمكه زنا نكزى شوهرسز طول واولاديكز يتيم قالور والله سزك
خونلريكز ريشكزله ذقنكز ميانده لمعان ايدر مشاهده ايده يورم ديو اتمام

خطبه ايلدكده اهالئ كوفه خوف وخشيتلرندن لرزان و بعضيسى
حجاجى تحجيرايچون اللرنده اماده ايلديكى سنكلرى ساقط وكندى حيران
اولوب حجاجك مهابت وعظمتى درونلرينه تأثير ايلدى بعده حجاج
اهل كوفه نك خونلرين ريزان وحكومتن اجرا ايله احوالن پريشان
ايدوب قاسم بن سلام بارى تعالى اهل كوفه يى قتل ايلسون قنى بونلرك
قبيله وعشيرت ومبارز وجنك آورلرى وقنى تجبر وعتولرى كه على كرم الله
وجهه حضرتلرينى وحسين رضى الله عنهمى طعن وجرح ونيجه
كبار ومختارلرى قتل ايدوب حجاج كبى ذميم الصوره برملعونك قتلندن
عاجز اولديلر حال بوكه قتلندن كننه اون ايكى فارس ايله كلوب
اهل كوفه يه ايكى يوز بيك فرسان و پياده كان اولورلر لكن همان بوقومك
جبن وخوفلرى على كرم الله وجهه حضرتلرينك (اللهم سلط
عليهم الغلام الثقفى) كلام شريفلرينك صادق اولديغيدر ديو اهل
كوفه يه ملامت ايلدى بعده حجاج عراقده قائم واهاليسنى ترهيب
وتخويف وغدر وسفك دماء رضبط وتسلط ايدوب عراقى قبضهٔ
تصرفه آلوب تهديدنى ايقاع ايلدكده عبدالرحمن بن اشعث اهل
عراق ايله حجاج اوزرينه خروج وهجوم عبدالملك دخى اهالئ شام
ايله حجاجه اعانت وامداد وابن الاشعث ايله حجاج ميانده حرب
وقتال مستمر ومتمادى التى سكسن كره مصاف ورزم واقع واخر كارزار
حجاج دير الجماجم نام موضعده ابن الاشعثه غالب ولشكر عراق منهزم
وپريشان اولوب عسكر حجاج پريشان اولان عسكرلك قفاسنه
دوشوب قتل عام مراد ايلدكلرنده حجاج لشكرينه حاللرينه قيوك
كه پريشان ومتفرق اولسونلر ديو ندا ودرپى اولمدن منع ايدوب
ايكيوز بيك عراق عسكرندن بقية السيف اولانلر پريشان اولديلر
بعده حجاج مناديلرنده ايتديروب ابن الاشعث عسكرندن هركيم
كلوب بكا اطاعت ايدرسه جرمنى عفو ايدوب ضررمدن امين اولور
ديوب كوفه يه داخل اولدقده منهزم اولان لشكر كلوب حجاجدن
بيعته اغاز ايلدكده هر مبايعه سنه كلانه اى شخص اكر كفركه اقرار

وجماعتکزدن خروجه اعتراف بعده توبه ایدوب تجدید ایمان ایدرسك اطاعتك مقبولمدر والاقتل ایدرم دیوب تکلیفنی قبول ایتمیلری قتل ایدردی وبو اثناده بنوا خثعمدن برپیر یعته کلوب حجاج پیره دخی کفری اقرار بعده اسلامی قبول ایله تکلیف ایلدکده پیر خثعمی یاامیر سکسان سنه ربم اولان باری تعالی یه عبادت اید و بده برقتل ایچون اکرکفری اقرارایتسم بندن دنی ونامرد برعبد اولماز والله عمرمدن ظماء حمار مقداری وقتم قالدی شبان روز موته منتظر ومترقبم دیدکده حجاج قتل پیره امر ایدوب قتل ایلدیلر وظماء تشنکی وصوسزلق معناسنه اولوب (مابقی منه الا قدر ظماء الحمار) مثل مشهور درزیرا حمارك آبه صبری سائر حیوانا تدن اندك وقلیل اولوب صوسزلرك اقصریدر وابوعبیدر وابتی اوزره مثل مذکورك قائلی مروان ابن الحکمدر که ابومسلم وقعه سنده نقدعمری فلم یبق الاقدر ظماء الحمار دیوب عسکریله لشکر دشمنه هجوم وهلاك اولنجه مقاتله ایلدی ونقد دوکمك معناسنه دربعده مجلس حجاجه برپیردخی احضار ایلدکلرنده حجاج بو پیردخی کفرنی اقرار ایلمز ملاحظه وتکلیف اقرار کفر ایلدکده پیر یاامیر سن حیله ایله بکا اقرار کفر ایتدرمك استرسك حیله وخدعه یه احتیاج یوقدر بن نفسمی سندن اعلا بیلورم که بنم نفسم فرعون وهاماندن اکفردر دیدکده حجاج خنده کنان آزاد ایلدی وحجاجده خصال حمیده دن برقاج خصلت موجود اولوب زماننده اول خصال ایله ناسدن ممتازایدی وخصال مذکوره کرم ودها وجود وفصاحت واحیا نا حلمدراز جمله کرمی نه رتبه ده اولدیغی بوحکایه دن معلوم اولور که مکۀ مکرمه یه داخل اولدقده اهالیسنه اون بیك دینار بخش واحسان ایدوب آی قوم کثرت نوائب ومصائب سببیله مالمه نقصان ترتب ایلدی یوخسه سزه کرم واحسانی زیاده ایدردم عذرمی قبول ایدك دیدکده اهالیدن بری یاامیر بزدن هرکیم سنك عذرکی قبول ایدرسه باری تعالی اول کیمسه نك عذرنی قبول ایلمسون زیرا سن مکه ومدینه امیریسك

وپدر ومادر جهتیله سید وشریفسك دیدکده حجاج تجاردن مال فراوان استقراض واهالئ حرمینه بذل واحسان ایلدی وعراقه والی اولدقده هرکون بیك عدد خوان کشیده وهر خوانده اون آدم جالس واطعمۀ متنوعه احضار ایتدیروب خلق طعام تناول ایدرایکن کندی برسریره جالس وخدمه دوشلرینه الوب سفره سفره دورایدوب ای اهل شام نانلری پاره پاره ایدیکز که سماطکزه تکرارکتورمسونلر دیردی وهرروز خلق ایکی دفعه طعامه دعوت ایچون آدملر ارسال ایدوب برمقدار زمان مرورنده اون بیك آدمی کونده ایکی کره دعوتده صعوبت اولدیغن ملاحظه ایدوب ای قوم طرفمدن سزی طعامه دعوته رسول شمس اولوب طلوع ایلدکده کلوب چاشته یی اکل وغروب ایتدکده شبانه یی اکل ایدك دیو تنبیه انلردخی بلا دعوة قوشلق واخشام طعامنه حاضر اولوب تناول ایدرلردی و برکون نعمت خوارلری استقلال ایدوب ایا قوم اکل طعامه نه سببیله اندك وقلیل حاضر اولدیلر دیو قلتندن استعلام ایلدکده میان قومدن بری ایستاده اولوب یاامیر سنك کرم واحسانك خلقی سیر ایدوب رفاهیت ایله خانه لرنده تعیشلری مائده یه حضورلرینه مانع اولدی دیدکده حجاج محظوظ اولوب بارك الله یارجل جالس اول وراحت ایله دیدی ودها وزکاسنه شاهد قاتل مصعب بن زبیر اولان عبدالله بن طیان نقل ایدر که برکون باب حجاجده واقف ایدم قوشلق وقتی اولمغله جمیع اتباعی خفته وحجاج تك وتنها اولدیغم محله فجاءة کلنجه فرصت غنیمت در دیو حجاجی قتل واخذ انتقام ایتمکی ملاحظه وقتلنه اماده اولدیغمده بکا نظر وعزیمتمی تفرس ایدوب یا عبدالله کاتبم یزیدبن ابی مسلمی کوردکمی دیدی بندخی کورمدم یاامیر دینجه یاعبدالله سکاری ولایتنی توجیه ومنشورنی یزیده ویردم وار اخذایله دیدی بندخی طمعمدن عزیمتمدن فارغ اولوب یزیده راهی ومنشورنی طلب ایلدم یزید خبیر وآکاه دکلم دیدکده معلومم اولدیکه حجاج قصدمی تفرس وبندن تخلیص نفسی ایچون بو دسیسه یی تدارك

ایلمش و بروقتده مساجد دن برینه بر باب عبد الملك بناو بر باب حجاج
بنا ایدوب بر مدت مرورنده عبد الملك بنا ایلدیکی بابه صاعقه
نازله وعدم وخراب ایلیوب عبد الملك متألم اولوب حجاجه حسد
ایلدیکی حجاجه واصل اولدقده بر مکتوب تحریر ودرونده یاامیر
المؤمنین سنکله بنم مثلم آدم علیه السلامك ایکی فرزندی مثلی کبیدر که
بر قربان ذبح ایدوب برینك قربانی مقبول وآتش نازل اولوب اخذ
ایلدی وآخرك مقبول اولمیوب مذبحده حالی اوزره قالدی دیو
تحریر ایلدکده عبد الملك عقل وزکاسنی تحسین ایلدی و برکون
مجلس عبد الملکه دخولی اسباب عشرت آماده اولدیغی وقته
مصادفه ایدوب عبد الملك حجاجه شرب تکلیف ایلیوب حجاج
یاامیر المؤمنین بنی عفو بیورك زیرا بن خلقی شربدن نهی ومنع ایدرم
وخلق زجر ایلدیکم فعلی ارتکاب ایتمکی کریمه ایتمده هود
علیه السلامه اتباع ایدرمکه * وما ارید ان اخالفکم الی ما انهیکم
عنه * دیدی معنای نظم کریم بن مرادایتمم که سزی نهی ومنع ایلدیکم فعل
مکروهی ایشلیم اکر سزی نهی ایلدیکم فعل صواب اولسه ایشلیوب
اعراض ایلمزدم قنده قالدی که سزی نهی ومنع ایدم دیمك اولور بعده
عبد الملك یاحجاج بو خمر دکلدر نبیذ رمانیدر طعامه اشتها و باهه
قوت ویروب زیاده ایدر دیدکده حجاج یاامیر المؤمنین طعامه اشتهایی
زیاده ایدر بیوردیکز والله حالا بنده اولان اشتهایه الی آخر العمر راضی
اولوب زیاده سی مطلبم دکلدر و باهی زیاده ایدر بیوردیکز و الله
هرایده برکره قربانه اقتدار کافیدر دیو جواب داده اولوب دفع
ایلدی و برکون خلقك کندی به اطاعت وانقیادی نه رتبه یه بالغ
اولدیغن تجربه وامتحان ایچون منبره صعود ایدوب ای قوم الآن
حجاج کافردر دیدکده هرکس سرفرو برده اولوب جواب و یرمدکلرنده
اول کلامنه ذیل وتتمه ایدوب لات وعزایه وبغلهٔ شهبایه ویوم ار بعایه
دیوب اکمال ایلدی حجاجك بغلهٔ شهبایی منکر اولمسنك سببی بودر که
برکون حجاجه ابو برده نك مالك اولدیغی بغلهٔ شهبا بر کره تولد ایلدی که

اونی صفرته مائل و پالرنده سیه خطوط اولوب تام الاعضادر و بغلهده
سائر حیوانات کبی شیرظهور ایدوب تولد ایدن کره نوش ایلدیکنی خلق
مشاهده ایلدی دیو نقل ایلد کلرنده بغله منقطع النسلدر دیو انکار
ایلدیکنی دمیری ذکر و بیان ایدر برکون مجلس حجاجه امام حسین رضی
الله عنه حضرتلرینی شهید ایدن شخص داخل اولوب حجاج حضرت
حسینی قتل ایدن سنمی سن دیو استعلام اول شخص دخی بلی یاامیر دیو
اعلام وحجاج کیفیت قتلدن سؤال ایلیوب اول ملعون یاامیر ابتدا نیزه
طعن بعده سیف ایله جرح وضرب ورأس شریفلرین قطعه آخر
کیمسه یی توکیل ایلدم دیدکده حجاج اما والله لا یجتمعان فی الجنة دیدی
وبو مقوله کلام غیر ظاهر المرادی تکلمدن غرضی حسین رضی الله عنه
حضرتلرینك طرفدار وغیر تکشلری اولان اهل عراق وعدوی
بدخواهلری اولان اهل شامی خدعه ایله ارضا ایدی فی الحقیقه اهالئ
عراق مجلس حجاجدن چیقوب حجاج کلامنده صادقدر که ابن رسول
صلی الله علیه وسلم بهشتده قاتلی ایله جمع اولماززیرا قاتل ابن رسول
اولانك مرجعی دوزخدر دیوب فرحناك اولدیلر واهل شام حجاج
کلامنده صادقدر که عصای مسلمین شق وامیر المؤمنینه مخالفت ایلین
قاتلی ایله جنتده جمع اولمازلر زیرا قاتلی طاعة الله ده بولنمغله اهل جنتدر
دیو راضی اولدیلر لعنة الله علی الظالمین شق فلان عصا المسلمین امثالدن
یعنی بر کیمسه نك جماعت مسلمانانی تفریق و پریشان ایلیوب نظاملرینه
خلل ویرسه ضرب اولنور وحجاجك جور وظلمی و بی کناه کیمسه نك
خونلرینی سفك وریزان ایلمسی شول درجه یه واصل اولدی که مسلمیندن
بی جرم یوز بیکدن زیاده آدم قتل ایلیوب آخر قتلی سعید بن جبیر رضی
الله عنه حضرتلریدر وحجاج وفات ایلدکده محبسنده بی جرم یکرمی
بیکدن زیاده مسلم محبوس بولندی ومحبسی سقف وظله دن خالی
اولوب صیف وشتادن محبوسان حرارت شمسدن وشدت شتادن وبرق
وباراندن متأذی ومتألم اولدقلرندن ماعدا مستراحی دخی یوغیدی
وکثرت زحامدن خلق بر بری اوستنده ساکن اولورلردی و برکون

حجاج محبس طرفندن كذار ايدركن محبوسلر حجاجدن استغاثه واطلاقلرين نياز ايله زارى وفرياد ايلدكلرنده حجاج (قال اخسؤا فيها ولاتكلمون) آيهٔ كريمه سنى قراءت ايلدى آيهٔ مذكوره اهل جهنم حقنده نازل اولمشدر كه اهل جهنم (ربنا اخرجنا منها فان عدنا فانا ظالمون) ديوب بارى تعاليدن جهنمدن خروجلرين رجا ايلدكلرنده بارى تعالى (اخسؤا فيها ولاتكلمون) بيوردى يعنى سكوت هوان وذل ايله ساكت اولك رفع عذابى تكلم ايلمك ديه كدر ابو عمرو بن العلا نقل ايدر كه بر كون قرأن عظيم الشان تلاوت ايدوب (الامن اغترف غرفة) آيتنده غرفه يى فتح غين ايله قراءت ايلدم وحجاج قرأة حفصى ترجيح ايليوب ضم غين ايله قرأتى اختيار ايلمشدى بنم قرأتم سمعنه واصل واحضاريمه آدم تعيين ايلدى بن دخى خبردار اولوب صنعاده بر وادى يه فرار ونيجه زمان باديه ده اختفا وقرار ايليوب بر كون بر اعرابى بربنه حجاج وفات ايلدى ديو مژده ايلدكده اول اعرابى * ربما تجزع النفوس من الامر لها فرجة كحل العقال * بيتنى انشاد ايلدكده ايكى شيدن فرحناك اولدم كه برى حجاجك هلاكى وبرى فرجه نك فاسنى مفتوح قرأت ايدوب بنم غرفة قرأتمه اعرابى فصيحك قرأتى شاهد اولمسيدر لكن قنغيسنه زياده فرحناك اولدم معلوم دكلدر ديدى معناى كاهيجه كه نفوس انسانيه برشيدن متضجر وبى صبر اولور اول شيدن نفوس ايچون فرجه وخلاص واردر مثالى شترك پالرين حركت ايتمسون ايچون بند وربط ايدرلر والبته ينه بندلرى حل وكشاد ايدرلر ديمك اولور وبر كون حجاج سورهٔ هود قراءت ايدوب (انه عمل غير صالح) آيهٔ كريمه سنه كلدكده اسم اولوب عمل ميدر يوخسه فعل اولوب عمل ميدر ديو اشتباه ومشايخ قرادن برينى احضار ايدك سؤال ايده يم ديو خدمه سنه امر انلر دخى برشيخ احضار ايلدكلرنده حجاج مجلسندن قائم اولمش بولنوب اتباع شيخك قدومنى افاده ايده مدكلرندن محبس معهوده حبس ايلديلر وحجاج شيخى دعوتندن ذهول ايدوب آلتى آى بى جرم محبوس قالوب بر كون حجاج محبوسانى تفتيش ايچون زندانه

واروب شيخ مزبورى مشاهده ونه جرم ايله محبوس اولدك ديو سؤال ايلدكده شيخ حضرت نوحك فرزندى جرمى ايله محبوس اولدم يا امير الله تعالى سنى اصلاح ايلسون ديو جواب داده اولوب حجاج خنده كنان ازاد ايلدى وبر وقتده حجاج بر طرفه راهى اولمق مراد ومنبره صعود ايليوب اى قوم آكاه اولك كه عزيمت سفر ايلدم وفرزندم محمد طرفدن اوزريكزه خليفه تعيين وعبد صالحك وصيتك خلافى ايله وصيت ايلدمكه محسن ومطيع اولانلريكزدن احسانى قبول ايتميوب مسئ ومخالف اولانلريكزه ترتيب عقوبت وجزا ايليه ومعلوممدر كه سزلر اوغلمه محبت ومودت ايتميوب عاقبتى خير اولمسون ديو بددعا ايدرسز بن دخى سزه اوغلمدن اظلم برخليفه يه مبتلا اوله سز ديو بددعا ايدرم ديدى واهالىٔ كوفه دن بركيمسه حجاجدن خوف وظلمندن امين اولمق ايچون بر قريه يه فرار وبركلبى سايهٔ چاهده خواب وراحت ايله آسايش ايدر مشاهده ايدوب تضجر واضطرابندن نه اوليدى شو كلب بن اولوب جور حجاجدن خائف وتارك دار وديار اولميايدم ديوب راهى اولدى وحسب الاقتضا رجعت ويته اول محلدن كذار ايليوب كلب مقتولى معاينه ايلدكده سبب قتلنى اهاليدن سؤال انلر دخى شمدى حجاج طرفندن كلبلرى قتله مباشر كلوب قتل ايلديلر ديو جواب داده اولدقلرنده عموم جور حجاجه تعجب ايليوب راهى اولدى وحجاجك بعض مرتبه حلمى اولوب بر كون تك وتنها بيرون كوفه ده كشت وكذار ايدركن برشخصه دوچار اولوب امير يكز حجاج حقنده نه درسك ديو استنطاق اول شخص دخى اهالىٔ كوفه ثمود نسلندن اولمسنى زعم ايدرلر لكن شر محض اولديغنه سؤسيرتى وافعال قبيحه سى دلالت ايدر بارى تعالينك لعنتى اوزرينه اولسون ديدكده حجاج بنى بيلورميسك ديدى اول شخص دخى بلم ديوب بن حجاجم دينجه اول كيمسه يا حجاج سن بنى بيلورميسن ديدى حجاج بلم ديدكده بن عتقاى بنى عامردن اولوب هر آيده اوچ كون مجنون اولورم وبو كون زياده مجنون اولديغم كوندر ديو اعتذار ايليوب حجاج خنده كنان جرمنى عفو

ایلدی و برکون حجاج شکارکاهده لشکرندن جدا وتك وتنها بر پشته یه
رسیده اولوب بر اعرابی مشاهده ایلدی که پشته نك برطرفنده نشسته
وخرقه سندن جنبندکان دوشیروب قتل ایدردی وشترلری اطرافنده
چرانیده حجاجی معاینه ایلدکلرنده رمیده و پریشان اولدیلر واعرابی
شترلرینك رمیده اولمسندن خشمناك سر براورده اولوب کیمدر اول
کیمسه که درخشان جامه لرله بو بیابانده کلوب بنم شترلریمی اورکندی
الله تعالینك لعنتی اوزرینه اولسون دیدکده حجاج سکوت ایله معامله وپیش
اعرابی یه کلوب السلام علیك يا اعرابی دیدی اعرابی دخی غضبندن
لا علیك السلام ولا رحمة الله ولا برکاته ایله ردسلام ایلدکده حجاج
ملاطفه ایله یا اعرابی تشنه یم بکا برمقدار آب ویردیدی اعرابی دخی خشمناك
اسبکدن نازل اولوب ذلت وخوراق ایله کل صوایچ زیرا بن سنك رفیقك
وخدمتکارك دکلم دیدی حجاج دخی اسبندن نازل وابی نوش ایلیوب
ای اعرابی آدملرك بهترینی کیمدر دیو سؤال اعرابی دخی سنك رغمکه
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم در دیدی تکرار حجاج یا اعرابی
امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه حقنده نه دیرسك دیدکده اعرابی انك
علوشان وبزرکوارلغندن وصف ومدحی بنم دهانمه صغمز دیو جواب
داده اولوب حجاج یا اعرابی عبدالملك بن مروان حقنده نه دیرسك
دیو سؤال ایلیوب اعرابی قطعا تکلم ایلیوب سکوت ایلدکده حجاج
یا اعرابی سندن جواب استرم البته سویله دیدکده اعرابی بربد مرد
ونامعقول کیمسه در دیدی حجاج نه سببله دیو تفتیش ایلیوب
اعرابی عبد الملکدن برخطا صدور ایلدی که مشرقدن
مغربه وارنجه اول خطا ایله عالم پر اولدی دیدی حجاج
دخی اول خطاسی ندر دیو سؤال ایلیوب اعرابی خطاسی اولدرکه
حجاج دیدکاری فاسق وفاجری مسلمانان اوزرینه مسلط وحواله
ایلدی دیدکده حجاج سکوت ایلدی و اول اثناده برقوش اوچوب
فریاد ایلدی واعرابی حجاجه نظر انداز اولوب سن کیمسك دیدی
حجاج دخی نه غریب سؤال ایدرسك یا اعرابی دیدکده اعرابی

بو مرغ بکا بر لشکر رسیده اوله یور وسن اول عسکرك امیر
وسرداری سك دیو خبر ویردی دیر ایکن عسکر کلوب بیش حجاجده
زمین بوس اولدقلرنده اعرابی حجاج اولدیغن اذعان ایدوب رنك
رویی متغیر و پریشان حال اولدی و حجاج اتباعنه اعرابی معاسرا ایله
احضار ایدك دیو امر ورجعت ایدوب ایرته صباح اولدقده پیش
حجاجه خوان نعمت کشیده وارکان دولت حضورینه تجمع وچاشنه یی
تناوله شروع ایلدکلرنده حجاج اعرابی یی کندو ایله اکل طعامه
دعوت ایدوب اعرابی مجلس حجاجه داخل اولدقده السلام
علیك ایها الامیر دیدی حجاج دخی یا اعرابی بن سنك رد سلام
ایلدیکك کبی رد ایلهمم وعلیك السلام دیوب یا اعرابی طعام
تناول ایدرمیسك دیدی اعرابی دخی یا امیر طعام سنکدر اکر
اجازت ویررسك اکل ایدهرم دیدی وحجاج اذن داده واعرابی سفره یه
جالس اولوب تناوله اغاز ایچون بسمله خوان اولدقدنصکره
ان شاء الله اکل طعامدنصکره ظهور ایده جك شیء خیر در دیدکده
حجاج خنده ایله ارباب مجلسه هیچ بیلورمیسز دونکی کون بو اعرابی
ایله بنم میانمده کذشته ندر دیدکده اعرابی اصلح الله الامیر دونکی
کون سنکله بنم میانمده کچن سری بو کون افشا ایتمك سزا میدر
دیو کنم رجا ایلدی بعده حجاج یا اعرابی ایکی کاردن بربنی اختیار
ایله یا بنم یانمده اقامت ایله که سنی خواص ندمامدن ایده یم یاخود
سنی عبدالملك بن مروان حضورینه ارسال وحقنده تکلم ایلدیکك
کلماتی اعلام ایله سکا هرنه مراد ایدرسه انی ایشله سون دیدکده
اعرابی یا امیر غیری صورت دخی اولمق ممکندر دیدی حجاج دخی
صورت دیکر دن سؤال ایدوب اعرابی یا امیر صورت دیکر اولدرکه
بنی آزاد وسلامتله کندی دیارمه عودت ایدوب من بعد نه سن بنی
کوره سك ونه بن سنی کوره یم دیدکده حجاج خنده وقهقهها ایدوب
اعرابی یه بیك دینار احسان ودیارینه ارجاع ایلدی * مرد باید که
بلطف سخن وحسن خطاب * طبع ارباب ستم رازستم بازآرد *

هر ائمی که احسان وکرم کرده ومست * بفسون سخن آور ابکرم
بازارد * وبرکون حجاجك حضورینه عبدالرحمن بن اشعث اتباعندن
برجماعت احضار وقتل اولنملرینه امر ایلدکده میانلرندن بری یاامیر
بنم سنك اوزرکده حقم واردر بنی آزاد ایله دیدی حجاج دخی سببندن
استعلام و اول شخص یاامیر ابن الاشعث مجلسنده برآدم سکا شتم
ودشنام و بن رد ودفع ایلمشدم دیدکده حجاج شاهد کیمدر دیدی
اول شخص دخی محبوسلردن برینه اشارت و بوشاهددر دیدکده
اول کمسه دخی بلی بن حاضر بالمجلس ایدم قولی صدق وراستدر
دیوشهادت ایلیوب حجاج شاهده توجه و بو آدم بزم طرفداریمز
اولدیغی کبی سنك دخی طرفدارلغمزه مانع نه ایدی دیومؤاخذه
ایلیوب اول شخص یاامیر سکا عداوت و بغضم مانع اولدی دیدکده
حجاج اتباعنه بوشخصی آزاد ایدك که اوزرمده حقی ثابت اولدی
واول شهادت ایدن کمسه یی ازاد ایدك که طرفدارم اولان آدمی
بویله مصیبت رسیده اولدیغی وقتده تصدیق واعانت ایلدی دیوب
ایکیسنك دخی جرمنی عفو وآزاد ایلدی وبرکون احمد بن یوسفه
یااحمد سنك امرکده تفکر وملاحظه ایلیوب خونکی ومالکی کندیمه
حلال بولدم سنی قتل ومالکی اخذ ایدرم دیدکده احمد یاامیر
بو خصوصده اغرب واعجب اولان امر بودر که تفکر وتأملدنصکره
بنم دم ومالمی حلال اعتقاد ایده سك دیدکده حجاج خنده کنان
عفو ایلدی وبرکون ندماسندن بریله بستر نشین استراحت ایکن نوم
غلبه وبرمقدار خوابه واروب ندیمنه بی اختیار عطسه عارض اولدی
وحجاج هراسان بیدار وخشمناك اولوب مرادك بنی بیدار وتکدیر
ایتمك ایدی دیدی ندیم دخی یاامیر والله افراط عطسه عادتمدر ودفعی
مقدورم دکلدر دیو عذر کنان عفو رجاسنده اولوب حجاج عادتك
اولدیغن اثبات ایدرسك فبها والاسنی قتل ایدرم دیدی ندیم دخی مجلس
حجاجدن بیرون واحباسندن برینه ماجرایی نقل واستمداد ایلیوب اول شخص
بن شهادت ایدرم دیوب مجلس حجاجه داخل و یاامیر بورتبه عطسه

بو آدمك عادتیدر حتی برکون شدت ایله کندیدن برعطسه ظهور ایلدیکه
شدتندن بردیشی چقدی دیو شهادت ایلدکده حجاجك خنده خلاف
مشربی اولوب قهقها ایده جك اشیایه تبسم ایتمز ایکن شول رتبه
خنده وقهقها ایلدیکه ظهرینه مستلقی اولدی وحجاجك رتبهٔ فصاحت
وبلاغتی کتب تواریخده مذکور وبین الناس متداول اولان دیر الجماجده
قرأت ایلدیکی خطبه ومکاتیب معروفه ومنابرده وعظ ونصایحی
مشتمل اولان خطبه لرندن منفهم اولدیغی ارباب فهم ودانشه معلوم
واشکاردر حتی مالك بن دینار والله کاهیجه حجاج منبرده اهل عراقه
کندی افعالینك حسننی واهل عرقك افعال قبیحه لرینی بلاغت
وفصاحت وحسن تعبیر ایله ادا وبیان ایلدکده ظن ایدرمکه اهل
عراق ظالمه وحجاج مظلومدر دیو نقل ایلدی و حسن بصری
حضرتلرندن منقولدر که برکون حجاج منبره صعود ایدوب ای قوم اکر بر کمسه
عمرندن برساعتی ما خلق لهك غیری یه یعنی عبادتی الله دن غیری یه صرف
ایلسه اول کمسه ایچون آخر عمرینه دك متحسر وغمناك اولمق لایقدر
دیو وعظی درونمی محترق ایلوب متأثر اولدم بیوردیلر و برکون منبره
صعود ایدوب ای قوم نفسکزی مناهیدن منع وزجر ایله مشغول اولوب
مقتضاسنجه عملدن احتراز ایدك زیرانفسکزه مساعده وطلب ایلدیکنی
اعطا ایدرسکز نفسدن اسئل وهوا وهوسه خواهشکر برشیء اولماز
وهرچند که مساعده ایتمیوب هوادن منع ایده سز نفسدن زیاده
ممنوع ومنزجر اولور برشیء دخی اولماز وباری تعالی شول کمسه یه رحمت
ایلسونکه نفسیچون بررسن وزمام اتخاذ ایدوب رسن ایله نفسنی باری
تعالینك طاعتنه چکوب زمام ایله الله تعالی یه عصیاندن چو یروب منع
ایده ومشاهده ایلدمکه آخرتده عذاب اللهه صبر ایتمدن دنیاده محارمی
ارتکاب ایتمدن صبر اسهل واهوندر دیدی وبرکون حجاجه برادری
محمد ایله اوغلی محمدك وفاتلرینی اعلام ایلدکلرنده منبره صعود ایدوب
ای قوم آکاه اولك که محمدلر برکونده وفات ایلمشلر و بن استرم که محمدلر بنمله معا
دنیاده معمر اوله لر تا که انلرین ثواب آخرته نائل اولملر بن رجا ومأمول

ايدرم و والله سزدن و بزدن باقى اولنلر ايچون دخى موت قريبدر
وبرثو بكه جديد اوله البته كهنه اولمسى امر مقرر در قريبا ارض بزى
كندويه چكوب كوشتلريمزى اكل وخونلريمزى نوش ايدرنتكه بز
ارضدن ميوه لر اكل وآب خوشكوار نوش ايلدك ديدى روايت خراده
حجاج منامده كوزلرينك ايكيسنى دخى چقارديلر كوروب چون صباح
اولدى اوغلى وفات ايدوب برادر زاده سى محمدك خبر وفاتى دخى كلدكده
(حجاج ضغث على ابالة) ديوب بو بيتى انشاد ايلدى (بيت) * ان الرزية
لا رزية مثلها * فقدان مثل محمد ومحمد * وحجاجك بو كلامى مثل
اولوب قچن بر كيمسه مصيبت رسيده ايكن بر مصيبت ايله دخى مبتلا
اولسه ضرب اولنور ومعناى بيت مثل مصيبة على مصيبة و بيته على
بيته در وضغث آغوش رسته كياه معناسنه اولوب اباله بر قوجاق هيزم
معناسنه در ورزيه مصيبت معناسه در بعضيلر اباله يى مخفف استعمال
ايدوب بو بيتى انشاد ايلمشدر * لى كل يوم من ذوله ضغث يزيد على
اباله * وذوأ له ذئب معناسنه در و بركون ينه منبره صعود ايدب
اى قوم بارى تعالى بزه اعمال صالحه ايله امر ورزق ومالمزه تكفل ايلدى
نه اوليدى تحصيل رزقه امر وعمل صالحه تكفل ايده ايدى و اى قوم
والله دنياده بو كونه كلنجه امارت ولايت ايله كذران ايدن اوقاتمدن
محظوظ دكلم زيرا اقتضاء وزارت جور وظلم اولوب ارتكابم ارائه له
دكلدر وشمدن صكره باقى اولان عمرم برآبك آب ديكره مشابهتى نه رتبه
ايسه كذشته اولان اوقاتمه اول مرتبه مشابه ومعادلدر ديدى وچونكه
حجاج عبدالله بن زبير رضى الله تعالى حضرتلرينى قتل ايلدى مكهٔ
مكرمه اهاليسنك كريه وفرياد وفغانندن مضطرب ومتزلزل اولوب
حجاج منبره صعود واى قوم اكاه اولك كه ابن زبير بو امتك كبار
واخيارندندر حتى كباردن اولمغله خلافته رغبت ومنازعه ايله
طاعت اللهى ترك و حرم اللهه استناد ايلدى يعنى حرم اللهده
بولنان امين در اعتقاد ايلدى لكن اكر عصا نه برشى مانع و حافظ اولمق
ممكن اولسه احترام بهشت آدم عليه السلام حفظ ايدردى زيرا بارى

تعالى

تعالى آدمى يد قدرتيله خلق وايجاد وملائكه سنى سجده وجنتى اباحه
ايلبوب شجرهٔ منهى عنهايه تقربى سببله بهشتدن اخراج ايلدى حال
بوكه حضرت آدم عندالله ابن الزبيردن اكرم ايدى وجنت حرمت
جهتيله مكه دن اعظمدر ديدى و بركون منبره صعود ايدوب (ايها الناس
من اعيى داؤه فعندى دواؤه ومن ثقل عليه رأسه وضعت عنه ثقله
ان للشيطان طيفا وللسلطان سيفا ومن وضعه ذنبه رفعه صلبه
ومن لم تسعه العافية لم تضق عنه الهلكه) ديوب نازل اولدى يعنى شول
كيمسه كه مرضى آنى عاجز قيلسه ياخود مرضندن عاجز اولسه علاجى
بنده در وشول كيمسه نك كه رأسى كندى يه ثقيل وكران اولسه اول
كيمسه دن ثقلنى وضع يعنى قتل ايده رم وتحقيق شيطانك مكرى
وسلطانك سيفى واردر يعنى مكر شيطان ايله طريق مستقيمدن عدول
ايده نى قتل ايدرم وشول كيمسه يى كه كناهى وضع ايده يعنى كناه كار اوله
صلب و بردار ايتمك كيمسه يى رفع ايدر وشول كيمسه يه كه عافيته
صيغميه يعنى عافيتنه شاكر ومغتنم اولميه هلاك وموت اندن ضيق وتنك
اولمز يعنى نعمت وعافيتدن محروم اولوب هلاك اولور ديمك اولور
و بر وقتده حجاج بيمار اولوب ميان ناسده وفاتى مشتهر وكندويه
بو كذب واصل اولدقده بر سريره جالس واتباعى سريرى دوشلرينه
تحمل ومنبره صعود ايدوب اى قوم اكاه اولك كه اهل عراق اهل نفاقدر
واهل عراقك انفلرينه شيطان نفخ ايلمش بناء عليه حجاج وفات
ايلدى ديو دروغ وكذب ايلديلر فرض ايده لم كه حجاج وفات ايلدى
نه ضرر ترتب ايدر والله خير رجا اولنماز الا بعد الموت رجا اولنور وكلام
قديمده مذكوردر كه دنياده مخلوقاتدن خسيس وذليل وحقير اولان
ابليس عليه اللعنه دن غيرى بر فردك مخلد و باقى اولمسنه رب العالمينك
اذنى يوقدر حتى حضرت سليمان عليه السلام بارى تعاليدن
(رب هب لى ملكا لا ينبغى لاحد من بعدى) ديوب رجا ايليوب بارى
جل شانه احسان بعده كان لم يكن مضمحل واعدام ايلدى الله تعالى دن
امير المؤمنين وجميع مسلمين و بنم ايچون استغفار ايده رم ديو خطبه يى

اتمام ایدوب نازل اولدی بعده فاتح ماوراء النهر اولان قتیبه بن مسلمه یه
مکتوب تحریر ایلدیکـده ماآلی یا امیر وستمی ملاحظه ایلمیوب رسیـده
بنجاه اولمش بولدم سن دخی بنمـله هم سن و بر کیمسه بر طرفـه اللی
سنه راهی اولوب طی منازل ایلسه البتده مطلوبی اولان محله واصل
اولور پس اللی سنه معمر اولان کیمسه یه آخرت قریبدر دیدی وحجـاج
بیمار ومحتضر اولدقده یا رب بکا مغفرت ایله زیرا جمیع ناس زعم ایدرلر که
سن حجاج قولکه مغفرت ایلمیه سن دیوب طقسان بش سنه سی بنـا
ایلدیکی واسط شهرنده وفات ایدوب هرکس وفاتنه مسرور اولمغله
اول کونه عروس العراق تسمیه ایلدیلر وفاتندن بر فرد آگاه اولمیوب قصر
حجـاجه برجاریه صعود واواز بلند ایله کریه کنان ای قوم آگاه اولك که
فقرایه اطعام وسرلری قطع ایدن حجـاج وفات ایلدی دیو فریاد ایلیوب
هرکس خبردار اولوب دفن اولندی و بعض کیمسه قبر حجاجدن زنجیر
صداسنی استماع ایدوب حجاجك کاتبی یا حجـاج باری تعالی سکا رحمت
ایلسونکه حیات ومماتکده قرأت قرآنی ترك ایتمدك دیوب ناس خنـده
ایلدیلر واهالیٔ شامدن بر شخص قبر حجاجه واروب یا رب بزی شفاعت
حجاجدن محروم ایلمه دیو دعا ایلدکده شخص دیکر حالا حجاج
دوزخده دردیو حلف بالطلاق ایلیوب وقوع طلاقده قیل وقال اولمغله
طاوسدن استفسار اولندقده طاوس باری تعـالی مراد ایلدیکی قولنه
مغفرت ایلر ظنم بودر که اول شخصك زوجه سی مطلقه اولدی دیو
افتـا ایلدی بعده حسن بصری حضرتلرندن استفتـا اولندقده
ای آدم وار زوجکله معاملهٔ زوجیت ایله که طلاق واقع دکلدر زیرا
اکر حجـاج بو مقدار جور وظلم وملعنتی ارتکاب ایتدکدنصکره ینـه
دوزخ مکان اولمدی ایسه سنکله زوجه که دخی ارتکاب زنا ضرر
ویرمز یعنی مقتضای شریعت اوزره حجـاج اهل جهنمـدر وسنك
طلاقك واقع دکلدر دیمـك اولور وقتیبه فتح ماوراء النهر بسعدك
وقتیبه ماوراءالنهر سنك یمن و برکتك سببیله فتح ایلدی ظن ایلدم
مومی الیه قتیبهٔ بن مسلم بن عمر والباهلیدر که کنیه سی ابو صالح ونشو

ونماسی دولت مروانیـه ده اولوب کندویه نیجـه امارات وولایات
تفویض وتقلید اولنوب فتوحات عظیمـه یه موفق اولمغله عو شانی
متزاید و برتر اولمشدی وامارتی متوالی اولوب بر قبج کره ماوراء النهری
عبور وکفار ایله حروب کثیره وغنایم وفیره اخذ ایلمشدی ونهردن مراد
آب جیحون اولوب قزلباش ایله اوزبك دیارنی فصل ایدوب جیحونك
وراسنه ماوراءالنهر دیرلر کاه اولور که اول نهره آب آمو دیرلر زیرا جیحون
آمو نامنـده بر صحرادن مرور ایدر ونهر مزبورده جیحـون دیدکلری
رود کبنك بو بیتندن فهم اولنور * آب جیحون وشکر فیهـای او *
خنك مارامیـان آیدهمی * واول صحرایه آمو تسمیه اولندیغی مشار
الیهك بو بیتندن ظاهردر * ریك امو ودرشتهای او * زیر پا چون
ترنیان آیدهمی * وصحرای اموغایت ریکستان وابی قلیلدر وجیحونه
وارنجـه صحرای مزبوره یه صحرای شتر دخی دیرلر وماوراء النهره
توران تسمیـه اولنوب سببی فریدونك تور نامنـده بر فرزندی پادشاه
اولوب ماوراء النهره حکومت ایتمشیدی واقلیم عجمه ایران تسمیـه
اولنوب سببی ایرج اولادندن ایران نامنـده بر فرزندی حکومت ایتمشیدی
وساحل جیحون دن بغداده کلنجه عراق عجم واندن بر و سنه بغداد
وممکلت عربه عراق عرب تسمیه اولنوب عراقینه فضولینك بو قطعه
سنده اشـارت واردر * من ز اقلیم عرب خیرتی از ملك عجم * هردو
کشیتم در اظهـار سخن کام طلب * یافتیم از دو کرم بیشه مراد ول
خویش * او ز راز شاه عجم من نظر از شاه عرب شاه عربدن مرادی
علی کرم الله وجهه در وقطعهٔ مزبوره مبنی علی الحکایه در ومومی
الیه قتیبه شجیع و سخی و حسن الخلق دنبك سیرت و حلیم وعاقل
وذکی اولوب برعیب ایله معیوب اولمیوب فقط قبیلهٔ باهله دن اولمسی
ایله معیوب ایدی واحباء واصدقاسی مزاح ولطیفه ایله باهلی اولدیغن
تعریض قتیبه دخی فرط حلمندن تحمل ایدوب اظهار کور ایلمزدی
ابو عبیـده دن مرویدر که برکون قتیبه نك بلدهٔ ری ده عاملی اولان
معلی المحاربی قبیلهٔ سلولدن بر شخص ایله قتیبه یه مکتوب ارسال

ایلیوب قتیبه نك احباسندن ودائما قتیبه یه ناز ایله معامله وافراط ایله
ملاطفه ایدن قدامه بن جعفر سلولی باب قتیبه ده مشاهده ایدوب
مجلس قتیبه یه داخل ویاامیر درسرایکده الأم وادنی برعرب مشاهده
ایلدم دیدی قتیبه دخی نه مقوله کیمسه دیو سؤال ایلدکده قدامه بن
سلولی محار بیدن رسالت ایله باهلی یه کلمش دیو قتیبه یی تحقیر ایلدکده
قتیبه تبسم غیظ وغضب ایله تبسم ومرداس اسری یه توجه والتفات
ایدوب شعرا قیشری انشاد ایله دیدکده مرداس قصدنی فهم وقدامه
یه تعریضی مشتمل اولان شعراقیشردن بو بیتی انشاد ایلدی * قلت
قم صلی فصلی قاعدا * یتغشاه سمادیر السکر * سمادیر شول ضعیف
بصره دیرلر که سرخوشلق واویخو غلبه ایلدیکی وقتده عارض اولور
وتغشی تغطی واورتمك معناسنه اولوب مآل معناقالق اداء صلاة ایله
دیدم اوشخص سکردن نشأت ایدن ضعف بصر احاطه وستر
ایدوب سرسام اولدیغی حالده قاعدا اداء صلاة ایلدی دیمك اولوب
قدامه نك وجهی متغیر ومنفعل اولدقده قتیبه هذه بتلك والبادی اظلم
دیدی و بومثلك قائلی فرزدق اولوب جریره تکلم ایلمشدر سببی بودرکه
برکون فرزدق مجلس قومده شعر انشاد ایدرکن جریر بن الخطفی راحله سنه
سوار اولوب اوطرفدن راهی اولوردی وفرزدق ایله معارفه سی
اولمغله فرزدق بو سوار کیمدر دیو استعلام قومی دخی جریر بن خطفی
دیو شهرتشعار اولان شاعر بودر دیدکلرنده فرزدق میان قومندن
برشاب سبك پایه یاغلام جریرك سر راهن آلوب بو بیتی انشاد وبزدن
سلام ایله دیدی که بیت بودر * مافی حرمك اسكة معروفة * للناظرین
وماله شفتان * غلام دخی واروب جریره بیت فرزدقی انشاد ایلدکده
جریر بزدن دخی تبلیغ سلام و بو بیتی انشاد ایله دیدی که بیت بودر
لکن حرامك ذوشفاه جمه * مخضرة کغباغب الثیران * غلام دخی
رجعت و بیت جریری فرزدقه قرأت ایلدکده فرزدق هذه بتلك
والبادی اظلم دیوب کلامی مثل اولدی یعنی بنم قالم جریرك قالهسنه
مستحقدر یاخود مقالمه مقالهسی بدل ومقابلدر وابتدا تکدیر ایدن

اظلم یاخود ظالمدر دیمك اولور زیرا اظلم ظالم معناسنه مستعملدر حرم
حرامك تقدیرنده اولوب اسکه کنارکس معناسنه در وغباغب غبغبك
جمعی اولوب غبغب صغرك اکاکی التنده صارقن دری معناسنه
اولوب ثیران ثورك جمعیدر وقدامه نك قتیبه یه سلولی محار بیدن
باهلی رسالت ایله کلمش دیمسندن تحقیر لازم کلمسنه سبب بودرکه
سلول هوازندن برقبیله درکه بنو عامر بن صعصعه بن معاویه بن بکر بن
هوازن وسلول مادرلرینك اسمی اولوب قبیلهٔ مذکوره مادرلری اولان مرأه یه
نسبت اولنمغله میان عربده مذموم ودنائت ایله معروف اولمشدر کذلك
باهله قیس غیلاندن برقبیله اولوب اصلنده باهله همدانده بر زنك
اسمی واول زن معن بن اعصر بن سعد بن قیس غیلانك زوجهسی اولوب
معنك اولادی مزبوره باهله یه نسبت اولنوب قبیلهٔ باهله تسمیه
اولندقده زنه منسوب اولمغله دنائت ایله معروفه اولدی و محارب
فهردن برقبیله درکه قریشدن برقبیله اولوب فهر بن مالك بن النضر
بن کنانه درمرویدرکه قتیبه برکون برجفاکار وتندخو بر اعرابی
ایله مزاح قصد ایدوب یااعرابی بنم کبی امیر و باهلی اولمقسنی مسرور
ایدرمی دیدی اعرابی بدخو دخی لاوالله بومقوله قبیلهٔ دنیهدن اولمغی
قبول ایتمم دیدی بعده قتیبه یاخلیفه لك ایله قبول ایدرمیسك دیدی
اعرابی خلیفه لك ایله دکل شرقدن غربه دك دنیا ضبط وزیر قبضهٔ
تصرفه المق شرطیله دخی باهلی اولمغی قبول وارتکاب ایلمم دیدکده
قتیبه یااعرابی اکر باهله دن اولورسك اهل جنت اولورسك دیسهلر
قبول ایدرمیسك دیدکده اعرابی سرفر پراندیشه اولوب برمقدار
تفکر دنصکره بنم باهلی اولدیغمی اهل جنت بلممك شرطیله قبول
ایدرم دیوب قتیبه خنده وقهقهه ایلدی وموما الیه قتیبه حجاجه
منتمی ومنتسب اولان امرانك اکبر واشرفیدر حتی حجاج عبدالملك
بن مروانه مکتوب ارسال وقتیبه یی تعریف وتوصیف وولایت
خراسانی توجیه وتقلید ایتدرمشدر وقتیبه یه خراسانی توجیه
ایتدرمسنه باعث بودرکه یزید بن مهلب پدری مهلبدنصکره

والئ خراسان اولوب روز بروز نام آور وعظمت ومکنتی میان ناسده
منتشر وبرتر واثار ومناقبی خلقك وردزبانی اولوب بر امیر عادل پیشه
وداد کر دردیو هرکس مدح وثنا وستایش ودعا ایلدکلرنده حجاج
حقد وحسد ایدوب عزل ایتدرمکه بهانه جوی وفرصت بین اولوب
هزار کونه وضع حبال خدعه ایله کفتاری عبد الملکه تأثیر وعاقبت
قتیبه خراسانه والی نصب ایتدردی وحجاجك مزبور یزیده حسدنی
تقویه وتأیید ونار ملعنتك اشتعالنه باعث بودر که بروقتده حجاج
زیارت عبد الملکه راهی وحکومتکاهی اولان عراقه عودت ایلیوب
اثنای طریقده بردیره نازل واول دیرده علوم غریبه یه ازجمله جفر
ونجومه عالم وکامل بر راهب مشاهده وراهبدن بزم احوالمزی
استخراج ایلدکمی دیو سؤال راهب بلی معلومدر دیو سرد مقال
ایلدکده حجاج یاراهب عبد الملك حقنده استخراجك نه کونادر
دیو استنطاق وراهب بوزمانده خلافتی استخراج اولنمشدر دیوب
حجاج عبد الملکدنصکره خلیفه کیم اولور دیدی راهب ولید نامنده
برکیمسه اولور دیوب حجاج کندی احوالین استعلام وراهب امارتندن
خبر ویروب بندنصکره والئ عراق کیمدر دیوب راهب یزید نامنده
برکیمسه اولور دیدی تکرار حجاج یزیدك والئ عراق اولمسی حیاتمده میدر
یوخسه مماتم وقتنده میدر دیو سؤال راهب دخی معلومم دکلدر
دیو حیاتنده اولمغی ایهام طریقیله جواب داده اولدقده حجاج منکدر
ومقامنه قائم اوله جق یزید بن مهلب اولمق اعتقادیله سر فرو بردهٔ
تفکر وداب عرب اوزره خاك قارشدرمغه مشغول واخبار راهبدن
محزون وملول اولدقده مجلسنده عبید بن یونس موجود اولوب تحیر
واضطرابندن معاینه وخیال وسببندن سؤال حجاج دخی یاعبید اهل
کتب بندنصکره حکومتکاهمه یزید نامنده برشخص والی اوله جقدر
دیو خبر ویردی بندخی تفکر ویزید نامی ایله نامدار برقاچ شخصی
درخاطر ایلدمکه بری یزید بن کبشه بری دخی یزید بن حصین وبری
یزید بن دینار در لکن بونلر امارة ولایته اهل اولمدقلری اشکاره اولمغله

یزید بن مهلب اولدیغی بی شك وبی مرادر دیدکده عبید یا امیر
یزید بن مهلبی افنا واعدام ایله دیو وهمنه تقویه ویروب حجاج
شمدیکی حالده خراساندن عزلنه سعی ایده رم عزله اقدام وبر وجهله
ظفریاب اولدقده عبد الملك بن مروانه مذمت یزیدی حاوی مکتوب
ارسال ویزیدك آل زبیره میل ومحبتی اولوب دولت مروانیه یه خلالدن
خالی دکلدر دیو اعلام ایلیوب عبد الملك جوابنده یزیدك آل زبیره
میلی حقوق قدیمه یه رعایت ووفاسنك مقتضاسی اولوب آل مهلبك
آل زبیره وفاسی آل زبیرك بزه وفاسنی تحصیل ودعوت ایدر دیدکده
حجاج تکرار یزید وآل مهلبك دولته سوء قصدی وغدر وخیانتنی
افاده ایله عبد الملکی تخویف وهزار ترهات تحریر ایلیوب
عبد الملك یاحجاج چونکه یزیدك خلافنده بو رتبه اکثار وعزلنه
اقدام وحقنده شایان اولمیان افعالی اخبار ایلدك یرینه والی اولمغه
سزا برآدم سوق واعلام ایله که منصب ایده لم دیو جوابداده اولدقده
حجاج کندینك قتیبه یه میل ومحبتی اولدیغنه عبد الملك مطلع اولمامق
ایچون راهد سیسه یه سالك ووالی اولمغه عدم صلاحیتی نمایان اولان
مجاعه بن سعدی سوق واعلام عبد الملك دخی مجاعه نك رأی وعقلنی
تسفیه وولایته عدم اهلیتنی بیان وبر عاقل ومدبر امیر تدارکنه امر
ومرامنه مساعده ایلدکده حجاج قتیبه یی سوق ووالئ خراسان
نصب ایلمه سنی استیذان عبد الملك دخی اذن داده اولوب حجاج
یزید بن مهلبك عزل خبرندن اکاه اولمسنی مناسب کورمیوب برمکتوب
ارسال ویا یزید برامر مهم ظهور ایدوب عجالةً طرفمه کلمك اقتضا
ایتمکله مکتوبم وصولنده برادریکی قائم مقام وکندك برآن مقدم
بوطرفه کلهسك دیو افادهٔ مرام ایلیوب یزید خراساندن حجاج
طرفنه محمل بند حرکت اولدقده قتیبه خراسان جانبنه راهی وواصل
اولوب منبره صعود ایدرکن دستندن عصاسی ساقط واهالئ خراسان
سقوط عصادن تطیر وتشاؤم ایلیوب قتیبه مطلع وعصایی در دست
ایدوب ای قوم دستمدن عصانك سقوطی دوستلرمی محزون ودشمنلرمی

مسرور ايدن قبيلدن دكلدر بلكه شاعرك بوقولنه اشارت ايدر
قبيلندر ديو بيتي انشاد ايلدى (فالقت عصاها واستقر بها النوى)
كما قرعينا بالاياب المسافر) مرويدر كه ابو العباس سفاحدن
بيعت اولندقده ايستاده وخطبه يه شروع ايلدكده دستندن عصاسى
ساقط اولوب خلق تطير ايلدى وبرشخص عصايى زميندن اخذ
وغبارنى مسح ويد سفاحه تسليم ايدوب بيت مزبورى انشاد ايلدى
ونوى فتح نون وقصر الف ايله توجه اولنان جانب معناسنه اولوب
مآل معنى خليفه عصاسنى رمى والقا ايليوب اقامت ايچون بوجانب
مستقر ومتعين اولدى مسافرك وطننه رجوع ايله قرير العين وفرحناك
اولديغى كبى ديمك اولوب قتيبه دخى سقوط عصا ولايت خراسانده
مستقر اولمه دلالت ايدر ديمش اولدى قد القى عصاه مثل اولوب
تجن بركيمسه سفردن ياخود آخر بركاردن فارغ ومستقر اولسه ضرب
اولنور وبو معناى زبان فارسيه ده جامه نهاد انجا ايله ادا ومثل اولمق
اوزره استعمال ايدرلر كه جامينك بو بيتندن فهم اولنور * شد دلق
مرقع كرد باده وشاديم * آخر بسر كوى مغان جامه نهاديم * بعده قتيبه
ماوراء النهر غزاسنه عازم ولشكر فراوان جمع وعسكره برخطبهٔ
جليله قرأت بعده نهرى عبور وبلخ ايله مرو مياننده اولان طلقانه
واصل اولدقده ملوكك هديه لر ايله ايلچيلرى استقبال واظهار انقياد
ايليوب ملوك تركدن طخارستان ملكنك ايلچيلرى كلوب تختكاهنك
مفتاحنى وهديهٔ وفيره سنى عرض وفرمانبر ومطيع اولديغن ناطق
نامه سنى تسليم ايليوب قتيبه ملك مذكورك اطاعتنى قبول ومصافات
اوزره اولمغه وعد وقرار ويردى وبلخ خراساندن بربلده دركه اطرافى
ترنج وسائر فوا كه بستانلرى اولوب ملوك فرسدن مهراسب دخترى
بنا ايليوب بله تسميه اولندى بعده تعريب اولنوب بلخ دينلدى وطالقان
خراساندن برقصبه در وخراسانه سينهٔ زمين تعبير اولنور كه هلالى
برقصيده سنده بو بيتى انشاد ايلمشدر * خراسان سينهٔ روى زمين *
از بهران آمد كه جان آمد در * يعنى عبد الله خان آمد وبلخك بعض

نواحيسى سركشى قتيبه يه عدم طاعتلرنده نيجه زمان بلخده
اقامت واول قوم كردنكشان ايله حرب وقتال واموال واشيالرين نهب
وغارت وكنديلرين سبى واسترقاق ايدوب هرنه طرفه توجه ايلدى
ايسه ظفر قرين اولدى واول محاربه لرك برنده برامكه نك جدى اولان
برمكك زوجه سنى اسير وقتيبه نك برادرى عبد الله بن مسلم تملك وتقرب
ايليوب زن مزبوره عبد الله بن مسلمدن حامل وخالد برمكى تولد ايلدى
روايت اخرادهسى اولنديغى وقتده برمكدن خالده حامل ايدى
بعده قتيبه بخارا ده نهر قريب رأس باديه ده واقع اولان مداين
بخارادن مدينة النجار ديمكله معروف اولان پيكنده هجوم وغزا
قصد ايلدكده اهالئ پيكند بخارا ايله سمرقند ميانده واقع
صغد تام بكدنك راهى ضيق وتنك ودشمنى منع ودفع اسهالدر ديو
صغده فراو تجمع واطراف واكنافدن عسكر بيشمار تدارك
وسر راهلرى ضبط وحفظ وقتيبه دن تحصن ايدوب قتيبه طرفندن
برفرد مرور وعبور ايده ميوب عسكر بله قتيبه كامل براى باديه نشين
ودشمنه ظفردن عاجز وتحيرندن سر بزمين متفكر اولوب توقفى طاقتكداز
وبو خبر موحش حجاجه رسيده اولدخى مسلمانان ايله المناك ومحزون
وخلقه قتيبه نك نصرتنه دعا سپارش وامصار وبلدانه دعا ايچون
آدملرى ارسال وتوصيه ايلدى وقتيبه كرچه براى باديه نشين اولدى
لكن بركون بستر نشين استراحت اولميوب هركون اميد ظفر ايله
دشمن اوزرينه هجوم ودربندلره واروب مهما امكن مقاتله ومحاربه
ايدردى وبخارا ماوراء النهر قواعدندن كثير البساتين وطراوت آب
وهوايه قرين بر لطيف مملكت اولوب بيكند بخارا مداينندن در
وصغد معرب اولوب فارسيسى سغد دركه بخارا نوابعندن
اولوب مدبر وامور ديده پيرلر اول بلديه نسبت اولنوب پير سغدى
ديرلر نتكه عربده نجده نسبت اولنوب شيخ نجدى ديرلر وروى
زمينده دورت تفرجكاه ممدوح جهانياندر كه برى سغد وبرى غوطهٔ
دمشق وبرى نهر ابله ابله بصره يه قريب برشهر در وبرى شعب

بوان كه ولايت فارسده در وجـله سندن فرحفزاسى سغددر بعده
قتيبه كندى اتبـاعندن بندارنامنده برعجمى جاسوسى دشمن طرفنـه
تجسس ايچون ارسال ايليوب اهل بخـارى برطريق ايله بندارك قتيبه
طرفندن جاسوس اولديغينه واقف اولوب يابندار اكر قتيبه يى خدعه
ايله تخويف واوزريمزدن دفع ايدرسك سكا شومقدارمال احسـان
وقتيبه وغيريدن سنى مستغنى ايدرز ديوب وعدلرى كذب اولمديغى
تأكيد ايچون برمقدارمال معجل انعام واتمام مرامه رجا ايلدكلرنده
بندار بو برامر سهلدر همان احسان اولنجق مالى اماده ايدك ديو جانب
قتيبه يه رجعت ويا امير مجلسى تخليه ايله كه واقف اولديغم سكا تبليغ
ايده يم ديدى قتيبه دخى مجلسندن ضرار الضبى دن ماعداسنى اخراج
وبندار دن احوالى استقصا ايلدكده بندار يا امير حجاج ولايت
عراقدن عزل وآخر كمسه نصب اولنوب سنك حجاجه اختصاص
وانتماءك اولمغله والئ جديد عسكر فراوان ايله اوزريكه كلمك اوزره
ايمش مقاومت ممكن دكلدر همان بر آن مقدم بومحلدن مرو جانبنـه
قالقوب فرار ايتمدن اسلمى بوقدر باقى سز اعلمسز ديدكده قتيبه ضراره
شوملعون قتل ايله ديو امر ضرار دخى اول آن قتل ايلدكده قتيبه ياضرار
اكر بندارك تكلم ايلديكى افسانهٔ فسونسازيى اتمام محاربه دن مقدم
برفرده افشا ايدرسن والله سنى اشدعقوبتله قتل ايدرم زيرا بو مقوله
خبر موحش اشكرك ضعف وفتور وتفرقه سنه باعث اولور ديوب صباح
اولدقده اشكر قتيبه كرد عملره تجمع ومحاربه يه اماده ومتهيئ اولوب
بندارك مقتول اولديغندن خبردار اولدقلرنده قتيبه بنداره حيف وظلم
ايلدى زيرا مسلمانانه ناصح ونافع برآدم ايدى ديو قيل وقال ايلديلر
قتيبه دخى اى قوم عندمده مكروحيله سى نمايان اولمغله ترتيب جزا
ايلدم ديوب ينه دشمنله محاربه يه اقدام وعاقبت بارى تعالى قتيبه يه
نصرت وظفر احسـان دوشمنى هزم وپريشان وتحصين ايلدكلرى
تنكنالرى ضبط وسغدى اخذ بعده پيكنده توجه وعنوة فتح ايدوب
شول رتبـه اموال وخزائنه ظفرياب اولديكـه بربلده ده اولمقدار

غنيمة دست رسيده اولمامشدى و پيكندده زرخالصدن برصنم اخذ
واذابه ايتديروب بيك كره ييك واللى ييك مثقال التون حاصل اولدى
بعده سجستانه راهى ومحـاصره ايدوب ملك قتيبه دن امان نخواه
مصالحه يه رغبت قتيبه دخى مساعده ايدوب خوارزمه توجه ايلدكده
خوارزم ملكينك برادرندن خوفى اولمغله سرا قتيبه يه نامه ارسـال
وبرادرنى قتيبه اخذ اتمك شرطيله برمقدار مال اوزرينـه عقد
صلحه اظهار رغبت ايليوب قتيبه مصالحـه يه راضى وبرادرنى اخذ
واسير ايلدى بعده سمرقنده توجه وراهى اولوب نيجه زمان محاصره
ومقاتله واخركار قوم سمرقند مصالحه يه راغب اولدقده قتيبه هر
سنه بيك كره بيك وايكييوز بيك دينـاره معجلا اوتوز بيك رأس غلام
وجاريه كه ايچلرنده پيروعليل وعاجز اولميوب جنك آور وعسكرى مقوله
سى سمرقندن بيرون اولوب ومساجد بنـا ومنبرلر وضع اولنوب سمرقنده
داخل وطعام چاشته يى تناول بعده سمت آخره راهى اولمق شرطيله
مصالحه يه راضى اولورم ديدى ملك سمرقند دخى تعيين اولنان اموال
واسيرلرى قتيبه يه ارسال قتيبه دخى اخذ وضبط ايدوب اى قوم شمدى ذليل
وحقير اولديكز زيرا اولاد وبرادرلريكز حالا ملكمه داخل واسيرم اولدى
ديوب سمرقنده برجامع بنا ومنبر وضع ايتـديروب عسكرى اولانلرى
بيرون سمرقنده اخراج وكندى يلان كارزاردن برمقدار عسكر منتخب
ايله سمرقنـده داخل وبنا ايلديكى جامعده اداء صلاتدنصكره برخطبه
قرأت بعده طعام چاشته يى اكل ايدوب اى اهل سمرقند اكاه اولك كه
بن بعداليوم سمرقندى ترك ايتميوب تصرف واقامت ايدرم بكا بدل صلح
تسليم ايلديككز مالى ينه سيزه رد واعطا ايدرم ديوب صنملرى هدم
واحراق واتشكده لرى تخريب واعدام ايلدى حتى قتيبه يى اهـالئ
سمرقنـده غدر ايلدى ديو تعيير وتعييب ايدرلر وسمرقندده يزدجرد
دخترلرندن بردختر اسير وحسن وجمال صاحبه سى اولمغله استحسـان
وظريفه ونادره دان اولديغن امتحـان قصديله بوجاريه دن حاصل
اولان فرزند هجين اولور ديدكده جاريه بلى پدرى طرفنـدن هجين

اولور دیو جواب داده اولدی زیرا فرزندك پدر ومادردن بری بد اصل
وفرومایه اولسه اول فرزنده هجین دیرلر بعده قتیبه ظرافت جاریه یی
پسند ایدوب حجاجه ارسال اولدخی فراش ملکه لایقدر ولید بن عبد
الملکه اهدا ایدوب یزید بن ولید بو جاریه دن تولد ایلمشدی وسمرقند
ولایت ماوراء النهرك پای تختی وشمرکندك معربی ومرکب براسم
اولوب بری شمر وبری کنددر واصحاب تواریخ اختلاف ایدوب بعضیلر
ملوك یمندن شمر بن اقر تبش عسکر انجم شمار ایله ارض عراقه داخل
وصین وفارس وخراسان وسجستان خطه سنه متوجه ونیجه بلاد
وقلاعی فتح وصغدی تخریب ایلدکده شمرکند تسمیه بعده تعریب
اولنوب سمرقند استعمال اولندی دیدی وبعضیلر روایت مذکوره خلاف
واقع اولوب صحیحی بودرکه اسکندرك شمرنامنده برجاریه سی مریضه
اولدقده اطباازاله مرضه تبدیل هوا لازمدر دیوب سغدك هواسنی
مدح ووصف ایتدکلری ایچون شمری محلمز بوره ارسال ایلیوب شمر
صحتیاب اولدقده اسکندر اانده برشهر بنیاد ایلدی وکند لسان ترکیده
قریه معناسنه اولوب شمر ایچون بنا اولندیغندن شمرکند یعنی شمر
قریه سی تسمیه ایلدیلر دیدیمر ویدرکه سمرقندك جاق وسطنده
برمقام جنت آسا واردرکه ایکی کرمیاننده واقع اولمغله نامنه
بین الطاقین دیرلر واول موضعده برشاه جوی روان واطرافنده نشیمنلر
اولوب هر وقت عصرده شعرای سمرقند جمعیت ومشاعره
ایدرلردی ینه برکون بروجه معتاده مجتمع ومشاعره ایدرکن سمرقندی
شاعره وظریفه برنکار خوشرفتار وار ایدی که نهالی دیمکله شهرتشعار
ایدی اسب تازه سوار واول جای فرحفزادن کذار وجمعیت
شعرایه دوچار اولدقده عنان کشیده اولوب ای یاران صفا بوشب
خاطره بر مضمون کلوب بکر اولمق زعمیله بو بیتده بشلدم دیوب *
هلال نیست که براوج چرخ جا کرده * فلك بکشتن من تیغ برهوا کرده
* بیتنی انشاد ایلدکده شعرادن مشفقینك طبعی هزله جنبان اولمغله
بالبدیهه * منار نیست که پهلوی طاق جا کرده * زمین بکادن تو کیر برهو

کرده .

کرده * بیتنی انشاد ایلدکده نهالی شرمنده وسرافکنده اولوب کتدی بعده
قتیبه صین وکاشغره توجه وغزا ایلدکده ملك صین قتیبه یه ایلچی
ارسال وطرفکزدن برفیج آدم کوندروب دین وعادتکزی مزبورلردن
استعلام ایده یم دیو التماس قتیبه دخی اشراف قبائلدن هیئت وجمال
صاحبی ده مردان دوان جنك انتخاب وارسال انلردخی مجلس ملك
صینه البسهٔ فاخره ولطیفه ایله داخل اولدقلرنده ملك صین قطعا
مکالمه والتفات واحوال قتیبه دن استنطاق ایتمیوب مجلس سکوت
ایله رسیدهٔ انجام اولوب ایکنجی کون اول دلاوران شجاعت پیشه
جبه وجوشن ایله الات رزمه مستغرق اولوب هربری برشیر غرنده کبی
جوش وخروش ایده رك مجلس ملك صینه کیروب اظهار مهابت
ایلدکلرنده ملك صین دونکی لباسلرینی تبدیلرندن استعلام اول مردان
صلابت رهین دخی ای ملك دونکی کون لابس اولدیغمز جامه لر احبا
واصدقامزله همبزم وصحبت اولدیغمز وقتده لابس اولدیغمز لباس
اولوب بوجامه لری کارزار کوننده دشمنه مقابل وجان وتنی فدا وخون
دشمنی ریزان ایلدیکمز کونده لابس اولورز دیو دلیرانه جواب ویردکلرنده
ملك لاف وکذاف ایله تخویف قصد ایدوب ای قوم رئیسکز اولان
شخصه افاده ایدك که بو آن تختکاهمدن قالقوب سمت آخره راهی
اولسون زیرا عسکرینك قلت وضعفی معلومم اولدی اکرامریمه
مخالفت ایدرسه برمقدار عسکر ارسال ومجموعنی طعمهٔ شمشیر ایدوب
نام ونشانلرین روی زمیندن رفع ایدرم دیدکده اول مردان شجاعت
پیشه لر ای ملك بو کفتار بی معنی وسخن نابجایی نیجه تکلم ایدرسن
که امیرمز قتیبه نك لشکر انجم شمارینك برطرفی سنك تختکاهکه
رسیده وطرف آخری شام زیتونلغنده اولوب نیجه زماندرکه ضبطکه
داخل قرا وقصباتی تخریب وپریشان ایده رك تختکاهکه واصل
اولنجه سن دفع ومقاتله سنه قادر اولمیوب خوفندن قلعه که تحصن
ایلدك ایمدی اکاه اولکه امیرمز قتیبه بو محله سنی طلب ایده رك
کلمشدر وبو نیتندن انی برشی رجوع ایتدرمز دید کلرنده ملك صین

ملابتنه شروع ایدوب امیر یکزك بندن مطلب ومرادی نه در
اعلام ایدك دیدکده مردان عرب ای ملك امیریمز حلف بالله ایلدی که
سنك حکومتکاهك خاکنی چکنیوب کردن ملوکه خاتم ومهر ضرب وجزیه
وضع ایتمدکجه عودت ورجعت ایتمیه دیوافادهٔ مرام ایلدکلرنده ملك
صین ای مردان سهولت ایله قتیبه یمینده بار اولوب بزلر متضرر المق
ممکندر دیوب التون صحیفه لره خاك وضع ایتدیروب
شهزادکاندن برفوج نوجوان ایله خاك وضع اولنان صحایفی قتیبه یه
ارسال ویمیننده حانث اولمامق ایچون صحیفه لرده اولان خاکه پای
کوب وشهزادکانك کردنلرینه ختم زن اولوب مراد ایلدیکی مقدار
جزیه وضع ایلسون دیو نیاز قتیبه دخی مساعده ومال فروان وضع
واخذ ایدوب سمت آخرغراسنه عطف عنان وهر توجه ایلدیکی
طرفده ملوك امانخواه وتسلیم خزاین وارسال تحف کرانبها ایله عرض
اطاعت ایلدیلر وقتیبه ماوراء النهر ممالکنی بالجمله فتح ایتمکله صیت
وصداسی آفاقه منتشر اولوب معبد مغنی قتیبه نك مشرقده فتح ایلدیکی
یدی قلعه که هر برینك فتحی ملوك ماضیه یه متیسر اولمیوب متین
ومستحکم اولدیغندن ماعدا تنکنا وصعب الوصول محللرده اولمغله
قلاع معهوده یه تقرب اصعب ایکن فتحلری قتیبه یه متیسر اولدیغنه
حسد ومعارضه قصدیله یدی صوت اختراع ایلدیکه هر بری برمشکل
مقامده وتعلم وفهمنده استادلر عاجز اولوب حیرتده موسیقی شناسان
اولمغله اول صوتلره مدن معبد تسمیه ایلدی وقتیبه جانب مشرقده
اوج سنه امیر وهیبت وعظمت ودهشتی شرق وغربه منتشر وامثال
واقراننه هروجهله فائق اولوب خلافت سلیمان بن عبدالملکه
انتقال ایلدکده سلیمان یزید بن مهلبی والئ خراسان وقتیبه یی عزل
مراد ایلدیکی قتیبه نك رسیدهٔ کوشی اولوب سلیمانك خاطرنه سعی
وکوشش ایلمشدر وجاحظدن مرویدرکه وقتاکه قتیبه نك سلیمان
بن عبدالملك کندویی خراساندن عزل ویزیدی نصب ایتمك مراد
ایلدیکی معلومی اولدی سلیمانه اوج مکتوب تحریر و برمعتمد علیه آدمه

تسلیم

تسلیم ایدوب شو مکتوبی ابتدا سلیمانه ایصال ایله اکر بعد القراءه
یزیده ویررسه بو کاغدی تسلیم ایله و بعد القراءه بکا شتم ودشنام ایدرسه
بو کاغدی اعطا ایله دیو توصیه وارسال رسول دخی مجلس سلیمانه داخل
وسپارشی اوزره کاغدك برنجی تسلیم سلیمان دخی بعد القراءه یزید
ابن مهلبه ارائت ایلدی واول کاغدده یا امیر المؤمنین بن سنکا وآبا
واجدادکزه صداقت ایله بو قدر سنه خدمت ومأمور اولدیغم اموره
استقامت وهروجهله سزلره اطاعت ونیجه بلایا ومحن ودرد ومشقت
اختیار ایدوب دولتکز امکدارلرندن و بر خدمتده تقصیرات ایتمیوب
هرنه خدمته مأمور اولدیسم مرادیکز اوزره تکمیل وعرض ودولتی
صیانت ایدرکن بنی عزل انصافمیدر دیو تحریر اولنمشدی بعده ایلچی
ایکنجی کاغدی ویروب سلیمان قراءت وقتیبه یه شتم ودشنام ایلدی
واول کاغدده یا سلیمان عجیب وغریبدرکه سن ابن رحمه یه اعتماد
واسرارکی افشا وایداع ایدوب مکر وخدیعه سندن امین اولورسن
که پدری اولان مهلب تسری ایلدیکی جواری یه فعل قبیح ارتکاب
ایتمسندن امین اولمزدی ایمدی یزید کبی ولد الزنانك پدری اول مقوله امر
کریهه تجاسر ایدر احتمالی ویروب زنانی محافظه ایدرکن سکا خیانتی
اولی ایکن بنم کبی صدا قتکاری عزل واول مقوله بد سرشتی نصب
ایتمك مرادیده سن دیو تحریر اولنمشدی بعده ایلچی ورقهٔ سیومی
دست سلیمانه صونوب آنی دخی قراءت ایلدیکه اول کاغدده بغی
وعصیان صورتی کوستروب (من قتیبة الی سلیمان اما بعد والله لاوثق
لك آخیة لاینزعها المهر الارن) تحریر اولنمشدی اوثق اشد وار بط
معناسنه اولوب آخیة مد ایله حبل قطعه سنك ایکی طرفنه برطاش
ربط وبندوطاش ایله طرفلرینی زمینه دفن ومحکم ایدوب عروسی
یعنی ایلمکی روی زمینده آشکار قالوب دابه ربط ایدرلر ونزع برنسنه یی
یرندن قوپارمغه دیرلر ومهر ضم میم ایله طای معناسنه اولوب ارن
نشاطلو وقوتلویه دیرلر یعنی سکا بر ایلمك ربط وبند ایدرمکه اول
ایلمکی نشاط وقوت صاحبی اولان طای قوپاره مز ومعنای لازمیسی

بوكاغد قتيبه دن سليمانه در والله سكا بر مكر وخديعه ايدرمكه
دفع وازاله سندن عاجز وفرومانده اولورسن ديمك اولوب سليمان
قتيبه دن بووضع ناهمولى مشاهده ايليوب قوت وشوكتى واجراسنه
قدرتى معلومى اولمغله قتيبه يه ولايت خراسانى ابقا وتجديد ونفيس
خلعتلر ارسال اولنمسنه امر ايدوب اوزرنده خراسانى مقرر ايلدى
بعده چوق زمان مرور ايتميوب ينه خلافت سليمانده اتباعندن
بطانه ومقرب اولانلر عصيان وقتيبه يى قتل ايلدكلرنده اهالئ شرق
قتيبه نك وفات وهلاكنه ماتم وكريه وزارى ايلديلر وعجملردن برشخص
تباع قتيبه يه ملامتكنان اى قوم عرب قتيبه يى قتل وحيف ايلديكز
ازالله اكر ميانمزده حتف انفه وفات ايتمش اولسه برتابوته وضع وانواع
اجواهر ايله ترصيع واحترام ودشمنلريمزله محاربه ايلديكمزده بيش
لشكرده كتوروب نصرت وظفره جسديله تبرك وتفأول ايدردك ديدى
وقتيبه نك كثرت عقل وعلم وفصاحتنه دلالت ايدر اخبار كثيره سى اولوب
وجمله بروقتده قتيبه يه حجاج برمكتوب ارسال وياقتيبه تحت
نكاحده اولان قطن هلالينك دخترنى بى جرم تطليق ايلدم سن
يزوج ايله ديو تحرير ايليوب جوابنده ياامير سزك هر سوار اولديغكز
مطيه يه سوار اولمق اقبح امور دندر ديو تحرير وارسال ايدوب حجاج
پسند وحيف مادر قتيبه يه بورتبه عاقل وكامل اولان كمسه ايچون
خلق بكانيجه ملامت ايدر ديدى ومادر قتيبه يه حيفدن مرادى
باهلى اولديغن اشعاردر وبروقتده عبد الملك حجاجه ارسال ايلديكى
مكتوبنده (انت قدح ابن مقبل) ديو تحرير ايليوب حجاج بو كلامدن
عبد الملكك مرادنى فهم ايده ميوب قتيبه يه عرض ومرادى حل وبيان
ايله ديو مراجعت وقتيبه دخى روايت شعره اعلم اولمغله ياحجاج ابن
مقبلك برقدحى اولوب نعت ووصف ايتمك مراد ايليوب بو بيتلرى انشاد
ايلمشدر * غدا وهو مجدول فراح كانه * من المس والتقليب بالكف
افطح * اذا امتحنته من معد قبيلة * غدا ربه قبل المفيضين تقدح *
مأل معناسى مقدما اول قدح محكم وقوى ايدى شمدى كثرت استعمال ايله

كوشك وضعيف اولدى حتى معددن برقبيله اول قدحى تجربه وامتحان
ايلسه يعنى اول قدح ايله قمار ملاعبه ايلسه اول قدحك صاحبى قمار ملاعبه
سنى ايدوب حصه ونصيب اخذ ايتمك صددنده اولانلردن مقدم اخذ
ايده جكى لحم ايچون آتش اماده ايدردى يعنى كندى سهمنى مدح ايدركه
عادت عرب اوزره ميسر ديكله معروف اولان لعبكه قماردن برنوعدر
هرنه زمان قدحله ملاعبه ايلسه لر سائر ملاعبلره غالب وفائز اولورلر
وكثرت ملاعبه دن قدحم محكم ايكن ضعيف اولدى وبومرتبه دائما
بوقدح ايله بين الملاعبين اقتسام اولنان لحمى اخذ ايلديكمه تعجب اولنور
ويقينا لحمى اخذ ايده جكم معلوم اولوب ملاعبه يه شروعدن مقدم
اخذ ايده جكم لحمى طبخه آتش اماده ايدرم ديمكدر ديوب تفصيلدن
صكره قتيبه نقل ايدركه ابن مقبل بوقدحى يتمش كره قمارده فائز وغالب
ولحمى اخذ ايتمكله قدح ابن مقبل ايله ضرب مثل اولندى كان عبد الملك
حجاجه قدح ابن مقبل سن ديمكدن مرادى اوموركده جمله يه فائق
وفائز اولوب هرنه كونه امره مباشرت ايدرسك اتمام واكمال ايدوب
بين الامثال ممتاز ومسلم اولدك ديمك اولور * معلوم اوله كه ميسر ديدكلرى
قماردر وياسر مقامره معناسنه اولوب ميسر قمارك قداحى اولوب قدح سهمه
ديرلر وقداح ميسر اون عدد سهم ويديسى ايچون نصيب وحظ
اولوب هر برقدح اوزرنده نصيبى مقدارنجه خطوط وعلامات رسم
اولنمشدر واوچ قدح ايچون نصيب وحظ اولميوب علامات خطوط
رسم اولنماشدر وبو اقداحه اقلام وازلام دخى تسميه اولنور اوزرينه
خطوط رسم اولنان حظ ونصيب صاحبى اولان قداحى الوب اسملرى
فذ توأم رقيب حلس نافس مسبل معلى در وعفل وبى بهره اولان
اوچ قدحك اسملرى سفيح منيح وغد در وذبح ونحر اولنان جزور
روايت جمهورده عدد قداحه كوره اون جزءه تقسيم اولنوب اصمعى
روايتنده عدد خطوط قداح اوزره يكرمى سكز جزءه تقسيم اولنور
زيرا قداح سبعه ده رسم اولنان خطوط جمع اولنسه يكرمى سكز اولور
وتوفيق روايتين ممكندركه بعض عرب اون جزءه وبعضى يكرمى

سكز جزء ه تقسيم ايتلری جائز در ايدی فذ ايچون برسهم توءم ايچون ايكی سهم رقيب ايچون اوج سهم حلس ايچون دورت سهم نافس ايچون بش سهم مسبل ايچون التی سهم معلی ايچون يدی سهم اولوب ثلثهٔ باقيه كه عفل ديرلرانلر بی بهره اولوب بچن مقامره مراد ايتسه لر نسيئهٔ برجزوراشتراء وذبح وتقسيم معهود ايله تقسيم وقداح عشره يی ربابه تسميه اولنان خريطه يه وضع و برمعتمد عليه كمسه يه تسليم اولنوب اول كمسه قداحی خريطه ده تقليب و تحريك بعده يدنی خريطه يه ادخال ومقامرلردن بريچون برقدح اخراج ايدوب بعده برينه دخی ثم وثم اخراج وهر كمسه يه كه برقدح اخراج ايده اكر ذوات انصبادن ايسه قدحه ده مرسوم اولديغی اوزره نصيبنی اخذ ايدر واكر اخراج ايلديكی قدح بی بهره اولان قداحدن ايسه جزوردن حصه اخذ ايتميوب ثمن جزوری تماما غارم اولور وذوات انصبادن برقدح برينك نيتنه اخراج اولنوب اقسام عشره دن دخی لحم بولنماسه مثلا ابتدا قدح معلی چيقوب صاحبی يدی نصيب المش بعده رقيب چيقوب اوج نصيب المش بولنوب جزوردن برشی باقی قالمدیغی صورتده نصيبلی قدح چيقن كمسه نه غانم ونه غارم اولور كذلك ابتدا قدح معلی چيقسه يدی جزء آلوب بعده مسبل چيقسه كه نصيبی التی در انجق بقيه اولان جزئی اخذ ايدر حاصلی ميسر اوج قسم اولوب برقسمی فائز اولانلر و برقسمی محروم بلاغرم اولانلر و برقسمی محروم وغارم اولانلردر بوصورتلر روايت جمهوره كوره دراما روايت اصمعی يه كوره جزور يكرمی سكز قسمه تقسيم اولنسه اصحاب ميسر ايكی قسم اولوب بری غارم و بری غانمدركه (حن قدح ليس منها) فقره سی شرحنده تفصيل اولنور (وقتيبه ابتدا خراسانه والی وداخل اولدقده شعرای خراساندن بری مواجه قتيبه ده بو بيتلری انشاد ايلدی* شد العصاب علی البری وماجنی* حتی يكون لغيره تنكيلا *والجهل فی بعض الامور وان علا *مستخرج للجاهلين عقولا* وشدانعصاب عصابه باغلدی معناسنه

اولوب بری ياره دن عاری اولان كمسه معناسنه در وجنی جنايتدن مأخوذ اولوب جنايت صوچ ايتمك معناسنه در وتنكيل بركمسه يه عقوبت ايدوب خلقه عبرت ايتمك معناسنه دروعلو غلبه قلمغه ديرلر يعنی يزيدی مقتضی يوغيكن خراساندن عزل وسنی نصب ايدنلر جهللرينه بناء ايلديلر البته متضرر اولورلر مراد ايتكله قتيبه غضب وعتاب ايدوب والله بن سنكله بر بلده ده ساكن اولمام ديوب شخص مزبوری ديار آخره نفی واجلا ايلدی وقتيبه برغزاسنده ازد قبيله سندن برشخصده جلد شتردن اطرافی ريزه ريزه اولوب محاربه ده طعن دشمنه ممانعته مفيد اولميه جق رتبه سپر كهنه مشاهده ايدوب ياازدی ابن ربيعه نك سپری سنك سپركدن خير اودر ديدی كه ابن ربيعه بركون محبوبه سی خركاهندن برقچ زنی كندويه ستره وورالرندن خفية بيرون اولوب زنان كان كندويه رقبانك نكاه انداز اولمسندن سپر مشابه سنده اولوب كندويی ستر وحفظ ايلدكلرينه بناء بو بيتی انشاد ايلمشدی قتيبه نك مرادی بو بيته اشارت ايدی* فكان مجنی دون من كنت اتقی* ثلاث شخوص كاعبات ومعصر* مجن كسرميم ايله قلقان وسپر معناسنه وكاعب دختر نورسيده معناسنه اولوب معصر ضم ميم وكسر صاد ايله هنوز بالغه اولان دختر معناسنه در يعنی بنم ورالرنده تستر واختفا ايليوب سپر اتخاذ ايلديكم زنان اوج نفر نورسيده دوشيزه ايدی ديوب دخترلری سپر مشابه سنه وضع ايلدی و قتيبه ازدی يه بوكونه لطيفه ايلدكده ازدی ياامير بو سپر سنك نقل ايلديكك سپردن زياده حفظ وحراست ايدردی يعنی انلرده نيزه توقف ايتميوب بنم سپرمدن زياده سهولت ايله كذر ايدر ديوب محل معهودك وصفندن كنايه ايلدی وازدمندن برحی اولوب ازد بن غوث بن نبت بن مالك بن كهلان بن سبا در وقتيبه نك كفتار پند آميز ندندر كه بركمسه دن مرام اك اولوب بنه اول كمسه دن مرام ومراجعتی اولوب تحصيلنه كوششی اولان شخصدن استمداد واستعانه ايلمه كه كندی مرامنی تحصيله سعی اوزره ايكن ترك وسنك حصول مراد كه امداد

واعانت ايلمز وكذوب اولان كيمسه‌دن استمداد ايلمه كه كذوب دورو بعيد
اولان اوموری تقريب ايدوب حصولی نزديك وقريب اولانی ابعاد
ايدر واحمقدن استمداد ايلمه كه سنك فائده‌مند اولمه‌كی مراد ايدب
نامعقول امره مباشرت ايله متضرر ورخندار اولمكه باعث اولور وقتيبه
بركون مزبله طرفندن مرور واستخوان وسائر لوث معاينه ايدوب
برشيئك كه آخر وانجامی بو محله رمی والقا اولنمق اقتضا ايده اول شيئی
خلقدن دريغ وامساك ايدن كيمسه بخيلدر يعنی برشيء يوقدر كه
محافظه اولنوب خلقدن دريغ اولنه همان وسع مرتبه‌سنی كرم
واحسان ايتمليدر زيرا انجامی مزبله يه رسيده اولور ديدی* والمهلب
اوهن شوكة الازارقة بجدك* ومهلب ازارقه ديمك ايله معروف اولان متن
خوارجك شوكت وعظمتنه سنك سعی واهتمامكله ضعف وفتور
ويردی موامی اليه مهلب بن ابی صفره در كه اسمی ظالم بن سراقه بن
صبح الازدی العتكی البصری در كه امرانك بزرك وشجيع وسخی وجواد
مشهوری اولوب دولت آل ابوسفيانده نشو ونما بولوب عبدالله بن
زبير خلافتنده مصعب بن زبير بصره واليسی اولوب مهلبی طرفندن
توكيل وبصره يی ضبط ايدوب بعده عبدالله بن زبير مهلبی خراسانه
والی نصب وتعيين ايدوب خراسانده والی ايكن خوارج ايله محاربه
ومقاتله وحجاج زماننده وفات ايدنجه خوارج ايله مقاتله‌سی مستمر
ومتمادی اولمشدر وعتك عر بدن برحيك اسمی اولوب نسبت اولدقده
عتكی ديرلر وازد بوندن مقدم بيان اولنمشدی ومهلب سمرقندده
اثنای مقاتله ده مجروح العين اولوب يكچشم ايدی ومهلب زماننه
كلنجه ركاب خشبدن پرداخته اولنوب مهلب آهندن اختراع وايجاد
ايلدی ومعلوم اوله كه احنفك سيادت وشرف تحصيلی ومراتب علیايه
وصولی حلم ايله ومالك بن مسمعك عشيرتنه محبت ايله وقتيبه نك
ذكا ودها ايله اولوب مهلب شجاعت وسخاوت ودها وعشيرتنه
محبت ايله تحصيل سيادت ايلمشدر وازارقه ديمكله معروف اولان قوم
ضلالات پيشه خوارجدن سالك مذاهب باطله اولان نافع بن عبدالله

ابن الازرق الخارجی عليه ما يستحق مزبور نافع ايله بصره واهوزا
وسائر بلدان فارسدن ظهور وخروج وروز بروز عظمت وقوت
وجمعيتلری مزداد ومدن وامصاره تغلب وضبط وتملك ايدوب
ظلم وتعديلری اول حواليده شايع ومنتشر اولوب مزبور نافعك مذاهب
باطله واعتقادات قبيحه‌سنی كندويه تابع اولان قوم بد سرشت
وبداعتقاد هر وجهله مزبوره اتباع ايلمشلردی ازجمله حاشا ثم حاشا
علی كرم الله وجهه حضرتلرينی تحكيم مشهور سببيله اكفار
ايدوب (ومن الناس من يعجبك قوله فی الحيوة الدنيا ويشهد الله
علی ما فی قلبه وهو الد الخصام) آية كريمه‌سی علی كرم الله وجهه
حقنده نازل اولدی اعتقاد ايدرلردی معنای نظم كريم يا محمد ناسدن
بعضدر كه امور دنياده واسباب معاشده وسكا محبت ادعاسنده واظهار
ايمانده قولنی اعجاب ايدر وقلبنده اولان قولنه موافق ومطابقدر
ديو يمين ايدوب باری تعالی يی اشهاد ايدر حال بو كه اول كيمسه مسلمينه
شديد العداوتدر وآية مذكوره بر روايتده اخنس بن سريق ثقفی حقنده
نازل اولمشدر كه مزبور اخنس رسول الله صلی الله تعالی عليه وسلم
حضرتلرينك مجلس شريفلرينه ملازم ومدعی اسلام اولوب حسن المنظر
وحلو المنطق بر منافق ايدی روايت اخراده جميع منافقين حقنده نازل
اولمشدر ومذكور خوارج (ومن الناس من يشری نفسه ابتغاء مرضاة الله
والله رؤف بالعباد) آية كريمه‌سی علی كرم الله وجهه
حضرتلرينك قتلنه تجاسر ايدن عبد الرحمن بن ملجم تجبينك
حقنده نازل اولدی اعتقاد ايدرلردی معنای نظم كريم ناسدن بعضدر كه
جهادده نفسنی بذل ايدر ياخود امر بالمعروف ونهی عن المنكر ايتمه ده
نفسنی فدا ايدوب قتل اولنور وآية مذكوره صهيب بن سنان رومی
حقنده نازل اولمشدر كه مومی اليه صهيب بن سنانی مشركون اخذ
ومرتد اولمسيچون تعذيب ايلدكلرنده صهيب رضی الله عنه بن شيخ
كبير اولوب سزكله معا اولسم سزه نفع وفائده‌م اولماديغی كبی عليهكزده
اولديغمده دخی ضررم يوقدر ايمدی سبيلمی تخليه وجميع مالمی اخذ

ایدك دیوب مشرکون مالنی اخذ وکندوینی ازاد ایلمد کلرنده مدینهٔ
منوره یه کلدی وباری تعالی قوللرینه رأفت ایدیجیدرکه بومقوله شرایه
ارشاد ایدروجهاد تکلیف وثواب غزاة وشهدایی تعریض واحسان
ایدر (وتجیبی حمیردن برقبیله اولوب مراد قبیله سنه حلفادر وابن ملجم
قبیلهٔ تجوبدندروتجیب کنده دن بربطندرکه تجیب بن کندة بن ثوردر
وبوتقدیراوزره ابن ملجم تجوبی اقتضا ایدر وفردوسی ✱هرانکس که
دردلش عیبست ✱ازودرجهان زاره ترازارکیست ✱نباشد جراز بی
بی پدردشمنش ✱که یزدان بسوز دباتش تنش ✱قطعه سنی مزبور ابن
ملجم حقنده انشاد ایلمشدر وبی پدر امثالدن اولوب برکیمسه
حقنده ولد الزنا دردیو قیل وقال اولسه ✱ فلان کس بی پدرست ✱
دیرلرو بوطائفهٔ خباثت شعاره هرکیم مذاهب باطله لرنده اتباع ایتمیه
اکفار ودمنی استحلال ایدرلردی وکندیلرله معا مسلما نانی قتل ایتمکه
اعانت وامداد ایتمینلری دخی اکفار ایدوب بزدن دکلدر دیرلر وهرکیمسه
که مرتکب کبیره اوله کافراولوب سائر کفره ایله مخلد فی النار اولوردیو
حکم وکفر ابلیس ایله استدلال ایدرلردی که ابلیس وحدانیت باری یه
مقر وسائر اعتقاداتی معترف ایکن فقط حضرت آدمه سجده ایله امر
اولندقده عدم امتثالی کبیره اولمغله مخلد فی النار اولمسنه باعث اولدی
دیوب بونك امثالی نیجه مذاهب سیئه وباطله یه ذاهب اولمشلردر
خالد بن خداشدن مرویدرکه یوما فیوما خوارج متزاید ومیانلرنده
مذاهب باطله متکثره اولمغله اختلافات کثیره ظهور ایدوب رئیس
ازارقه اولان نافع بن ازرق اهوازده مجمع ناس اولان چارسوده کندی
مذهب باطلنی خلقه عرض ودعوت وکندی مذهبنده متمسك
اولدیغنی محرملرینه اظهار ایدوب برکون زوجهٔ ملعونه سی
تشکک ایدن اکاه اولوب یا نافع اکر ایمانی تارك اولدکسه بو مذهبدن
رجوع وخلقی دعوندن فراغت ایله واکرکافر ایکن بومذهبه ذاهب
اولمغله ایمانه کلدکسه سکا اتباع ایتمیوب اسلام دعواسنده اولان کافرلری
زنان وکودکانه وارنجه قتل عام ایله که مذاهب باطله یی قبول ایده لر

ومصر اولانلردن روی زمینی خالی ایله که نوح علیه السلام (رب لا تذر
على الارض من الكافرين ديارا) بیوردی دیو شوهرینك خبث وملعنتنی
تأیید وتأکید ایلدکده نافع توابعیله سل سیف ایدوب قتال مسلمانانه
مبادرت ورجال ونسوان وصبیاندن مذهبینی منکر واسلامده ثابت قدم
اولانلری قتله مشغول وهربلده یه که واصل اوله اهالیسی انکار ایدرلرسه
قتل واتباع ایدرلرسه اوزرلرینه جبایت وخراج وضع ایدوب قوت
ومکنتی وجور وظلم وملعنتی روز بروز مترقی اولوب طرفندن بلدانه
ضابط وعاملر تعیین وارسال ایلیوب بصره یه توجه وقریب اولدقده
اهالیٔ بصره خوفناك ودفعنه چاره جو واحنف بن قیس مجلسنده مجتمع
وپریشانی احوالدن تشکی وخوارجك توجهی بصره یه اولوب برایکی
مرحله نزدیك اولدقلرین اعلام واندفاعلرینه رأی وتدبیر استعلام
ایلدکلرنده احنف نادره دان صاحب اذعان بوکونه جوابداده
اولدی که ای قوم طائفهٔ خوارج اکرم سزك بلده کزه توجه وهجوم
سزدخی غیرت اسلامیه یه مراعی اولمیوب سرفرو ایدرسه کز بونلر
اقدم داخل اولدیغی بلدانده نه رتبه اجرای ملعنت وجور ایلدی
ایسه بصره ده دخی مقتضای خبث طبعی اجرا ایده جکی امر
مقرردر ایمدی لایق ناموس اسلام بودرکه اتفاق واتحاد وتجمع ایدوب
ریاسته اهل برکیمسه یی رئیس اتخاذ وخوارج بصره یه کلمزدن مقدم
سرراهن آلوب مقاتله ودین ومال وعیالکزی دست تطاول دشمندن
محافظه یه سعی وکوشش ایده سز دیدکده احنفك بندی ناسه تأثیر
وبونك اوزرینه فاتحه خوان اون بیك مسلم مسلح مجمع وشجعان
عربدن مسلم بن عبیس امیر وسرعسکر نصب اولنوب بصره دن
بیرون وسمت دشمنه توجه ودولات دیمکله معروف موضعه وصوللرنده
نافع بن ازرق التیبوز خارجی ایله رونمون وعسکر بصره یه هجوم
ومقاتلهٔ شدیده اولنوب اثنای معرکه ده سپهسالار بصره اولان
مسلم بن عبیس ایله رئیس خوارج اولان نافع قتل اولنوب ایکی طرفك
رئیسلری معرکهٔ واحده ده قتل اولنمسنه خلق تعجب ایلدی بعده

اهالیٔ بصره ربیع بن عمرو واز ارقه یه عبدالله بن الماخور امیر
وسرعسکر اولوب ربیع دخی قتل اولندقده حجاج بن رباب اولدخی قتل
اولنوب حارثه بن بدر امیر اولدقده میان عسکرده ندا ایله ای قوم ثابت
قدم اولوب دشمنله مقاتله یه اقدام ایدیك اکر باری تعالینك عونیله
نصر تقرین اولورسق مال غنائمدن عرب اولانلره ایکی حصه ومعتق
اولانلره بر حصه زیاده تقسیم ایده رم دیو محاربه یه حث وترغیب
عسکر دخی صرف مقدور ایله حرب وقتاله اقدام ایدوب ایکی طرفدن
شول رتبه عسکر قتل اولندی که سوار اولدقلری اسبلر لاشه لر اوزرنده
مشی و حرکت ایدرلردی وازارقه یه کمال مرتبه ضعف طریان
وانهزاملری بدید ونمایان اولوب فراره متوجهلر ایکن جانب یمامه دن
عسکر فراوان کلوب ازارقه یه امداد واعانت ایدوب اهالیٔ بصره دخی
بی تاب وتوان اولملریله طاقت کتوره میوب انهزام رونما اولدقده امیرلری
اولان حارثه فرار وقومنه بو بیتی انشاد ایلدی * کرنبوا ودولبوا * وحیث
شئتم فاذهبوا * یعنی جنکدن تجنب ایدوب دونك ونه طرفه استرسکز
ذاهب وراهی اولك دیمك اولمغله عسکر بصره منهزم وخوارج درقفا
ورسیده اولدقلرینی قتل ایده رك اهالیٔ بصره نك سرراهلری بر نهر
انجامیده اولدقده خواه ونخواه کندیلرین نهره القا واکثری غرق وهلاك
اولوب اهالیٔ بصره دن اول نهرده هلاك اولنلرك اکثری قبیلهٔ ازددن
اولمغله ازارقه دن بر ملعون بو بیتی انشاد ایلدی * یری من جاء ینظر
فی دجیل * شیوخ الازد طافیة لحاها * یعنی کلوب نظر ایدن
ازد قبیله سی پیرلرینك ریشلرینی یوزر مشاهده ایدر وبو هزیمتدن
اهالیٔ بصره مضطرب وپریشان حال وخوارجدن درونلرنده خوف
ورعب جایکیر اولوب متحیر وناچار ایکن عبدالله بن زبیر طرفندن مهلب
خراسانی ضبطه محمل بند ومطیه سوار اولوب بصره معبری اولمغله
رکون کلوب بصره یه نازل اولدقده احنف اعیان اهل بصره یه مژده کنان
والله مقتضای باوریٔ بختدر که بو اضطراب وعجز اثناسنده مهلب
کبی بر شجیع ومدبر امیر کلدی که سزلر ایچون ازارقه دن اخذ انتقام ممکن

اولمز

اولمز الا مهلب اعانتیله اولور همان مهلبدن استمداد واستعانت
ایدکه بو مصیبت اوزریکزدن مندفع اوله دیو چون اهالیٔ بصره
دخی مهلبدن استمداد ایلدکلرنده مهلب ای قوم امیر المؤمنین عبدالله بن
زبیر طرفندن ضبط خراسانه مأمور وتأخیر ایلدیکم حالده امیر المؤمنینك
امرینه مخالفت ایتمش اولورم دیو مرام لرینه مساعده ایلمدکده
اهالیٔ بصره احنف تدبیری ایله عبدالله بن زبیر حضرتلری طرفندن
اولمق اوزره یا مهلب بوندن اقدم حسن بن عبدالله ازارقه نك طغیان
وخروجلرین وجیوش مسلمانانی پریشان وقتالی اکثار ایله اسایش
وراحتلرین ازاله ایلدکلرین خصوصا اهالیٔ بصره یی کمال مرتبه
تعجیز وتکدیر ایلدکلرین طرفمه اعلام ایلمشدی ایمدی مکتوبم وصولنده
خراسانی ضبطدن بو اشرار مسلمانان اوزرندن رفع وازاله احق
واصوب اولمغله خراسانه ذهابی تأخیر واول ملاعیندن انتقام
ومسلمانانی خلاص وشرارهٔ شرلرین اهل اسلام اوزرندن دفع واطفا
بعده مأمور اولدیغك جانبه عطف عنان ایلیه سك مضموننده بر مکتوب
ساخته وپرداخته ایدوب مهلبه ایصال مهلب دخی مفهوم مکتوبه
مطلع اولوب ای قوم کرچه خلیفه دن مقاتله وازارقه یه مأذون اولدم
لکن ازارقه دن اخذ ایلدیکم غنایم بنم اولوب زاد وذخیره می بیت المالدن
ویروب سزلرك فرسان وپیاده کزدن مراد ایلدیکم عسکری
انتخاب وبنمله معا محاربه یه راهی اولمق شرطیله مقاتلهٔ ازارقه یه
شروع ایدرم دیدکده اهالیٔ بصره رضا داده وطلب ایلدیکی ذخایری
بیت المالدن تعیین ایلدیلر لکن اهالی مزبوره دن بنو اسعددن بر طائفه
رضا ویرمیوب مهلب اول طائفه یه بغض وعداوت ایدوب خوارج
طرفنه راهی ومقاتله یه اغاز وشول رتبه اقدام ومقاتله ایلدیکه خوارج
کندولره مقاومت ایدر آدم اولدیغنه هنوز مطلع اولدیلر اهالیٔ
بصره نك ساخته مکتوبی قصه سی عبدالله بن زبیره واصل اولوب
فی الحقیقه بر صنعت مستحسنه اولمغله مساعده ومسامحه ایلدی بعده
مهلب مقاتلهٔ خوارجده حزم واحتیاط ایله عمل ورأی وتدبیر ومطاوله

ایله ترك مسامحه وكسل ایلیوب عیون وجاهلری ضبط ومحافظه ایچون
حارس وحافظلر تعیین دائما لشکری صف کشیدهٔ قتال وكرد علمله مجتمع وبی
خواب وراحت عازم استیصال اولملرله هرچند كه ازارقه مهلب اوزرینه
هجوم قصد ایده‌لر لشکر مهلبی آگاه ومحاربه یه اماده بولوب
حصن حصین گبی هر طرفنی متین ومستحکم مشاهده ایدوب ظفردن
مأیوس اولورلردی و بر كون مهلب دشمنه عرض كالا واظهار قوت
وشوکت قصدیله كندی وعسکری ثیاب فاخر لابس وكحیل اسبلری تزیین
وآلات حرب واسلحهٔ نفیسه یه مستغرق اولوب صف صف آلای
كوستردكده خوارج دخی احسن البسه رخت وسلاح ایله كندیلری
تزیین وممتاز اسبلره سوار اولوب آلای كوستردیلر وحشمت وزینتلری
مهلبه غالب ایدی زیرا خوارج كرمان ایله اهواز میاننده اولان قرا
وبلادنی نهب وغارت ایدوب اموال كثیره یه ظفریاب ومالك
اولمشلردی اول كون صباحدن اخشام اولنجه مقاتلهٔ شدید
ازارقهٔ ضلالت پیشه اقدام وجان وباشلرین فدا قصدیله هجوم وجنك
مشتد ومتمادی وآخر كارزار لشکر مهلبه ادبار وانهزام رونموده
اولدقده مهلب رخشنه مهماز وشتابان عسکر پریشانی سبق وتجاوز
وبر پشته یه صعود وصوت اعلا ایله ای قوم نره یه فرار ایدرسز اولدیغم
محله كلوك دیو ندا ودعوت ایلدكده عسکر جسته جسته مهلبك
اولدیغی پشته یه تجمع واوچ بیك مقداری عسکر مجتمع ومهلب
وبمقداره راضی وسپاس وحمد باری ایدوب ای قوم لشکر بسیار
اكثرتلرینه مغرور اولمغله باری تعالی انلرك درونلرینه جبن وخوف
القا ایدوب منهزم وپریشان اولورلر وعسكرانك شمار باری تعالی یه
تضرع ونیاز ایله انلره نصرت احسان ایدوب دشمنه غالب وظفریاب
اولورلر بعدی باری تعالینك بقاسنه اقرارم حقیچون سزك فئهٔ
قلیله وشرذمهٔ یسیره اولدیغكزدن ممنون اولدم سزلر فرسان مصر
واهل نصرسز وبو منهزم اولان قومدن سزدن ماعداسی لازم
دكلدر كلمسونلر زیرا كلورلرسه سودمند اولمیوب بلكه بزه اختلاطلرندن

متضرر

متضرر اولورز دیوب هر برینه نوازش بعده ای قوم هر بریكز اوزرینك
آلوب عسکر دشمن اقامت ایلدیكی محله واروب اوزرلرینه علی الغفله
هجوم وسنك انداز اولوب مقاتله یه اغاز ایده‌لم كه الان دشمنك
بر مقدار اسب سواری عسکر پریشان قفاسنده وبقیه‌سی غلبه ایلدك
دیو آسایش وخوف دشمندن امین وغافلدر بعون الله تعالی نصرت
قرین اولورز دیوب سوی ازارقه یه راهی واوچ بیك فدایی مردیكسر
هجوم وازارقه نك چهرلرینه سنك انداز وزخمدار بعده نیامدن تیغ
جانگداز كشیده وهر برینی قتل ودونیه ایدوب ازارقه نیه‌دوش
اولدقلرین بیلیوب زمان یسیرده امیر ازارقه اولان ابن الماخوری
قتل ولشكرین پراكنده وپریشان ایلیوب اموال وبساط واسلحه سنی
نهب وغارت ایدوب ازارقه دن خلاص اولانلر كرمان واصفهانه
فرار ایلدیلر بعده ولایت عراق مصعب بن زبیره توجیه اولنوب مهلب
مصعب طرفنه راهی ومختار بن ابو عبیده ایله مقاتله وقتل ایلیوب
مصعبی عراقده ترك ومحاربهٔ ازارقه یه عودت وهر بار غلبه ایله مقاتله
ایدركن بینه احتیاط وشرلرندن احتراز اوزره اولوب مدة
مدیده حرب وقتاللری متمادی اولمش ایدی وامیر عراق مصعب قتل
اولنوب عبدالملك بن مروان مملكته استیلا وضبط ایدوب بو وقعه‌دن
مهلب واتباعی بی خبر ایكن خوارج خبردار ولشكر مهلبه ای قوم
مصعب بن زبیر حقنده نه دیرسز دیو ندا مهلب طرفندن دخی امام
هدادر ودنیا وآخرتده دلیل ورهنمامزدر دیو جواب داده اولدقلرنده
یاقوم عبدالملك حقنده نه دیرسز دیو سؤال وملهب طرفندن عبدالملك
ابن لعیندر دینجه ازارقه اویله ایسه سزلر عبدالملكدن دنیا وآخرتده
بری سز دیوب قوم مهلب بلی بری یوز وعبدالملكه عداوتمز سزه اولان
عداوتمز كبیدر دیدكلرنده ای قوم آگاه اولك كه امامكز مصعبی
عبدالملك بن مروان قتل ایلدی وسزلر بو كون عبدالملكدن تبریهٔ
ذمت وپدرینه لعنت ایلدیكز یارین عبدالملكی امام اتخاذ وبیعت
ایدرسز دیوب مهلب طرفندن ازارقه یه ای باری تعالینك دشمنلری

كذب ودروغ ايدرسز ديوب صباح اولدقده فى الحقيقه مصعب
قتل وعبدالملك عراقى ضبط ايلديكى شايع ومهلبيلرك معلومى اولدقده
مهلب خلقى عبد الملكدن بيعته دعوت وناس انقياد و قبول ايليوب
ازارقه زبان طعنى دراز ايدوب مهلب طرفنه اى طائفه دونكى كون
عبدالملكدن تبرى ودشنام ايدر ديكز بوكون بيعت وخلافتنى قبول
ايلديكز حال بوكه عبدالملك امامكز اولان مصعبى قتل ايلدى بونلريك
قنغيسى مهدى و قنغيسى ضالدر ديو هزل آميز ندا ايلديلر مهلب
طرفندن دخى مصعبدن راضى وشاكر ايدك عبد الملكدن دخى راضى
وشاكر اولورز زيرا ايكيسى دخى امور مسلمينده اهتمام و تقيد ايدرلر
ديو جواب داده اولدقلرنده ازارقه والله اويله دكلدر لكن سزلر دنيايه
طالب وراغب بر جماعت سز ديو ملعنت جبليه لرين اظهار
واجرا ايلديلر بعده عبد الملك حجاجى والئ عراق نصب وتعيين
ومهلبه امداد واعانته امر حجاج دخى تشمير ساق اهتمام و مهلبه
پى در پى اعانت ايله كمال مرتبه معين اولمغله مهلب ممنون وحجاجى
مدح وثنا ايليوب حقا كه عراقده مرد كامل والى اولدى ديدى مهلبك
ازارقه ايله محاربه سى متمادى اولمغله حجاج مهلبه مكتوب تحرير وازارقه
ايله مدت مديده محاربه يى بسط واطاله ايلمك مجرد تكاسل وتسامح
ياخود عجز وعدم قدرتكدن ناشى در ديو مؤاخذه ايلدكده مهلب
حجاجك رسولنى برقاچ كون يانده مكث واقامت ايتديروب ازارقه نك
قوت ومكنت ومحاربه ده ثباتلرينى وكنديسنك سعى واهتمام واقدامنى
ارائت بعده حجاجه جواب مكتوبنى بوكونه تحرير ايلديكه برخصوصه
شاهد ومباشر اولانك معاينه ايدوب مطلع اولديغنه غايب مطلع
وواقف اولمق نيجه ممكندر كه (شنيدن كى بود مانند ديدن) واكر سن بنى
بوطائفۀ كمراهى كندى رأى وتدبيرم ايله قتل وفسادلرينى روى
زميندن رفع وازاله يه تعيين ايلدكسه فرصتلرينه ديده دوز وقتنده
قتاللرينه مباشرت واستيصال ايله مضمحل وپريشان ايتمكه كوشش ايدرم
اكرچه بن حاضروسن غائب سك لكن بنم رأى وتدبيرم ايله عمل

وحركت ايله ديو امر ايدرسك رأيك صواب اولوب ظفرياب اولور ايسه م
سن نيك نام ومشكور اولوب العياذ بالله امر برعكس ولشكر مسلمانان دست
خوارجده هلاك ومغلوب اولورسه بن بدنام ومذموم اولورم ايمدى هركيمى
مراد ايدرسك مكانمه نصب وارسال وبنى عزل ايله والسلام ديو
ختم كلام وحجاجك آدمى ايله ارسال ايلدى چونكه مهلب ايله ازارقه
ميانده محاربه متمادى اولدى وازارقه نك اتفاق واتحادلرين وقتاله اقدام
وثباتلرينى مهلب مشاهده ايلدى بوقوم خباثت شعارك حرب وقتال
ايله شر وفسادلرندن روى زمينى تطهير ممكن اولميوب ظفرياب اولمغه
راه مكر وخدعه يه راهى اولمقدن غيرى چاره مز يوقدر اتفاق واتحادلرينى
اختلاف وتفرقه يه تبديل ايچون بر حيله ملاحظه ايليوب ميان
ازارقه دن ابزان نامنده بر آهنكر اولوب ازارقه يه مسموم پيكانلر پرداخته
ايدوب عسكر مهلبه رمى ايدرلر دى آبزنه خطابا بر مكتوب تحرير
واتباعندن برينه بيك درهم ايله مكتوبنى ارسال وتسليم ولشكر ازارقه
ميانه صرۀ درهم ايله مكتوبنى القا وكنديكى شرلرندن حفظ ايدوب
سررشته ويرمدن عودت ايله ديو توصيه اول شخص مأمور اولديغى
وجهه اوزره اداى خدمت ورجعت ايدوب ازارقه دن برى مكتوب
وصره يى بولوب اميرلرى اولان قطرى يه ايصال ايلدى اولدخى
مكتوبه نظر ايلديكه مفهومى بودر بعد السلام يا ابزن ارسال
ايلديكك پيكانلر طرفمه واصل اولوب ينه برمقدار پيكان ارسالى ايچون
سكا بيك درهم ارسال ايلدم بركون مقدم پيكانلرى طرفمه ايصال
ايده سن غايت محظوظ اولورم والسلام چونكه قطرى احواله واقف
اولدى آهنكرى احضار ومكتوب وصره يى ارائت آهنكر دخى بوقضيه
دن خبردار دكلم ديو انكار ايلدكده قطرى غضب ايدوب آهنكرى قتل
ايلدى وكبار ازارقه دن عبد ربه نامنده بر ملعون قطرى يه كلوب آهنكرك
خيانت وصداقتى متبين اولمزدن مقدم قتلنه مبادرت بيجا معامله در ديو
مؤاخذه قطرى دخى دراهم ومكتوب ماده نك وقوعنه دلالت ايدر
ديدكده عبد ربه نه كونه دلالت ايدر جائز دكلميدر كه مكر دشمن اوله ديو

جوابدا ده و قطری مصلحت عامه ایچون برآدمی قتل ایتمده بأس
اولمد یغندن ماعدا امام برا مرده نامه نفع ملاحظه ایدوب رأیله
عمل ایلسه جائز اولوب رعیه ایچون امامی مؤاخذه یو قدر دیوب رد
جواب ایلدکده عبد ربه بی رعایادن عد ایلدی حال بوکه بن حشمت
ومکنت روأسای قومدن برآدمم دیو برطرفه راهی اولدقده عبد
ربه یه ازارقه‌دن لشکر فراوان تبعیت ومعا مطیه سوار اولد قلرندن
مهلب آگاه ومسرور و بردسبسه دخی تفکر ایدوب برنصرانی یه امیر
ازارقه اولان قطری یه واروب سجده ایله اکرسنی نهی ومنع ایدرسه
بن سکاسجده ایلدم دیو افاده ایله دیو تنبیه نصرانی دخی قطری یه
سجده وقطری سجده انجق باری تعالی یه اولور دیو نهی ایدوب
نصرانی بن سکاسجده ایلدم دیدکده خوارجدن بری قطری یه بو
شخص من دون الله سکاسجده ایلدی وکتاب الله ده (انکم وماتعبدون
من دون الله حصب جهنم انتم لها واردون) آیة کریمه سی وارد
اولمشدر دیدی معناسی نظم کریم ای کفار قریش وغیری تحقیق
سز الله تعالینك غیری اولان اوثان واملیسدن عبادت وپرشتش
ایلدیککز حصب جهنمدر یعنی جهنمه رمی والقا اولنوب انکله الهب
و یالکی متزاید اولان شی سکز وسزلر البته جهنمه داخل اولور سز
دیمك اولوب قطری خارجی یه جواب ویرمك زعمیله آیة کریمه ده
مخاطب اولان نصاری درکه عیسی بن مریمه عبادت ایتملریله کفار
معاقب اولدی وعیسی علیه السلام قطعا ضرر ترتیب ایتمدی دیدکده
اول خارجی سجده ایدن نصرانی یه هجوم وقتل ایلیوب قطری خارجی
یه عتاب ایله بی جرم ذمی قتل ایلدك دیو ترتیب جزا مراد ومیانلرنده
اختلاف متزاید وهر بری برکونه ژاژ خای اولوب مهلب خبردار
واعوا نندن برشخصه کید ومکر تعلیم وازارقه یه ارسال اوشخص
دخی واروب ای قوم ایکی کیمسه سزك دینکز له متدین اولمق قصدیله
طرفکزه توجه وعزیمت واثنای راهده بری وفات وبری کلوب واصل
اولدقده سز آیامذهبمزی قبول وثابت قدم اولوب ازدل وجان بزه

اتباع ایدرمی دیو تجربه ایچون تکالیف شاقه ایله جور واذی ایدوب
اول کیمسه دخی جفا کزه تحمل ایلیوب اتباع عزیمتندن رجوع ایلسه
اول ایکی شخصك ایمان وکفرنده نه درسز دیو سؤال ایلدکده بعض
ازارقه اثنای راهده وفات ایدن اهل جنتدر وحین تجربه ده جفامزه
تحمل ایتمین کافردر مکربنده جفامزه راضی اوله دیو جواب ویروب
بعض آخر ایکیسی دخی کافرلردر مادامکه کلوب محبت وجودیمزه تحمل
ایلمیه لر مسلمان اولمزلر دیو جواب داده اولوب میان ازارقه ده
مخالفت عظیمه ظهور وقطری اتباعیله اصطخر جانبنه راهی مهلب
دخی صالح بن مخرق ایله قطرینك اوزرینه هجوم ومقاتله ایله اکثرینی
قتل و برمقداری منهزم وپریشان اولدقده مهلب برفتح ایام اسایش
وآرام بعده عبد ربه اوزرینه هجوم ونیچه ایام محاربه و وقایع
کثیره دنصکره برمصافده عبد ربه قتل اولنوب لشکر ازارقه پراکنده
وپریشان و هر بری بربلده یه فرار واهل اسلام ظفریاب اولدقده
بربراخذ وقتل وافنا ایلیوب روی زمین شر وفسادلرندن تطهیر اولندقده
مهلب حجاجه فتحی ناطق برمکتوب تحریر ایلدیکه بودر* الحمد لله
الکافی بالاسلام فقد ماسواه بان حکم ان لا ینقطع المزید منه حتی
ینقطع الشکر من عباده امابعد فقد کنا نحن وعدونا علی حالین
مختلفین یسرنا منهم اکثر مایسوءنا ویسوءهم منا اکثر مایسرهم علی اشتداد
شوکتهم فقدکان علن امرهم حتی ارتاعت الفتاة وتوهم به الرضیع
فانتهزت منهم الفرصة فی وقت امکانها وادنیت السواد حتی تعارفت
الوجوه فلم یزل کذلك حتی بلغ الکتاب اجله فقطع دابر القوم الذی
ظلموا والحمد لله رب العالمین *علن امرهم امرلری اشکار اولدی
معناسنه وروع خوف وفزع معناسنه اولوب رعت فلانا و روعته
فارتاع دیرلر وفتاة شابه معناسنه درپس ارتاعت الفتاة کنج عورتلر
خوف وفزع ایلدی معناسنه اولور وانتهاز فرصت بولمق معناسنه
اغتنام فرصت کیبیدر وادنا برنسنه یی قریب قلمق معناسنه اولوب
سواد شخص معناسنه در وتعارف وجوه بربرنی مشاهده ایله معارفه

تحصیل ایتمك معناسنه اولوب اجل برنسنه نك مدتی معناسنه وكتاب
حكم وقدر معناسنه ودابر بقیهٔ قوم معناسنه دره ال معنای مكتوب
حمد وسپاس اول باری تعالی یه اولسونكه فقدان وزوال كفر
وضلالتده اسلامه معین وكافی اولوب قوللرینك شكری منقطع
اولمدقچه مزید نعمتی منقطع اولمدیغی حكمی ظاهر واشكار اولدی بعد
ازین دشمنمز ایله بزلر ایكی حال مختلف اوزره اولوب دشمندن بزی مسرور
ایدن محزون ایدندن كثیر وبزدن دشمنی محزون ایدن مسرور ایدندن
اكثر وازید ایدی حال بوكه كثرت وشوكت وتمكن واقداملرینك اشتدادی
برمرتبه رسیده واشكار اولمشدی كه شابهٔ ونورسیده اولان زنانمز خوفناك
وهراسان وشیرخواره اطفال وكوزكانمز وهمناك ولرزان اولوب دائما
مقاتله لرینه اقدام وفرصته دیده دوزونكران وامكانی وقتنده دشمنلریمزدن
فرصتیاب اولوب بربریمزی مشاهده ومقاتله ایدەرك حتی انعدام
واضمحلاللری زمانی كلوب جدا اولسون الله تعالی یه كه اول قوم ظالم
وغدارك بقیه سی دخی قتل اولنوب مجموعی طعمهٔ شمشیر اولدی دیمك
اولوب حجاج مكتوبی قرأت وجوابنده مهلبه صد تحسین وآفرین
وهربر بلا ومشقته تحمل ایلدیكنی مشتمل برمكتوب تحریر ودروننده
فرزندلرندن برینی استخلاف وكندی حجاج طرفنه كلمسنی امر مهلب
دخی امتثال وعراقه كلوب حجاج استقبال وكندی سریرینك برطرفنه
اجلاس واكرام واعزاز وبی نهایه تحف كرانبها اهدا واحسان
ایلدكدنصكره یا اهل عراق والله سز مهلبك عبدی سزدیدی
ومهلبه توجه ایدوب مهلب والله سن لقیط شاعرك دیدیكی كبی سك
دیوب بو ابیاتی انشاد ایلدی * وقلدوا امركم لله دركم * رحب الذراع
بامر الحق مطلعا * لا یطعم النوم الا ریثما بعثه * هم یكاد حشاه
یقصم الضلعا * حتی استمر علی شزر مریرته * مستحكم الرأی لا فخما
ولا ضرعا * رحب وسعت معناسنه وذراع وبازو معناسنه اولوب اصل ذراع
بسط ید معناسنه اولمغله بونده مراد ید واسع ودراز دیمك اولور
ومطلع قوی معناسنه اولوب عرب هو مطلع بهذا الامر ومطلعدر دیرلر
وریث مقدار معناسنه وبعث استیقاظ معناسنه وحشا امعا معناسنه وقصم

برشیئی بلا فصل شكست ایتمك معناسنه وضلع استخوان پهلو معناسنه
وشزر غضب ایله نظر معناسنه ومریره عزم معناسنه وشزر مریرته
ای استحكم عزمه دیرلر فخم فرموده وقاآن معناسنه وضرع ضعیف
معناسنه درحاضر بالمجلس اولانلردن بری ایستاده اولوب یا امیر باری
تعالی سنی اصلاح ایلسون كه كان بن استماع ایدردم كه قطری
مهلبه لقیطك انشاد ایلدیكی سویلردی دیوب ابیات مذكوره یی
انشاد ایلدكده حجاج مسرور اولوب اول شخصه انعام ایلدی
ومرادی مهلبك دشمنی دخی قوت وشجاعت واقدامنی وامارته
سزا اولدیغنی اعتراف ایدردی دیمك ایدی مرویدر كه مهلب
ازارقه ایله محاربه ایدركن مشاهده ایلدیكی عجایبدن سؤال اولندقده
مهلبی اعجاب ایدر ظهورات بسیار ایدی لكن اعجب واغربی هربار كه
عسكر اسلام ازارقه دن بر كروهه هجوم وایچلرندن برینی نیزه ایله طعن
وضرب ایدەرلر حالت نزعده ضرب ایدن مسلم اوزرینه قتلیچون
هجوم (وعجلت الیك رب لترضی) آیهٔ كریمه سنی قرأت ایدەرك مرد
اولوردی دیو نقل ایلدی ومهلبك ازارقه ایله مقاتله سی اون طقوز
سنه متمادی اولوب عاقبت مجموعنی قتل وروی زمینی فتنه وفسادلرندن
تطهیر ایلیوب اول سنه ده وفات ایلدی مهلبك اخبار مستحسنه سی
بسیار اولوب ازجمله غزواتدن برندن منصورا عودت وقرار كاهنه
واصل اولدقده برزن فقیره سر راهنده ایستاده اولوب یا مهلب اكر
بوغزوه دن سالما ومنصورا عودت ایدرسك بركون صائم
اولوب سندن برجاریه وبیك درهم طلب ایتمكه نذر ایلمش ایدم لله الحمد
منصورا عودت ایلدك دیدكده مهلب خنده كنان برجاریه وبیك
درهم احسان ایدوب ای خاتون نذركه وفا ایلدك لكن بعد الیوم بویله
نذر ایلمه كه هركس نذركه وفا ایلمز دیدی وبركون بركیمسه یا مهلب
سندن بركوچك رجام وار درمسناعده ایله دیدی مهلب دخی
چونكه رجاك كوچك وحقیر در بركوچك وپس پایه كیمسه دن طلب
ایله زیرا بزم كبی امیر كبیردن حاجت عظیمه رجا اولنور دیو جواباده

اولدی و برکون مهلب بصره ده برطرفه راهی اولور کن برشخص
ناسه خطاب ایدوب ای قوم دناءت دنیایی بوندن فهم ایدك که مهلب کبی
یکچشم حقیر المنظر کیمسه عبد اولسه قیمتی یوز درهمدن زیاده
اولمازدی یاوری بخت ایله بویله عظیم الشان اولدی دیو تحقیر ایلدیکنی
مهلب استماع و اول شخصی احضار و یوزدرهم احسان ایدوب
ای کشی اکر بنی یوز درهمدن زیاده ایله تقویم ایتمش اولسك بندخی سکا
زیاده احسان ایدردم دیو لطف ایله معامله ایلدی مهلبك کرملرندن
ری دخی بودرکه وقتا که قطری یی منهزم و پریشان ایلدی برکیمسه بو
بیتلری حضور مهلبده انشاد ایلدی *امسی العباد لعمری لاغیاث لهم*
الا المهلب بعد الله والمطر* هذا یجود ویحمی عن دیارهم*
وذا یعیش به الانعام والشجر *مألی بقاء للهه اقرارم حقیچون عباد الله
معین وظهیر سز اخشاملشدی الا باری تعالیدن ماعدا خلقك معینی
مهلب و باران ایدی که مهلب جود وکرم ودیارلرینی حفظ وحمایه
ایدردی و باران سببیله مواشی چراکاهلرده ودرختان ریان وتازه اولوب
انتعیش و نشوونما تحصیل ایدرلردی دیمك اولوب مهلبك پسندیده سی
اولمغله یکرمی بیك درهم احسان شعرو بویله کرکدر دیو استحسان ایلدی
ومهلبك پسندیدهٔ ارباب دهاودانش اولان کفتارندندر که تعجب ایدرم
شول کیمسه یه که بندکانی مالی ایله اشترا ایدوب احراری افضال واحسانیله
حریدار اولمازلر دیردی وفرزندینه پند ایدوب ای پسر برکره
برکیمسه سنك زیارتکه کلوب بعده دعوای حقوق ایله تقاضا ایلسه
دعوا سنده راست کودر وسنك چون اول شخصك خاطرنه مراعات
لازمدر دیردی و برکون مجلس مهلبده ثیابك فاخرور دیسی مذاکره
وهر بری برکونه مدح وذم ایلدکارنده مهلب یاقوم ثیابك احسن
وفاخری اولدرکه برکیمسه غیره احسان واول شخصك اکننده مشاهده
ایلیه دیدی مرویدرکه عبدالرحمن بن الاشعث حجاج اوزرینه خروج
وقتا لنه مباشرت ایلدکده مهلب خراسانده اولمغله ابن الاشعث
حجاجی خلع وازاله به امدادیمه کلسن دیو مهلبی دعوت ایلدکده

مهلب یتمش سنه دن صکره غدر وخیانت بنمچون ممکن دکلدر دیوب
اجابت ایلمدی لکن حجاجه برمکتوب ارسال ایلدیکه مألی یا حجاج
اهل عراق ابن اشعث ایله سنك اوزریکه مقاتله قصدیله هجوم ایلدیلر
واهل عراق فرازدن شیبه جریان ایدن سیلاب کبی پیشنه کلن شی حائل
ومانع اوله میوب قرارکاهنه واصل اولنجه جریان ایدر واهل عراق
ابتدا محاربه لرنده شدت وصولت صاحبی اولوب بیم جان اولمیوب
مقاتله لرینه اقدام ایده نی کوه آهنین دخی اولوزسه کرد وغبار کبی
هوایه ویررلر زیرا مزبورلرك زنان وپسرانلرینه کمال مرتبه
میل ومحبتلری اولوب قبل الوصول غیرت وحمیتلرندن جان وتن فدا
ایدوب برشی انلری عیاللرینه وصولندن حاجز ومانع اوله مز ایمدی
اول قومه مقابل اولمیوب ره کذارلرندن برطرفه صاویلوب عیاللرینه
عود ووصول وزنانلرینه ملاقی واولادلرینی مشاهده ایدوب دفع
تحسر اولدقده هرکس ابن اشعثی ترك وخانه لرینه متفرق وپریشان
اولدقدنصکره مراد ایلدکك ایله محاربه ومقاتله ایله که باری تعالی
سکا ظفر ونصرت احسان ایده دیو اعلام ایلیوب حجاج مفهوم مکتوبه
مطلع اولدقده حیف ابن مرویه که مرادنی حمایه اولمیوب عم زاده سنی
بنم قهر وغلبه مدن صون وحفظ ایتمکدر دیوب پند مهلبی اصغا ایلمدی
وفی الحقیقه مهلبك مرادی اهالیٔ عراقی شر حجاجدن محافظه اولوب
بوکونه مکیده ایله حجاجی اغفال ایدی ومهلب شاعر بلیغ اولوب بو قطعه
انکدر *انا اذا انشات قومالنا نعم *قالت لنا انفس ازدیة عودوا
* لایوجد الجود الا عند ذی کرم* والمال عند لئام الناس موجود*
منن (وان هرمس اعطی بلینوس ما اخذ منك) وهرمس سندن اخذ وتعلم
ایلدیکی علوم حکمیه یی بلینوسه تعلیم وافاده ایلدی ظن ایلدم مومی
الیه هرمس اکثر صابئهٔ نبی مرسل وادریس علیه السلام اولمق اوزره
زعم ایدوب کواکب سبعهٔ سیاره وبروج اثنی عشره تعظیملری وکواکب
مذکوره وبروجه ذبایح ایله تقرب قصدلری وسائر اعتقادات باطله لری
زعم فاسده لرنده شریعتلریدر مومی الیه هرمسه نسبت وکندولره
پیغمبر اتخاذ ایلملردر وصابئه تفسیرنده اما مین ایله امام اعظم

ابو حنيفه ميانـنده اختلاف اولوب امامين مذهبنده صابئـه عبدهٔ
اوثان ونجوم اولوب امام اعظم مذهبنده طائفـهٔ مزبوره نك اوثانه
پرستشلری اولميوب مسلمانا نك كعبه يه تعظيملری كبی نجومـه تعظيم
ايدرلر بويله اولدقده كتابی اولمش اولور امامذهب اماميده كتابی
اولميوب مشركـون ديرلرابومعشردن مرويدركه افلاك وكواكب
وعناصر وحركات افلاك ونجومده ابتـداتكلم ومذكوراته متعلقـه
مباحث ومسائل ذكـر وبيـان ايدن امزبور هرمس اولوب جدی
كيومرث يعنی آدم عليه السلام مزبوره تعليم ساعات ليل ونهار ايلمشدر
وابتدا هياكلی يعنی عبادتكاهلری هرمس ايجاد وبنا واول عبادتكاهلرده
باری تعـالی يه تحميد وتهليل وتمجيد ايلمشلردر وعلم طبی هرمس اختراع
ايدوب دقايق وحقايقنـه مطلع اولوب اهل زمانـنه كندی لغتلری
اوزره اشيـاء علويه وسفليه متعلقه كتب موزونه تأليف ايدوب علوم
فلكيه هرمسدن منتشر وشايع اولمشدر وهرمسك مولدنده اختلاف
اولنوب بعضيلر مصرده وبعضيلر منفده تولد ايلدی ديرلر وهرمس
زبان يونانيه ده ارميس اولوب تعريب اولنمشدر وارميسك معنـاسی
عطارد ديمـكدر وبعض آخر هرمسك اسمی زبان يونانيـده هنوخ
وبعد التعريب اخنوخ اولوب كتاب كريمده باری تعالی ادريس تسميه
ايلمشدر وهرمس ملعمنك اسمی غوثاذيمون ياخود اغثاذيمون المصريدر
ومذبوركيم اولديغنی بيـان ايلمامشلردر لكن انبيـاء يونانيدن بريدر
ديديلر ومزبوره لورين ثانی وهرمسه لورين ثالث تسميـه ايدرلر
وغوثاذيمون جديله سعيد ديمكدر وبعضيلر ادريس بابلده تولد وظهور
ايدوب ابتـدا شيث بن آدم عليهما السلامدن تعـلم ايلدی كه شيث
ادريسك جدينـك جديدر زيرا ادريس بن سارد بن مهلائيل قينان
ابن انوش بن شيث عليـه السلامدر شهرستانی روايتنـده اغثاذيمون
شيث عليـه السلامدر وزمان ادريسده خلق ايتمش ايكی زبان ايله
تكلم ايدوب باری تعـالی ادريسه مجموعنی تعليم ايلدی وزمان ادريس
عليه السـلامده يوزسكسن سكز بلده بنـا اولنوب اصغری بلـدهٔ

رهـادر وادريس ارضی درت قسمه تقسيم وهر برقسمنده بر ملك
وضع ونصب ايلدی كه خلق شريعت ادريس ايله متشرع ايده لر
وخلقی اوج صنف ايلدی كه بری كهنـه وبری ملوك وبری رعيه در
وروی زمينـده مدت اقامتی سكسن ايكی سـنه اولوب خيـاطت
ثيـاب ابتداادريس عليه السلامدن صادراولوب لابس ثياب اولمشدر
ومومی اليه هرمسه هرمس الهرامسه ديرلركـه هرمس نامی ايله نام آور
اولان ابتـدا مزبوردر ونوح عليـه السلامك دعاسيله طوفان ظهور
ايده جكنی اخبـار وخلقی تخويف ايليوب استخراج ايلدی كه آبدن
ياخود آتشدن زمينه بر آفت سماويه نازله اوله جقدر بنـاء عليه معری
اولان مصر قاهره ده اهراملری وترابدن برقاج مدينه لر بنا ايلدی كه
اهراملر آبدن اولان آفت ايچون وترابدن مدينه لر ناردن محـافظه ايچون
اوله وطوفان نوح عليـه السلام ظهورنده علوم وسائر صنايع مندرس
ومضمحل اولمسون ايچون سنكدن ابنيهٔ عظيمه ايجاد ايلديكـه مداين
برابی ديمكلـه مشهوردر وبرباة اخميم ديمكله معروف اولان جبلی بنا
واحداث ايدوب مجموع علوم وصنايعـك صورتنی وپيشـه كارلرك
صورتلرينی نقش ورسم وهر عـلم وپيشـه تحصيلی نه وجهـله در
رسم وبيـان ايلديكه طوفان كتب وكارستـان واربابنی افنا واهلاك
ايلدكده بعد زمان خلـق برايـده مرسوم ومنقوش اولانلره نظر
واستفـاده ايدوب علوم وصنايع مندرس اولميـوب باقی اولمق قصد
ايلدی واخميم سعيد وسطنده برشهر عظيمدركه ذو النون مصری
حضرتلری اول شهرده تولد ايلمشدر وزعم صابئه ده نبوت هرمسدن
صكره بلينوسه انتقـال ايليوب مومی اليه بلينوس علوم واسراری
هرمسدن اخذ وتعليم ايلمشدر وعلوم ومعرفتی زياده اولدیغجه تعظيما
نامی اولان لفظ بلينوسه حرفلر زياده وضم ايدوب اسقلينوس تسميـه
ايلديلر ارسطوطالبس دخی بوقبيلدندركه مقدما نامی ارسطو اولوب
عـلم وكمالی متزايد اولدقجـه حروف ضم اولنمغـله ارسطوطالبس
اولمشدر وعـلم ومعرفت زياده اولدقجـه اصل اسمـه حروف ضم

وزياده ايلمك عادتلرى ايدى و بعضيلر مزبور اسقلينوسك استادى
اولان هرمس طوفان نوحدنصكره ظهور ايتمسنه ذاهب اولمشلردر
ومزبور بلينوس هرمسك ارضى چهار قسم وهرقسمنه بر ملك
تعيين ايلديكى ملوكدن بريدر ملوك اربعه نك مجموعى هرمسدن تعلم
ايلمشلردر لكن بلينوس جمله دن زياده تعلم ايدوب اعلملرى ايدى
وكتاب مترجمده مزبورك نامى بلينوس وعلمى متزايد اولدقچه اسقلينوس
اولمق اوزره درلكن طبقات حكماده اسقلينوس روايت اخرا ده
اسقلا بيوس وبر روايتده اسقلابيادس اولوب توجيه هرمس ايله
ربع ارض معموره يه ملك اولوب بعدالطوفان ربع مزبوره يونانيون
متصرف اولمشلردر وبارى تعالى هرمسى ارضدن سمايه رفع ايدوب
بلينوس خبردار ومحزون اولوب بركت هرمسدن روى زمين محروم
اولدى ديو تأسف وهيكل عبادتنه هرمسك صورتنى وسمايه رفع
اولنمسى صورتنى تصوير ايدوب هر باركه هيكل مزبوره داخل اوله
صورت هرمسه تعظيم واجلال وحضورنده آداب وخضوع ايله
جالس اولوردى حتى بت پرستلرك پرستشنه بلينوسك بو فعلى باعث
اولمشدر ديومذكور در وزهرناك اولان حيواناتى مفصلا مبين وناطق
اولان كتابك مؤلفى يعقوب الكندى دن مرويدركه مومى اليه
هرمس طبيب وفيلسوف وطبايع ادويه يه عالم وصاحب تجربه اولوب
جميع بلاد وامصار وكوه ودشت وبيابانى سياحت ايتمش بر مرد كامل
ونصب مداين وطبايعنه واهالسنك طبايعنه ومداوازينه عالم اولوب
اندلسده موجود اولان طلسمات كه سودانيه نحاس وغيرى لرينك
صاحب ومخترعيدر بلينوس هرمسك شاكردى اولوب هرمس ايله معا
سياحت ايدوب اقليم هنددن خروج وفارسه داخل اولدقلرنده
بلينوسى كندى خليفه سى اولمق اوزره شهر بابلده ترك اولدخى اقامت
ومرضايه مداوات وعلوم فلكيه وسائرينى نشره مداومت ايلدى
. بابل عراقدن بر موضعك اسمى اولوب سحر وافسون بابله نسبت اولنور
خفشدن مرويدر كه بابل اوچ حرفدن زياده دن مركب اولوب

تأنيث وتعريفه بناء غير منصرفدر واسماء بلدانك مجموعى غير
منصرفدر الامنى وشام وواسط وعراق ودابق وفلج وهجر تذكير
اولنمغله منصرفلردر ودابق قراء حلبدن بر قريه نك اسميدر وفلج
بصره يه قريب بر موضعك اسميدر وهجر يمنده بر بلده نك اسميدر
مرويدركه چونكه بلينوس هرمسدن جميع علومى تحصيل وتكميل
ايلدى خصوصا علم طبده كامل اولوب تدبير ايلديكى مرضا شفا
ياب اولوردى وسائر علومده دخى بر رتبه يه واصل اولديكه خلق
متحير وهر برى بر معنا ويروب بو رتبه علم سحر قريب طوق بشردن
خارجدر ايا ملكميدر ديو ملك اولمسنه ذاهب وكيمى بو علم معجز صادر
اولماز الا نبيدن صادر اولور ديو پيغمبر اولمسنه ذاهب اولدى وبعضيلر
يقينا ملك اولمسنى اعتقاد ايدوب پدر ومادر سز روحانى تولد ايلميوب
بارى تعالى بلينوسى نوزدن بر عمرد اوزرينه رفع وانده اظهار ايلدى
ديدى واقليدس مزبور بلينوسه نسبت اولنوب مومى اليه بلينوس
بر هيكل رفيع احداث وبنياد وعلم طبى اول هيكله وضع ايلمشدى
حتى جالينوس بر وقتده بكا بر مرض قتال عارض اولوب هيكل
اسقلينوس تسميه اولنان بيته راهى وزيارت ايلدم ديو برتأليفنده
ذكر وبيان ايدرمرويدركه هيكل اسقلينوس مدينهٔ روميه ده اولوب
درونده خواص حركات نجوميه ايله ساخته بر صورت موجوده دركه
زيارت ايدن خلقه اسانلريله تكلم ايدردى زيرا بلينوس كواكب سياره دن
بر كوكبك روحانيتنى اول صورته تسخير وربط ايلمشدى جالينوسدن
منقولدركه بارى تعالى جل شانه اسقلينوسه وحى ايدوب اسقلينوس
بنم سكا انسان تسميه ايلمدن ملك تسميه يلم اولى واقربدر يعنى
ملكيتك طرفى غالبدر بيوردى بناء عليه اسقلينوس ميان يونانده عظيم
الشان اولوب قلت نزول بارنده ناس قبرينه مجتمع اولوب استسقا ايدرلردى
ودائما كيجه لرده قبرنده كامل هزار قنديل فروزان ايدرلردى
واسقلينوسك كندنصكره ايكى فرزندى قالمشديكه انلردخى پدرى
كبى علم طبده ماهر وكامللر اولوب پدرلرى بلينوس علم طبى اولاد

واقر بالرنده غیریلره تعلیم ایتمه لرینه عهد و وصیت ایلمشدی
که علم طب بر علم شریف اولوب اجانبه قدر ومرتبه سنی
بلمز نادانه تجاوز ایتمیه واول وقتده علم طبده کتاب تألیف اولنیوب
صدراعن صدر تعلیم وتعلم اولنوردی ونیجه زمان بوحال اوزره
اولوب اسقیلینوس سلسله سندن اون التنجی بطنده ظهور ایدن
ابقراط قلمه آلوب کتب وتصنیف ایلدی طبقات حکماده ابوقاسم
قرطبی ذکر ایدرکه مورخین بقراطی اسقیلینوس اولادندن اولمق اوزره
ذکر ایدرلر لکن مرادلری اسقیلینوس ثانی ایسه جائزدر واکر
اسقیلینوس اول ایسه ممکن دکلدر زیرا جم غفیر اتفاق ایلمشلردرکه جمیع
نسللر طوفان ایله منقطع اولوب اولاد نوح علیه السلامك فقط اوج
اولاد قالمشدرکه سام وحام ویافثدر اسقیلینوس زمانی ایله بقراط
زمانی مابینی برقاچ بیك سنه اولدیغی اکر صحیح ایسه اسقیلینوس
زمانی قبل الطوفان اولوب نسلی منقطع اولمش اولور و برفرد
اسقیلینوسه نسبت اولنمق جائز اولماز مکر عموم طوفان انکار اولنه که
بعض طائفه ذاهب اولمشدر روایت اخراده روم وفرسده علم طبی
ابتدا تکلم ایلیان بلینوس اولوب کندی رحلت دار بقا ایلدکده اون
ایکی بیك شاکردی موجود ایدی لکن بوروایت مقدما ذکر اولنان روایته
وطبقات حکماده مذکور اولانه مخالفدر مکر حضرت موسی علیه السلامدن
نصکره ظهور ایدن بلینوس ثانی اوله هیکل اسقیلینوسده جمیع ضایعك
صورتلری نقش ورسم اولندیغی کبی اسقیلینوسك کندی صورتی نقش
وتصویر اولنوب جالینوس ذکر و بیان ایدرکه اول هیکلده اسقیلینوسك
صورتی برمرد ریشدار وایستاده وقائم مجموع ثیابنی تشمیر ایدوب
دامندرمیان تصویر ایلمش که اطبا هروقتده حاضر وآماده ومرضانك
مداواسنه مقدام واسایش وراحتی تارك اولمق لازم اولدیغنه دلالت
ایلیه ودستنده معوجه شعب واشاخلری بسیار بر عصا تصویر ایلمش
علم طب سهولت ایله وزمان قلیلده تحصیل اولنمق ممکن اولمیوب

مرد

مردزکی وعاقل وصاحب فراست پیر اولوب عصایه اتکا ایتمکه محتاج
اوله حق زمانه دکین تعلم وتجربه ایتمه لیدرکه طبیب حاذق اولوب
تدبیرنده خطا ایله بیوجه مسلمانانك هلاکنه سبب اولمیه مرویدرکه
اول عصا خطمیدن اولوب اکه دلالت ایدرکه خطمی ایله نیجه امراضی
دفع وازاله ایدردی وشاخلری اصناف طب بسیار اولوب تفنن ومهارتی
فطنت ودهادن صکره مدت مدیده اشتغاله محتاج اولدیغنه دلالت
ایدر واول عصا تنین دیمکله معروف اولان مارك صورتی تصویر
ایلمشدی که مار مذکورده برقیح خاصه موجوده درکه از جمله حدت
بصری اولوب کثیر السهر اولدیغی کبی اطبا دخی هرشیئه دقت واهتمام
وخواب وراحتی ترك ایتمك لازم اولدیغنه اشارت قصد ایلمش ثانیا مار
مذکور شیخوخه تسمیه اولنان جلدندن چیقوب تبدیل جلد ایلدیکی
کبی طبیب حاذق ایچون مداوات ایله شول رتبه قوت وصحت تحصیل
ایلیه که کویا شیخوخندن کندوینی تجرید ایدوب شاب وبرنا کبی اولمق
ممکن اولمسنه اشارتدر ثالثا مار مذکور طویل العمر اولوب سنین کثیره
تعیش ایلدیکی کبی طبیب حاذق تدبیر وحفظ صحتله طول ودراز
معمر اولمق ممکن اولدیغنه اشارت ایلمش ومومی الیه اسقیلینوس طقسان
سنه معمر اولمشدر وتنین برحیه درکه درخت منتها کبی طویل وعریض
وثخین اولوب ابو مرداس ایله مکنادر قزوینی نقل ایدرکه تنینك چشمانی
بزرك ومدور وخونی زنك ودهانی غار مثال وشکمی واسع وناپلری دمردن
نیزه مثال اولوب انسان وسائر حیواناتی اکل و بلع ایتمکله حیوانات بریه
و بحریه اول ماردن هراسان درحتی شر وفسادی روی زمینده زیاده
اولدقده باری تعالی امر ایدوب دریای بحره القا اولنوب انده دخی
فسادندن حیوانات متضجره اولدقده امر باری تعالی ایله بر ملك
یأجوج ومأجوج اولدیغی محله رمی والقا ایدر ومار مزبورك قامتی
شول مرتبه درازاولورکه سرندن بدنه ونیجه برفرسخ مسافه اولور
وماهی مثال پرلری اولوب سری انسان سری کبی وکوشلری مستدیر
وبزرك اولور رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرندن

روایت اولنورکه برکافرمرد اولدقده باری تعالی جل شانه اول کافره
قبرنده طقسان طقوز تنین تسلیط ایدوب روز رستا خیزه دك اول
کافری اسع ایدرلرکه اول تنینلردن بری اکر روی زمینه برکره نفخ
ایلسه بردخی نبات وکیاه نابت اولمزدی والحمدلله علی دین الاسلام
ومزبور اسقیلینوس کلامندندرکه الصنیعة عند الکفور اضاعة للنعمة
یعنی علم وصنعتی منکر اولان کیمسه یه تعلیم ایتمك نعمتی اضاعتدر
والمتعبد بغیر معرفة کحمار الطاحون یمشی ولایبرح ولا یعرف ما هو
فاعل یعنی علم ومعرفتدن بی بهره وجاهل اولوب عبادت ایدن کیمسه
خرآسیاب کبیدرکه دائما مشی ودوری ترك ایتمیوب ینه کندی فعلندن
غافل اولوب نه مقوله فاعلدر بلمز پس کشی کندو بی ورطهٔ جهلندن
تخلیصه سعی ایتمك لازمدر * وافلاطون اورد علی ارسطالیس ما نقل
عنك * وافلاطون شاکردی ارسطالیسه سندن اخذ ونقل اولنان علومی
ایراد ایلدی ظن ایلدم مومی الیه افلاطون بن ارسطس الهی درکه
آخر حکماء متقدمین ووحدانیت باری تعالی یه معترف عابد وریاضتکش
برمرد کامل وارد شیر اول زماننده پانهادهٔ سرای وجود اولوب سقراطدن
تلمذ ایدوب سقراط سموما وفات ایلدکده مقام سقراطده قائم وکرسی سنه
جالس اولدی ومقام تعلیمه جالس اولمازدن مقدم وسقراطدن اخذ علوم
ایلدکدنصکره طیماوس حکیمدن اخذ بعده مصر قاهره یه راهی واصحاب
فیثاغورس وغیریدن تعلم علوم الهیه یه علوم طبیعیه وریاضیه یی
ضم والحاق ایلمشدر وافلاطون مشهور اولان مشائییندن بری اولوب
رأی افلاطون اوزره سعی معتدل وحرکت خفیفه بدنده اولان فضلاتی
تحلیل ایدوب ریاضت تامه تحصیل اولنور لکن طبقات حکماده مذکور
درکه افلاطون سقراط ایله شرکت اوزره فیثاغورسدن علوم حکمیه
اخذ وتعلم ایلیوب علماء یونان میاننده اشتهاری وفات سقراطدنصکره
اولمق اوزره در وافلاطون شریف النسب وبیت علمدن اولوب
وفاتی اسکندرك تولدی سنه سیدر وافلاطون صادق القول معناسنه
اولوب غالبا سریانیدر وسقراط مزین الحکمه معناسنده در وافلاطون

متن

کرسیٔ

کرسیٔ تدریسه مربع نشین اولدقده قوت ریاضت ایله قلبدن
قلبه افاده واستفاده اولنوب بو مجلس مجلس اشراقیاندر کفت وکو صغمز
مضمونیله عمل وکاهی اثنای مشی وحرکتنده طلبه سنه کفت وکو ایله
تدریس ایدنلره مشائیون دیرلردی مرویدرکه افلاطون علم حکمت
تعلیم ایدن ابنای ملوك ایچون معلم خانه لر بنیادینه ملوکه امر انلر
دخی مذهب ومزین وانواع صور ایله مصور مکتبلر بنا ایلیوب شول
رتبه مطبوع ومستحسن ایجاد اولندی که طبایع کودکان دکل زهاد
ورع معتاد دخی تماشاسنده فاتح الفاه اولوب بالضروره نفسی میلان
ایدردی بعده افلاطون اول مکتبلرده اطفاله تعلیم علوم ایلیوب
هرچندکه برطفل حکمتی حفظ ویاد داشت ایلیه یوم عیدده ارکان
دولت وعلما وحکما جمع وبر مجلس مهیب وعالی ترتیب اولنوب حافظ
حکمت اولان طفل سرینه تاج وضع والبسهٔ فاخره لابس وبر محل
رفیعه صعود ویاد داشتی اولان حکمتی ازبر علی رؤس الاشهاد قرأت
ایلیوب افلاطون اول طفله حکیم تسمیه ایدردی وبوکونا حرکت وترتیب
مجرد کودکانی علم وحکمت تعلمنه حث وترغیب واشتغال ایله نفس ناطقه سنی
تکمیل وتشریف قصدیله ایدی وبو اثناده شاکردندن ارسطالیس
تعلم وظهور ایدرکه تفصیلی قریبا ذکر وبیان اولنور وافلاطون ایچون
آرا ومذاهب اولوب ارسطو تعلم واخذ ایلیوب بعضیسنده افلاطونه
اتباع ایلمامشدر ازجمله حدوث عالم مسئله سنده مخالفت ایدوب قدمنه
ذاهب اولمشدر وافلاطونك فراست وحکمتنی تجربه قصدیله انسان
صورتلری تصویر واراءت ایدرلردی وافلاطون هر برینه بو صورتده
اولان انسانك طبع وخلقی شومقوله وذکاوغباوتی وفسق وصلاحی وعلم
وجهلی وافعال واطواری شومقوله اولوردیو خبر ویردی حتی
برکون افلاطونك کندینی تصویر واراءت ایلدکلرنده بو صورت صاحبنك
خلق وسیرتی وعقل وعلمی شویله وبویله دردیو تفصیلدنصکره زنایه
راغب وحریص اولور دیدکده یا افلاطون سنك صورك تکدر دیدیلر

افلاطون دخی بلی مقتضای طبیعتم بودر لکن نفسمه غالب اولدیغمدن
ضبط ایدرم دیدی و کفتار افلاطون دندر که باری تعالی برقولنه
احسان ایلدیکی علم و حکمت مقداری رزقنی تنقیص ایدر دیوب
سبیندن سؤال اولندقده زیرا حکمت غداء نفس ناطقه ومال حظ
نفس شهوانیداولوب نفس ناطقه حکمت ایله تحصیل کمال
ایلیوب نفس شهوانیه یه غالب اولور ومال ایله حکمت متغایران وضدان
اولمغله الضدان لا یجتمعان قاعده سی جریان ایدر دیو جوابداده
بو دخی کلام افلاطونه حکمت شعارندندر که برکیمسه تعییر وتعییب
اولنه جق فعلی اشلد کدنصکره خلقک تعییب ومذمتنه رنجیده
وغضبناك اولمق لایق دکلدر زیرا اول کیمسه فعل قبیحه مباشرت ایله
کندویه قذف ودشنام ایتمش اولوب خلقك تعییر وتعییبی کسب یدی
اولمش اولور وعقول ناسك قلملرنده مجتمع اولوب هر کسك رتبۀ عقل
وانشی تحریر وترقیمندن منفهم اولور دیردی و افلاطوندن انسان
دشمننندن نه کونا اخذ انتقام ایدر دیو سؤال اولندقده تحصیل کمالات
ایله نفس ناطقه سنك شرف ورتبه سنی زیاده ایتمك ایله اخذ ایدر دیو
جوابداده اولدی وکلام حکمت امیزندندر که پادشاه بحر کبی وسائر
ناس انهار کبی اولوب انهارك بحردن استمداد واخذ آب ایلیوب
بحر عذب وشیرین اولورسه انهار دخی شیرین وبحر دخی تلخ ومالح
اولورسه انهار دخی تلخ ومالح اولدیغی کبی پادشاه نه طبیعتده
اولورسه ناس دخی اول طبیعتده و اول پادشاهك خلقیله متخلق
اولور دیردی و برکیمسه که اطفال وکودکان تربیه وتعلیمنه مشغول
اوله افراط ایله تضییق ومؤاخذه ایتیوب اطفاله اعتذار ایده جکلری
مرتبه محل ترك ایدوب مساعده ایلیه که کثرت توبیخ وتضییقدن ترك
ادبه مضطر اولمیه لر و بوندن اقبح برشیء یوقدر که حفظ صحت بدن
ایچون لذیذ ونفیس طعاملردن حمیه اولنه نفوس ناطقه یی تصفیه ایله فوز
و فلاح تحصیلی ایچون قبایحدن اجتناب و امتناع اولنمیه دیردی
وافلاطونه برکیمسه یی مدح ایتمك زعمیله فلان کیمسه شری بیلمز دیدکلرنده

افلاطون اویله ایسه خیری دخی بیلمز دیدی یعنی انسان قتنده امور
متمیزه اولمیدر که اموری تمییز ایلدکدنصکره فعل صوابی اختیار ایده
پس برکیمسه صاحب تمییز اولمیه افعالندن اختیاری باطل اولور
وچون برکیمسه نك اختیاری باطله اوله اول کیمسه نك فعلنده خطا ایدوب
چاه مهلکه یه فتاده اولمسندن خوف اولنور دیدی وموما الیه ارسطو
طالیس بن نیقوماخس که معلم اول دیمکله معروفدر وسبب تسمیه
بودر که نحو وعروض وضع اولندیغی کبی ارسطو تعالیم منطقیه یی
وضع وقوتدن فعله اخراج ایلمشدر وارسطو کامل الفضل معناسنه
اولوب غالبا سریانیدر وافلاطونك ارسطویه میل ومحبت وجمیع علومی
تعلیم وتفهیم ایلمسنه باعث بودر که پدری نیقوماخس ارسطو هنوز
طفل ایکن افلاطونه تربیه وتعلیم علم ایچون تسلیم وزمان یسیرده ورنده
نیقوماخس وفات ایدوب ارسطو خدمت افلاطونده یتیم قالمغله
افلاطون ترحم وتعلیم علومده اهتمام ایلمشدی و اول وقتك ملکی
اولان روقسطالیسك بطقورس نامنده برفرزندینه تعلم علم ایچون
برمکتب بنا و بطاقورسی افلاطونه تسلیم وتعلیم علم ایتمسنه امر
افلاطون دخی تعلیمه مباشرت واهتمام ایلدی لکن بطاقورس
بطیء الفهم وغبی اولوب افلاطون ملك زاده بطاقورسه جهد واهتمام
ایله تعلیم ایدرکن ارسطو فطانت وزکا وحذاقت صاحبی برطفل
اولمغله وراء پرده دن استماع واخذ وحفظ ایدوب حکمت وادابده
کمال مرتبه مهارت وممارسه تحصیل ایلیوب روز عیدده معلم
خانه انواع جواهر وزر زیور ایله تزیین وملك زاده بطار قوس البسۀ
فاخره لابس وسرینه تاج زرین وضع وملك وارکان دولت واهالی
مملکت حاضر اولوب افلاطون ایله ملك زاده مجلس قرأت حکمته
جالس وحضار مجالس قرأت ملك زاده یه چشم وکوش اولدقده ملك
زاده تعلم ایلدیکی حکمتدن برکلمه تکلمه قادر اولمیوب عجز تامی اشکار
اولدقده افلاطون منفعل ومتحیر اولوب اعتذار کنان یا ملك تعلیم

وتلقینده قطعا قصورم یو قدر لکن قصور قابل طرفنده‌دردیوب
شاکر دانه توجه و یامعشر التلامذه قنقکزدر که ملك زاده یه تعلیم
ایلدیکیم حکمتی وکانه کلوب قرأت ایلیه دیدکده ارسطو تقدم ومجلس
قرأت حکمته جالس وافلاطونك ملك‌زاده بطاقورسه تعلیم ایلدیکی
حکمتی بلا تعلیم تقریر وقرات ایلدکده افلاطون یاملك بو بر یتیم
طفلدر که قرأت ایلدیکی حکمت سنك فرزندیکه تعلیم ایلدیکیم
حکمتدر فطنت وجهدیله حفظ وتعلم ایلمش بنم نیل وحرمان حکمتده
قطعا مدخلم یوقدر دیوب ارباب مجلس متفرق ومنصرف اولدیلر
وبوندنصکره افلاطون ارسطونك حدت فهم وزکاسنه غبطه ایدوب
ارسطو ایله افتخار واعتنا ایدوب بوقضیه دنصکره یکرمی سنه‌دن
زیاده خدمت افلاطونده اولوب تعلم علم ایلدی وافلاطون ارسطویه
کمال مرتبه تعظیم وتوقیر ایدردی حتی مجلس افاده‌یه جالس اولوب ارسطو
حاضر اولمازدن مقدم شاکردانی تعلیمه شروع ایتمك مراد ایلسه
افلاطون صبر ایدیکز ناس مجتمع اولسون یاخود عقل حاضر اولسون
دیوب ارسطونك قدوم وحضورنی مرادوکلنجه توقف ایدردی
وارسطو افلاطونك جمیع علومنی اخذ وتعلم ایلیوب برقاچ مسئله‌ده
افلاطونه مخالفت ایدوب حیاتنده بنم افلاطونه محبتم کمال اوزره‌در
لکن حقی دخی سورم دیوب افلاطون وفات ایلدکدنصکره افلاطونه
محبتدن حقه محبت واتباع اولی والیقدر دیردی بعده ارسطو علم منطقی
وضع واصولنی ترتیب ایلیوب چونکه انسانك سائر حیواناتدن امتیاز
وشرفی منطق ایله درهرقنقیسی علم منطقده اکمل وابلغ ایسه
انسانیته احق و کندی نفسنك حقیقت وماهیتنه اوصل واعلمدر
دیردی وارسطونك منطق وسائر علوم حکمت وفلسفه‌ده مصنفات
کثیره‌سی اولوب بین العلما مشهور ومعروفدر وفیلقوس فرزندی
اسکندری تربیه‌ایچون ارسطویه ویروب علوم حکمیه تعلیم واخلاقنی
تهذیب ایلیوب اسکندر سریر آرای ملك اولدقده جمیع امور مملکتده

اسکندر دنصکره چوق وقت مرور ایتمیوب ارسطو دخی وفات
ایلیوب نحاسدن یاخود خشبدن تابوت کبی برصندوقه وضع وجزیرهٔ
صقلیه‌ده برمحله افریخته اولنوب اهالیٔ صقلیه برامر عظیم
مشاوره‌سیچون وفنون حکمیه‌یی تعلیم ایچون صندوق معهود
اطرافنه مجتمع اولوب عقللری زکی وفکرلری صحیح ورأیلری سدید
اولوردی وقلت نزول باران وقتنده استسقا ایدوب باران نازل اولوردی
وفات ارسطو بطلمیوس لاغوسك ابتداء ملکنده در وصقلیه بحر
مغرب جزائرندن انهار واشجار وثمار ومزارع وجبالی مشتمل برجزیرهٔ
کبیردر و بروقتده ارسطو اسکندره برنصیحت نامه تحریر وارسال
ایلدی که مآلی بودر ای ملك هفت کشور مکر وخدیعهٔ هوادن دائما
احتراز اوزره اول یعنی هواکه تابع اولمه اکرچه تبعیت هواده فائده
ملاحظه ایدرسکده زیراکه هیچ انسان امورنده بصیرت اوزره
اولوب اصابت ایلدم ظن ایدر حال بوکه هواسی عقلنه غلبه ایدوب
ورطهٔ عظیمه‌یه وتهلکهٔ کبیره‌یه وقع اولور وسیاست وتدبیر مملکتده
حدت وشدت وعجله ایتمیوب غفلته باعث بطو وتأنی‌یی ترك ایله که اعتدال
اوزره حرکت ایتمش اوله‌سك وشیء مثلی ایله مزج وخلط ایله یعنی بر برینه
طبیعت وخصلتده متخالف اولان اشخاصی برخصوصده مباشر ایلمه
وهرکسی مناسبیله وقدرتی مرتبه‌سی خدمتده استخدام ایلیوب
خدمات شریفه‌یی اسافل وادانی‌یه خدمات وضیعه وخسیسه‌یی
اعالی واشرافه سپارش ایلمه که دولتك منتظم و بردوام اوله وحقه
بنده وقول اول که حقه بنده اولان حردر ودائما قصد وهمتك خلقه
احسان اولسون یعنی کرم ولطفه لایق وسزا اولنلره اکرام ایله وتوبیخ
وتأدیبه مستحق اولانلره تأدیب ایله که مستحقلره عقوبت احساندر
ونفسکه پندکر وناصح اول که نفسکه سندن اعلم کیمسه یوقدر وبرامرده
متحیر ومضطرب اولورسك سکا دولت ورفعتی احسان ایدن باری
تعالی‌یه تضرع وابتهال ایله که امرکی تسهیل وتیسیر ایدر وهرچند که
برشیئك حصولی فوت اوله متیقظ ومتنبه اول که باری تعالی‌نك

سكا اولان احسان وكرمى مقابله سنده شكر ايتمه ده قصور
وسهو ايلمكدندر وهر جند كه برشيئه مباشرتك برامر خطيرده
خطايه واقع اوله كه سبب اوله دنيادن ارتحال مقرر اولديغنى
تفكر ايله كه خطا ايتمكدن سنى حفظ ايدر بودخى كلام ارسطودندركه
هرشيئك صنعتى وار درعقلك صنعتى نيك وبدى فرق وتميز دردبدى
وبركيمسه يى سمين وفربه مشاهده ايدوب ما اشده عنايتك برفع
سورحبسك يعنى نه بك همت وزحمت چكرسن برسورك رفعنه كه
سنى حبس ايدر ديدى كان سمن حقه وصوله مانع اولوب پرهيز
ورياضت ايله هزال تحصيل ايتمليدركه تصفيهٔ درون ايلمه ديمك
اولور واكر بركيمسه نك سكا محبت ومودتى اولديغنى بلمك مراد
ايدرسك قلبكدن سؤال ايله زيراقلب برشاهد دركه رشوت قبول ايلمز
شاعردخى بومعنايى بربيتده بسليوب ديمشدر (سلواعن مودات
الرجال قلوبكم * فتلك شهودلم تقبل الرشا) وشول كيمسه نك كه وجودنه
فنا وهلاك مستولى وعارض اوله جغى معلومى ارله اول كيمسه يه مصائب
سهل اولوب ابتلادن متكدر اولماز ديردى وارسطونك بو مقوله
نصايح آميز كلمات وكفتارى سبيار اولوب اكثرنى متنبى اشعارنده
استعمال ايلميوب حاتمى مجموعنى جمع وبررساله ده سرد ايلمشدر
عبدالله بن طاهر ذكر ايدركه مأمون خليفه خوابده بركيمسه يى
مجلس حكمايه جالس مشاهده ونه مقوله شخص اولديغندن استعلام
اول كيمسه دخى ارسطويم ديو اعلام ايلدكده مأمون اى حكيم
ذوفنون احسن كلام ندر ديوسؤال ارسطو دخى حسن كلام اولدركه
جميع اصحاب عقول وراى عندنده پسنديده ومستحسن اوله ديدكده
مأمون بوندنصكره احسنى ندرديو سؤال ارسطودخى سامعى استحسان
ايلميه ديدى بنه مأمون بوندنصكره احسنى ندر ديو سؤال ارسطو
دخى متكلم عاقبتندن خشيت ايتميه ديوب جواب وبروب مأمون
تكرار بوندنصكره ندر ديو سؤال ايلدكده ارسطو بونلردن ماعدا
كلام نهيق حمار ايله يكسان وبرا بردر ديو جوابداده اولدى وبورؤيادن

مأمون تعجب ايدوب اكر ارسطو حياتده اولسه بوندن برترجواب
ويرمزدى ديدى مرويدركه بعدزمان بوا سؤله واجوبه يى كتب
ارسطوده مذكور بولديلر * وبطلميوس سوى الاصطرلاب بتدبيرك
وصورالكرة على تقديرك * وبطلميوس اصطرلابى سنك رأى وتدبيركله
ايجاد وكره يى تعينكله فرض واختراع ايلدى ظن ايلدم
مومى اليه بطليوس قلودى ديركه كتاب مجسطى كبرى تأليف
وجغرافيا واصطرلابى اختراع وسكزلحن ونغمه بيا ننده بركتاب
ترتيب ايدوب بونلردن ماعدا نيجه مؤلفاتى اولوب علوم فلكيه ده
اولان اقوال حكمايى شرح وعلم هندسه يى قوتدن فعله اخراج
ايلميوب ظهورى ملك ابرحدن ايكيوز سكسن سنه صكره ملوك
رومدن ملك اندرماسيوس وملك انطميوس زماننده دردوانك
اكثرى مومى اليه بطليوس ملوك يونانك اسكندردنصكره اوچيجيسى
اولسنه ذاهب اولمشدر وكسرى ملوك عجمك لقبى اولديغى كبى
بطلميوس ملوك يونانك لقبى اولوب بطا لسه اون اوج نفر ملك
ايدى كه وفات اسكندردنصكره يونانه ملك اولمشلردر ومدت ملكارى
ايكيوزيتمش بش سنه اولوب ابتدا بطلميوس سلسوبن لاغوش سرير
آرى ملك اولمشدر ومعناى بطلميوس اسدالحرب ديمكدر ومزبورك
مدت ملكى يكرمى سنه در بعده فيلوفوس كه معناسى محب برادر
ديمكدر مدت ملكى اوتوز سكز سنه اولوب زماننده تورات زبان
عبريدن زبان يونانه ترجمه اولنمشدر بعده اوراحيطش ملك اولوب
مدت ملكى يكرمى بش سنه در بعده فيلو بطول اون يدى سنه
ملك اولوب معناسى محب پدر ديمكدر بعده اقتفيوس يكرمى دورت
سنه ملك اولمشدر بعده فيلو مطون اوتوزبش سنه ملك اولوب
معناسى محب مادر ديمكدر بعده اوراحيطش ثانى يكرمى طقوز
سنه ملك اولدى بعده شوطير اوستة اون سنه ملك اولدى بعده
شيدير نطبس طقوز سنه ملك اولدى بعده اسكندروس اوج سنه
ملك اولدى بعده فيلودفوش سكز سنه ملك اولدى بعده اطلميوس

ثانی یکرمی طقوز سنه ملك اولوب ملك یونان مقدما ذکر اولنان قلاربطره یه انتقال ایلمشدر بطلمیوس حکیم او اوب سبب ملکی بو درکه وقتا که ملك یونان اولان بطلمیوس ضایع مرد اولدی اولاد واقرباسندن مملکته صالح ولایق برکیمسه سی قالما مغله اهالئ یونان صلاح ایله معروف برشخصی ملك ایتمك مراد ایلدکلرنده مزبور بطلمیوس استحسان ایتمیوب اول شخصی کثیر الخصومه برآدم اولوب اکرخصومتنده ظالم ایسه ظلم ملوکه مناسب دکلدر واکرمظلوم ایسه مظلوم اولمقلغی ضعفندن نشأت ایدر ضعیف آدم ملك اولمق خود بروجهله مناسب دکلدر دید کده اهالئ بطلمیوس بوامرهسندن احق واولی کیمسه اولمزدیوب سریر آرای مملکت ایلدیلر لکن محققین مورخین بطلمیوس مزبور حکمادن اولوب ملك اولمسی خلاف واقع اولمسنه ذاهب اولمشلردر وانقراض ملوك یونانیاندنصکره ملوك رومدن ارطبوس نامنده برملك زماننده ظهور وعلوم حکمیه یه اشتغال ایله مشتهراولوب مملکتده علاقه سی بوقدر حتی مزبور بطلمیوس کتاب مجسطیده بخت نصر تاز بخندن سکز یوز سکسن سنه سنده اسکندریه ده شمسی رصد ایلدم دیودکرایدرکه بخت نصرزماننده قتل دارایه وارنجه درت یوز یکرمی طقوزسنه مرور وقتل دارادن ملوك یونانیدندن ملك زائل واوغسطبس تصرفنه داخل اولنجه ایکیوز سکسن سنه مرور واوغسطبس غلبه سندن انطبسوسك مملکتی ضبط وتصرفنه کلنجه یوز یمش سنه مرور ایدوب مذکور بطلمیوس کتاب مجسطیده ذکر ایلدیکنه موافق ومطابق اولور دیو ملك اولماسنی استدلال ایلدیلر و بطلمیوس اضطرلابی ابتدا هیئت فلك وزره کری الشکل وضع ایدوب کره شمعدن اولمغله کفین ایله باصوب بردائره حاصله اولور وجه اوزره پرداخته ایلدی واصطرلاب لغة یونانیه ده میزان الشمس معناسنه اولوب معرفت مقدار ساعات زمانیه ومستویه ومعرفت اخذ رصد ومعرفت مطالع کواکب وسائر احکام فلکیه یه اطلاع ایچون وضع

اولمشدر

اولمشدرکره دخی بویله در وساعات زمانیه اولدرکه عددی دائما اون ایکی اولوب مقداری مختلف ومتفاوت اولور مثلا اون درجه واون اوج درجه واون یدی درجه اولوب فصول اربعه ده ایل ونهار ساعت زمانیه ایله منجملر وارباب علم روحانی استعمال ایدرلروساعت مستویه اولدرکه عددی مختلف ومقداری غیر مختلف ودائما اون بش درجه اولوب فصول اربعه ده شب وروزك زیاده ونقصان قبولی بوساعت اعتبار یله اولوب حالا معروف ناس اولان بوساعتدر وزعم بطلمیوس عدد افلاك طقوز اولوب اول واصغری زمینه قریب اولان فلك قمردر ایکنجی فلك قمری حاوی ومحیط اولان فلك عطاردو بعده فلك زهره بعده فلك شمس بعده فلك مریخ بعده فلك مشتری بعده فلك زحل اولوب سکزنجی فلك ثوابتدرکه اهل شرع کرسی تسمیه ایدرلروبوسکز فلکی محیط اولان فلکه فلك اعظم وفلك اطلس وفلك الافلاك دیرلر که اهل شرعك عرش تسمیه ایلدکلری درکه جمیع افلاکه حاکم وجمله سندن اعظم وهر برفلکك حرکت طبیعیه سی غربدن شرقه اولوب فلك اطلس مجموعنی یکرمی درت ساعت مستویه ده حرکت قسریه ایله شرقدن غربه تحریك واداره ایدر بناء علیه فلك اطلسه قسری دخی تسمیه ایدرلر وافلاك ثمانیه ده تأثیری اولوب کندیده افلاکك تأثیری اولماملغله اثیر دخی دیرلر و فلك اطلسك افلاك ثمانیه یی شرقدن غربه اداره ایدوب افلاك غربدن شرقه حرکت ودورایلملرینی جریان بحرایله سفینه جاری اولورکن راکب سفینه اولان شخصك باشدن نجه مشی وحرکتنه تشبیه ایلدیلرو بروج اثنی عشرك هیئتی خطوط ایله منقش اولان قارپوزکبی اولوب ایکی طرفنده مجمع خطوط اولان نقطه لر قطبین اولوب بری قطب شمالی و بری قطب جنوبی درو خطوطدن هر ایکی خطك میانی بربرج اولوب هر برج اوتوز درجه یه منقسمدر ابوحیان توحیدی ذکر ایدرکه ابن بکیر بطلمیوسه مخالفت ایدوب مادون فلك قمر ایکی فلك دخی اولمسنه ذاهب وجزر ومد بو ایکی فلکك اثریدر و بو فلکلر سریع

الحرکه اولوب برکون برکیجه ده ایکی کره دورایدردیودعوی ایدرلکن
بودعواده ابن بکیر تفردایدوب حکمادن برفرد مزبوره اتباع ایلمشدر
وعلم هیئتده مذکوراولان افلاك وحرکات وقسری وسائری براهین
هندسه ایله مثبت ومستدل اولوب ابن بکیرك دعواسنه برهان اولدیغی
دخی معلوم دکلدر بطلمیوسك کلامندندر که انسانه احسن اولان
اشتها ایلدیکندن کف نفس وصبر ایلمکدر و بوندن اعلا واحسنی
کندویه لازم ومالابدمنه اولان اشیادن ماعداسنه اشتها دخی ایلمیه وعاقله
لایق اولان هرکون مرآته نظر اندازاولوب اکرکندوبی حسن الوجه
مشاهده ایدرسه افعال قبیحه دن اجتناب ایلسونکه حسن اولانه
قبیح ایله شأن وعیب ویرمك مناسب دکلدر واکرکندوبی قبیح مشاهده
ایدرسه ینه افعال قبیحه ارتکابی مناسب دکلدر که ایکی قبیح میانی
جمع ایتمش اولور * یاحسن الوجه توقی الخنا * لاتبدلن الزین بالشین *
ویاقبیح الوجه کن محسنا * لاتجمعن بین قبیحین * وبقراط
علم العلل والاعراض بلطف حسك * وبقراط انسانه اصابت ایدن
علتلره سنك حسن وتشخیصنك لطافت ودقتیله عالم ومطلع اولدی متن
ظن ایلدم مزبور بقراط بن ابراقلبس درکه اسکندردن یوز
سنه مقدم ملك بهمن بن اسفندیار زماننده ظهور ایلیوب مسکنی
قبرها یعنی حمص اولوب اسقبلینوس اول عبا وبقراط برروایتده
طبیب هفتم وسقراط وافلاطوندن متقدم اولوب علم طبه اهتمام
وتوغل واسقیلینوس وصیتنه بناء غربا واجانبه تلقین اولنمیوب فقط
اولادنه منحصر انلردخی قلت وتکاسل وتهاونلرندن وکتب تدوین
ایتمدکلرندن علم طب مضمحل ومندرس اولمغله قریب اولمش مشاهده
ایتمکله غریب وقریب دیمیوب جمیع ناسه تعلیم ونشر ایلیوب اطبایه
مشهور اولان عهد ایله عهد ووصیت ایلدی وبقراط مانك الصحه
معناسنه در جالینوس بعض تأليفاتنده ذکر ایدرکه بقراطك علمی
طبه منحصر اولمیوب علم نجومده دخی زماننده کندویه مماثل ومدانی
برکیمسه موجود دکل ایدی وبقراط ابدان حیواناتك مرکب اولدیغی

ارکان امرنه وکون وفساد وصحت ومرض نه کونه اولور کیفیتنی برهان
اقامتیله اثبات وبیان واجناس امراضی براهیندن استنباط واستخراج
وهر برینه مداوات نه کونه ممکندر تجربه وعیان ایلمشدر وبیمارستانی
بقراط ایجاد واحداث ایلیوب کندی خانه سنه قریب مرضا
ایچون منفرد ومخصوص بیمارخانه بنیاد ومرضایه خدمه تعیین ایدوب
اول بیمارستانه اخشبدوکن تسمیه ایلدیکه معناسی مجمع المرضی
دیمکدر وبقراط ملوکه تقرب وانتسابدن اجتناب ایدردی حتی ملك
فرس یونانك برناحیه سنده عاملی اولان کیمسه یه مکتوب تحریر ایدوب
بوطرفده عظیم وباء ظهور ایلدی بقراطی طرفمزه ارسال ایده سن
واجرت طریق یوزقنطار سیم روایت اخراده یوزقنطار التون ویروب
هرسنه اول مقدار مال کندویه طرفمزدن احسان اولنمسنه تکفل
ایده سن دیوب ملك یونان اولادکیمسه یه دخی بقراطی طرفمزه ارسال
ایده سن وعامله اعانت ایده سن که بقراط بوطرفه کلورسه سنکله
بیدی سنه مصافات ومصالحه اولورز وبومکتوب ارسال ایلدی وعامل
هرچند که مال معجلی بقراطه عرض ومؤجلی ایفاده تکفل وملك یونان
سعی بلیغ ایلدی کارکر اولمیوب اجابت ایلمدی اهالیٔ یونان اکر بقراط
فرسه راهی اولورسه تجمع وفرسه راهی وبقراط یولینه جان وسری
فدا وهلاك اولنجه مقاتله ایدرز دیدیلر وبقراط طریق حیله یه عالم
وصاحب فراست ومؤلفات کثیره واخبار مستحسنه صاحبی اولوب
ازجمله ملوکدن برینك فرزندی پدرینك تسری ایلدیکی جواریدن
برینه تعشق وکوندن کونه علت عشقی مشتده ودرونته تأثیر ایتمکله
ضعیف ونحیف ورنك وروبی زرد ووجودی نالی مثال اولوب پدری
مضطرب ومتألم واحوالنه واقف اولمدن عاجز اولمغله بقراطی هزار
نیاز ایله دعوت وشهزاده یی ارأت بقراط دخی نبض کیر اولوب
تشخیص مرضه کوشش وامراضدن برمرض مشاهده ایده میوب حال
شهزاده یه واقف انجق فراست ایله ممکن اولور دیو حکایات عشقه
اغاز وشهزاده نك نبض ولوننده تغیر وانفعال ووجودنده لرزش

ودروننده ملال معاینه ایلدکده بلدی که شهزاده عشق وابتلا یه
کرفتار ودام هوایه فتاده وناچار درپس شهزاده مقرب وداٸماخدمتنده
اولان خدمه دن کیمسه دلداده در دیو استعلام انلردخی معلوممز
دکلدر دیو اعلام ایلدکلرنده بقراط تفرس ایچون انحراف مزاجندن
مقدم سرایدن بیرون و برطرفه راهی اولدیمی دیوسؤال خدمه دخی
قطعا سرایدن بیرون اولمدی دیو جوابداده اولدیلر بعده بقراط
شهزاده نك پدرینه ای ملك رئیس طواشی بنم امریمه امتثال ایلمك ایچون
امر و تنبیه ایدك دیدکده ملك دخی رئیس طواشی یه بقراطك
امرینه انقیاد ایله دیو ب بقراط حرمسرای شاهیده موجوده
جواریننك مجموعی بروز وشهزاده مواجهه سندن کلوب کچسونلر
دیو امر رئیس طواشی دخی جواریی ابرازو بربر کچمکه اغاز ایلدکلرنده
بقراط شهزاده نك نبضنه انکشتنی وضع واطلاعنه منتظر اولوب
معشوقهٔ شهزاده اولان جاریه عبوروشهزاده مشاهده ایلدکده اندامی
لرزان ونبضی متغیرومضطرب وحرارتی مشتده اولوب بقراطك
معلومی اولدیکه شهزاده پدرینك مرغوبه ومقبوله سی اولان جاریه یه
دلربوده ومرضه دوا انجق مواصلت ایله اولور مواصلت ایسه امر
محال اولمغله ضروری برحیله ملاحظه ومجلس شاهه داخل وای ملك
فرزندك برمحبوبه یه دلداده اولمش که مواصلتی غایت صعبدر دیدی
ملك دخی استفسار ایلیوب بقراط ای ملك دادکر شهزاده بنم زوجه مه
عاشق اولمش دیدکده ملك یابقراط او یله ایسه امر سهلدر همان
زوجه کی ترك وتطلیق ایله شهزاده یه تزویج ایده لم و بدلنه جواریمدن
خواهشکر اولدیغك جاریه یی سکا احسان ایده لم دیدی بقراط دخی ای
ملك کیمی مشاهده ایلدك که برکیمسه یه زوجه کی تطلیق ایله دیو تکلیف ایده
خصوصا سن برملك عادل اوله سن روحم مثابه سنده اولان زوجه می
تطلیقه تکلیف ایده سن عدل وداد که لایقمیدر دیدکده ملك یا بقراط بنم
فرزندم افنای وجود ایتمدن سن زوجکی ترك ایتمك اسهلدر البته
ترك ایله دیو ابرام بقراط دخی مخالفت وعاقبت منازعه سیف ایله

تهدیده انجامیده اولوب یابقراط سنی قتل بعده زوجه کی شهزاده یه
تسلیم ایده رم دیدکده بقراط ای ملك ماوکه عادل وداد کرد یکلمز
مادامکه خلقده ایلدیکنی کندی نفسنده اجرا ایتمیه شهزاده نك
دلداده اولدیغی زن اکرتسری ایلدیکك جواریدن زیاده علاقه
ومحبت ایلدیکك جاریه اولسه مساعده ایدرمیدك که بکا تطلیق ایله
تهدید ایدرسن دیدکده ملك متفطن واحوله وقف اولوب یابقراط
عقلك علم ومعرفتکدن اتم واکملدر دیو تحسین وافرین واول
جاریه یی شهزاده یه احسان ایلیوب مواصلت حاصله وشفایاب اولدی
وبو افسانهٔ عجیبه دن منفهم اولورکه پدرك موطوءه سی دیگرلرنده
فرزنده نکاح اولنمق جائزاوله روایت اخرده شهزاده عشقدن خلاص
وپدری موطوءه سنه تقرب واقع اولمامق ایچون لیلهٔ زفافده بقراط
جاریه یه مسهل حارنوش ایتدیروب اثری ظهور ایلدکده شهزاده یه
معشوقه که سن خدمت ایله دیوامرشهزاده دخی صباحه دك جاریه یه
خدمت واستکراه ایلیوب صباح جاریه هلاك اولوب شهزاده نك
حرارت عشقی منطفی وزائل اولدی بقراطك کلامندندرکه مضر
اولان طعامی قلیل استعمال ایتمك نافع اولانی کثیر استعمال ایتمدن
خیرلودر و بقراطه کشی نه مقدار جماع وقربان ایلمك مناسبدر دیو
سؤال اولندقده سنه ده برکره واکرصبرایده مزسه آیده برکره واکر صبر
ایده مزسه هفته ده برکره دیو جواب ویروب اکرصبرایده مزسه دیو سؤال
اولندقده منی انسانك روحیدر نه زمان مراد ایدرسه اخراج ایلسون
دیدی وغدانك خیر ونافعی زیاده سحری اکل اولنیدر وعشانك خیر
لوسی شمس غروب ایتمیوب ضوئی متمکن و باقی ایکن اکل اولنانیدر که حتی
وقت نوم داخل اولمامش اوله وموتی سهل واسان اعتقاد وملاحظه
ایدك زیرا مرارت موت جوف موتده در دیدی و بقراط مرض موتنده
محتضر اولدقده ای قوم بندن استفاده ایدك که برکیمسه کثیرالنوم والعرق
وطبیعتی ملایم اولوب قبض اولوزره اولمسه طول عمرنه دلالت ایدردیدی
وجالینوس عرف طبایع الحشایش بدقة حدسك وجالینوس ان ماسجد

طبايع. كياه ونباتاتى سنك رأى وظننك دقتيله بيلوب فهم ايلدى ظن
ايلدم مومى اليه جالينوس مشاهير حكمانك آخرى ومعلمينك خاتمه سى
اولوب جالينوسدنصكره ظهور ايدن حكمانك مجموعى مزبورك رتبه
سندن دون ايدى ومزبوره خاتمة المعلمين تسميه اولنمغه سبب بودركه
كندى تعلم علوم حكميه ايدوب برطبيب حاذق ظهور ايلدككده
صناعت طبى اقوال باطلهٔ سوفسطائيين افساد ومحاسننى محو وافنا
ايتمش مشاهده ايدوب علم طبى اصلاح وتنقيحه مباشرت واقوال
سوفسطائيه يى ابطال وتزييف ومذاهب بقراطه تابع اولانلرك اقوالنى
تأييد وتقرير وعلم طبى ملخص ايدوب خواص نباتاته اطلاع قصديله
سياحت وهر برينى تجربه وبربرينه قياس وامتزاج وخواص
وطبيعتلرينه واقف وعالم اولوب اعضاء انسانيه يى شرح وعلم
تشريحى اختراع وكتب نفيسه تأليف ايلديكه الى يومنا هذا اطبا
استفاده ايدوب فرعلرينه جالينوسك كلامنى اصول وقواعد معتمده
ايتمشلردر سوفسطائيه ديدكلرى قوم مذاهب باطله صاحبى اولانلردن
برقج فرقه دركه ازجمله برينه عنديه ديرلركه حقايق اشيانك اصلى
اولميوب اعتقاداته تابعدر يعنى هرنه كونه اولنورسه اويله اولور ديرلر
وبرينه عناديه ديرلركه مجرد عناد ايله خارجده برشى موجود دكلدر ديو
دعوا ايدرلر وبرفرقه سنه لاادريه ديرلركه محسوسيات وبديهيات
ونظريات مجموعنده توقف ايدوب برطرفه حكم ايتمزلر وبيلورز ديرلر
وبركيمسه مثلا برمسئله ده خطا وغلط ايلسه اول كيمسه يه دخى
سوفسطائى ديرلر زيرا زبان يونانده سوف علم معناسنه وسطا غلط
معناسنه اولوب سوفسطا غلط علم ديمك اولور ومؤلفاتندن اشهرى
كتب ستهدركه اسكندرانيلر شرح ايتمشلردر وجالينوس ارض يونانده
مدينهٔ ذرغاموسدن زمان بقراطدن التيوز التمش بش
سنهدنصكره ظهور ايليوب جالينوس فاعل العجايب
معناسنه درو غالبا زبان يونانيدرو جالينوس علت

معهوده به مبتلا اولوب بركون برديوار قربنده برغلام روزكاره
دست رس وكنديه دركار اولمغه هوس وبيك نياز ايله رغبت ودردنه
مدد رس اولمه سنه ارضا ايدوب غلامه قوام تام كلمش ايكن سوراخ
ديواردن بردرا جه پرواز وطيران ايلدكده غلام نوهوس خوفناك
وسست اندام اولوب فتور كلى كلمكله فرار ايلدكده جالينوس حيف
وافسوس ايله آه سردچكوب دراجه نك عدو جانى وانقراض
نسلنه دامن درميان وساعى اولوب مرضايه حميه ومداوات ايله
امر ايلدكجه دراجه اكل ايتملرينه حث وترغيب وسائر حيوانات
لحومندن منع وترهيب ايدوب برآز مدتده دراجه اول حواليده ناياب اولور
وعزيز كباردن ابتداء ظهورى عزيز مصر اولان زوج زليخا ده در
وابو جهل مأبون اولوب علتى تقاضا ايلدكده برحجر مستطيل
ادخالى ايله مهما امكن دردنه دوا وكمال حرصندن لات وعزايه يمين
ايدوب البته بن سنى ذو عروق صلبه برابره اعلاق ايدرم ديردى ومومى اليه
جالينوسك وفاتى مبعث عيسى ابن مريم عليه السلامدنصكره در
لكن رؤيت وديدار شريفلرى ميسر اولمامشدر وعيسى نامى اولوب
مسيح لغة عبريده مسيحا اولور مبارك معناسنه لقبيدر ومريم امة الله
وكنيزك خدا معناسنه درمرويدر كه جالينوسه عيسى عليه السلامك
خلق ودينه دعوت بيوردقلرى واحياء موتا وخلق طير وابراء اكمه وابرص
ايلدكلرى خبرى رسيده اولدقده تلامذه سنه بوكونه تقرير ايلديكه
شول كيمسه كه طبيعت بشرينك حصول بذير اولمسنده مستقل
اولمق ممكن دكل ايكن اول شيئك حصولنى دعوى ايلسه يعنى كنديدن
خارق عادت اولان اشيانك ظهورنى مدعى اولسه ايكيدن خالى
دكلدر بودعوادن مقدم سفهى معلوم اولمق وار اولمامق وار
اكر قبل الدعوى سفهى معلوم ايسه اعتبار والتفات اولنماز واكر
اول كيمسه دن بروجهله سفه وقوعى احتمالى يوغيسه دعواسنه بيان
طلب اولنور كه ماوراء مقتضاى طبيعتده اولان اشيانك حصولى

دعوی دهصادق اولان کیمسه اثبات و بیانه قادر اولورز یرا هر قرنك
ابتدای ظهوری زماننده برکیمسه کندودن خارق عاده اولان اشیانك
صدورنه ادعی واثبات و بیانه قادر اولوب اثبات ایدرو بومدعینك هر قرن
ابتداسنده ظهور ینه باعث روی زمین فساد وشقاوتله مالی اولوب
برمصلح وراه سداده رهبر برکیمسه دن لابد اولغله ظهور ودعواده اولوب
دعواسنی بیان واثبات ایلدکده خلق ادعاسی صحیح اولدیغنی مشاهده
ایلیوب اتباع وانقیاد ایدر حاصلی قانون قدیم بودر که مدعی دعواسنی
اثبات ایلیه وعیسی علیه السلام دعوا ایلیوب اثبات مدعی ایلدی
ایمدی اتباع لازم اولدی دیوب لوازم سفریه آماده وزیارت
شریفه‌لرین قصد ایدوب محمل بند عزیمت اولوب قبل الوصول اثناء
طریقده تنیس بحیره‌سی کنارنده عرمانام بلده‌یه وصولنده وفات ایلدی
وحالا قبری اول بلده‌ده در ومرضی مشتد اولدقده تلامذه‌سی مداوایه
جالینوسی ترغیب ایلدکلرنده (اذا نزل قدر الرب بطل حذر المربوب
ونعم الدواء الاجل) یعنی باری تعالینك قضا وقدری نازل اولدقده
قولك حذر واحترازی فائده‌مند اولماز واجل وموت نه ایو کوزل
علاجدر دیوب اسهالدن وفات ایلدی وارسطو مرض سلدن
وافلاطون برسامدن و بقراط فلجدن هلاك اولدیلر اما ابوالحسن علی
ابن الحسن والمسعودی روایتی اوزره جالینوس زمان مسیح علیه السلامدن
یکیوز سنه صکره واسکندردن بشیوز سنه دن متجاوز صکره تولد
ایلمشدر ابن جلجل روایتنده جالینوسك بلدی قسطنطینیه‌نك جانب
شرقیسنده بلاد اسیادن فرغمش نامنده بر بلده دندر که نام دیکری
فرغمین درو جالینوس ملوك رومیه قیاصره تسمیه اولنوب التنجی قیصر
اولان تبره زماننده ظهور ایلیوب اون یدی یاشنده علوم طب وفلسفه‌یی
تکمیل و یکرمی یاشنده زمانینك وحید وفریدی اولمشدر وجالینوسه
آخر دولت قیصرده بیت المقدسده مسیح ظهور ایدوب ابراء اکمه
وابرص ایدردیو خبرویردکلرنده کندویی مشاهده ایده‌مدم باری
اصحابندن بقیه اولانی مشاهده ایده‌یم دیو بیت المقدسه توجه

وصقلیه

وصقلیه که حالا سلطانیه تسمیه اولنان بلده‌یه وصولنده وفات ایلیوب
قبری سلطانیه‌ده در وعلم طبده اون التی کتاب تألیف ایدوب سکسن
یاشنده وفات ایلمشدر وجالینوسدن مرویدر که برکون سر راهم
بربستانه منتهی اولوب صاحب بستان اولان پیر بردرخت غرس ونشان
ایدردی نه کونا شجردر دیو سؤال ایلدم پیر دخی بوغرس ایلدیکیم
بردرختدر که ثمروبارندن هم بن وهم سن انتفاع ایدرز دیوب سببندن
سؤال ایلدیکمده مثمشدر بارور اولدقده خلقه بارنی بیع و بهاسیله
تعیش ایدرم خلق دخی اکل وامراضه مبتلا وسندن مداوات طلب
ایدوب سندخی اموال ناسی اخذ وانتفاع ایدرسك دیو جواب داده
اولدی ینه جالینوسدن مرویدر که چونکه علم تشریحده کمال تحصیل
وجمیع اعضای انسانیه‌یه مطلع اولدم برکیمسه طعامه اشتهاسنك
نقصان وعدم هضمندن تشکی ایلیوب کردننه ادویه وضع ایلدم
واول شخصده اشتهای تامه پیدا اولدی زیرا قصبهٔ کردنه مجاور
وملاصق اولان ایکی عضوك شعبه‌لری فم معده‌یه منتهی اولوب
معده انلردن انتفاع ایدرو بروقتده اول شخصك کردننده خنازیر تسمیه
اولنان قرحه‌لر ظهور وطبیب قطع ایله تدبیر ایدوب کرچه قرحه‌لر
مندفع اولمش لکن اول عضولره ضعف طاری اولمغله اشتهاسنه
نقصان ترتب ایلمش چونکه اوزرینه دوا وضع ایلدم قوت ویروب
اشتهاسی تام اولدی دیدی وکلام جالینوسدندر که انسان سراج
ضعیف کبی وطبایع اربعه ریاح مختلفه کبیدر بناء علیه ضوئی بردوام دکلدر
وبرکیمسه بردرهمه مالك اولسه نصفنی نرجسه صرف ایلسون زیرا
رایحهٔ رزینی دماغه قوت ویرر ودماغ قوی اولدقده عقل سلیم ومستقیم
اولور جالینوس زماننده برکشتی کیر وار ایدی که دائما مغلوب اولوردی
عاقبت اول صنعتی ترك وعلم طبه هوس کر اولدقده جالینوس مزاح
قصدیله صنعت طبده دخی فارغ اولدیغك صنعت کبی مغلوب
اولورسك دیدی وانسان کندویه مضر اولان طعامدن اجتنابدن
زیاده نافع اولان غدایی اکل وتناول ایتمکه محتاجدر دیدی * وکلاهما

قلدك فی العلاج وسئلك عن المزاج) و بقراط وجالینوس مداوانده
سكاتقلید ومتابعت ایلیوب مزاجك كیفیتنی سندن استعلام ایلدیلر
ظن ایلدم علاج ومعالجه لغتده مغالبه معناسنه اولوب علم طبه علاج
تسمیه ایلدیلر كه طبیب علم طب ایله مرضه غالب اولور بقراطدن
منقولدر كه جسدده معالجه پنج قسم اولوب وردسره غرغره ایله
ودردمعده یه قی ایله واسفل معده یه اسهال ایله ولحم وپوست میانده
اولان امراضه خوی واسالهٔ خون ایله مداوات اولنور وبو معالجات
اصولی یعنی اسطقسات اربعه وطبایع واخلاط وقوی وارواحی
معرفته موقوفدر ومزاج لغتده شرابی آخرشی ایله آلوده وخلط ایتمكه
دینوب اطبا طبایعك بدن انسانده تساوی واخلاطنه تسمیه ایلدیلر
ومزاج طقوز قسمدر كه بری معتدل وسكزی غیر معتدل اولوب
دردی مفرده در كه حار وبارد ورطب ویابسدر كذلك اخلاط درت
اولوب دم ومرهٔ صفرا ومرهٔ سودا وبلغمدر ودم حار ورطب ومرهٔ سودا
بارده ویابسه ومرهٔ صفرا حاره ویابسه وبلغم بارد ورطبدر ومزاج ابدان
اسباب وعلاماتك اقسامندن فهم وتشخیص اولنوب ابدانك غیرینك
مزاجی تجربه وقیاس ایله معلوم اولور (واستوصفك تركب الاعضاء متن
واستشارك فی الدواء) استیصاف برنسنه یی وصف ایتمكی طلب ایتمك
معناسنه اولوب استوصف الطبیب لدوائی دیرلر بكا معالجه ایده جكی
شیدن سؤال ایلدیككده یعنی جالینوس سندن اعضانك تركیبی وصفنی
طلب ومرضی معالجه ده سنكله استشاره ایلدی ظن ایلدم اعضا
ذكری ایله علم تشریحه اشارت ایدر كه جالینوس علم مزبوره سعی بلیغ
ایله اتقان واحكام ایدوب مباهات ایدرك كتبنده حكایات غریبه ذكر
وبیان ایلمشدر واعضا عندالاطبا ایكی قسم اولوب بری بسیط وبری
مركبدر بسیط استخوان وپی یعنی عصب وركدر ومركب سر ودستلر
وپالر در وتقسیم دیكر ایله اعضا اوج قسم اولوب بری اعضاء رئیسه
وبری مرؤسه وبری غیر رئیسه وغیر مرؤسه در اعضاء
رئیسه درتدر كه دماغ وقلب وجكر وبیضتیندر زیرا دماغه پی یعنی

سكرلر خدمت ایدر وقلبه رك وشراین خدمت ایدر وكبده سائر
عروق خدمت ایدر وبیضه لر ظرف منی در پس مخدوم اولان
اعضایه رئیسه خادم اولانلره مرؤسه دیدیلر وخادم ومخدوم اولمیان
اعضا كه قسم ثالثدر انلر استخوان وغضاریف یعنی كموك اوجنده
اولان یومشق استخوان وكیرك ولحم وشحم كبی واعضانك قوی صاحبی
اولان معده كلا كبددرو دواء ابدانه داخل اولان مرضدر اولدخی اوج
جنسدر بری فساد مزاج وبری متصل اولانلرك متفرق وپریشان اولمسی
وبری مرض مشتركدر ودوا شول شیدر كه انكله بدنده اولان صحت حفظ
اولنور یاخود زائل اولان صحتی جلب ایدر كه مداری حذاقتدر وغایت
مشكلدر حتی بقراط ذكر ایدر كه طبیب حاذق سم قاتلی حذاقتله
دواء نافع ایدر وطبیب جاهل دوایی سم قاتل ایدر مثلا بركیمسه نك
بدننه افراط ایله حرارت مستولی اولسه طبیب جاهل صندلی سحق
وكحل كبی دقیق ایدوب اول كیمسه نك بدننه طلاء ثخین وغلیظ
ایله طلا ایدوب اجزاء دقیقه منافس ومسامات بدنه داخل اولوب سد
ایدر وعلیلك حرارتی نافذ اوله میوب مشتد اولور اما طبیب حاذق عود
هندویی برمقدار سحق وبدن مریضه رقیق طلا ایدوب عودده اولان
رطوبت وحرارت بدنه واصل اولوب مسامات مسدود اولمامغله
خارج بدنه حرارتی رد واخراج ایدر پس عودك حرارتی طبیب حاذقك
تدبیری ایله بدنده اولان حرارتی دفع وازاله ایدر (وانك نهجت لابی
معشر طریق القضا) نهج طریقی اشكار قلمق معناسنه در یعنی تحقیق متن
ابو معشره طریق قضایی سن آشكار ایلدك ظن ایلدم قضادن
مرادی حكم منجمیندر مثلا تأثیر كواكب وسائر احكام نجومیه در
وقضانك حكم منجمین معناسنه استعمالی بو مصراعدن فهم اولنور
* یقضون بالامر عنها وهی غافلة * یعنی برامر ایله كواكب بدن حكم
ایدرلر حال بو كه كواكب اول امردن غافللردر مومی الیه ابو معشرك
اسمی جعفر بن محمد بن عمر البلخیدر كه مقدما بغدادده اصحاب حدیثدن
اولوب زمانك فیلسوفی اولان یعقوب بن اسحق بن صباح الكندی

علوم فلسفه یه مشغلدر دیو طعن و تشنیع وتعییر وخلقی اغرا ایدوب یعقوبی تعجیز وتکدیر ایلدی و کندی عاجز اولمغله ابو معشرك شرنی اوزرندن دفعه دسیسه وعلم حساب وهندسه دن برمقدار مسائل مرغوبه ونفیسه بی ابو معشره تعلیم ایدوب ابومعشر متلذذ وذوقیاب وکندی مسامحه وتعلیمدن فارغ اولدقده ابو معشر هزار شوق ورغبت اظهار یله تحصیل علوم ریاضیه یه طالب وحساب وهندسه وهیئتی تعلم وتکمیلدنصکره علم نجومه اشتغال وتحصیل وماهر واهل زماننده غالب وفائق اولوب یعقوب کندی یه زباندرازلغی ترك ایلدی مرویدرکه ابومعشر علم نجومه اشتغال ایلدکده سنی قرق یدی یه واصل اولمشدی وعلم نجومده تحصیل مهارتدنصکره وکتب نفیسه تألیف ایلمشدر ازجمله کتاب الالوف وکتاب المدخل وکتاب المذاکرات ابومعشرك تألیفاتندندر ونجومده استخراج ایلدیکی احکامده عجیب اصابتلری وغریب حکایتلری اولوب کتاب المذاکراتده برکون معتمدك برادری موفقك مجلسنه داخل اولدم شیله وزمانك نجومده استاذی اولان زیادی دخی حاضرلرایدی موفق زیادی یه توجه ایدوب ای استاد مشکل کشای ضمائرشناس درونمده برشی اضمار ایلدم سندن کشف وبیاننی استرم دیدی زیادی دخی امیرحضرتلری برامر جلیل ورفیعك فقداننی اضمار ایلمش دیدکده موفق کذب ایدوب وخطا ایلدك دیوب شیله دن سؤال شیله دخی زیادینك جوابنه قریب جواب ویروب انی دخی تکذیب وتخطئه وبنی استنطاق بندخی یا امیر اضمار ونیت ایلدیکك الله جل شانه حضرتلریدر دیدم وموفق اصابتمی تحسین وسبب استخراجمدن سؤال ایلدی بندخی یا امیر اضمار ایلدیکك وقتده رأس حمل زروهٔ فلکده بولنوب رأس حملك فعلی مرئی ومشاهد ونفسی غیرمرئیدر بناء علیه ملاحظه ایدوب باری تعالینك افعالی مشاهده ومرئی وذات شریفی غیرمشاهد اولوب هرعزت وسلطنت صاحبنك فوقنده غالب مطلق اولمغله اضمار ایلدیکك باری تعالی اولدیغنه استدلال ایلدم دیوب جوابداده

اولدم دیو ذکر ایدر وابومعشردن منقولدرکه بروقتده اطراف بلادی سیاحتی اثناسنده ملوك عجمدن برینه تقرب وانتساب ایلیوب اول ملکك اتباع واکابر دولتندن برندن برجرم صدور وملك ترتیب جزا قصد ایلدکده شخص مجرم فرار واختفا ایلیوب ابومعشرك نجوم ورمل وسائر علوم غریبه ده مهارتنی اولوب شاهه اختفا ایلدیکیم محلی خبرویرر خوفیله برطشت کبیری خون ایله لبریز ووسطنه زردن برهاون وضع وهاونك اوزرنده جالس اولدی فی الحقیقه ملك شخص فارك اختفا ایلدیکی محلی ابومعشردن سؤال اول دخی مقدور علمنی اجری واعمال بعده متحیرانه معامله ایله تفکر وتعجب وملك سبب تعجبدن استخبار ایلیوب ابومعشر یاملك اول شخصك حالا ساکن ومختفی اولدیغی محل کبی برموضع فی العمر نه مشاهده ونه استماع ایلدم که خوندن بردریانك وسطنده آلتوندن برکوهك وفرازنده جالس اولمش استخراج ایلدم دیدی وملك دسترس اولمدن مأیوس وجرمنی عفو ایلدم هرنه طرفده ایسه خدمتمه کلسون دیو اشاعت اول شخص دخی اعتماد وخدمت ملکه کلوب اختفا ایلدیکی محلدن استعلام اول دخی بیان ایلدکده ملك وارباب دولت شخص مختفینك تدارك ایلدیکی حیله یه وابومعشرك اصابت واستخراجنه هزار تحسین وتعجب ایلدیلر وابو معشرك بوکونه حکایاتی بسیار وکتب تواریخده مذکوردر وهرعلمده یکانه وماهر ایکن مرض صرعه مبتلا اولوب هرآیده قرممتلی اولدقده ظهور ایدردی وکندی مولدنه عالم اولمیوب مقدار عمر واحوالنه متعلقه برمسئله اعمال ومنجم زیادی سائل ومسؤللك طبیعتلری اول مسئله ده مجتمع اولدقده دلالت صحیحه اولور دیو سؤال ابومعشر دخی عملنی اجری ایدوب اول مسئله نك طالعی سنبله چیقوب وقمر مقابلهٔ شمسده برج عقرب ومریخ برج دلودن قمره ناظر استخراج اولنوب بوصورت صرعه ایجاب ایلدیکنه واقف اولدق وبوندن منفهم اولان بودرکه برمولود طالعی سنبله اوله واول وقتده قمر مقابلهٔ شمسده برج عقربده ومریخ برج دلوده قمره ناظر اوله اول مولودك مرض

صرعه ابتلاسنی اقتضا ایدر ومومی الیه ابو معشر ایکیوز یتمش ایکی
سنه سی وفات ایدوب سبب وفاتی مرض مزبوردر روایت اخراده
برامر عظیمی قبل الظهور استخراج وخلقه اشاعت ایلدیکه شیوعندن
فتنه دن خوف اولنمغله مستعین بالله خلیفه غضب وضرب شدید
ایله ضرب ایدوب متأثر اولوب وفات ایلدی وحالت نزعده اصبت فعوقبت
دیدی وابو معشر مدمن خمر ایدی (واطلعت جابر بن حیان علی
سر الکیمیا) اطلاع واقف قلمغه دیرلر یقال اطلعتك علی سری
یعنی جابر بن حیانی سر کیمیایه سن واقف قلدك ظن ایلدم کیمیا
معربة الاسم وباطلة المعنی اولوب یعقوب کندی بطلاننه بر رساله
بدیعه تألیف وابطال دعوی المدعین لصنعة الذهب والفضه تسمیه
وایکی مقالیه تقسیم ایدوب کیمیانك متعذر ومحال اولدیغنی ذکر وبیان
ایلدی وابو بکر رازینك ابطال رساله کندی ایچون بر رساله سی
موجوده در لکن مفید دکلدر وابو عثمان جاحظ کتاب الحیوانده
فأره نك خاکدن خلق اولندیغنی بیان اثناسنده کیمیایه متعلق بر مقدار
کلام سرد وذکر ایلیوب ابطال وتحقیقنه تعرض ایلمامشدر وصحیح
ومشهور اولان کیمیانك صحت وحقیقتی اولمیوب باطلدر ومومی الیه
جابر بن حیان حقنده معتمد علیه اولان کتابده ترجمهٔ صحیحه سنه ظفر
بولنمامشدر وبود ایلدرکه اکثر ناس جابرك تألیفنك اصلی اولمیوب موضوع
ومصنع بر اسم بی مسمی اولوب فن کیمیاده مصنف اولانلر اختراع
ایلدکلرینه ذاهب اولمشلردر مذهب صحیح دخی بودرکه کیمیانك
صحتنه ذاهب اولانلر جابر بن حیان جعفر صادق زماننده ظهور وتعلم
وعلم کیمیاده کتب کثیره تألیف ایدوب کتابلرنده سیدم شویله بیوردی
سیدمدن شو مقوله استماع ایلدم دیو نقل وذکر ایلدیکی سیدن
مرادی جعفر صادق حضرتلریدر دیرو شیخ نظامی اسکندر
نامه سنده کیمیایه متعلق بر حکایه سرد ایدرکه مآلی بر خراسانی بیك
التونی براده وکل سرخ ایله آمیخته ایدوب بر عطاره بر دیناره بیع
وکیمیاگرلکنی اشاعت وبغداد پادشاهنه تقرب وجزء اعظمی طبرنك

متن

اولوب پیدا اولنمغه محتاجدر دیوب طرف شاهدن جست وجو وآخر کار
عطار معهوددن بر التونه اشترا اولنوب مزبور خراسانی اجرای
صنعت شیشه بازی ایدوب عمل زر خالص العیار ظهورنده پادشاه بغداد
ممنون وتکرار عمله امر ایلدکده خراسانی طبرنك احضار اولنورسه
بی نهایه خزائن جمع ایدرم دیوب هر چند که تدارکنده تکابو اولندی
بر درهمی پیدا اولنمغه امکان اولمدقده خراسانده بسیاردر لکن هر کسك
معلومی دکلدر اذن ویریلورسه بن بنده قتی وافر احضار ایدرم دیو دهان باز
اولمغله پادشاه اون بیك التون ویروب نیجه زمان ایصال طبرینکه انتظاری
سبیله بغدادیان الدانجیلغه وخرسانیان الدادیجیلغه نسبت اولنمغله شیخ
نظامی بو بیتده اشعار ایلمشدر * ازان دمکه اهل خراسان کنند * ببغدادیان
بازی اسان کنند * وفتاحی نیسابوری کیمیانك باطل اولدیغنی بو بیتده
تلمیح ایلمشدر * کیمیای خواهی زراعت کن که خوش گفت انکه
گفت * زرع ثلثا نش زرا ست ثلث دیکرهم زراست (وانك
استخرجت للنظام اصلا ادرك به الحقایق) وسن نظامه بر قاعده تعلیم
واستخراج ایلدك که اول ضابط ایله حقایق اشیایه عالم اولدی ظن
ایلدم ومومی الیهك اسمی ابراهیم بن سیار بن هانئ بصریدرکه
کنیه سی ابو اسحق واشتهاری نظام اولوب ائمهٔ معتزله نك کبارندن
وعلومده ماهر ویکانه وتدقیق وتحقیقده فائق وبی همتا ایدی لکن
افراط تدقیق ایله مطالعهٔ کتب فلاسفه یی اکثار وطبیعیین والهیین
مسلکنه سالك وکلاملرندن بر مقدارمسائل استنباط واستخراج وکلام
معتزله یه خلط ومزج ومذهبنده تفرد ومذهب اعتزاله ذاهب
ومعتزله دن معدود اولمغله طعن وتشنیع اولنمشدر وعلوم فلسفه یی
کلام معتزله یه خلط ایتمکله سائر معتزله یه بر قاچ مسئله ده
مخالفت ایلمشدر ازجمله مذهب نظامده باری تعالی شروره قدرت ایله
موصوف اولمیوب سائر معتزله باری تعالی شره قادردر لکن کندیدن شر
صادر اولماز دیرلر ونظام مذهبنده جوهر اعراضدن مرکبدر وباری
تعالی موجوداتی دفعهٔ واحده ده خلق وایجاد ایلدی الآن اولدقلری

متن

كبی یعنی معادن ونباتات وانسان وسائر حیواناتی بردن خلق ایدوب آدم علیه السلامی قیامته دك نسلندن ظهور ایدن وایده جك اولادی ایله معا خلق ایلدی لكن جمیع موجوداتك دفعة عدم ظهورینه باعث بربرنده مندرج ومكمون اولوب هر شیٔ وقت مقدورنده ظهور ایلمسیدر مثلا حالا تولدایتمین زیدك موجود اولمسنه ذاهبدر پس مذهب نظامده معادن ونباتات وحیواناتدخی بونك كبیدر وفلاسفه دن بومذهبه ذاهب اولانلره اهل كمون دیرلر ومذهب نظامده انسان ایچون قرآن كریمك مثلنی اتیان ممكن وقوت بشر تحتنده اولوب باری تعالی اذهان انسانی قرآنك مثلنی اتیاندن صرف ایتمك اوزره‌در وبومذهب باطله مذهب صرفه دیرلر ونظامك مذاهب باطله سی كتب كلامیه ده مذكور اولمغله بومختصرده بو مقداری ایله اكتفا اولندی وفقرۀ مذكوره ده ابن زیدونك حقایق دیو ذكر ایلدیكی بومسائل باطله دن ماعدا مسائل حقه ومستحسنه‌در كه كتب كلامیه ده مذكوره در ونظامده طفل اندك سال ایكن فطنت وذكا وحدت عقل ودها آشكار وهویدا اولوب بركون پدری نظامی خلیل بن احمده تعلیم علوم ایچون كتوروب خلیل عقل نظامی امتحان قصدیله دستنده بر ابكینه الوب یاغلام بو زجاجه یی وصف ایله دیدی نظام دخی مدح ایله می یوخسه ذم ایله می وصف ایده یم دیدكده خلیل مدحله وصف ایله دیوب نظام یاشیخ زجاجه آب ایله لبریز ایكن درونته ساقط اولان خار وخاشاكی طشره سندن كوستررو جور واذایی قبول ایلمز وماوراسنده اولانی ستر ایلمز دیدی بعده خلیل یاغلام مذمت ایله دیوب نظام شیشه انكساری اسانلق ایله قبول ایدوب جبر والتئامی بروجهله قبول ایلمز دیدی ونمیمه ده زجاج ایله ضرب مثل اولنور فلان انم من الزجاج دیرلركه اظهار شرده زجاجدن اشددر دیمكدر زیرا زجاج جوهر لطیف اولمغله درونده اولانی كتم ایتمیوب اظهار ایدر بعده خلیل خانه سنده مغروس اولان درخت خرمایی ارأت ایدوب یاغلام بونخله یی مدح ایله دیدی نظام دخی هی حلو جناها

باسق منتهاها ناضر اعلاها دیدی یعنی نخله نك میوه سی شیرین وقدی بالا وباسقدر وذروه سی سرسبز وخضرا وحسندر دیدكده خلیل یاغلام ذم ایله دیوب نظام صعبة المرتقى بعيدة المجتنى مخوفة بالاردى یعنی نخله نك ارتقا وصعودی مشكل وصعب میوه سی بعید وصعود ایدن كیمسه ساقط اولمدن خوف ایدر دیدكده خلیل آفرین خوان اولوب ای فرزند سنك بندن تعلمه احتیاجكدن بنم سندن تعلمه احتیاجم ازید واكثردر دیو تعلیمه مساعده ایلمدكده نظام معتزله بصریینك شیخی اولان ابوهذیل العلافدن تحصیل كمالاته اشتغال وعلم كلام وسائر علوم حكمیه ده كامل ومعتصم بالله زماننده بین الناس علم وفضل ایله مشتهر وصاحب مذهب اولوب نظامه خلق كثیر اتباع ایلدی ومعتزله نك اصل مذهبلری بودركه بر كیمسه باری تعالی یه شیٔ دیسه كافر اولور ونظام استادی ابوهذیل ایله هزار باره مناظره ومباحثه واكثرنده استادنه غلبه ایدوب الزام وافحام ایدردی حتی بعض كیمسه استادكله نیجه مباحثه ایده یلورسن دیدكده مباحثه ایدرم وشطرنج بازخصمنه غالب اولدقده بررخ طرح ایلدیكی كبی عقلمدن بررخ طرح ایدوب اویله مباحثه ایدرم دیو تفاخر كنان جوابداده اولدی ونظامك شاكردانك اعلم وافضلی اولان جاحظدن مرویدركه بركون ابواسحق نظام استادی ابوهذیله یا اباهذیل سزلر باری تعالی جسم اولمق لازم كلور دیو خوفكزدن جوهر اولمسنی انكار ایدرسز حال بوكه جوهر اولمدیغی تقدیرده عرض اولمق لازم كلور جوهر ایسه عرضدن اضعفدر دیو سؤال ایلیوب ابوهذیل اول وقتده پیرونظامه جوابدن عاجز اولمغله روی نظامه توكردی ونظام خنده كنان باری تعالی اول پیرك یوزنی قبیح ایلسونكه مدعاسنه دلیلی بزاق اوله دیدی مرویدركه مذهب سوفسطائیه یه ذاهب اولان صالح بن عبد القدوسك برفرزندی وفات ایدوب ابوهذیل تعزیه قصدیله صالحه واروب اول وقتده نظام حدیث السن وابوهذیلك تلمذی اولمغله خادمی صورتنده معا راهی وصالحه

ملاقی اولدقلرنده ابوهذیل صالحی متألم وپریشان حال مشاهده
ایدوب تعریضانه یاصالح مذهبکزده ناس نباتات کبیدر اویله اولدقده
فرزندیکك موتنه بورتبه جزع وفزع ایتمکه وجه یوقدر دیدکده
صالح یااباهذیل فرزندیمك موتنه غمناك دکلم بلکه کتاب الشکوکی
قرأت ایتمدن وفات ایلدیکنه متألم اولورم دیدی
ابوهذیل دخی کتاب الشکوك نه مقوله کتابدر دیوب صالح
کتاب الشکوك کندی تصنیفم اولوب هرکیمسه که قرأت ومطالعه ایلیه
بولندیغی حالده شك ایدوب اول حالك عدمنی توهم ایدر دیدکده
نظام یاصالح تألیف ایلدیکك کتاب ایله عامل اولوب اوغلکك
موتنده شك ایدوب حیاتده اولمسنی وهم ایله وکتاب الشکوکی
تعلیم ایلمدیککده شك ایدوب تعلیم ایلمکی توهم ایله دیوب صالحی
تخجیل واسکات ایلدی (وسوفسطائیه دیدکاری اقوام مذاهب باطله
صاحبی اولانلردن برقچ فرقه اولوب برینه عندیه دیرلرکه حقایق
اشیانك اصلی اولمیوب اعتقاداته تابعدر یعنی هرنه کونا اعتقاد
اولنورسه اویله اولورو برینه عنادیه دیرلرکه مجرد عناد ایله خارجده
برشی موجود دکلدر دیو دعوی ایدرلر و برفرقه سنه لاادریه دیرلرکه
محسوسات وبدیهیات ونظریات مجموعنده توقف ایدوب برطرفه
حکم ایتمزلر ومعلوممز دکلدر دیرلر و برکیمسه مثلا برمسئله ده خطا
وغلط ایلسه اول کیمسه یه دخی سوفسطائی دیرلر زیرا زبان یونانده
سوف علم معناسنه وسطا غلط معناسنه اولوب سوفسطا علم غلط
معناسنه اولورو سوفسطائیه نك بعضیلری اشیایه حقیقت وماهیت اثبات
ایتمزلر واستبعاد اولنان اشیایی تقریب ایدرلر و بیدار اولان کیمسنك
حالی خفته ونائم اولانك حالی کبیدر دیرلر و جاحظ ذکر ایدرکه
برکون نظام ایله طیره ونحوسته متعلق مباحثه ومذاکره اولنوب واقع
وغیر واقعمیدر دیو استعلام ایلدیکمده نظام یاجاحظ بروقتده شول
رتبه فقروفاقه یه مبتلا اولدمکه دفع جوع ایتمکه بردرهمه مالك اولمیوب
ایا برکیمسه بنی اطعام وسیر ایدرمی دیو کوشش ایلدم اولدخی میسر

اولمیوب دفع کرسنکی ایچون کل وخاکستر اکل ایلدم واوزرمده برجبه
وبرپیراهن اولوب پیراهنی بیع واهواز طرفنه راهی اولمغه عزیمت
ایلدم واهوازه دخی راهی اولمق کمال حیرتمدن ایدی زیرا اهوازده آشنامدن
برکیمسه موجود دکل ایدی پس روبراه اولوب ساحلده برسفینه یه
راکب وبحری عبور ایتمك مراد ایلدم سفینه دن نام ونشان
اولماملغله تطیر وتشاؤم ایدوب برمقدار زمان انتظار دنصکره
برسفینه یه دسترس اولدمکه باشی قبجی شکسته وخراب بنه تطیر
ایلیوب ناچار راکب اولوب ناخدایه نامنی سؤال ایلدم دیوردیو ب
نام شیطان اولمغله انکله دخی تطیر ایلمیوب اهواز جانبنه امکر انداز
اولوب لوازم ضروریه م اولان لحاف وپستر کهنه می خانه دك تحمیل
ایچون برحماله ندا ایلدیکمده یکچشم برحمال توجه ایلدکده بنه
تطیر ایدوب اول ناحیه ده کاوره دخی ثیاب تحمیل اولنمق .أب
اولمغله برکاو طلب ایلدم بوینوزی شکست برکاو احضار ایلدیلر اکا
دخی تشاؤم وخواه ناخواه پلاسلری تحمیل وخانه واصل وبرحجره
خرابه یه داخل واحوال پریشانمده متحیر وبونحوست که بنده واردر
همان وطنه رجوع ایتمکدن اولی یوقدر لکن وطنه رجوع ایلسم
ینه کل وخاکستر اکل ایتمك اقتضا ایدر بودخی امر مشکل دیو تفکر
ایدرکن برکیمسه درحجره یی قرع ودق ایلدکده نفسمه مقدما ظهور
ایدن طیره وشئامتلرك نتیجه وآخری ایشته بودر زیرا غالبا دشمندر
یاخود سلطان طرفندن بنی احضاره کلمش برآدمدر ملاحظه سیله
مضطرب اولوب جواب ویرمدم لکن درحجره یی شکست ایده جك
رتبه دقه اغاز ایلدکده الحکم لله دیوب کیمی طلب ایدرسن دیو
درون حجره دن ندا ایلدم اول شخص دخی سنی استرم طشره کل
دیدی بن کیمم دیدم سن ابراهیم بن سیار نظامسن دیدکده بالضروره
درحجره یی کشاد ومرادندن سؤال ایلدیکمده ابراهیم بن عبد العزیز
کاتب سکا سلام ایدوب اکرچه میانمزده منازعات ومخالفات سبق
ایلمشدر جمله سنی برطرف ومقتضای اخلاق حمیده وسیرت حسنه

ایله عامل اولمغی اختیار ایلدم زیرا سرایم طرفنــدن کذار ایدرکن
کندو یی پریشان حال وفقر وفاقه یه ابتلاایله بی مجال مشاهده ایلدم
وبو طرفه کلوب ترك دار ودیار وعیال ایلمك کمال مرتبــه اضطراب
وافتقارندن اولدیغنی ملاحظه ایلدم ایمدی اکــرا هوازده اقامت
مراد ایدرسه برایکی آی مکث واقامت ایلسون مأمولدر که باقی قلان
عمرنده کندونك تعیشنه مدار اوله جق شی ظهور ایده واکرعلی جناح
الاستعجال وطننه رجعت مراد ایدرسه بواوتوز التونی اخذ ودیارنه
عودت ایلسون و بومقــدار عطیه کرچه قلیلدر لکن کندی قبول
عذره اهل واحقدر دیدی دیو تبلیغ کلام ودینــاری اخذ و وطنــه
رجعتی اختیار ایلیوب ظهور ایدن امور غریبــه یه متحیر اولدم بری
بوکه فی العمر اوتوز التونه دفعة مالك اولمامشدم ایکنجی غربتده طول
ودراز مکث اقتضا ایلدی اوچنجی طیره ونحوست باطل اولدیغنــه
مطلع اولدم دیدی ونظام ایکیوز یکرمی سنه سنده اوتوز التی یاشنده
وفات ایلمشدر ومز بورك اشعــا ر لطیفه وکلام مرغوبی او او ب
ازجــله طلبه سنی علمه تحریص ایچون عــلم برشیدر که طالب اولان
کیمســه یه کندندن برمقدارنی اعطــا ایلمزما دامکــه طالب عــلم
کندینــك مجموعنی علمه ویرمیه طالب عــلم اولان کشی کندینــك
مجموعنی علمه ویردیکی صورتده دخی علم بعضنی ویرمك احتمالی باقیدر
یعنی علم شریفه طالب اولان کیمسه بالجمله اوقاتنی تحصیل علمه صرف
ایتمــکه محتاجدر که حتی برمقدار علم تحصیل ایلیه بوصورتده دخی
برمقدار علم تحصیلی متیقن دکلدر که هزار کیمسه عمرنی تحصیل علمه
صرف ایدر وینه خائب ومحروم اولور بلکه جهل مرکب او لمقلغله
نتیجــه پذیر اولور دیردی بودخی کلام نظــامندر که بروقتده آمالی
تفکر وکرم پیشه لرك کرم واحسانلریله کوکلمزی اکلنــدیرر دك
شمدی دنیــاده اسخیــا وجوم‌رده انقراض کلمك سبیله تفــکر
آمال هموم وغمومه منقلب ومبتدل اولدی بو دخی کلام نظــامدر که
همسایه کــده جنازه واقع اولسه اکر تعیشه کفایت ایدر شیئه مالك

ایسك جنازه صاحبنه وار وب تعزیه ایله واکر مدار معاش اوله جق
برشیئك اولمیوب فقردن مضطرب ایسك همســایه که تعزیه ایله زیرا
سنك مصیبتك اندن اکثر واشد اولوب خانه کده ماتم ومأتم زیاده
اولمش اولور ابو العیناذ کرایدر که برکون نظامه *اذاهم الندیم له بلحظ
تمشت فی مفاصله الکلوم *بیتنی انشادایتدیکمده نظــام ایمدی اول
محبوبك مصاحبی نابینــا اولمق لازمدر که متضرر اولمیه دیدی کلوم
ضم کاف ایله یاره لر معناســنه ومفردی کلم اولوب معنــای بیت
بجن ول محبوبه ندیم مصاحب اولان کیمســه طرف چشم ایله نکاه
ایلمك مراد ایلسه فرط حسنندن اول کیمسه نك مفصللرنده جراحت
ویاره لر پیــدا اولور دیمکدر (وجعلت للکنــدی رسمــا استخرج به متن
الدقایق) وکنــدی یه بر رسم واثر وضع وتحریر ایلدك که اول رسم
ایله حقائق ودقایق استخراج ایلدی ظن ایلدم مومی ایله یعقوب بن
اسحق بن الصبــاح الکنــدی درکه اشعث بن قیس اولادندن اولوب
زمانــنــده فیلسوف اسلام دیمکله معروف ایدی و پدری اسحق ایام
مهــدی ورشید ده کوفه واول حوالیده اولان بلدان وایالرندن بری
وجدی اشعث رسول الله صلی الله تعــالی علیه وسلم حضرتلرینــك
اصحــاب کرامندن ومقدما جمیع کنــدهیه ملك اولمشدی قیس دخی
کنده دن برملك عظیم الشان اولوب اعشی بن قیس مزبور قصــائد
نفیسه ایله مدح وثنا ایلمشدی ومومی الیه کندی علماء متجریندن اولوب
فلسفیات ومنطقیات وحسابیات وکریات وموسیقیات ونجومیــات
وهندسیات وفلکیــات وطبیات واحــکامیات وجدلیات و نفسیات
وسیاسیات واحداثیات وابعادیات وتقدسیات وانواعیات ده ایکیوز
یکرمی بر تألیفی واردرکه بعضی کتب وبعضی رســائلدر وفیلسوف
لغت یونانده محب علم معنــاسنه در زایر فیل محب معنا سنه وسوف عــلم
معنــاســنه در وتعریب اولنوب فلسفه فیلسوف لفظنــدن مشتق
اولمشدر ومومی الیه کندینك نسبی مضبوط اولوب یعقوب بن اسحق
بن صباح بن عمران بن اسمعیل بن محمد بن اشعث بن قیس بن معــدی

کرب بن معاويه بن جله بن عدى بن ربيعه بن معاويه الاکرمين
بن الحرث الاصغر بن معاويه بن حرث الاکبر بن معويه بن ثور
بن مرقع بن كنده بن عفر بن عدى بن الحرث بن مره بن ادد بن
زيد بن يشجب بن عريب بن مهد بن كهلان بن سنان بن يشجب بن
يعرب بن قحطان ابى يوسف الكندى دركه لغة اسلاميه ده وفنون
حكمت يونانيه وفارسيه وهنديه ده متبحر واحكام نجوم وسائر علومده
يكانه ايدى وعلم ادبه اشتغال واتقان ايليوب مجموع فلسفه يى تحصيل
ايله صاحب كمال ومشهور افاق اولمسى بغداد ده اولمشدر وكتب
اوائلك غوامض ومشكلاتنى حل وبيان ايدوب مذهب ارسطويه
ذاهب واول وادى يه سالك وهر فنده كتب كثيره تصنيف ونيجه ارباب
استعداده علوم حكميه تعليم ايدوب هر وجهله اثار وفوائدى بسيار
ومنتشر اولوب دولت معتصم كنديسنك ذات واثاريله افتخار
ومباهات ايدردى وكتاب العقل الانسى وكتاب الجوامع الفكريه
وكتاب الفلسفية الاولى مومى اليه يعقوب كنديسنك مؤلفات جليله
سندندر ومومى اليهك اخبار حسنه سى ونوادر غريبه سى واردر لكن
كمال مرتبه بخل وضنته مبتلا ايدى ازجمله اخبار حسنه سندن برى
بودر كه بر كون احمد بن معتصمك مجلسنده جالس ايكن ابو تمام طائى
كلوب مشهور اولان قصيدۀ سنيه سنى انشاد ايدوب * اقدام عمرو
فى سماحة حاتم * فى حلم احنف فى ذكاء اياس * بيتنه
واصل اولدقده يعقوب كندى يا ابا تمام ممدوحك اولان فرزند
امير المؤمنينى خلقك مالنى غارت وفقرايه بذل وانعام ايدن
صعاليك عربه تشبيه ايلديككدن ماعدا حربه اقدامده وصولتده عمروه
وسماحتده حاتمه وحلمده احنفه وذكاده اياسه تشبيه وتسويه ايلدك
شعراء زمانه ايسه ممدوحلرينى اسلافه ترجيح ايدوب سنك كبى تسويه
ايلمزلر مسموعك اولمديمى ابو دلفى اثناى مدحده * رجل ابر على شجاعة
عامر * بأسا وغبر فى محيا حاتم * ديمشدر يعنى ممدوحم اولان كمسه شجاعت
وحربده شدت واقدام جهتيله عامره غالب اولوب سخا وكرمده

روى حاتمى غبارا حسان ايله ستر ايلدى ديو مؤاخذه ايلدكده ابو تمام
بر مقدار زمان تفكر ايدوب بو بيتلرى انشاد ايلدى * لا تنكروا ضربى
له من دونه) مثلا شرودا فى الندى والبأس * فالله قد ضرب الاقل لنوره *
مثلا من المشكاة والنبراس * يعنى اى قوم سخا وشجاعتده ممدوحمدن
دون اولانلره تشبيه وايراد ومثل ايلديكمى انكار ايلميكز زيرا بارى تعالى
اقل وادنا اولان مشكاة ومصباح ايله منور اولدقلرينه بناء ضرب مثل
ايلميوب * الله نور السموات والارض مثل نوره كمشكاة فيها
مصباح * بيوردى ديدى وبو بيتلر اصل قصيده سنده اولميوب فورى
انشاد ايلديكنه هركس تعجبكنان تحسين ايلديلر (كل صعلوك جواد)
امثالدن اولوب معناسى هر كمسه نك كه سرمايۀ بسيارى موجود اولميه
مالك اولديغى مال اندك شمارك تلف اولمسى اول كمسه يه اسانتر در
ديمكدر پس ملوكه نظر ايله صعاليكدن معدود اولمق مدح اولور كان
اد خار ماله رغبت ايتميوب بر طرفدن مستحقلره بذل واحسان ايتكله
خزينه سنده مال فراوان بولنمز ديمك اولور وابو تمام جائزۀ قصيده
اولمق اوزره بر ناحيه واليلكى طلب ايليوب حاضر بالمجلس اولانلر
بو تمام شاعر مقوله سى هوايى بر شخصدر والى اولمغه شايان دكلدر
ديو تمام نعت ايلدكلرنده يعقوب كندى بلى واليلكه لايق دكلدر
لكن عمرى نهايته رسيده اولمغه چوق زمان قالمامشدر زيرا حدت طبع وفرط
زكا صاحبى اولانلرك ذهنى قلبلرينه دائما ضعف ويرمده در خصوصا
ابو تمامده بعض مرتبه علايم موت مشاهده ايلدم توجيه ولايتده
بأس يوقدر ديدى فى الحقيقه بر مقدار زمان مرورنده ابو تمام وفات ايلدى
وبر كون بر كمسه * وفى اربع منى حلت منك اربع * فما انا ادرى ايها
هاج لى كربى * جمالك فى عينى ام الذكر فى فى * ام النطق فى سمعى
ام الحب فى قلبى * بيتلرينى انشاد ايدر يعنى محبوبنه خطاب ايدوب
سندن درت شى بندن درت شيئه حلول ايليوب كرب وعشقمى قنغيسى
تحريك ايدر معلومم دكلدر اياچشممده اولان جمالكميدر يوخسه
دهانمده ذكركميدر ياخود كوشمده كى تكلمكميدر يوخسه قلبمده كى

عشق محنتکمیدر دیمك اولوب یعقوب استماع و تحسین ایدوب تمام
تقسیم فلسفی ایله تقسیم ایلدی دیدی و یعقوب کندی برجاریه یه
دلداده اولوب برکون جاریه به * انی اری فرط الاعتیاصات
من المتوقعات علی طالب المودات مؤدیات بعدم المعقولات * دیدی
ویعقوب ریش رازصاحبی اولوب جاریه کلمات یعقوبی استماع ودروینه
نظر اندازاولوب تخطئه و تحقیق ایچون * ان اللحی المسترخیات علی
صدور اهل الرکاکات محتاجات الی المواسی الحالقات * دیدی یعنی
یعقوب کندی بن وصاله منتظره لردن محبت طالبی اولانلر له زیاده
امیزش واختلاطی نامعقول افعال قبیحه ارتکابنه مؤدی اولور
ملاحظه وظن ایده رم دیدکده جاریه تحقیق عقلنده نقصان
اولانلرك سینه لری اوزرینه مسترخی وارسال اولنان ریشلری حلق
وتراش ایدیجی اوستره یه محتاجدر دیدی ومومی الیه یعقوبك بخله دائر
کلامندندر که شرف بخلدندر که سائله رد ایله جواب ویروب لادیدکده
بخیلك سری برهوی ومرفوغ اولور اما جومردلك نعم دیوب مرام
سائله مساعده ایلدکده سری اسفل وزمین طرفنه مائل اولور واستماع
موسیقی مرض برسام حار در زیرا انسان نغمات لطیفه استماعیله
طربناك اولوب بذل مال ده اسراف ایدوب فقیر اولور وفقره ابتلاسندن
غمناك وعلیل اولوب هلاك اولور دیردی عمروبن میموندن مرویدر که
برکون یعقوب کندی ایله خانه سنده طعام اکل ایدرکن همسایه لرندن
بری کلوب بن اول شخصی طعامه دعوت ایلدم اولدخی والله هنوزدفع
کرسنکی ایلمشدم دیدی یعقوب بلکی تناوله رغبت ایده احتمالی ایله ذات
باری تعالی یه یمیندن عالی برشی یوقدر اکر بوندنصکره تناول ایدرسه کافر
اولوردیدی وکندی فرزندینه نصح ایدوب ای فرزندارجمند دسترس
اولدیغك مالی حفظده خلق ایله شطرنج باز معامله سی ایله معامله ایله که
کندی آلاتی حفظ خصمك آلاتی اخذه جد وجهد ایدر زیرا برمال که سندن
آخره تجاوز ایده بردخی سکا واصل اولماز ودراهم ودنانیر ملککده ایکن
محموم اولوب صرف ایلدکده وفات ایدر ودینار کسر وپریشان

اولندقده واوراق نشر اولندقده فنا وهلاك قبول ایتمده سائر اشیادن
اسرع وازیددر ودرهم مرغ کبی اولوب یدکده اولدقجه ملککدر
وطیران ایلدکده غیرك اولور ومتلمسك بو بیتلری معلومك اولسو نکه
* قلیل المال تصلحه فیبقی * ولا یبقی الکثیر مع الفساد * لحفظ المال
خیر من فناه * وسیر فی البلاد بغیر زاد * مألی مالك قلیل اولسه اعمال
ومحافظه ایله ملککده باقی اولور اما اعمال ایتمیوب صرف واسراف
ایلسك نه مقدار بسیار ایسه ده تلف وافنا ایدوب فقیر اولورسك
ایمدی حفظ مال فنا وهلاکندن فقیر اولوب تحصیل ایچون سیاحت
بلدان ایتمدن خیراودر دیمك اولور وبربیت معلومیدر که اول بیتی استماع
ومضمونیله عامل اولوب تحصیل مال قصدیله یوزییك آدم تارك دار
ودیار اولوب غربت وکربت اختیار ایلدی واول بیت بودر * فسر
فی بلاد الله والتمس الغنی * تعش رئیسا او تموت فتعذرا * یعنی
باری تعالینك بلده لرینی کشت وکذار ایلیوب مالدار اولمغی التماس
ایله که ماله دسترس اولورسك غنا ورفاهیت ایله تعیش ایدرسن یاخود
مالدار اوله میوب وفات ایدرسك معذور اولمش اولورسك که سعی
ایلدك لکن پسیار مقدر دکل ایمش دیرلر ایمدی ای فرزند مال ایچون
دور بلاد ایدنلردن اولمدن حذر ایله دیدی وشطرنج بازنجله مناسب
مثل اولوب چون برکیسه طعام اکل ایدرکن برلقمه یی در دهان
وبرینی دردست وبرینی اوکنده اماده ایدوب برینی دخی طبقده نشانلسه
اول کیسه یه ظرفای عجم (فلان کس شطرنج بازاست) دیرلر خوش
علف دخی بومعنایه در وموی الیه کندی فلسفه اوج علمدن عبارتدر
اولی علم ریاضیدرکه تعلیمده اول وطبعده اوسطدر ایکنجی علم
طبیعیاتدر که طبعده اسفلدر اوچنجی علم ربوبیتدر که طبعده جمله دن
اعلادر وعلم فلسفه علوم ثلاثه یه منقسم اولمسنه باعث معلوماتك
اوج قسم اولمسیدر زیرا معلوم محسوس اولمق وار اولمامق وار ایمدی
ذوات هیولی که محسوساتدر که تعلق ایدن طبیعیدر وهیولی یه
منفصل اولانه تعلق ایدن علوم ریاضیات که علم عدد وهندسه وتنجیم

وتألفيدر وهيولى يه متصل اولميانه تعلق ايدن ربو بيتدر ديو تفصيل
ايلمشدر و بركون برشخص ربيعة الرقينك بو بيتنى انشاد ايدر دى *
اوقيل للعباس يا ابن محمد * قل لا وانت مخلد ماقانهـا * مألى ياعباس اكر
بخل ايدوب سائلى لا كلمه سيله رد ايدرسك دنياده مخلد و باقى او اورسن
دينلسه خلود دن بجوب ردسائله ايلمز ديمك اولوب مزبور كنـدى
استمـاع ايلدكده انسانك اوزرينه واجب دكلدركه هرطلب او لنان
شيئه مساعده ايدوب نعم ديـه بلكـه كاهيجـه رد و لا ايله استثنا
ايلك مناسبدر ديوب بو بيتى انشاد ايلـدى * هجرت بنى القول لا الا
لعارضة * تكون اولى بلا فى اللفظ من نعم * مألى كلامدن لا كلمه سنى
ترك ايلدم مكر مقتضى اوله اول وقتـده كلمهٔ لايى ايراد ايلك نعم كلمـه
سندن اولى در يعنى هرشيئه مساعده ممكن دكلدر كاهيجه رد ايله جواب
اقتضـا ايدر ديمـك اولور (وان صناعة الالحان اختراعك وتأليف متن
الاوتار والانقـار توليدك وابتداعك) صناعت پيشه معناسنه والحان
لحنك جمعى ولحن حسن صوتله آوازه ايتمـك معناسنه واختراع پيدا
ايتمك معنـاسنه واوتار وترك جمعى اولوب زه معنـاسنه وانقار نقرك
جمعى اولوب نقرالات مطربه يى اوفورمكه ديرلر وتوليد طوغرتمق
يعنى ايجاد معنـاسنه ابتداع شى بديع اختراع معنـاسنه اولوب ماآل
فقرات نغمات ومقامات سنك اختراع وايجادك وآلات طرب سنك
حداث بديعك ظن ايلدم ديمك اولور والحـان قواعد هندسه ايله
وضع واختراع اولنوب بعضيلر الحانى قواعد عروض ايله وضـع
اولنمسنى زعم ايليوب خاتمة المحققين اسحق موصلى قول اخيرى رد ايدوب
عـلم موسيقى يه عدم اطلاعلرينـه حمل ايلمشدر وواضع موسيقيده
اختـلاف اولنوب بعضيلر واضعى بطلميوس در ديديلر و بعضيلر غيرى
ولمسنه ذاهب اولمشلردر لكن قول اصح بودركـه صنعت موسيقى
قديمـه وتعاليم فلسفهٔ اولى ده موجود در ومشهور اولان مخترع
موسيقى بطلميوس اولوب ابتـدا اوضـاع والقاب موسيقيى مشتمل
كتاب للحون الثمانيه اسميله مسمى كتابى تأليف ايلمشدر و بطلميوس

اشرف منطق الحـاندر زيرا نفوس جميع اوازه دن زياده نغماتدن
طربناك ومتلذذ اولور نفوسك دخى اشرفى موسيقيدن زياده متأثر
ومتلذذ اولانيدر دردى وموسيقى لفظ يونانى اولوب ايكى كلمهٔ يونانيه دن
مركبدركه موسى وقى در وموسى نغمات معنـاسنه وقى موزون
وملتذ معنـاسنه اولوب موسيقى نغمات ملتـذه وموزونه ديمـك اولور
وصناعت موسيقى اشرف صناعاتدر زيرا معرفت مجسطى وعلم حساب
ومعرفت اوقليدس وعلم نجوم وعلم طب معرفت موسيقى يه موقوفدر
وموضوعات موسيقى جواهر روحانى اولمغله مستمعانه تأثير ايدر اما
سائر صناعاتك موضوعاتى اجسام طبيعى اولوب نفوس ايله علاقه سى
اولمامغله تأثير ايتمز پس موسيقى اشرف صناعات اولمش اولور وروايت
صحيحه ده واضع موسيقى حكماء الهيدر حتى فيثاغورث زياده رياضتكش
ومحقق ومجاهد برحكيم اولوب رياضت ايله بر رتبه يه رسيده اولديكه
تلامذه سنه بنم حركات افلاكدن چندين نغمات خيالمده متمكن اولدى
ديوب قواعد موسيقى وضع ايلدى بعده افلاطون وارسطو و بطلميوس
موسيقيدن كندى مخترعاتلرين قواعد فيثاغورثه ضم وزياده ايليوب
صنعت موسيقى مشتهر اولدى وحكماء مزبوره نك استخراج موسيقيدن
غرضلرى لهو ولعب اولميوب مرادلرى عالم قدسه استيناس ارواح
وتأليف نفوس ايدى حتى آلات موسيقى يى صوامع ومعابدلرينه وضع ايدوب
اول محلره تخصيص ايلمشلردى وافلاطون (من سمع الغنا بكمال ادابه
مات طربا) ديمشدر وصنعت موسيقى حكماء يونانيدن فرسه انلردن دخى
حكماء عربه انتقـال ايلمشدر منقولدركه نغمات زبانك تكلمـه عدم
قدرتنـدن بقيه اواز اولوب طبيعت الحـان ايله بلا تقطيع ترجيع
طريقيله ادا ايلديكى صدا اولمغله استماعيله نفوس انسانيـه منبسط
اولور وترجيع اوازى حلقوم ده الحان ايله دوراتدرمكله نغمات حصوله
ديرلر وافلاطوندن مرويدركه هركيمسه كه محزون اوله طرب انكيز
اولان اصوات حسنه استمـاع ايلمسون زيرا نفس حزن آلوده اولسه
نورى منخمد ومنطفى اولوب نغمات طربخشى استمـاع ايلدكـده

منور وشعله دار اولور وابو سليمان منطقيدن بر شخصك منظر
وقربندن طبيعت متنفر ومبغض ايكن الحان لطيفه ونغمات لذيذه
اجراسنه اغاز يا خود تحريك اوتار وضرب نقرات دف ايله ولوله
انداز اولسه اول آن طبيعت شخص كريه المنظرك تقربنه ميل
ومنادمت ومقارنتنه طالب اولور طبيعتك موسيقى يه احتياجنه وجهله
دركه حتى متنفر اولديغى شخصه بو رتبه ميلان ايده ديو سؤال
اولندقده ابو سليمان موسيقى يه ميل فى الحقيقه نفسكدر زيرا طبيعت
نفسدن بر مرتبه دوندر بجن نفس نغمات لطيفه ونقرات ظريفه
استماع ايلسه متلذذ اولوب طبيعت دخى قبول صالحه ومستعده
ونفسه منقاده اولدقده نفس كندوده موجود اولان موسيقى يى
طبيعته اعطا ايدوب طبيعتك كسب وتلذذى نفس واسطه سيله
اولوب موسيقى طبع مستعده شرف ويرديكى اجلدن واسطه ايله
ميل وتحصيلنه رغبت ايدر ديو جواب ويردى و فقرهٔ مزبوره ده
اوتار وانقاردن مراد طنبور وششتار وكمان وسائر آلات مطربه در
مرويدركه ابتدا آلت مطربه ملك بن متوشلخ ايچون پدرى سرينى
كبى ايجاد اولنوب بربط يعنى قبوز ياخود عود تسميه اولندى لكن
بو روايت ضعيفه اولوب روايت صحيحه ده موجد آلات مطربه
بطلميوس در بعضيلر بو روايتى دخى انكار ايدوب حكماء فرسدن
برينك اختراعيدر ديدى وبربط باب النجات ايله تفسير اولنوب معناسى
باب جنت صربندن اخذ اولنمشدر ديمك اولور وبربط چار اوتار
اوزرينه وضع اولنوب هر برى طبايع انسانيه دن برينه مقابل
ومحاذيدركه تار زير رقيق اولوب سودا مقابلى وتار دوم دم مقابلى
وتار سوم بلغم مقابلى وتار جهارم كه اوتار اربعه نك غليظى اولوب
بم تسميه اولنمشدر صفرا مقابلى در وهرچند كه جهار اوتارك صدالرى
معتدل وسيراهنك اوله نفس انسانى ايله مجانست پيدا ايدوب طبيعت
مائل وطربناك اولوب نفس طبيعت ايله يك نحت اولور ودخى او بابن
لمك دفى اختراع ايليوب مزمارى عرب ايجاد وصنج كه فارسيسى زنجدر

زنج دخى ايكى قسم اولوب برى بين الناس زيل ديمكله معروفدر عرب
اختراع ايلمشدر برقسمى دخى اوج تللى برسازدركه عجم پيدا ايلدى
وتارلرى اولان سازلره پرده تعبير اولنان بندلر وضع اولنوب هر پرده
بر مقام اجرا ايلديلر ابتدا عربده عود ايله الحان فرسى اجرا ايدن
نضر بن حارث بن كلده دركه حيره يه راهى وكسرايه تقرب وضرب
عودى الحان عجم اوزره تعلم بعده مكهٔ مكرمه يه كلوب اهالىٔ مكه يه
تعليم ايلدى بعده اسلامده ابتدا الحان عجم ايله تغنى ايدن سعيد بن
مسجح اولمق اوزره روايت اولنمشدر روايت اخراده شامت ايله معروف
اولان طويسدر وابن مسجحك الحان فرسى تعلمنه باعث بودركه
عبدالله بن زبير حضرتلرى بناء كعبه يه دهن وضعف كلمكله تجديد
وترفيع ايلديكى وقتده عمله نك بعضى اهل فرسدن اولوب الحان عجمله
نغمه پرداز اولدقلرنده ابن مسجح عربى نغمه ايله اجراى موسيقى
ايدردى بعده شامه راهى والحان رومى تعلم بعده فارسه راهى
والحان عجمى وضرب عودى تعلم ايدوب بو سبب ايله ميان عربده
الحان عجم منتشر اولدى منقولدركه ظهور موسيقى بطلميوسدن
اولوب اسحق بن ابراهيم موصلى ده ختم اولمشدر مومى اليه اسحق
بن ابراهيم بن ماهان بن بهمن كه ابن نديم الموصلى ديمكله معروفدر پدرى
عجم وموصلده توطن ايتمكله موصلى ديمكله مشتهر اولوب فقيه وشاعر
واخبار شعرايه واقف وعلم كلام وحديث شريفده ماهر اولوب علم
حديثى سفيان بن عيينه ومالك بن انسدن اخذ وعلم ادبى اصمعيدن
وابو عبيده دن تعلم ايدوب علم موسيقيده فريد وخوش صحبت
برآدم ايدى حتى اگر اسحقك الحانه توغل واشتهارى اولمسه زماننده
عفت وصداقت وديانت وحميت وامانت وفقاهتده بى نظير اولوب
قضايه اولى واحق ايدى ديو جميع دهات اتفاق ايلمشلر وموتندن ايكى
سنه مقدم عمى طارى اولوب سكسان بش ياشنده ايكى يوز اوتوز بش
سنه سى وفات ايلمشدر (وان عبدالحميد بن يحيى بارى اقلامك)
برى يونمق وتراش ايتمك معناسنه اولوب ماآل معناى فقره وعبدالحميد

بن یحیی سنك قلملریکی تراش ایدر دی ظن ایلدم دیمك اولوب مومی الیه
عبدالحمید بن یحیی بن سعیدالعامر یدرکه فن کتابتده یکانه وافصح
کتاب و بلیغ وادیب ایدی وکتابت عبدالحمیددن ظهور وابن العمید ده
ختم اولوب ابتـــدای زماندن کندی وقتنه کلنجــه نظیری مشاهده
اولنمامشدی واوائل حالنـــده کوفه ده معلم صبیان اولوب معرفتی
واسطه سیله مروان جعدی یه خلیفه اولمازدن مقدم انتساب وسائرندن
منقطع ومروانه منحصر و ندیم ومصاحب اولوب مروانه خلافت
توجه ایلدکده مروان واتباعی سجدهٔ شکر ایلیوب عبدالحمید سجده
ایلمدکده مروان سببنده سؤال عبدالحمید دخی نیجه سجده ایده یمکه
بروقتده سنکله هم صحبت اولوب ملا طفه او لنور دی شمـــدی
سن اوج اعـــلایه پرواز ومرتبهٔ رفیعه ایله سرافراز اولدك بن ایسه
کالاول پس پایه ودون رتبــه قالدم دیدکده مروان یا عبـــدالحمید
سندخی بنمـــله پرواز ودرجهٔ علیـــایه واصل اولورسن دیدی عبدالحمید
دخی اویله ایسه سجدهٔ شکر لازم اولدی دیوب سجـــده ایلدی مومی
الیه مروانه مروان جعدی دیدکارینــه سبب بودرکـــه جعد بن
درهم مومی الیهك معلم واستادی اولوب هر امرده جعده اتبـــاع
ایلدیکندن مروان جعدی تسمیه اولنمشدر ومزبوره مروان حمـــار
دخی دیرلر زیرا محاربه ده ثبات ومتانتی وار ایدی ومومی الیه آخر خلفاء
بنی امیه در ومروان مدت خلافتنده عبدالحمیدی خدمت کتابتده
استخـــدام واکرام تام ایلدی وابتـــداء مکاتیبه دیبـــاجه وتحمیـــدی
عبدالحمید اختراع ایلیوب اقتضای حال اوزره مکاتبی کاه ایجاز وکاه
اطنـــاب مفرط ایله اطناب وتطویل ایدردی ایجاز ایلدیکی ازجمله
عمالدن بری مروانه برعبـــد زنکی اهدا ومروان استقلال واستحقـــار
وعبدالحمیده مفید وموجز برمکتوب تحریرینه امر ایلدکده عبدالحمید
لسان مرواندن زنکی طرفنه واصل اولدی اکر سیاهدن شر ومکروه
براونه وواحددن اقل برعدده ظفریاب اولمق ممکن اولیـــدی انی اهدا
ایدردك دیمك مضموننده تحریر ایلدی وابومسلم خراسانی ظهور وخلق

بیعت

بیعت بنی عبـــاسه دعوت وعباسیه یه امـــداد و امیه یی افنـــا ایلمك
قصدیله اوزرلرینه هجوم ایلدکده عبد الحمیـــد یامروان ابو مسلمه
طرفکدن برمفصل نامه تحریر ایده یمکه اکر قرأت ایدرسه طرفداریمز
اولوب عباسیه دن رجوع ایدر واشکری میاننه اختلاف واقع وتدبیری
باطل اولوب دولتك پایدار اولمسنه تکفل ایدرم والعیاذ بالله التفـــات
وقرأت ایلمزسه بزم ایچون موت وهلاکدن غیری یه احتمـــال یوقـــدر
زیرا ابومسلم صاحب خروجدر هرنه طرفه توجه ایدرسه نصرت قرین
اولور دیوب طویل الذیل برمکتوب تحریر ایلدیکه کبر حجمندن
برشتره تحمیل وارسال اولندی وقتاکه نامه ابومسلمه واصل اولدی قطعا
التفـــات ونظر ایتمیوب اتش امادهٔ واحراق ایتدیروب متکبرانه وغالبانه
معامله ایله بو بیتی تحریر وارسال ایلدی * محی السیف اسطار البلاغة
وانتحی * علیـــك لیوث الغاب من کل جانب * یعنی سیـــف بلاغت
سطرلرینی محو وافنا ایلیوب هرطرفدن سنك اوزریکـــه مبشه وغاب
شیرلری میل وهجوم ایلدی دیمـــك اولور فی الحقیقه ابومسلم عباسیه
ایله مروان اوزرینـــه هجوم ودفعـــات ایله مروان منـــهزم
اولوب کمـــال اضطرابنـــدن یا عبد الحمیـــد سنك ادب
ومعرفتك سببیله خلق سکا محتاجدر بناء علیه نافذ الکلم سن ومعرفتك
خلق اعجـــاب ایتمکله سکا حسن ظن واعتمـــاد ایتمشلردر ایمدی دشمندك
امانخواه اولوب عذروظلمی بکا اسناد و بندن شکایت ایلیوب ابومسلمی
مصالحه یه ارضا ایلمکه سـعی ایله مأمولدر که حیاتمده بکا نافـــع
ووفاتمدنصکره اولاد وعیالمه مفید اوله دیدکده عبد الحمیـــد بو بیتی
انشاد ایلدی * اسر وفاء ثم اظهر بغدده * فمن لی بعذر یوسع الناس ظاهره
مآلی فرض ایده یمکه سکا صداقت ووفامی کتم واخفـــا وغدری اظهار
ایتمشم بنم چون خلقه کیم اشاعت عذر ایدرکه خلق ظـــاهرینه فریفته
اولوب اعتماد ایلیه یاامیر المؤمنین بکا امر ایلدیکك خصوص ظهور
ایده جك ایکی امرك سکا خیرلوسی و بکا اقبحیدر همان چاره سی
باری تعـــالی دشمنمزی اوزریمزدن دفع ایدنجه صبر ایدرز یاخود سنك

يولكه جان باش فدا ايدوب معا هـلاك اولنجه دشمنله مقاتله ايدەرز
ديوب مقاتله يه اغاز وعاقبت ابو مسلم مروانى قتل ودولتى ضبط
ايليوب عبدالحميد يار قديمى ومحب صادقى اولان ابن المقفعك جزيرەده
خانەسنه فرار واختفا ايليوب بعض غمزخبردار وغمز وابو مسلم طرفندن
آدملر تعيين وعلى الغفله خانهٔ ابن مقفعه هجوم وايكيسنى معا اخذ
وعبد الحميد قنغيكز در ديو سؤال ايلدكلرنده ابن المقفع عبدالحميدى
تخليص ايچون نفسنى فدا ايدوب عبدالحميد بنم ديدى عبدالحميد دخى
ابن المقفع بنم خلاصم ايچون نفسنى فدا ايلدى عبدالحميد بنم ديدكده
عسكر بحروايكيسنى دخى احضار عبدالحميدى بيلور آدملر ارائت ايدوب
عبدالحميد متعين اولدقده ابن المقفعى آزاد وعبد الحميدى ابو مسلمك
عباسيەدن نصيـكردەسى اولان سفاح حضورينه احضار اولدخى
عسسانه تسليم وقتل ايله ديوار ايلدكده سرينه قزمش طاسلر وضع ايدەرك
قتل ايلديلر وتاريخ وفاتى يوز اوتوز ايكى سنه سيدر ومى اليه ابو مسلمك اسمى
عبدالرحمن يا خود ابراهيم اولوب على روايهٔ بزرجمهر نسلندن وعلى روايهٔ
اسفنديار نسلندن برنوجوان در كه * ان الله تعالى يبعث لهذه الامة
على رأس كل مأية من يجدد لها دينها) حديث شريفنه مظهر اولوب
هجرتك يوزنجى سنەسى اصفهان ناحيه سنده بر قريه ده تولد بعده
بصرەده نشوونمـا واون طقوز ياشـنده ايكن برخصوص ايچون اخذ
وكوفه زندانته حبس ويكرمى ياشنده اطـلاق اولنوب ابراهيم عباسى
مجلسنه داخل وآخركار خلقى بيعت عباسيانه دعوت ايتمشـدر
ومزبور ابن المقفعـك اسمى عبد الله وكنيەسى ابو محمد وفصيح وبليغ
وكاتب مشهور ورسائل بديعه صاحبى اولوب اهل فارسدن ومجوسى
بعده شرف اسـلام ايله مشرف اولوب مصنفـات كثيره وتأليفات
وفيره صاحبى در از جمله درة اليتيمه وكليله ودمنه مومى اليهك مؤلفاتندن
اولوب رويت اخراده كليله ودمنه يى زبان فارسـيدن لسان عربى يه
نقل ايلمشدر ويوزقرق ايكى سنه سى بصره والبسى سفيان قتل ايلمشدر
وسبب قتلى بركون سـفيان يا بن المقفع قطعـا سكوتمه نام داولمدم

ديدكده ابن المقفع تعبيره موفق اولميوب سكوت سنى خطايه واقع اولمدن
حفظ وحراست ايدر وسكا حسن ايراث ايدر نيجه نادم اولور سـك
ديدى مرادى * المكثـار كحاطب الليل * مكثير البته خطا ايدر ديمك
ايدى لكن سـفيان حمق وجهلنه تعريض فهم ايدوب قتل ايلدى
روايت اخراده سـبب قتلى برمكتوب تحرير يدز وسفـا حك برادرى
ابو منصور مروانيا نك بزره غلبه وتفوقى اوج كيسه ايله در كه برى كاتبى
عبد الحميد وبرى حجـاج بن يوسف وبرى مؤذن بعـلبكى در ديردى
وبركون عبد الحميده سنك بلاغت وفصاحتده كمالكه باعث نه اولدى
ديو سؤال اولندقده اصلعك يعنى على كرم الله وجهه حضرتلرينك
كـلام بلاغت اشتمالرينه توغل وحفظ ايلديكمدر ديو جوابداده
اولدى وعبدالحمـيده برادريكه مى زياده محبت ايدرسك صديقكمى
ديديلر عبدالحميد دخى صديق ودوست اولورسه برادريمه محبت ايدەرم
ديدى عبدالحميد خلقه نصيح اثناسنده اى قوم كتابه احـترام ايدك زيرا
بارى تعالى رزقكزى ايدئ كتابده اجرا ايلمشدر وقلم برشجرەدر كه الفاظ
ثمره وباريدر ديردى وابراهيم جبلەنك خطى ردى وكريه اولوب عبدالحميد
باابراهيم قلمكى در ازوائلى تراش وجانب يمينى زياده اولور وجهله محرف
قطع ايله ديو تعليم وفى الحقيقه ابراهيمـك خطى حسن ومقبول اولدى
وفقرهٔ مقدمه ده ابن زيدونك * وعبدالحميد بارى اقلامك * ايله بوقصه يه
اشـارت ايدرو بروقتده هشـامك سراياسندن مقوله برجاريەسى وفات
ايدوب عبد الحمـيد مروان لسانندن برتعزيه نامه تحرير ايلمشـدر كه
مفهومى بارى تعالى امير المؤمنينى برقرينه وانيسەنك اجل مسماسى
اولان مدت تمامنه دك وصلتيله متمتع وذوقياب ايلمشدى چونكه من طرف الله
اول انيسهٔ موهوبه عاريتك مدتى تمـام اولدى مقتضاى عاريت اوزره
استرداد وقبض اولنوب مقابله سنده بارى تعـالى امير المؤمنينه مواصلتى
شكرنى اتيان ومفـارقتنده صبر ايلمكز سببيله قريبا اندن انفس واعلاسنى
احسان وشكر وصبر ايله اجر جزيل اعطـا ايدر والحمد لله رب العالمين
انا لله وانا اليه راجعون * ديوب ختم ايلدى واحباسندن برينه موصل

مكتوبى توصيه ايدوب موصل مكتوبك مرامنه مساعده بزم اوزريمزه
نه رتبه لازم ايسه سزه دخى لازمليدر بزاسعاف مرامنه مراعات
ايلدك كه بزدن مراجعتى جنابكزه ايصال ايلديكى مكتوب ايديكه
سزدن رجايه بزى اهل اعتقاديله طلب ايلمشدر ايمدى سز دخى
اعتقادنى تصديق ومرامى حصول پذير اولمسنه همت بيور يلورسه
كرم ايتمش اولورسز ديو تحرير ايلدى واسوده ارسال ايلديكى
مكتوبده بنوعباسك ظهور وهجوملرندن كنايه ايدوب يااسود برمقدار
صبر ايله حتى سيل زمينه ملاصق ومضمحل اولوب علامت ظلمتى
بارى تعالى محو وافنا ايليه ديو تحرير ايلدى وعباسيان ايله مروان
محاربه ده عاجز ومنهزم اولدقده عمدا لحميد اهل وعيالنه برمكتوب
ارسال ايلديكه ما كى بودر بعد اداء الحمد معلوممكز اولسونكه بارى تعالى
دنيايى غم وشاديى مشتمل خلق ايدوب هر كيمسه كه آسوده وامين
اوله دنيادن شاكر اولوب ستايش ايدر وشول كيمسه يه كه غم والم مستولى
اوله دنيايى مذمت واحوالندن شكايت بلكه كمال غضبندن
كندويه مضرايكن نظام عالمك پريشان اولمسنى تمنى ايدر مقدما دنيا بزه
برمقدار توجه واقبال ايدوب لذائذيله متلذذ ونفايسندن ذو قياب ايلمشدى
لكن شمدى اسب سركش وجموح كبى اوركوب لجام زمامى الدن
كيدوب ديلديكى طرفه شتاب وبزى زمينه انداخته ايدوب عذب وشيرينى
ملح وتلخه وملايم واطيفى خشين وسرده متبدل ومنقلب اولوب بزى
دار وديار دن دور واقربا واصدقادن مهجور ايدوب خانه لريمز صاحبلرندن
خالى ودر ونلرى وحوش وطيور ايله مالى اولوب بو فرقتنامه يى تحرير
ايدرم حال بو كه فلك بزى سزدن يته بعاد وجدا ايتمكده ترقى اوزره
ايدى اكر بو بليه ومصيبت متمادى اولور ايسه سزك وبزم آخر وقتمز
اولوب مواصلت روزرستا خيزه قالور واكر من طرف الله وسعيمزدن
خارج ظفر ايله مظفر اولورسق اسر وفقر ذلى ايله ذليل وحقير اولديغمز
حالده وطنمزه رجعت وسزلره مواصلت ميسر اولور ومراد ايلديكى
ذليلى عزيز وعزيزى ذليل ايدن بارى تعالى دن رجامز اولدر كه سزلره

بزى بنه دارامنده عرض ودين وبدنلر بمز سالم اولديغى حالده جمع
ايدوب كالاول الفت وصحبت ايده يوز وماذلك على الله بعزيز فانه
رب العالمين وارحم الراحمين * ديوب اتمام ايلدى وخلفاء عباسيه
هجرتدن يوزيكرمى طقوز سنه سنده ظهور والتيوز قرق سنه سنده هلاكو
ظهوريله منقرض اولوب مدت خلافتلرى بشيوز اون اوج سنه در
وسبب ظهورلرى ابومسلم خراسانى اولوب هنوز مروانيان منقرض
اولمزدن مقدم محمد بن على بن عبد الله بن عباس خليفه وبعد
وفاته اوغلى ابراهيم خليفه اولوب مروان حمار ابراهيمى حبس
ايلدكده ابراهيم كندويه تابع اولان قومه برادرى سفاحدن بيعت
واتباعلرينه وصيت وكندى خراسانده وفات ايلدكده خلق عبد الله بن
محمد ابو العباس سفاحه اتباع ايدوب سفاح برادرى منصور ايله
ابومسلم اعانتيله مروانيانى مضمحل وخلافتده مستقل اولوب ابتدا
دولت عباسيه سفاحدن معدود وعدد خلفا اوتوز يدى اولوب سفاح
قتل مروانددنصكره يوز اوتوز ايكى سنه سى ربيع الاولنك اون دردنجى
كونى خليفه اولوب درت سنه سكز اى خلافتدنصكره يوز اوتوز التى
سنه سى محرمنده وفات ايلدى بعده برادرى جعفر منصور دن سفاحك
وفاتى كونى بيعت اولنوب يكرمى ايكى سنه خلافتدنصكره التمش
اوج ياشنده يوز اللى سكز سنه سى ذى الحجه سنده مكهٔ مكرمه يه قريب
برمحلده محرما وفات ايلدى ومومى اليه بانئ بغداد اولوب ارض بلقاده
حميمه نام موضعده طقسان بش سنه سى تولد ايلمشدر بعده محمد مهدى
ابن منصوردن بيعت اولنوب اون سنه بر آى وبر كون خلافتدنصكره
يوز التمش طقوز محرمنده قرق ايكى بچق ياشنده وفات ايلدى بعده
موسى الهادى بن مهدى برسنه بربچق آى خليفه اولوب يكرمى
درت ياشنده يوز يتمش سنه سى ربيع الاولنده وفات ايدوب يرينه برادرى
هرون الرشيد يكرمى اوج سنه اون طقوز كون خليفه
اولوب قرق بش ياشنده يوز طقسان اوج سنه سى جمادى الاخره سنده
وفات ايلدى ومومى اليه بلدهٔ ريده تولد ايلمشدر بعده محمد امين بن

هارون الرشيد درت سنه يدی ای خليفه اولوب خلع بعده يوز طقسان
سكز سنه سی محرمنده يكرمی طقوز ياشنده قتل اولندی وتوالدی رصافهٔ
بغداد ده در بعده برادری عبدالله مأمون امين قتل اولنديغی كون
خليفه اولوب يكرمی سنه بش ای خلافتدنصكره قرق سكز ياشنده
ايكی يوز اون سكز رجبنده ارض رومده وفات ايلدی بعده برادری معتصم
محمد سكز سنه سكز آی خليفه اولوب قرق سكز ياشنده ايكيوز يكرمی
يدی سنه سی ربيع الاولنده وفات ايلدی بعده واثق بن معتصم
بش سنه طقوز آی خليفه اولوب اوتوز التی ياشنده ايكيوز اوتوز ايكی
سنه سی ذی الحجه سنده وفات ايليوب جعفر متوكل بن معتصم اون
درت سنه طقوز آی خليفه اولوب فرزندی منتصر ايكی يوز قرق
يدی سنه سی شوالنده قرق برياشنده ايكن قتل ايلدی بعده مومی اليه
محمد منتصر پدرنی قتل ايلديكی كوندن التی آی تمامنه دك خليفه اولوب
ايكيوز قرق سكز سنه سی ربيع الاخرنده يكرمی درت ياشنده وفات
ايلدی بعده مستعين احمد بن محمد معتصم اوچ سنه طقوز آی
خلافتدنصكره ايكيوز اللی سنه سی محرمنده كندی خلافتنی ترك
ايدوب ينه اول سنه ده اوتوز برياشنده قتل اولندی بعده محمد معتز
بن متوكل مستعينك خلعی كونی خليفه اولوب اوچ سنه يدی آی
حلولنده ايكی يوز اللی بش شعبانده نفسنی خلع واول سنه ده يكرمی
اوچ ياشنده وفات ايلدی بعده محمد مهتدی بن واثق اون برآی خليفه
اولوب ايكيوز اللی التی سنه سی رجبنك اون دردنجی ثلثاكونی قتل
اولندی وسنی اوتوز طقوز سنه اولوب عادل ودادكر ايدی بعده
معتمد علی الله احمد بن متوكل عم زاده سی مهتدی وفات ايلديكی كون
خليفه اولوب يكرمی اوچ سنه خلافتدنصكره اللی ياشنده ايكيوز
يتمش سنه سی وفات ايلدی ومومی اليه تصرفاتدن حجر ومنع اولنان
خلفانك ابتداسيدر بعده احمد المعتضد بن الموفق عمی معتمد وفات
ايلديكی كون خليفه اولوب طقوز سنه طقوز آی خلافتدنصكره
ايكی يوز سكسان طقوز جمادی الاخره سنده قرق التی ياشنده وفات

ايلدی

ايلدی وخلفاء عباسيه مياننده متقی ومستقيم ايدی بعده علی مكتفی
بن معتضد پدری وفات ايلديكی كون خليفه اولوب ايكی سنه التی آی
خلافتدنصكره ايكيوز طقسان سنه سی ذی القعده سنده اوتوز
برياشنده وفات ايلدی بعده مقتدر جعفر بن معتضد برادرينك وفاتی
كونی خليفه اولوب يكرمی درت سنه اون بربچق آی خلافتدنصكره
اوچيوز يكرمی سنه سی شوالنده اوتوز سكز ياشنده قتل اولندی ومومی اليه
خلفادن بيعت اولنان صبيانك ابتداسيدر بعده قاهر محمد بن
معتضد برادری قتل اولنديغی كون خليفه اولوب برسنه التی آی
خلافتدنصكره اوچيوز يكرمی ايكی سنه سی جمادی الاولسنده خلع
وچشمانی ميل ايله نابينا اولنوب اوچيوز اوتوز طقوز سنه سی اللی
ايكی ياشنده وفات ايلدی بعده راضی محمد بن مقتدر دن عمی قاهر
خلع اولنديغی كون بيعت اولنوب التی سنه اون ای خلافتدن صكره
اوچيوز يكرمی طقوز سنه سی ربيع الاولنده اوتوز ايكی ياشنده وفات
ايلدی بعده متقی ابراهيم بن مقتدر دن عمی راضی وفات ايلديكی كون
بيعت اولنوب اوچ سنه اون آی خلافتدن صكره اوچيوز اوتوز اوچ
سنه سی صفرنده خلع وچشمانی اعدام واوچيوز اللی يدی سنه سنده
التمش ياشنده وفات ايلدی بعده مستكفی عبدالله بن مكتفی دن متقی
خلع اولنديغی كون بيعت اولنوب برسنه درت آی خلافتدن صكره
اوچيوز اوتوز درت جمادی الاخره سنده خلع اولنوب اوچ يوز سكز
سنه سی قرق التی ياشنده وفات ايلدی بعده فضل مطيع بن مقتدر
مستكفينك خلعی كونی خليفه اولوب يكرمی طقوز سنه درت آی
خلافتدن صكره اوچيوز التمش اوچ سنه سی ذی القعده سنده التمش
بش ياشنده وفات ايلدی بعده عبدالكريم طايع بن مطيع پدرينك
خلعی كونی خليفه اولوب اون يدی سنه طقوز آی خلافتدنصكره
اوچيوز سكسان برسنه سی نفسنی خلع اوچيوز طقسان اوچ سنه سنده
وفات ايلدی بعده قادر بالله احمد بن امير اسحق بن مقتدر دن اوچ
يوز سكسان برسنه سی رمضاننده بيعت اولنوب قرق برسنه اوچ

آی خلافتدنصکره دورتیوز یکرمی ایکی سنه سی ذی الحجه سنده
سکسان التی یاشنده وفات ایلدی بعـده قائم بامر الله عبدالله بن قادر
بالله دن بیعت اولنوب قرق درت سـنه سکز آی خلافتدن صـکره
درتیوز التمش یدی شعبانده یتمش التی یاشنده وفات ایلدی بعده
مقتدی بالله عبدالله بن محمد بن قائم جدی وفات ایلدیکی کون خلیفه
اولوب اون طقوز سنه بش آی خلافتـدن صکره درتیوز سکسان
یدی محرمنده سکسان اوج یاشنده وفات ایلدی بعـده مستظهر
بالله احمد بن مقتدی پدری وفاتی کونی خلیفـه اولوب یکرمی التی
سنه خلافتدنصکره بشیوز اون برسـنه سی قرق درت یاشنده وفات
ایلدی بعده مسترشد فضل بن مستظهردن بیعت اولنوب اون یدی
سنه خلافتدن صکره بشیوز یکرمی طقوز سنه سی قرق اوج یاشنده
قتل اولندی بعده راشد بالله منصور بن مسترشد پدری قتل اولندیغی
کون خلیفه اولوب برسنه خلافتدنصکره خلع اولنوب بشیوز
اوتوز ایکی سـنه سنده وفات ایلدی بعـده مقتفی لامر الله محمد بن
مستظهر دن برادرزاده سی خلع اولندیغی کون بیعت اولنوب یکرمی
بش سنه خلافت ایدوب بشیوز اللی بش سنه سی التمش التی یاشنده
وفات ایلدی بعده مستنجد بالله یوسف بن مقتفی پدری وفات ایلدیکی
کون خلیفه اولوب اون برسنه خلافتدنصـکره بشیوز التمش التی
سـنه سی قرق سکز یاشنده وفات ایلدی بعده مستضی بنور الله بن
مستنجد پدری وفات ایلدیکی کون خلیفه اولوب طقوز سنه خلافتدن
صکره بشیوز یتمش بش سنه سی قرق ایکی یاشنده وفات ایلـدی
وموما الیه طرفندن صلاح الدین بن ایوب مصری وحجازی شامی
ضبط ایدوب موما الیه اسمنه خطبه قرأت ایتدرمشدر بعده ناصر
احمد بن مستضی پدرینک وفاتی کونی خلیفه اولوب قرق یدی سنه
خلافتدن صکره التیوز یکرمی ایکی سـنه سی التمش طقوز یاشنده
وفات ایلـدی بعده ظاهر بن ناصر خلیفه اولوب اون یدی شـنه
خلافتدنصکره التیوز قرق ایکی سنه سی وفات ایلدی بعده مستنصر

ابن

ابن ظاهر اون التی سنه بر آی خلیفه اولدقدنصکره مستعصم بن مستنصر
خلیفه اولوب یدی سنه خلافتدن صکره التیوز اللی التی سـنه سی
هلاکو ظهور ومستعصمی قتل ایدوب دولت عباسیه منقرض اولمشدر
وهلاکونک ظهور وخروجنه سبب بودر که مستعصم بالله خلافتنده
خواجه نصیر طوسی علم هیئتده بر کتاب جلیل القدر تألیف ومستعصمک
استادی اولان ابن حاجبه عرض وابن حاجب جواهر کلماتی
رشتۀ نظره کشیده ایدوب بر تألیف کامیاب اولدیغنـه مطلع اولدقده
اگر بو کتاب شهرتیات اولورسـه بزلر درجۀ اعتباردن ساقط اولورز
دیو خوف وحسد اتمکله کتابی دجلۀ بغداده رمی والقا ایدوب اعجبنی
طرنبه دیدی وبو کتاب غیر مفید اولوب انجق طرنبیله ذوقیاب اولورز
دیمک مراد ایلدی ونصیره بلده سنی سؤال نصیر دخی طوسی اولدیغن
اعلام ایلدکده قنی بوینوزک دیو تکدیر ایلدی زیرا طوسیلر مجلسنده
کاومذکور اولسه منفعل اولورلر بعده نصیر بوینوزم شهرده قالدی
واروب احضـار ایده یم دیوب انفعـال تام ایله رجعت واسطرلابه
مراجعت ایدوب طوالع ملوکی تفقد وما وراء النهرده جنکیز خان
نسلندن هلاکو نام بر پادشاهک طالعنی سعید وقوی استخراج اکا انتساب
وهلاکویی تحریک وبغداده هجوم ایتدیروب بعد الظفر ابن حاجبی دست
کردن بسته احضار ایلدکلرنده نصیر ابن حاجبه سلام خوان اولوب
معذور اوله بوینوزی هنوز کتوره بلدم دیوب ابن حاجبی قتل ایتدیروب
کتابی انداخته ایلدیکی محله ابن حاجبک سرنی رمی ایدوب اعجبنی
طرنبه دیدی * وسهل بن هارون مدون کلامک * وسهل بن هارونک
بلاغت وفصاحتی مشتمل اولان کلامکی جمع وتألیف ایلدی ظن ایلدم
موما الیه سهل بن هارون بن ابی عمرو راهبون اهل نیسابوردن اولوب نشو
ونماسی بصره ده اولمغله بصری اولمق اوزره شهرتشعاردر ومذهب
شعوبیه دن اولوب شعوبیه بر فرقه در که عربه بغض وعداوت وتعصب
اوزره وفرسه طرفدار اولوب عربی فرسه ترجیح وتقدیم ایلمزلر وموما
الیه بلاغت وفصاحت وحکمتده زماننک فریدی وعصرینک یکانه

مثن

وحیدی اولوب کتب متقدمینه معارض نیجه کتب نفیسه تألیف
وتدوین ایلیوب کمال فضلنه بناء اهل اسلامك بزرجمهری تسمیه
اولنمشدی و بزرجمهری باوزانك ضمیله بزرج ومهردن مرکب
اولوب بزرج بزرکك معربی اولومعناسنه ومهر محبت معناسنه
اولوب اصلنده بزرجمهر وصف ترکیبی اولمغله اولومحبتلی معناسنه‌در
بعده نوشیروان وزراسندن برینه علم خاص اولدیکه مزبور
وزیر بختکان نامنده بردیك فروشك فرزندی اولوب حکمت وزکاسنه
بناء پانزده ساله ایکن نوشیروان استوزار ایلمشدی ومزبورك کلمات
حکمت آمیزی بسیار ومشهور اولوب ازجمله ثمرة القناعة الراحة التواضع
المحبة مومی الیهك کلامندندر ومدت وزارتی پرویزك زمانده دك
متمادی اولوب پرویز تخت نشین اولدقده مجوسیتی ترك وتنصر ایتدیکی
ایچون پرویز قتل ایلدی وموی الیه سهلك مصنفاتندن بری کتاب
کلیله ودمنه نظیره ثعله وعفره نامنده بر تألیف جلیلدرکه حیرت ده
فضلا والان متداول ایدی علمادر حتی قاضیٔ فاضل کتاب مزبور
مدحنده بر رساله تألیف واثنای وصفنده هرکیمسه که سهل بن
هارونك رتبهٔ فضلنی بلمك مراد ایده بوکتابی مطالعه ایلسونکه سحرا
فریبدر دیو ثنا ایلمشدر وموی الیه سهل نظم ونثرده ممتاز ومسلم
اولوب مقدما فضل بن سهله منتسب و منتمی ومتخصص ایدی بعده
مأمون خلیفه مجلسنه داخل ومأمون فضیلت باهره‌سنه مطلع و بلاغت
وعقل وفهمی مأمونی اعجاب ایتمکله حکمته یعنی فلسفه کتابخانه سنه
کتاب تعیین ایلدی ومأمونك کتب مزبوره‌یه مالك اولمسنه سبب
جزیرهٔ صقلیه یاخود قبرس کفره سی ایله محاربه‌یی متارکه‌یه تبدیل
ومیانلرنده صلح منعقد اولدقده مأمون مالك اولدیغی بکر کتب فلسفه‌یی
طرفمزه ارسال ایدك دیو تکلیف وکفرهٔ صقلیه کتابی اولمغله قطعا
کتب فلسفه‌یه التفات ایتمیوب مأمون کتب مزبوره‌یی طلب ایلدکده
ملك نصاری بطانهٔ دولت وصاحب رأی اولان کفره‌یی جمع واستشاره
ایلدکده جمله سی یك رأی ویك زبان اولوب ارسالی مناسب دکلدرکه

ربع مسکونده نظیری نایاب اولان نسخه‌لری مالك اولمش ایکن
اضاعت ایتمش اولورسن دیدیلر فقط میان کفره‌دن مطران جمله‌یه
مخالفت وارسالنده استعجال و مسارعتی استحسان ایلیوب علوم
عقلیه بر دولت صاحب شریعته داخل اولدی الاشر یعنیلرینی
افساد وعلماسی میاننه اختلاف وخصومت القا ایدوب تفرقه
وعداوتلرینه باعث اولمشدر دیدکده ملك جزیره‌یه مطرانك رأیی
خوش کلوب مجموعنی ارسال ومأمون بر اقلیمه مالك اولمش قدر مسرور
ومحظوظ اولمشدی چونکه مأمون اول خزینهٔ کتبی سهله تسلیم ایلدی
سهل مطالعه‌لرینه نیجه زمان توغل وکتب نفیسه تألیف ایلیوب
فضل وکمالنك مزداد اولمسند واشتهارینه باعث اولدی وسهل افراط
ایله بخیل اولمغله بخلی مدح جود وسخابی ذمی مشتمل بر کتاب تألیف
وحسن بن سهله عطیه اومیدیله اهدا ایلیوب حسن بعد المطالعه
یاسهل باری تعالینك مذمت ایلدیکنی مدحت وتقبیح ایلدیکنی تحسین
ایلمش سن والفاظنك فصاحت وصلاحی معنانك قباحت وفسادنی
دفع وازاله ایلمز و بزدن عطیه اومیدنده اولورسن سکا عطیه‌مز
ارسال ایلدیککك کتاب ایله عامل اولوب بخل ایلمه‌مز اولسون دیو مکتوب
تحریر ایلدی وموی الیه سهل ابخل ناس اولمغله بخله دائر حکایات
عجیبه سی اولوب ازجمله جاحظ نقل ایدرکه برکون برفقیر سهله کلوب
سندن بر نیازم واردرکه عندکده قطعا وقع واعتباری اولمیوب براصر
خسیسدر مساعده‌کز رجا ایدرم دیدی بعده سهل فقیری استنطاق
فقیر دخی بر درهم احسان بیورك دیو عرض مرام ایلدکده سهل
ای شخص قباحت نافهم بر درهمی تحقیر ایدرسن مع هذا درهمك
باری تعالی‌یه عصیانی اولمیوب دائما ارض الله‌ده اطاعت اوزره
حرکت ایدر و بر درهم اون درهمك عشریدر واون درهم یوز درهمك
ویوز درهم بیك درهمك وبیك درهم بر مسلمك دیتی عشریدر معلومك
اولدیمی که تحقیر ایلدیککك بر درهم نه منتهی ومجموع خزاین بر درهم
بردرهمه ضم اولنمغله مجتمع اولور دیدکده فقیر مأیوسا چیقوب کیتدی

واكر برمقدار دخی توقف ایدسه ایدی درهمك نیجه اوصاف جلیله سنی
تعداد ایتمكه تشمیر ساق ایلمشدی و دعبل الخزاعی نقل ایدر كه
بركون سهل ایله همصحبت اولوب میانمزده معارف و علومه متعلق
ابحاث طول و دراز وسهله كرسنكی عارض اولوب یاغلام هات الطعام
دیوب غلام بر كاسه شوربه احضار ایلدیكه ایچنده هرم كلمش برخروس
وار ایدی بعده سهل ملعقه یی دردست و خروسك اعضاسنی
تجسس ایدوب سرندن ماعدا اعضاسنی بولوب خروسك سری نیجه
اولدی دیو سؤال غلام دخی رمی ایلدم دیدی نیچون رمی ایلدك دیدی
غلام دخی تناول ایلمزسن ظن ایلدم دیدكده سهل غضب ایله نیچون
تناول ایلمز ظن ایدرسن كه والله بن خروسك پالرینی دخی رمی ایدەنه
عداوت ایدرم قنده قالدی كه رأسی رمی اولنه زیرا
رأس اعضاء رئیسه دندر و رأس ایله تفاؤل اولنور و حواس
خمسهٔ ظاهره رأسده در و خروس رأسیله اوازه ایدر و سرنده تاج لعلین
لابس اولور كه اول تاج ایله تبرك اولنور حتی شاعر * خروس وار سحر
خیز باش تاسروتن * بتاج لعل و قبای چكین بیالایی * دیمشدر و صفوت
چشمانیله * اصفی من عین الدیك * دیو ضرب مثل ایدرلر و دماغی
وجع كلایه نافعدر و رأسك استخوانی سائر اعضاسنده اولان استخواندن
نرم و لطیفدر و اكر سن تعظم و تكبر ایدوب اكل ایلمزسك بونده
اكل ایدر بولنوردی دیو تعریض ایلدی و یاغلام رأس خروس
نوك پرندن و ساقلرندن اعلا و خیرلو اولدیغی معلومك دكلمیدر البته
عرنه طرفه القا ایلدكسه پیدا و تحصیل ایله دیدكده غلام رمی ایلدیكیم
محل معلومم دكلدر دینجه سهل یاغلام بنم معلومدر كه سن خروسك سرینی
شكمكه رمی ایلدك دیدی جاحظدن مرویدر كه بروقتده سهلدن معتزلهٔ
بصره نك شیخی اولان ابوهذیل احمد علاف فقر و فاقه یه ابتلا كماله
رسیده اولدی كرم بیوروب حسن بن سهله برشفاعت نامه احسان
ایله كه بو مضایقه دن خلاصمه اعانت ایده دیو نیاز سهل دخی برمكتوب
تحریر و ختم ایدوب ابوهذیله ویردی اول دخی حسن بن سهله ایصال

وحسن مهرنی فك و قرأت و در عقب خنده ایلیوب ابوهذیل سبب
خنده دن سؤال حسن دخی مكتوبی ارائت ایلدیكه مكتوب بو ابیاتدر
* ان الضمیر اذا سألتك حاجة * لابی الهذیل خلاف ما ابدی *
فامنعه روح الیاس ثم امدد له * حبل الرجا بمخلف الوعد * حتی اذا طالت
شقاوة جده * و عناؤه نا جبه بالرد * و ان استطعت له المضرة
فاجتهد * فیما یضر بابلغ الجهد * مآل معنای ابیات معلومك اولسونكه
ابوهذیل حقنده ظاهرا سندن رجاده اولدیغم خصوصده درونم
خلافنده در ایمدی یأس راحتله مزبوری منع و خلاف وعد ایله نیاز
ریسماننی اطاله ایله و اكر بوندنصكره ینه ابرام و الحاح شقاوتی زحمتی
طول و دراز اولورسه قطعی رد ایله جواب ویر و اكر ابوهذیله ضرره
قادر اولورسك اجرا ایتمده سعی و جهد ایله كه طرفكدن متضرر اوله
دیمك اولوب ابوهذیل مكتوبه واقف و حیران و نالان اولدقده
حسن بن سهل یا اباهذیل غمناك اولمه كه سهل مقتضای طبعی اولان
خباثتی اجرا ایلمش بنم مقتضای سیرتم سكا كرم ایتمكدر دیوب احسان
فراوان ایلدی بعده ابوهذیل سهل بن هرونی مؤاخذه و عتاب
ایلدكده سهل خنده كنان یا اباهذیل قتی سنك فهم و دانشك
كوردكی كه مكتوبمده درونم اظهار ایلدیكمك خلافیدر دیو تحریر
ایلدم اكر درونم سكا خیر اولمسه ان الضمیر خلاف ما ابدی بیتنی تحریر
ایلمزدم دیو مغالطه ایلدیكه سهلك بلاغتندن معدود در وسهلك
تعریضات لطیفه یه متعلقه بعض حكایاتی اولوب ازجمله بركون امرادن
بریله مكالمه اثناسنده اول امیر سهله كذب ایدرسك دیدكده سهل یا امیر
رویكه ذاب سكا مقابل اولمز دیوب كذاب سن سك دیمكی تعریض
ایلدی زیرا انسانك وجهی كندویه مقابل دكلدر مرویدر كه بروقتده
سهلدن روكردان و معرض اولوب آخر كاتبه توجه و سهلك مقامنه
اقامت ایتدیروب برمقدار زمان مرورنده سهل مجلس مأمونه دخوله
فرجه بولوب یا امیر المؤمنین سن هم بكا و هم اول كاتبه غدر و ظلم ایلدك
دیدی مأمون وجهی ندر دیدكده سهل دخی زیرا اول كاتبك استحقاق

واستعدادندن زیاده رتبه سنی ترفیع واعــلا وبنی لایق وسزا اولدیغم
منزلتدن تنزیل وتذلیل ایلدك واول کاتبه اولان ظلمك بكا اولان حیفكدن
اشد وازیددر كه مستحق اولدیغی درجه یه واصل اولمغله مجموع ارکان
دولت اســتکنار ایدوب هزل وسخریه ایدرلر وبنی رتبهٔ دونه تنزیل
ایلدیککه مرحمت ایلدیلرزید کده مأمون خنده کنان قاتلك الله بزی
ضمنا هجو ومذمت ایلدك دیوب بینه مظهر اکرامی ایلدی روایت اخرا ده
مأمونك سهلی عفونه باعث برکون ارکان دولت مجلس مأمونه حاضر
و برخصوصه متعلق مأموندن برکلام مستحسن صادر اولوب ســهل
ایستاده وای قوم امیرالمؤمنینك کلامنی استمــاع وفهم ایدوب تعجب
وتحسین ایلیکز كه والله امیرالمؤمنینك اقصر ایامدن برکونده یشلدیکی
فعله ونفس الامره مطــابق تکلمنه بنو مروان مــدت دولتلرنده
اول مقوله قول وفعله موفق اولمامشلر دردید کده سهلك بو تعبیری مأمونی
اعجــاب ایتمکله جرمنی عفو وكـالاول التفات واستخدام ایلدی
وسهلك کلامندندر كه هنوز حصول پذیر اولمامش نعمته تهنیه ظهور
ایدن مصیبته تعزیه دن اولیدر والعیاذ بالله برکیمسه مصیبت زده اولوب
اقربا وتعلقاتی صبرایله مثاب ومأجور اولمدن اقربا وتعلقات مصیبت
رسیده اولوب اول کیمسه صبرایله مأجور اولمق اولیدر وکشی هر کلامه
تصدی ایتزدن مقدم تحمید ایلمك لایقدر تکیم برنعمته مستحق اولمازدن
مقدم من طرف الله متنعم اولدی زیرا باری تعــالینك قوللرینه کرم
واحسانی مستحق اولدقلرندن زیاده در ایمدی هر شیئه شروعدن
مقدم لایق اولان باری تعالی یه شکر وسپاسدر دیردی و بروقتده سهلك
اصدقاسندن بری برمقدار زمان بیمــار بعده شفایاب اولوب سهل اظهار
سروری متضمن برتذکره تحریر ایلدیکه مآلی انکسار وضعف مزاجکز
و برمرضك ظهوری بعده انکشاف وزوالی رسیدهٔ سامعهٔ مخلصی
اولوب ابتدا اشتدادنده بنی ازعاج واضطرابی زوالیله حاصل اوله جق
سروردن مشغول واول صورتده حیرت والم نهایتنده اوله جق حبور
وشادمانی بی منسی ایتدیره جك مرتبه یه رسیده اولمش ایدی والحمدلله

تعــالی

تعالی ابتداسنده نه رتبه اضطراب وتحیر ایراث ایلدیسه شمدی اول رتبه
نشاط بخش اولمشدر دیوب کلامنی اتمام ایلدی و شدادالحارثی التونی
اوصاف جمیله ایله وصف ایدوب نظــام دخی شیشــه بی ذم
وقدح ایلمشدی سهل ایکیسنه مخالفت وآبکینه یی مدح والتونی
ذم ایدوب زجاج مجــلا ونورانیدر والتون الدن اله انتقال ایدر برمتاع
بی وفادر وشراب بلورده سائرمعــادندن احسن ومفرح مشاهــده
اولنور وشیشه شراب ایله مملو وسرشار ایکن ندیمکی مشاهده ایلمكه
مانع اولمز ودردست اولمه ده ثقیل وسنکین دکلدر وکرانبهــا اولمیوب
تملکی آساندر والتونك عربیده اسمی ذهب اولمغله ذهاب کبی معناسنه
اولوب اسمنده شأمت واردر والتون اکثریا لئیم و خسیس اولنلره کیدوب
اسخیایی ترك ایدر وکندویی حفظ وحراســت ایدنلره مکر وآشوب
پیدا ایتمه دن خالی دکلدر وابلیس علیه اللعنه نك انسانی صید ایلدیکی
داملردن بردامدر ولســان عربده التونك براسمی دخی احمرا ولوب
(اهلك الرجال الاحمران) مثل اولمشــدر کرچه احمراندن مرادلحم
وخمردر لکن لفظ احمر التونه دخی اطلاق اولنور وشیشه خس واوث
قبول ایلمز ورایحهٔ کریهه مستقر اولمزوهرچند که آب صافی ایله شو یبده
اولنه جدید وجید اولور ومعدنیاتده آب صافی یه شیشه دن زیاده مشابه
برشی یوقدرحتی شیشه نك براسمی دخی زبان فارسیده آبخشکدرو بوذکر
اولنان اوصاف عجیبه اولدیغی کبی شیشهٔ یابمق دخی امر عجیبدر
وزبان فارسیده التونه زر دیرلر که لســان عربده زر اترك معناسنه
امردر نتکیم مولانا جامینك بو بیتندن فهم اولنور * زمعنی زرا ترك آمد
مقــبلی کوبرد بو * زامتثال امرزر ودهر ترك بوزرست * یعنی قنی
برمقبل كه دو یه وامتثال امرزر دنیایی ترك ایتمه وقتك ابوزریدرومدت
التونده مولانای مزبور بو بیتی انشا ایلمشدر * کرچه باشــد زرخوش
ابراکن زرزکا براست تاج * برسرابراهیم وزر نعلین پای ا زارست *
لفظ ابراهیمك تاجی یعنی ابتداسی ابر لفظی وازرك نعلینی یعنی آخری زر
لفظیدر دیوب ختم کلام ایلدی وسهلك کفتار پندآمیزندندر که تحصیل

علوم ومعارفه كوشش ايدك زيرا زمانی سزلرله مذمت ايتملری
سزلرله زمانی مذمت ايتملرندن خيرلودر يعنی بوزمانده ارباب معارف
وعلمايه رغبت قالمدی ديملری زمانمزده اهل معارف وعلما قالمدی ديمدن
خيرلودر واوچ نوع كيمسه مجانيندن معدوددر كه بری غضبناك اولان
وبری غيرتكش فسغانج ولان وبری سرمست اولان ديردی وسهلك
ذهله وعفره نامنده اولان تأليفنده ای قوم حقوقدن اوزر يكزه اداسی
واجب اولان حق خلقه بذل واحسان ايده جكيكز عطيه يه تقديم
ايدك مثلا مديون اولان كيمسه خلقه جود وكرم ايتميوب دينی ادا
ايتمك واجبدر زيرا بر كيمسه هنوز اوزرينه فرض اولانی اداده تكاسل
وبطؤ اوزره اولوب نافله يی تقديم ايلسه اعتقادينك قصور وذهننك
ونقصان رأينه وسوء تدبيرينه شاهد درو بين الناس وقع واعتبارينه
مخل اولوب كرمی سببيله حاصل اولان محمدتی عدم مروت وحيثندن
نشأت ايدن فسادنی دفع وازاله ايلمز ديو تفصيل مقال ايلمشدر
(وعمرو بن بحر مستمليك) وعمرو بن بحرسندن املا طلب ايليوب تأليف متن
ايلديكی كتب معتبره يی سندن تعلم ايلدی ظن ايلدم مومی اليه عمرو بن
بحر بن محبوب ابو عثمان اولوب جاحظ ديمكله معروفدر حدقی ايله
دخی ملقب اولوب جاحظ ايله اشتهاری غالبدر وعلم وفضل وبلاغتده
يكانه وبی همتا وفوائد نفيسه وآثار لطيفه صاحبی اولوب آفاقده نام آور
ومسلم فحول وپيشوای علما اولمغله سائرا ممدن امت محمد عليه السلامك
فضل ومزيتی عمر بن الخطاب رضی الله عنهك حسن سياستی وجاحظك
بيان وبلاغتی ايله اولمق اوزره ارباب فضل ودانش اتفاق ايلمشلردر
وبين العلماء معروفدر كه ابو حنيفه فقهده وخليل نحوده وجاحظ
تأليف كتبده وابو تمام شعرده مسبوق دكلدر ومومی اليه جاحظ بصره ده
تولد وبغدادده نشو ونما بولوب شيخ المعتزله اولان نظامدن تحصيل
علوم وكتب فلاسفه يه توغل واكثر مسائلنی ترويج ومذهب طبيعيه يه
ميل وفصاحت وفضل ايله متكلمينه فايق مشايخ معتزله دن اولوب
مسائل عديده ده تفرد ايلمشدر واصل معتزله حسن بصری حضرتلرينك

مجلسندن قالقوب اعتزال ايدن واصل بن عطانك اصحابی اولانلردر
وجاحظك تفرد ايلديكی مسائلدن بری بودر كه معارف مقتضای طبايع
وضروری اولوب ارادهٔ عبادك قطعا مدخلی يوقدر فقط ارادتی كندی
فعلنه عالم وغير ساهی اولمسنده جريان ايدر وينه معرفته فی الحقيقه
فعل عبد اطلاق اولنور وعبادك جميع افعالی كندويه نسبت اولنمسی
اجسام ايچون طبايع مختلفه وهر طبيعتك كندويه مخصوص اثری
اولوب طبايع مختلفه دن آثار مختلفه صادر اولمغله طبايع صاحبلرينه
اول فعل نسبت اولنور وجائز دكلدر كه بر كيمسه عاقل ومميز اوله ده
باری تعالی يه معرفتی اولميه وكفار معاند ايله عارف مينده دركه
كندی مذهب باطلينه محبت وميلی وتعصبنه مستغرق اولوب كندی
اعتقادينك بطلاننه شاهد اولان مقتضای طبيعت اولان معرفتی
درك وشعوردن عاجز اولور ديردی وبونك امثالی نيجه مذاهب
باطله يه ذاهب اولوب برمقدار قوم مزبوره مسائل مزبوره ده اتباع
ايتديله اول قومه جاحظيه تسميه اولنمشدر ومومی اليه جاحظك
ادبيات وكلام وفلسفه ده تأليفات كثيره سی اولوب از جمله
كتاب الحيوان وكتاب الامصار وكتاب البيان والتبيين مومی اليهكدر
وفوائد كثيره يی مشتمل نيجه رسائلی اولوب متداول ايدی علمادر
ومومی اليه جاحظ احمد بن ابی داوده منكسر ومجلسندن منقطع
ووزير محمد بن عبد الملك بن زيات ايله موانست ومجلسنه ملازمت
ايدوب محمد بن عبد الملك وزارتدن عزل ونحاسدن بر تنوره وضع
اولنوب اشد عقوبت ايله قتل اولندقده جاحظ فرار ايليوب باعث
هر بندن استعلام ايلدكلرنده تنوره وضع اولنانك ثانی سی اولورم
خوفيله فرار ايلدم ديدی لكن فرار ايلديكی محلدن خبردار واخذ
وثياب بذله ايله در زنجير ابن ابی داود حضورينه احضار اولندقده
ابن ابی داود يا جاحظ بن سنی بيلدمكه كافر النعم ومعدن مساوی
ومفسد ومضر بر كيمسه سن ديدكده يا امير باری تعالی سنی هر امرده
موفق ومؤيد ايلسون غضب ايله كنديكه زحمت ويرمه والله سنك
بكا غالب اولوب مرادكی بنده اجرا ايلمك بنم سكا ظفرياب ومرادمی

اجرا ایلمامدن خیرلیدر واکر بندن سکا اساءت واقعـه اولدی ایسه
مقـابله سنده احسان ایلمك بنـدن سکا احسان ظهور نده سنك بکا
اساءتك ظهور ایدوب مذمتله مذکور اولنماکـدن اولی واحسندر یعنی
ابن ابی داود جاحظك اساءتی مقابله سنده کرم وعفو ایلـدی
دیو مذکور اولمق احسان مقابله سنده جاحظه غدر وظلم ایلدی دیو کفت
وکو اولنمقدن اصوبدر وقدرتك حالنده اخذ انتقامدن عفو اجمل واحسندر
دیدکده ابن ابی داودك شدت غضبی زائل اولوب قبحك الله یاجاحظ
حسن تعبـیر وخوش ادایه موفق سن قباحتکی عفو ایلـدم دیوب
کرمابه یه ادخال و ثیاب فاخره اکسا والباس ایدك دیو خدمه یه امر
بعده مجلسنده یرکوستروب اکرام واقبال تام ایله یا اباعثمان کلمـات
حکمت آمیزکه اغاز ایله دیوب کلامنه چشم وکوش اولدی وجاحظك
سنی طقسانی تجـاوز وایکیوز اللی بش سنه سنده وفات اید نجه نیك
بخت ومعزز ومکرم تعیش ایلیوب ابتـداء ظهورندن آخر عمرینـه
وارنجه دردفقره مبتلا اولمیوب متمول ومالدار ایدی جاحظك حکایات
غریبـه واخبار لطیفه سی ونثر طویلی ونظم ضعیفی اولوب ازجـمله
اخبارندن بری بودرکه برکون احباسندن برینك خانه سنه واروب
دق باب ایلیوب برجاریهٔ سندیه ظهور ومطلبندن سؤال جاحـظ
دخی افندیکه جاحظ سنکله کورشمکه کلمش دیو افاده ایله دیدکده
جاریهٔ سندی لثغ زبان ایله جاحد بابده سکا منتظردر دیرم دیدی جاحظ
دخی تکلمه عدم اقتدارنی بیلوب حدقی کلمش سنکله ملاقات طلب
ایدر دیو افاده ایله دیدکده جاریه خلقی دیرم دیدی وجاحظ عاجز
اولوب برشی سویلمه دیوب رجعت ایلدی وجاحظـدن منقولدرکه
فی العمر بنی ایکی زنك تخجیل ایلدیکی کبی برکیمسه تخجیل ایلمامشدرکه
برکون برمحلـده طعام تناول ایدردم برسوری زنان جالس اولـدیغم
نشیمنك مرتفع اولان طرفندن مرور ایدرلردی ومیانلرنده سروقامت
ولاله خد وخوش اندام برزن شوخ چشم مشاهده ومزاح ولطیـفه
قصدیله نازنین تنزل ایدوب بومحله نازل وبنمله اکل ایلسك اولمازمی

دیدم

دیدم زن مستوره دخی ای بی خبر سن بنم نزولمه تکلیف ایده جکیکه
چیقدیغم مرتفع یره برکره چیقسك دنیـا نیجه درمشاهده ایدر دیك
دیدی دخی برکون درخانه ده ایستاده واطرافـه نکران ایکن برزن
بدید ونزدیکمه کلوب لطف ایله برمصلحتم واردرکه سن بنمله معاراهی
اولمدیجه حصول پذیر اولماز دیدی بندخی مساعده ومعا راهی اولوب
زن مکاره بنی برزرکر یهودینـك دکاننه کتوروب یهودی یه بنی ارأت
وایشته بو آدم کبی اولسون دیوب سمت آخره راهی اولدقده بن متحیر
اولوب قضیه یی یهودیدن سؤال یهودی دخی بوخاتون مقدم کلوب
بکا برصحیفه یه شیطان علیه اللعنه یی تصویر ایله دیدی بندخی ای خاتون
شیطـانی مشاهده ایلـدم صورتی معلومم دکلدر سن بکا برصورت
تعیین وارأت ایله که اکا کوره رسم ایده یم دیمشدم شمدی سنی احضار
ایدوب ایشته بویله اولسون دیدی که مراد ایلدیکی صورت شیطانی
تصویر ایده یم دیدی فی الحقیقـه جاحظ زشت روی وقبیح المنظر
برآدم ایدی لکن فصاحت وبلاغتی قباحت رویـنك عیبینی ستر ایلمشدی
وجاحظ برکون چارسوده کشت وکذار ایدرکن برمحلده برقصه خوان
جالس وخلق کثیر اطرافنه مجتمع وچشم وکوش اولمشلرکه قصه
پردازی یه اغاز ایده جاحظ قصـه خوانه رنك ایچون ای قوم نیچون
تجمع ایلمش سز بوآدم صلحادن متورع واشتهاری سومز برعابد وزاهددر
دیدکده هرکسك کلام جاحظ اعتمادی اولمغـله پراکنده وپریشان
اولدقلرنده قصه خوان واله وحـیران اولوب جاحظ باری تعـالی
سنك دخی عاجلا بلاکی ویرسون دیدکده جاحظ خنده کنان سوی
مقصوده روان اولدی وبرکون جاحظه ثقیل وکرانجـان برشخص
یاجاحظ سن هزار جواب مسکت بیلورمش سن بکا بر مقدارنی تعلیم
ایله که بعض وقتده اقتضا ایده یوردیدکده جاحظ ای کشی اول جوابلری
آخره تعلیم ممکن دکلدر دیدی لکن شخص ثقیل مجاب اولمیوب ابرام ایلدکده
جاحظ ای کشی نه کونه جواب مسکت استرسن نیجه اول شخص
یاجاحظ بکا برکیمسه یازوج القحبه یاثقیل الروح دیرسه بن نه جواب

ويره يم ديدكده اكا كلامكده صادق وراست كوسن ديو جواب و يرديدى
جاحظ روايت ايدر كه بركون بغداد ده كتاب ديوانك مجتمع اولديغى
ديوانخانه يه داخل وكتابى البسهٔ فاخره لابس وصورتا هر بريني مأمور
اولدقلرى خدمتدن اعلاسنه شايان ظن اولنوب هر برى مكلف
ومحتشم وقار وتعظيم وتكبرلرى حددن افزون مشاهده ايلديكمده
آبا ذات وحيثيتلرى دخى ظاهرلرى كبي مكمل ومعمور ميدر ديو
هر بريني امتحان ايلديكمده بارى تعالينك باطل حقنده واما الزبد
فيذهب جفاء بيور ديغى كبي ظاهرلرين نظيف وپاك وباطنلريني
مشوش وعقل ومعرفتدن خالى بولدم حيف ودريغ اول كاتبلره كه
ظواهرى نظيفه و بواطنى سخيفه اولوب اللرينك تحرير ايلدكلرندن
جاهل ونادان اوله لر وتحصيل وكسب ايلدكلريني علمز مقابله سنده
اجرتدر اعتقاد ايده لر ديو دشنام ايلدى وتمام آيت كريمه (فاما الزبد
فيذهب جفاء واما ماينفع الناس فيمكث فى الارض) يعنى اما كف روى
آب وخبث بالاى فلز برود برحالتى كه مطروح وساقط باشد اما آنچه سود
رساند مردمانرا چون آب صافى يا فلز كدا خته بى غش پس بماند در
زمين تابدان منتفع شوند* و بر وقتده جاحظ برسيه طواشى اشترا
ايلدى سببندن سؤال ايلدكلرنده زنكى اختيارم لواطه تهمتندن احتراز
ايچون اولوب خصى اختيار ايلديكم علت معهوده ايله متهم اولمامق
ايچوندر ديو لطيفه آميز جواب ويردى وجاحظ بصره ده جماز ايله
هم صحبت اولوب جماز يا جاحظ نار لغتده قاچ معنايه كلور ديو سؤال
جاحظ دخى نار الشجر كه شكوفه دن عبارتدر ونار الحرب كه اشتداد
مقاتله دن عبارتدر ونار الحباحب كه سم دابه سنكه ضرب ايدوب
ظهور ايدن آتشدن عبارتدر ونار المعده كه حرارت معده دن عبارتدر
ومعروف اولان آتشدر ديدكده جماز يا جاحظ نارلرك زياده حار
وشديدنى ذكر ايلمدك ديدى جاحظ دخى ندر ديو سؤال ايلدكده
مادر يكك كسبنك آتشيدر كه هرنه مقدار شى رمى والقا اولنسه خازن
وحافظلرى زياده طلب ايدرلر ديدى جاحظ دخى يا جماز مادر يمك

حرينه خازنلر اثبات ايلدك لكن سنك مادر يكك حرينك نارنه بى نهايه
اشيا القا اولنوب كفايت ايدرمى ديو سؤال اولندقده هل من مزيد دير
ديو جواب ويردى وموى اليهك لقبى جماز ونامى عمرو بن حماد بن عطا
وكنيه سى ابو عبد الله اولوب نوادر ولطائفده ابو نواسه غالبدر
وحباحب بر بخيل كمسنه نك اسمى در كه مسافر آتش مشاهده ايدرده بنم
خانه مه كلور خوفيله سم اسبدن خروج ايدن آتش كبى ضعيف وقليل آتش
ايقاد ايدردى بعده بر شيئك قلتندن كنايه ايدوب نار الحباحب
ديرلر مثل مشهور در واهل عربيت نارى اصناف اربعه يه تقسيم
ايدوب بر صنفى كه اكل ايدر شرب ايلمز نار دنيادر و بر صنفى كه شرب ايدر
اكل ايلمز نار شجر اخضردر و بر صنفى كه اكل وشرب ايدر نار جهنمدر
و بر صنفى كه اكل شرب ايلمز نار موسى عليه السلام در ديديلر كذلك
تقسيم ديكر ايله درت نوعه تقسيم ايدوب بر نوع كه نور واحراقى اولور
نار دنيادر و بر نوع كه نور واحراقى اولماز نار الاشجار در و بر نوع كه
نورى اولوب احراقى اولميه نار موسى عليه السلامدر و بر نوع كه نورى
اولميوب احراقى اوله نار جهنمدر ديديلر وحافر دابه سنكه ضرب وقدح
ايلدكده خروج ايدن شراره يه لسان عربده حباحب وزبان فارسيده
بومه ديدكلر ايدر شيخ نظامينك سلطان انبيا معراج شريفه عروج
ايلدكده براق برق رووصفنده* درشب تاريك بأن اتفاق* برق شده
بومهٔ پاى براق* ديو انشا ايلديكى بيتندن ظاهر در بر كمسه جاحظدن
بر دوستنه شفاعت نامه طلب جاحظ دخى تحرير وختم ايدوب ويردكده
اول شخص مجلس جاحظدن بيرون اولوب مهرنامه يى فك وقرأت
ايليوب بوكونه تحرير ايلمش كه بعد السلام طرفكزدن شفاعت
اولنان شخص كه موصل ورقه در احوالى معلومم اولميوب
سزدن رجايى موجب اوز رمده برحق يوقدر مجرد ابرامندن
تخليص كريبان ايچون بر كاغد ويردم اكرمرامنى اسعاف ايدرسك
ممنون وعدم مساعده ايلديككزدن متألم اولمام ديو تحريرنه مطلع
وجاحظه عودت وجاحظ شخص معهودى مشاهده ايلدكده غالبا

ورقه یی قرأت ایلمش سك دیدی اول شخص دخی بلی قرأت ایلدم
لكن بوكونه تحریر ایلمكدن بنی رد ایتمك اولی ایدی دیو مؤاخذه ایلدكده
جاحظ ای كشی تحریر ایلدیكیم كلماتك سكا قطعا ضرری یوقدر كه بن
بر كیمسه یی شفاعت ونائل مرام اولمسنی مراد ایلسم بوكونه تحریر
ایدرم واصدقاءك معلوملریدركه بوكونه تحریر عادتمدر دیدكده اول
شخص یاجاحظ الله تعالی اینك لعنتی سنك اوزریكه اولسون و باری تعالی
سنك اللریكی ایاقلریكی قطع ایلسون وهزار بلایه كرفتار اوله سك
دیوب جاحظ ای كشی بورتبه دشنامه نه دن مستحق اولدم دیدكده
اول شخص یاجاحظ بنی بر كیمسه یه شكر وثنا ایتمك مراد ایلسم عادتمدر
یه بوكونه ادا ایدرم ظاهر نظر ایدوب متألم اولمه دیوب راهی اولدی
جاحظ برطرفه عزیمتنده اصدقاسندن برینك خانه سنه نازل اولوب
صاحب خانه اكرام واطعام ایلیوب لحمه متعلق طعام احضار ایلدكده
جاحظ سببندن سؤال صاحب خانه دخی ای برادر (ان الله یكره البیت
اللحم) حدیث شریفنی استماع ایدلدن بری چندان لحم اكل ایتمز اولدم
دیدی جاحظ دخی ای برادر بیت اللحمدن مراد غیبت ومساوی ایله
لحوم ناس اكل اولنان بیتدر دیدكده صاحب خانه كلام جاحظی قبول
واكل لحمه شروع ایلدی ابن ابی طاهردن مرویدركه بركون
جاحظه مسن وعلیل اولدی دیو خاطرنی سؤال وتطییب ایچون جماعت
ایله زیارتنه واروب دق باب ایلدم جاحظ قطعا جواب ویرمدی
ومشاهده ایلمشدمكه پنجره یه قریب برمحلده همسایه سی ابن حامان ایله
جالس ایدی یه دق ایلدیكمده پنجره دن یا ابن طاهر معلومك اولسونكه
بن الان حوقله یه مشغولم ورمیح ابی سعدی تحمل ایلدم وعنزی
سائقم شمدن صكره بنمله صحبت نیجه قابلدر همان اول محلدن بكا
سلام و وداع ایله سلام ویروب جمله كز صفاده اوله سز دیدی حوقله یه
مشغولم دیمدن مرادی پیر و مرضم ممتد ومشتد اولمغله دائما (لا حول
ولا قوة الا بالله) دیرم دیمكدر وابو سعدك رمحنی تحمل ایلدم دیمك
ابو سعد عربدن بر پیر آدم اولوب ابتدا عصایه اتكائی ابو سعد اختراع

ایتمكله

ایتمكله بر كیمسه پیر وعلیل اولدی دیه جك محلده عرب فلان اخذ رمح
ابی سعد ایله پیرلكندن كنایه ایدوب مثل اولمشدر وسائق عنز اولدم دیمك
دخی پیر اولدم دیمكدن كنایه در حق عرب فلان كیمسه پیر اولدی دیه
جك محلده ساق العنز دیوب مثل اولمشدر زیرا شوبان رعی ایدركن صرتی
عصاسنك اوجنه وضع واتكا ایدر وعنز دیشی كچی یه دیرلر وجاحظك
علیل اولمسنه باعث بودركه بركون ابن داودك طعامنه حاضر وطعامده
شیر وماهی اولوب طبیب ابن بختیشوع دخی مجلسده حاضر اولمغله
ارباب مجلسه شیر وماهی جمع اولنمسی مضردر هر قنغیسنه خواهش زیاده
ایسه انی تناول وآخری اكل ایتمسه كز اصابتدر دیدكده جاحظ طبیبه
معارضه ایدوب جمعنده نه بأس واردر اكر هر برینك برجهتله مضرتی
آخرك مضرتنه مقابل ومعارض اولوب متساقط اولورلر واكر
مضرتلری جهت واحده ایله اولوب متساوی ایسه كان مضر واحد اكل
اولنمش اولور دیدكده طبیب یاجاحظ بن حسن تعبیر بلمم وعلم طبده
توفیق فلسفی جریان ایلمز اكر كفتارمك صدقنه مطلع وشیر وماهی
جمعنده اولان مضرتی تجربه ایتمك مراد ایدر ایسك اكل ایله دیدی جاحظ
دخی بی پروا ایكیسندن اكل ایلدكده جانب راستنده نقریس وجانب
چپنده فلج عظیم ظهور ایدوب صاحب فراش اولدی واحبا سندن
بری زیارتنه واروب حالنی سؤال ایلدكده جانب یسارمی شرحه شرحه
ایتسه لر خبردار و متأثر اولمیوب یمینمه برمكس قونسه الم ووجعنه طاقت
كتوره مم وجمله دن زیاده شكایتم طقساندندر دیو جواب ویردی
ابنای برامكه دن بری نقل ایدركه طرف خلیفه دن امارت سند بكا توجیه
وتقلید ووقت مقدره دك ضبط بعده عزل اولندیغمده اوتوز بیك
دیناره مالك اولوب اون بیك دینارینه اهلیلج اشترا و بر سفینه یه راكب
و بصره یه واصل وجاحظك علیل اولدیغندن خبردار ومزاجنی
سؤال ایدوب وفاتندن مقدم بركره باری كورمك قصدیله خانه سنه
واروب دق باب ایلدم برجاریه حبشیه كلوب مرادمدن استعلام بن دخی
غریب الدیارم جاحظی كورمك استرم دیدكده جاریه كلامم جاحظه تبلیغ

ایلیوب مسموعم اولدیکـه بنم کبی برطرفی مفلوج ومائل و بزاقی سائل
ورنك رو یی زرد وهائل آدمی کورمکدن نه حاصل دیو ملاقاتمه مساعده
ایلمدی وجاریه بنی دفع ایتمـك ایچون کلمات مذکوره یی سرد ایلدکده
بن الحاح وابرام ایدوب البته کورملی یم ملاقی اولمدقجه مندفع اولمام
دیدکده جاریه رجعت وعدم مراجعتمی حکایت ایلیوب جاحظ بو آدم
مسافرتله بصره یه وارمشدم وجاحظ هنوز وفات ایلامشدی زیارتنه
واروب کورشدم دیو احباسنه نقل ایتمك استردیوب اذن داده اولدی
ومجلسنه داخـل اولدیغمده لطف ایله معامله ایدوب سن کیمسین دیو
سؤال بن دخی اولاد برامکه دن اولدیغم افاده ایلدیکمده عظیم محظوظ
واجدادیمه ثناخوان اولوب سخا وکرملرین ذکر ایدوب انلرك زماننده
فقرا ومحتـاجین رفاهتله تعیش ایدرلردی جود وسخـا انلرده ختم
اولمشدر دیدی بن دخی جاحظه صحت وعافیتله دعا و بر ایکی بیت
انشاد ایلمسنی رجا ایلدیکمده بو بیتلری انشاد ایلدی * لئن قدمت
قبلی رجال لافطالما * مشیت علی رسلی وکنت المقدما * ولکن هذا الدهر
تأبی صروفه * فتبرم منقوضا وتنقض مبرما * مآل معنا بروقتده خلق
علم وفضیلتده بکا تقدم ایلسه لر بنم حرکت وسعیم کالاول سهولت
ووقار ایله اولوب تبدیل حال ایتمدن اول علمایه تقدم وفضیلتده غالب
اولوردم لکن دنیـانك احوالی برقرار اولمیوب صروف زمان احوال
ناسی تغییر ایدوب ضعیفی قوی وقوی اولانی ضعیف ایدوب الآن بنی
علیل وپیر ایتمکله فضل وکمالده ناسه تفوقمی ازاله ایلدی دیمك اولوب
رسلی کسررا ایله سهولت ووقار معناسنه اولوب اْفعل کذا علی رسلك
علی هیئتك ووقارك وعلی سهولة ایله تفسیر اولنـور وهیئت سهولت
معناسنه در وزوجی وفات ایدن یاخود مطلقه اولان مرأة که زوج آخر
ایچون کندوبی تزیین واول کیمسه یه مراسله ارسال ایدراکـه
* مرأة المراسل * دیدکلری بو معنـادن اخذ اولنوب راجزك بو بیتندن
اول معنـا فهم اولنور * یمشی هبیرة بعدمقتل شیخه * مشی المراسل
اوزینت بطلاق * بعـده جاحظی وداع ومجلسندن بیرون اولورکن

ای اوغل مفلوجه اهلیلج نافعدر سنك کتورديکك اهلیلجدن برمقدار
ارسال ایله دیدکده مرامنه مساعده ایدوب ارسال ایلدم لکن بن کتم
ایتمشکن نه وجهـله خبردار اولدیغنه متعجب ومتحـیر اولدم دیدی
وبعض احبـاسی جاحظ مریض ایکن دستنده دوا ایله مملو برقدح
مشاهده ایدوب ندر دیو سؤال ایلدکده * اصبحت فی دار البلیـات *
ادفع افات بافات * بیتی ایله جوابداده اولدی مومی الیه جاحـظك
کلامندندر که بخل ایله جبن ایکی طبیعتدر که باری تعـالی یه سوء ظندن
حاصل اولور واساءت ایدن کیمسه یه احسان ایله مقابله تدبیرنده باری
تعـالی یه مخالفت ایدوب کندینـك رحمتنی باری تعـالینك رحمتندن
زیاده ظن ایلمکدر وناسك حدلرینی تجـاوز ایتمالری احسان اومیـدیله
وعقاب خوفیله در پس اساءتلرینه عقاب واحسانلرینه احسان امیدی
یاخود بری برطرف اولسه صغیر کبیر ووضیع رفیعه انقیاد ایتمیوب نظام
عالمه خلل طاری اولور وسکا حسد ایدن کیمسه یه عقـاب ایتمکه قادر
اولورسك مستحق اولدیغی عقوبتك نصفنی عفو ایله زیرا حسود اولان
کیمسه دائما معذبدر وجناب باری انسانی مادونه مسخ ایلدکده ینه برمقدار
انسانه مشابهتنی ابقا ایلـدی لکن حالا اولـدیغمز زمانی مسخ ایدوب
ازمان سابقـه یه مشابه یرنی ابقا ایلـدی وهرکس مالك اولدیغی شیئ
انفاق واحسان ایتمـك ضروری اولمغله نیك سیرت اولا کیمسه دن خیر
ونفع صادر اولدیغی کبی بدسیرتدن شروفساد صادر اولور یعنی کل
اناء یترشح بما فیه (ومالك بن انس مستفتیك) ومالك بن انس حضرتلری متن
سندن استفتا ایلـدی ظن ایلدم مومی الیه مالك بن انس بن ابی عامر
تمیمیدر که کنیـه سی ابو عبدالله اولوب طقسان یدی سنه سی مدینهٔ
منوره ده تولـد ایدوب امام دار الهجرة و پیشوای امت اولوب شکم
مادرده اوچ سنه مکث ایتمك اوزره روایت اولنوب کندولری ولد بطن
مادرده اوچ سـنه اقامت ایتمـك جائزدر و بعضیلر اولمقـدار اقامت
ایلمشدر بیوروب کندوبی مراد ایدردی مومی الیه طویل القامه وشدید
البیاض وصاری یه مائل مهیب الشکل وثیاب ومجلسی نظیف و پاك

اولوب علم فقهده ابتدا كتاب تأليفنه مومى اليه موفق اولمشدر وهر
باركه پيغمبر عليه السلامدن حديث شريف نقل وروايت ايتمك
مراد ايليه اغتسال وثياب ومجلسنى تعطير تبخير ايدردى ومجلس
قرأت حديث شريفده برى رفع صوت ايلسه منع (وبسم الله الرحمن
الرحيم يا ايها الذين امنوا لا ترفعوا اصواتكم فوق صوت النبى) آيت
كريمه سنى تلاوت ايدوب هر كيمسه كه پيغمبر عليه السلامك حديث
شريفى قرأت اولنوركن رفع صوت ايلسه كان مجلس شريفلرنده
رفع صوت ايتمش اولور ديردى امام شافعى حضرتلرندن مرويدركه
محمد بن حسن امام مالك مى اعلمدر يوخسه ابو حنيفه رحمة الله عليه
حضرتلريمى اعلمدر ديو بندن سؤال ايلدكده حق انصافى ادا وجهى
اوزره جوابه راضى ميسن ديدم بلى راضيم ديدكده يا محمد سن الله ايچون
سويله قرآن كريمه قنغيسى اعلمدر ديدم غالبا صاحبكز امام مالك
اعلمدر ديدى يا سنت شريفه يه قنغيسى اعلمدر ديدم غالبا مالك
اعلمدر ديدى يا اجماع امته قنغيسى اعلمدر ديدم غالبا مالك اعلمدر
ديدكده ايمدى قياسدن غيرى برشى قالمدى وقياس ايله حكم اولنماز
الا مقدما ذكر اولنان اوچ دليله قياس اولنور بوندنصكره ميانلرى
نيجه در معلومك اولسون ديدم يوردى لكن نفس الامرده امام
امام اعظم ابو حنيفه نعمان بن ثابت الكوفى حضرتلرينك جمله يه
راجح وفائق اولديغى بى قيل وقال لدر واوصاف جميله سى تحرير
وبياندن مستغنيدر عبادات وتقواسى خود بيرون حوصلۀ تعبير در
از جمله اللى بش كره حج شريف وزيارت بيت منيف ايلمشدر
رحمة الله عليه ومومى اليه ابو عبد الله محمد بن حسن بن فرقد
الشيبانيدركه ابو حنيفه نك صاحبى اولوب پدرى عراقه كلوب امام محمد
واسطده تولد وكوفه ده نشو ونما بولوب ابو حنيفه دن وثوريدن اخذ علم
وامام مالك وابو يوسف وبو عمرو الاوزاعيدن كتب و بغداد ده اقامت
ونشر علوم ايلمشدر وامام شافعى مومى اليهدن روايت ايلمشدر
وهارون الرشيد مومى اليهى قاضى نصب ايليوب خراسانه معا راهى

ويوز سكسان طقوز سنه سى اللى سكز ياشنده بلدۀ ريده وفات ايلمشدر
رحمة الله عليه وزيد بن داود ذكر ايدركه مناممده قبر رسول الله
صلى الله عليه وسلم منشق اولوب رسول اكرم حضرتلرى قاعد
واطرافنى صف صف جماعت كثيره احاطه ايلمش مشاهده ايدوب
قنى مالك بن انس ديو بر ندا استماع ايلدم ومالك بن انس حاضر
اولوب رسول الله عليه السلامه نزديك اولدقده مالكه بر قبضه شى
احسان ويامالك بو شيئى ناسه تفريق ايله بيورديلر واحسان بيوردقلرى
شى مسك اولديغن بن مشاهده ايلدم ديدى وهب ذكر ايدركه بر منادى
ندا ايدر مشاهده ايلدمكه اى قوم آگاه اولك كه امام مالك بن انس
ايله ابن ابى ذئبدن ماعدا برفرد افتا ايلمسون ديردى ومحمد بن جعفردن
مرويدركه وقتاكه امام مالك خلقى مذهبنه دعوت واشارت ايليوب
بر مقدار كيمسه اجابت وقبول ايلدى بعض مفسدلر مالكه حسد
وجعفر بن سليمان والئ مدينه اولدقده يا جعفر مالك بن انس سندن
بيعتى تجويز ايلمدى وطلاق مكرهك عدم وقوعنده احنفك روايت
ايلديكى حديثى اخذ وعمل ايلدى ديو غمز ايلديلر وجعفر اول حديث
شريفى مجوز دكلدى بناء عليه مالكى احضار وسندن شو مقوله قول
وفعل صدور ايلمش ديو مواخذه وثيابدن وجودنى تجريد وييمش
سوط ضرب ايلدى وضرب ايدركن اللرينى زور ايله مد ايتديروب
دوشلرندن بازولرى چيقدى جعفر مالك حضرتلرينى بو رتبه تذليل
وتأليم ايلدكده بين الناس وقع واعتبارى وعلو شانى برتر ومترقى اولوب
ضرب اولنان سوطلركان مالكه لباس فاخر الباس ايله توقير واكرام اولنمش
مثابه سنده اولدى وبعض روايت سبب ضربى آخر كونه بيان ايدوب امام
مالك مغرب زمين جهاجندن اندلس جزيره سنه مالك ومتصرف اولان
عبد الرحمن بن معاوية الامويه نك سيرت وخلقنى سؤال انلردخى مدح
وثنا ايدوب زهد وورعنى بيان ضمننده غداسى نان جو ولباسى صوف
وكارى جهاد فى سبيل الله در ديدكلرنده مالك حضرتلرى بارى
تعاليدن رجا ايدر مكه بزم حرممزى دخى عبد الرحمن مثللى برخليفه

ايله مشرف ومزين ايده ديوب بنو عباس مالكه عداوت ايدوب
مومى اليه جعفر اخذ انتقام ايلدى ديو نقل ايدرلر و مالك حضرتلرينك
بو تمنى سى عبد الرحمن اموى يه واصل و فرحناك ومسرور اولوب
اهالئ اندلسه مذهب امام مالكى اخذ ايله امرانلر دخى امتثال
ايتملريله مغاربه بالجمله مذهب مالكده اولملرينه سبب اولمشدر مومى
اليه جعفر بن سليمان بن على بن عبد الله بن عباسدركه والئ مدينهٔ
منوره اولوب يوزقرق يدى سنه سنده وفات ايلمشدر ومالك حضرتلرينك
تولدى سليمان بن عبد الملك خلافتنده ووفاتلرى رشيد خلافتنده
يوز يتمش يدى سنه سى اولوب بقيعه دفن اولنمشدر امام شافعى
حضرتلرندن مرويدركه بركون امام مالكك خانه سى قپوسنده
خراسان اسبانى ومصر استرانى شول رتبه بسيارايديكه اولمقدار
جمعيتى نادر مشاهده ايتمشدم بناء عليه مالكه كثرتندن تعجبمى افاده
ايلديكمده مجموعى بندن سكا هديه اولسون ديدكده ياابا عبد الله برينى
كنديك ايچون اختيار ايله كه اقتضا ايتدكجه راكب اولورسن ديدم
جوابنده بر تربه ده كه رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرى
اوله اول تربه يى حافر دابه ايله چكنه مدن استحيا ايدرم بيورديلر وهارون
الرشيد مالك حضرتلرينى كلسون كنديدن استماع احاديث شريفه
واخذ علوم نافعه ايده يم ديو دعوت ايليوب امام مالك اجابت
ايتيوب علمك اولديغى محله وارلور وعلم بركيمسه مجلسنه كتمز بيوروب
هارون الرشيد مالك حضرتلرينك منزلنه واروب وساده يه استناد
ايلدكده مالك ياامير المؤمنين علم شريفه توقير واجلال رسول الله
عليه السلامه تعظيم واحترامدر وساده يه استناد ايلمه ديدكده
رشيد تعظيم واستنادى ترك وسائر شاكردان كبى پيش مالكده قاعد اولوب
استماع حديث شريفه شروع ايلدى ورشيد مقدما محمد بن سفيان
بن عيينه بن عمران الهلالى الكوفى يى اخذ حديث شريف ايچون
دعوت وسفيان اجابت وحضور رشيدده شاكرد كبى ادب ايله قاعد
وتعليم ايلمشدى بناء عليه رشيد مالكه بزسنك علمكه تواضع ايلديكمزدن

مستفيد ومنتفع اولدق وسفيانك علمى اول بزه تواضع ايتمكله قطعا
مستفيد اوله مدق ديدى مرويدركه امام يوسف مالك
حضرتلرينك زيارتنه واروب يامالك انسان تارة يخطى وتارة لايصيب
قبيلندندر ديوب امام مالكه تعريض اولدخى لايصيبى يصيب فهم
ايدوب بلى اويله درومشايخمزى دخى اويله مشاهده ايلدك ديدى
و بعض اصحاب مجلس متفطن اولوب خنده ايلديلر وامام ابو يوسف
مجلسدن قالقوب راهى اولدقده مالكك اصحابى ياشيخ ابو يوسف
سكا شو مقوله سويلدى ديو تفهيم ايلدكلرنده مالك خجل وشرمسار
اولوب يارب ابو يوسفك علميله كيمسه منتفع اولمسون ديو بددعا ايليوب
مقبول دركاه خدا اولوب تأليفاتى فى نفس الامر التفات واعتباره
شايان ايكن معتبر اولمامشدر مومى اليه ابو يوسف يعقوب بن ابراهيم بن
حبيب الامام الكوفيدركه زمان هادى ده قاضى اولوب بغدادده
ساكن ايدى وابتدا مذهب ابى حنيفه ده تأليف كتاب ايليوب يوز يكرمى
اوچ سنه سى تولد و يوز سكسان ايكى سنه سى وفات ايلمشدر وابن حمدون
تذكره سنده ذكر وبيان ايدركه حسن بن نعمان بركون مدينهٔ منوره نك
محلاتى ميانده نصف نهارده بر طرفه راهى اولوردى اتفاق صوقاقلرده
بر فرد بولنمايوب تنهار و اولديغندن طبعى اغازه يه ميلان وذوينك
مابال قومك ياارباب حوزا كانتهم غضاب* بيتى ايله نغمه پرداز
اولور كن بروزن كشاد و لحيهٔ حمرا ايله حسن الوجه بر شخص نمايان
اولوب حسنه يا فاسق اداء نغمانده قصور وخوابده اولانلرى بيدار
وفحشى اظهار ايلدك ديوب روزنى سدوصوت حزين ولحن لذيذ ايله
نغمات محرقه يه اغاز ايلديكه فى العمر اويله مؤثر براواز كوشنزدى
اولميوب برخطوه حركته بى مجال ومتحير اولدقده اول مغنى يه بنى
هلاك ايلدك ديو بوخوب وخوش نغماتى قنده تحصيل ايلدك امان بنى اكاه
ايله ديدكده بنه روزنه كلوب معلوم ملك اولسونكه سنم صباوتى متجاوز
وحد رجوليته رسيده اولدقده خوش اوازا اولديغمدن تحصيل موسيقى يه

هوسکار و ابا یل ایله کور یتوب بر مقدار تحصیل موسیقی ایلدم و برکون
مادر مشفقه م نصحیه اغاز وای فرزند ارجمندم موسیقی هوسکار
اوله جق صنعت دکلدر که برخواننده قبیح الوجه یعنی ریشدار
اوله انك نغماتی استماع اولنمیوب نظردن ساقط ومتاعی کاسد اولوب
رونق واعتباری پنج روز اولور ایمدی بو سودادن فارغ وتحصیل علوم
نافعه یه ساعی اول که فوز وفلاح انده در دیدی بن دخی پند مادری
قرطهٔ بنا کوش قبول ایدوب تحصیل علومه مشغول و باری تعالینك
عون وعنایتیله علمده خلقك معلومی اولان درجه یه واصل اولدم
دیدکده حسن بن نعمان ای کشی جانم سکا فدا اولسون لطف ایله
برکره دخی نغمه سنج اول دیو نیاز ایلدکده مالك اول بروجهله
ممکن دکلدر زیرا مرادك تکرار استماع و تعلم ومیان ناسده افتخار
کنان اخذته عن مالك بن انس دیمکدر دینجه حسن بیلدیکه مالك
بن انسدر مومی الیه مالکك کلام نصیح آمیزی بسیار اولوب
ازجمله برعالم خلقك اسؤله سنده لا ایله جوابداده اولمسه بین الناس
کلماتی مقبوله اولور وعلم کثرت روایت واخذ ایله دکلدر بلکه برنوردرکه
باری تعالی مراد ایلدیکی قولینك قلبنه القا ایدر دیردی و برکون
برشخص مالك حضرتلرندن (الرحمن علی العرش استوی) آیت
کریمه سنك معناسنی سؤال ایلیوب مالك باری تعالینك عرشه استواسی
معقول ومتصور در لکن کیفیتی مجهولدر و بو سؤالی صحیح الاعتقاد
اولان آدم سؤال ایلمز بلکه عقیده سی فاسده اولان سؤال ایدر
دیو جوابداده اولدی رحمة الله علیه (وانك الذی اقام البراهین ووضع متن
القوانین) تحقیق جمیع دلائلی سن اقامت ایلدك وقوانینی سن وضع ایلدك
ظن ایلدم برهان لغتده حجت ودلیلك بیان وظهورینه دیرلر راغب
ذکر ایدرکه برهان دلیلدن کذبی غیر محتمل اولوب دائما صادق اولانه
دیرلر وسائر ادله نك بعضیسی صادق و بعضیسی کاذب اولور زیرا ادله
پنج قسم اولوب بری دائما صدقی اقتضا ایدر دلالت ایله دلالت ایدرکه
برهاندر و بری دائما کذبی اقتضا ایدر دلالت ایله دلالت ایدرکه

مغالطه در و بری صدقه اقرب دلالت ایله دلالت ایدرکه
خطابتدر و بری کذبه اقرب دلالت ایله دلالت ایدرکه شعردر
و بری صدقه وکذبه مساوی اولور وجهله دلالت ایدرکه جدلدر
وبعض حکما مبادئ برهان بش قسم اولوب بری اولیات و بری
مشاهدات و بری متواترات و بری مجربات و بری حدسیات در دیدی
و بعضلر برهان برحجتدرکه یقینی نتیجه ویردیو تعریف ایلدی و برهان
ایکی قسم اولوب برقسمی انی وقسم دیکری لمی درکه اکر اثردن مؤثره
استدلال اولنورسه برهان انی در مثلا دخاندن ناره استدلال اولندیغی
کبی واکر مؤثردن اثره استدلال اولنورسه برهان لمی در مثلا ناردن
دخانه استدلال اولندیغی کبی وابتدا منطقده تألیف کتاب ایدن
ارسطودر قوانین قانونك جمعی وقانون لفظ رومی اولوب اصل قانون
وقاعده وضابطه برمعنایه در واصطلاح منطقیده قانون برصورت
کلیه درکه جزئیاتنك احوالی اول کلیدن معلوم اولور (وحد الماهیة متن
و بین الکیفیة والکمیة) وماهیت اشیایی سن تحدید وتعریف ایدوب
کیفیت وکمیتنی تبیین ایلدك ظن ایلدم هرشیئك ماهیتی حقیقتی
وذاتی اولوب ماهیتی ذهنده تصور وملاحظه ونه کونه شیدر معلوم
ایدنوب مفهومنی ذاتیاتی ایله بیان ایلسه تحدید وتعریف ایتمش اولور
وحقیقت دیدیکمز ذهنده برصورت کلیه حاصل اولورکه اول شیئك
تشخصندن قطع نظر اولنسه حاصل اولان صورت کلیه اول شیئه
مطابق اولور وتعریف مذکور عندالحکما علمك تعریفیدر زیرا
عندالحکما تعریف علم حصول صورة الشیٔ فی العقل اولوب
عندالعقل ایله تفسیر اولنمشدر وعندالحکما علم اوچ قسمدرکه علما
یعنی شیئك ذاتنه علم وعلم کیف شیئك کیفیتنه علم وعلم کم شیئك
مقدارینه علمدر وقسم اول که ماهیت وذاته علمدر علم الهی تسمیه
اولندی وقسم ثانی که کیفیات اشیایه علمدر وعلم طبیعی تسمیه اولندی
وقسم ثالث که مقادیر اشیایه علمدر علم ریاضی تسمیه اولندی وکمیت
وکیفیت کم وکیفه نسبت اولنوب کم نحاة عندنده عددن عبارت
اولوب بعضیلر اسم ناقص وسکون اوزره مبنی قیلوب نسبت اولندقده

تخفيف ايله كبة ديرلرو بعضيلر اسم تام واخريني مشدد ومنصرف
قيلوب نسبتده تشديد ايله كبة ديرلرومنطقيين عندنده اقسام اعراضدن
برعرض اولوب ايكى قسمدر برى كم متصل وبرى كم منفصل زيرا اجزاسى
ميانده برحد مشترك اولورسه كم متصلدر اكر حد مشترك اولمازسه
كم منفصلدروكم منفصل عدد دركم متصل دخى قارالذات اولورسه مقدار
در اكر قارالذات اولمزسه زماندر وكيف اسم مبهم غير متمكن اولوب
التقاء ساكنين ايچون اخرى تحريك اولنوب فتح اوزرينه مبنيدر راغب
ذكر ايدركه كيف ايله سؤال شول زمان صحيح اولوركه بو كيفيتك سبي
نه دن ونه دكلدر ديمك ممكن اوله مثلا اسود وابيض وصحيح وسقيم كبي
پس بارى تعالى ده كيف ايله سؤال اولنمز وكيف بعض حكما عندنده
جسمده حاصله برهيئت قاره وثابته دركه قسمت ونسبت قبول ايلمز
مثالى سواد وامثاليدر وقاره قيديله تعريفدن زمان وعدم قبول قسمت
ايله كم وعدم قبول نسبت ايله سائر اعراض خارج اولور (وناظرفى الجوهر
والعرض ومميز بين الصحة والمرض) وتحقيق سن شول حكيم سنكه متن
جوهر وعرضده مناظره ومباحثه وحقيقتلرينى اظهار وبيان وصحت
ومرض ميانى فرق وتمييز وصناعت طبى تحرير ايلدك ظن ايلدم كتب
حكميه ده ابحاث جوهر وعرض طويل الذيل وصعب المدرك اولوب
على التفصيل ذكر و بيانه بورساله غير متحمله اولمغله برنبذه ذكر اولنوب
اكتفا اولنمق مناسب كورلمشدر پس حكمانك جوهر ديدكلرى جسمدر
مثلا انسان وفرس وحجر كبى وعرضدن مراد جوهرده حال ووصف اولان
شيدر مثلا سواد وحمرت وبياض وحركات مختلفه كه قيام وقعود
واضطجاع كبى حاصل جوهر دن ماعدا سنه عرض اطلاق اولنور
وجوهر جسمدر ديو حكم اولنمغه سبب بودركه قوم اختلاف ايدوب بعضى
جسمه وغيره جوهر اطلاق ايلدى مثلا عقل ونفس وجزء لايتجزى
جوهردر ديدى وبعض حكما جوهر جسمدر جسم اولميانه جوهر اطلاق
اولنماز ديدى پس جسمك جوهر اولمسى اتفاقى اولمغله متفق عليه اولان
اختيار اولندى و بعض حكما عندنده جوهر پنج نوع اولوب ماده

وصورت وجسم ونفس وعقله منحصردر زيرا برمحلده حال اولورسه
صورتدر واكر حاله محل اولورسه ماده در واكر حال ومحلدن مركب
اولورسه جسمدر وبومذكوردن برى اولمازسه جوهر مفارقدر وجوهر
مفارق جسمه تعلق تدبير ايله تعلق ايدرسه نفسدر ايتمزسه عقلدر
وعرض اكثر قوم عندنده يكرمى برقسم اولوب بعضيلر عندنده يكرمى اوج
قسمدر واقسام مزبوره نك اون قسمى احيايه منحصر ومخصوصدر كه
حيات وقدرت وشهوت وقوت وارادت وكراهت واعتقاد وظن ونظر
والمدر واون برقسمى احيا وغير احيايه شاملدر ازجمله كون كه حركت
وسكون واجتماع وافتراقدن عبارتدر حيات صاحبى اولانلرده بولنديغى
كبى حيات صاحبى اولميانلرده دخى بولنور وتأليف واعتماد وثقل
وخفت وبرودت ويبوست ورطوبت ولون ورايحه وطعمدر واعراضك
يكرمى اوج اولمسنه ذاهب اولانلر مذكور يكرمى براقسامه بقا وموتى
زياده ايدوب يكرمى اوج قسمدر ديديلر وصحتدن مراد انسانه
مخصوص اولان اعتدالك وجودى اولوب سائر حيواناتده كى اعتدال مزاجه
صحت اطلاقى انسانه تبعيت ايله استعاره اولنمشدر ومرضدن مراد مزاجك
اعتدالندن خروجنه اطلاق اولنور وتميز ايكى شيئك بينى فصله ديرلر واين
زيدونك جوهر وعرض عقيبنده علم طبه متعلق اولان صحت ومرض ذكرى
مجموع علوم عقليه دن اولديغنه اشارتدر ياخود مرادى اشيانك
صحت ومرضى ميانى تمييز ايتمكدر مثلا حقايق وشكوك وفضائل
ورذائل كبى وشكوك رذائلى مرضه تشبيه ايلمسنه باعث بودركه مرض
بدنى تصرف كاملى ادراكدن منع ايلديكى كبى شكوك ورذائل دخى
فضلبتى ادراكه مانع اولور (وفك المعمى) وسن اول كيمسه سنكه معمايى
متن حل وبيان ايلدك ظن ايلدم معمى عمى دن مشتقدر نجن برشيده
التباس اولسه عمى الامر ديرلر وشاعر بربيتك معناسنى آشكار ايتميوب
اخفا ايلسه عميت معنى البيت ديرلر لغز دخى بو قبيلدندر واصطلاحده
معما بر كلامدركه وجه صحيح اوزره ايما واشارت طريقى ايله اسما دن
براسمه دال اوله ومعمانك اصطلاحات كثيره سى وطرق وفيره سى اولوب

استخراج مراده معين ووسيله در مثلا اعمال معما تقسيم اولى ايله درت
قسمه منقسمه دركه تحصيلى وتكميلى وتسهيلى وتذييلى اولوب هر برى
اقسام متعدده يه منقسمه اولمغله مجموعى اوتوز يدى قسم اولمشدر
وواضع معما عروضى وضع ايدن خليل بن احمد عمر الفرا هندى ازدى
دركه كنيه سى ابو عبد الرحمن اولوب يوز سنه سى بصره ده تولد
ونشو ونما بولوب اوقاتى تحصيل علومه صرف وكتب كثيره تأليف
ايلمشدر ازجمله كتاب العين خليلك تأليفى اولوب علم لغتده
تأليف اولنان كتبك اقدم وابتداسيدر بوندن مقدم علم لغتده كتاب
تأليف اولنمامشدر لكن كتاب مزبورى خليل اتمام ايتمك ميسر
اولمامشدر زيرا اهل لغتدن جمهور كتاب مذكورك اكثر مواضعنى
جرح وقدح ايتديلر بنابرين اقتضا ايدر كه كتاب مزبورى خليل اتمام
ايتميه لكن خليلك كعبى اول درجه دن عاليدر كه اندن صدور ايدن
حرفه برفرد انكشت اعتراضى دراز ايليه مكر جمع وتأليفنى آخره
سپارش ايدوب خبط وخلل اول شخصدن صادر اولمش اوله
واكثر ناس كتاب العين خليلك اولمسنه ذاهبدر وبعض علما
ليث بن نصر بن سيار خراسانى تأليفى اولمق اوزره قطع وجزم ايتدى
وليث بر رجل صالح اولوب كتابنى ترويج وخلقى مطالعه سنه ترغيب ايچون
خليله نسبت ايتدى ديرلر وبر از روايت دخى واردر كه تحريرى باعث
تطويل اولمغله ترك اولندى وخليلك مؤلفاتندن برى دخى كتاب النقط
والشكل وبرى كتاب النغم وبرى كتاب الشواهد اولوب انفس كتبى
عروضدر كه وضع عروضده خليلى بركيمسه سبق ايده ميوب شطرنج
وسائر مخترعات كبى علمانى اعجاب ايلمشدر وعلم عروضه خلق توغل
واثر خليله اقتفا ومتابعت ايدوب بعضيلر بحر متقاربدن بحر مخبون
الاجزا استخراج ايليوب خبن تسميه ايلديلر وخبن حذف ثانئ ساكنه
دينوب بحر رجز اخفشك اختراعيدر وبحر مزبوره متدارك ومحدث
ومخترع دخى تسميه ايدرلر وفن عروض كيده رك ابو نصر جوهرى يه
واصل اولوب جوهرى علم عروضى اختصار وايضاح واخذ وتعلمه

سهل اولور وجه اوزره تنقيح ايليوب خليله بعض مرتبه اعتراض ايلمشدى
ازجمله خليل اجزاء شعريه كه انكله اشعار وزن وتقطيع اولنور سكز
جزء ايدوب ايكيسى خماسيه كه فعولن ايله فاعلن در والتيسى سباعيه كه
متفاعلن فاعلاتن مستفعلن متفاعلن مفاعلتن مفعولاتدر لكن
جوهرى اجزاء شعريه نك سكز اولمسنى انكار وخليلك مفعولات جزئنى
مستقلا جزء اولمق اوزره تعداد ايلديكنه اعتراض ايليوب مفعولات
مفروق الوتد اولان مستفعلن دن منقولدر كه زيرا مستفعلن ايكى سبب
خفيف ايله بر وتد مفروقدن مركب اولوب كذلك مفعولات ايكى سبب
خفيف ايله بر وتد مفروقدن مركبدر ومفعولات اكر سائر اجزا كبى
جزء صحيح ومستقل اولسه فقط مفعولاتدن مركب بر بحر اولوردى
نتكيم سائر اجزادن مركب بحرلر موجوددر بر بحر يوقدر كه مجموع
اجزاسى مفعولات اوله ديوب اثبات مدعى ايلدى وسبب ايكى حرفلى
اولوب حرف ثانى ساكن اولورسه قد كبى سبب خفيف تسميه اولنور
واكر ايكيسى دخى متحرك اولورسه لك كبى سبب ثقيل تسميه اولنور
وسببه بر حرف دخى ضم اولنورسه وتد تسميه اولنوب وتد دخى ايكى
قسم اولوب حرف اول وحرف ثانى متحرك وحرف ثالث ساكن اولورسه
وتد مجموع تسميه اولنور على وبلى كبى واكر حرف اول متحرك
وحرف ثانى ساكن وحرف ثالث متحرك اولورسه وتد مفروق تسميه اولنور
فعل كبى ايمدى مستفعلن ايكى سبب خفيف وبر وتد مفروقدن مركبدر كه
مس سبب خفيف تف سبب خفيف علن لام ساكنه ايله وتد مفروق
مفعولات دخى بويله دركه مف عولاتدر لكن عند الخليل مس سبب خفيف
تفع وتد مفروق لن سبب خفيف اولوب مفعولات فاع لاتن دن فرع
اولوب سبب وتد مفروقه متقدم اولمغله لاتن فاع اولور لاتن فاع ايسه
مفعولات وزننده در وخليلك صنعت معمانى اختراعنه سبب بودر كه يونانيدن
برى لغت يونانيه ايله خليله بر مكتوب ارسال ايدوب خليل فهمندن
عاجز اولمغله كامل بر آى مطالعه سنه صرف اوقات وفراستيله البته
اوائل مكاتيبه بسمله تحرير اولنور ديو ابتدا بسمله يى استخراج بعده

قرائن ایله بقیهٔ مکتوبی استخراج ایدوب اول مکتوبی اصل واساس
وضع وعلم معمایی اختراع وبر کتاب تألیف ایدوب صنعت مزبوره یه
معما تسمیه ایلدی وابوعبیده نك شاکردی اولان کیسان استخراج
معماده زمانك وحیدی اولوب خلقك تکلمنك خلافی استماع
واستماعنك خلافی کتب وکتب ایلدیکنك خلافی قرأت ایدردی
ونظام اصناف علومده یدطولا صاحبی فرید وممتاز ایکن معما نك
اسهل واخفی استخراجه قادر اولمیوب جاحظ علم معمامعتنا اولمغه
صالح برفن دکلدر دیردی بعده خلیل حروف عربیه نك نجم ایله
اتفاقنی استخراج ایدوب عدد حروف یکرمی سکز اولدیغی کبی عدد
منازل قمر دخی یکرمی سکزدر دیدی ومنازل مذکوره نك اوندردی
قره فوق الارض مسیر اولوب اون دردی تحت الارض مسیر اولور
وبر کلمه اسم اولدیغی صورتده غایت عدد وحروفی زوائد واصلیه سیله
کواکب سبعهٔ سیاره عددنجه اولوب زیاده اولماز مثلا استخراج لفظی
یدی حرفدن مرکبدر والیوم تنساه حرفلرینه حرف الحاق ایله حرف
تضعیفی زیاده ایدوب عدد حروف زوائد بروج اثنی عشره موافق
اولدیغنی استخراج ایلمشدر ومنازل قمرك اون دردی تحت الارض
مسیر واون دردی فوق الارض مسیر اولدیغی کبی حروفك اون دردی
لام تعریف ایله تضعف اولنوب اون دردی تضعیف اولنما دیغنی
استخراج ایلدی یعنی الثاء والتاء والدال والذال والراء والزاء والسین
والشین والصاد والضاد والطاء والظاء والنون واللام تضعیف
ایله قرأت اولنوب باقی اون درت حرف لام تعریف ایله تضعیف اولنماز
وخلیل شطرنجه آلت دخی ضم وحمل ورقعهٔ شطرنجی اون خانه یه
طرح ایدوب نیجه زمان استعمال اولنوب ینه ترك اولندی بعده
حسابده برنوع صنعت اختراع ایده یمکده مرأهٔ حمقا برشی اشترا ایتمك مراد
ایلدکده اهل سوق اول مرائیه خدعه ومکر ایله ظلم وغدر ایتمك ممکن
اولمیه دیوب ملاحظه وتفکر ایده رك مسجده داخل واشتغال وتأملندن
کندوبی ستون مسجده چارپوب اعضاری زیر زبر اولوب سبب موتی

اولدی وتاریخ وفاتی یوز التمش سنه سیدر وموما الیه علم وفضلده
یکانه اولدیغی کبی عقل وزهدده دخی بیهمتا اولوب برکون ابن المقفع
ایله هم صحبت اولوب طول ودراز مباحثه ومناظره ایدوب خلیله
ابن المقفعی نیجه بولدك دیو سؤال ایلدکلرنده علمی عقلندن اکثر
مشاهده ایلدم دیوب ابن المقفعدن خلیلی استعلام ایتدکلرنده عقل
وزکاسنی علمندن زیاده بولدم دیدی فی الحقیقه خلیلك حدت ذهن
ووفرت زکاسی کورلمه مشدی کذلك زهد وورعده بی مثل اولوب وفات
ایدنجه فهم ودانشنه خلل طاری اولمامشدی وابن المقفعك ترجمه سی
(وان عبدالحمید باری اقلامك) فقره سی شرحنده ذکر وبیان اولنمشدی
وبروقتده سلیمان بن مهلب خلیله بیك دینار ارسال وطرفنه دعوت
ایدوب برید سلیمان دیناری خلیله عرض ودعوتی تبلیغ ایلدکده خلیل
نان یابس ایله نمك اکل ایدردی دیناری قبول ایتمیوب مادامکه شومقدار
طعامه دسترس اولورم سلیمان ایله کارم یوقدر دیوب صوب سلیمانه
راهی اولمادی وبرغنی کیمسه خلیلدن نیجه زمان علم عروض تعلمنه جهد
وسعی ایدوب تحصیل وتعلم ایده میوب خلیلی اتعاب ایلدکده یارجل
شو بیتی تقطیع ایله دیدی * اذالم تستطع شیئا فدعه * وجاوزه الی
ماتستطیع * یعنی چون برشیئ تحصیله عدم قدرتك نمایان اولدی
اول شیئ ترك ایله وقدرتك اولدیغی شیئه مشغول اول دیمك اولوب
شخص معهود متفطن وتعلم عروضدن فارغ اولدی وخلیلك
اصدقاسندن بری بیمار اولوب عیادسنه واردقده خسته نك قباحتی
نافهم بربرادری اولوب خسته یه ای برادر چشم کشا اولکه خلیل
زیارتکه کلدی دیدکده خلیل برادریکی بیمار ایدن سنك نابجا کفتارك
اولدیغنده شبهه م قالمدی دیدی وبرکون ثقلادن بری خلیله حروف
مقطعه ایله برمعما تحریر وبو معمایی حل ایلسون دیو ارسال ایلدکده
خلیل حل ایدوب بو بیت حاصل اولدی (انا ان لم یکن اهواك فرأسی
حراتی) هوا محبت معناسنه وحرفرج معناسنه اولوب خلیله ذیل بیتده
(وان هویت ایضا) یعنی محبت ایدرسکده ینه دیدیکك کبی اولسون دیو

تحرير وارسال ايلدى وخليلك كلامندندر كه زاهد شول كمسه دركه موجود اولان نفقه سنى ضايع ايتمدكجه ضايعى طالب اولميه يعنى قدر كفايه رزقى موجود ايكن زياده سنى تحصيله ساعى اولميه وبركمسه حرامى ارتكابدن مستغنى اولديغى حالده استعمال وارتكاب ايده محتاج اولديغى وقتده استعمال حرامه حيله جو اولماز وبركمسه نك شر محض اولديغنه دلالت ايدن شى بودركه رضاسيله كنديدن شر وفساد ظهور ايده وبعد الظهور اول فسادك دفع واصلاحنه قادر اولميه وهركسكه نفسنك فسادنى فرق وتمييز ايليه صلاحنه دخى عالمدر يعنى كنديدن صادر اولان افعالك قبحنى درك ايدن حسننى دخى درك ايدر لكن مقتضاى جبليت خبيثه قبيحه يى اختيار ايدر وبر قباحتدن تخليص ايچون قباحت اخرى ارتكابندن اشنع وافحش شى بو قدر ديردى وبز مراد ايتسك كتبى بر مرتبه شرح وايضاح ايدردك كه قوى وضعيف فهملو وغبى فهم وتعلمده يكسان ومساوى اولوب هركس منتفع اولوردى لكن اذكيا واغبيا يى فرق وتمييز ايچون واديء متعارفى اختيار اولندى ديردى (وفصل بين الاسم والمسمى) وسن شول كمسه سنكه اسم ومسمى ميانى فرق وتمييز ايدوب هر برى برامر آخر اولديغن بيان ايلدك ظن ايلدم اسم شول شيدركه ذات شيئه علامت اولوب ذات انكله معلوم اوله واشتقاقى سمودن ارتفاع معناسنه در وذات شى اسم ايله متعارف اولمغله اسم ذاتك شعار وعلامتيدر واسم لفظنده درت لغت جريان ايدر اسم اسم سم سم واسمك اصلنده بصريون ايله كوفيون اختلاف ايدوب مذهب بصريونده سمو ومذهب كوفيونده سمة در ومسمى شول معنادركه ازاسنه اسم وضع اولنوب اسم اول معنايه دلالت ايدوب اسم موضوع ودال ومعنى موضوع له ومدلول در وقدماء قومك معناى اسم ومسماده مباحث طويله سى اولوب بعضيلر عندنده اسم مسمانك غيريدر وبو جمهور مذهبيدر وبعضيلر قتنده اسم مسمانك عينيدر وبعضيلر مذهبنده عينيده دكل غيريده دكل درديلر پس اسم مسمانك غيريدر دينلر متن

اسمدن تسميه مراد ايدرلر مثلا برشخص مجهوله اسمك ندر ديو سؤال اولنسه مراد ذات وماهيتندن سؤال اولميوب بلكه ذات اونكله تعبير اولنان عبارات والفاظدن سؤال مراد اولنور ومراد بو اولديغنه دليل (ولله الاسماء الحسنى) آيه كريمه سى * وان لله تعالى تسعة وتسعين اسما من احصاها دخل الجنة * حديث شريفدر كه حاشا اسماء الله ايله ذات بارى تعالى مراد اولنمسه تعدد بارى لازم كلور وبعض آخر كه اسم عين مسمى اولمسنه ذاهب اولمشدر مرادى مثلا لفظ زيد عين ذات زيددر ديمك دكلدر بلكه اوچ معنانك برى ايله اسم مسمانك عينيدر ديمشدر برى بودركه اسمك وضع اولنماسنه سبب سامعك اسماعى اسم سببيله تصور وملاحظه ايدوب مسمى غائب اولدقده اسمى مسمى مقامنه اقامت ايتمكدر وچونكه مسمى غايب اولدقده اسم تصور وملاحظه ده مسمى مقامنه قائم اولندى بو طريق ايله اسم مسمانك عينيدر ديمك جائز اولدى معناى ثانى اكثريا اسمده حاصل واسم ايله قائم اولان معنى مسمايه سرايت وتجاوز ايدر مثلا برشيده حيات اولسه اول شيئه حى تسميه اولنور وبو جهتله اسم مسمايه لازم وغير منفك اولوب اسم مرتفع وزائل اولسه مسماده مرتفع اولور واسم موجود اولسه مسماده موجود اولور زيرا حياتك جسمدن وجودى باطل اولدقده اول جسمه حى اطلاق اولنماز وحى اطلاق اولنمدقده جسمده حيات بولنمايوب مسمى مرتفع اولور پس بو جهتله اسم مسمانك عينيدر ديمك جائز اولور كه اسمك وجوديله موجود وعدميله معدوم اولور معناى ثالث بودركه دأب عرب اسم ذكر ايدوب مسمى مراد ايتمك اوزره جريان ايلمشدر مثلا بر رجله اشارت ايدوب هذا مسمى بزيد يعنى بو شخص زا ويا ودالدن مركب اولان لفظ زيد ايله تسميه اولنمشدر ديوب بو اسم زيدك اسميدر ديرلر كه زيدى مسمى مقامنه وضع ايتمش اولورلر پس بو جهتله اسم مسمانك عينيدر ديرلر لكن تحقيق بودركه نزاع نزاع لفظيدر زيرا اسمدن مراد اكر لفظ اولورسه مسمانك غيريدر زيرا لفظ اصوات مقطعهٔ غير قارهدن مركب اولوب اختلاف امم واعصار ايله مختلف اولمغله كاه متعدد وكاه متحد اولور وبو اختلاف

اسمایه عارض اولماز واکر اسمدن ذات شی مراد اولنورسه اسم مسمانك
عینی اولور لکن بو مراد خلاف مشهوردر وامام رازی اسم مسمانك
عینیدر یوخسه غیریمیدر نزاع عنده برمعتدبه امر ظفریاب اولمدم دیو
ذکر ایدر واکر اسمدن صفات مراد اولنورسه شیخ ابو الحسن
الاشعری مذهبیدر صفت اوج قسمه منقسم اولدیغی کبی اسم اوچ
قسم اولوب یا نفس مسمادر یا خود غیر مسمادر یا خود نفسیده دکل
غیریده دکلدر دینلور (وصرف وقسم وعدل وقوم) ابن نباته سجعین متن
بیننده معنای مرادی تحقیق ایده میوب بعض علمای اسلامدن سؤال
ایلدم بو کونه حل و بیان ایلدی دیو بویله ذکر ایدر که صرف معاوضه دن
بر قسم اولوب صرفده عوضلرك ایکیسی دخی نقد اولور مثلا دیناری
درهمه صرف وعوض ایلدکلری کبی و تقسیمدن مراد اموال مشترکه یی
تقسیم ایتمکدر وقسمتك صرفه مناسبتی کان مال مشترك دینار قلیل
اولوب شرکا میاننده تقسیمی متعذر اولمغله دراهمه صرف اولنوب تقسیم
اولنمق ممکن اولمسیدر وتعدیل وتقویمدن مراد کان مال مشترك جواهر
ونقود و بساط و بساتین و اثواب اولمغله قیمی اولانلری تقویم و بهالرینی
تعین ایلمسی عدالت اوزره اولوب مجموعی نقد مثابه سنه وضع ومستحقلر
میاننده قرعه ایله حکمه حاکم ایله توزیع وتقسیم اولنمقدر بو مذکورانك
مجموعی علم فقه مسائلندندر مآل معنای فقرتین سن شول کیمسه سنکه
صرف وعدالت ایله تقویم وتقسیم ایلدك ظن ایلدم دیمك اولور متن
(وصنف الاسماء والافعال) واسم وفعلی تصنیف واختراع ایدن سن
ظن ایلدم اسم وفعلدن مراد اصطلاح نحویین اوزره اولان اسم
وفعل اولوب اسم شول کلمه درکه ازمنهٔ ثلاثه دن برینه مقارن اولمیوب
کندی نفسنده اولیجی معنایه دلالت ایلیه وعلامت اسمیت حرف
جر وحرف ندا وتنوین ولام تعریفك دخولی ومسند الیه اولمقدر
واسم اصل وفعل فرعدر وبعض قدما اسمی اوتوز قسمه تقسیم ایلمشدر که
معرب ومبنی ظاهر ومکنی معرفه ونکره معین ومبهم عربی وعجمی
مذکر ومؤنث مقصور وممدود وعامل وغیر عامل مشتق وغیر مشتق

مضارع وغیر مضارع معتل صحیح زائد وناقص منصرف وغیر منصرف
مفرد ومضاف مدغم ومظهردر وفعل شول کلمه درکه کندی نفسنده
حاصل برمعنایه دلالت ایدوب ازمنهٔ ثلاثه دن برینه مقترن اوله وازمنهٔ
ثلاثه زمان ماضی وزمان حال وزمان مستقبلدر ومستقبل زوائد اربعه
دن برینی قبول ایدرکه همزه ویا ونا ونوندر توحیدی ابو حفص
اشعری دن روایت ایدرکه زمان حال اثباتی یمیدر بلکه زمان ماضی
ومستقبلدن عبارتدر زیرا زمان ماضینك انجامی مستقبلدر پس ماضی
ایله مستقبل میاننده واسطه برزمان فرض وتوهم محال وحال تحصیلی
باطلدر دیدی وابو حفصك بو قولنی رد ایدوب حالی سکا ایضاح ایدن
شی اولدرکه مثلا برشخص الان اداء صلاة ایده یور دیمك مراد ایلسك
یصلی دیرسن و کلجکده اداء ایده جکدر دیمك مراد ایلسك کلمه یی
مستقبله تخصیص ایچون سین ادخالیله سیصلی دیرسن ایمدی یصلی کلمه
سنك حاله دلالتی ومعنای استقبالی تضمنی اولوب تخصیص مراد ایچون سین
ادخال وکلهجکده اداء صلاة ایدردی قصد ایدرسن اکر مضارعك
حاله دلالتی اولمسه ادخال سینه محتاج اولماز دك دیدکلرنده طریق
مکابره یه سالك اولوب اکر بو کلام صحیح اولورسه فلاسفه نك ایکی شی
میانی فصل ایدن شی شیء آخر اولوب کان شیء اولك نهایتیله شیء
ثانینك بدایتندن مرکب برشی دردیدکلری صحیح اولمق لازم کلور دیدکده
ابو حفصه حکمانك بو قولی سنك مقدما مخالفت ایدوب مجاب اولدیغك
قول کبی اولوب قول اول فلاسفه قولنه موافق ومطابق اولدیغنده دخی
جاهلسن وقول مختاره مخالفتك سببیله (اجهل من هره) مثلنه ماصدق
اولدك زیرا هره دیوار کنارنده کذران ایدرکن ثابت اوله میوب مقابلنده اولان
دیواره انتقال مراد ایلدکده پرتاو ایدرز یرا بیلور که ایکی دیوار میاننده
فاصله اولوب یوریسه برنفس ثابت و پایدار اوله مز وکندونی امساك
ایده میوب زمینه ساقط اولور ایمدی یا اباحفص هره نك ذهننه لائح
وآشکار اولدیکه ایکی دیوارك میانی شیء آخر دروسن بو دقیقه دن ذهول
ماضی ومستقبل میاننده اوحالی انکار ایلدك دیدیلر وافعال دخی

اقسام کثیره یه منقسم اولور مثلا ماضی ومضارع وامر ومتعدی ولازم
متعدی دخی بر مفعوله وایکی مفعوله واوچ مفعوله تعدیه ایدر وتام
وناقص ومعلوم ومجهول وافعال قلوب وافعال مقاربه وافعال تعجب
وافعال مدح وذم وغیریلر وعلم نحوك مخترع وواضعی ابو اسود دؤلی
درکه اسمی ظالم بن عمرو بن سفیان بصریدرکه افقه بلد واعلم وقتی
وقاضی وتابعینك سادات واعیانندن وعلی کرم الله وجهه حضرتلرینك
اتباعندن وعمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرندن استماع حدیث
ایدوب علی رضی الله عنه حضرتلریله وقعهٔ صفینده معا اولوب سکسان
بش یاشنده التمش یدی سنه سی بصره ده طاعوندن وفات ایلمشدر
ودؤلی ضم دال وفتح همزه یاخود واو ایله دوله منسوب دیمك اولوب
دول ابو قبیله در وصفین سجین وزننده شامدن فراتك جانب غربی
سنده بر موضعك اسمی اولوب علی کرم الله وجهه ایله معاویه رضی الله
عنه میاننده واقع اولان وقعهٔ مشهوره اوتوز یدی سنه سی صفرینك
غره سنده اولمشدر وصفر ایله تشأم اولنمغه باعث بو وقعه اولمشدر
دیرلر ومومی الیه ابو الاسودك علم نحوی وضعنه سبب بودرکه برکون
دختری یا ابی ما اشد الحر دیوب اشدی مرفوع قرأت ایلدی پدری
ابو الاسود دخی ما اشد ده کی مایی استفهامیه یه حمل ایدوب ای دختر
بزم شهریمز سائر شهرلردن زیاده حار در دیدکده دخترك مرادی ماء
تعجبیه ایله نه پك زیاده حرارت وار دیمك اولمغله اشد منصوب
اولملی ایدی بناء علیه ای پدر بن سندن استفهام واستعلام ایلمدم
بلکه اشتداد حرارته تعجبمی بیان واعلام ایلدم دیدکده ابو الاسود
مجلس علی کرم الله وجهه یه داخل ودختریله کذشته یی نقل
و یا امیر المؤمنین لغهٔ عربیه ضایع ومضمحل اولمغه قریب اولدی
دیدکده حضرت علی رضی الله عنه قواعدی مشتمل برکتاب تألیفنه
امر ابو الاسود دخی اسم وفعل وحرفك احوالنی متکفل ومبین
ومختصر برکتاب تألیف ایدوب علی رضی الله عنه استحسان
و یا ابی الاسود بو نحوه یعنی بو جانبه قصد ومیل وقصدیکی بو طرفه

حصر ایله بیورملرینه بناء اول علمه نحو تسمیه اولندی روایت اخراده
معاویه رضی الله عنه زیاده فرزندیکی حضوریمه ارسال ایله دیوب
زیاد فرزندنی ارسال ایلیوب معاویه ابن زیادی غلط کومشاهده ایتمکله
بنه پدری زیاد طرفنه ارجاع ولحن وغلطنه لوم ایلدکده زیاد فرزندینی
ابو الاسوده ارسال ونحوده برکتاب تألیف واوغلنه تعلیم ایتمسنی رجا
ایلدی ابو الاسود مساعده ایتمیوب رد ایلدکده زیاد فرزندینه ابو الاسودك
کذر کاهنده بر محله جالس وعمدا قرآن کریمدن برآیتی لحن ایله قرأت ایله
دیو تعلیم فرزند دخی (ان الله بریء من المشرکین ورسوله) آیهٔ شریفه سنی
تلاوت ورسوله یی مجرور قرأت وابو الاسود استماع ایلدکده افصح ناس
اولمغله مضطرب ومتألم وزیاده مرامکه مساعده ایده جك اولدم
دیو ارسال خبر ایلیوب نحوده قواعد عربیه یی مشتمل بر مختصر تألیف
وابتداء باب تعجبی سبك بعده سائر اصول نحویه یی ترتیب ایلدی بعده عتبه
نحوده کتب عدیده تألیف بعده عمرو بن العلا وسائرلری سیبویه زمانته
کلنجه نیجه کتب تألیف اولنوب سیبویه اسلافنه فائق وغالب ونحوك
حقایق ودقائقنه مطلع وواقف اولوب فی الحقیقه علم نحوی سیبویه
خارجه اخراج ایلدی موی الیه ابو الاسود کرچه عالم وعاقل وشاعر
ایدی لکن غایت بخیل وشیعی ایدی ابو عمرو نقل ایدرکه ابو الاسود
بنو اقشیر ایله خیمه نشین وبوادیده مقیم اولوب بنو اقشیر ابو الاسوده
مخالفت وطعن وتشنیع وکیجه لرده تحجیر وتکدیر ایچون سنك انداز
اولورلردی وابو الاسود سز کذشتندن شکایت واظهار ملالت
ایدردی ینه بر کیجه بنو اقشیر ابو الاسودی افراط ایله تحجیر ایدوب
صباح اولدقده سزلردن داد وفریاد دیو شکایته اغاز ایلدکده بنو اقشیر
یا ابا الاسود رمی حجاره ده بزم صنعمز یوق قدر باری تعالی طرفندندر
دیو سوء مذهبنه تعریض ایلدکلرنده ابو الاسود ای قوم کذب ودروغ
ارتکاب ایدرسز اکر رمی اولنان احجار من طرف الله اولسه بریسی
خطا ایتمیوب اصابت ایدر دیو لطیفه آمیز جوابداده اولدی وبنو
قشیری تکدیر ایچون بابنی قشیر سزلرله هم صحبت وهمسایه اولمغی سائر

سائره ترجیح ایلدیکمه باعث بودر که هر امر که سزلر مبادرت ومباشرت
ایده سز معلومم اولور که اول خصوص خطای محضدر پس اول امره
عازم ایسه مده رجوع وترك ایده رم و بر امر دنکه سزلر اجتناب ایده سز
اول امرك صواب وخیر محض اولدیغن بیلوب اقدام ومباشرت ایده رم
دیردی وقشیر ابو قبیله اولوب قشیر بن کعب بن ربیعة بن عامر بن صعصعه
بن معاویه بن بکر بن هوازندر و برشخص ابوالاسوده اکر بخیل اولمسك
بو ظرافت وعلم وحلم ایله بیهمتا اولوردك دیدکده ابوالاسود اکر بخیل
اولمسم ظرافتك قطعا خیر واطنی اولمازدی دیدی و برکون
ابوالاسود پیشگاه منزلنده رطبخوار ایکن اعرابدن بری کلوب السلام
علیك دیدکده ابوالاسود سلام و بریله کلمشدر بأس یوقدر دیدی بعده
اعرابی درون منزله دخوله اذن طلب ایلدکده ابوالاسود بیرون منزل
دها وسیع وفسیحدر دیدی بعده اعرابی بن ابن حمامه یم دیدکده
ابوالاسود طیوردن مراد ایلدیکك طیرك اوغلی اول و بزی ترك وآخر
جانبه طیران ایله دیدی بعده اعرابی ابوالاسوده تناول ایلدیکك رطبدن
بکا احسان ایله دیدی ابوالاسود دخی عاجز اولوب اوچ رطب ویردی
وویررکن بری زمینه ساقط اولوب ابوالاسود زمیندن اخذ وغبارنی
دامنی ایله ازاله ایلدکده اعرابی یا اباالاسود رطبه آلوده اولان غبار
سنك اباسکدن پاکدر نه حاجت ازاله یه دیدی ابوالاسود دخی ایهام
طریقیله ساقط اولان رطبی اخذ ایلدمکه شیطانه نصیب اولمیه
دیدکده اعرابی یا اباالاسود مادامکه سنده بو رتبه بخل موجوددر ملکه
دخی نصیب اولمدن ضنت ایدرسك دیدی و برکون ابوالاسود معاویه
حضرتلریله تك وتنها مصاحبت ایدرکن ابوالاسود بی اختیار
تضرط ایلیوب یا معاویه بو سری کتم واخفا ایله دیو رجا معاویه
دخی رجاسنه مساعده کوستروب عمرو بن العاص رضی الله عنه
ایله مروان بن الحکمه قصه یی نقل ایلیوب ایرته سی عمرو بن العاص
یا اباالاسود تضرطه باعث نه ایدی دیو لطیفه آمیز استعلام ایلدکده
ابوالاسود یا عمرو ریح نوعندن اولوب ضبطی ممکن اولمامغله چکیلوب

کندی و برپیر که دهر اعضا وقواسنه ضعف واسترخا ویروب بو مقوله
سری کتم وحفظه قادر اوله میه امور مسلمینه تولی یه نیجه قادر
اولور دیدی و برکون ابوالاسود معاویه رضی الله عنه حضرتلرینه
برسری تبلیغ ایچون تقرب واب یلب افاده یه اغاز ایلدکده ابوالاسود
بخره مبتلا و کندیده دهان اولمغله معاویه حضرتلری رائحه سندن
متأذی اولوب یدلریله انفنی قپایوب کلامنی استماع ایدردی همان دم
ابوالاسود معاویه نك الینی بینی سندن چکوب والله سن امیرالمؤمنین
اولمازسن مادامکه اذایه متحمل اولمیه سن زیرا سید قوم اولان کیمسه
خلقك جور واذاسنه تحمل ایتملیدر دیدی (و بوب الظرف والحال)
وسن شول کیمسه سنکه ظرف وحالی مستقلا بر باب ایلدك ظن ایلدم
ظرف ایکی قسم اولوب بری ظرف زمان و بری ظرف مکاندر وقسمیندن
هر بری بجن برشیئه محل قلنسه ظرف تسمیه اولنور مثلا اعجبنی الخروج الیوم
دینلسه یوم خروجه محل اولوب ظرف تسمیه اولنور اما اعجبنی الیوم
دینلسه یوم ظرف اولماز زیرا اعجاب ایدن یومده واقع اولان شی
اولیوب یومك کندی متعجب اولمغله برشیئه محل اولمادی ایمدی ظرفك
خاصه سندندر که کندینك احوالی بیان اولنیوب کندیده واقع اولان
شیئك احوالی بیان اولنه وفی کلمه سنی تقدیر ممکن اوله مثلا مثال اول
اعجبنی الخروج فی الیوم تقدیرنده در وابتدا وعاره یعنی کاسه وکوزه
وسبو مثللی قابلره ظرف تسمیه ایدن خلیلدر وسببی هر بری برشیئه محل
اولمسیدر وحال اصطلاح نحویینده هیئت فاعلی یاخود هیئت مفعولی
یاخود ایکیسنی معا مبین اولان وصفه دیرلر اوله مثال جاء زید راکبا
اولوب راکبا فاعل اولان زیدك وقت مجیئنده هیئتنی مبین در
ثانی یه مثال ضربت اللص قائما اولوب دوکوب ضرب اولندیغی وقتده
هیئتنی مبیندر ثالثه مثال زید لقیته راکبین اولوب راکبین فاعل اولان
تاء متکلمك هیئتیله مفعول اولان هاء غائبه نك هیئتنی مبیندر وحال
ایچون درت وصفدن لابد درکه غالبا منتقله اوله وکاهیجه ثابته اولور
مصدردن مشتق اوله جامد اولورسه مشتق ایله تأویل اولنمق لازمدر

ونكره اوله معرفه اولورسه نكره ايله تأويل اولنمق لازمدر ومعنا جهتيله
صاحبنك نفسى اوله مثلا جاء زيد ضاحكا دينلسه زيد وضاحك ايكيسى
برشخصدر بو دخى احوال حالدندر كه اسم معرفه دن ياخود معرفه
حكمنده اولان اسمه نكره كله ياخود كلام تامه نكره كله وحال
برقاچ قسم اولوب حال مستصحبه وحال ساده وحال محكيه وحال موطئه
وحال مؤكده وحال مؤسسه در (وبنى واعرب ونفى بما واعجب) وسن متن
شول كيمسه سنكه كلمه يى مبنى ومعرب قيلدك وادات نفى وتعجبى وضع
وميانلرينى فرق ايده جك قاعده وضع ايلدك ظن ايلدم مبنى شول
كلمه دركه اختلاف عوامل ايله آخرى متغير ومختلف اولميه ومعرب
عوامل اختلافيله آخرى مختلف اوله وكلمه دن معرب اولان اسميده متمكن
اولان اسم ايله فعل مضارعدر وما كلمه سنى ايراددن غرضى كاه نفى
ايچون وكاه تعجب ايچون استعمال اولنور نحوده ماهر اولميان كيمسه
ايراد اولنديغى موضعده قنقى معناسى مراد اولنديغندن غفلت ايدوب
اعرابده خطا وجهلى نمايان ومفتضح اولديغنه اشارتدر مثلا ما احسن
زيد دينوب زيد مرفوع اولسه ما نفى ايچون اولوب ما احسن زيدا
دينوب زيد منصوب اولسه ما تعجب ايچون اولوب احسن نك فاعلى
ما يه راجع اولان ضمير مستكن اولوب فى الاصل تصوير معنا شئ
احسن زيدا اولور ومقدما ذكر اولنمشدر كه ابو الاسودك علم
نحوى وضع واختراعنه سبب ما الفظى اولمشدر (ووصل وقطع وثنى
وجمع) وسن شول كيمسه سنكه همزه يى وصل ايده جك محلده وصل متن
وقطع ايده جك محلده قطع وكلمه يى تثنيه وجمع ايلدك ظن ايلدم
مرادى مواقع همزهٔ وصلى مواقع همزهٔ قطعدن فرق ايلدك ديمكدر
ورسول الله صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك نعت شريفى قصائدندن
برنده * وشق له من اسمه ليجله * فذو العرش محمود وهذا محمد *
بيتنده اثبات همزه ايله من اسمه قرأت اولنوب نظم زحافدن سالم
اولديغى كبى معنى اسمه وصل همزه ايله دخى قرأت اولنمق جائز
اولوب بيت مزبور بحر طويلدن اولمغله جزء ثانى سنه كه مفاعيلن در

حذف يا ايله قبض داخل اولوب مفاعلن اولور وزحاف سببلرك ايكنجى
حرفنى حذف ايله ياخود اسكان ايله تغييره ديرلر وقبض خامس ساكنى
حذفه ديرلر كه مفاعيلنك ياسيدر وقبض بحر طويلده استعمال
اولنان زحافلردن اولوب قافيه ده قبض ايله كف ميانه سنده واقع اولور
وكف جزء دن سابع ساكنى حذفه ديرلر وكف قبضدن اخف
واستعمالده اكثردر مثلا مفاعيلنه قبض داخل اولسه مفاعلن اولور
وكف داخل اولسه مفاعيل اولوب لام قبض ايله كف ميانه سنده
واقع اولور وحذف واقع اولدقده مفاعى اولوب فعولنه نقل اولنوب
كان نون فى الاصل لام اولمغله قبض ايله كف ميانه سنده واقع اولمش
اولور وتثنيه آخر كلمه يه بر الف ايله نون مكسوره ياخود ماقبلى مفتوح يا
ايله نون مكسوره زياده ايلمكدن حاصل اولور كه حالت رفعنده
زيدان ونصب وجرنده زيدين دينلور وجمع ايكى قسم اولوب برى
صحيحدر كه مفردينك صيغه سى سالم اوله بو دخى ايكى قسم اولوب
برى جمع مذكردركه حالت رفعنده آخرينه واو ايله نون مفتوحه
زياده اولنوب مثلا زيدون ديرلر وحالت نصب وجرنده يا ايله نون
مفتوحه زياده اولنوب زيدين ديرلر وبرى جمع مؤنث اولوب آخرينه
الف وتا زياده اولنوب رفعى ضمه ايله ونصب وجرى كسره ايله در مثلا
مسلمات كه مسلمه نك جمعيدر جمعك بر قسمى دخى جمع مكسردركه مفردينك
بناسى سالم اولميوب متغير اوله مثلا رجال رجل جمعيدر واصحاب
صاحبك جمعيدر (واظهر واضمر واستفهم واخبر) يعنى اظهار واضمار
واستفهام واخبار ايلدك ظن ايلدم اضمار كلمه ده ضمير اتيانه ديرلر
مثلا متكلمه وضع اولنان ضمير انا ومخاطبه وضع اولنان انت وغائبه
وضع اولنان هو لفظيدر وبو لفظلره ضمير تسميه سنه باعث كلمه
تحتنده مستتر ومخفى اولديغيدر وبارز واشكار اولان الفاظه ضمير تسميه
اولنمسى توسع وتبعيت طريقى ايله در واظهار لفظ ظاهر واشكار
اتيانه ديرلر كه ضمائردن ماعدا الفاظك مجموعى مظهردر ومظهر
تسميه اولنمسنه سبب اشكار وواضح اولمسيدر واستفهام مخاطبدن

برشی اخبار ایلمسنی سؤال وطلبدن عبارتدر وبالوضع استفهامه
دلالت ایدن لفظ اسمده اولور حرفده اولور مثلا اسم اولانلر ما کلمه
سیدر که ماالفرس دیو ماهیت فرسدن سؤال اولنور وکیف انت
ایله حالکدن سؤال اولنور ومتی تقوم ایله زمان قیامکدن سؤال اولنور
وحرف استفهام همزه درکه ازید قائم قیام زیددن سؤال اولنوب هل قام
زید دخی دینلور واخبار صدق وکذب متحمل اولان جمله لری ایتاندن
عبارتدرکه جملهٔ اسمیه اولور زید قائم کبی وجملهٔ فعلیه اولور قام زید
کبی وبو جملهٔ جزئیه یه نحویون مبتدا وخبر ومنطقیون قضیهٔ اسمیه
ایدرلر (واهمل وقید وارسل واسند) یعنی اهمال وتقیید وارسال واسناد
ایدن سن سن ظن ایلدم اهمل ایله احتمال که نقطه وشکل ایله مقید
اولمیان حروفی مراد ایتمش اوله حتی خلیل حروف مهمله وحروف
مقیده بالنقطه والشکل بیاننده کتاب النقط والشکل نامنده بر
کتاب تألیف ایلمشدر واحتمالکه مهملدن مرادی مطلق اوله
بو تقدیرجه لفظ مطلق ذکر ایتمیوب اهمل لفظی اختیارینه وجه
فقرهٔ ثانیه ده ارسل سجعنه رعایت ایچوندر ومطلق شول کلمه درکه
برشی ایله مقید اولمیه ومطلق مقابلی مقید اولوب مقید برشی ایله قید
ووصف اولنه تنکم کلام قدیمده واقعدرکه (حرمت علیکم
امهاتکم) ایت کریمه سندن وامهات نسائکم آیتنه وارنجه
ام مطلق اولوب (وربائبکم اللاتی فی حجورکم من نسائکم اللاتی دخلتم
بهن) آیت کریمه سنده ربائب مدخول بها اولان نسائکم ربائبی اولمقله
مقیددر وارسل واسند ایله اصطلاح اصول حدیث شریفه اشارت
ایدوب عندالمحدثین مرسل تسمیه ایلدکلری کبار تابعینک رسول الله علیه
السلام شویله بیوردی وشویله ایشلدی دیو رسول الله علیه السلامک قول
وفعلنی ناطق اولان قوللریدر وکبار تابعینک ذکر اولندیغی وجه اوزره اولان
قوللری مرسل اولدیغی متفق علیه اولوب صغار تابعینک قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم کذا وفعل کذا قوللری بعضیلر عندنده مرسل و
بعضیلر عندنده منقطعدر زیرا صغار تابعینک اکثر روایتی تابعیندندر وصغار

تابعیندن

تابعیندن مراد تابع تابعیندر مثلا زهری وامثالی ومسند تسمیه اولنان
حدیث شریف عادل وضابط اولان راوی کندی کبی عادل وضابطدن
روایت ایدوب سندی مرفوعا پیغمبر علیه السلامه متصل اولوب شذوذ
وعلتدن سالم اوله وشذوذینه ثقاتک روایتیدر لکن ناسک روایت ایلدکلرینه
مخالف اولان حدیثه دیرلر ومعتل تسمیه اولنان حدیث شریف
شول حدیثدرکه انده صحتنه مانع وقادح علل واسبابه مطلع اولنه
حال بوکه ظاهری عللدن سالم اوله وحدیث حسن مخرجی معلوم ومعروف
ورجالی مشتهر اولاندر وبعضیلر عندنده حسن شول حدیثدرکه
ضعفه محتمل اولوب انکله عمل صحیح اوله وضعیف شول حدیث
درکه حدیث صحیح ایله حسنک شروطی انده مجتمع اولمیه وحدیث
ضعیفک درجاتی متفاوتدر (وبحث ونظر) یعنی هر مسئله ده مباحثه متن
ومناظره ایلدک ظن ایلدم بحث لغتده تفتیش وتفحص وبرشیئی کشف ونظر
چشم ایله مشاهده یه دیرلر واصطلاحده مجهوله تأدی ووصول ایچون
امور معلومه نک ترتیبه دیرلر ومباحثه ومناظره بر معنایه اولوب ایکی
کمسه برشیئک نفس الامرده واقع میدر غیر واقعمیدر معلوملری اولمق
ایچون یعنی صواب ظاهر اولمق ایچون محکوم علیه ایله محکوم به
میاننده واقع اولان نسبت حکمیه یه بصیرت ایله نظر ومباحثه
ایتملرینه تسمیه اولنور ومناظره نک قواعد وآدابنه متکفل اولان
علمه آداب البحث تسمیه اولنمش (وتصفح الادیان) وسن شول کمسه سنکه
دینلرک شریعتلرینه ومذهبلرینه وهر برنده اولان فرقه لره مثلا متن
اهل اسلامک فرق مختلفه سنه امعان نظر ایدوب مطلع اولدک ظن
ایلدم وبرشیئک صفحی عرضی اولوب تصفحت الکتاب کتابک صحیفه
لرینی عرض ایدوب نظر ایلدم دیمکدر واسلام ایکی قسم اولوب
برقسمی دون الایمان وبرقسمی فوق الایماندر ودون الایمان اولان
اسلامکه فقط لسان ایله اعترافدن عبارتدر یعنی بر کمسه صورتا مسلم
اولور وبو مقوله کمسه معصوم الدم اولوب قتل اولنماز (ولکن قولوا
اسلمنا) آیة کریمه سیله مراد بونلردر وفوق الایمان اولان اسلام

لسان ایله اعتراف وقلب ایله تصدیق واعتقاددن عبارت اولوب قول وفعلی مقتضای اسلام اوزره باری تعالینك قضاوقدرنه ظاهرا وباطنا رضا وتسلیم اوزره اولمقدرکه کلام قدیمده ابرهیم علیه السلام قصه سنده (واسلمت لرب العالمین) وارد اولمشدر وفرق اسلامیه یتمش اوج فرقه اولوب برفرقه ناجیه ویتمش ایکی فرقه سی غیرناجیه وضاله درکه رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلری قبل الظهور * ستفترق امتی ثلثا وسبعین فرقة کلها فی النار الا واحدة وهی ماانا علیه واصحابی * بیوروب خبرویردیکی کبی اولمغله معجزهٔ باهره اولمشدر ویتمش ایکی فرقهٔ ضاله نك کباری یدی فرقه درکه معتزله وشیعه وخوارج ومرجئه ونجاریه وجبریه ومشبهه اولوب التمش بش فرقه سی بونلردن منشعبه در وبرفرقه که ناجیه در اشاعره وسلف محدثین واهل السنه والجماعه اولوب مذهبلری فرق ضاله بدعتلرندن خالیدر ازجمله معتزله اصحاب واصل بن عطا درکه مجلس حسن بصریدن اعتزال ایلمشدر ومعتزله قدریه ایله دخی ملقبدر بعده اصحاب واصل یکرمی فرقه یه مفترق اولوب هربری آخری اکفار ایدر واول یکرمی فرقه واصلیه وعمرویه وهزیلیه ونظامیه واسودیه واسکافیه وجعفریه وبشریه ومرداریه وهشامیه وصالحیه وحابطیه وحدبیه ومعمریه وثمامیه وخیاطیه وجاحظیه وکعبیه وجبائیه وبهشمیه در شیعهٔ علی کرم الله وجهه حضرتلرینه تابع اولوب بعد رسول الله علیه السلام امامت حضرت علی یه منصوصدر دیرلر وبونلر یکرمی ایکی فرقه اولوب بعضیسی بعض آخری اکفار ایدر وبرفرقه شیعه نك اصولی اوج فرقه اولوب غلاة وزیدیه وامامیه در وغلاة اون سکز فرقه اولوب سبائیه وکاملیه وبنانیه وجناحیه ومنصوریه وخطابیه وغرابیه وذمیه وهشامیه وزراریه ویونسیه وشیطانیه ورزامیه ومفوضه وبدائیه ونصریه واسحاقیه واسماعیلیه در واسماعیلیه یه باطنیه وقرامطه وشیعیه وبابکیه ومحمره وخرمیه دخی دیرلر زیدیه دخی اوج فرقه اولوب جارودیه وسلیمانیه وتبریه وامامیه

علی کرم الله وجهه نك نص جلی ایله امام اولمسنه معتقددر خوارج یدی فرقه اولوب بری محکمه درکه عند التحکیم المشهور علی رضی الله عنه اوزرینه خروج ایلدیلر واول وقتده اون ایکی بیك نفر ایدیلر وبیهسیه وازارقه ونجدات واصفریه واباضیه بودخی درت فرقه اولوب حفصیه وزیدیه وحارثیه درودردنجی فرقه سی برکیمسه عبادت وطاعت ایدوب باری تعالی یه مراد ایتمسه جائزدر دیرلر وخوارجك یدنجی فرقه سی عجارده اولوب اون فرقه یه مفترق اولمشدرکه میمونیه وحمزیه وشعیبیه وخازمیه وحمزیه واطرافیه ومعلومیه ومجهولیه وصلتیه وثعالبه در ثعالبه ودرت فرقه اولوب اخنسیه ومعبدیه وشیبانیه ومکرمیه در مرجئه بش فرقه اولوب یونسیه وعبیدیه وغسانیه وثوبانیه وثومنیه در نجاریه اوچ فرقه اولوب برغوثیه وزعفرانیه ومستدرکه در جبریه فعل عبدی باری تعالی یه اسناد ایدرلر لکن بعضیسی اشعریه کبی عبده کسب اثبات ایدوب جبر متوسطه قائل اولورو بعضیسی جبر خالصه ذاهبدر جهمیه کبی بدنجی فرقه که مشبهه در باری تعالی یی مخلوقاته تشبیه ایدرلر وطائفهٔ یهود دخی برقاج فرقه اولوب عنانیه وموسکانیه وسامریه وربانیه وقرائیه وامثالی واسم یهود رجوع وتوبه معناسنه اولان هوددن مأخوذدر وتهود توبه وعمل صالح معناسنه اولوب حضرت موسی علیه السلام (اناهدنا الیك) یعنی بزسکا رجوع ایلدك دیمه سی بنو اسرائیله یهود تسمیه اولنمسنه باعث اولوب شریعتلری نسخ اولمزدن مقدم مدحی متضمن ایدی وبعد النسخ اول طائفه یه اسم اولدی قاتلهم الله وادخلهم جهنم وبئس المصیر کذلك نصاری یتمش ایکی فرقه اولوب برفرقه سی ناسوت ولاهوت شخص عیسی علیه السلامده مجتمع اولمشدر دیرلرو بوفرقه سی یعقوبیه تسمیه اولنور وبرفرقه سی جناب حق بطن مریمه حلول ایدوب عیسی علیه السلام حادث اولوب ابن الله دردیرلر وبوفرقه ملکانیه تسمیه اولنور وبرفرقه سی عیسی علیه السلامك شخصی محدث وروحی قدیمدر دیرلر وبوفرقه نسطوریه تسمیه اولنور وبقیه فرقه لر دخی ذکر اولنان کفریات امثالنه

ذاهبلردر بو طائفه‌یه نصاری اطلاق اولنمسنه باعث عیسی علیه
السلامك (كونوا انصار الله) كلامی اولوب شریعتلری منسوخ
اولدقدنصكره اول طائفهٔ ضلالت پیشه‌یه اسم اولدی و بعضیلر
طائفهٔ مزبوره نصران نامنده برقریه‌یه راهی اولمشلردر بناءً علیه نصاری
تسمیه اولنمسنه ذاهب اولمشدر خذلهم الله تعالی بدمرهم واوصلهم
الی نار جهنم كذلك مجوس برقاچ فرقه اولوب كیومرثیه وزردشتیه
و امثالی وابن حزم رحمة الله علیه مللك اصول وفروعنی وفرقنی
علی التفصیل كتاب الملل والنحل نام تألیفنده سرد و بیان ایلمشدر
بو رسالهٔ صغیره‌ده بو مرتبه بیان ایله اكتفا اولندی (ورجح بین مذهبی متن
مانی وغیلان) وسن شول كیمسه سنكه تصفح ملل وشرایع ومذاهب
ایدوب مانی مذهبیله غیلان مذهبی میاننی ترجیح وتمییز ایلمكه ظن
ایلدم مزبور مانی بن ماش الثانوی در كه فرقهٔ مانویه‌نك نسبتی مزبوره اولوب
بحرینده ساكن و نبوت مسیح عیسی علیه السلامی مقر ومعترف
واساقفهٔ نصاری میاننده موقر جمله سنك بزرك وكبیری و نیك خصلت
ورهبانك محسودی اولمغله كفره بی مایدن تبرید ایچون دائما برعیب
ونقیصه صدورینه چشم كوش اولمشلردی عاقبت بركون زنایی ارتكابه
مطلع وتشهیره اشاعت ایلدكلرنده مانی رسوای عام اولوب میان
نصاراده درجهٔ اعتباردن ساقط وچركاب زنا ایله دامن آلوده اولدقده
شنشنهٔ ذیل عرض وناموسه دامن در میان و بطارقه‌نك سرراه سدادنه
حفر چاه افك وتهمت زنا ایله سنك انداز طعن اولملری مجرد حقد
وحسدلرندن ومذهبلری اولان مسیح لاهوتی‌یی انكارلرینه ورسول
شیطان علیه اللعنه دن اخذ شریعت ایتملریله مخالفت ایدوب كندیلری
بو ضلالتدن تخلیص وراه سدادی ارائت ایلدیكندندر دیو وافر هرزه
كوللك ایلدی واساقفه اسقفك جمعی اولوب رؤسا معناسنه یعنی رهبان
معناسنه كه مفردی راهبدر ومزبور مانی مقدما مجوسی ومذهب مجوسه
عارف اولوب وقعهٔ مزبوره ظهورنده دین مسیحی دخی ترك وكندی
بر دین باطل آخر اختراع وخلقی دعوت وشابور بن ازدشیر زماننده مذهبك

اشكار و مجوسدن خلق كثیر اتباع ومانینك نبوتنه ذاهب اولملریله
اول قوم دوزخ مكانه مانویه وثنویه تسمیه ایلدیلر ومانی بو مذهب
باطلی بهرام بن هرمز بن شاپور زماننده قتل اولنجه اشاعت ونشر اوزره
ایدی مومی الیه بهرام بن هرمز بن شاپور آل ساسانیاندن حازم ومدبر
ورعیه‌پرور برملك اولوب مانی زندیقی واتباعنی حیره‌ده قتل ومذهبنی ابطال
ایلمشدر ونعمان بن منذر بهرامك زماننده ملك اولمسی اوچ سنه اوچ آی
اولوب بعده هرمز بن بهرام تخت نشین اولمشدر نویحی ذكر ایدر كه
مزبور مانینك وكندی‌یه اتباع ایدن كفرهٔ ضلالت پیشه‌نك اعتقاد
باطل وزعم فاسدلرنده حاشا صانع عالم ایكی اولوب بری نور كه فاعل خیر
وبری ظلمت كه فاعل شر وقدیملردر وحاس وسمیع و بصیرلردر
ونفس وصورتده متخالفلردر وفعل وتدبیرده متضاداناولوب جوهر نور
فاضل وحسن ونیر وخیر ونفع وسرور وصلاح ایله حاكم وقطعا كندیده
شروردن برشی اولمیوب جوهر ظلمت اوصاف مذكوره‌ده جوهر
نوره مضاد ومباین اولوب نور جانب شمالده مرتفع وظلمت جانب جنوبده
منحطدر وزعم باطللرنده نور ظلمتدن هر بری اجناس خمسه‌دن مركب
اولوب دردی ابدان و بری روحدر ونورك ابدانی نار ونور وریح وآب
وروحی ابدان مذكوره‌ده متحرك اولان شیح اولوب ظلمتك ابدانی حریق
وظلام وسموم ودومان وروحی دوخاندر وابدان نوره ملائكه
وابدان ظلمته شیاطین تسمیه ایدرلر و بو ملعونلرك بعضیسی ملائكهٔ ابدان
نوردن وشیاطین ابدان ظلمتدن تولد ایدر دیرلر ونور شره قادر
اولمیوب ظلمت خیره قادر دكلدر دیرلر لعنة الله علیهم اجمعین و بعض
متكلمیندن مرویدر كه مزبور كافرلرك بو اعتقاد باطللرینه سبب عالمده
شرور واختلافات مشاهده ایدوب اصل واحددن شیئان متخالفان
صادر اولماز مثلا ناردن حرارت و برودت صادر اولمدیغی كبی دیوب
العیاذ بالله الواحد بو ورطه‌یه دوشرلر و بعض علما مانویه‌نك
مذهب باطلنی رد ایدوب حاشا صانع عالم ایكی اولسه احتمالات ثلاثه‌دن
خالی اولماز زیرا ایكیسی قادر اولمق وار ایكیسی ده عاجز اولمق وار یاخود

بری قادر و بری عاجز اولمق وار لکن احتمال ثانی ایله احتمال ثالث بین البطلاندر زیرا عجز صانعه منافیدر ایمدی احتمالی اولکه ایکیسی معا قادر اولمقدر بودخی باطلدر زیرا جسم واحدی بری تحریك مراد وبری تسکین مراد ایلسه آن واحدده دفعةً حرکت وسکون محال اولوب حرکت ایدرسه تسکین مراد ایدن مرادنی اجرادن عاجز اولدیغی کبی ساکن اولورسه تحریك مراد ایدن مرادنی اجرادن عاجز اولور وعجز ایله الوهیت جمع اولمیوب متنافیان اولدیغی باخود معلوم واشکار درایمدی ایکی اولمق باطلدر دیو تحقیق مقام ایلدی ومانویه نك فاعل خیر نور وفاعل شر ظلمتدر قوللرینه مجارات مع الخصم طریقیله علمادن بعضی رد ایدوب ای قوم بی ادراك برمظلوم برظالمك ظلمندن فرار وبرمظلم محلده اختفا ایلسه ظلمت سببیله خلاص اولمسی محض خیر درکه اعتقا دیکزده ظلمتدن صادر اولور ومتنبینك بوقولندن بواعتراض منفهم اولورکه * وکم لظلام اللیل عندی من ید * تخبران المانویه تکذیب * دیمشدر مآلی بنم قتمده کیجه نك ظلامنك نعمت وخیرندن چوق شی واردرکه مانویه کذب ودروغ ایلدکارین خبر ویرر یعنی ظلمتدن فقط شر ظهور ایدر دیدکاری کذبدر نیجه خیرلر دخی ظهور ایدر تتکه اربابنه خفی دکلدر وجاحظ ذکر ایدر مانویه زعمنده عالم اجناس عشره دن مرکب اوادیغندن مثلا برشیئه نظر مرحمت ایله نظری نور وخیرك اثری ونظر قسوت وظلم ایله نظری شر وظلمتك اثریدر ونظر بویله اولدیغی کبی حواس ظاهره وباطنه نك بقیه سی دخی بویله در دیرلر ومأمون خلیفه مانویه دن برقومی مجلسنه احضار والزام واسکات ایچون ای قوم سزه برایکی کلمه سؤال ایدیم اولامسیٔ وکناه کار اولان کمسه اسائتنه نادم اولورمی دیدی مأنویه دخی بلی اکثر نادم اولور دیدی ایمدی اسائته ندامت اسائت میدر یوخسه احسانمیدر دیوب مانویه احساندر دیدی بعده مأمون نادم اولان اسأتی ارتکاب ایدنمیدر یوخسه آخر کمسه میدر دیدی مانویه دخی اسأت ایدندر دیدکده مأمون ایمدی معلوم اولدی شر صادر

اولاندن خیردخی صادر اولورمش پس سزك نظر وعید ایله نظر ایدن نظر مرحمت ایله نظر ایده نك غیریدر قولکز باطل وغیر واقعدر دیدکده مانویه هذیانه اغاز ایدوب بز ظن ایدرزکه اسائت ایدن نادم اولانك غیر یدر دیدکده مأمون طریق مجارانه سالك اولوب بوصورتده نادم اولان کمسه کندی فعلنه می نادم اولور یوخسه آخرك فعلنه می نادم اولور دیو سؤالنی تقویه ایتدکده قطعا جواب ویره میوب سکوت ایلدیلر ومانی ومانی یه تابع اولان ملاعینك نورك ظلمله امتزاجنده وشمس وقمر وسائر نجومك حدوثنده اقوال کثیره سی اولوب ازجمله نور ظلمت ایله امتزاجدن خلاص اولسه یعنی عالم فساده منقلب وسموات وارضین مضمحل ونوع انسانك نسلی منقطع اولوب هرشی شکل اصلیسنه رجوع ایدوب نور ظلمتدن خاص وصافی اولسه دیو تمنی ورجا ایدرلر دی حتی مناکحه وزوجیتی منع ودفعه سعی ایدرلر دیکه نسل منقطع وعالم سریعا خراب وپریشان اولوب هرشکل شکل اصلیسنه رجوع ایده وطائفهٔ ملعونه یوما فیوما بسیار وشوکت وقوتلری مزداد اولوب عاقبت بهرام بن شابور مانی یی موبدموبدانك رائیله قتل ایتمك مراد واحضار وموبدموبدان اولان اوریایه مانی ایله مباحثه والزام ایله دیو امر اوریا دخی قطع نسل وتعجیل فراغ مسئله سنده مباحثه یه واسکات قصد ایدوب یامانی سن نکاحی تحریم وفنای عالمده استعجال وهرشی اصلنه رجوع ایلمسنه سعی ایدرسن بونلر مذهبکده واجب میدر دیدکده مانی بلی واجبدر زیرا نورك ظلمتدن خلاص وصفوتی نسللرك انقطاعی ودنیانك فنا وزوالی ایله حاصل اولور ونورك امتزاج ظلمتدن خلاصنه اعانت واجبدر دیدی اوریا دخی چونکه تخلیص نور فنای عالم ایله در وفنای عالم انقطاع نسل ایله در انقطاع نسله سندن بدأ وابتدا ایلمك انسب واولی درکه مذموم اولان امتزاج زائل اوله دیدی مانی ساکت وصامت اولوب بهرام صلب اولنسون دیو امر وعسسان سیاستگاهه کتوروب بردارایده جکلری وقتده مذهب باطلنده معبودی اولان نوره خطاب ایدوب سنك امرکی تبلیغ ایلمه ده قصور ایلمدم لکن بونلرك

عصیان عادتیدر وسن حلیم سن ایشته سکا ملاقی اولیورم دیرکن
صلب اولنوب دوزخکان اولدی لعنة الله علیه بعده بوسنی سلخ
وصمان ایله مالامال ایدوب نیجه زمان عبرت مجوسیان اولدی وموبذ
ضم میم وفتح با وذال معجمه ایله فقیه فرس وحاکم مجوس معناسنه
اولوب جمعی موابذه کلور وزبان فارسیده دال مهمله ایله حکیم ودانا
معناسنه اولوب جمعی موبدان کلور وموبدحاکم وافتاب پرست
وجهودلر قاضیسنه دیرلر وشول عالمه اطلاق اولنور که اندن روایتلر ایدرلر
وبهرام ابتدای امارتنده مانی یه تبعیت کوستروب علی ماهو علیه
مذهب باطلنه مطلع اولوب بعده قتل ایلدی ومانی یه تابع اولانلرك
مجموعی قتل اولنسون دیوامر واکثری قتل اولنوب برمقداری ظاهر
اسلامی قبول ایتمکله رها یاب وبعد زماننه شر وفسادلری ظاهر
اولوب خلق افساده اغاز ونیجه لر ضلالتلرینه اتباع ایدوب عباسیه دن
مهدی مجموعنی قتل وروی زمینی ملعنتلرندن تطهیر ایلدی وفقره
مزبوره ده ذکر اولنان غیلان بن یونس القدریدرکه دمشقده ظهور
ایدوب پدری یونس عثمان بن عفان رضی الله عنه حضرتلرینك
معتقیدر وابتداء اسلامده مذهب قدریه یه وخلق قرآن کریمه ذاهب
اولان غیلان ضلالت شعار در روایت اخراده ابتدا قدریه اولان اهل
عراقدن برکیمسه درکه مقدما نصرانی بعده مسلم بعده مرتد اولمشدر
وبومذهب باطله قدریه تسمیه اولنمسنه باعث افعال عبادی کندی
قدرتلرینه اسناد وقدرت باری تعالی یی انکار ایتملریدر ومعتزله قدریدر
ومعبد جهنی وغیلان دمشقی مذهب قدریه یی مزبور مرتددن اخذ
ایلمشلردر برکون مکحول غیلانی ملامت ومؤاخذه ایدوب حیف سکا
یاغیلان بروقتده رمضان شریفده زنان ایله ملاعبه ایدردك بعده حارث
کذابك مرأه سنه خدمت ایدوب ناسه بوامرأه ام المؤمنین در
دیوب حارثی اولمشدك شمدی اول قباحتلردن رجوع وافخشنه شروع
ایدوب قدری وزندیق اولدك سن نه مقوله شخص سن دیدم دیو نقل
ایلدی مومی الیه ابو عبدالله مکحول بن عبدالله الشامی برمرأه نك

معتق ومسندی اوزاعینك استادی اولوب انس بن مالك حضرتلرندن
استماع حدیث شریف ایدوب یوزاون سکز سنه سی هشام زماننده
وفات ایلمشدر وسنهٔ مزبوره ده ابن المسیب مدینهٔ منوره ده وشعبی
کوفه ده وحسن بصری بصره ده ومومی الیه مکحول شامده دارعقبایه
انتقال ایلمشدر وزندیق ثنویه دن یاخود نور وظلمته قائل یاخود آخرت
ور بوبیتی منکر یاخود اظهار اسلام ایدوب درونی کافر اولنه دیرلر افغذ
زندیق فارسیدن معرب اولوب دینك زندقه فقره سنده تفصیل اولنور
وغیلان زیاده خوف وخشیتك کیمدندر دیو سؤال اولندقده عمر بن
عبد العزیزدن خوفناکم زیرا کان من طرف السما تکلم ایدردیدی ابن
مهاجر نقل ایدرکه عمر بن عبدالعزیزه غیلان وفلان شخص قدری
اولوب قدره متعلق کلمات باطله تکلم ایدرلر دیو افاده اولندقده ایکیسنی
دخی احضار وسزلك تکلم ایلدیکز نه مقوله کلامدر دیو استنطاق غیلان
دخی کلام الله در دیوب عمر قرأت ایله دیو امر ایلدکده غیلان (بسم
الله الرحمن الرحیم هل اتی علی الانسان حین من الدهر لم یکن شیئا مذکورا
انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج نبتلیه فجعلناه سمیعا بصیرا انا هدیناه
السبیل اما شاکرا واما کفورا * دیوب ساکت اولدقده عمر بن عبدالعزیز
سورهٔ تمام قرأت ایله دیوب غیلان * ان هذه تذکرة فمن شاء اتخذ
الی ربه سبیلا وما تشاؤن الا ان یشاء الله * آیتنی قرأت ایلدکده یاغیلان
قدرتدن فرع وتابع اولانی اخذ واصل ومتبوع اولانی ترك ایدرسز دیو
الزام ایلدی زیرا انا هدیناه السبیل اما شاکرا واما کفورا * آیهٔ کریمه سنك
معنای شریفی انسان شاکر اولدیغی حالده وکفور اولدیغی حالده
بز انسانه نصب دلائل وانزال آیات ایله طریق مستقیمه هدایت ایلدك
دیمك اولوب انسانك شکور وکفور اولمسی قدرت وارادہ ایله اولوب
غیلان قدرت انسانك اولدیغی اثبات ایلدکده عمر بن عبدالعزیز
الزام واسکات ایچون * فمن شاء اتخذ الی ربه سبیلا وما تشاؤن
الا ان یشاء الله * آیتنه وارنجه قرأت ایتدردی زیرا معنای شریفی
هرکیمسه که مراد ایلیه طاعت ایله باری تعالی یه تقرب ایدر وتقرب

الى اللهى مراد ايتمز الا بارى تعالى انلرك مشيت وارادتلرين مراد ايلديكى
وقتده ايدر يعنى مشيت عبد مفيد اولماز مادامكه مشيت الله تعلق ايتميه
ديمك اولوب غيلان قدرتى عبده حصر ايلدى (واشار بذبح
الجعد) وخالده جعدى ذبح ايله اشارت ايدن سن سين ظن ايلدم مومى متن
اليه جعد بن درهمدر كه بنو حكمك معتق ودمشقده ساكن وآخر خلفاء
بنى اميه اولان مروان بن محمدك استادى اولمغله مزبور مروان الجعدى
تسميه اولنمشيدى روايت اخراده جعدى مروانك لام برادرى اولوب
ابتدا دمشقده خلق قرآن كريمه جعد ذاهب اولوب قتل ايتمك مراد
ايلدكلرنده فرار وكوفه يه نازل وفرقهٔ جهميه يه منسوب اولديغى جهم
ابن صفواندن خلق قرآنه متعلقه اقوال باطله يى تعلم ايلمشدر روايت
اخراده ابان بن سمعاندن اخذ ايلمشدر وابان طالوت بن اعصم يهوديدن
اخذ ايلدى ومزبور طالوت يهودى رسول الله صلى الله تعالى عليه
وسلم حضرتلرينه سحر ايدن ملعون اولوب خلق قران كريمه ذاهب
وزنديق اولوب مذهب زنادقه ده ابتدا تأليف كتاب ايلين مزبورو مذهب
باطلى آشكار ايدن جعد بن درهمدر كه بركون بهلول مجلس جعده
دخل اولوب با شك صاغ اولسون ديوب جعد كيم وفات ايلدى
ديدى سورهٔ اخلاص ديوب جعد بونه يعنى كلامدر يا بهلول ديدكده
يا جعد اعتقاد باطلكده كلام قديم مخلوقدر وهر مخلوق ايچون هلاك
مقرردر ديدكده جعد دمبسته وساكت اولدى وجعد ضلالت پيشه بو اعتقاد
باطله اصرار ايدوب والئ كوفه اولان خالد بن عبد الله القسرى بر عيد
اضحى ده منبره صعود واى قوم جمله كز خانه لريكزه منصرف
واضحيه لريكزى ذبح وتقرب الى اللهه ساعى اولك بارى تعالى جمله كزك
قربانى قبول ايليه بن دخى بوكون جعد بن درهمى اضحيه ونحر مراد
ايلدم زيرا اول كافر ما كلم الله موسى تكليما ولا اتخذ الله ابراهيم خليلا
ديو تكلم ايده يور تعالى الله عما يقول الجعد علوا كبيرا ديوب منبردن
نزول وجعدى كندى اليله ذبح وقتل ايليوب مذهب جعد احمد بن
ابى داود ظهورينه دكين زائل ومضمحل اولمشدر و مومى اليه خالد

ابن

ابن عبد الله بن زيد اسيد القسرى البجلى در كه دولت بنى اميه دن اولوب
وليد بن عبد الملك طرفندن والئ عراقين اولوب مال فراوانه مالك
وشوكت وقوت وكثرت اعوان وانصارى رسيدهٔ كوش هشام اولمغله
عراقيندن عزل ايلمشدر وخالدك ابن هبيره ايله مكايدات غريبه
وحكايات عجيبه سى بسيار اولوب از جمله وقتا كه ابن هبيره خالدك مجلسندن
فرار وهشامك كهف امانته داخل اولدى خالد ابن هبيره نك خذلان
وادبارنه حيله فكر وكندى اسبلرينك اعلا وكزيده سندن بوز اسب تازى
انتخاب وابن هبيره يه ارسال ايليوب اسبانى ايصاله مأمور اولان اتباعنه
بو اسبلرى هشامك اولديغى محله ايصال وهشام اسب سوار وبرطرفه
كشت وكذار ايده جكى وقته مترصد اولوب حين بروزنده اسبانى ارءت
وكيمكدر ديو استعلام ايلدكده ابن هبيره نكدر ديو اعلام ايدك ديو تنبيه
وتوصيه ايلدى وهشام افراط ايله اسبه مائل ومحب اولديغندن ماعدا
كندندن غيريده اعلا وممتاز اسب بولنديغنه منفعل ومكدر اولوردى
وهشامك بو مشربى خالدك معلومى اولمغله بو دسيسه يه مبادرت ايلمشدى
چونكه اتباع خالد مأمور اولدقلرى امرى ادا ايلديلر هشام غايت
غضبناك وبكا بوندن برتر خيانت اولمز كه حالا بنده موجود اولميان
اسبانه ابن هبيره مالك اولوب بكا تفوق ايلديكندن نفرت ايلدم
بوآن حضوريمه احضار ايدك ديو امر ايلدكده اول وقتده
ابن هبيره نظام وترتيب عسكره مشغول بولنوب قصه دن خبردار
اولدقده شتابان حضور هشامه كلوب مقام مأمور بنده ايستاده اولدى
هشام دخى عتاب آميز يا ابن هبيره بو اسبلر ندر ديو سؤال ابن هبيره دخى
خالد طرفندن مكر وخديعه اولديغن تفرس ايدوب يا امير المؤمنين
بو اسبلرك هر برينى برطرفدن تدارك وجمع ايلدمكه امير المؤمنيندن
غيرى بركيمسه سوار اولمق مناسب اولمامغله خاكپايكزه ارسال ايتمك
اوزره ايكن اتفاقى مصادفه بيورمش سزامر بيورك اصطبل امير المؤمنينه
ربط وبند ايلسونلر ديو عاقلانه جواب اداده اولدقده هشام منبسط اولوب
اسبانى ضبط ايلدى وصورت حكايه خالده منعكس اولوب سكوت ايله

معامله ایلدی وخالد عراقدن عزل اولنجه ابن هبیره خالددن بومقوله
نیجـه زحمت ومشقت چکوب هزار تعب ایله مکرنی دفـع ایدر دی
وخالد عراقدن عزل اولنـدقدن صکره شامده ساکن اولوب خلافت
ولید بن یزیدده یوز یکرمی التی سنه‌سی وفات ایلمشدر مومی الیه خالد کرچه
سخی وفصیح وکبیر الهمه ایدی لکن دینـده مارق یعنی خارجی ایدی
ومرق خروج معناسنه اولدیغنـدن هدفه تیر اصابت ایدوب جانب
آخره تجاوز وخروج ایلسه مرق السهم من الرمیة مر وقادیر لر یعنی
جانب آخره خروج ایلدی دیمك اولور بناء علیـه خوارجه مارقه
تسمیه اولندی حتی حدیث شریفده (یمرقون من الدین کما یمرق السهم
من الرمیة) وارد اولمشدر وخالدك جود وکرمه متعلق حکایاتنـدن
بری بودر که برکون ابن حیص بیص دیمکله معروف برشاعر مجلس
خالده داخل اولوب یا امیرسنی ایکی بیت ایله مدح ایلدمکه اون بیك
درهم جائزه یه متحمـلدر دیدکده خالد انشا دنه امر شاعر دخی *
قدکان آدم قبل حـین وفاته * اوصاك وهو یجود بالحوباء * بنیه
ان ترعاهم فرعیتهم * وکـفیت آدم عیلـة الابنـاء * بیتلرینی
انشاد ایلدکده خالد شاعره اون بیك درهمی احسان وضرب ایده‌لر
دیو امر ایلیوب اثنـای ضرب سبـا طده برشاعرکه شعرینك قیمتی
یوز بیـك درهم ایکن بیلمیوب اون بیك درهم طلب ایلیـه جزاسی
بودر دیو ندا ایتدر دیکه غیره عبرت اوله ما کل بیتین آدم علیه السلام
وفاتی وقتندن مقدم زیاده سرعت ایله تنفس ایلدیکی حالده اولادنی
حفظ وحراست ایده سن دیو سکا وصیت ایلدی سندخی حفظ وحراست
ایدوب آدم اوغللرینـك فقر واحتیاجلرینی دفع ایتمده کافی اولوب
زمانکده احواللری رفاهیت اوزره اولدی دیمك اولور (وقتل بشار بن
برد) وبشار بن بردك قتل اولنمسنه اشارت ایدن سنسن ظن ایلدم مومی
الیـه بشار بن برد بن یرجوح درکه دولت بنی امیه ده ظهور ودولت
عباسیه ده مهدی زمانـنـه دك معمر اولمشدر وجدی یرجوحی مهلب
طهارستاندن سبی واسترقاق ایلمشدی لکن بشار جدم عتقـای بنی

متن

عقیلمندر دیو ادعا ایدردی وبرکون مهدی حضورینه حاضر اولوب
مهدی یا بشار قنغی صنفدن سن دیو سؤال ایلدکده یا امیر المؤمنـین
اسانم عربی واصلم عجمیدر حتی شعرمده مذکوردر دیوب ابیـات آتیه یی
انشاد ایلدی * نبئت قوما بهم جنة * یقولون من ذا وکنت العـلم *
الا ایهـا السائلی جاهلا * لیعرفنی انا انف الکرم * نمت فی الکرام بنو
عامر * فروعی واصلی قریش العجم * ما ل ابیات شول قوم که مجنون
اولوب بن مشهور ومعروف ایکن بو کیمـدر دیو بنی سؤال ایدرلر دی
بن اول قومه خبر ویروب ای جاهل اولدیغی حالده بنی بیلمك مراد
ایدن قوم بن کرم صاحبلرینك رئیس وابتداسیم وفروعم کرام اولان
بنی عامرده نشو ونما بولوب اصـلم قریش عجمدر دیمکدر وجدینك
معتقدنده متلون وکلماتی متخالفه اولوب کاه قبس ایله وکاه غیری ایله
افتخـار ایدردی وبشار مرعث ایله ملقب اولوب سببی عالم صباوتنده
کوشنه قرطه آویخته اولنوب رعاث قرطه اطـلاق اولنمغـله مزبوره
مرعث دینلدی وبشار مادرزاد نابینا اولوب باهلی کندوبی بربیت
ایله هجو واکه اولمـا سنك سببنی ذکر ایلمشدی هر بار بشار هجو
باهلی بی غایت اعجـاب ایلمشدر زیرا هیچ بوندن اقبح وافحش هجو
اولمز دیردی واول بیت بودر * وعبـدی فقاعینیك فی الرحم ابره *
فجئت ولم تعلم لعینیك فاقئا * ما لی عبدم سن رحم مادرده ایکن
ابره ایله چشمـانکی کور ایلمشدر لکن سن دنیـایه کلوب چشمـانکی
کیم فقیء واخراج ایلدی معلومك اولمدی دیمك اولور وبشار اشیا یی
بینـا وصاحب بصر اولانلردن زیاده تشبیه ایدوب کورمش کبی
دقایق وحقایقنه مطلع ایدی وسببی کندیدن سؤال اولندقده عدم نظر
زکاء قلبی قوی ایدر واشیا یی کورمکله حاصل اولان شغـل ذهن
نابینـاده موجود اولمامغـله حس وتفرسی زیاده اولور دیو جوابداده
اولدی ابو عبیده دن شعرده بشار ایله مروان بن ابی حفصـه دن
قنقیسنی ترجیح ایدرسن دیو سؤال اولنـدقده بشاردن برحکایه
منقولدرکه کندیدن غیری برشاعرده مسموع ومشاهد دکلدر که اون

ایکی بیك بیت انشاد ایلدمکه مسلم ارباب شعرودانشدردیوب کیفیتندن
سؤال اولندقده اون ایکی بیك قصیده م اولوب هر برقصیده ده اکر
بربیت جید ومقبول موجود دکل ایسه باری تعالینك امتی اول قصیده لره
وقائلنه اولسون دیمش دیو جواب ویردی بشارك مذهب زندقه
ایله متهم اولوب بشارك اشعارندن اولمق اوزره جاحظك روایت
ایلدیکی بیت دخی زندیق اولمسنه شاهد در واول بیت بودر * الارض
مظلمة والنار مشرقة * والنار معبودة مذكانت النار * و بیت مذکور
رئیس المعتزله اولان واصل بن عطانك بشاری اکفار ایتمسنه وسیله
وسررشته اولمشدر سعید بن مسلمدن مرویدرکه بصره ده علم کلامه
عالم وعارف التی کیمسه موجود ایدی که بری عمرو بن عبید و بری واصل
بن عطا و بری مزبور بشار اعمی و بری عبدالکریم بن ابی العوجا
و بری صالح بن عبدالقدوس و بری جریر بن حازم الازدی اولوب هر بار
ازدینك منزلنده تجمع ومباحثه ومناظره ایدرلردی بعده واصل ایله عمرو
مذهب اعتزاله ذاهب وعبدالکریم ایله صالح ثنوی اولوب ازدی
مذاهب هنوددن مذهب سمنیه یه ذاهب اولوب بشار متحیر ومتردد
قالدی روایت اخراده بشار دخی ثنوی ومنکر آخرت اولدی وسمنیه
ضم سین وفتح میم ایله هندده عبدهٔ اصنامدن برفرقه اولوب تناسخه
قائل واخبار ایله وقوع علمی منکردر احمد بن خلاددن مرویدرکه
بروقتده بشار ایله مکالمه ومباحثه ایدوب ذاهب اولدیغی مذهبك
بطلانتی والحادهمیلانی ابراد ایلدم بشار بکا جواب اولمق زعمیله
معاینه ومشاهده ایلدیکمدن ماعداسی معلومم دکلدر دیوب میانمزده
منازعات کثیره دنصکره انصافه میل ایدوب یاابامخلد ظنم بودرکه
بوذاهب اولدیغم مذهب باطلدر لکن چاره ندر دیوب بو ابیاتی انشاد
ایلدی * طبعت علی مافی غیر مخیر * هوای ولو خیرت کنت المهذبا
* ارید فلا اعطی واعطی فلم ارد * وغیب عنی ان انال المغیبا * واصرف
عن علمی وعلمی مبصر * فامسی وما اعقبت الا التعجبا * مآل معنای
ابیات بندها ولان مذهبده مجبول اولوب بو بله خلق اولندم وهوی

بطلاننه مبلنده مخیر اولمیوب اختیارم ایله اولسه مهذب و پاك اعتقاد
اولوردم ومراد ایلدیکم اعطا اولنمیوب خلاف مرادم ویرلدی
ومغیباته اطلاعم یوقدرکه سببی معلومم اوله وطریق هدایت علممدن
صرف اولندی حال بوکه علم راه سدادی مبصر ومشاهددر وکیجه
لدنجه بکا حاصل اولماز لاتعجب حاصل اولورکه مذهبك بطلاننه
عالم ایکن نه حالدرکه نه ورطه دن هیچ خلاص ممکن اولماز
دیمك اولور مازنی روایت ایدرکه برشخص بشاره اکل لحم مذهبکه
مخالف ایکن نیچون اکل ایدرسن دیو سؤال ایلیوب بشار نوری
ظلمتدن تخلیص قطع نسل ایله حاصل اولور بناء علیه اکلنه سعی ده اولورم
دیو جواب داده اولدی و بو مقوله اقوال باطله سی سببیله مهدینك
وزیری یعقوب بشارك قتل اولنمسنه ظفریاب اولمشدر ابن نصردن
مرویدرکه بشار بصره دن بغداده کلوب برقصیدهٔ رائیه ایله
مهدی یی مدح وقصیده یی حضور مهدیده انشاد ایلیوب قصیده
مهدینك پسندیده سی اولمیوب بشاره قصیده لك مقبول خلیفه اولمدی
دیدیلر بشار دخی المناك اولوب والله مهدی یی برقصیده ایله مدح
ایلشدمکه حالادهرده موجود اولان آدمیلردن برفرد دکلدرکه
بو قصیده یه ماصدق اوله چونکه شعرم کاذب ایدی املوکامم دخی
کاذب اولندی قباحت بندر دیدی بعده وزیر مهدی اولان یعقوب بن
داودی برقصیده ایله مدح ایدوب یعقوب دخی عدم التفات ایله جائزه
احسان ایلیوب بشار نیجه زمان جائزه یه مترقب اولوب برکون
یعقوب بشارك توقف ایلدیکی محلدن برجانبه راهی اولورکن بشار
صوت اعلا ایله طال الثواء علی رسول المنزل یعنی خانده توقف واقامتم
طول ودراز اولدی دیدکده یعقوب فاذا تشاء ابامعاذ فارحل یعنی
یاابامعاذ مراد ایدرسك اقامت ایتمیوب بوآن مکان آخره رحلت ایله
دیو تجاهل عارف طرزیله جواب ویروب بشار عطیه دن مأیوس
وغضبناك اولوب مهدی و یعقوبی بو بیتلر ایله هجو ایلدی * بنی امیه
هبوا طال نومکم * ان الخلیفة یعقوب بن داود * ضاعت خلافتکم یاقوم

فالتمسو * خليفة لله بين الناى والعود * هب فحح هاايله او بحودن او يانمق
معناسنه اولوب مأل معنى ى بنى اميه خواب ونومكزطول ودرازاولدى
بيدار ومستيقظ اولك كه تحقيق خليفه يعقوب بن داوداولوب خلافت
بااهله تجاوز ايلدى وحلا قتكز ضايع اولدى خليفه يى ناى و عود
ميانىنده طلب والتماس ايديكز يعنى هو وهوسه مائل ومشغول اولوب
تدبير مملكتى ترك ايلدى ديمك اولور بعده بشار يونس نحوى مجلسنه
و روب پابوس مجلسده خليفه و يعقوبه متعلق احتراز اولنه جق
كيمسه وارميدر ديو سؤال يونس دخى برفرد موجود دكلدر ديدكده
هجو مهدى ويعقوبى انشاد و بسبر يعقوبه تجاوز ايلدى واول
وقتده مهدى بصره ده بولنوب يعقوب قتل بشاره نيت ومهدى يه
بشارك زنديق اولديغى متعين اولديغندن ماعدا امير المؤمنينى هجو
ومذمت و اظهار خبث وملعنت ايلدى بوندنصكره يته جزاسى
ترتيب ويعقوبى تعقيب اولنمزسه ملامت ناسدن رهانيجه ممكن اولور
ديو مهدى يى اغضاب اولدخى سرعسكر اولان ابن نهيكه ترتيب
جزا ايتمسنه امر ايلدى و بوقصه مهدينك بغداده راهى اولمسى وقتنه
مصادفه ايتمكله ابن نهيك راكب اولديغى سفينه يه بشارى احضار
و حبس ايدوب بطيحه يه وصول لرنده يعقوب تكرار بشارى مهدى يه
غمز و خباثتى تذكير مهدى دخى ابن نهيكه بشارك ضرب و يجاعنى
امر ايدوب ابن نهيك بشارى صدر زورقه القا وضرب شديد وموالم
ايله ضرب ايدركن بشار الم ووجعندن حس ديردى وكلمهٔ مزبوره بى
عرب الم ووجع وقتنده تكلم ايدر مثلا رومى متألم اولسه واى واف
وهاى مدد ديديكى قبيلندندر واول وقتده بشاره بركيمسه حس ديه جككه
حمد وسپاس ايله سك اولمازمى اكن زنديق سك ديدكده بشار
ون رتبه الم و وجعندن مضطرب ايكن ظرافت شاعرنى اجرا
ايدوب ثريدكى ل ايلديكيم ثريد دكلدر كه شكر ايدم ديو جواب ايده
اولدى وضرب يتمش سوطه بالغ اولدقده بشار موته مشرف
وسفينه نك برطرفنه القا ايلديلر ونيجه زمان بى هوش بعده كندويه

كاوب نه اوليدى ابوشمقمق بنى صدر سفينه ده بوحال ايله ملقى مشاهده
ايديدى زيرانيجه زمان مقدم بنى هجو ايلديكى بيتده نه تكلم ايلدى
ايسه اول كونه ظهور ايلدى ديوب تسليم روح ايلدى واول بيت بودر
* ان بشار بن برد تيس اعمى فى سفينه * يعنى تحقيق بشار بن برد سفينه يه
ملقى بر تيس اعمى در ديمك اولور شمقمق طويل معناسنه محروان بن
محمد نامنده برشاعرك لقبيدر بعده لاشهٔ بشارى نهره القا وآب جارى
بصره يه كتوروب اهل وعيالى اخذ ودفن ايلديلر بشارك قتل اولنمسى
يوز التمش سنه سنده اولوب سنى طقسانه بالغ اولمشدى ابن خلادن
مرويدر كه بشار قتل اولندقدنصكره مهدى بطلانن مذهبنه مطلع
اولمق ايچون بصره يه آدم ارسال وكتب و شياسنى تفتيش وتجسس
ايتديروب برطوماره ظفرياب اولديلر كه (بسم الله الرحمن الرحيم تحقيق
آل سليمان بن عليك هجونى قصد ايلمشدم لكن پيغمبر صلى الله تعالى
عليه وسلم حضرتلرينه قرابت وانتسابنى تفكر وتذكر ايدوب رسول
الله صلى الله تعالى عليه وسلم حضرتلرينه اجلالا وتوقيرا ترك ايلدم)
ديو تحرير ايلمش وقتا كه مهدى طومارى قرأت ايلدى قتلنه نادم و پشيمان
اولوب كريه كنان بارى تعالى يعقوبك بلاسنى ويرسونكه كندوبى هجو
ايلديكنه بناء بشارى زندقه مذهبيله متهم ايدوب بى جرم بره قتل
ايتدردى كرچه نادمم لكن بى هنكام ندامتمدن نه فائده ديوب تأسف
ايلدى مومى اليه بشار لطيفه كو ومضمون پرور برشاعر سخنور ولطائف
ومسته ظرفاتى بسيار اولوب ازجمله هلال بن عطيه نك صديقى اولمغله
بركون بربريله ملاطفه و ممازحه ايدرلركن هلال يابشار بارى تعالى
برقولنك چشمانى ازاله واعدام ايلمز آلا عوض واحسان ايدر سكا
بصره بدل نه شى احسان ايلدى ديدكده بشار عريض وطويل برشى
احسان ايلدى سن وامثالك اولان ثقلايى مشاهده ايده مزلر ديوب
وياهلال اكر قبول ايدرسك سكا نصح وپند ايده يم ديدى هلال دخى
قبول ايدرم ديدكده ياهلال سن مقدما سارق حمار ايدك بعده تائب اولوب
رافضى اولدك رافضى سارق حماردن العن واخبثدر ايمدى توبه كى

شکست ایدوب رفضدن فارغ و ینه سارق حمار اولز یراسکا سرقهٔ حمار
رفضدن انفعدر دیوب تخجیل ایلدی و برکون بشارك مربع نشین اولدیغی
موضعدن برقاج زن شوخ طبع مرور ایدرکن لطیفه قصدیله یابشار بزار
سنك دختراك اولمش اواسق محظوظ ومسرور اولور میدك دیدکلرنده
بشارای والله والدین الکسروی دیوب بو کلامی ایله بشاری اکفار ایلمشلردر
زیرا مرادی سزلر دخترم اولد یغکزدن مسرور اولد یغم کبی دین
کسرادن دخی مسرور اولورم دیمکدر دیدیلرو برکون بشار کرمابه یه
کیروب قتیبه اولادندن بری حمامده بولنوب بشارك آل قتیبه یی هجو
ایلدیکی معلومی اولمغله یابشار اکر سنکیچون بنی حمامده ثیابدن مجرد
مشاهده یمك ممکن اولیدی * علی استاه ساداتهم کتاب * موالی عامر وسم بنار
* بیتنده کذبکه مطلع اولوردك دیدکده بشار ای کج فهم کشی سادات
وکرامنك استی دیدم سن ایسه آل قتیبه نك ادنی ووضیعلرندن سن
دیو تخجیل ایلدی مآل معنای بیت آل قتیبه نك بزرکوارلری استلرنده
اتش ایله تمغا اولنوب عامرك ازاد کرده لریدر دیو کتب اولنمشدر
دیمك اولور و برکون بشار مجلس مهدیده انشاد شعر ایدرکن مهدینك
اقرباسندن براحمق وژاژ خوای مجلس مهدی یه داخل اولوب یابشار
صنعتك ندر دیو سؤال نابجا ایلدکده بشار اعمی اولانده علم ودانشدن
ماعدا صنعت و پیشه سؤالندن حقنه مطلع اولوب درسفته ایتمکدر
دیوب ایهام قبیح مراد ایلیوب مهدی وارباب مجلس خنده ایلدیلر
ومهدی یابشار خالمی تخجیل ایلدك دیوب بشار یاامیرالمؤمنین مجلس
شریفکزده اعمی اولوب شعر انشاد ایدن کیمسه یه صنعتندن سؤال
ایدن نادانك جوابی بویله اولور دیدی و برکون برشخص ثقیل الروح
بشارك زیارتنه کلوب فوق القدر جالس اولوب بشار استثقالندن ضرطه
ایلیوب شخص ثقیل خطا ایله اولدی ملاحظه سیله قولاق و یرمدی
بعده بردخی ایلدکده شخص ثقیل ندر بو قباحت یا بشار دیوب بشار
دخی ای کشی استماعمی یوخسه معاینه می ایلدك دیدی شخص
مزبور دخی کورمدم لکن صوت قبیح استماع ایلدم دیدکده بشار

معاینه ایتمدکجه تصدیق واعتماد ایلمه دیدکده شخص ثقیل بیرون اولوب
بشار ثقلتدن تخلیص نفس ایلدی ابو عبیده دن مرویدر که حماد
عجرد مذهب زندقه ایله متهم ایکن بشاری قبیح الخلقه اولمق اوزره
بو بیتلرله هجو ایلمشلر ایدی * والله ما الخنزیر فی نتنه * بربعه فی النتن
اوخمسه * بل وجهه احسن من وجهه * ونفسه افضل من نفسه *
مآل معنی والله خنزیرك رایحهٔ کریههسی بشارك رایحهٔ کریههسنك
ربعی بلکه خمسی دکلدر وروی خنزیر روی بشاردن خوبدر
ونفسی بشارك ذاتندن احسندر دیمك اولوب بشاره بالغ اولدقده حیف
اول زندیقه که صدر وقلبنده اولان قباحتی اظهار وتکلم ایلیوب قرآن
کریمی منکر اولدیغن آشکار یاپمش دیدی نه وجهله دیو استعلام اولندقده
باری تعالی جل شانه (لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم) بیوردی
اول خبیث بنی هجو صورتیله قرآن کریمی منکر اولدیغن اعلان ایلدی
دیو جوابداده اولدی و بو کلامی بشارك خبث وخیانتنه حمل ایلدیلر
سری بن صباح نقل ایدر برکون بصره ده بشاره واردم بکا بن سزك
دوستکز اولان عجردی هجو ایتمکدر ایلدم دیدی بن دخی نه کونه دیو استنطاق
ایلدیکمده بو بیتلری انشاد ایلدی * یا ابن نهیا رأس علی ثقیل * واحتمال
الرأسین خطب جلیل * فادع غیری عبادة ربین * فانی بواحد مشغول
* یعنی ای ابن نهیا بکا بر رأس ثقیل ایکن ایکی رأسی تحمل امر عظیمدر
پس ایکی ربه عبادت ایتمکه بندن غیریلری دعوت ایله زیرا بن بر ربه
عبادت ایله مشغولم دیوب زندیق اولمسنه اشارت ایلمش بن دخی یابشار
بو بیتلر حماده واصل اولمش لکن بیت ثانی یی بویله روایت ایلیوب *
فادع غیری عبادة ربین * فانی عن واحد مشغول * روایت ایلدی
دیدکده بشار برمقدار سرقرو بردهٔ اندیشه اولوب حماده جرح وشتم
ایلدی بعده ناس هجو حماد نیجه در دیو سؤال ایلدکلرنده اول
هجو بنم دکلدر دیو دفع ایدردی زیرا عن واحد مشغول ربك برینه
دخی عبادت ایتم دیمکدر و برکون بشار انشاد شعر ایدرکن مبالات سز
بی ادب و بی پروا بر کیمسه ایستاده اولوب یا بشار ستر عورت ایلدیکك

کبی شعریکی ستر ایلسك مناسب ایدی دیوب تخجیل ایلیوب بشار
غضبندن عادتی اوزره دست برهم زد اولوب چپ وراستنه توکوروب
شخص معهودی هجو ایتمك مراد ایلیوب ای کشی سن نه کونه شخص سن
دیو استعلام ایلدکده شخص مزبور قبیلهٔ باهله دنم وخالارم
سلولی وتزوجم قبیلهٔ عکدن اولوب منزلم نهر بلال کنارنده در دیدکده
بشار خنده کنان ای کشی سن کندیکی بر رتبه ملامت ورسوای ایلدککه
سنی هجو ایلسم بو مرتبه عیوبکی تعداد ایده مزدم وار تعداد ایلدیکك
قبایحك ازاد کرده سی اول دیدی زیرا قبائل مزبوره نك اهالیسی
عند العرب مذموم ودنیدر و پسندیدهٔ جاحظ اولان بشارك کلام
حکمت آمیزی بونلردر * لقد عشت فی زمان فادرکت اقواما لو اختلف
الدنیا ما تجملت الا بهم و انی لفی زمان ماادری فیه عاذلا حصیفا
ولا جوادا شریفا ولا جلیسا ظریفا * ومن یساوی علی الخبرة رغیفا *
یعنی تحقیق بن بر زمانده تعیش ایلیوب بر از قومه یتشدم که لباس دنیا
کهنه اولوب تزین وتجمل مراد ایلسه اول قوم ایله تجمل ایدردی
وتحقیق شمدی بر زمانده یمکه محکم عاقل وشریف سخی وظریف ندیم
ورغیفی خبزه مساوی ومعادل ایدر کیمسه یی کورمم دیمك اولور
اصمعی نقل ایدرکه برکون بشار ایله مذاکرهٔ شعریه ایدوب یا بشار خلق
سنك مشورتدن اباو امتناعکه ومنعی حقنده انشاد ایلدیکك * فلا
تجعل الشوری علیك غضاضة * فان الخوافی قوة للقوادم * بیتکه تعجب
ایدرلردیدم بشار دخی یا ابا سعید مشورتده مستشار اولانه خطر واردرکه
اکر اصابت ایدرسه ثمره سیله صاحبی فائز و سودمند اولور لکن خطا
ایدرسه مشورت اولنان امر مکروهده فاعلی ایله مشارك اولمش اولور
دیدی مآل معنای بیت ای کیمسه مشورتی کندوکه ذل وذلالت قیلمه
زیرا رأی وتدبیرك اکر اندك وصغیر ایسه ده مرغك پرنده اولان کوجك
تویلرده یلکلره قوت اولدیغی کبی سنك تدبیرکده دخی قوت واعانت
اولوب مستشیر متضرر اولدقده سکا غضاضت وذل ایراث ایدر دیمك
اولور و بر وقتده بشارك بر فرزندی وفات ایدوب دوستانی یا بشار بو ر

اجردرکه سنی تقدم ایلدی ونعمت مدخره درکه احراز وحفظ ایلدك
دیو تسلیه ایلدکلرنده بشار بلکه بر ولد درکه دفن ایلدم و یاوی
قلمش ولدر که اخذ اولنمه سنده تعجیل ایلدم وغیوبتنی وعد ایدوب
منتظر اولمشدم اکر نقصان وعدمنه جزع ایتسم زیاده وجودنه فرحناك
اولماز دم دیو جوابداده اولدی و بشارك قتلنه اشارت ایدن یعقوب
بن داود بن طهمان سلمی درکه کندی و برادرلری زمان منصورده
تغلب و بغی ایدن ابراهیم بن عبد الله بن حسنك کاتبلری اولوب ابراهیم
قتل اولندقده اختفا ایلیوب مهدی من وکرم وجرملرینی عفو ایدوب
عفو بعد احتفادن رهایاب اولدیلر و یعقوب و برادرانی ادیب وزکی
ولبیب وصاحب معرفت اولمغله مهدی یه تقرب ایلمشلردی ومهدی
مزبورلر ایله هیمك فرزندی حسنی طلب وتجسس اوزره اولوب وجداندن
مأیوس ایکن یعقوب حضور مهدی یه حسنی احضاره تکفل وعاقبت
احتفا ایلدیکی مکانده خبردار ومهدیدن جرمی عفو ایتمك
رجاسنده اولوب اولدخی قبول ایلدکده مکهٔ مکرمه ده حسنی مجلس
مهدی یه احضار حسن دخی من بعد اطاعت مهدیده بولنمغی عهد
وکفت ایلیوب امین وآسوده اولدیلر وموما الیه یعقوبك مهدی قتنده
وقع واعتباری برتر و بر وزیر صاحب فر اولوب کندویه وزیر اعظم
نصب وزمام امور دولتی دست یعقوبه تسلیم وتفویض ایدوب صورتا
خلیفه مهدی وحقیقتده یعقوب اولوب مهدی ذوق وصفایه اشتغال
وامور خلافتی بالکلیه ترك واهمال ایلدی و بوندنصکره دنیا یعقوبه
کمال مرتبه توجه واقبال وشوکت وعظمتی آفاقه منتشر و بین الناس
صاحب دولت اولدیغی بی قیل وقال اولدی برکون مهدی حرمسرایده
کندویه مخصوص اولان بر قصرده جالس ایکن یعقوبی مجلسنه دعوت
ایدوب یعقوب بر دوحهٔ بی مثل وسطنده قصر مزینده مهدی یی تخت
نشین ومقابل خدمتنده نورسیده سروقد بر محبوبه کنیزك ایستاده مشاهده
ایلدیکه بستان قصر وکنیزکك مماثلی فی العمر دیده وشنیده اولمامشدر
کمال حیرتندن شاخص البصر متحیر اولدقده مهدی یعقوبی نزدیك

سریره تقریب ونظام مجلسندن استعلام ایلیوب یعقوب باری تعالی
امیرالمؤمنینك ذوق وصفاسنی زیاده ومکنت وشوکتنی بالاترو درونی
غبار کدوراتدن سالم ومرامنی آماده ایلسونکه فی العمر بویله بر بستان
جنت آسا وقصر فرحفزا ودلارام بی بها مشاهده ایلمدم دیدکده
مهدی یا یعقوب بو قصر بساطیله وبوجاریه ثیابیله وجواهرایله
سنك اولسون که دولتمده نشاط وسرورك هموار ه
متزاید اوله دیوب بستان وقصروجاریه یی احسان و یعقوب تقبیل
ارض واعادهٔ دعابی کندویه فرض بیلوب ادا ایلدکده مهدی یا یعقوب
بنم دخی سندن بر رجام وار در دیوب یعقوب زمین بوس ومقام
مأمور یتده پاب رجا اولدقده مهدی یا یعقوب سرمه دستکی وضع وحلف
ایله که تکلیف ایده جکم امرده مخالفت ایتمیه جکیکه وثوق حاصل اوله
دیدی و یعقوب دست بر سر سوکند ایدوب مهدی یا یعقوب اولاد
فاطمه دن فلان کمسه مادامکی حیاتده در بنم ایچون خلافتدن
حلاوت وصفای درون واستراحت متصور دکلدر ایمدی بوغائله یی
بندن برطرف ورقیب دولتی ملحق بالسلف ایله دیدکده یعقوب خواه
ناخواه اتمام مصلحته تشمیر ساق اهتمام ایلیوب آل حسن و یعقوبك
بوفعل قبیحه تجاسر ومبادرتندن متکدر ومستوحش اولوب یعقوب
وآل حسن زمام دولتی قبضهٔ تصرفه الورلرسه زمانلرنده کندویه امن
وتحرس اولمیه جغنی فهم وادراك ایلیوب بعد الیوم البته بونلره خلافده
اولوب بغض وحسدلرین اجرا ومهدی یه بنی غمز ونکبت وخذلانمه
سعی بلکه اهلاك وافنا ایندررلر دیو کندونی مکراعدادن محافظه
ایدر ملاحظ سیله اسحق بن فضل هاشمی یه میل والتجا واتحاد
واتفاقه سعی وتعاضددنی ابتغا ایلدی وموی الیه اسحق مهدی یی
مجلس منصوردن تخلیص ایتمکله دولت مهدیده جلیل القدر ورفیع
المنزله وعظیم المقدره اولوب یعقوب بر وزیر صاحب مکنت اولمغله
اسحق دخی میل ومحبت عرض وبربرینه سرا امورلرینی انها وافاده
وتعاون وتناصر ایدوب متفق الکلام ومتحد الضمیر اولدقلری معلوم

کبیر وصغیر اولدقده آل حسن راه مکر وخدیعته سالك و یعقوبدن
اخذ انتقامه متهالك وفرصت بین اولوب برکون مهدی یه یعقوب
جمیع بلادی قبضهٔ تصرفه آلوب حکام وولاتی کندی طرفندن
نصب وجمله سیله اتفاق ایدوب سکا عصیان وخلعکه دامن درمیان
اولوب فرصتیاب اولورسه اوزریکه هجوم واقدام واسحق
بن فضلی سریر خلافته اجلاس ایله اتمام مرام وتحصیل کام ایتمك
قصدنده در واسحق ایله اتفاقی وبورتبه دولته تسلط وانهماکی
دلیل عیان وقطعی برهان در دیو غمز ومهدی یی اخافه
ایلدکلرنده مهدی یعقوبی بر مقدار زمان اهمال و بعض
امورده تخطئه واتهام ایله وضع زندان ایدوب قتلنی امهال ایلیوب
نیجه زمان محبوس وعاقبت نابینا ونیل دولتدن مأیوس اولوب هارون
الرشید سر برآرای خلافت اولدقده یعقوبی زنداندن ازاد و مجلسنه
احضار ایلدکده یعقوب خلع وجلوسدن بی خبر اولمغله السلام علیك
یا امیر المؤمنین المهدی دیو سلام داده اولدی هارون دخی بن مهدی
دکلم دیوب یعقوب یا هادی دیدی هادی دکلم دینجه یا رشید دیوب
هارون یعقوبك حال وخاطرن سؤال وتطییب ونوازش ایله خوش
حال ایلیوب یعقوب هاروندن استیذان ومکه دهٔ عبلری طرفنه راهی
و برمقدار وقت کذران ایدوب زمان هارون رشیدده جان شیرینن
سپردهٔ خدای بی انبازا یلدی (وانك اوشئت خرقت العادات وخالفت متن
المعهودات) خرق برشیئی تدبیرسز قطع وافساد طریقی ایله تغییر
معناسنه اولوب خلقك ضدیدر زیرا خلق برفعلدر که تقدیر ایله اوله
وخرق تقدیرسز اولوب باری تعالینك وخرقوا له بنین وبنات قول
شریفی حکموا بذلك علی سبیل الخرق ایله تفسیر اولنوب ذکر اولنان
قبیلدن اولدیغی یهود عزیر ابن الله ونصاری مسیح ابن الله وعرب
ملائکه بنات الله در دیوب کلاملرینك حقیقتنه عالم دکللر ایکن
بلا دلیل تدبیر خرق وتزویر ایلدیلرو برفعلی احکام وتدبیرسز ایشلین
رجله خرق ومرأه یه خرقا دیرلر وعادت تکریر فعله دینلوب اعاد الحدیثدن

مأخوذ در يعنی كلامی تكرار ايلدی ديمك اولور پس خرق عادت
متكرر ومعتاد اولان فعلی تغيير معناسنه اولور ومعهود اته مخالفت
دخی بوقبيلدن اولوب معهود معروف معناسنه در ومعنای فقره لر
بيانه محتاج اولمديغندن ماعدا افراط ومبالغه يی مشتمل اولمغله ترك
اولندی زيرا خارق عاده اولان افعال اقلی اولياء الله دن صادر اولور متن
(فاحلت البحار عذبة واعدت السلامة رطبة) احاله وحوله تغيير وتبديل
معناسنه وبحار بحرك جمعی وعذب شيرين معناسنه وعود برشيدن
بر حالت منصرف وذاهب بعده ينه رجوع ايتمك معناسنه وسلام
كسر سين ايله مطلقا حجر معناسنه اولوب (اكتم للسر من السلام)
امثالندندر وبعض قوم زعمنده سلم صلابتلی برحجردر كه طوفان نوح
عليه السلامدن مقدم لين وملايم اولوب بعد الطوفان صلابت وخشونت
پيدا ايتمش اوزره در پس رطبدن مرادی ملايمت وملاينتدر و بو فقره لرله
فقرات آتيه خرق عادات ومخالفت معهوداتی بياندر واسم بحر هر واسع
وآبی بسيار ومالح ونمكين اولانه اطلاق اولنوب كثرت ووسعتنه بناء
نهر شيرينه بحر اطلاقی توسع وتغليب طريقی ايله در نتكيم شمس وقمره
قمران وابو بكر وعمره عمران ديرلر وعدد بحارده اختلاف اولنوب بعضيلری
يدی و بعضيلر بش و بعضيلر درت اولمه سنه ذاهب اولوب اصح
اقوال يدی اولمه سيدر كه * والبحر يمده من بعده سبعة ابحر مانفدت
كلمات الله ان الله عزيز حكيم * آيت كريمه سيله استدلال اولنمشدر و بعض
علما بحارك يدی اولمسی سموات يدی وارضين يدی وانسان يدی
شيدن خلق اولنمسی كه * ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طين
ثم جعلناه نطفة فی قرار مكين ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة
مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسونا العظام لحما ثم انشأناه خلقا
آخر فتبارك الله احسن الخالقين * آيت كريمه سيله مبيندر ورزق
يدی اولمسی كه * فلينظر الانسان الی طعامه انا صببنا الماء صبا
ثم شققنا الارض شقا فانبتنا فيها حبا وعنبا وقضبا وزيتونا ونخلا
وحدائق غلبا وفاكهة وابا * آيت كريمه سيله مبين اولمغله مناسب وملايمدر

ديو ذكر ايدر وجغرافياده بحار مختلفة الاشكال والمقادير اولمق اوزره
بيان اولنوب بعضيسی بردوش اولنوب طيلسان تسميه اولنان علم
شكلنده بعضيسنك ساحلی متساوی اولميوب معوج راست وچيده
ميلان اوزره اولوب استقامتدن دور درواكثری مدور الشكل در ومجموع
بحار بحر محيطدن منشعب ومستمد اولمغله بحر محيط سائر بحارك
ماده سيدر و بحر محيطك ساحل وعمقنی باری تعالی دن غيری كيمسه
بيلمز حتی بحر محيط اوزرينه سماخيمه مثال اولوب ماوراسی افريده نك
معلومی دكلدر و بحر محيطدن منشعب اولان بحارك بری بحر شرقيدر كه
اقصای مغربدن اقصای صين وهنده منتهی اولوب بحر مز بوردن
ارض حبشه يه متصل اولور ايكی خليج منشعبدر بری دخی بحر
غربيدر كه بحر ظلمات دخی ديرلر كبير وغليظ الماء وكدورت اوزره اولوب
تموجی افراط ايله اولمغله سفاين جريان ايلمز بری دخی بحر صين و بحر
صيفدر كه بحر محيطدن صكره بحر مزبوردن اوسع واكبر بحر اولميوب
كثير الموج وعظيم الاضطراب وعميق اولوب بحر فارس كبی جزر ومدی
اولور بری دخی بحر هند دركه كبير وواسع كثير الخير والمنافع اولوب بحر محيطه
كيفيت اتصالی كيمسه نك معلومی اولميوب بحر مزبوردن ايكی بحر منشعب
اولور كه بری بحر فارس و بری قلزمدر و بحر فارسه بحر اخضر دخی تسميه
اولنوب مبارك وكثير الخير وهيجان وتموجی سائر بحاردن اندك وقليل
اولوب بو بحرده لؤلؤ سائر بحاردن اخراج اولنان لؤلؤدن اجود واعلادر
و بحر قلزم بحر هندك جانب جنوبده بلاد بربر وحبشه دن مرور ايدوب
جانب شرقی سنده بلاد عرب وشمالی سنده بلاد يمندن بلدان كثيره
موجوده در قلزم مذكور بحرك ساحلنده بر بلده نك اسمی اولوب فرعون
بحر قلزمده اغراق اولنمشدر بری دخی بحر مغربدر كه بحر شام و بحر
قسطنطينيه تسميه اولنور و بحر مذكورك مخرجی بحر محيطك جانب
شرقی سندن اولوب شمال اندلسه وبلاد افرنجه مرور ايدوب قسطنطينيه يه
واصل اولور وجنوب طرفنده سلايمه سبته يه وارنجه وطرابلس
واسكندريه يه بعده سواحل شام وانطاكيه طرفنه مرور ايدر و بر بحر

دخی اولوب بحر حزر دیرلر که جهت شمالدن جرجان وطبرستان طرفلرینه
مرور ایدوب بحر مزبورك ساحل شمالیسی بلاد حزز وساحل غربیسی
لار وجبال قبقدرکه باب الابوابه متصل و بلاد رومه وارنجه ممتدوحزز
ایله دایرانی حاجز دروجنوبیسی جبل دیلم اولوب واسع وسائر بحاردن
منفصل وصعب العبور بر بحر در واصل ومبدأ بحارده اختلاف
اولنوب بعضیلر باری تعالی سموات وارضینی خلق ایلدیکی کون
بحاری اسطقسات اربعه دن خلق وایجاد ایلدی دیدی و بعضیلر
بقیهٔ طوفان نوح علیه السلامدر دیدی و بعضیلر ارض حرارت شمسدن
خوی کرده اولمغله بحار حاصل اولدی دیدی وبعضیلر ارضك میاهی اولوب
مالح وشوره اولان بحار اماکن منخفضه یه منحدر ونازل اولان آب اولوب
فی الاصل مجموع میاه تلخ وماانحدر بعده روی زمینه قریب محلره صعود
ایلدکجه حلو وشیرین اولوب انهار عذبه وشیرین حاصل اولور دیدی
(ونقلت غدا فصار امسا وزدت فی العناصر فکانت خمسا) غد اصلنده غدو
اولوب واوی بلاعوض حذف اولنمشدر وحذف اولنیوب اصل اوزره
استعمالی جائزدر نتکه لبیدك بو بیتنده مذکوردر * وما الناس
الا کالدیار واهلها * بها یوم حلوها و غدوا بلاقع * و بلقع شول خالی
وخراب مکاندرکه انده برنسنه اولمیه حتی * منزل بلقع ودار بلقع دیرلر
والیمین الفاجرة تذر الدیار بلاقع * یعنی یمین کاذبه خانه لری خراب
ایدر دیو ضرب مثل ایدرلر * الیمین الغموس تدع الدیار بلاقع * دخی
مثلدر وغد یوم آتینك اسمی اولوب امس یوم سابقك اسمیدر والتقاء
ساکنین سببیله مکسور قیلنوب مبنیدر وامس معرفه اولدیغی حالده
اختلاف اولنوب اکثر قوم کسر اوزره مبنی اولمسنه ذاهب و بعض معرب
اولمسنه ذاهب اولمشدر لکن الف ولام داخل اولسه یاخود نکره
قیلنسه یاخود مضاف اولسه بالاتفاق معرب اولور (مضی الامس
المبارك ومضی امسا وکل غد اصار امسا * کبی وغد تصغیر اولندیغی کبی امس
دخی تصغیر الغاز وعناصر اصول خلق اولوب آب وآتش وهوا وخاکدر
آتش وهوانك حرکتی علوه اولوب طبیعت آتش حاره و یابسه وطبیعت

اهو

هوا حاره ورطبه در وآب وخاکك حرکتی سفله اولوب آبك طبیعتی
بارده ورطبه وخاکك طبیعتی بارده و یابسه در و فیثاغورثك
(والذی وهب لنا الینبوع الاربع) قوانده ینبوع عددن
مراد عناصردر دیدیلر معنای فقرات سنك ذکر مراد ایدیك
قدرت جهتیله یاخود تسمیه جهتیله اشیایی تقلیب و نقل
ایدوب خلق سکا اتباع ایدر دی ظن ایلدم دیمك اولور (وانك
المقول فیه کل الصید فی جوف الفرا) یعنی مثل مزبورسنك
حقکده ضرب اولنمشدر ظن ایلدم فقره مزبوره مثل اولوب موردی
بودرکه اوج نفر کیمسه صید وشکار ایچون صحرایه بروز ایدوب
بری غزال و بری خرکوش و بری فرا یعنی حمار وحشی اصطیاد ایلدکده
غزال وارنب اصطیاد ایدنلر صیاد فرایه نائل اولدقلری صیدایله تبشیر
وافتخار ایلدکارنده صیاد فرا مزبورلره فضلنی بیان قصدیله * کل
الصید فی جوف الفرا * دیوب کلامی مثل اولدی یعنی بنم ظفریاب
ومرزوق اولدیغم سزلك مرزوق اولدیغکزی مشتملدر زیرا ناسك اصطیاد
ایلدکلری چرندهده حمار وحشیدن بزرکتر واعظم اولماز وابن زیدونك
مثل مزبوری ایراددن غرضی سنده شول رتبه کمال و محاسن
موجوده درکه سائرلرنده اولان محاسن بوکه نظرایله برشی دکلدر
دیمکدر وبعضیلر فرا بر وادینك اسمی اولوب وادی مزبورده چرندکان
بسیار و بیشمار اولوب مثل مذکورده فرادن مراد اول وادیدر
زعم ایلمشلر لکن قوللری مردوددر وشاعرك (کجوف الحمار وکجوف العیر
قولی بو قبیلدن اولمیوب جوفدن مرادی ارض عاددن بر وادیدر که
طولی برکونلك وعرضی درت فرسخ وثمار وآب وکیاهی بسیار اولمغله
حمار بن مویلع نامنده برشخص مسلم وادیٔ مذکوری حمایه وحفظ
وقبیله سیله کندویه مسکن اتخاذ ایتمکله جوف حمار دیمکله معروف
اولنوب حمارك اون بش نفر اولادی برکون اصطیاد قصدیله وادی یی
کشت وکذار ایدرکن بامر الله تعالی صاعقه نازل اولوب مجموعنی اهلاك

ایلدکده حمار اولادینی صاعقه ایله اهلاك ایدنه عبادت ایتمم دیوب کافر شدید ایله کافر اولدی وقومنی و بندکانی کفره دعوت ایدوب کفری قبول ایتمایانلری قتل ایتمکله امر خدا ایله اسفل وادیدن بر آتش ظهور و وادیده اولان ثمار ومزروعات وکیاه وخیابانی احراق وآبخوشکواری افنا واعدام وحمار وقومنی اهلاك ووادیی انسدن اخلا وتخریب ومقرجن ایدوب عرب حمار مذبور ایله کفرده ضرب مثل ایلدیلر وشاعر حارثه هجونده بو بیتی انشا ایلشدر * الم تران حارثة بن بدر * یصلی وهو اکفر من حمار * وبجن برکیمسه زیاده کافر وملعون اولسه اکفر من حمار دیرلر و برمکان زیاده خراب اولسه اخرب من جوف حمار دیرلر و بروقتده ابو سفیان ابن حرب رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك زیارة شریفه‌لرینه کلوب مجلس سعادتلرینه دخوله مأذون اولمیوب رخصتیاب اولمغله و فر زمان منتظر اولدی وسفیاندن ماعدا برقاچ کیمسه دخی رؤیت دیدار شریفلریله مشرف اولمغه انتظارده اولوب بعد زمان جمله سی معاً مأذون وشرف دیداری احراز ایلدکلرنده ابو سفیان هنوز مسلم اولمامغله یارسول الله اطراف وادینك حجرلرینه اذن اولدقده بکا دخی دخوله اذن ویرلدی دیوب مرادی بن کبار قومدن ایکن صغار قوم ایله توقف ومجالس شریفکده داخل اولدم دیمك اولوب پیغمبر علیه السلام ابو سفیانی اسلامه تألیف قصدیله یا اباسفیان کل الصید فی جوف الفراء بیور دیلر ابن عباس رضی الله عنهما روایتی اوزره معناسی یا اباسفیان سنی حجب وتوقیف ایلدیکمده سائر توقیف اولنانلر مضطرب اولمیوب متسلی وقانع اولورلر دیمك اولور ومثل مذکور اقران وامثالنه شرف ورتبه‌ده فائق وفاضلتر اولان کیمسه حقنده ضرب اولنور (ولیس لله بمستنکر ان یجمع العالم فی واحد) یعنی باری تعالینك عالمی شیء واحده جمع ایتمکه قدرتی مستنکر دکلدر وابن زیدونك مرادی ابن عبدوسی قواده بو مقدار اوصاف جلیله ایله وصف ایلدیکی مبالغه دکلدر که باری تع جمیع فضائل ومحاسنی برشخصده جمع ایلمکه قادر اولدیغی انکار اولنماز دیمکدر بیت مذکور ابو نواسك هاروان الرشیده خطاب ایله فضل ابن یحیایی

مدح ایلدیکی ابیات جمله سندن اولوب ابو نواسك اسمی حسن بن عبد الاول بن صباح بن جراح الحامی درکه یوز قرق بش سنه سی بصره ده تولد وکوفه یه راهی بعده بغداد دار السلامه واصل وابو نواس ایله تکنی ایلدی زیرا مزبور قحطانه منتسب اولوب ملوك قحطان ذورعین وذونواس ایله مکنی اولمریله مزبور دخی کنیهٔ مزبوره یی اختیار ایلدی روایت اخراده یوز اوتوز بش سنه سی اهوازده تولد وبصره‌ده نشو ونما بولوب ابو زید واخلف احمردن تحصیل علوم وکمالات وکتاب سیبویهه اشتغال واشعار انشاد ایلیوب خلفا وامرایی قصائد ایله مدح ایلمشدر ومومی الیه ابو زید سعد بن اوس بن ثابت بن زید انصاریدرکه بصره ده ظهور وعلم ادب ولغتده امام وصاحب نوادر وروایت حدیث شریفده ثقاتدن اولوب برکون اصمعی حلقهٔ درسنه داخل وابو زیدك رأسنی تقبیل ومجلسنه حاضر اولوب یا ابا زید سن بزم رئیس وسیدمزسن دیو ثنا ایلدی ثوریدن منقولدرکه احفظ ناس اصمعی واجمع ناس ابو عبیده واوثق ناس مزبور ابو زید اولوب ادبده مصنفات کثیره صاحبیدر ازجمله کتاب اللغات وکتاب النوادر موموی الیهکدر وعمری یوز سنه یه قریب اولدقده بصره ده ایکیوز بش سنه سی وفات ایلمشدر ومزبور ابو نواس قدماده امرئ القیس نه رتبه شاعر وسخنور ایسه متأخرینده اول مرتبه خوشلهجه وداناشور وبلیغ اولوب عتابی اکر زمان جاهلیتده ظهور ایدنلردن اولمش اولسیدی شعرده ابو نواس شعرایه تفوق وغلبه ایدردی دیو ثنا ایلمشدر وموموی الیه ابو نصر یا خود ابو القاسم احمد بن محمد بن عمر العتابیدرکه علامه وزاهد اولوب کتاب الزیادات مؤلفاتندندر وخلق کثیر موموی الیهدن اخذ علوم ایلمشدر ازجمله شمس الائمهٔ الکردری امز بورك تلامذه سندن اولوب ایکیوز التی سنه سی دار بقایه ارتحال ایلمشدر ومرزباندن ابو نواس ایله رقاشینك قنقسی اشعر در دیو سؤال اولندقده ابو نواسك نائم ایکن هذیان ایلدیکی اشعار رقاشینك هزار کد وسعی ایله انشاد ایلدیکی شعردن اجود واحسندر دیو جوابداده اولدی وابو نواس امین بن رشیدی قصائد نفیسه ایله مدح وانتساب ایدوب

ندیم بزمی وانیس وهمدمی اولمغله برادری مامون برخلیفه نك كه جلیس
ومصاحبی ابونواس كبی خلیع الغدار بركستاخ اولوب مجالسنده فسق وكفری
مشتمل اشعار انشاد ایلیه اول شخصك خلافت ایله منا سبتی اولورمی
خلعی لازم دكلمیدر دیو برادرنی تعییر وتشنیع ایدردی فی الحقیقه
ابونواس بی مبالات وبی تحاشی اولان شعرانك اشنع وافحشی اولوب ایكییوز
سنه سی بغدادده وفات ایدنجه اوقاتنی ترهات وفحشیات ایله كذران
ایلمشدی وابونواس معروف كرخی انتقال دار قرار ایلدیكی كونده
وفات ایدوب معروف حضرتلرینك جنازه سیله اوجیوز بیك آدم مجتمع
اولوب ابونواسك جنازه سنه برفرد حاضر اولمیوب معروفك صلاتنی
ادا ایلدكلرندنصكره برآدم یامعشر المسلمین ابونواس اهل اسلامدر
صلاتنی ادا ودفننه برفرد حاضر اولمدی دیدكده معروفه مجتمع اولان
اوجیوز بیك مسلم ابونواسك دخی صلاتنی ادا ودفن ایلدیلر بركیمسنه
ابونواسی خوابده مشاهده وحالندن استعلام ایلدكده باری تعالی
معروفك صلاتنی ادا ایدنلرك صلاتی حرمتنه بنی مغفرت ایلدی دیو
جواب ویرمش وانك مزارینه بوقطعه نقش اولنمق اوزره وصیت ایدوب
نقش ورسم اولنمشدر * وعظتك اجداث صمت * ونعتك ازمنه
خفت * یاذا المنی یاذا المنی * عش مابدالك ثم مت * وابونواسك
مزاح ولطائفی اولمق اوزره كفره قریب نوادری بسیاردر لكن ذكر
وبیانی مستهجن اولمغله نمونه اولمق ایچون بری ذكر اولنوب ماعداسی
ترك اولندی مرویدر كه بررافضی برسنی ایله پیغمبر علیه السلامدن
صكره افضل ناس اولانده منازعه ومخاصمه ایدوب ابونواسی حكم
نصب وواقعه حاضر اولدقلرنده ابونواس مزاح قصدیله بعد رسول الله
افضل ناس یزید بن فضلدر دیدكده سنی ورافضی یزید كیمدر دیو
استعلام ایدوب ابونواس یزید برشخصدر كه هرسنه بكا بیك درهم
احسا ایدردی دیو جواب داده اولدی (والمعنی بقول ابی تمام ولوصورت مبنی
نفسك لم تزدها علی مافیك من كرم الطباع) وابوتمامك اكرنفسكی
تصویر ایلسك سنده اولان كرم طباع وخصال حمیده یه كرم

وشرفدن برشی زیاده ایده مزسن دیمكدن مرادی سن سن ظن ایلدم
ومومی الیه ابوتمام حبیب بن اوس بن حارث طائی دركه شاعر سخنور
وبلیغ هنرآور اولدیغی اشعارندن نمایان وتألیف حماسه دن آشكار وعیاندر
وحوران قراسندن جاسم نام قریه ده بوز طقسان سنه سی تولد
ومصرده نشو ونما بولوب ایكییوز یكرمی التی سنه سی موصلده وفات
ایلمشدر وپدری نصرانی اولوب ابوتمام حداثت سننده مصرده جامع
ازهرده سقابعده مجالس ادبایه حاضر وجالس واخذ وتعلمه مشتغل
وصاحب ذكا وفطنت اولمغله زمان اندكتر بندء علم ادبی تعلم وشعری
تحصیل ایدوب اقران وامثالنه تفوق ایله صیت وصداسی آفاقه منتشر
ومعتصم خلیفه یه فرط ذكاسی وجودت شعری خبری رسیده اولوب
معتصم ابوتمامی مشاهده یه خواهشكر ابوتمام دخی سرمن رأی نام
بلده ده مجلس معتصمه داخل اولوب قصائد نفیسه سنی عرض ومعتصم
پسندیده وزمانی شعراسنه تقدیم وترجیح ایلدی علی بن جهمدن
مرویدركه جامع بغدادده شعرایه مخصوص برقبه اولوب هرشاعر
جمعه كونلری ادای صلاة جمعه دنصكره برهفته انشا ایلدكلری اشعاری
انشاد ایچون اول قبه ده مجتمع اولوب شعرلرینی بربرینه عرض
وانشاد ایدوب كیمی استحسان وكیمی تخطئه اولنوب مباحثات شعریه
اولنوردی ینه برجمعه موضع معهوده شعرا مجتمع وهركس شعرنی انشاد
ایدوب بعضیسی مقبول دانشوران وبعضیسی مدخول اولوردی واول
مجلسده عبل بن ابی الشیص وابن ابی فنن حاضر اولوب صف نعالده
زی اعرابده اشعار شعرایه ایقاع سمع ایله ساكت وصامت برشاب نورسیده
جالس مشاهده ایلمشدم وقتا كه هركس انشاد شعر ایدوب سخنی
رسیدهٔ انجام ومجلس قرین اختتام اولدی اول برنای اعراب ای قوم
سخن شناس هربریكز انشاد شعر واظهار معارف ایدوب بن استماع
ایلدم سزده بنم شعرمی كوش ایدرسكز بن دخی انبان استعدادمده اولان
درر وفراید اشعارمی سلك ادایه نظم وتبیین وبناكوش مستمعانه جواهر
كلماتمی كوشواره وتزیین ایلیم دیدكده شعرا انشادنه منتظر وكلامنه

چشم وكوش اولدقده برناى اعراب * فواك عين بجوالك باندل * وحتام
لا ينقضى قولك الخطل * قصيده سنى انشاده اغازو * اتغاير الشعر فيه
اذ سهرت له * حتى ظننت قوافيه ستقتتل * بيتنه واصل اولدقده دعبل
بن ابى الشيص عادت عرب اوزره انكشت كوچكنى عقد ايلدى لكن بيت
مزبور پسنديده سى اولديغندنمى عقد انكشت ايلدى يوخسه قوافيه
لفظنده ياى اسكان ايلمشدى اكه اعتراض قصديله مى عقد ايلدى
معلومم دكلدر لكن بو مقوله اسكان ضرورة جائزدر بعده برقصيده
غرادخى انشاد ايدوب منشئ قصيده استعلام اولندقده ابو تمام حضار
مجلسه انشاد ايدندر ديو تفاخر كنان اعلام ايليوب شعرا نام وشانتى
سؤال اولدخى ابو تمام طائى اولديغن افاده وتعريف ايلدكده شعرا اعزاز
وصدر مجلسه ترفيع وتوقيرواكرامنده مبالغه ايلديلر واول مجلسده
ابو تمامك حسن خلق وسيرت حميده وحدت زكا وجودت شعرى جمله
معارف شناسانى اعجاب ايليوب شاباش ايلديلر وابو تمام التفات خليفه
واعتبار كبار دولت ايله مالدار ومنتظم الحال اولوب مسقط رأسى اولان
جاسمه رجعت واب جويده مزين خيمه وخركاه وضع وبساط فاخره
ايله فرش واظهار حشمت ايله برمقدار آرام ايلدكده زنان جاسمدن
برقاج زن سبو بردوش نهره كلوب ابو تمامى حشمت وعظمت ايله خيمه
وقارمشاهده وايچلرندن برى رفيقه سنه كوردكمى قريه مزده تولد ايدن
دونكى كل اوغلانجغى مال قوتيله آدم اولدم ظن ايدوب اميرانه خيمه
نشين اولوب اظهار دبدبه وحشمت ايده يور ديو تحقيرينى ابو تمام
استماع وكدرندن اول آن محمل بند ومطيه سوار وموصله واصل
اولوب وفات ايدنجه اقامت وقرار ايلدى بحترى بر وقتده سعيد بن مسلم
طائى مجلسنه داخل اولدم وسعيدك مدحنده برقصيده انشادنه اغاز
واتمام ايلديكمده مجلسده مجهولم بر كيمسه بكا توجه وعتاب آميز كلمات
ايله شرم وحيا ايلمز ميسنكى شعرمى سرقت وانتحال وحضورمده كندى
شعرك اولمق اوزره انشاد ايدرسن ديوب اثبات مدعى ايچون بدايت
قصيده دن نهايتنه وارنجه بلا تلعثم انشاد ايلدكده سعيدك لونى متغير

اولوب بكا اى برادر او بله اولور بأس يوقدر كرمنز اميد يله ارتكاب
سرقهٔ شعر ايلمش سن ديدى وبن ملول ومحزون ونجيل مجلسدن بيرون
اولوب بو شخص مفترى كيمدر ديو سؤال ايلدم ابو تمام ديدكلرى شاعر
بى همتادر ديو خبر ويرديلر وبن هزار شرم وحزن ايله منزلمه توجه
ايلديكمده قفا مدن بوا باندن برى رسيده وبنى مجلس سعيده ارجاع
ايليوب ابو تمام خنده كنان بنى استقبال ايدوب اى برادر والله قصيده
سنكدر لكن برقصيده كه بركره قرأت اولنه بن حفظ ايدرم وبنم ايچون موت
قريب اولمق كركدر زيرا قبائل عربده ظهور ايدن دهات وازكيادن
بركيمسه معلومم ومسموعم اولمدى كه طول عمر ايله معمر اوله چونكه
بنده بو رتبه فطنت وزكا واردر بن دخى معمر اولمام ديدكده بكا حيرت
كلوب يا ابا تمام بن سكا فدا اولوب بارى تعالى سنى طول عمر ايله معمر
ايلسون ديدم وفات ايدنجه صحبت ومنادمتندن منفك اولمدم ديو نقل
ايلدى مومى اليه بحترينك اسمى وليد بن عبيد وكنيه سى ابو عباده
ونسبتى طيدن ابو حى اولان بحتر بن عبود عنبر بن سلامان اولمغله بحترى
ديمكله معروف وشعره مجد ومشغول برشاعر مشهور اولوب خلفا
وامرايى قصائد غرا ايله مدح ورؤسا وكباره خدمت ايدوب ظهور
واشتهارى ايكيوز اللى ايكى سنه سى كه مستعين زمانى اولوب كوفه ده
تولد وبغدادده التمش اوج ياشنده وفات ايدوب ايكيوز پيراهن وايكى
يوز طيلسان واللى عمامه ويوز سراويل ترك ايلدى ومومى اليه اخبار
واشعار عربه عالم ايدى وابو تمامك يارانندن بركيمسه برايكى ساغر باده
نوش ايلسه مست وسركردان اولوب خواب غلبه ايدردى بركون اول
كيمسه يى بزمنه دعوت ايچون برتذكره تحرير ايلديكه مثالى اكر بزده خفته
اولمغه خواهشكر ايسه كز تشريف ايده سز ديدى ومومى اليهك
مرتب ديوانى اولوب اشعارى معلوم دانشوران اولمغله بو مختصرده
سرد اولنمدى * والمراد بقول ابى الطيب ذكر الانام لنا فكان قصيدة
كنت البديع الفرد من ابياتها * طيب متنبينك جميع خلقك اوصاف
جميله سى بزه ذكر اولنوب برقصيده اولدقده سن ابيات قصيده دن

فرد بدیع واکمل اولدك یعنی بیت القصیده سنك اوصاف جمیلکدن
عبارت اولدی دیمکدن مرادی سن سن ظن ایلدم بیت مذکور ابوایوب
احمد بن عمرانی مدح ایلدیکی قصیده سندن اولوب مومی الیه متنبینك
ترجمه سی مقدما ذکر وبیان اولنمشدی (فکدمت علی غیر مکدم متن
واستسمنت ذا ورم ونفخت فی غیر ضرم) کدم عض وکزیدن معناسنه
ومکدم موضع عض معناسنه اولوب بر کیمسه نائل اولمسی ممکن اولمیان امرك
حصولنه جد وسعی ایله مرامنی موضعك غیری سنده طلب ایلسه اول
کیمسه حقنده بومثل ضرب اولنور پس قواده تحصیلی ممکن اولمیان
امره سعی ایلدی دیمك اولور وسمن شحم معناسنه وسمین مهزولك ضدی
واستسمان سمین وتنومند عدایلمك معناسنه وورم انتفاخ وعلت سببیله
اعضانك کبری معناسنه اولوب معنای فقره قواده نك سوء فهمنی بیان
ایدوب منتفخ ومعلول ومریضی سمین ظن وآهزیلدن طلب سمانت
ایلدی دیمك اولور وفقرۀ مذکوره متنبینك * اعیذها نظرات منك
صادقة * ان تحسب الشحم فیمن لحمه ورم * بیتندن مأخوذدر مأل
معنای بیت لحمی منتفخ اولان شخصك ورمنی شحم ظن ایلمکدن صادق
اولان نظرلریکی اعاذه یعنی خطا ایدوب خلاف نفس الامر نظردن
اعاذه ایدرم دیمك اولور وضرم ضرامك جمعی اولوب محترق ومشتعل
اولمغله مستعد اولان هیزم پارهلر یدر معنای فقره قواده اشتعالی ممکن اولمیان
شیئه نفخ ایلیوب سعی عبث اوله جق محله مصادفه ایلدی دیمك اولوب
فقرۀ مزبوره عمرو بن معدی کرب * ولو نارا نفخت بها اضائت *
ولکن انت تنفخ فی رماد * بیتندن مأخوذ اولوب معناسی اکر سن آتشه
نفخ ایدیدك مشتعل وضیا دار اولوردی لکن خاکستره نفخ ایدوب اشعال
مراد ایلدك بناء علیه اثر وثمره ترتب ایلدی دیمکدر (ولم تجد الریح مهزا
ولا الشفرة محزا) هز تحریك شدید معناسنه درمثلا ریح شدید وزیده متن
اولوب درختانی شدت ایله تحریك ایلسه * اهتزت الشجرة * دیرلر
وشفره کار دوسکین معناسنه وحز قطع معناسنه واصل مثل * لم اجد
لشفرتی محزا * اولوب مرادینك حصولی متعذر اولدیغن بیان وقتنده

استعمال ایدرلر معنای فقرتین ابن عبدوسه خطاب ایدوب ارسال
ایلدیکك قواده نك ریح کلامی تحریك ومیل ایتدیره جك برشی بولامدی
وکار وسخنی ایله قطع وتأثیر ایده جك برشی بولامدی دیمك اولور
(بل رضیت من الغنیمة بالایاب) بلکه قواده مأمور اولدیغی خدمتی متن
ادا ایله اعتنامدن وازکچوب تخلیص نفس وسلامت ایله رجوعی غنیمت
عد ایدوب اکا راضی اولدی فقرۀ مزبوره امرئ القیسك * وقد طوفت
فی الافاق حتی * رضیت من الغنیمة بالایاب * بیتندن مأخوذ اولوب
برکیمسه برامرك تحصیلنه هوسکار اولمغله نفسی تهلکه یه القا بعده
تخلیص نفسی تجارت رابحه عد ایلسه مثل مزبور ضرب اولنور مومی الیه
امرئ القیس بن حجر بن حرث اولوب بنی اکل المرار ندر واکل المرارك
ترجمه سی مقدما ذکر اولنمشدی وامرئ القیسك مادری فاطمه بنت
ربیعه بنو وائلدن کلیب ومهلهلك خواهریدر ومزبور حجر تهامه
وحیره ده تخت نشین اولان ملوك عربدن برملك اولوب بنی اسد
وغطفاندن دخی عشر وسائر تکالیف اخذ ایدردی وحجر امرئ القیس
شعر انشاد ایدردیو نزدندن طرد وابعاد ایدوب بعض دشمنلری حجر اوزرینه
هجوم وقتل ایلدکلرنده مقدما سموءل فقره سنده تفصیل اولندیغی
وجه اوزره امرئ القیس پدری ثارنی طلب واستمداد ایچون قیصر رومه
لاحق وظر یقده مسموما وفات ایدوب پدرینك ملکنی اضلال ایلدیکنه
بناء ملك ضلیل وزهردن وجودنده قروح پیدا اولمغله ذو القروح تسمیه
ایلدیلر وشعرده امام متقدمین اولدیغی متفق علیه در (وتمنت الرجوع متن
بخفی حنین) وبلکه قواده اولان زن خفی حنین ایله عودتی تمنی ایلدی
حنین مزبورده اختلاف اولنوب بعضیلر حنین بنو اسددن بن هاشم
بن عبد مناف اولمق اوزره ادعا ایدوب ایکی خف احمر ایله عبد المطلب
حضورنده یا اباعمرو بن اسد بن هاشم دیدکده عبد المطلب بن سنده
علایم وثیاب بنی اسددن برشی مشاهده ایلمدم دیوب حنین انسابدن
محروم وخفین احمرین ایله خائبا رجعت ایلدکده قول مذکور مثل اولوب
برکیمسه مطلبندن خائبا رجوع ایلسه * رجع بخفی حنین * دیو ضرب

وايراد اولنور و بعضيلر حنين اهالئ حيره دن بركفشكر اولوب براعرابى
حنيندن برجفت خف اشترا ايتمك مراد ايدوب بازار ايده مدكده حنين
غيظ واعرابيدن اخذ انتقام قصد يله خفيندن برينى بردرخته تعليق
واويخته ايليوب كينكاهده اعرابينك تماشاسنه دبده دوز اولوب اعرابى
درختده تك خفى مشاهده وخف حنينه غايت مشابه برخفدر اكر جفت
اولايدى اخذنه تكلف ايدردم ديوب برمقدار قطع طريق ايلدكده
سر راهنده خف ديكرى دخى مشاهده واشتردن نازل و بردرخته ربط
وخفى اخذ وشجره ده آويزه اولان خف ديكرى اخذه عودت ايلدكده
حنين كيندن بروز واعرابينك شترنى اخذ وفرار واعرابى خفى حنين
ايله قبيله سنه رجعت ايليوب قول مذكور مثل اولدى و بعضيلر حنين
يهودى اولوب برمسلمه زن خرسوار و برجانبه راهى اولوركن حنين
مراهٔ نك حمارنى چوب ايله ضرب وحمار پرتاب ايدوب زنى زمينه انداخته
وغلطان وچارى كشادورويى آشكار اولوب يهودينك بوشناعت
وفضاحتى عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه تحرير واعلام
اولندقده عمر رضى الله عنه بزطائفهٔ يهود ايله بومعامله نك اوزرينه
مصالحه اولمدق پس اول يهودى قلادهٔ ذمتى كردنندن خلع وازاله
ايلمش زنده ايكن صلب اولنسون ديو كتب وتحرير بيوروب بردار
ايلدكلرنده حنينك زنى شوهرنى دارده مشاهده وسن
شمدن صكره بوداردن مرداولمدقجه نازل اولمازسن خفك اقتضاسى بوقدر
ديوب حنينك خفلرينى اخذ ايدوب برطرفه توجه ايلدكده ناس * انقلبت
بخفى حنين * ديوب مثل اولدى (لانى قلت لقد ذل من بالت عليه
الثعالب) فقرهٔ مزبوره * ارب يبول الثعلبان برأسه * لقد ذل من بالت
عليه الثعالب * بيتندن مصراع ثانى اولوب غاوى بن عبد العزى بنوا
سليمك پرستش ايلدكلرى صنمك خادمى و بتكده نك حافظى ايكن بركون
ايكى روبه بتكده يه توجه وعبادت ايلدكلرى صنمه تقرب وسرينه
شاشيده وتبول ايلدكده غاوى بيت مذكورى انشاد و بنواسليمه اى
قوم كراه بورب اتخاذ ايلديكز صنم والله نافع وضار ومانع ومعطى

دكلدر ديوب بتى كسر وشكست وفرار ورسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرينك بوس خاكپايى ايله تحصيل شرف ايدوب رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرى اسمنى سؤال بيوردقلرنده غاوى بن عبد العزى در
ديدكده سنك اسمك راشد بن عبد ربه اولسون ديو ارشاد بيوروب شرف
اسلام ايله مشرف اولدى معناى بيت مذكور هيچ رب اولانك سرينه روبه لر
تبول ايدرمى ايتمز تحقيق شول كيمسه ذليل وحقيردر كه انك اوزرينه
روبهان تبول ايده ديمك اولوب فقرهٔ مزبوره نك معناسى بو تقريردن
منفهم اولور * وانشدت على انها الايام قد صرن كلها عجايب حتى
ليس فيها عجايب * بيت مزبور ابو تمامك غالب سعدى مرثيه ايلديكى
ابياتدن اولوب ابن زيدونك مرادى وقتا كه بن قواده يه بركيمسه نك كه
ثعالب سرينه تبول ايليه يعنى اول رتبه حقير وذليل اوله بنم وصلتمه
تجه طالب وراغب اولور ديدم وكمال تعجبمدن بيت مذكورى انشاد
ايلدم ديمك اولوب مآل معناى بيت ايامك مجموعى اعجاب ايدر اولوب
كندولرده امور معجبه قالمدى يعنى ايام معجبه يه ظرف اولوركن بورتبه
حدناشناسلق ايلمك ايامك نفسنى عجيب وغريب ايلدى ديمك اولور
* وتخرت وكفرت وعبست وبسرت * تخر انفدن شدت ايله خروج
ايدن نفس اولوب مافى الدار نخير خانه نك خلوندن كنايه اولنوب
تنفس ايدر فرد يوقدر معناسنه مثلدر وتخر اكثريا غضب وقتنده اولور
وكفر لغتده ستر معناسنه اولوب ليله كافر ديرلر ظلمتله اشيايى ساتر
اولدوغندن ونعمتى انكار ايدن كيمسه يه ساتر نعمت اولديغنه بناء كافر
ديرلر وبو صورتده كفر شكرك ضدى اولوب پس كفر انكار نعمت
معناسنه اولمغله مطلقا انكار و جحود معناسنه استعمال اولنوب وحدانيت
بارى تعالى يى وانبيايى وسائر احكام شريعت محمديه يى انكار ايدن
كافر اولوب ضد الايمان معناسنه اولور وهر فعل ممدوح ومحمود ايماندن
عد اولنديغى كبى هر فعل قبيح ومذموم كفردن عد اولنور وكاهيجه غضب
انسان مشتد اولوب فعل مذمومى اتيان ايدوب اول فعله كفر اطلاق
اولنور و برشيدن تبرى دخى كفر ايله تعبير اولنديغى (و يوم القيمة بكفر
بعضكم بعضا) آية كريمه سندن مستفاد در پس ابن زيدونك مرادى

سنك بوكستاخلقكدن غضبناك اولوب شدت وعنف ايله تنفس وسكا
جواب ضمننده هزل و دشنام ايليوب نفسمى سندن تبرى ايلمدېمك
اولور وتعبس اظهارعبوس يعنى چين جبين ايله معامله دركه خصمنه
طعن ايده جك برسوز تدارك ايدهميوب اضطرابندن نه تكلم ايده جكنى
بلمهمكدن نشأت ايدر ويوم عبوس يوم شديدمعناسنه در و بسر
برشيئك اوانندن مقدم حصوله استعجال ومرامنى وقتندن مقدم
طلب معناسنه اولوب خرمانك خامنه بسر ديرلر ونظم كريمده (عبس
و بسر) اظهر العبوس قبل اوانه ايله تفسير اولنمشدر يعنى قوادهيه
تعبس وترتيب جزاسنى استعجال ايلمدېمك اولور (وابدأت واعدت
وابرقت وارعدت) فى الاصل برق سحابك لمعانى ورعد صوتى اولوب متن
بومحلده تهديد ووعيددن كنايه در حق فلان ارعد وابرق ورعد و برق
ديسهلر حدت وشدت ايله اظهار غضب ايلدى ديمك مراد ايدرلر
پس ابن زيدون ترتيب جزا وتكديره شروع وتكرار واظهار غضب
ايلمدم ديمك مراد ايدر*و(هممت ولم افعل وكدت وليتنى * تقدير كلام
هممت بقتل هذه المرأة اولوب حذف مذكور جائزدر زيرا بعض كلام
بقيهٔ محذوفه دلالت ايدر نتكم كلام قديمده*ولو ان قرآنا سيرت
به الجبال اوقطعت به الارض اوكلم به الموتى بل لله الامر جميعا * متن
آيهٔ كريمه سنده لوك جوابى محذوف اولوب تقديرى لكان هذاالقرآن
اولدى وبو حذف كلام عربده شايع اولوب حروفده دخى
مستعملدركه درس المنا ديوب منازلدن ايكى حرف حذف ايدرلر
وورق الحماديوب حمامدن ميمى حذف ايدرلر وفقرهٔ آتيه ذكراولنان
تقديره دلالت ايدوب معناسى بومرأهٔ قوادهيى قتل ايتمك قصد ايلدم
بنه قتل ايلمدم وقتل ايتمكه قريب اولمشدم نه اوليدى قتله مانع اولميدى كه
مانع فقرهٔ آتيهده مبيندر وفقرهٔ متقدمهضابى بن حرث ابن ارطاة
برجميك اشعارندن برمصراعدرومذكورضابى كثيرالاتباع ووفيرالشعر
وصيدوشكارهمعتاد بربدوى اولوب بربى جرم صبى يى اسبنه جيكندوب
قتل ايلدكده وليلرى عثمان بن عفان رضى الله عنه حضرتلرينه

تشكى

تشكى حضرت عثمان دخى مواخذه ايليوب ضابى ضعف بصره ابتلاسيله
اعتذار ايلدككده حضرت عثمان تأديب ايچون ضابى يى حبس
وبرمقدار زمان مرورنده حبسدن اطلاق اولنوب بعده ضابى بنى نهشلدن
اصطياد ايچون بركلب استعاره ايدوب كلبك صاحبى استرداد مراد
ايلدكده رد ايتميوب تكرار الحاح وطلب ايتملرينه بناء نهشلى مادرلرى
كلب اولمق اوزره اتهام ايدوب بوابيات ايله هجو ايلدى * وامكم
لا تتركوها وكلبكم * فان عقوق لامهات كبير * اذا اكتنفت
من آخر الليل شخصه * يظل له فوق الفراش هدير *عقوق والدهيى
رنجيده ايتمك معناسنه واكتناف احاطه معناسنه وهدير صوت
معناسنه وبنو انهشل هجوندن متكدر اولوب عثمان حضرتلرينه تشكى
ايلدكلرنده حضرت عثمانك بركلب ايچون برقومى هجوه تصدى
ومبادرت قباحت عظيمه دردیو ضابى يى تكرار حبس بيورديلر و نيجه
وقتدنصكره حضرت عثمان محبوسلرى تفتيش ايچون محبسه واروب
ضابى تيغ آتشبار آماده و حضرت عثمانى على الغفله قتل ايتمكه
مترصد اولديغنى مشاهده ايلدكلرنده تيغى اخذ وضابى يى ضرب
وزندانده مرد اولنجه ترك وابقا ايدوب محبوس اولديغى اثناده
حضرت عثمانى قتل ايده ميوب مانع ظهور ايلديكنه تأسفنى مشعر
چندين ابيات انشاد ايدوب برى * هممت ولم افعل وكدت وليتنى *
تركت على عثمان تبكى حلائله *بيتيدر وعثمان رضى الله عنه حضرتلرى
شهيد اولدقده ضابينك فرزندى عميرخبيث جسد شريفلرين
لكدكوب اولوب مبارك اضلاعندن برضلعنى كسر وشكست ايلدى
متن وحجاج عميرى كوفهده قتل ايلمشدر (ولولا ان للجوار ذمة وللضيافة
حرمة لكان الجواب فى قذال الدمستق) يعنى اكر قوادهنك منزلمه دخول
ونزله موءاكلهسببيله حاصل اولان ذمت وحرمت اولميدى سيف
الدولهنك دمستقه ايلديكى قوادهيه ايلردم ديمك اولور مزبور
دمستق بن نودس اعور بربطريقدركه ملك روم لشكرينى پاپانه
سمهسالار تعيين وسيف الدوله ابن حمدان اوزرينه ارسال وسمنده

قريب برمحلده سيف الدوله ايله محاربه وما قبت سيف الدوله نصرت
قرين دمستق منهزم واشكرى پريشان اولوب قيصر روم سيف
الدوله دن استيمان ومسالمه يه بيك جان ايله راغب اولديغنى ناطق نامه
ارسال سيف الدوله دخى مساعده ايدوب متنبى سيف الدوله يى برقصيدهٔ
غرا ايله مدح وصورت محاربه وطلب مصالحه يى قصيده ده ذكر ايلدى
و بوفقره لر قصيدهٔ معهوده دن بريتك مضامينى اولوب مآل معناى بيت
سن دمستقى هزم و پريشان ايليوب ملك روم دمستقك قفا سنده سنك
آثار سيفكى ودمستقك ذل وهزيمتنى مشاهده وسنك شجاعت وصولتكى
قرأت ايليوب مصالحه يه رغبت ايلدى ديمك اولور واول بيت بودر
* وكنت اذا كاتبته قبل هذه * كتبت اليه فى قذال الدمستق *
بروايتده دمستق هر سرعسكر اولان بطريقه لقب اولوب مزبوره
مخصوص اسم دكل در * والنعل حاضرة ان عادت العقرب والعقوبة ممكنة متن
ان اصر المذنب * يعنى قواده ينه كلورسه نعلين حاضردر ضرب ايده رم
وكناهكار ذنبه اصرار ايدرسه اجرا ايلديكم عقوبتى اجرا ايتمك ممكندر
فقرهٔ اولى مثل اولوب عقوبت اولنه جق شخص بعيد اولسه ضرب
اولنور فقرهٔ ثانيه دخى مثل اولوب بر قباحته مصر اولمق احتمالى
اولان شخص حقنده ضرب اولنور وفقرهٔ اولى شعراى هاشميه دن
فصيح و بليغ فضل بن عباسك عقرب نامنده بر تاجر حقنده
انشا ايلديكى ابياتدن بريتك حلنى مشتمل اولوب بيت بودر * ان عادت
العقرب عدنا لها * وكانت النعل لها حاضره * مومى اليه فضل وليد
بن عبد الملك خلافتنده وفات ايلمشدر جاحظ نقل ايدر كه بر كون فضل
ايله اولاد جعفردن برى بالاى سطح خانه ده شرب خمر ايدوب جعفر
سرمست اولدقده بن جنتده ابن طيارم ديوب سطحدن
كندويى زمينه القا ومجروح اولوب فضل ديواره صاريلوب
بن دوزخده ابن مفضوضم ديوب لطيفه ايلدى * وهبها
لم تلاحظك بعين كليلة عن عيوبك ملئها حبيبا حس
فبهامن تود * مآل معنا سن فرض ايله كه مرآة واصفه سنى متن

فضائل ومحاسن ايله توصيف ايلدكده عيوبى ساتره اولان عين ايله
نظر ايلمدى لكن سن كنديكى مشاهده ايدرسن منظرك قبيح وكريه
دكلميدر بوندنصكره وصالمه نيجه راغب وطالب اولورسن ديمك
اولور فقرهٔ مزبوره ابيات ثلثه دن مأخوذ اولوب بيت اول
هاشمينك * وعين الرضا عن كل عيب كليلة * ولكن عين السخط
تبدى المساويا * يتبدر يعنى رضا ومحبت هر عيبى مشاهده دن ضعيفه
ويورلمش اولوب چشم عداوت و بغض عيوب وذمايمى اظهار
وآشكار ايدوب ومحبت وعداوته محل چشم اولمغله * لحظ اصدق
من لفظ * مثل اولمشدر يعنى اثر حب و بغض چشمده ظاهر اولوب
لسانده معمول اولمز مومى اليه هاشمى عبدالله بن معاويه بن عبدالله
بن جعفر بن ابى طالبدر كه بنوهاشمك فصحا واسخيا واجوادندن برشاعر
سخنور وآخر ايام بنى اميه ده خلافته مترقب وذكرى مشتهر اولوب زندقه
ايله نام آور اولان قوم ايله كثرت صحبتنه بناء زنديق اولمق اوزره متهم
ايدى مدا ينى نقل ايدر كه مومى اليه عبدالله بن معاويه عبدالله بن عمر
بن عبد العزيزك كرم وعنايتى اميديله زيارتنه كلوب كوفه ده شرقى
بن شبيب بن ربيعك دخترنى تزوج و برمقدار زمان اقامتدن نصكره
وقعهٔ مشهوره ظهورنده عبدالله بن معاويه يى اهل كوفه بنى اميه
اوزرينه اخراج ايلديلر روايت اخراده مزبورك خروجى يزيد بن وليد
زماننده اولوب آل محمد عليه السلامدن شريف رضادن بيعته خلقى
دعوت ايلدى روايت اخراده كندى نفسندن بيعته دعوت وصوف
لابس وسخا وعدل اظهار ايدوب كوفه دن برمقدار قوم اجابت
و بيعت ايلديلر لكن اكثر اهل بلده اطاعت ايتميوب بزلردن سكا
انقياد ايدر يوقدر زيرا مقدما سزلردن بيعت ايدنلرك جمعوعى
طعمهٔ شمشير اولدى ايمدى سكا منقاد اولانلرله بلده مزده اقامت
ايتميوب فارس جانبنه توجه ومملكت فارسى ضبط ايله ديو جواب
داده اولدقلرنده عبدالله هاشمى نواحئ كوفه دن لشكر فراوان جمع
و بصره وكوفه يى ضبط وهمدان ورى وقم واصفهانه هجوم وتغلب

ایدوب اصفهانده سریرآرای حکومت اولدی وکوفه‌ده بیعت ایدنلرك
بزرکواری محارب بن موسی السکری اولوب اصفهانده تخت‌نشین اولدقدن
صکره عدل وداد و سماحت ایله خلقی کندویه میل ایتدیروب مجموع
قوم اصفهان بیعت ایدوب فرمان بری اولوب امصارو بلدانه مکاتیب
ارسال واهالیلرینی بیعته دعوت و برادرلرینی کرمان وشیرازه والی نصب
وتعیین واهالئ امصار امتثال ایدوب بنو هاشمدن سفاح ومنصور وعیسی
بن علی و برمقدار بنی امیه ووجوه قریش کلوب عبدالله بن معاویه دن
بیعت ایدوب امارت وولایت طلب ایدنلره برر ناحیه توجیه وکرم
وصله امیدنده اولانلره مال ایله اکرام ایلدی فی الحقیقه عبدالله حسن
الخلق وکرم وسخاده عدیم النظیر ایدی حتی ابن هرم نقل ایدرکه برکون
عبد الله بن معاویه نك زیارتنه واروب کثرت ناسدن سراینه دخول
امر عسیر اولمغله هزار مشقت ایله داخل وخدمه دن سبب ازدحامی
استفسار ایلدم بوکون ارباب دیوانه کرم و بذل مال ایلدیکی ایامدر
دیوافاده ایلدی بعده مجلسنه کیروب زیارتکزه بیوقت کلمشم دیدکده
سکا کوره دکلدر بربیت مناسب انشاد ایله دیدکده هزار شرم ایله
* تری الخیر یجری فی اسرة وجهه * کما لألأت فی السیف بهجة رونق *
بیتنی انشاد ایلدیکمده بکا شول مرتبه مال احسان ایلدیکه فی العمر
اول مقدار ماله مالك اولمامشدم مآل معنای بیت خیرخطوط وجهنده
جریان ایدر مشاهده ایدرسن شمشیرك صیقل و صفوتندن تلألؤ
ولمعانی کبی دیمك اولور ومومی الیه عبدالله بن معاویه تغلباً ضبط ایلدیکی
بلدانده برمقدار وقت اجرای عدل وداد ایدوب خلافت مروان بن
محمد الجعدی یه انتقال ایلدکده عامر بن ضباعدینی عسکر بی پایان ایله
مقاتلهٔ عبدالله هاشمی یه تعیین وارسال ایدوب عبدالله توجه دشمندن
خبردار وعسکرینه خروج ومقاتله ایله امر ایلدکده عسکر عدم
اطاعت اظهارو محاربه دن امتناعلریله عبدالله اصفهانده اقامت ایده میوب
برادرلریله خراسانه خوف ایله راهی واول وقتده ابومسلم ظهور وخروج
ایتمکله ابو مسلمدن استعانت واستمداد ایلدکده ابو مسلم عبدالله بن معاویه‌یی

زندانه وضع ومحافظلر تعیین ایلیوب عبدالله تخلیص نفس ایدرم زعمیله
محافظلره ای قوم دنیاده اهالئ خراساندن احمق وبی شعور قوم
مشاهده ایلمدمکه ابو مسلم کبی برادنا شخصه برشیده مراجعتدن
وسؤالدن مقدم اطاعت وانقیاد ایلدیلر والله ملائکهٔ کرام امرآدمده
باری تعالی یه (اتجعل فیها من یفسد فیها و یسفك الدماء) دیو
مراجعت ایلیوب باری جل شانه (انی اعلم مالا تعلمون) ایله خطاب
بیوردی دیوب ایقاظ فتنه مراد ایلدی و ابو مسلم خبردار اولوب
عبداللهی تضییق وتشدید ایلیوب عبد الله اضطراب مضایقه دن
خلاص اولمق امیدی ایله برمکتوب ارسال ایلدیکه * من الاسیر فی یدیه
بغیر خلاف علیه * ایله معنون اولوب مقصوده شروع ایلدکده * اما
بعد فانك مستودع ودائع ومولی ضایع وان الودایع مرعیة والضایع
عاریة فاذکر الخلاص واطلب القصاص فانك لاق ما اسلفت وغیر لاق
ما خلفت وفقك الله لما ینجیك والهمك شکر ما خولك * عبارتیله افادهٔ مرام
وتوبیخ ایله ابو مسلمی الزام ایتمك قصد ایلدکده ابو مسلم غضبناك
ومتکدر وقتل واهلاکنه متفکر ایکن بو مقوله تحریرینه متألم اولوب
مکتوبی خرق والقا ایدوب محبوس اولدیغی حالده حق ناشناس اولوب
فتنه وفساده ساعی اولان شخص خلاص وآزاد اولسه بی ریب ایقاظ
فتنه ایدر دیوب طعام مسموم ارسال عبدالله دخی اکرام ظنی ایله تناول
ایدوب هلاك اولدقده سر مقطوعنی مروانه ارسال ایلدی و بیت
ثانی مجنونك * اهابك اجلالا ومابك قدرة * علی ولکن ملء عین حبیبها
بیتیدر مآل معنا محبوبه سنه خطاب ایدوب سکا اجلال وتوقیرم سببیله
سندن خوف ایدرم حال بوکه بکا برشی ایتمکه قادر دکلسن لکن
چشم محبوبه سیله متمتع ومنتفع اولمغله مهابت وخشیت عارض اولور
مومی الیه مجنون بنی عامر بن صعصعه دن قیس بن ملوح بن مزاحم
درکه شاعر وفاضل وسخنوربر مرد عاقل ومجنون لیلی دیمکله معروف
اولوب فی الحقیقه مجنون دکل ایکن معشوقه سی لیلی مجنون اولمق
اوزره تشهیر ایلمشدر ومدت عمری بادیه ده کذران وآخر دولت بنی امیه ده

وفات ایلمشدر ابن داب نقل ایدر که بنی عامر دن برکیمسه یه اشعار
مجنوندن برمقدار شعر روایت ایدرمیسن دیدم اول شخص اشعار عقلا
وار ایکن شعر مجنون روایت اولنورمی ومجنون دنیاده بیشمار در دیدکده
مجنوندن مرادم بنی عامر دن لیلی یه دلداده وعشقندن هلاك اولان
مجنوندر دیدم شخص معهود دخی بنی عامر قوی القلب وغلیظ الاکباد
اولمغله درد عشقه مبتلا اولمازلر اکثریا عاشق ومبتلا اولانلر یمنلردر که
قلبلری ضعیف وعقللری خفیفدر وقبیلهٔ نزار بو قبیلدن دکلدر دیو
جوابداده اولدی کویا عشق مذموم اولمق اعتقادیله کندیلردن دفع
ایلدی اصمعی ذکر ایدر که حق کلام بودر که بنو عامردن اشعار ووجد
و عشق مجنونه مخصوص ومزبورده ختم اولوب قیس مجنون اولمیوب
عشق کندوده براوته احداث ایلمشدی ودلداده اولدیغی دختر کندی
قبیله سندن لیلی بنت سعد اولوب ایکیسی دخی نارسیده طفل ایکن
کندی مواشیلرینی رعی ایدرکن الفت وبربرینه علاقه ومحبت ایدوب
کیجه‌لر فکر وخیال ایله وکوندزلر دیدار وصحبت ایله نائل وصال ونیجه
زمان بو صورت ایله اوقات کذار اولوب وقتا که قیس نوجوان وبرنا ولیلی چشم
جهانسوز ایله صاحب قد بالا اولدی چشم مجنون دیدار لیلیدن محجوب
ومواصلتلری مفارقته مبدل اولوب بو بیتلری انشاد ایلمشدر * تعشقت
لیلی وهی ذات ذؤابة * ولم یبد للاتراب من ثدیها حجم * صغیرین نرعی
البهم یالیت اننا * الی الآن لم نکبر ولم تکبر البهم * ذؤابه زلف معناسنه
اتراب هم سن واقران معناسنه وثدی بستان معناسنه وحجم یومری
جثه معناسنه وبهم بهمه نك جمعی اولوب کوسفند بره معناسنه در
ابن عمارهٔ مری بر وقتده ارض بنی عامرده مجنونه ملاقی اولمق قصدیله
خرکاهلرینه واروب بر پیره ملاقی ومجنوندن سؤال ایلدیکمده پیر بن مجنونك
پدری وبونلر برادرلریدر وقیس جمله سندن اعقل وصاحب کمال بر شاعر
بی بدل ایدی قبیله مزدن طمع وهوس اولنمیه جق برزنه عاشق وسری
اشکار وفاش ودخترك پدری متکدر وقیسه تزویجدن معرض اولوب
بر زشتر وعربه تزویج ایلدکده قیس فرط عشقندن وحوشه ملحق

ومسکنی بوادی اولدی وقیسك لیلی یه دلربوده اولدیغی اشکار اولمسنه
ابتدا سبب برکون خرکاهمزه علی الغفله برقاچ مهمان کلوب مجیئلری بی
هنکام اولمغله طعام ایده جك برشی تدارك ایده میوب قیسه لیلینك پدری
سعده بندن سلام ومجیء مسافری اعلام وماحضر هرنه ایسه بو کاسه
ایله طرفمه ارسال ایلمسنی التماس ایله دیوب قیس سعده بیرون خرکاهدن
تبلیغ سلام وافادهٔ مرام ایلیوب سعد لیلی یه شوطلومده کی سمندن کاسه‌ٔ
قیسی ابریز ایله دیوب لیلی زق سمنی اخذ و بیرون خیمه‌ده بربرینه ملاقی
وهر بری بی شعور ولیلی کاسه یی املا ایدرکن عرض محبت واشتیاقه اغاز
وکفت وکوی ومحادثه‌لری طول ودراز اولوب کاسه لبریز وسرشار روزمینه
ریزان حتی یاری سمنده مستنقع اولدی وبوایکی محنتزده فرقت ابتلادن
مدهوش وحیران اولمغله سیلان سمندن بی خبر وتوقفلری حددن کذار
ایدوب پدر لیلی حاله واقف اولمغیچون شکاف خیمه دن نکران وروغنی
سیلوش روان وبربرینه نکاه عاشقانه نظرانداز وعرض تحسر طاقتکداز
ایلدکلرین معاینه ولیلی یه دشنام ومخاشنه ومن بعد لیلایی قیسدن ستر واخفا
ایدوب نقاب کشیدهٔ روی شاهد مقصود قیس اولوب برخرطبع وسخن نافهم
عربه تزویج ایلدکده قیس آشفته ولیلی بی بخت فرصتیاب اولدقجه اوزاقدن
طرف چشم ایله نکاه وعاشقانه معامله ایله ناله وآه ایدر اولمشلرکن روزکار
بدکار بوکا دخی مساعد اولمیوب برکون شوهر لیلی واقف ولیلایی
بروزدن منع ایدوب قیس دیدار لیلیدن کلیت ایله محروم اولدقده هجر
وفرقته طاقت کتوره میوب دیوانه وتارك دیار واغیار وساکن بادیه
والیف وحوش بی هوش وکیاه سبز اکل وتعیش وانساندن منقطع
واقرباسندن متنفر ومتوحش اولدی دیو نقل ایلدی وبنو عامردن قیسك
آشنالرندن بری قیسی آرزوو بادیه پیما اولوب قیسی پشته‌ٔ ریك اوزرنده
جالس وانکشتیله ریکه رسم خطوط ایدر مشاهده ایلیوب استعلام
حال ایچون توجه ونزدیك ومکالمه قصدنده اولدیغمده بندن تنفر
وفرار ایلدی بن دخی کندیمه تألیف ایتمك ایچون برمقدار اعراض
و برطرفده جالس اولدیغمده قیس دخی قرار واصابعی ایله رسم خطوطه

آغازوبن تأنيس ايچون شاعرشو بيتي نه كوزل انشاد ايلمشدر ديوب * واني
لئن دمع عيني بالبكا * حذراللذي قدكان اوهوكائن * بيتني انشاد
ايلديكمده قيس اول رتبه كريه وزاري ايلديكه ريك بيابانده جريان
ايلدي بعده بن اول شاعرم ديوب * وادنيتني حتى اذامالكتني
* بقول يحل العصم سهل الاباطح * تجافيت عني حيث لالي حيلة * وخلفت
ماخلفت بين الجوانح * بيتلريني انشاد ايدركن برغزال پرتاو ايلدكده
قيس غزاله متابعت وشتاب ايله برطرفه راهي اولدقده بن دخي درپي
وسه روز جست وجو وسنكسار برمحلده قيسي مشاهده ايدوب نزديك
اولدقده وفات ايتمش بولدم بعده قبيله سني اكاه ايدوب اقرباسي
جسمني كتوروب بنو جعده وبنو الحريشك صغيروكبيرو برنا و پير
ورجال ونساسي غريو فرياد ونوحه ومحاسنني يادايدهرك غسل ودفن
ايلديلر ديو نقل ايلدي الابطح اوفق طاشلو مسيل واسع معناسنه اولوب جمعي
اباطح در وتجافيت تباعدت معناسنه وجوانح صدري ولي ايدن ترائب
تحتنده اولان ضلعلردر وپشتهٔ ريك قوم تپه معناسنه اولوب خامهٔ
ريك دخي ديدكلري آصفينك بو بيتندن فهم اولنور * خامه هاي
ريك رامركان مجنون خارشد * اشتران موج راخار وخس درياس
ست * اشتردريا تموج ايتدكده موجلرينه اطلاق اولنديغي دخي بيت
مزبوردن منفهمدر وحريش بني عامردن برقبيله درمرويدركه
ملوك عربدن برينه بنوعامردن قيس نامنده بربرناي دانشمند وشاعر
سخن سنج عاقل وكامل كيمسه ليلي نامنده بردخترك عاشق واشفته سي
اولوب عاقبت ترك عقل وعارو بوا ديده وحوش ايله ايتلاف وقرار
ايلمش ديو نقل ايلدكلرنده پادشاه مجنوني مجلسنه احضار وملامتكنان
سنده بورتبه فضل ودانش موجود ايكن برزنه ابتلا ايله بومرتبه
پريشان حال وحيران بي مجال اولوب بني نوعكي ترك ووحشيلرله الفت
وصحبت ايلمك ندن اقتضا ايلدي ديو استنطاق ايلدكده قيس
* كاش انانكه عيب من جويند * رويت اي دلستان بديدندي * تابجاي
ترنج در نظرت * بيخبر دستهابريدندي * ورب صديق لامني في ودادها

الم

* الم برها يوما فتوضح لي عذري * يعني اول كيمسه لركه بنم عيبمي
طلب ايدرلر نه اوليدي اي دلستان سنك رويكي مشاهده ايده لردي كه
سنك مواجهه كده ترنج يرينه بيخبر اولوب دستلريني بريده وقطع
ايده لردي ونيجه دوست بني ليلينك محبتيله لوم وآزار ايدر عجباليليي
بركون كورمديمي تاكيم عذرمي ايضاح واظهار ايليه ديدكده پادشاه
جمال ليليي مشاهده وقيسك بورتبه دلربوده وپريشان اولمسنه تحملي
وارميدر ديو مطلع اولمق ارزوسنده اولوب احضارينه امر واطراف
واكنافه آدملر ارسال وجست وجو وليليي مجلس شاهه احضار ايلدكلرنده
پادشاه ليلينك شكل وشمائلنه نظر ايدوب سياه فام وضعيف اندام
بردختر بي احتشام وحرمسراي پادشاهيده زروزيوره مستغرق حسن
وجمال ايله ممتاز هزار كنيزكان اولمغله ليلي نظر شاهه حقير وحسن
وجمالدن بي بهره كلوب مجنون پادشاهك ليلايي تحقيرينه مطلع اولوب
اي ملك ليلي يه چشمان مجنون ايله نظرانداز اولنمليدركه جمالينك
حقيقت وسرينه واقف اولنه ديوب بوقطعه يي انشاد وسمت بيابانه
راهي اولدي * تابردردمن رحمت نيايد * رفيق من يكي همدرد بايد
* كه بااوقصه ميكويم شب وروز * دوهيزم را بهم خوشتر بودسوز *
بيت ثالث ابن ربيعه نك * ولقد قالت لجارات لها * وتعرت ذات يوم
تبترد * اكما ينعتني تبصرنني * عمركن الله ام لا يقتصد * فتضاحكن
وقد قلن لها * حسن في كل عين من تود * تعري ثيابدن تجرد معناسنه
وابتراد ماء بارد ايله اغتسال معناسنه واقتصا واعتدال معناسنه در
وبعض نسخده فتضاحكن بدلي فتهامسن واقع اولوب فسلدي
معناسنه در معناي بيت ثالث زنان خنده ايدوب يافسلدي شو محبوبه مد
محبت وعلاقه اولنان شخص في الحقيقه كريه المنظر وقبيح الوجه
ايسه ده هر دلداده نك چشمنده خوبرو وحسندار اولور ديرلر زيرا كسنك
محبت ايلديكي نه رتبه زشت رو اولورسه ده ينه چشم عاشقده خوبرو
اولور * وحسن في كل عين من تود * مصراعي مثل اولوب تودك فاعلي
تحتنده عينه راجع اولان ضمير در مثل مذكور حبك الشيء يعمي ويصم

مثلنه قريبدر ومومى اليه عمر بن عبدالله بن ابى ربيعة المخزومى القريشى وابوالخطاب ايله مكنى برشاعر ظريف زنپرست اولمغله مجموع اشعارى زنان وصفنده غزليات اولوب رجال حقنده انشاد شعر ايلممشدر حتى سليمان بن عبدالملك بزلرى نيچون قصائد ايله مدح ايلمزسن ديو استنطاق ايلدكده مدح رجاله طبعم منساق دكلدر ديدى وابن ابى ربيعه يه كلنجه جميع قبائل عرب قبيلهٔ قريش هروجهله بزلردن شريف وعالى رتبه‌در الاشعرده جمله مز قريشه غالب وفائقز ديرلر دى وقتا كه ابن ابى ربيعه ظهور ايلدى هركس شعرينى پسند وتحسين ايلدى ومومى اليه ابن ابى ربيعه حضرت عمر بن الخطاب رضى الله عنه شهيد اولديغى كيجه تولد وزنپرستلكدن تائب اولدقدنصكره سنى سكسنى متجاوز ايكن وفات ايلدى وزنان ايله كثرت معاشرتندن وانلر حقنده تغزلندن كنايه ايدوب احباسى اى حق رفع واى باطل وضع ديرلردى يعنى نه كونا حق رفع ايتدى ونه كونا باطل وضع ايتدى ديمك اولور روايت اخراده قرق ياشنه وارنجه عمرى ارتكاب مناهى ايله كذر وسكسانه وارنجه قرق سنه عمرى عبادت وتقوى ايله مرور ايلمشدر رحمة الله تعالى عليه حرمى روايت ايدركه مزبور عمر بن ابى ربيعه عبدالله بن اميه الاصغرك دخترى ثريايه دلداده اولوب ثريا كرما وقتنده طائفده تنزه واسايش ايتمكله عمر هرسحر مكهٔ مكرمه‌دن بيرون وسرراه حجازده توقف وطائفدن ميوه كتورنلردن حوادث طائفى استخبار ومعشوقه سندن استفسار ايدوب متسلى اولوردى ينه بركون برحسب طائفيلرك بزندن استعلام وطائفى ثريايه دلربوده اولوب استعلامى مجرد معشوقه سندن خبردار اولمق ايچون اولديغن بيلوب ياعمر طائفده ظهوراندن برشى يوقدر هركس ذوق وصفايه مشغولدر لكن اشترلر يمزه فواكه كونا كون تحصيل وبوطرفه عزم رحيل ايلديكمزده معبره نزديك برمنزلده غريو وفرياد وناله وداد صداسى آسمانه پيوسته اولوردى باعث كريه‌دن سؤال اولندقده نجوم سمادن برنجم نامىله نامدار بردختر ايچوندر ديو خبرويرديلر لكن اسم كوكب خاطرمدن كيتدى ديدكده عمر ديكر كون

حال

حال اولوب ثريامى ديديلر دنيجه ميوه فروش بلى ثريا ايمش خاطريمه كلدى ديدى وعمر قدما ثريانك انحراف مزاجنى استماع ايلمسنه بناء عليه فريب ميوه فروشه فريفته اولوب اول آن اسب سوار وطائفك اقرب طرقى سنكبار وصعب المرور اولان كداد يمكله معروف راه كوه جانبنه عطف عنان وهزار تعب ومشقتله شتابان واصل كوى جانان اولوب ثريايى قصرنشين وعافيت قرين بولدقده هزار بار شاكر وماجرايى نقل ايلدكده ثريا خنده كنان بن اول ميوه فروشه سنك سلامت وصحتكدن خبردار اولمسنى سپارش ايلمشدم الحق مرد صاحب اذعان ايمش كه خبر عافيتكه نكران ايكن بزده سنى ارمغان ايلمش ديوب خير مقدم ايله نواز شكار وعمره مشقت راهى اونتدرمق ايچون بزم نشاط بخش ترتيب وذوق وصفايه اشتغال ايله وقتكندار اولديلر مرويدركه ثريا عمره بوشب سنك زيارتكى آرزو ايلدم منتظر مقدمم اول ديو وعد عمر دخى قدوم ثريايه ديده دوز انتظار ايكن حسب الاقتضا حجره سندن بيرون اولوب عمرك برادرى حارث خفته ايكن ثرياكلوب تاريكئ شبده عمر ظنيله فراش حارثه كيردب دراغوش ايلدكده حارث ثريايى بيلوب اى فاسقه بن فاسق دكلم ديدكده ثريا غلطندن اكاه وشرمسار رجعت ايليوب بعده عمر كلوب حارث عمره عتاب وثريانك كندوبى دراغوش ايلديكنى نقل ايلدكده عمر حارثى مؤاخذه كنان نيچون ايقاد قنديل ايلدك معشوقه نك تن نازكتريني سنك كبى ناتراش حريفك جسم خشينيله خراشيده اولمشدر ديدكده حارث ايكيكزك دخى الله جزاسنى ويرسون * الصيد لمن اخذ * ايله معامله ايلديكمه ثنا ايتميوب اذا وتكدير دعوى ايدرديدى وبرو قتده عبدالملك بن مروان مجلسنده كثير عزه وجميل وعمر بن ابى ربيعه حاضر اولوب عبدالملك سرج ورخت ايله مزينه برناقه‌يى عديل احضار ايدوب شعراى مزبورونه هرقنغيكز بربيت جيد انشاد ايدرسكز بوناقه‌يى اكا احسان ايدرم ديدكده جميل * واوان راقى الموت يرقى

جنازتی * ينطقهافى الناطقين حيث * بيتنى انشا ايدوب كثير * وسعى
الى بعيب عزة نسوة * جعل الاله خد ودهن نعالها * بيتنى انشاد ايدوب
عمر بن ابى ربيعه * فليت الثريافى المنام ضجيعتى * لدى الجنة الخضراء او فى
جهنم * بيتنى انشاد ايلدكده عبدالملك ياصاحب جهنم ناقه يه مستحق
اولدك ديوب احسان ايلدى * وكانت انما حلتك بحلاك و وسمتك متن
بسيماك ولم تعرك شهادة ولا تكلفت لك زيادة * وكانت قولى وهبها
قوانه معطوفدر وحلى كان زينت معناسنه اولان حلى دن مأخوذ
اولوب شول اوصاف معناسنه در كه انكله بر كمسه توصيف اولنه
وسيما علامت معناسنه اولوب نظم كريمده * من الملائكة مسومين
علامت اولمق اوزره تفسير اولنمشدر وعر بر كمسه اوزرينه شئ مكروه
ادخال ايتمك معناسنه اولوب * فلان يعر قومه * يعنى فلان قومنه مكروه
ادخال وشر رمى ايدر ديرلر و شهادة بر شيئه علم واول شيئى اقرار معناسنه در
مآل فقرات وسن فرض ايله كه ارسال ايلديكك قواده سنى نفس الامرده
متصف اولديغك اوصاف ايله توصيف و علامت ونشانكله
علامتلوب شهادتنده سكا امر مكروه ادخال وزياده ومبالغه ايتمده
تكلف ايلمدى ديمك اولور * بل صدقت سن بكرها فإذ كرته عنك *
بكر بانك فتحى وكافك سكونيله دوه نك جوان اولننه ديرلر يعنى متن
قواده شهادتنده سكا ادخال مكروه ايلمدى بلكه اوصاف جميله ايله توصيف
ايليوب بن سنى مشاهده ايلديكمده سنده اولان محاسن قواده بى
تصديق ايلدى فرض ايله ديمكدر فقره مزبوره مثل اولوب بر كلامك
صدقنى بر دليل تأييد ايلسه * صدق سن بكره * ديو ضرب مثل اولنور
اصلى بودر كه بر عرب هنوز تحميل باره سز ابر كنج شترى بيع عرض
و بر شخص اشتراسنه رغبت ايدوب عربه شترك فج ياشنده در
ديو سؤال عرب دخى جواندر و هنوز سنى فلان مقدار در ديوب مشترى
اسنانه نظر ايتمك مراد و شتر كردنكشلك ايلدككده صاحبى هدع
هدع دنيجه منقاد اولوب بو لفظ ايله مسكّنه شتر امر ايتمك شترانك
جوانانه مخصوص اولديغى مشترينك معلومى وشتر معهودة نار اولديغى

مشاهدى اولدقده * صدقنى سن بكره اى عرفنى سن بكره * ديوب
مثل اولدى يعنى نفسنده اولانى صاحبى بكا خبر ويردى ديمك اولور
ولفظ سن مفعوليت اوزره منصوب اولوب حذف مضاف ايله صدقنى
خبر سن بكره تقدير ايتمك ياخود رفع سن ايله صدق سن ايچون اولوب
سنى توسعا فاعل ايتمك دخى جائز اولور سنك فاعل اولمسى محله ملايمدر
ومثل مذكورك على كرم الله وجهه دن مروى اولمسى ميدانيده مذكوردر
متن * وضعت الهنامواضع النقب بمانسبته اليك ولم تكن كاذبة فيما اثنت به
عليك * هنا قطران ونقب نقبه نك جمعى ونقبه قرحه وجرب معناسنه
اولوب هر كس كه امورى محل مناسبنه وضع ايليه وضع الهنا مواضع
النقب ديوب ضرب مثل ايدرلر يعنى قواده سكا نسبت ايلديكى اوصاف
جميله يى محلنه نسبت ووضع ايليوب مدح وثناسنده سنك اوزرينه كذب
ارتكاب ايلمدى فرض ايله ديمك در واصل مثل مذكور بودر كه شتر هنوز
ايوز اولميوب مقدمهٔ جرب اولان نقب ظهور ايلدكده هانى يعنى واضع
قطران اولان كمسه نقبه لرى تجسس ايدوب ظفرياب اولدقده اوزرينه
قطران وضع وطلا ايدر و بو مناسبت ايله بر امرى محلنه وضع ايدن شخص
حقنده ضرب اولنوب مثل اولمشدر مثل مذكور دريد بن صمه نك صخر
بن عمروك خواهرى اولان خنسا حقنده انشاد ايلديكى ابياتك بر بيتنك
نصفى در مزبور دريد بن صمه بن حارث الجشمى دركه بنو هوازندن
وزمان جاهليتك فرسان شعراسندن اولوب رأى وتدبير و محاربه ده
ظفر ونصرت ايله شهرتشعار ايدى ومادرى ريحانه معدى كربك
دخترى وعمروك خواهرى اولوب رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم
حضرتلرى هوازن اوزرينه غزا بيوردقلرنده دريد پيرنا توان ومحاربه
دن عاجز ايكن صاحب رأى وتدبير در ديو هوزانى محاربه يه معا
كتورمشلردى و بارى جل شانه رسول اكرم عليه السلام حضرتلرينه
نصرت احسان بيوروب هوازن منهزم و پريشان واكثرى طعمهٔ
شمشير اولوب دريدى مشرك اولديغى حالده اصحابدن ربيعة بن رفيع
السلمى سيف صارم ايله ضرب وقتل ايليوب ابندن زمينه غلطار

وسرنیلری منکشف اولوب مدت مدیده اسب سوار وجنك ازما اولمغله
خشین سختیان کبی سخت مشاهده اولندی اصمعیدن مرویدرکه دریدك
برادری عبدالله بن صمه بنوغطفان ایله محاربه اثناسنده قتل اولندقده
والده سی ریحــانه دریده غیرت وحمیت القــا ایتمــك ایچون یادرید
بنو غطفــان دن برادرك عبـــدالله ك انتقامنی اخذدن عاجز ایسك
خاللرکدن وعشیرتکدن استمداد ایله که سنك ثارکی اخذایدرلر دیدکده
درید منأ لم ومتأ ثر اولوب ثار برادری بنو غطفاندن اخذ ایتمدکجــه
اکل لحم وشرب خمر ایتمیه یم دیو حلف وسوکند ایدوب فرصتلر ینــه
مترقب و بر کون غطفاندن برشرذمه یه مصادف وغیرت وحمیت کندو یه
مدارا اولوب مقاتله یه اقدام واکثرینی قتل ودواب ابن اسمابی اسیر وقبیله سنی
دعوت وفناء مادرنده بین رؤس الاشهــا د قتل ایدوب مادری ریحانه
فرح وسرورندن دریدك خون آلوده تیغنی اخذ و تفاخر کنــان میان
قبیــله ده سیفی اداره وارأت ایلــدی بعده دریداخذ انتقامنی ناطق
بو قطعه یی انشاد ایلدی * جزینا بنی عبس جزاء موفرا * بمقتل عبدالله
یوم الذنایب * قتلنا لعبدالله خیرلداته * دواب بن اسما بن زید بن قارب *
و یوم الذنایب بکر وتغلب میانــنده واقع اولان حروبدن برحرب کونی
اولوب ایام عربدن معدود در ابو عبیده روایت ایدرکه درید بن صمه
عبدالله بن جدعانی هجو ایلیوب بروقتده عبدالله سوق عکاظده دریده
تصادف وحال وخاطرن استعلام دنصکره مؤاخذه قصدیله یادرید بنی
بیلورمیسین دیدی درید دخی معلوم اولان اشخاصدن دکلسین دیدکده
دریدك عبدالله ایله معارفه سی اولمامغله سن کیمسین دیو سؤال وعبدالله
بکا ابن جدعان دیرلر دیدکده درید یا عبدالله سن کریم الطبع وحسیب
برامیرسن شعرمی موضعنه وضع ایتمك ایچون سنی هجو ایلمدم دیو لطیفه
آمیز جواب داده اولدقده عبدالله یادریده هجو بدلی بنی مدح ایتمش اولسك
مرادك ینه حاصل اولوردی دیوب برعبا اکسا و برناقه احسان ایلیوب.
درید کمال ممنونیتندن ابن جدعانی بوقطعه ایله مدح ایلدی * الیك
ابن جدعان اعملتها * مسومة للسری والنصب * فلا خفــض حتی

تلاقی امرأ * جواد الرضی وحلیم الغضب * سیرت الایام فالناری * نسبة
ابن جدعان وســط العرب * وفقرهٔ مزبوره نك مأخذی اولان بیتی
انشا ایتمسنه باعث عمر بن ثریدك دختری خنسا کندی ناقه سنی قطران
ایله طلا ایدرکن ثیــاب ووجودی قطران ایله ملوث وآلوده اولمغــله
بعدالاتمام ثیابدن تجرد وتن نازکترینی برهنه واغتسال ایلیوب خنساء
غافله ایکن درید وراء خارغیلاندن سیر وتماشا وحسن وجمالنه عاشق
شیدا اولوب چندین ابیات ایله خنسائی مدح ایلدی فی الحقیقه سیه چرده
وکندمکون وجلوه وحرکاتی موزون سرو قد خوشخرام لاله خد ومتناسب
اندام بر دخترنبك اختر ایدی واول بیتلر بونلردر * ما ان رأیت ولا سمعت
به * کالیوم هانی انیق جرب * متبذلا تبد ومحاسنه * یضع الهنا مواضع
النقب * اینق جمع ناقه واصلی انوق اولوب واواوزرینه ضمه ثقیــل
اولمغله واو تقدیم اولنوب اونق اولدی بعده واوی یایه تبدیل ایدوب
اینق دیدیلر مآل معنای بیتین بوکونکی کبی محاسننی اظهار ایدر ساقنمایجی
او یوز شترله قطران طلا ایدیجی وقطرانی مواضع قروحه وضع ایدیجی
برهانی مشاهده واستماع ایلمدم دیمــك اولور ونام خنساء تماضر اولوب
خنساء لقبیدر بعده درید خنسایی تزوج مراد ایدوب درید کبیرالسن
برشخص در دیو خنساء قبول ایلمدی * فالمعیدی تسمع به خیر من ان تراه * منن
یعنی فرض ایلکه قواده نك مدح وثناسی واوصاف جمیــله ایله توصیفی
نفس الامره مطابق ایمش اما معیدی یی کورمکدن استماع ایلمك خیراودر
فقرهٔ مذکوره بر مثلدرکه نامی ذاتنــه غالب اولوب منظرندن خبری
خیرلو اولان کیمسه حقنده ضرب اولنور ومثل مزبور * آوازد هل شنیدن
ازدور خوشست * مثلی موافق وملایمدر مرویدرکه شاهان عجمدن بری
شرف الدین یزدیی برقاج کره دعوت ایدوب شرف اجابت ایتمدیکندن
صکره برشاهك دعوتنه بورتبه مخالفت مناسب اولمدی ملاحظه سیله
آخر کار اجابته قصد ویزدی حرکته عازم اولدیغن شاه عجم استماع
ایتدکده ابتدا عدم اجابتندن خاطر مانده اولمغــله بو بیتی ارسال
ایلدی * زنهار شرف زیزد بیرون نشو * کاواز دهل شنیدن ازدور خوشست

فی الحقیقه شرف عظیم البطن اولمغله جهة اخرادن لطافتی مشتملدر
ومعیدی مثلنك ابتدا قائلی کسری طرفندن حیره ده آخر ملوك نعمان
منذر بن عمرو اولوب نقولنه باعث شقة بن ضمرة المعیدی مملکت نعماندن
نعماننده قطع طریق ونهب اموال ابنای سبیل ایله خلقی تضییق ونعمانك
مالنی دخی غارت ایدر بردزد چالاك روش ظهور ایدوب نعمان دفع وازاله
سندن عاجز ونام وشانی مشتهر وآینده کانه رهزن وعاجز اولوب بالآخره
نعمان شقه یه امان داده وضرر وکزند ایتمامسنی عهد وافاده ایلیوب
شقه حضور نعمانه حاضر اولدقده حقیر المنظر وذمیم الشکل وضعیف
الجسم برشخص اولمغله نعمان بزم برمقدار زمان محاربه واخذ وغلبه
ایتمدن فرومانده اولدیغمز بو شخص میدر نامی ذاتنه غالب ایمش دیو
استحقار ایله تسمع بالمعیدی خیر من ان تراه * دیدکده شقه ای ملك
انسان کوسفند وشتر مقوله سی دکلدر که تنومند و بزرکی مقبول وکار
کذار اوله * انما یعیش المرء باصغریه قلبه ولسانه یاخود یستمتع باصغریه
یعنی انسانده موجود اولانك املکی قلب ولسانی اولوب بونلرله زندکانی
وافتخار ایدر دیوب نعمان جواب شقه یه پسند وجرمنی عفو وزمرهٔ
خواصنه ادخال ودفات ایدنجه استخدام ایدوب ایکیسنك دخی کلاملری
بر مثل اولدی ومعید اسم قبیله اولوب شاعر (ستعلم ما یغنی معید ومعرض)
مصراعنی قبیلهٔ مزبوره حقنده انشاد ایلمشدر وامثال میدانیده قصهٔ
شقه منذر بن ماء السماء ایله اولمق اوزره مذکوردر وموما الیه نعمان
بن منذر بن نعمان بن عمروك حکایات عجیبه سی واخبار غریبه سی اولوب
ازجمله بر وقتده کسرانك زیارتنه واروب مجلسنه دخولی روم وهند
وسائر اقالیمدن ایلچیلر کلوب حاضر اولدقلری وقتده مصادفه وهر بری
کندی شاه وطائفه سنی مدح ومباهات ایلدکلرنده نعمان نادره دان عربی
جمیع طوائفدن ترجیح وتفضیل ایلیوب قطعا برطائفهٔ استثنا ایلمدکده
عرب فرسه دخی مرجح اولمق لازم کلمکله کسری منقبض ومنعبس
وطریق مکابره یه سالك اولوب طائفهٔ عربه دخل وتعییر وبرقاج وجهله
جمع امی عربه تفضیل ایدوب زازخواه اولدقده نعمان * اصلح الله الملك

بورتبه تعییب بادی اوله جق بندن کلام صادر اولمدی بن اهل فرس ایله
منازعه ایلمم زیرا نلرك عقل وحلم وبلادده بسطه ایادی لرینه ووسعت مملکتنه
قیل وقال وچون وچرا اولماز لکن اهل فرسدن ماعدا برقوم بوقدرکه
عرب اول قومه ترجیح وتفضیل اولنمیه دیدکده کسری نه وجهله ترجیح
اولنور دیدکده نعمان عزت وشرف وکثرت عساکر وبأس ومتانت وشجاعت
وسخا وکرم وحسن وجمال وفصاحت وبلاغت ووفا وصداقت وحسب
ونسب جهتیله جمیع امم راجح وفاضلتردر وسرد اولنان اوصاف جمله یه
شاهد بودر که ازجمله عزت وشرفی بلاد وامصاره قهر وغلبه ایله مالك
اولان ملوکه دائما مقارن ومصاحب اولوب عسکر دشمنی هزم وپریشان
ایلدکلرنده قتال ومحاربه یی ترك واخذ مال طمعنده دوشمزلر عربك قلاع
وحصونی پشت اسبان وبستر وبالینی روی زمین وسیفدر ودشمنه
ظفرلری کثرت ایله اولمیوب صبر وثبات ومتانت ایله در وامم سائره نك عزت
وشرفی حجاره وطین وجزایر بحار ایله یعنی قلعه وسرای وقصر وایوان
ایله در اما سخای عرب شول رتبه یه واصلدر که ادنی وفقیر برعرب ایکی
شتره مالك وشیر وروغنندن تعیشی وبرمنزلدن منزل آخره انتقال مراد
ایلدکده خرکاه وبساط وثیابنی تحمیل اول اشترانه منحصر وبرایله
تعیش امر عسیر ایکن برکیمسه حرارت بادیه ایله بی تاب وکرسنکی
وتشنکیدن بی طاقت اولوب برکبد پاره یه بیك جان ایله راضی وبرقطره
آب نظرنده حیات بخش عین الحیات ایکن افتان وخیزان اول فقیر عربه
مسافر اولسه شترك برینی ذبح واطعام ایدر بلکه منقبهٔ حسنه وافعال
مستحسنه ایله السنهٔ ناسده مذکور اولمسنه مدت عمرنده اکتساب
ایلدیکی مالنی بذل وفدا ایدر اما عربك حسن الوجه وصاحب
جمال اولدیغی بیاندن مستغنیدر که هند وکبی محترق وسوخته ورومی
کبی مقشر ومسلوخ وترك کبی قبیح الوجه وزشت روی دکلدر اما عربك
فصاحت لسانی لباس اشعار ورونق کلمات وحسن نظم ووزن وضروب
امثالی وصفات ذمیمه وممدوحه یه حسن اشارت وایمامی وسلاست
عبارات وتعبیراتی سائر السنه یه رجحان جلی ایله راجح اولدیغی آشکار

ونما یاندر اما عربك وفاسی بر کیمسه خصمندن فرار و بر قبیله یه
دخیل اولوب اول کیمسه نك طلبیله عسکر فراوان قبیله یه هجوم
ایلسه مجموع قبیله نفسلرینی فدا وتلف ایدوب افنا اولنجه مقاتله
ایدرلر و بر کیمسه دشمنندن تخلیص نفس ایچون بر بنك خرکاهنه
داخل اولمق قصدیله شتاب واحوالنی بیانه عدم قدرتندن خرکاه
صاحبنك بر چوبنی اخذ وارائت ایلسه صاحب خرکاه محافظه
وتخلیصنه جان و باش فدا ایدوب تخلیص ایدر وشر یعتلرینه زیاده
مراعات ایدرلر حتی اشهر حرمده جنك وجدالی ترك ونسك حجلرینی
اجرا ایدوب اول اثناده فرزند و برادر و پدرندن برینی قتل ایدن
شخصه ظفریاب اولسه لر اخذ انتقامه قادر ایکن دین ومکرمتی مانع
اولوب قتل ایلمزلر اعرابك حسب ونسبی عربدن ماعدا برامت بوقدر که
اجدادنه جاهل اولمیه حتی بعضیسی پدرینك پدرینی بیلیوب بیلنلردن
سؤال ایدر لکن عربدن بر فرد یوقدر که اجدادنه عالم وعارف اولمیه
بناءعلیه قبیله لرینه اجانب داخل اولمیوب هرکس متمیز ومعلوم ونسب
وحسب اولورلر وای ملك عرب اوغللرینی حی ایکن دفن ایدرقوللك
خلاف واقعدر زیرا دفن ایلدکلری ابنای عرب اولمیوب بعض عرب
دخترانینی ناخو فندن وشوهره ویرمه عارندن دفن ایدر وعربك اعلا
وانفس اولان طعامی لحم ناقه و جلدر دیو دخل ایلدك عربك
کوسفند ومعز و بقری دخی موجود در لکن اشتره نظر ایله مجموعی
حقیر اولمغله اکل ور کوبه لایق اولانی اختیار ایلمشلردر و شترك لحم
وشحمی سائرندن اکثر واوفردر وعرب محاربه دن خالی اولماز
و بر پادشاهه انقیاد ایلمزدیو تعبیر ایلدك محاربه دن خالی اولمیانلر ضعفادر که
دشمنندن امین اولوب حرکت وقتال ایتمسه لر دشمنلری ضعفنی
مشاهده وهجوم و پریشان ایدر بناء علیه کندیلری مغلوب
کوسترمیوب نفسلرینی تخلیص ومحافظه ایچون محاربه ایدرلر و بر حاکم
و پادشاهه عدم انقیادلری عربدن ماعدا امم حسب ونسب صاحبی
اولمیوب ایچلرندن بری غلبه وظهور ایلسه سائری اتباع واول کیمسه یی

کند وله حاکم ایدوب عشر وخراج ویررلر اما عرب حسب ونسب
اولمغله هر بری ریاسته لایق وآخره اتباعدن مستغنی اولوب
بر برینه سر فرو ایلمزلر دیدکده کسری جواب نعمانه پسند
وتحسین وحیره مملکتنی عهده سنده ابقا و مقرر والباس خلعت
ایلدی وموحی الیه نعمان ظهر کوفه شقایقنی حفظ وحراست ایدوب
بر فرد اول حوالی یه تجاوز ایده مزدی حتی شقایق النعمان دیو ناسك
شقایقی نعمانه نسبتلرینه حفظ وحراستی سبب اولمشدر صاحب دیوان
دیدیکه نعمان بن منذر شکوفهٔ مزبوره یه برادرلرینه محبت ایدرکبی
محبت ایتدیکندن شقایق نعمانه مضاف قیلندی وشقایق جمع شقیق
اولوب شقیق برادر معناسنه در ثعالبی ذکر ایدرکه نعمان بن منذر ایام
بهارده تنزه ایچون اطراف حیره یی کشت و کذار ایدرکن
بر لاله زاره دوچار وحسن ولطافتنه متعجب اولوب حمی وحفظ ایلیه لر دیو
امر ایتمشدی لهذا شقایق نعمانه نسبت ومضاف ایلدیلر و بعض
اهل لغة نعمان اسماء دمدن اولوب شقایق نعمان شقایق کالنعمان
تقدیرنده در یعنی قرمزیلقده قانه مشابه اولان شقایق دیمکدر
دیدی وشاعرك * کان شقایق النعمان فیها * ثیاب قدرو ین
من دماء * بیتی معنای مذکوره ملایمدر ومحمر الشقیق شقایق
النعمانه اطلاق اولنور یعنی شاعرك * وکان محمر الشقیق اذا تصوب
او تصعد * اعلام یاقوت نشرن علی رماح من زبرجد * بیتندن
منفهمدر و بر کون نعمان بن منذر عسکرندن دورولك وتنها حوالیٔ
کوفه ده کشت وکذار ایدرکن بردره ده بر پیره مصادف ایلدیکه
پیرنه للرینی تعمیر ایدردی پس نعمان بو محل حمایه ایلدیکم امکنه دن
ایکن بو پیرك قرارکاهی اولمسنه باعث نه اوله دیوب خبردار
اولمق ایچون ای پیر بو محلده آرام واسایشك نه سببله در دیو استعلام
پیر دخی ملکمزه اولان نعمانك جور وظلمندن رعایا پراکنده و پریشان
وهر بری بر طرفده متوطن وشر ظلمندن سالم اولوب بن دخی بو وادی یی
جای سلامت اتخاذ وخیلی دمدرکه آسایش وراحت ایلیوب کوسفند

و ناقه لرم تولد ایدوب عیالم ایله کفاف وتعیش ایدرم دیو اعلام ایلدی
بعده نعمان پیری اخافه قصد یله یانعمن خبردار اول سکا عقوبت
ایدر دیو خوف ایلزمیسن دید کده دار و دیارندن دور وجدا اولمغله
جگری سوزان اولان پیر نعمانه شتم ودشنامه اغاز ایدوب بن نعماندن
نیچون خشیت ایدرم بلکه بو دستلرم ایله نعمانك مادرینك عانه وسره سی
میانی لمس ومسح ایلمشمدر دیوب نعمان استماع ایلدکده غضبناك
وغضبنی اجرایه متصدی ورنك رویی متغیر اولمغله پیر نعمان اولدیغن
تفرس وعقوبتدن تحرس ایچون ای ملك بنم خلط کلامیمه اعتبار
واعتماد واخذ انتقامه مبادرت ایتمه زیرا بن معتوه وکذب ودروغی
مرتکب بر کیمسه یم وبو حوالیده اشتهارم عته وکذب ایله درفقط سن
واقف اولمامش ایدك شمدی سندخی واقف اولدك دیو اعتذار ایلدکده
نعمان کبر وعظمت صاحبی بر ملك ایکن پیرك کلمات لطائف امیزنه
خنده وجرمنی عفو ایلدی ونعمانك ملك پیکر بر دختری اولوب کسرایه
حسن وجمالی مدح ووصف اولنوب کسری نعمانه دخترنی بکا عقد
وانکاح ایلسون دیو آدملر ارسال ایلیوب نعمان تزویجدن امتناع
وجو ابنده * اما کان فی عین السواد ما یکفی الملك * دیو جواب داده
اولوب کسری معنای عبارت مذکوره یی عدم فهمندن وزیری عدی
بن زیددن مراد نعمانی سؤال وعدینك نعمانه عداوتی واجراسنه
قدرتی وقتنه مترصد اولمغله ای ملك سنك مصاهرتکی استکراه ایدوب
عراق قریه لرینك دخترلری کفایت ایدر کنایت ایتمزمی بنم دخترمدن نه
استردیمش دیدکده کسری غضب ایدوب نعمانی احضار ومداینده
فیللره چکندروب قتل ایلدی وبر روایتده مداینده بلاس ابادن معرب
اولان ساباط نام موضعده مدت مدیده حبس ایدوب آخر الامر زیر
پای فیلانه طرح واهلاك ایلدی وابن بدرون ذکر ایدر که عدی مزبور عدی
بن زید بن ایوب بن زید مناة بن تمیم نصرانی کسری پرویزك ترجمانی
وعربی کاتبی بر شاعر اولوب مقدما نعمان عدی یی بر تهمت ایله اتهام
وحبس وقتل ایلمشدر بعده عدینك فرزندی زید پرویزه انتساب وپدری کبی
تقرب ایدوب نعماندن پدرینك انتقامنی اخذه دیده دوز ترقب ایکن

متن
تفصیل اولندیغی وجه اوزره قتل ایتدردی * هجین القذال ارعن
السبال طویل العنق والعلاوة مفرط الحمق والغباوة * هجین شول کیمسه
درکه نسبنده هجنت وقبح اوله مقرف ابویندن بری عبودیتده داخل
اولمش اوله روایت اخراده فتح پدری طرفندن اولانه مقرف ومادری
طرفندن اولانه هجین دیرلر وقذال فتح قاف ایله مؤخر راسکه
کوشلره یانی اولان اکسه معناسنه اولوب عرب کیمسه نك بد اصل وفرومایه
اولدیغندن کنایه ایدوب فلان هجین القذال در یعنی فرومایه ولئیم
النسب اولدیغندن استحیا وتذلل ایدوب سرفرو برده اولوب اومی
قفاسندن متبین وآشکار اولور دیمك مراد ایدر روایت اخراده حرو بده
کثرت انهزامدن کنایه درکه استحیا ایدوب سرفرو برده اولور وارعن
وراعن احمق معناسنه در رعونت حماقت معناسنه فتحتین ایله استرخا
معناسنه اولان رعندن مأخوذ اولمق وار یاخود سکون عین ایله کوهلك
ایلروسنده انف جبل معناسنه اولان رعندن مأخوذ اولمق وار زیرا
جبلك بورنی برطرفه مائل اولوب احمق اولان کیمسه حقدن مائل
اولدیغنه بناء ارعن دیدیلر معنای اوله کوره استرخا صالقلق معناسنه
اولوب احمق صالق اولدیغندن ارعن دیدیلر ورجل ارعن وامرأة رعناء
دیوب احمق وحمقاء مراد ایدرلر وسبال سبله نك جمعی اولوب سبله
شارب یعنی بروت معناسنه در وبر کیمسه نك بروتی بسیار ومسترخی اولسه
حمقنه دلالت ایدر بناء علیه احمق الشوارب دیمش اولدیکه مجازا حمقی
شواربه اسناد ایلدی وطویل العنق دراز کردن دیمك اولوب علاوه کسر
عین ایله انسانك سری کردنی اوزره اولدیغیچون علاوه تسمیه اولنوب
(ضربت علاوته) دیرلر یعنی رأسی قطع اولندی دیمك اولور وبر کیمسه نك
بیقلری صالق وکردنی دراز ورأسی طویل اولسه احمق وغبی اولور
مآل معنای فقرات اگرچه مرآت فواده بزه سنك اوصاف جمیله کی
اسماع ایلدی لکن تجربه سکا نظر واحوالکی اختبار ایلسم سنی بوذکر
اولنان اوصاف ذمیمه وقبیحه ایله متصف بولورم دیمك اولور * جافی
متن
الطبع سیء الجابة والسمع بغیض الهیئة سخیف الذهاب والجیئة

ظاهر الوسواس منتن الانفاس كثير المعايب مشهور المثالب ✱ جفا فعل خيردن تباعد و برامزاق معنا سنه اولوب اصلى فرسك ظهرندن اكرك كتمه سنده استعمال اولنوب جفا السرج عن الفرس ديرلر وطبع سجيه وسيرت معناسنه دركه انسانك سيرتى ياخلقت جهتيله اولور ياخود عادت حيثيتى ايله اولور وطبع درهمى برصورت ايله طبع ونقش ايتمكدن مأخوذدر وسيء الجابه دن مرادى جقندن ياخود صاغرلغندن ناشى كلامى حقيقتنك خلافى استماع ايدوب جوابنى ويرديمك در و برشخص كج فهم وابله واحمق اولسه اساء سمعا فساء جابة ياخود ساء سمعا فاساء اجابة ديوب ضرب مثل ايدرلر وبو موضعده ساء عمل بئس ايله عمل ايدوب بارى تعالينك (ساء مثلا) قول شريفى كبيدركه سمعا تمييز اولمق اوزره منصوب اولور واساء سمعا عبارتنده سمعا مفعول به اولمق اوزره منصوب اولوب اسأت القول واسأت العمل قولنده عمل وقول لفظلرى مفعول به اولديغى كبى وجابة اجابة معناسنه در ومثل مذكورك قائلى سهيل بن عمر اولوب سببى بودركه سهيل صفيه بنت ابى جهلى تزوج وبر ولد تولد وانس تسميه ايلشدى چونكه انس بش التى ياشنه واصل اولدى بركون پدرى سهيل ايله برطرفه راهى اولورلردى اخنس بن سريقه مصادفه واخنس سهيله فرزندى سؤال اولدخى فرزندمدر ديوب اخنس معصومه نظر وبارى تعالى سنى معمر ايلسون ديدكده انس والله مادرم خانه ده يوقدر ديجه پدرى سهيل (ساء سمعا فساء جابة) ديوب مثل اولدى وموما اليه سهيل سخى وكريم الطبع برمرد دلير وفتح مكهٔ مكرمه دنصكره شرف اسلام ايله مشرف ووفاتنه دك باديه نشين اولوب وفاتى شام قربنده يرموك نام موضعده اولان وقعهٔ مشهوره ده اولمشدر واثناى مقاتله ده زخم شديد ايله زخمدار وحياتندن برمق قالدقده رفقاسندن برينه امان بكا برايچم صو ديوب رفيقى بركاسه آب كتورب ويرركن سهيل حارث بن هشامى مجروح وآبه نگران مشاهده وكندى كبى لب تشنه اولديغن اذعان ايدوب آبى نوش ايتميوب هشامه ارسال ايلدى هشام دخى نوش ايده جك وقتده عكرمه يى حالت نزعده وعطشان

كوروب كندى نوش ايتميوب عكرمه يه ارسال ايلدى اول شخص دخى آبى عكرمه يه ايصال ايلدكده وفات ايتمش بولوب ينه حارثه كتوردى اولدخى وفات ايلمش بعده ينه سهيله كتورب انى دخى وفات ايلمش بولدى رحمة الله عليهم اجمعين ووقعهٔ يرموك اون اوچ سنه سى ابو بكر رضى الله عنه خلافتنده وسر عسكر اسلام خالد وابو عبيده اولوب روم ايله محاربه واشكر روم منهزم وپريشان اولدقده هرقل حمصده انهزامى استماع ورها يه فرار ايلمشدر وهيئت شكل وصورت معناسنه وبغض عداوت وبغيض مبغوض معناسنه وسخف رقة عقل معناسنه وسخيف رقيق العقل يعنى عقلى قليل معناسنه وذهاب وجيئه كيدوب كلمك معناسنه و وسواس افكار فاسده وخطرات رديه معناسنه اولوب فى الاصل زنانك حلى وزينتلرى صداسنه ديرلر ومنتن قوقش وانفاس نفسك جمعى ومعايب عيوب معناسنه ومثالب مثلبه نك جمعى اولوب نقايص معناسنه در مآل معناى فقراتك سن فعل خيردن متباعد وبرامز طبيعتلى واستماع واجابتى خطا وقبيح الشكل وخفيف العقل وخيالات باطله سى آشكار ونفسى قوقش وعيبلرى بسيار ونقايصى متعارف برشخص سن ديمك اولور

متن ✱ كلامك تمتمه وحديثك غمغمه وبيانك فهفهه وضحكك قهقهه ✱
تمتمه تكلم تاده زحمت چكوب تردد ايتمكدر وغمغمه مطلقا تكلمده زحمت چكوب اداى مرام ايده ميه جاصلى ايكيسى دخى معايب تكلمدندر جاحظ دن مرويدركه تمتمه تا تلفظ ايدركن تردد وفأفأه فا تكلم ايدركن تردد وعقله لسانك تكلمه عدم قدرتى اولوب اول شخصه معتقل اللسان ديرلر وحبسه وقت ارادهٔ تكلمده تعذر كلامدر ولفف برحرفى حرف آخره ادخال ايدوب اداسى برخوش منفهم اولميه ولثغه برحرفدن حرف آخره عدول ايلمك مثلا رايى يا تكلم ايتمك ورته صوتى خفى وتوتغون سويلمك سويلديكى فهم اولنماز وغنه حرف برمقدار خيشوم ايله ادا اولنه وخيشوم ككزو بورنك نهايت بولديغى محل كه دماغك بطن مقدمنه متصلدر وخنه غنه نك شديديدركه مجرد صوت خيشوم ايله

اداآوانه وکننه کلامده حرف عجمی اوله وطمطمه کلام اعجمی یه مشابه اوله
وقشقشه صوت مسموع اولوب حرحر وف فهم اولنمه وقهقهه
تکلمه عدم قدرت معناسنه اولوب قهقهه افراط ایله خنده یه دیرلر
زیرا ضاحکدن حین ضحکده قه قه صداسی ظهور ایدر وقهقهه مذموم مدر
مآل معنای فقرات وسن تکلم وبیانه قادر دکلسن وخنده لک مذموم
اولان قهقهه در دیمک اولور* ومشیک هروله وغنالک مسئلة ودینک
زندقة وعلمک مخرقة* هروله سکرتمک ایله مشی میانده بر جنس سکرتمک در متن
وبو محلده مذموم اولمق اوزره ایرادی مسئله یه مقارنتله درکوبا
جرارلق ایچون شتاب ایدرسن دیمک اولور وزندقه فی الاصل ثنویه در که
زردشت مجوسی جانب مشرقده ظهور وخلقک اول اماکنده
شدت سرماو کثرت برف سببیله آتشه رغبتلری زیاده اولدیغن
مشاهده ایتمکله آتش پرست وآزر کیشلکه دعوت واکثر خلق تبعیت
وآتشه پرستش ایلدیلر وزردشت مزبور مکار ومحیل ومسحار
بر ملعون عیار اولوب شعیب علیه السلامه اتباع وحضرت شعیب
زردشته ظهور ایده جک وقایعدن خبر ویردکلرینی ضبط وحفظ
ایدوب بعده کفرودینی باطلنی ناطق بر کتاب تألیف والتون ایله تحریر
وخالی الذهن اولان قومه بو بکانازل اولدی دیو بخلق فهمندن عاجز
اولدقده بر شرح وضع وتصنیف وزند تسمیه ایلدی بعده مزدک مجوسی
ظهور وزردشتک شرحنی حل وبیان ضمننده بر مقدار کلمات باطله
دخی ضم والحاق واسم معمایه مطابق اولسون ایچون زنده یاء نسبت
ایله نون تأکید زیاده ایدوب زندین تسمیه ایلدی بعده تعریب اولنوب زندیق
دنیلدی هر کس که بو مذهب باطله یاخود شریعتدن خروجده
بو مذهبه قریب ومشابه بر مذهب باطله مائل وذاهب
اوله اول کیمسه یه زندیق دیرلر واهل اسلامدن ایکن زندیق
اولانلرک اکثری جهمیه دن بر صنفدر واصل مذهب
زنادقه بر کیمسه کندی نفسنه رب اثبات ایتمک لایق دکلدر
زیرا رب اثباتی ممکن اولماز الا حشم ایله یاخود سائر حواسدن

بریله ادراک ایتمکله ممکن اولور ودرک اولنان ایسه رب اولمغه
صالح دکلدر دردک اولنمیان دخی رب اولمق اوزره اعتقاد اولنمغه لایق
دکلدر دیرلر لعنة الله علیهم اجمعین وطائفهٔ ملعونه رب وخالقی انکار
ایتمکله محرمات ومنهیات اتیان وعباداتی اهمال وترک وبعثت انبیا علیهم
السلامی وشرایعی انکار ایلمشلردر وزنادقه دن مزدک واول کافره
اتباع ایدنلر زنان ناسه زنانی اباحه ایدوب خلق زنانده مشترکدر دیرلر
وبر فاسق فسق ولعب وبطالته منهمک اولسه عرب اول کیمسه یه
اطرف من زندیق دیوب عبادته عدم اشتغالندن کنایه ایدر وخلفاء
عباسیه دن مهدی قوم مزبوردن خلق کثیر قتلنه موفق اولمشدر
وسبب توفیق بر کیجه خوابنده کعبهٔ معظمه یی بر طرفه ساقط اوله جق
رتبه مائل مشاهده وبر شخص ظهور ومهدی یه اعانت وبیت شریفی
ایکیسی کالاول تسویه ایدوب مستقیم ایلدی وایرته سی مهدی شوقیافده
بر شخص معلوم کرمیدر دیو ارکان دولتنه شکل وشمائلنی وصف
وسؤال ایلردخی تجسس ایده رک تعریف مهدی یه مطابق بر زندیق
احضار ایلدیلر که نامنه حمدون دیرلردی مهدی مشاهده ایدنجه خوابده
کوردیکی شخص اولدیغن بیلوب زندقه دن استتابه حمدون دخی ازدل
وجان توبه واسلامی قبول ایدوب مهدی حمدونه تتبع زنادقه ایله امر
حمدون دخی مجموع زنادقه معلومی اولمغله سهولت ایله اخذ واحضار
ومهدی بلا توقف قتل وروی زمینی لوث زندقه دن تطهیر وتنظیف
ایلدی ومومی الیه مهدی صاحب فراست اولمغله بر وقتده زی
صلحاده بر مؤذن (اشهد ان محمدا رسول الله) دیوب رسولی مرفوع قرأت
ایتمیوب منصوب قرأت ایلدیکنی استماع ایلدکده غالبا بو مؤذن
زندیقدر زیرا منصوب قرأتیله اعراب فاسد اولوب رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینه اثبات رسالت ایتمامش اولور وبو جهل
وخطاسندن اولمیوب قصد ایدر دیو مؤذنی اخذ وتفتیش ایلدکده
فی الحقیقه زندیق اولدیغی ثابت اولدی ومهدی زنادقه یی مجالسنه
احضار ایلدکده قبل القتل بعض مسائل دینیه ایله امتحان ایدردی

واکثرینك اوزرنده بر رقعه ده قبیح المنظر وغلیظ الشفتین زندیق
مانینك صورتی بولنوب مهدی اول زندیقه صورت مانی یه تبزیق
وتبصیق ایله دیو امر ایدردی اول ملعون دخی قتلنی اختیار ایدوب
توکورمدکده قتل ایدردی واکثر زندقه مذهب ثنویه ده در ومخرقه دن
مرادی برشخصدن مکر وحیله ایله خارق عاده اولان اشیا ظهور
ایتمکدر مثلا شعبذه باز صنعتنه مخرقه دیرلر زیرا نفس الامرده واقع
اولمیانی واقع کوسترر ومخرقه کلمهٔ مولده در مخرق الرجال دیرلر که حق
وصواب اولمق اوزره ایهام ایلدی حال بو که خلاف صوابدر دیمك مراد
ایدرلر مآل معنای فقرات سنك مشیك دریوزه ایچون شتابدر وتوانکرلکك
جرار لقدر ودینك زندقه در و فعلك فعل شعبذه بازدر دیمك
اولور * مساو لو قسمن علی الغوانی لما مهرن الا بالطلاق * مساوی متن
عیوب وقبایح معناسنه وغوانی غانیه نك جمعی اولوب غانیه شول عورتدر که
عفیفه اولوب زوجیله قناعت ایلیه بیت مزبور ابو تمامك خالد بن اعمشی
هجو ایلدیکی ابیاتدن اولوب معناسنده موجوده ومجتمعه اولان اوصاف
ذمیمه وقبیحه عفیفه شوهرلرینه قناعت ایدن زنانه توزیع وتقسیم اولنسه
شوهرلری زنانه بغض ایدوب خلاصی ایچون طلاقدن غیری مهر ویرمزلردی
دیمك اولور *حتی ان باقلا موصوف بالبلاغة اذا قرن بك * بلاغت متن
نطق وتکلمده درجهٔ عالیه یه بالغ وواصل اولمق معناسنه اولوب مآل
معنای فقره حتی باقل سکا نسبت ایله بلیغ ومنطیقدر دیمك اولور
مزبور باقل بن عمرو بن ثعلبة الایادیدر که نطق وتکلمه عدم قدرتنده
مزبور ایله ضرب مثل اولنوب فلان اعیا من باقل دیرلر که اعیا تکلمدن
یاخود برشی ایشلمدن زیاده عاجز اولان کمسه یه دیرلر عی کسر ایله
مصدر وفتح ایله فاعلدر وابو عبیده ذکر ایدر که برکون باقل اون بر
درهمه برغزال اشترا ومهارینی در دست ایدوب خانه سنه کیدرکن
احباسی یا باقل قاچ درهمه اشترا ایلدك دیو سؤال ایلدکلرنده باقل لسانیله
جوابه عدم قدرتندن الارینی کشاد وانکشتلریله عشره یه وز باننی اخراج ویره
اشارت ایدرکن آهو بندن خلاص وجانب صحرایه توجه وفرار ایلدی متن

متن باقل جاهلیٔ قدیمدر *وهبنقه مستوجب لاسم العقل اذا ضیف الیك *
وهبنقه سکا اضافه ونسبت اولنسه عاقل دینلمکه شایان وسزادر مزبور
قبیلهٔ قیس بن ثعلبه دن یزید بن شروان ولقبی هبنقه وکنیه سی
ابو الودعات اولوب درازریش وحمق وبلاهتله معروف برشخص اولمغله
برکیمسه نك حمق وبلاهتندن مبالغه قصد اولنسه *احمق من هبنقه *
دینوب مثل سائر اولمشدر ومزبور ابو الودعات ایله مکنی اولمسنه باعث
کندوینی بیلوب ضایع ایتمامك ایچون بررشته یه پیله واستخوان وجوز نظم
وقلاده اتخاذ وکردننه آویزه ایلیوب کندوینی آخردن اول قلاده ایله فرق
وتمییز ایلردی حتی برکیجه خوابده ایکن برادری قلاده یی هبنقه نك
کردنندن اخراج وکندی کردننه آویخته ایلیوب هبنقه بیدار وقلاده یی
برادری کردننده مشاهده ایلدکده برادرینه *من منم کدوچه در کردن تو
* من تو شدم پس من کو * یعنی سن بن سن اما بن کیم دیدی ورتبهٔ
حماقتی شول رتبه ایدی که بروقتده شتری کم کشته اولوب هرکیم شتری
بولدی ایسه کتورسون مژدکانه ایکی ناقه احسان ایدهیم دیو نداایتدردکده
آشنالری تخطأه وخسارت دوبالا اولمسنی تفهیم قیدنده اولدقلرنده سز
وجدان مفقودده اولان ذوقدن بی بهره سز وتفهیم ممکن دکلدر دیو
ضلال قدیمنده پابرجا اولدی وهبنقه شتر وکوسفندرعی ایدوب سمین
وفربه اولانلری آب وکیاهی بسیار مرغزارده رعی وچراینده ولاغر
ومهزول اولانلری شوره زارده رعی ایتدیروب سببندن سؤال اولندقده
باری تعالینك اصلاح ایلدیکنی افساد وافساد ایلدیکنی اصلاح ایتمم
دیو جواب ویردی وبروقتده قبیلهٔ راسب ایله قبیله طفاوه برشخصده
نزاع وهربری بزندر دیو مخاصمه ایلدکلرنده اکر حکممه راضی اولورسکز
اول شخصی بحره القا ایدك راسب یعنی قعر دریایه بتارسه بنو راسبدندر
واکر طافی یعنی روی آبده شناور اولورسه بنو طفاوه دندر دیدی
وراسب عربدن برقبیله وطفاوه قبیلهٔ قیس غیلاندن بر بطندر
وبرسنه افراط ایله جراد ظهور ایدوب خلق المنالك ومزروعات
خراب اولدی دیو غمناك اولدقده هبنقه ای قوم خوف ایتمیك

بوطیران ایدن جرادك اكثری مرده در دیدی و بر وقتده برادری
بر قومدن دورت عنزه هبنقه ایچون بركا و اشترا ایدوب بیع منعقد
اولدقدنصكره هبنقه كاوی دمندن الجام وترس سوار وكا ولك سرعت
مشی وشتابی هبنقه‌یی اعجاب ومسرورایتمكله برادرینه * زدهم عنزا * یعنی
كا وصاحبلرینه بر كچی دخی اعطا ایله زیرا بوكا ومقابله سنه‌ویریلان
عنزلر بدل اولماز دیدی وهبنقه نك بوقولی مثل اولوب احمقلردن بری ثمن
متعین و بیع منعقد اولدقدنصكره مبیعدن محظوظ اولوب ثمنه زیاده
ایله دیو امر ایلسه * زدهم عنزا * قولی ضرب اولنوب اعطا ایلدكده
زادعنزا دیرلر وعنز انثای معزدر بعده هبنقه كاوسوار عازم دار اولوب
اثنای راهده بردرخت سایه سنده برخركوش مشاهده وار نبدن خوف
وبقره‌یی ایقاف ایدوب بوبیتی انشاد ایلدی * الله نجانی ونجی البقره *
* من جاحظ العینین تحت الشجره * یعنی یارب بنی و بقره‌یی سایهٔ
درختده اولان بزرك چشما نك شر ومضرتندن خلاص ایله دیدی
وجحظ كوزك مقله سنك عظمی ومید انی معناسنه در مرویدر كه
بركون مالك بن مسمع احنف بن قیس ایله مزاح قصد ایدوب واحنفك
بنوربیعه‌یی بنی مضر اوزرینه ترجیح ایدوب افتخار ایلدیكی معلومی
اولمغله یااحنف بكر بن وائلك احمق یعنی هبنقه بنو تمیمك
سید وشریفندن اشهردر دیدی احنف دخی یاابن مسمع ربیعه نك
تیسی بكر بن وائلك سید وشریفندن اشهردر یعنی قبیلهٔ ربیعه دن
منشعب اولان بنوحما نك تیسی كه * اغلم من تیس بنی حمان * دیو ضرب
مثل اولمغله اشهردر دیدی زیرا تیس كه تكه دیدكلری اركك كچیدر
ذبح اولنوب شاه طمرلری قطع اولندقدنصكره تمش دیشی كچی یه
سفاد ایدرمش دیو بنوحما ن زعم وافتخار ایدرمش بناء علیه * اغلم
من تیس بنی حمان * دیرلر وابوقبیله نك اسمی عبد العزی بن سعد
ابن زیدمنات اولوب ابلری اسود اولمغله حما ن ایله تلقیب اولندی
* وطویس مأثور عنه یمن الطائر اذا قیس علیك * ما ثور عنه مخبر عنه منن
معناسنه یعنی خلقك سلفندن نقل ایلدیكی كلام معناسنه در ویمن بركت

معناسنه اولوب چون مسافرك جانب یمیندن طیر طیران ایلسه عرب تیمن وتبرك
ایدوب جانب شمالندن طیران ایدرسه تطیر ایدر وحدیث شریفده (اللهم
لاطیر الاطیرك) وارد اولمشدر مآل معنی وطویسه كانسبت اولندقده
بكامیمنت وبركت ایله ذكر اولندی دیمك اولوب اشأم من طویس
مثلنده تلمیح ایدر مزبور طویس بنو مخزومك معتقی اولان عبس بن عبد
الله ابو عبد النعیمدر كه برشیدن مبالات وتحاشی ایتمیوب تخنث وتظرف
ایدوب شأمت ایله معروف ومدینهٔ منوره ده ساكن اولوب ابتدادف
ایله تغنی ایلین مزبوردر و بر كیمسه نك زیاده مشؤم اولمسنی بیان ایتمك
مراد ایتسه‌لر مثل مذكوری ضرب ایدرلر حتی طویس كندی شامتنی
اعتراف ایدوب یااهل مدینه مادامكه حیاتده یم خروج دجاله منتظر
اولك واگر وفات ایدرسم امین اولورسز زیرا پیغمبر علیه السلام
حضرتلری دار بقایه رحلت بیوردقلری كون تولد ایلدم وابوبكر رضی
الله تعالی عنه انتقال ایلدیكی كون فطیم اولدم وعمر رضی الله عنه شهید
اولدیغی كون حلمه بالغ اولدم وعثمان رضی الله عنه شهید اولدیغی كون
تزوج ایلدم وعلی كرم الله وجهه شهید اولدیغی كون برفرزندم تولد
ایلدی دیدی واسمی قبل التخنث طاوس اولمغله * اناطاوس الجحیم وانا
اشأم من یمشی علی ظهر الحطیم * دیردی وتخنث تكسر واخنا معناسنه
اولوب مخزوم بن یعطه بن كعب بن لوی بن غالب قریشدن ابو حیدر
وطویسك مادری نسوهٔ انصار میاننده نمامه و غمازه وساعیه بالفساد
ایدی ابو الفرج اصفهانی نقل ایدر كه وقت ربیعده بركون عبد الله بن
جعفر احباسیله بیرون مدینه ده نزهتكاهلری اولان عقیق نام موضعه
تفرج قصدیله راهی و برمقدار اسایش ایلدكلرنده باران ظهور
وراحتلرینه مانع اولمغله عبد الله بن جعفر ای یاران تقاطر باران ثیابمزی
آبزده ایتمدن طویسك خانه سی قریبدر واریلوب هواكشاده اولنجه انده
توقف وهم طویس مجلس آرا برشخصدر نوادر ولطایفنی استماع ایلمك
مناسب اولوردی دیو احباسنی استمزاج ایلدكده عبد الرحمن بن حسان
یاعبد الله بنم جانم سكا فدا اولسون طویس كبی مخنث ومشؤم برحریفك

خانه سنه وارمق رحمتدن فرار وغضب الله نازل اولدیغی منزله التجا
ایتمك كبیدر بهار بارانی مضر دكلدر دیو ممانعت ایلدكده طویس برمحلده
اختفا وعبد الله بن جعفرك خانه سنه تشریفه رغبتنی وعبد الرحمن
بن حسانك تنفیر ومنعنی استماع ایلیوب شتاب ایله منزلنه رجعت
وزوجه سنه آگاه اولكه سیدناس اولان عبد الله خانه مزی تشریف
ایده جكدر تدارك ایله دیدی زن طویس دخی خانه ده پرورده اولنمش
برفربه بزغاله ذبح و برمقدار اطعمهٔ نفیس طبخنه كوشش اوزره اولوب
طویس عبد الله بن جعفر مجلسنه واروب مراسم تعظیمی اداد نصكره
بو موضعده ثیا بكز آزده اولمدن داعینك خانه یی قدومكزله تشریف و بر
مقدار آرام بیوروب باران برطرف اولدقده ینه مسیره یه بیورسكز
اولی اولوردی دیو جمله سنی دعوت انلر دخی اجابت ومنزل طویسه
واردقلرنده طویس لاغ ولطیفه یه آغاز ووقتك كذرانی اهل مجلسه
اونتدیروب ماحضر اولمق اوزره وافر طعام وسماط كشیده واطعام ایلدكده
كثرت طعامه هر كس متعجب ومنبسط اولوب كمال شوقلرندن طویسدن
تغنی رجاسنده اولدیلر طویس دخی دفنی دردست ایدوب بو بیتلرله نغمه
سنج ولولوله انداز اولدی * یا خلیلی نابنی سهدی * لم تنم عینی ولم تكد * كیف
تلوموني على رجل * انس تلتذه كبدی * مآل معناسی ای یاربكا سهر و بیدارلق
اصابت ایدوب چشمانم بی خواب واو یخو قصد ایلمز اولدی وسز بنی
معشوقم ایچون نیجه ملامت ایدرسزكه بنم انیسم اولوب انك محبتی ایله
جكرم یعنی قلبم ذوقیاب ومنشرح اولور دیمك اولوب طویس فصلی اتمام
ایلیوب ارباب بزمه نشاط بخش اولوب تحسین ایلدكلرنده طویس
یا عبد الله بو بیتلرك قائلی معلومكز میدر دیو استعلام عبد الله دخی
معلومدر فارعه بنت حارثكدر دیدی فارعه ایسه عبد الرحمن بن حسانك
معشوقه سی اولوب او بیتلری عبد الرحمن حقنده انشاد ایلمشلردی
وطویسك غرضی عبد الرحمانی تخجیل ایدی فی الحقیقه عبد الرحمن
شرمنده وروبی متغیر وسر فرو برده خجالت وارباب مجلس ساكت وصامت
اولوب عبد الرحمن وابن جعفر طویسك قصدنی تفرس واخذ انتقامنه

تعجب ایلدی مومی الیه ابو جعفر عبد الله بن جعفر بن ابی طالب بن عبد
المطلب الهاشمیدر كه ارض حبشه ده تولد وسكسان سنه سی مدینهٔ
منوره ده طقسان یاشنده وفات ایدوب جواد وظریف وعفیف وحلیم
برو جود محترم اولوب كمال جودندن بحر الجود دیرلرایدی * فوجودك متن
عدم والاغتباط بك ندم والخیبة منك ظفر والجنة معك سقر * وجودك
عدم قولی متنبینك * یا من یعز علینا ان نفارقهم * وجداننا كل شی
بعدكم عدم * بیتندن مأخوذ در مآل معناسی بیت ای افترا فی بزه الم
وزحمت و یرنلرسزدن صكره جمله شیئی وجدانمز عدمدر دیمك اولور
وغبطه اسم اولوب حسن حال معناسنه در حدیث شریفده (اللهم
غبطا لا هبطا) وارد اولمشدر یعنی یارب سندن حسن حال طلب
ایدرز واولدیغمزدن تنزل وهبوطدن سكا صغینورز و مغتبط مغبوط
معناسنه یعنی حالنه غبطه اولنمش معناسنه اولوب اغتباط مغبوط اولان
كیمسه دن نائل اولدیغی نعمت زائل اولمقسزن كندی دخی اول نعمتی
تمنی ورجا ایلمكدر وخیبه مطلوب اولان شیئك فوت اولمسیدر ظفر
مطلوبه نیل وفوزدر وجنت هر بستانكه اشجاری كثرتیله روی زمینی
ستر ایده جن الشیء دن مأخوذ اولوب شیئی ستر ایلدی دیمك اولور
راغب دیدیكه فردوسه جنت تسمیه اولنمسی روی ارضده مرئی ومبصر
اولان بساتینه تشبیه طریقی ایله در یاخود (فلا تعلم نفس ما اخفی لهم
من قرة اعین) آیهٔ كریمه سیله مشار الیها اولان نعم مستوره اولدیغنه
بناء در وسقر اسم دوزخ اولوب سقرته الشمس قولندن مأخوذ دركه
برشینك رنك ولونی شمس تغییر وتبدیل ایلدی دیمكدر جمیع مخلوقاتی
احراق ایله تغییر وتلویح ایتمكله سقرا كاعلم وضع اولندی ونظم كریمده
(وما ادراك ما سقر) وارد اولمسی سقر جهنم شمسدن معلوم اولان سقره
مخالف اولدیغنی بیاندر مآل معناسی فقرات سنك وجودك عدم منزله سنده در
وسنكله اغتباط پشیمانلقدر وسندن محروم اولمق عین ظفردر وسنكله
جنت دوزخدر دیمك اولور * كیف رأیت لؤمك لكرمی متن
كفاء وضعتك لشرفی وفاء * لؤم نسب واخلاقده دنائت معناسنه

سنده در یعنی فرومایه اولمق وکرم لومك ضدی اولوب نسبده شرف
معناسنه در وکفو نظیر ومثل معناسنه اولوب مناکحه ومحاربه ده معتبردر
وضعه رفعت مقابلی اولوب (وضعت الشی) شیئی وضع وحط وتنزیل
ایلدم قولندن مأخوذ اولوب شرف علو وقدار معناسنه اولوب شرف
المكان مکانك اعلاسی قولندن مأخوذدرمآل معنی سنك بداصل وفرومایه
اولکی بنم کرم وحسبی نیجه مماثل ونظیرعد ایلدك یعنی سنك کبی وضیع
ودنی بنم کبی شریفه وعالی مقداره کفو ومعادل اولورمی دیمك اولور
* وانی جهلت ان الاشیاء انما تنجذب الی اشکالها والطیر انما تقع علی متن
آلافها * مآلی سن نیجه فهم ایلدك که بن میل ومحبت ایلم الا کندی
مشاکل ومماثل واقرانمه میل ایدرم ومن بنم الیف ومشاکلم دکل سن دیمك
اولور فقرهٔ اولی دتنبینك * شبیه الشی منجذب الیه * مصراعندو فقرهٔ ثانیه
بعض عربك * وعلی آلافها الطیر تقع * قولندن مأخوذ در واصمعی
مثل مذکوری استماع ایلیوب ذوق ولطفنه واصل اوله میوب متفکر ایکن
برکون صحراده وافر زاغ مشاهده ایلدمکه بعضی پرواز وطیران وبعض
مرغزارده سیران ایدردی وپرواز ایدنلر زمینه نازل اولدقچه زاغ زاغك
نزدیکنه وکلاچه کلاچه یاننه نازل اولوب خلاف نوعی طرفنه میل
ایلمزدی حتی چمزارده پر و بالی شکسته بر زاغ وار ایدی هوادن انك بر زاغ
انك یاننه نازل اولوب الفت ایلدکلرنده حقیقت مثل مزبوره مطلع
اولدم دیو نقل ایلدی ومعنای مثل بر شیئه مشابه اولان شیء البته اول
شیئه منجذب ومائلدر که * الجنس الی الجنس یمیل بیت (کند همجنس
باهمجنس پرواز * کبوتر با کبوتر باز با باز * وهل لاعلمت ان المشرق والمغرب متن
لایجتمعان وشعرت ان المؤمن والکافر لایتقاربان وقلت الخبیث والطیب
لایستویان * شعور علم دقیق ایله عالم اولمغه دیرلر که دقت شعردن مأخوذدر
وفقرهٔ اولی علی کرم الله وجهه حضرتلرینك * الدنیا والاخرة کالمشرق
والمغرب کلما اردت من احدهما قربا ازددت من الاخر بعدا * کلامندن
مأخوذدر یعنی دنیا وآخرتك میانی مشرقله مغرب اراسی قدر وبعید اولوب

بر کیمسه نك هر قنقیسنه تقربی زیاده اولورسه آخردن بعدی اول مرتبه
زیاده اولور وفقرهٔ ثانیه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك * المؤمن اطیب من عمله والکافر اخبث من عمله *
حدیث شریفندن مأخوذ در یعنی مؤمنك طیب وحسن اولمسی عملندندر
کافرك خبیث وردی اولمسی عملندندر مآل معنی سن بیلدکمی که شرق
وغرب بر مکانده مجتمع اولماز واذعان ایلدکمی که مؤمن وکافر بربرینه
متقارب ونزدیك اولماز وکندیکه نصح ایلدیکمی که خبیث وطیب
برابر اولماز عقلك اولوب ملاحظه یه قادر اولسك بوکستاخلغه مبادرت
ایلمزدك دیمك اولور * وتمثلت ایها المنکح الثریا سهیلا عمرك الله کیف
یلتقیان * ثریا دیدی کوکبدن عبارت بر نجمدر که اولکر دیرلر وسهیل
یمانی براق بر کوکبدر وعمرك فتح عین ایله قسمده مستعملدر واصل عمر
عمارتدن مأخوذ اولوب مراد حیاة ایله عمارت بدندر وبیت مزبور ذکری
سبق ایدن عمر بن ابی ربیعه نك معشوقه سی ثریایی شامدن طائفه
مسافرت طریقی ایله کلن سهیل بن عبد العزیز بن طلحه یه تزویج ایلیوب
ثریایی شامه کوتوردکده انشاد ایلدیکی ابیاتدن بریدر ومعنای بیت
ای ثریایی سهیله انکاح ایلین کیمسه باری تعالینك بقاسنه اقرارك حقیچون
بری شامی وبری یمانی ایکن بونلر بربرینه نیجه ملاقی اولورلر دیمکدر
وابن ربیعه نك انشاد ایلدیکی بیت ثانی * هی شامیة اذا ما استقلت *
وسهیل اذا استقل یمانی * بیتیدر وابن زیدونك مرادی ای احمق بیت
مذکور ایله تمثل ایلدکمی که ثریا ایله سهیلك میانی نه مقدار بعید ایسه
بنمله سنك مناسبتمز اول مقدار بعیددر دیمکدر * وذکرت انی علق لا یباع
متن فمن زاد وطائر لا یصیده من اراد وغرض لا یصیبه الا من اجاد * ذکرت
قولی هل لاعلمت قولنه معطوف اولوب علق کسر عین وسکون لام
ایله هر شیئك نفیس واعلاسنه دیرلر که صاحبی علاقه ومحبت ایدوب بیعه
عرض ایلمیه که زبان فارسیده مال کرانمایه دیرلر وفقرهٔ مزبوره حرث
بن خفان تمیمینك سکاب نامنده اولان اسبنی ملوکیمندن برملك طلب ایلیوب
حرث ویرمیوب فرار ایلدکده انشاد ایلدیکی بیتدن مأخوذ در که بیت

مزبوردر * ابيت اللعن ان سكاب علق * نفيس لايعار ولايباع * زمان
جاهليتده ملوكه تحيت وتعظيم مراد ايلدكلرنده ابيت اللعن ديرلردی
معناسی سن لعن وشتم اولنجق اموری اتيا ندن اباوامتناع ايلدك
يعنی سندن فعل قبيح ظهور ايلمز ديمكدر ابن الانباری شرح
المفضلاتنده ابيت اللعن ديمك لعن اولنمغه سزا اخلاق ذميمه‌يی اتياندن
ابا ايدرسن معناسنه اولوب حيره واطراف حيره ده لعن وجوردن جدا ملك
اولانلره عرب تحيت مراد ايلدكده ابتداء كلامده ابيت اللعن ديوب
ادای مرامه شروع ايدر وملك غسانه اولان تحيت يا خير الفتيان در
ومزبورلرك منازلی شامدر ديو ذكر وبيان ايلمشدر مآل معنای بيت
مزبورای كنديدن فعل قبيح صادر اولميان ملك سكاب برشیء نفيسدر كه
نه اعاره اولنور ونه بيع اولنور ديمكدر وغرض فی الاصل رمی ايله مقصود
اولان هدف اولوب بعده هرادراك ونيلنه تحری ومراد اولنان مطلب
وغايتده استعمال اولندی مآل معنای فقرات سن تفكر وتذكر
ايلدكيكه بن برشیء نفيسم كه مزادده بيع اولنمام ومرغم كه هرمراد
ايدن صيد وشكار ايده مزو برنشانه يمكه ماهر واستاد اولميانلر اصابت
ايده مزديمك اولور * مااحسبك الا كنت قد تهيأت للتهنية وترشحت متن
للترفيه * تهیء برشيئك حصولنه طمع وانتظار وآماده اولمق معناسنه
وتهنيه نائل مرام اولان كمسه يه مبارك اولسون ديمك معناسنه وترشح
برشيئه استعداد معناسنه اولوب ناقه نك كوچكی سودن كسيلوب ناقه دن
ايريلوب مشی وحركته قادر ومستعد اولدقده عرب ترشح الفصيل
قولندن مأخوذدر وترفيه ورفاهيت عيشده توسع وتنعم معناسنه در
وترفيه متزوج اولان كمسه يه بالرفاء والبنين ديمكدر وبو معنا محله مناسبدر
وابن السكيت قولنده بالرفاء والبنين بالسكون والطمانينه معناسنه اولوب
ابو عبيده رفاء التحام واتفاق معناسنده در ديدی تقديری اعرست بالرفاء
والبنين در خصوصا تركيب بن سنی ظن ايلدم الا وصالمه نائل اولمغی طمع
ايدوب نيل مرامه آماده ومتهیء وذوق وصفايه مستعد وتبريكه حاضر
وترفيهه مترقب اولمشسك ظن ايلدم ديمك اولور * اولا جرح العجماء جبار متن

للقيت من الكواعب مالاقی يسار * جرح العجماء جبار حديث شريف
اولوب عجمه بهيمه معناسنه در زيرا بهيمه تكلمه قادر دكلدر
وهركمسه كه تكلمه قادر اولميه مذكرينه اعجم ومؤنثنه عجما ديرلر
وجبار دمی هدر معناسنه اولوب حديث شريف جرح بهيمه ده قصاص
اولمديغنی افاده ايدوب بركمسه يی تحقير مراد اينسه حديث مذكور
ايله ضرب مثل اولنور وكواعب كاعبك جمعی اولوب كاعب هنوز
بستانلری ترنج مثال مرتفع اولان نورسيده دختره ديرلر ويسارا شتربان
برعبد زنكينك نامی اولوب يسار الكواعب ديمكله نام آورايدی وسببی
بودركه مزبور يسار قبيح الوجه وذميم الصوره عجيب الشكل والقيافه
برشخص اولوب شاعرك * دهنی همچوديك رنك رزان * شب محنت
كرفته رنك ازان * بينيش دو خرده ديواری * ديده روی زمين
از وباری * چولب كور هولناكش اب * حلقه ماری بزپر آن غبغب *
جشم كرداب خون بی كنهان * سرخ كردد بخون خلق جهان *
ابياتنك ماصدقی ايكن حالنی بيلميوب زن پرستلكه هوسكار وهرمشاهده
ايلدیكی پری پيكره نكاه ودلفكار وسوز دلنی اشكار ايدردی زنان دخی
سخريه وقباحت قيافته متعجبانه خنده ايلدكلرنده يسار طمعكار كنديه
ميل وحسن بی بهاسنه فريفته اولدقلرندن اشعار علاقه ايچون خنده
ايدرلر ظن ايدردی وهركمسه كه حقنه بناء كند ويه ظن ايليه حقنده
يسار الكواعب ديو ضرب مثل اولنور وبركون كندی اغاسنك زنی
يسارك اعجوبه شكلنه نظر وبالضروره خنده ايلدكده يسار سيده سی
كنديه دلداده اولوب علاقه سنی اظهار ايچون خنده ايلدی زعميله
رفيقی زنكی يه بوكون سيده م بكا نكاه داده اولدی سائر زنان كبی آنی
آتش افتراقم ايله سوزان ايلمك مروتدن دوردر البته بوشب بزمنه داخل
ووصلمه نائل ايدوب كلزار حسنمدن كلچين وبستان جمالمدن بارچيده
وكامبين ايدرم ديدكده رفيقی زنكی * يايسار اشرب لبن العشار وكل من
لحم الحوار واياك وبنات الاحرار * ديو نصيحت ايلدی يعنی ای يسار اون
آيده وضع حمل ايدن ناقه نك شيرنی نوش وشيرخواره اولان كوچك

لحمنی اکل ایدوب بنات احراره تعرض ایلمه دیدی واصل اولد یغك
نعمتك قدرنی بیلوب حدیکی تجاوز وزیاده طمع ایلمه دیه جك یرده ضرب
اولنور مثلدر لکن یسار منتصح اولیوب ای رفیق شفیق نصح و پندك
مقبولمدر لکن بکا یسار الکواعب دیرلر هر کورن زن دلداده ومحبتمله
آواره اولور انلره عدم مساعده م برنده در اماسیده ملك آشفته اولمسی
بر وجهله مناسب دکلدر اشترلرم سکا امانت بن رجعت ایدنجه محافظه
ایله دیوب ظلام لیلده روبراه وسیده سی فراشنه داخل اولوب دراغوش
ایلدکده زن تخلیص دامن ایچون نوازشکار اولوب یا یسار سن اشتربان
اولمغله رایحهٔ کریههدن خالی دکل سن بکا بر مقدار مساعده ایله که سنی
عطر کوناکون ایله تعطیر ووصالمه لایق ایده یم دیوب یسار مساعده
زن دخی عطرسا اولوب طیب سایدہ اولورکن استره ایله انفنی قطع ایلدی
روایت اخراده وجودیکی تبخیر ایده یم دیوب بر مجمره وضع وتبخیر ایدرکن
مذاکیرنی بریده یعنی خصیتین وآلتنی قطع ایدوب یسار فریاد وفغانه اغاز
ایلدکده زن (صبرا علی مجامر الکرام) دیوب کلامی مثل اولدی قچن
برکیمسه یه استکراه ایلدیکی خصوصه تهکما یعنی شدت وغضب ایله صبر
ایله دیو امر اولنمق مراد اولنسه بو مثل ضرب اولنور و برکیمسه حدنی
تجاوز وخیانته اقدام ایلیوب ترتیب جزا اولنسه فلان یسار الکواعب
دیو ضرب مثل اولنور و بر روایتده مزبوره زنك اسمی منشم اولوب اشأم
من عطر منشم دیو مرأهٔ مزبوره نك عطری ایله شأمتده ضرب مثل
اولنمشدر محصول ترکیب اکر بجیه نك جرحی هدر اولمسیدی دخترندن
یسارك ملاقی اولد یغنه ملاقی اولوردك یعنی سنك بکا تعرض ایدوب وصالمه
طالب اولمك قباحت عظیمه وجنایهٔ کثیره اولوب بهایمدن اولماسك متن
ترتیب جزایه مستحق اولوردك دیمك اولور * فاهم الابعض ماهممت
ولاتعرض الا لایسر ماتعرضت * یعنی یسار سیده سنه قصد وتعرض
ایلمسی سنك بکا طلب وتعرضکدن دون وسهل تردر زیرا سن یسا ردن
فرومایه و بن سیده سندن شریفه وعالی نژادم وهممت الشی دیرلر اول
شیئك طلبی نفسنك هم وقصدی اولدیغی زمانده و برشیئك طریقنه

متعرض اولد یغك حالده واقف وایستاده اولسك تعرضت الشیء دیرسن * متن
این ادعاؤك روایة الاشعار وتعاطیك حفظ السیر والاخبار اماثاب الیك
قول الشاعر بنودارم اکفاؤهم آل مسمع * وتنکح فی اکفائها الحبطات *
ثوب رجوع معناسنه اولوب بچن برشی ذهنکدن ذاهب اولدقدنصکره
ینه ذهنکه رجوع ایلسه ثاب الیك دیرلر محصول ترکیب نیجه اولدی
سنك روایة اشعار ادعاك وحفظ سیر واخباره خوض وتناولك وشاعرك
بنودارمك شرفده کفؤلری آل مسمعدر حبطات بنودارمه کفؤ ومماثل
اولمیوب ینه کندی کبی وضیع ودون رتبه اولانلره کفؤدر قولی خاطرکه
عود ورجوع ایلمدیمی یعنی اشعار متقدمین وسیر واخباره اطلاع وشاعرك
بو قولنی استماع ایتمش اولایدك کفؤ ومماثلك اولمیان زنه طالب اولمزدك
ایمدی جمله سی ادعائی وکذب ایمش دیمك اولور و بیت مذکور فرزدقك
بنی حرث بن عمرودن برشخص بنودارمدن بردختری خطبه وتزوج مراد
ایلدکده انشاد ایلدیکی بیتدر ودارم ابن مالك بن زید مناة بن تمیم
وکنیه سی ابو مجاشع اولوب بیتی اکبر بیوت بنی تمیمدر وآل مسمع بکر بن
وائل بیتندن و بنی قیس بن ثعلبه دندر حبطات دخی بنو حارث بن عمرو
ابن تمیم اولوب بنودارم ایله حبطاتی تمیم جمع ایدر لکن بنودارم شریف
وعالی رتبه وحبطات وضیع ودون قدر اولوب نقصان قدرلرینه شاعرك
* وجدنا البیت من شر المطایا * کما دار الحبطات شر بنی تمیم * قولی
شاهددر وحبط فی الاصل ابو قبیله اولان مذکور حارثك لقبی اولوب سببی
بودرکه بر وقتده حارث بر طرفه سفر ایدوب اثنای راهده درق که زبان فارسیده
دیو سبست و ترکیده قره یونجه دیرلر بر کیاهدر که حیوانات اکل ایلدکده
شکمی منتفخ اولور اول نباتدن اکل ایدوب بطنی منتفخ اولوب وفات
ایلدکده عرب حارثی تعییر وتعییب وحبط تسمیه ایلدی وحبط لغتده
مواشینك درقدن افراط ایله اکل و بطنلری منتفخ اولمسنه دیرلر وحدیث
شریفده (ان مماینبت الربیع مایقتل حبطا او یلم) وارد اولمشدر یعنی
ربیعك انبات ایلدیکی نباتاتدندر شول نباتکه انتفاخ جهتیله قتل
ایدر یاخود قتله قریب ایدر یلم یقرب من القتل ایله تفسیر اولنمشدر
وحدیث مذکور صفت دنیایی بیان ودنیایه قلت رغبتك نافع اولدیغنه

اشارتدر وموی الیه فرزدق همام بن غالب بن صعصعة التمیمی الدارمیدرکه
شاعر مشهور وجریر ایله هم عصر وهمدم اولوب فرزدق لقبیله ملقب
اولمسنه باعث جهامت وجه یعنی ترشرو وسخت پیشانی اولمسیدر
زیرا فرزدقه خمیردن ضخم وسخت اولان قطعه یه دیرلر وکنیه سی
ابوفراس در وموی الیه جریر بن عطیه بن حذیفه بن بدر بن سلمة
التمیمیدرکه شاعر مشهور وشعرای اسلامک فحولندن وفرزدق ایله
هم عصر ودائما هم صحبت اولوب علمادن بعضی فرزدقی جریره ترجیح
ایدردی لکن اکثر معارف شناسان جریری فرزدقه ترجیح ایدر ویوز اون
سنه سی فرزدق بادیه ده وفات ایلدکده جریر متألم ومغموم اولوب
عادة الله بویله جاری اولمشدرکه برکیمسه نک دشمنی یاخود صدیقی وفات
ایلیه چوق زمان مرور ایتمیوب اول کیمسه دخی وفات ایدر ایمدی بنم
موتم قریبدر دیدی فی الحقیقه سنۀ مزبوره ده جریر دخی وفات ایلدی
وسنی سکسنی متجاوز ایدی شریف مرتضادن مرویدرکه فرزدق
شعرده درجۀ علیایه واصل وامثالنه فائق اولدیغی کبی آبا واجدادی
شریف ونسیب وبیتی اکرم بیوت ایدی لکن شیعی وبنو هاشمه مائل
ایدی وآخر عمرنده مقتضای شاعریت اولان فسق واجرای هوادن
رجوع ایلمشدر وابن عمران نقل ایدرکه برکون فرزدق مجلسمزه کلوب
باری تعالینک وسعت رحمتی مذاکره اولنوب فرزدق باری تعالی
کندویه مغفرت ایتمسنه اظهار اعتماد ایلدکده ارباب مجلسدن بری
یافرزدق بو رتبه فسق ومناهی یی ارتکاب ومذهب شیعه یه میلان ایدرکن
نه وجهله واثق بالله اولورسن دیو مؤاخذه ایلدکده فرزدق ای کشی
والدیمه برخصوصده عصیان عظیمه واسأت کبیره ایلسم بنی رد واحراق
بالنار ایدرلرمی دیدی بزدخی پدر ومادرک شفقت ومرحمتی عقوبته مانع
اولوب عفو ایدرلر دیدک پس فرزدق ای یاران باری جل شانه
ارحم الراحمیندر وخدای متعاله اعتمادم پدر ومادریمه اعتمادمدن ازید
واوفردر دیوب اسکات ایلدی وفرزدقک شیعی اولدیغنه دلالت ایدن
حکایاتدن بری بودرکه هشام پدری عبدالملک خلافتنده زیارت

بیت

بیت الله ایدوب طواف ایدرکن زحام ناسدن حجر اسودی استلام بلکه
تقرب ممکن اولمیوب اشارت ایله اکتفا وکثرت ناس برطرف اولور امیدی
ایله برطرفده مکث ایدرکن علی بن حسین رضی الله عنهما برازار وبر
ردا ایله کلوب طواف بیته شروع ومقابلۀ حجر الاسوده نزدیک واستلامه
عازم اولدقده خلق مهابت علی یه طاقت کتوره میوب تعظیم واجلال
ایله کیرو چکیلوب استلامه رخصت ومساعده ایلیوب هشام مشاهده
وکندویه تفضیل اولندیغنه متألم ایکن اهالئ شامدن بری یاهشام
سن خلیفه زاده ایکن خلق سکا استلامه مساعده ایتمیوب بو شخصه
اکرام ایله مساعده ایلدیلر ایا کیم اوله که بین الناس بورتبه موقر ومحترم
اوله دیو استعلام هشام دخی تعریف واعلام ایلسم جائز که اهالئ شام
علی یه رغبت ومیل ایده لر دیو معلوم دکلدر دیدکده فرزدق حاضر
اولوب یاهشام سنک معلومک دکل ایسه بنم معلوممدر دیوب بوقطعه یی
انشاد ایلدی * هذا ابن خیر عباد الله کلهم * هذا التقی النقی الطاهر
العلم * هذا الذی تعرف البطحاء وطأته * والبیت یعرفه والحل والحرم
یکاد یمسکه عرفان راحته * رکن الحطیم اذا جاء یستلم * وهشام فرزدقه
غضبناک اولوب بین الحرمین عسفان نام موضعده حبس ایلیوب
فرزدق محبوس ایکن بوقطعه یی انشاد ایلدی * تحبسنی بین المدینة
والتی * الیها رقاب الناس یهوی منیبها * تقلب رأسا لم یکن رأس
سید * وعینا له حولا باد عیوبها * وبعض رواة علی مدحنده اولان
قطعۀ مذکوره یی ابو الطمحان العتبی نک اولمق اوزره روایت ایدوب
فرزدقه نسبت ایدنلر محبوس اولوب تحبسنی قطعه سنی انشاد ایلمه سیله
استدلال ایدر موی الیه علی بن حسین بن علی رضی الله عنهم ابن
ابی طالب در وکثرت عبادتندن زین العابدین دیمکله معروف وائمۀ
اثنی عشرک جهارمی اولوب امام حسین حضرتلرینک موی الیهدن
غیری فرزندی قالمامشدر وهر کیجه بیک رکعت نماز ادا ایتمک وردی
اولوب کثرت سجودندن سجاد تسمیه ایلمشلردی واهل بیتک ساداتنک
کبارندن وتابعینک اجل واعلاسندن ایدی وزهری قریشدن علی بن

حسبندن افضل كور مدم ديردی طقسان دورت سنه سی اللی سكز
ياشنده مدينهٔ منوره ده وفات ايدوب بقيعده دفن اولندی وفرزدق بر كون
والئ بصره اولان بلال بن ابی برده نك مجلسنه داخل وار باب مجلس
اثنای صحبتده بنو تميمك نقايصنی و يمنك فضائلنی ذكر وتعداد ايدرلركن
فرزدق يمنده ابو موسادن غيری برفرد وابوموسا نك پيغمبر صلی الله
عليه وسلم حضرتلرينه اولان خدمتندن ماعدا برفضيلت موجود
اولسه كفايت ايدر ديوب بلال يافرزدق ابوموسا نك اول جهتله
فضائلی بسياردر قنق شرف وفضيلتنی مراد ايدرسن ديدكده فرزدق
پيغمبر عليه السلامی حجامت ايلديكنی مراد ايدرم دينجه بلال تعريض
كونه بلی كلامك حقدر كه ابوموسی مقدم ومؤخر بر كمسه يی حجامت
ايلامشدی ديدكده فرزدق يا امير حاشا كه ابوموسی رسول اكرم صلی الله
عليه وسلم حضرتلرينه مصدق ومؤمن وچاكر مخالصت پيشه لری
ايكن ابتدا تجربه يی كندو افنديسنده ايتده اللهه اتقا ايدر ديو جواب
ايله بلال ساكت واهل مجلس جواب مسكتنه تحسين ايلدی * وهلا عشيت متن
ولم تغتروما اشك انك وافدو البراجم * عشی شترك كيجه اوتلامسنه وتعشی
تشديد ايله كيجه اوتلامق معنا سنه اولوب فقرهٔ
اولی * عش ولا تغتر * مثلندن مأخوذدر واصل مثل بودر كه بر كمسه
شب ديجورده شتری ايله مفازه يه داخل وكياه وجدانته اعتماد ايله مغرور
اولوب كم كشته راه وهزار مشقت ايله كياهدن خائب رجعت ايلدكده
عش ولا تغتر ديديلر يعنی وجدانكيا هه يقين وجزم ملك يوغيكن
مجرد طمع ايله تجسس وطلب بی فائده در ديمك اولور روايت اخراده
ابن عمر وابن عباس وابن زبير رضی الله عنهم حضرتلری مجلسنه
برشخص كلوب شرك ايله عمل خير مفيد اولمديغی كبی ايمان ايله ذنب
مضر دكلدر ديدكده جمله سی دفعهٔ * عش ولا تغتر * يعنی مسلم
اولان كمسه يه احتياط واعمال صالحه يه مداومت ومناهيدن اجتناب
لازم اولوب رخصت ووسعت اوزره عملده تفريط ايتميوب اعمال صالحه ده
اوثق اموری اخذ ايتملدر ديمك اولور وشخص مزبورك بو اعتقادی

فرق

فرق ضاله دن مذهب مرجيهٔ درجقن بر كمسه مايعنی اولان امری ترك
وحصولی متيقن اولميان مالايعنی يه مشغول اولسه مثل مذكور ايراد اولنور
وفقرهٔ ثانيه * ان الشقی وافد البراجم * مثلندن مأخوذ اولوب اصل مثل
بودر كه ملك عمرو بن هندك برادری سعد بن هندی بنی تميمدن سويد
ابن ربيعه قتل وفرار ايدوب ملك عمرو برادرينك ثارنی اخذ ايچون بنو
تميمدن يوز نفر شخص قتل ايتمسنه حلف وسوكند ايدوب طقسان
طقوزينی دارهدن قتل وايقاد نار ايتديروب مردملری احراق ايدركن
برشخصه دخی ظفرياب وتكميل مأه ايله حنثدن رهاياب اولسم ديو
تجسس ايدركن اولاد حنظله دن براجم ديمكله معروف اولان بش نفر
برادراندن عمار نامنده اولان شخص برطرفدن خركاهلرينده راهی
اولوركن احراق اولنان اشخاصك دخاننی وآتشنی مشاهده ايدوب غالبا ملك
عمروك عامه يه ضيافتی واردر بندخی دفع كرسنكی ايدرم طمعيله عطف
عنان واتشكده يه شتابان ووصولنده قضيه كندويه نمايان اولدی لكن
فرار ممكن اولمامغله اتباع حضور ملك عمروه احضار وعمرو كيمسك ديو
استنطاق اولدقده حنظله اولادی براجمدن عمار اولوب طعام اميدی ايله
وفودنی تقرير ايلدكده عمر وتكميل مأه ايچون عماری اتشه رمی
واحراق ايدوب ان الشقی وافد البراجم ديوب كلامی مثل اولدی
وهر كمسه كه طمعندن نفسنی مهلكه يه القا ايده اول كمسنه حقنده مثل
مزبور ضرب اولوب ووقعهٔ مزبوره دنصكره بنو تميم حب طعام ايله تعيير
اولندی وتمام حكايه والله او كباك محرق البردين فقره سنده تفصيل
اولنور وملك عمرو بو وقعه دنصكره محرق ديمكله شهرتياب اولدی وآل
جفنه دن ملك شام اولان حرث بن عمرو محرق لقبيله ملقب ايدی
زيرا ابتداء عربی ديارلرنده تحريق ايدن حرثدر وامرئ القيس بن عمر
ابن عدی اللخمی دخی محرق ديمكله شهرتشعار ايدی وفدلغتده ورود
معناسنه وافد وارد يعنی كلیجی وايلچی ورسول معناسنه درو شقی
بدبختلو كيمسه معناسدرنه وابن زيدونك مآل كلامی كندی حالكه
قانع اولوب غرور ايله حدكی تجاوز ايتمه والا بلا شبهه وافد البراجم كبی

متن

مصیبت رسیده اولوب هلاکی نیجه ویردیمك اولور* اوترجع بصحیفة المتلمس* یعنی وافد البراجم کبی متضرر اولورسن یاخود صحیفهٔ متلمس ایله رجوع ایدرسن که انتفاعه جهد ایدرکن متضرر اولورسون دیمکدر وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب برکیمسه خیر و نفعنه جهد و سعی ایدرکن کندونك هلاکنه یا برنوع ضررینه سبب اولان شیئی حامل اولدیغنه یا ارتکاب ایلدیکی نسنه‌یه صحیفة المتلمس دیو ضرب مثل ایدرلر واصل مثل بودرکه مزبور متلمس شعرای جاهلیتدن شاعر بی نظیر و بنی ضبیعه‌دن اسمی جریر بن عبد المسیح اولوب خواهرزاده‌سی طرفة بن العبد ایله حیره ملکی اولان عمرو بن منذر بن امرئ القیس که مادری هند بنت حارث بن عمرو الکندی اکل المرار اولمغله مزبور عمرو بن الهند دیمکله معروف اولان عمروك مصاحبتنده خواهشکر و مطیه سوار و داخل بزم عمرو و زمرهٔ خواص ندماسندن اولوب برکون عمرو ندماسیله شرب خمر وعشرت ایدرکن ملك عمروك مهپاره پری پیکر برخواهری اولوب اتفاقی بزمه کلوب برمقدار حریفان باده‌یه نظرانداز اولوب توقف ایلدکده طرفه‌نك دستنده لبریز برجام زرین کبی نما بولنوب وطرفه زیاده‌جه نشوه دار اولمغله دختره نکاه روایت اخراده دخترك پرنور خسارنی جام زرینده مشاهده وبو بیتی انشاد ایلدی* الا یابابی الظبی الذی یبرق شنفاه* ولولا الملك القاعد قد الثمنی فاه* یعنی ای یار پدرم سکا فدا اولسون شول آهو که کوشواره‌لری لمعان ایدر اکر قاعد اولان ملك اولمسه ایدی دهانی بکا تقبیل ایتدرردی دیوب عمرو استماع وکین وغضب وبعض محذور ملاحظه‌سیله کتم وهضم ایدوب صحبته مشغول اولدی و برکون ملك عمرو صید و شکار ایچون عبد عمرو بن بشر ایله صحرایه بروز و بر فرایه تیرانداز اولوب اصابت وفراقتاده اولدقده عمرو یا عبد عمرو اسبدن نازل وصید یمز اولان حمار وحشی‌یی ذبح ایله دیو امر عبد دخی ذبحه مباشرت وذبحدن عاجز اولدقده ملك عمرو بحضور اولوب یا عبد طرفه سنك کارکذار اولمیوب هر امرده عاجز اولدیغکه عالم اولمغله* ولا خیر فیه غیر ان له غنی* وان له کشحا اذا قام اهضما*

بیتی

بیتی ایله هجونده اصابت ایلمشدر و کشح بوکرك ایله قصیرا کوکلریننك مابینی که میان تعبیر اولنور وهضم قرلمق وکسر معناسنه اولوب مال معنای بیت عبد عمروده خیر ومنفعته متعلق غنادن غیری برشی یوقدر و بر موم میانی واردر که قیام ایلدیکی وقتده کان منکسر اولور دیمك اولمغله عبد منفعل و متألم اولوب طرفه مقدما ملك عمرو‌ی دخی برقبح بیت ایله هجو ایلدیکی معلومی اولمغله یا عمر وطرفه‌نك سنی هجو ایلدیکی ابیات بوندن اقبح وافحشدر دیوب ابیات معهوده‌دن* فلیت لنا مکان الملك عمرو* رغوثا حول قبتنا تخور* بیتنی انشاد ایله اکتفا ایلدی رغوث فتحرا ایله هر شیردار وامزکلو اولان حیوان مرضعه معناسنه وخوار خانك ضمی و واوك فتحی ایله صغر چاغرمق معناسنه اولوب مال معنای بیت نه اولایدی ملك عمرو یرینه بزه ذات اللبن برکاو اولیدی که بیتمز اطرافنده صیحه ایدوب برلر شیرندن انتفاع ایدیدك دیمك اولمغله عمرو درونی غایت غضبناك ومتکدر اولدی لکن غضبم شایع اولوب اخذ انتقام ایتمکله شیوع مانع اولور خوفیله غضبنی کتم واخفا وعبدی تکذیب ایلدی وطرفه ومتلمسی قتل ایتمکله وسیله جوی اولدی که اشکاره قتل ایلسه قبیله‌لریله حرب وقتال لازم کلمسندن خوف ایلدی و برکون متلمسی وطرفه‌یی مجلسنه دعوت ونوازش والتفات ایله خیلی دمدرکه سزلر قبیله‌کزدن دور واقرباکزدن مهجور سزا کرر رؤیت ودیدارلری آرزو اولنورسه بحرین وعمانده عاملم اولان مکعبره سزه اکرام واحسان ایچون برمکتوب اعطا ایده‌یمکه مأمولکزدن زیاده جائزه‌کزی ویروب قبیله‌کزه رجعت واقرباکزه ملاقات ایله دفع تحسر واشتیاق ایدیکز دیوب برمکتوب احسان ایلدی روایت اخراده عامل هجر اولان ابوکربه ارسال ایلیوب متلمس وطرفه حیره‌دن بیرون وسوی عامله متوجه اولمغه محمل بند عزیمت ونهر حیره جانبنده اولان طریقه سالك اولوب بر پیر سر راهه جلوس وکشف عورت وقضای حاجت ایدوب بو اثناده کاه نواله‌سنی اکل وکاه وجودندن کبك وسپس اخذ وقتل ایدردی متلمس مشاهده وتعجبکنان طرفه‌یه ارائت ایدرکن

پیراوضاعنه تعجبلرینی تفرس ایدوب ای مستمندان بنم اوضاعمه تعجب
اولنمازکه درونمدن خبثی اخراج وکلبیی ادخال ودشمنی قتل ایده یورم
لکن شول کمسـه یه تعجب اولنـور که حتف وقتلنی ناطق مکتوبنی
اخذ ومقتلنه اباغی ایله راهی اوله دیدکده متلمس منبتـه اولوب اباعمرو
مکتوبه بوکونه شی تحریر ایلدیمی دیواهـالیٔ حیره دن برنوجوانه
مکتوبنی قرأت ایتدرکده امابعد فاذا اتاك المتلمس فاقطع یدیه ورجلیه
واصلبه حیا * یعنی متلمس سکا وصولنده دست وپالرین قطع وبریده ایدوب
زنده ایکن صلب ایله دیو تحریرینه مطلع ونهره القاوطرفه یه قضیه یی
افاده وسنك ورقه کی دخی قرأت ایتدیره لوم دیوابرام ایلـدکده طرفه
مغرورانه معـامله ایله بروجهله عمرو واساءتم یوغیکن بومقوله امر کریهه
اقدام ایدرمی خصوصا بنی قتل ایتـدرسه قبیـلهٔ بکر ووائله جواب
ویرمیه جکی معلومیدرکه مجموع قبیله فنا بولنجه اخذانتقام ایچون عمروایله
مقاتله ایدرلر دیوپند متلمسی اصغا ایلیوب بحرین طرفنه راهی اولدی
ومتلمس جای سلامت شامدردیوب دمشقده ملوك بنی جفنه حمایه سنه
داخل وملك عمروی برقصیده ایله هجووهجوی عمروه واصل اولدقده
اخذانتقـامدن کوتاه دست اولمغله عراقده تناول ایلدیکی نعم کندویه
حرام اولسون فرصتیـاب اولورسم قتل ایدرم دیدی وطرفه مکعبره
مکتوب عمروی ایصال مکعبردخی طرفه نك دست وپالرین بریده وزنده
ایکن صلب ایلدی روایت اخراده مکتوبده وادفنه حیا تحریر اولنوب
زنده ایکن دفن ایلدی وبرروایتده عامل طرفه یی قتله تخییر اولدخی اکحل
طمرلرینی قطع وخونی سیلان ایده رك هلاك اولمسنی اختیار ایتمکله عامل
قتلده طرفه نك مرادنی اجرا ایلدی وشاعر تجربی اهون شرینی اختیار
ایتمك خصوصنده بومعنایه تلمیح ایدوب دیدی * ولقد سکنت الی
الصدود من النوی * والشری اری عندطعم الحنظل * وکذاك طرفة
حین اوجس ضربة * فی الراس هان علیه قطع الاکحل * وهان علیه قطع
الاکحل قوالیه ضرب مثل اولنور * او افعل بك فعل مافعله عقیل بن علفه متن
بالجهنی حین اتاه خاطبافدهن استه بزیت وادناه من قریة النمل * یاخود
عقیل بن علفه قومشوسی جهنی خطبهٔ نکاح ایچون کلدکده استنی زیت

ایله تدهین وقرنجه یواسنه تقریب ایلدیکی کبی بندخی سنی خانهٔ موراته
تقریب ایله تعذیب ایدرم من بورعقیـل بن علفـه بن حارث الیربوعی
وابو العملس ایله مکنی اولوب مادری عمروه بنت الحارث بن عوف المری
ومادرینك مادری بدر بن حصن بن حذیفة الفزارینك دختری اولوب
دولت بنی امیه شعراسندن برشاعر سخن سنج ایدی واکرچه طویل القامه
وسرعت وعجله صاحبی احمق وشدید وغضوب وغیور ونسبیله مفتخر
ایدی ولکن فی الحقیقه پدرومادری طرفندن عالی نسبت وبیت الشرفدن
اولمغله قومی میاننده عقیله کفو ومماثل اولمامق اعتقادایتمشلرایدی وقبیلهٔ
قریش عقیل ایله مصاهرته راغب وامیه نك خلفا واشرافی دختران عقیلی
زوجه طالب اولورلردی وعبد الملك بن مروان بعض بنات عقیلی بعض
اولادنه خطبه وطلب ایلدکده عقیل براز زمان سرفرو بردهٔ اندیشه
اولدقدنصکره یاامیرالمؤمنین بوخصوصدن بنی عفو ایتمیـوب البته
مرادم حصول پذیر اولمیدر دیوابرام ایدرسن هجینلریکی یعنی بداصل
اولان فرزندلرکی بکارأت ایله باری برینی اختیار ایده یم دیدکـده
عبدالملك خنده ایدوب عقیلك کبروعجبنه وبادیه نشین اولمادن خشونت
طبعنه تعجب ایلدی ویزید بن عبد الملك دختران عقیلدن برینی تزوج
ایدوب عقیل دخترنی هودجه سوار ومهار ناقه یی الوب یزیده یدایله
تسلیم ایلدی وعقیل بروقتده امیر مدینهٔ منوره اولان عثمان بن حیـان
مجلسنه داخل اولوب عثمان یاعقیل دخترانکدن برینی تزوج ایله دیدکده
عقیـل یا امیر ناقه لرمدن برناقـهٔ بکره می مراد ایدرسن عثمان
دخی مجنون میسن بن سندن تزوجه دختر طلب ایلدم دیدی عقیـل
دخی اکر ناقه طلب ایدرسن تسلیم ایده یم دیدکده عثمـان غضبناك
اباعنه لکدکوب اوله رق مجلسمدن اخراج ایدك دیوامر واتبـاع
ضرب ایده رك اخراج ایدرلرکن عقیل * لحاالله دهرا ذعذع المال
کله * وسود ابناء الاماء العوارك * بیتنی انشاد ایلدی لحو لعن ایتمك
معنـاسنه لحاه الله لعنه الله معنـاسنه درذعذع تفریق ایتمك معناسنه
وعروك مرأه نك حیض کورمسی وعارك مرأه حایض معنـاسنه وجمعی

عوارك كلور ماآل معناى بيت بارى تعالى دهره لعنت ايلسونكه حائض كنيز كلرك اولادنه جميع مالى تفريق ايليوب شريف ايلدى ديمك اولور وفقرهٔ مزبوره مذكور اولان جهنى عقيلك همسايه سى اولمغله دخترلرندن برينى تزوجه خواهشكر اولوب عقيلدن طلب ايلدكده عقيل غضبندن جهنينك دستلرين قفاسنه ربط و بند وشلوارينى كشاده و استنه زبيت طلا وموران مجتمع اولديغى سورا خه تقريب ايدوب مورلرزلهٔ جهنى يه تجمع ومذاكيروزله سنى اكل و زهر موراندن وجودى منتفخ اولدقده بندنى كشاد و بليه دن آزاد ايدوب عبد الملك دخترلرمدن برينى طلب و بن استحقار و تزويجندن امتناع وكلامنى رد ايتمش ايكن سنك كبى فرومايه حريف بندن دختر طلب و بيت الشرفه مصاهرت اميدنده اولمق كبى ناحدشناسلق اولور مى ديوب شتم ودشنام ايلدى و جهنه ابو قبيله اولوب نسبتى جهنى درمرويدركه عقيل بروقتده شامده بنو مروادن برينك تحت نكاحنده اولان دخترينى مشاهده يه عزيمت وفرزندانندن جثامه وعملس ودخترى حورا ايه معا مطيه سوار وراهى واثناى طريقده عقيل * قضت وطرا من دير سعد وطالما * على غرض ناطحنه بالجماجم * بيتنى انشاد وجثامه يه سندخى بربيت تكلم ايله ديوب جثامه * واصبحن بالموماة يحملن فتية * نشاوى من الادلاج ميل العمايم * بيتنى انشاد بعده عملسه سندخى بربيت تكلم ايله ديوب عملس * اذا علم اغادرنه بتنوفة * تذارعن بالايدى لاخر طاسم * بيتنى انشاد ايلدكده دخترى حورايه تكليف حورادخى * كان الكرى اسقاهم صرخدية * تدب دبيبا فى المطا والقوايم * بيتنى انشاد ايليوب معناسى كويا اويخويه واروب امرغمق برناره شامده صرخد نام بلده يه مخصوص اولان باده بى اسقا ايليوب باده پشت و پالرينه سريان ايدوب سكران وسرمست ايلدى ديمك اولمغله عقيل حورايه عتاب ايله برب الكعبه سن شرب خمر ايلمش سنكه بو رتبه كيفنه وتأثيرندن آكاه سن ديوب سل سيف وقتل حورايه مبادرت ايلدكده دخترك برادرلرى اى پدر همشيره مزك جرمى ندركه

قتل مراد ايدرسن اشعارده خاطره سنوح ايدن معنى انشاد اولنور ديو دفع مراد ايلدكلرنده انلره دخى هجوم ايدنجه برى تيرجانكداز اندازيده وزخمدار و عقيل خون آلوده مطيه دن زمينه فتاده اولدقده ايكى برادر و برخواهر پدرلرينى انده مجروح ترك وسوى مقصوده توجه ايليوب برمقدار طى بيابان و بنوقين نازل اولديغى محله رسيده واى قوم برشتريمز تعب سفره طاقت كتوره ميوب بو محله قريب برموضعده فتاده اولوب قالدى اكرلحم شتره خواهشكر ايسه كز ذبح واكل ايدك ديديلر وقوم شتاب ايله واروب شترينه عقيلى بردابه يه تحميل وخركاهلرنده زخمنه تيمار ايليوب بره تام تحصيل ايلدكده مطيه سوار وفرزندانه قفادار ورسيده اولدى و بعض رواة فرزندينك برى مجروح اولمق اوزره روايت ايلمشدر وعقيلك بيتنك ماآل معناسى ناقه لرمقدما تحصيل مرام ايچون دير سعد نام محله سركوب تعب اولدقلرنده خائب اولمشلر ايكن شمدى اول محلى عبور ايله حاجتلرين قضا ايلديلر ديمك اولوب ماآل معناى بيت جثامه ناقه لر شاب و برنالرى متحمل اولدقلرى حالده مفازه ده صباحه داخل اولديلر اول برنالر شبرو و بى خواب اولملرى سببيله كان سكران كبى تاجلرى برطرفه ميل ايلدى ديمك اولوب ماآل معناى بيت عملس باديه ده برجبلى كه ناقه تجاوز ايليه يدلر يله جبل آخر صعب المروره صعودايتمكه كوشش ايدرلردى ديمك اولور مرويدركه امير مدينهٔ منوره اولان يحيى بن الحكم عقيلك دخترنى تزوج مراد ورتبهٔ حسن وجمالنه اطلاع ايچون برجاريه ارسال وجاريه جمال دخترى مشاهده ايتمك مراد ودختر دخى دستى ايله روينى ستر ايدوب كنيزك جمال روينه نظر ايتمك ايچون بازوى دخترى غمز واخذ وروبندن رفع ايتمك مراد ايلدكده دختر عقيل كنيزكه شدت ايله برسلهٔ عربى ضرب ايلديكه كنيزك زيروز بروانفى زخمدار اولوب خونى ريزان اولهرق يحيى بن حكمه فغا نكنان بنى برعرب بچه يه ارسال ايلدككه سيلى زن اولوب بنى مجروح ايلدى ديو شكوه كر اولدى بعده يحيى دخترى تزوج وملاقات ايله تحصيل كام ايليوب كنيزكه اولان سبب معاملهٔ

درشنیدن استعلام دختر دخی فعل ناهمواره مبادرتمه باعث رویی
سندن مقدم بر کیمسه مشاهده ایتمیوب اکر حسندار ایسم ابتدا سن
مشاهده و پسند ایده سن و کرزشت رو وقبیح المنظر ایسم ینه ابتدا
سن متنفرو برکردان اوله سن قصدایلدم دیدی فی الحقیقه سیه چرده
وخوبرو بردختر بی عدیل ایدی و بروقتده عقیل مدینهٔ منوره یه کلوب
مسجد شریفه داخل وایکی خف وخشین وغلیظ ایله بدوی یانه پای
کوب اوله رق مشی وسیر ایلیوب اهالیٔ مدینه ضرب رجلنه متعجب
وخنده ایلدکلرنده عقیل دامادی یحیایه سبب خنده دن سؤال یحیی
دخی سنک خف خشین ایله پای کوب اولدیغکه خنده ایدرلر دیدکده
عقیل یا یحیی انلر بنم مشیمه خنده ایلمزلر بلکه سنک امارت وولایتکه خنده
ایدرلر که خفلرمدن اعجب دردیدی * ومتی کثر تلاقینا واتصل ترائینا فیدعونی
الیک مادعا ابنة الخس الی عبدها من طول السواد وقرب الوساد * هر متن
بارکه سنکله ملاقاتمز کثیر وکورشمز متصل و پیوسته اولوب شخصک
شخصمه قربی ودائماً مقارنتندن نشأت ایدن بنت خسی بنده سیله زنایه
داعی اولان حالت بنی سنکله مواصلته داعی وارتکاب زنایه باعث اولور
یعنی سن رتبه ده ادنا وفرومایه و بن شریفه وعالی تبار ایسم ده ملاقات
والفت ارتکاب فسقه بادی اولور نتکه بنت الخس ایله عبدی میاننده
واقع اولدی مزبوره هند بنت الخس الایادی درکه زمان جاهلیتده ابتدا
وصل وصیله وتسییب سائبه ایدن حکام عربدن قلمس زماننه رسیده
اولمشدر بعض رواة مزبوره نعمان بن منذر زمانته رسیده ونعمانک دختری
هند یاننده وفات ایتمک اوزره روایت ایلدی لکن بوروایت غیر صحیحه در
وزمان جاهلیتده وصیله دیدکلری شول معزدر که یدی کره ایکیشر عناق
یعنی دیشی اوغلاق تولد ایلیوب سکز نجیده بر جدی تولد ایلدکده اول
قوم ضلالت پیشه پرستش وآله اتخاذ ایلدکلری صنمه جدی ذبح ایدرلردی
اما جدی ایله عناق تولد ایلسه قرنداشی عناقه وصیله اولدی دیوب جدیی
ذبح ایلمزلردی واول معزک شیرنی زنان نوش ایتمیوب فقط رجال نوش ایدردی
وسائبه شول ناقه درکه برنذر ایچون مهار و بندنی کشاد وتسییب ایدوب

ناقه مراد ایلدیکی علفزارده چراینده اولوب من بعد اول ناقه یی استعمال
ایلمزلردی روایت اخراده سائبه تسمیه اولنان ناقه ام البحیره دیدکلری
ناقه درکه اون کره دیشی کوچک تولد ایلدکده تسییب وازاد
ایدوب تحمیل اثقال ایلمزلر و برکیمسه راکب اولمیوب شیرنی
کوچکندن ومسافردن غیری زنان ورجالدن برفرد نوش ایلمز واول
حال اوزره هلاک اولنجه سبزه زارده کزوب هلاک اولدقده لحمنی
رجال وزنان اکل ایدوب اونبجی کوچکی اولان ناقه نک کوشلرینی
قطع وبریده وبحیره تسمیه ومادری مقامنه اقامت ایدوب
انی دخی تسییب ایدرلردی ومزبوره هند بنت الخس کندی
عبدی ایله زنایی ارتکاب وقوم وقبیله سی تعییر ولوم ایدوب سن قومک
شریفه وسیده سی ایکن ناچیز وفرومایه بر عبدک ایله زنایی ارتکابکه
داعی وباعث ندر دیو سؤال ایلدکلرنده (قرب الوساد وطول السواد) دیوب
بو کلامی مثل اولدی یعنی برکیمسه یی برامر قبیح وکریه اتیاننه برشی
داعی وباعث اولسه مثل مذکور ضرب اولنور وساد واوک کسریله
یصدق معناسنه وسواد سینک کسریله شخص شخصه قریب اولوب
کیزلو سویلمک معناسنه اولوب قرب وساد وطول سواد ایکی کیمسه نک
کثرت صحبتندن عبارتدر حتی حدیث شریفده (السواد من السحر) وارد
اولمشدر وروایتدن بعضی مثل مزبوره برکلمه دخی ضم ایدوب هند (قرب
الوساد وطول السواد وحب السفاد) دیو جوابداده اولدی دیو روایت
ایلدی حب السفاد محبت جماع معناسنه در و هندی پدری خس
برکیمسه یه تزویج ایتمیوب طول ودراز مکث ایتمکله افراط ایله سفاده
متشوقه ایدی ومزبوره نک اشعاری قلیل ومسجع کلامی کثیر اولوب
سرراهده ایستاده وآینده کان ایله کلمات مسکتة ایله ولطیفه یی متضمن
کلام سویلشمکه مائل ایدی وبو مقوله مکالمه یه مخاجات دیرلر مثلا بری
برکلمه تکلم وآخر اول کلمه ایله ابتدا ایدوب برکلام تام ایراد ایدر تکرار
برکلمه تکلم ایدن شخص ینه اول کلمه یی اعاده وشخص آخر ینه کلمهٔ
معهودهٔ ابتدا وبرکلام تام دیکر تکلم ایدر ثم وثم الزام ایدنجه مکالمه ایدرلر

حتى بركون برشخص مرورايدردى كل سنكله محاجات ايده لم
ديدى اول شخص دخى (كاد) ديدكده هند (كاد العروس يكون اميرا
ديدى عروس دختره وشوهره اطلاق اولنوب بونده مرادشوهردركه
اولوقتده اقرباوقومى اعزازواكرام ايدوب كندى وقومى عندنده ملك
كبى اولوب عرب قولمز بورى شوهر حقنده مثل ايلشدر بعده اول
شخص كاد ديوب هند كاد المنتعل يكون راكبا يعنى لابس نعال سوارا ولمغله
قريب اولدى ديدى بنه اول شخص كاد ديوب * هند كاد البخيل يكون كلبا
ديدكده شخص معهود بخل ايله معروف اولمغله خجيل اولوب يا هند
سندخى بركلمه تكلم ايله ديوب هند (عجبت) ديدى اول شخص دخى (عجبت
للسبخه لايجف ثراها ولاينبت مرعاها) يعنى شوره زاره تعجب ايلدمكه دائما
نمناك اولوب مرعاسنده سبز وكياه نابت اولماز ديدى بعده هند عجبت ديوب
اول شخص (عجبت للحجاره لايكبر صغيرها ولايهرم كبيرها) يعنى تعجب
ايدرمكه حجرك صغيرى بزرك وبزركى پير اولماز بعده هند (عجبت) ديوب اول
شخص (عجبت الحفيرة بين فخذيك لايملأ حفرها ولايدرك قعرها) يعنى
تعجب ايدرمكه سن بيلركميانده اولان چقورجيغه كه نه چقورينى
املا ممكندر ونه قعرينه اطلاع ووصول قابلدر ديدكده هند ملزم
وشرمسار اولدى وهنده اسبلردن قنقيسنى پسند ايدرسن ديو استعلام
اولندقده (ذو الميعة الضنيع السليط التليع الايدى الضليع الملهب السريع)
ديدى ميعه نشاط ايله اسبك ابتداشتابنه ديرلر وضنيع تيمار اولنمش اسبه
ديرلر وسليط قوتلو وقهر ايديجى يه ديرلر وتليع كردنى درازمعناسنه
وضليع شول اسبه ديرلركه تام الخلق وغليظ العظام وكثير العصب اوله
والهلب اسب سكردركن زياده شوقه كلوب سرعت ايتمسيدر وهنده
بارانك نه كونه سنى پسند ايدرسن ديو سؤال ايلدكلرنده (ذو الهيدب
المتبعق الاضخم الموتلق الضخب المنبثق) ديدى ومهيدب شول سحابدركه
يغمور ياغمغه باشلدقده اوزن ايب كبى مشاهده اولنه ومتبعق يغمور
سحابدن شدت ايله نازل اولمغه ديرلر اضخم زياده فرموده معناسنه ودر
ايتلاق شمسك يلديرمق ولمعان ايتمك معناسنه اولوب ضخب صداو يغمور

معناسنه

معناسنه وثبق كثرت باراندن حاصل اولان سيل زمينى شق ودريده
ايتمك معناسنه در وهنده ايرلرك قنغيسندن ذوقياب اولورسن ديو سؤال
اولندقده (اذا حفر حفر واذا اخطاء قشر واذا اخرج عقر) يعنى طعن
وضرب ايلدكده حفر ايده اصابت ايده مدكده قشرنى صويه وخارج
اولوركن جرح وايلام ايده ديدى وهنده يوزعددمعز حقنده نه ديرسن
ديو سؤال اولندقده (مويلى يشف الفقر من ورائه مال الضعيف وحرفة
العاجز) يعنى برماجغزدركه فقرى ستر يسير ايله ستر ايدوب ضعيفلك مالى
وعاجزك صنعتيدر ديو جواب داده اولدى وكوسفندن يوزعدد حقنده
نه ديرسن ديديلر (قرية لاحمى بها) يعنى قورى سز برقريه دردى وشتردن
يوزعدد ايچون نه ديرسن ديدى (بخ جمال ومال ومنى الرجال) كلمه بخ
تحسين ايچون اولوب ابو جمال ومالدر ودجالك مقصودلريدرديدى
واسبدن يوزعدد حقنده نه درسن ديدكلرنده (طغى من كانت له ولا
يوجد) يعنى هركيم يوزعدد اسبه مالك اولورسه حدنى تجاوز ايدوب طغيان
ايدرلكن يوزاسبه مالك بولنماز ديدى وحماردن يوزعدد حقنده نه درسن
ديديلر (عارية الليل وخزى المجالس لاابن فيحلب ولاصوف فيجزان ربط
عليها عيرها ولى وان ترك * يعنى حماركشينك كندى مالى اولميوب برندن
بركيجه انتفاع ايچون اخذ اولنان عاريت كبى قليل النفع اولوب خور وذليل
اولوروالبنى بوقدركه حلب ودوشيده اولنه وموبى بوقدركه قطع وانتفاع
اولنه وبجز خرنرخر ماده لره قريب ربط اولنسه نشرالت ايله ماده لره
هجوم ايدر واكر كشاده اولوب سبيلى تخليه اولنسه ماده لرينه تقرب
ودركار اولمه دن غيرى بركاره يارامز ديدى وهنده نظر كده اعظم ناس
كيمدر ديو استنطاق اولندقده اعظم ناس شول كيمسه دركه اندن مراجعتم
اولوب حصول پذير اولمسى مأمول اوله ديدى وبو بيتلرمز بوره هندك
اشعارندندر * اشم كنصيل السيف جعدمرجل * شفقت به لوكان
شئ مدانيا * واقسم لوخيرت بين لقائه * وبين ابى لاخترت از لا اباليا *
(وهل فقت الاراقم فانكح فى جنب اواعضانى همام بن مره فاقول زوج
من عود خير من قعود) وقوممدن شريف وسيد اولانلرى ضايعمى

منن

ایلمدکه سنك کبی وضیع وفرومایه یه عقد وانکاح اولنم یاخود همام بن
مره طول ودراز بنی تزویجدن منعمی ایلدیکه بی شوهر قعوددن اغاجدن
شوهر خیرلیدر دیوب نفسمی سکا تزویج ایلیم اراقم بنی تغلبدن برحی
وجنب یمندن برقبیله اولوب فقرهٔ اولی ذکری متقدم مهلهل تغلبینك
حرب البسوسدن فرار ایلدیکی وقتده انشاد ایلدیکی بیتندن مأخوذ
اولوب سبب انشاد بودرکه وقتا بسوس سببی ایله حروب ظهور ایدوب
متمادی اولدی مهلهل عاجز وفرومانده و برطرفه توجه وفرار وسرراهی
قبیلهٔ جنب منزل کاهنه منتهی اولوب اهالئ جنب مهلهلك نسبی
شریف وقومنك سیدی اولدیغندن دخترینی تزوجه رغبت وطلب
ایلدکلرنده مهلهل جنب قوم دنی اولمغله تزوجدن اباوامتناع ایلدکده
اهالئ جنب تجمع ومهر اولمق اوزره برمقدار چرم وسختیان احضار
ومهلهله اکره وابرام ومساعده ایتمزسك سنی قتل ایده رز دیو اجحاف
ایلدکلرنده مهلهل * انکحها فقدها الاراقم من * جنب وکان الحباء من
ادم * بیتنی انشاد ایلدی یعنی دختری جنب قبیله سنه اراقم قبیله سنك
فقدانی انکاح ایلدی حال بوکه مهر وصداقی ادم وسختیان اولدی حاصلی
اکرقومم موجود اولایدی بویله مهر خسیس ایله جنب کبی قبیلهٔ دنیه یه
تزویج ایتمیوب مقاتله ایدردم دیمکدر و عضل منع شدید ایله منع ایتمك
معناسنه عضل الولی المرأة ولی دختری نکاحدن شدت ایله منع
ایلدی دیمك اولور (وزوج من عود) همام بن مره نك دخترانندن
برینك قولی در وسببی بودرکه مزبور همامك درت دختری اولوب
هر بری رسیده و بالغه واطرافدن خلق تزوجه راغب وهر بار طالب
ایکن همام غیرت جاهلیه ایله غیور وعقد ونکاحلرینه غیرت وعاری
مانع اولوب مادرلری دائما نصح والحاح ایدوب همام مساعده ایتمزدی
برکون درت همشیره بربره کلوب بربرینه غمکساری ودرددلندن شکوی
وزاری ایدرلردی پدرلری همام بیروندن دختراننه کونا مکالمه ایدرلر دیو
چشم وکوش اولمشدی ایچلرندن بری ای خواهران بی درمان شوهره
وارمق لازم کلسه نه کونا زوجه رغبت ایدر دیکز کتم ایتمیوب اظهار

مافی

مافی البال ایدیکز دیوب استعلام ایلدکده دختر بزرك * الا لیت زوجی
من اناس ذوی غنی * حدیث الشباب طیب البشر والعطر * طبیب بادواء
النساء کانه * خلیفة جان لایبیت علی وتر * دیدی مآل معناسی اکاه
اولك که نه اولیدی زوجم غنا وثروت صاحبی اولان ناسدن حسن
الوجه خوش رایحه برشاب و برنا وزنانك دردلرینك مداواسنه عالم
وحاذق اولوب کویا جن کبی بی خواب وآرام دوایه مشغول اولوب یاکز
خفته اولمایدی دیمك اولمغله خواهرلری سنك محبتك کندی قبیله کدن
اولمیان زوجه در دیدیلر بعده دختر دوم * الا لیته یملی الجان بدیهة
له جفنة یسقی بها النیب والجزر * له حکمات الدهر من غیر کبرة *
تشین فلادان ولا ضرع غمر * دیدی مآل معناسی اکاه اولك که
نه اولایدی زوجم ابتدا کاسه لری ابریز ایدوب انکجون
ناقه لری واکل ایچون پرورده اولان کوسفندانی اسقا وارواایده جك
برکاسه سی اولیدی واحوال ووقایع روزکاری
مجرب وشان ویره جك مرتبه اولوب پیر ضعیف وعاجز و ذلیل و بی تجربه
اولمیایدی دیمك اولمغله خواهرلری سن زوجی اشراف قومدن طلب
ایدرسن دیدیلر بعده دختر سوم * الا هل تراها وضجیعها * اشم کنصل
السیف عین المهند * لصوق باکباد النساء وزهطه * اذا ما انتمی
من اهل بیتی ومحتدی * دیدی مآل معناکاه اولك همشیره کزی ومعا
خفته اولانی کورمزمیسز که کسکین تیغ هندی کبی بالاقد ومرتفعدر
وزنانك کبدیلرینه ملاصق وقریب اولوب قومی منتمی ومنتسب اولسه
اهل بیتمدن واصلمدن اوله یعنی کندی قبیله مزدن اوله دیمك اولمغله
خواهرلری سن زوجی کندی قبیله کدن طلب ایدرسن دیدیلر سیف
مهندی هندی وجوهردار وکسکین تیغه اطلاق اولنوب زبان فارسیده
اول قلیجه بلالك دیرلرکه شیخ نظامینك تیغ براق وصفنده اولان *
چو بردر یازند برق بلالك * بماهی کاو کوید کیف حالك * بیتندن فهم
اولنور ودختر چهارمه سن نه کونا زوجه رغبت ایدرسن دیو استعلام
ایلدکلرنده دختر کوچك بنم شوهره رغبتم یوقدر دیو کتم سر ایلدکده

همشيره لرى سن بزم سر يمزه واقفه اولدك بزدخى سنك ستر يكه مطلعه
اولملى يوز ديوا برام والحاح ايلدكلرنده دختر كوجك * زوج من عود خير
من قعود * ديوب قولى مثل اوادى قيجن بر كيمسه مضطر وعاجز اولوب
دفع ضرورت ايچون ادنى شيئه راضى اولسه ضرب اولنور ودخترانك
پدرى انلرك ازدواجه رغبت ومكالمه لرينى استماع ايلدكده هر برينى
خواهشلرى اوزره بر كيمسه يه تزويج و برمقدار زمان مرورندنصكره دردى
دخى زيارت پدر قصديله خركاهنه مجتمع اولوب پدرلرى دختر بزركواره
زوجى نيجه مشاهده ايلدك ديو كيفيت موانسه لرندن استعلام
ايلدكده دختر خيرلو زوجدر كه اهلنه اكرام ايدوب كرمنى امتنان ايلمز
ديوب پدرى مالكرنه در ديو سؤال دختر دخى شتردر ديوب پدرى شترك
فائده سى نه در ديدكده دختر (ناكل لحمانها مزعا ونشرب البانها جرعا
وتحملنا وضيفنا معا) ديوب پدرى (زوج كريم ومال عميم) ديدى لحمان ضم
لام ايله لحمك جمعى اولوب كوشتها معناسنه ومزع كوشت پاره سى
معناسنه البان لبنك جمعى اولوب وجرع يوتمق طريقى ايله سودى
نوش ايتمك معناسنه وضيف مهمان معناسنه در بعده دختر دومدن
سؤال اولدخى حايله سنه اكرام ووسيله يى تقريب ايدر ديوب مالكرنه در
ونه يه فائده مندر ديو استعلام دختر دخى بقردر ديو بقرك فائده سنى
بيان ايدوب (تالف الفناء وتملاء الاناء وتودك السقاء ونساء مع نساء) ديدى
تالف الفت ايدر معناسنه وفناء جوانب خانه ده اولان ميدان معناسنه
واناء كاسه وامثالنه ديرلركه كاسه يى لبريز ايدر ديمك اولور وودك بث
معناسنه وسقا آب ولبن ايچون اولا طلوم معناسنه ونساء اولى لبن
مخلوط معناسنه اولوب سقايه معطوفدر ونساء ثانيه حمل معناسنه اولوب
پدرى بورتبه تعبشه رضا داده اولوب نصيبكى اخذ ايلدك ديدى بعده
دختر سومدن زوجنك احوالنى سؤال دختر دخى (لاسمح بذر ولا بخيل
حكر) يعنى جومرد ومسرف اولميوب بخيل ومحتكر دخى دكلدر ديدكده
پدرى مالندن استعلام دختر دخى معز در ديوب پدرى كچيلرك
منفعتندن سؤال ايلدكده دختر (لوكنا نولد هافطما ونسلخها ادما

لم نبغ بها نعما) توليد طوغرتمق معناسنه وفطم فطيمك جمعى اولوب
فطيم سوددن كسلمش ولد معناسنه وسلخ جلدنى صويمق معناسنه
وادم ادمك جمعى اولوب سختيان معناسنه ونبغ طلب معناسنه ونعم
نعمتك جميدر بعده پدرى (جزؤ مغنيه) يعنى اغنا ايديجى بر قطعه
مالدر ديدى ودختر چهارمه زوجندن سؤال ايلدكده دختر (شر زوج
يكرم نفسه ويهين عرسه يعنى زوجك) شرى اولوب نفسنه اكرام
وزوجه سنه اهانت ايدر ديدكده پدرى مالندن سؤال دختر دخى كوسفندر
ديوب پدرى منفعتندن استعلام ايلدكده (جوف لا يشبعن وهيم لا ينقعن
وصم لا يسمعن وامر مغويهن يتبعن) ديدى جوف اجوفك جمعى
اولوب سير شكم معنا سير شبع سيه شدن معناسنه هيم تشنه معناسنه
ونقع صويه قانمق معناسنه وصم حاسهٔ سمعك فقدانندن عبارتدر
ومغوى اغوا واضلال ايديجى معناسنه اولمغله پدرى (اشبه امرؤ بعض
بزه) يعنى بعض متاعى صاحبنه مشابه اولمش ديدى على بن عبد الله
بن عايشه دن كوسفندك اغوا ايدەنك امرنه متابعتى نه معنايه در ديو
استعلام ايلدكده ابن عايشه مشاهده ايتزمى سن كوسفندان بر طرفه
راهى اولورلركن ايچلرندن برى آبه ياخود وحله يا بر غيرى مهلكه يه ساقط
اولسه مجموع كوسفندان تابع اولوب ساقط اولورلر ديدى و بعض رواة
حكايه مزبوره يى ذو الاصبع العدوانى يه عزو ايدر * ولعمرى لو بلغت
متن هذا المبلغ لا ارتفعت عن هذه الحطة ولا رضيت بهذه الخطة * حط برشئ
علودن انزال ايتمك معناسنه وحطه مكان منخفض يعنى چقوره وضع
معناسنه وحظه نصيب ومقصد معناسنه اولوب ما ل معنا بارى
تعالينك بقاسنه اقرارم حقيچون هند بنت الخس كبى طول سوادم واراقم
كبى عونه م مفقود وهمام كبى تزوجدن منع ايدرم اولسه ينه سنكله اجتماع
ذلندن رفيع و برى واول امر ومقصددن روكردان وغير راضيه اولوب
متن تنزل ايتمم ديمك اولور * والنار ولا العار والمنية ولا الدنية والحرة تجوع
ولا تأكل بثديها * فقرات مذكوره امثال ثلاثه اولوب حقنده
قبيح حكايات وكريه حوادث نقل مذمت اولنمغله تلف نفسنى اختيار

ایدن کبسه ضرب وایراد ایدر وعارعیب معناسنه ومنیه موت معناسنه
ودنیه خبیثه ورذیله معناسنه وجوع کرسنکی معناسنه وثدی بستان
معناسنه (والنار ولاالعاروالمنیة ولاالدنیه) اختیار تقدیری ایله منصوب
اولمق جائز اولوب اختار النار والمنیة دیمك اولور واحب الی تقدیر
اولنوب مرفوع اولمق دخی جائزدر (المنایا لاالدنایا) دخی مستعملدرکه
موتی اختیار ایدرم عاری ارتکاب ایتم دیه جك یرده ضرب اولنور
(والمنیة ولاالدنیة) مثلی اوس بن حارثه نك اولمق اوزره مرویدرکه ما ل
معناهمام بن مره کبی تزوجه مانع ودختر مهلهل کبی قبیله مدن جدا
اولوب ابن عبدوسه تزوج ایتمزسك سنی قتل ایدرز دیو اکراه ایتسه لر وهند
بنت الخس کبی شهوتم غلبه ایلسه سنکله ازدواجدن نشأت ایدن عاری
قبول ایتیوب ناری وخساستی قبول ایتیوب موتی اختیار ایدرم دیمك
اولور عسکری ذکر ایدرکه (الحرة تجوع ولاتأکل بثدیتها) دیمکدن مراد
حرۀ حسیبه اولان زن نه مقدار فقر وجوع زحمتی چکرسه ده برکیمسه یه
دایه اولوب بستانلریله خلقك کودکاننه شیر ویروب اجرتیله تعیش ایلمز
دیمکدر ومثل مزبورك قائلی حارث بن سلیل الازدی اولوب تقوانه باعث
بودرکه بروقتده حارث علقمه بن خصفة الطائی زیارتنه واروب علقمه نك
دختری زبائی مشاهده و زباء زمانی زنانك اجملی اولمغله دلداده
اولوب پدر علقمه (اتیتك خاطبا وقد ینکح الخاطب ویدرك الطالب
ویمنح الراغب) یعنی سکا خطبه نکاح ایدیجی اولدیغم حالده کلدم وخطبه
ایدیجی یه انکاح اولنوب طالب اولان مرامنه واصل اولور ورغبت ایدنه
اعطا واحسان اولنور دیدکده علقمه سن دخترمه مثل وکفؤ کریم سن
و بر مقدار توقف وارام ایله امر کده ملاحظه ومشاوره ایده یم دیوب
دخترك مادرنه حارث بن سلیل سید قوم وحسیب ومنصب و بیت
جهتیله عالی وشریف اولوب دختریمز زبائی تزوجه راغب اولدی
و بزحارثی خائب ومحروم ارجاع ایده میوز دیدکده زن دختری استجواب
ایدوب رجالدن کهل جحجاح مبال اولانی یعنی الی یاشنه قریب
دوهوی ومیلی ایده رك مشی ایدر سید وشر بفه می رغبت ایدرسن

یوخسه شاب و برنا وخوب روقوی وتوانا اولانه می خواهشکرسن
دیدکده زباء شاب و برنا استرم زیرا شیخوخته قریب اولان زوج کنجلکمی
افنا وثیابمی تلویث ایدوب اقران واترابم بکا شماتت ایدردیدی لکن
مادری شابلری مذمت وشیخلری مدحت وهزار تکلف وابرام ایله زبائی
ارضا و یوزاللی شتر و برخادم و بیك درهم مهر ایله حارثه تزویج اولنوب
حارث زبائی قبیله سنه کوتوروب بر مقدار زمان مرورنده برکون زباء
بیرون خرکاهده ایستاده واطرافه نظر انداز اولورکن بنی اسددن
برخوب روشاب نوجوان ظهوروز باء جوانی مشاهده ایلدکده
ناله وآه ایدوب کریه ایلدی وزوجی حارث واقف اولوب آه و بکایه
سبب نه اوله دیدکده زباء * مالی وللشیوخ الناهضین کالفروخ * یعنی
قوش یاوریلری کبی تویلری بتمش بیرلرله بنم ایشم نه در دیدکده حارث
ثکلتك امك دیدی وثکل لغتده مرأه نك ولدنی ضایع ایتمسنه دینوب معناسی
والده ك سنی ضایع ایلسون دیمك اولوب بددعا اولور حارثك بو قولی مثل
اولوب تمامی * ثکلتك امك ای جرد ترقع * در وجرد اسکی ثوب ورقع
کهنه ایله ثوبی یاماق معناسنه اولوب هیچ برکیمسه کندویه فائده
ومنفعتی اولمیان شیء طلب ایلسه مثل مذکور ضرب اولنور بعده حارث
* تجوع الحرة ولا تأکل بثدیهـا اما وابیك لرب غارة شهدتها وسبیة
اردفتهـا وخمرة شربتهـا فالحقی باهلك فلا حاجة لی فیك * یعنی
خسیس اولان مکاسب اموالندن نفسمی صیانت ایدوب الم جوعه
تحمل وصبر ایدرم پدرك حقیچون بن چوق غارت مشاهده ایدوب
دشمنی سبی واسیر وظهرمه ارداف وشرب خمر ایتمدم می یعنی بنم
کبی شجیع وسید قومك قدرنی بیلمیوب اجنبی یه تحسر ایدرسن
پس قومکه لاحقه اولکه بنم سکا احتیاجم یوقدر دیو تطلیق ایلدی
* فکیف وفی ابناء قومی منکح وفتیان هزان الطوال الغرانقة * یعنی
بن سنکله ازدواج ذلتنی نیجه ارتکاب ایدرم که قوممده کفؤ ومماثل نکاحمه
طالب اشراف وهزان قبیله سنك حسن وجمال صاحبی بالاقد ودراز
کردن شاب و برنالری بکا راغبدر وفقرۀ مزبوره اعشانك قبیلۀ هزانی

وصف ایلدیکی ابیاتك برندن مأخوذدر که اول بیت بودر * ولن تعدمی
من الیمامة متکما * وفتیان هزان الطوال الغرانقة * و بیت مزبوری
انشاسنه باعث قبیلهٔ عنزه‌دن برزن تزوج ایدوب میانلرنده حسن زندگانی
ومعاشرت ممکن اولمیوب تطلیق و برقاج بیت انشا د ایلدیکه بری بیت
مذکوردرومزبوراعشی میمون بن قیس ابن جردل اولوب زمان جاهلیت
شعراسنك فحول وکبارندن واعشای اکبردیمکله معروف برشاعر سخن سنجرد
مرویدرامرؤالقیس راکب اولدقده اشعرناس و زهیر خواهش ورغبتی
اولدقده اشعرناس نابغه خوف وخشیتی اولدقده اشعرناس واعشی طربناك
وسکران اولدقده اشعرناس ایدی و بعض ادبا شعرای مذکوره نك دخی
اشعرا اعشی اولمسنه ذاهب وجازم اولوب رسول اکرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری (ان امرئ القیس بیده لواء الشعرا) بیوردی اعشی امرئ قیسه
نه وجهله ترجیح اولنوردیو اعتراض اولندقده ادیب مزبور اعشانك امرئ
القیسه رجحانه دلیل ذکر ایلدیکز حدیث شریفدرزیرا علمداره امیرو
سپهسالار لازمدر امرئ القیس علمدار اولدقده امیری اعشی اولوردیو
جوابداده اولدی بدیع همدانی ابوعلی بن سیمجوری برقصیدهٔ غرا ایله مدح
اثناسنده شعرای مذکوره نك هر بری بر وقتـده اشعرناس اولد قلرینه
* هذا لرکبته وذا لرهبته وذا اذا طربا * بیتیـله اشارت
ایتمشدر وبعض ادبا بیت مذکوره‌دن معنـای مراد امرؤالقیس وصف
خیلده اشعرناسدر خصوصا لامتین قصیده سنده خیله متعلق اولان
وصفی جـمله یه راجحدرونابغه نك نعمان بن منذردن خوف واعتذاری
مشهوراولوب وقت خوفده انشاء شعری مسلمدر وزهیربن ابی سلمی
عطا یای ملوکه راغب واستماحه ایدوب سماحت واحسان ایلدکلرنده
قصائد غرا انشا ایلدیکی معروفدر واعشانك سرمست اولدقده اشعار
جیـده انشـا ایدوب خمری وصفی مشهور در عتبی شارحی نجـاتی
امرئ القیس وصف خیلده ماهرایدی و بوتصریح ایدر لکن بعضیلر
امرؤالقیس راکب اولدیغی وقتده اشعرناس ایدی دیوذکر ایدراصمعیدن
مرویدرکه اعشی هرکیمسه یی که چندین ابیات ایله مدح ایده اول کیمسه
مراتب علیایه واصل ورفیع القدر اولوردی وهرکیمسه یی که هجو ایده

درجه سندن ساقط ووضیع وکپایه اولوردی حتی بر وقتده یمامه جانبنه
راهی ومحلق بن چشم الکلبی یه نازل ومحلق ناسك نظر واعتبـارندن
ساقط برشخص اولوب دختراننـه کیمسه رغبت ایتمیوب سواکن بیوت
کبی قالمشلرایدی ومحلق اعشانك نطقنده تأثیر اولدیغنه واقف اولمغله
فقیر وفقط برناقه یه مالك ایکن ملك فدا ادیوب ناقه یی ذبح و برمقدار
باده تدارك واعشای اسقا واطعام وقدرنی مرتبـه صباحه دك اعزاز
واکرام ایدوب اعشی محلقك منتداری اولمغله یا محلق برمرادك وارمیدر
دیو سؤال محلق دخی یااعشی بنی برقاج بیت ایله مدح ایله سنکله خلق
بکار غبت ودخترلرمی طلب ایتمك مأمول ایدی دیدی اعشی سوق عکاظه
واروب برقصیـده ایله محلق مدح ایلدی که بو بیتلر اول قصیده دندر
* لعمری لقد لاحت عیون کثیرة * الی ضوء نار بالبقاع یحرق * یشبب
لمقرورین یصطلیانها * وبات علی النار الندا والمحلق * وانشاد قصیده‌دن
برسنه کذران ایتمیـوب دخترانی شوهره وپروب میان ناسده محلق
معتبر برشخص اولدی واسود عبسی یی مدح ایدوب اسود سرورندن
اعشایه انعامات جزیله ایله مقابله ایلدی واعشا بلاد بنی عامره واروب
علقمه بن علاثه هجواعشادن خوفنه بنـاء زیارتنـه واروب اعشی
یاعلقمه بنی حفظ وحمایه ایدرمسن دیوب علقمه وسعم مرتبـه‌سی
حمایه ایدرم دیدکده اعشی انس وجنـدن حمایه ایدرمیسن دیدی
علقمه دخی ایدرم دیوب اعشی انس موتدن دخی حمـایه ایدرمیسن
دیدکده علقمه موتدن حمایه وسعمدن خارجدر دیو جوابداده اولوب
عامر بن طفیل ملعون کلدکده اسئلهٔ مذکوره یی عامره دخی عرض
ایلیوب عامر موتدن حمایه ایدرم دیدی واعشی کیفیت حمـایه سندن
استعلام ایلدکده عامر جوارمده ایکن وفات ایدرسن دیتکی اهل وعیالکه
ارسال ایدرم دیدکده اعشی یاعامر بنی حمایه ایده جکك معلومم اولدی
دیوب عامری برقاچ بیت ایله مدح وعلقمه یی * تبیتون فی المشتـا ملاء
بطونکم * وجاراتکم غرثی یبتن خمایصا * مال معنا سنه لر کاشانه کرده
سیر اولوب یتوت وذوق ایدوب مهمان وحمایه کزده اولنلر رصمان

ایله کرسنه وشکملری جوعدن صغیر اولمش عاجز قالورلر دیمك اولمغله
بزلر حمایه مرده اولانلره بو کونه معامله می ایدرز دیوب منکسر وغمکین
اولدی واعشی بسیار سیاحه اولوب بر وقتده کسری مجلسنه داخل و بر
قاج بیت ایله کسرایی مدح ایدوب * ارقت وماهذا السهاد المؤرق *
ومابی من سقم ومابی معشق * بیتنه واصل اولدقده کسری معناسی بیتی
فهم ایده مدم مرادك ندر دیو سؤال اعشی دخی عشقه وسائر مرضه
ابتلام یوغیکن سهره مبتلا اولدم دیمك اولور دیدکده کسری اویله ایسه
بو آدم سارقدر مجلسمدن بیرون اولنسون دیوب اخراج ایلدیلر واعشی
آخر عمرنده اسلامی قبول ایتمك قصدیله رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك زیارت شریفه لرینه توجه ومطیه سوار اولوب بر قصیده
ایله مدح ایلدیکه بو ابیات اول قصیده دندر * فالیت لا ارثی لها
من کلالة * ولا من وجی حتی تلاقی محمدا * متی ماتناخی عند باب ابن هاشم
تراحی وتلقی من فواضله ندا * نبی یرامالا ترون وذکره * اغار لعمری
فی البلاد وانجدا * واعشانك زیارت پیغمبر علیه السلامه عزیمتی وقصیدهٔ
جیده ایله مدحی طائفهٔ قریشه واصل اولوب قریش استشاره واعشی
صناجهٔ عربدر یعنی قدرشناس ومراتب ناسه عالم اولوب برکیسه یی مدح ایلاز
الا رفیع القدر اولور ایمدی اعشایی زیارت پیغمبر علیه السلامدن منع لازمدر
دیو رهکذارنده قدومنه منتظر واعشا کلدکده توجه وعزیمتندن سؤال
اعشی دخی رسول علیه السلامك مجلس شریفنه قبول اسلامه متوجهم
دیدکده قریش یا ابا نصیر اعتقاد کرده حلال وطبعکه موافق اولان اشیانك
مجموعندن سنی منع ایدر دیدیلر اعشی دخی نه مقوله اشیادن منع ایدر دیوب
قریش اول ازنادن منع ایدر دیدیلر اعشی دخی بن زنایی ترك ایلدم لکن
زنایی ترك ایلدی دیدی بعده قریش قماردن منع ایدر دیدیلر اعشی
مأمولدر که قماره بدل برشیئه اذن ویره که فی الحقیقه امر حسن اوله دیدی
بعده قریش خمردن منع ایدر دیدکلرنده او بو برامر مشکلدر باری
مهراسده آماده باده وار در انی نوش ایدوب بعده حضور عالیلرینه
رو نمال اوله یم دیوب راحله سنه رجعت وبرقاج کون مکث واقامت

ایلیوب برکون شتر اعشایی زمینه رمی والقا واهلاك ایلدی بعض رواة
اعشایی زیارت رسول اکرم علیه السلامدن منع ورجعت ایتدیرن
ابوجهل اولمق اوزره روایت ایلدی لکن غلطدر زیرا حضرت رسول الله
علیه السلام مدینهٔ منوره یه هجرت بیوروب غزوهٔ بدر وقوعندنصکره
تحریم اولنمشدر ابوجهل ملعون ایسه غزوهٔ بدر کبراده قتل اولنمشدر
لعنة الله علیه وروایت صحیحه بودرکه اعشایی ارجاع ایدن عامر بن
طفیل ملعوندر وبعض رواة اعشانك بعث وحسابه مؤمن اولدیغن
روایت ایدوب بو قطعه ایله استدلال ایدر * فایلی هیکل * بناه صعب فیه
متن وصارا * باعظیم منك بقی فی الحساب * اذا النسمات نفض الغبارا * ماکنت
لانخطی المنسك الی الرماد ولا امتطی الثور بعد الجواد * یعنی قومدن شاب
وبرنا محبوبلری ترك ایدوب سکا رغبت ایدرا ولمادم کدسن انلره نسبت خاکستر
وانلره شکنا بدر بس مشکی ترك ورماد تجاوز ایتمم امتطاء اتخاذ مطیه معناسنه
وثورکاو معناسنه جواد اسب شیر مرددر یعنی بهادر وبورکن آت معناسنه
اولوب اسب تکاوره سوار اولدقدنصکره کاوه سوار اولور اولمادم
دیمك اولور فقرهٔ اولی مشك ورمادی ذکر ایلدیکنه اشارت اولوب
فقرهٔ ثانیه متنبینك * ومن رکب الثور بعد الجواد * انکر اظلافه والغبب
* بیتندن مأخوذدر یعنی هرکس که اسب شیر مرده سوار اولدقدنصکره
کاوه سوار اوله چتال طرناقلرینی وزیر ذقننده صارقن دری یی انکار واستنکار
متن ایدر * فانما یتیمم من لم یجد ماء ویرعی الهشیم من عدم الجمیم ویرکب
الصعب من لاذلول له * هشیم نبات خشك ومنکسر وجمیم شول نبات
طری وسبزکه قدی اولوب هنوز نهایتنه رسیده اولمیه که کیاه نودمیده
معناسنه وصعب اسب سرکش وغیر معلم وذلول ملایم ومطیع اولان
اسب معناسنه اولوب مآل معنا تیمم ایدن آبه ظفریاب
اولمیان کیمسه در وشکسته وخشك کیاهی اکل ایتمك سبز
وطری نباتی فقدانندن اقتضا ایدر وسرکش دابه یه سوار اولان مطیع
ومنقاد اسبی اولمدیغندن سوار اولور دیمکدر حاصلی سندن مستغنی اولوب
متن بروجهله سکا احتیاجم یوقدر دیمش اولدی * ولعلك انما غرك من عملت

صبوتی الیـه وشهـدت مسا عفتی له من اقار العصر وریحان المصر
الذین هم الکواکب علوهمم والریاض طیب شیم * عصر دهر معناسنـه
ومصر شول بلده‌یه دیرلر که ممصور ومحدود ومحصور اوله اقمـا ر قرك
جمعی وریحـان فسلکن معنـاسنه اولوب مرادی قومنی حسن وجوه
واخـلاق ایله وصف ومدح وصفـات مذکوره ایله ابن عبـدوسه
تعریض مرادایدوب مآل معنـای فقرات غالبـا سنی مغرور ایدوب
کستاخلغه مبادرت ایتدیرن بنم ابن زیدونه عشق ومیلمه عملك وموافقت
وانقیاد ومساعده‌می مشاهده ایتمکدر لکن سن کندیکی اکانجـه
قیاس ایدرسنکه ابن زیدون دهرك کواکب کبی همتلری عالی وروضه‌لر کبی
خوشبو ماهپیکر لردن وشهرك ریحـان مثـال طیب رایحه لو حسن
وجمال وخصلت حمیده صاحبی محبوبلرندندر پس ابن زیدون وامثالی
انقیاد ومساعده‌یه سزادرسن کندیکی انلره قیـاس ایله دیمك اولور متن
* من تلق منهم تقل لاقیت سیدهم مثل النجوم التی یسری بها الساری *
یعنی سن اول قومدن هرقنقیسنـه ملاقی اولورسك سیـد قومه ملاقی
اولدم دیرسنکه مجموعی ساداتدر ومختـارم اولان قوم شبر واولانلره
رهنمـا اولان نجوم کبیدر کـه ساری نجومه اتبـاع ایله مقصدنه
واصـل اولدیغی کبی قوم مذکور سادات ومقتدی اولوب اتباعه شایاندر
وبیت مزبور بکر بن کلاب قبیله سنـدن عرندس نامنـده بر شاعرك
بنو عمروی مدح ایلدیکی قصیده دندر وبومضمونی ابو الفتح البستی
بنوفریغون مدحنده انشاد ایلـدیـکی قصیـده سنده بر بیتده
ادا ایلمشـدر که اول بیت بودر * من تلق منهم تقل هذا اجلهم * قدرا متن
اواسخاهم بالنفس والمـال * نحن قدح لیس منهـا مانت وهم واین
تقع منهم * قدح قداح میسردن اولوب قداح سهـام معناسنـه‌در
وقداحی برخریطه‌یه وضع وقرعه اولنوب چقن قداحدن برقدحك
ذات وجوهری قداح میسره مغایر وغیری شجردن اولسـه مفیض
اولان کمسه اجاله وتحریك ایلدکـده حنین وصداسی سائر قداحه
مخالف ومغایر اولمغله معلوم اولور که اول قدح قداح میسردن دکلدر

وفقرهٔ مزبوره مثـل اولوب برشخص قبائل عربدن بریله افتخار واول
قبیله دن اولمسنی ادعا ایدوب غیری قبیـله دن اولسه یاخود کندیده
اولمیـان اوصـاف جمیله ایله متصف دیو دعوی ایلسه حقنـده مثل
مذکـور ضرب اولنور حتی غزوهٔ بدرده رسول الله صـلی الله علیه
وسلم حضرتلری ولید بن ابی معیطی قتل ایلسونلر دیو امر بیوردقلرنده
ولید اقتـل من بین قریش یعنی قریش میـانندن بنی قتل اولنورمیم
دیو قبیلهٔ قریشدن اولمسنی ادعا ایلـدکده عمر رضی الله عنه حضرتلری
(حن قدح لیس منها) بیوروب مثل مذکوری ایراد بیوردقده عنق ولید
ضرب اولنـدی وقدح حن نك فاعلی اولوب تمیـیز اولمق اوزره حن
قدحادخی مرویدر مآل معنـای فقرهٔ مزبوره سن بنم میل ایلـدیکم
سادات وکبـاردن اولمیوب ادعا ایلدیکك فضـل وکمـال واوصـاف
ممدوحه سنده موجوده دکلدر سن کمسین انلر کمـدر پس سن انلردنم
دیو نیجه دعوی ایدرسنکه بر وجهله انلرله مناسبتك یوقدر دیمـك اولور
معلوم اوله که قداح میسر شجر نبعدن اولوب بری ضـایع اولسه شجر
غربدن یعنی قواقدن یاغیری شجردن پرداخته ایدرلر ومحشیٔ بیـضاوی
اولان شیخ زاده صورت میسری برکونا بیـان ایدر که زمان جاهلیتده
اون نفر کمسه برمحله تجمع وبر شتر اشترا اولمغی یکرمی سکز جزءٔ تقسیم
ایدوب اون عدد قدح کـه سهام میسرا اولوب یدیسنك اسامیسی
فذ توءم رقیب حلس نافس مسبـل معلی در بونـلر ایچون جزوردن
نصیب معـین اولوب بقیـهٔ قداح اولان سفیح ومنیح ووغد در بونلر
انصبـادن بی بهره ومحروم اولوب یکرمی سکز جزؤدن فـذه بر سهم
توءمه ایکی سهم رقیبه اوج سهم حلسه درت سهم نافسه بش سهم
مسبله التی سهم معلی یه یدی سهم ویرلمك اوزره وضع وتعیین اولنمغین
ازلامی برخریطه‌یه وضع وبر کمسـه‌یه ویروب تحریك واجاله قمار باز
اولان اون نفر کمسه دن برینك اسمنه برقدح اخراج ایدوب اکر اخراج
ایلـدیکی قدح بی نصیب اولان قداحدن ایسه قمار بازندن اول کمسه
لحم جزوردن بر شیٔ المیه یغنـدن ما عدا ثمن جزوری تماما ضـامن

اولور وانصباء جزوردن قمـار بازلر قطعا اكل ايتميوب فقرايه توزيع
متن واعب مذكور ايله افتخار ايدوب ملاعب اولميانلرى مذمت ايليوب
برم يعنى لئيم تسميـه ايدرلر * وهـل انت الا واوعمروفيهـم * فقرهٔ
مزبوره ابو نواسك اشجع سلمى هجونده انشـاد ايلديكى * انما انت
من سليم كواو * الحقت فى الهجاء ظلما بعمرو * بيتندن مأخوذدر يعنى
سنك قبيلهٔ سليمدنم ادعا ايلمـك رسم خطده ظلما عمروه واو الحاق
اولنمـاسى كبيدر و بركيمسه رؤياسنـده ناخنى اوزره واو رسم اولنمش
مشاهده ومعبره افاده ايلدكده نسبكده شرافت موجوده دكل ايكن
دعواى شرافت ايلمش سن ديو تعبير ايلدى مآل معنـا سن كبار عالى
تبـاردن اولميوب كباردن اولمغى ادعا ايدرسن نتكه واو عمر كلمـه دن
متن اولميوب رسم خطده ملحق اولديغى كبى ديمك اولور * وكانوا شيظة
فى العظم بينهم * وشيظه استخوان پاره دركـه اصل وخالص اولان
استخوانلره زائد اولور يعنى بركيمسه قومى ميانده رذيل وحشوه وغير موافق
وزايد اولوب معتبر اولمسه فلان وشيظة فى قومـه ديوب مثل اولمشد
وفلان من حشوة قومه دخى ديرلر ومثل مذكورى حسن بن على رضى الله
عنهما معاويه رضى الله عنه خلافتى خصوصنده عمرو بن العـاص
رضى الله عنهم ايراد ايلمشدر مآل معناى فقرهٔ مزبوره سن قومم ميانده
وشيظه كبى زائد واعتبار دن ساقط ورذيل برشخص سن ديمك اولور
* فان كنت انما بلغت قعر تابوتك وتجافيت عن قوتك وعطرت اردانك
وجررت هميـانك واختلت فى مشيتـك وخذفت فضول لحيتـك *
مآل معنا كبار دن معدود اولمق اميد ايله مز الكه ملازم وقوت ومعاشكى
خالقه ضيافت واظهار غنا ومكرمت وآستين لباسكى تعطير ايدوب پاك
ونظيف اولوب هميان وكيسه كى نقددن تهى ايده جك رتبه بذل مال
ايدرسن ومشى وحركتكده خفت ايتميـوب كبر ووقار اظهار ايدرسن
ونظيف اولورم زعميله فضلهٔ ريشكى قطع وقص ايدرسن ديمك اولور
* واصلحت شاربك ومططت حاجبك ورققت خط عذارك واستأنفت
متن عقدا زارك رجاء الاكتنان فيهم وطمعا فى الاعتداد منهم فظننت عجزا *

مآل معنا كبار قومم ميانـه كيروب تستر حال اميديله وكباردن معدود اولمق
طمعيـله بروتكى پرداخت واصلاح ومتكبرانه ابرولريكى مط ومد وخط
عذاريكى اينجه ورقيق وكمر بندچادركى مجددا عقد و بنـد ايدرايسك
ظن عاجز ايله ظن ايتمش اولورسن زيرا ممكن دكلـدر وظن عجز لفظى
شواعر عربدن خنسا نك * ومن ظن ممن يلاقى الحروب بان * لا يصـاب
فقد ظن عجزا * بيتندن مأخوذ درومزبوره نك اسمى تماضر بنت عمرو
بن الشريد السلمى وصخرك خواهرى اولوب زمان اسلامه رسيده ومسلمه
اولمشدر اصمعيدن مرويدركه نابغهٔ الجعدى موسمنده سوق عكاظده
جالس وميـان شعراده حكم اولوب تحاكم ايدردى و بروقتـده سوق
مزبوره ده نابغه يه تحاكم ايدركن خنساء مجلسنه داخله و برادرى حقنده
انشاد ايلـديكى * وان صخرا لتأتم الهداة به * كانه علم فى رأسه نار *
بيتنى انشاد ايلـدكـده نابغه پسند وتحسـين ايدوب يا خنساء سن
بستان صاحبـلرينـك اشعرى سن ديدكده خنساء افتخار كنان بلكه
هر خصيتين صاحبندن اشعرم ديدى و بشار بن برد شواعر نسـايى
مذمت ايدوب زناندن برزن كه شعر انشا ايليه البته شعرنده خلل وضعـف
موجود در ديدكده شعر خنساء دخى بويله ميدر ديو سؤال ايلديلر بشار
خنساء درت خصيه لى رجلدر ديو جواب اده اولدى مرويدركـه
عمر بن الخطاب رضى الله عنـه حضرتلرى خنسا نك عذارنده رخنه
وخطوط مشاهده وسببدن استعـلام بيوردقلرنده خنسـاء برادرلرم
معاويه وصخر قتل اولنوب مفارقتلرينـه افراط كريه و بكاره عدد اثر
ايلدى ديوب حضرت عمر يا خنساء برادرلرك كفر اوزره مرد اولوب دوزخ
مكان اولديلر بيوردقـلرنده خنسـاء بنم كريه وحزنم دخى دو بالا اولوب
افتراق ودوزخ اشيان اولدقلرينه كريه وزارى ايدرم ديدى وعايشـه
رضى الله عنها حضرتلرى خنسايى صدار تعبير اولنان جسدى لامس
مويدن منسوج كوجك سينه پوش لابسـه اولور مشـاهده بيوروب
يا خنساء صدار لابس اولمدن رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم ناسى
نهى ايلمشدى سن نيچه لابسه اولورسن بيوردقلرنده خنساء صدارى

پیغمبر علیه السلام نهی بیورد یغندن خبردار دکلدم لکن صدار لابسه
اولد یغمك سببی بو در که پدرم بنی متلاف واتلاف مالده اسراع
وعجله ایدر بر رجله تزویج ایدوب زمان اندکترینده بی مال ونهی دست
و بنم مالمه دست دراز اولوب انی دخی زمان یسیرده اتلاف ومدار
تعیشه بندن استعطاف ایلیوب بالضروره زن وشوهر برادرم صخره
واروب ماجرایی افاده وجر وسؤاله عرض حاجه ایلدیکمزده برادرم
صخر مالنی دو نیمه وتقسیم ایدوب قنغی قسمنی ترجیح ایدرسکز اخذ ودفع
ضرورت ایدیکز دیو بزی تخییر ایلدکده زوجه سی یا صخر مالکی
تقسیم ایلدیکك کفایت ایتمزمی که بونده صکره تخییر ایدرسن دیو
مؤاخذه ایلدکده برادرم * والله لا امنحها شرارها * وهی حصان
قد کفتنی عارها * ولو اموت مزقت خمارها * وجعلت من شعر صدارها
قطعه سنی انشاد ایلمشدی بندخی برادرم صخرك ظنی تصدیق ایچون
صدار لابسه اولدم ووفات ایتدیکجه جسدمدن نزع واخراج ایلمم
دیدی مآل معنای قطعه والله خنساء پرهیز کار ایکن اموالمك خیثنی
احسان ایلسم انك عیبی بکا کفایت ایدر وبن اکرمرد اولور سم
خنساء چارنی مزق و در یده وسینه پوشنی مو یدن ایدر دیمك اولور
علقمة بن جریر نقل ایدر که بر وقتده بر جماعت ایله مجلس معاویه
رضی الله عنهه دخوله استیذان واذن ویریلوب جمله مزی اجلاس
واطعام ایلدکد نصکره یا علقمه یادداشتکده بر حکایه ٔ ظریفه ونادره ٔ
عجیبه وارمیدر که استما عندن ذوقیاب اوله یوز بیوردی بندخی
یا امیر المؤمنین سکا توجهمدن مقدم مسنه بر ناقه می بر قبیله جوارنده
ذبح ولحمنی بیع ایتمك آرزوسیله ناقه یی سوق ایدرك بنوشرید
خرکاهلری میاننده لیل بنی ادراك ایدوب انده بیتوتت اقتضا ایتمکله
خلال خرکاهلرده ناقه یی ربط و خنسانك دختری اولان عمره بنت
مرداسی عروس مشاهده ایلدم واهالی ٔ قبیله یه بو ناقه یی ذبح ولحمنی
بیع مراد ایدرم بکا اعانت ایدك دیدم انلر دخی مساعده ایدوب قوم ایله
جالس اولدم و برمقدار وقت کذرانده بزلری خرکاه عروسه

دعوت بزلر دخی اجابت ایدوب دختر خنساء اولان عمره * عروسی
درخشنده چون افتاب * نهان روی در چادر مشکناب * البسهٔ
فاخره ایله مزینه اولوب بر طرفده جالسه ومادر خنسا فرتوت وپیر ایکن
سرخ کسوه ایله ملتفه ودخترك مقابلنده مربع نشین اولوب
عمره یه نظر حقد وحسد ایله نکران وچشم غیظ وغضبله نکاه کنان
اظهار و بغض ایلدیکنی مشاهده ایلدیکمزده قوم بالله یا عمره مادرك
سکا حسد ایدوب بغض وعداوتنی اظهار ایلدیکنه مضطرب ومتالمه
دکلمیسن دیدکلرنده عمره برایش ایچون قیام و نزدیك خنسادن کذران
ایدرکن شدت ایله پای خنسایی باصوب ایجاع ایلدکده خنساء
(حس الیك یا حمقا والله لکانما تطئین امة ورهاء انا والله کنت اهرم
عرسا واطیب ورسا وذلك زمان اذ کنت فتاة اعجب الفتیان لا اذنب
السحم ولا ارعی البهم کالمهرة الصنیع لا مضاعة ولا عند مضیع) یعنی
الم ووجع سنکیچون اولسون یا حمقا والله سن بنی امهٔ حمقا یه سنده عد
ایدوب تحقیرانه پایمال ایدرسن والله بن نوجوان اولوب شاب و برنالری
حسن وجمالم اعجاب ایلدیکی زمانده جوانلق حسننی نبات اصفر
طلا ایدوب ازاله وکندیمی پیره زن صورتنده اراءه ایدوب دوه یه تابع
و برهٔ کوسفندانی راعی اولمیوب تیز اولنوب پرورده اولان کرهٔ اسب
کبی نه ضایع اولدم و نه اضاعت ایدن کیسه نك یانندهیم دیدکده خنسانك
دخترینه اولان بغض وحسدنه ارباب مجلس تعجب ایلدیلر دیو نقل
ایلدکده معاویه رضی الله عنه عظیم خنده ایلدی * واخطاءت استك
الحفره * وفقرهٔ مزبوره مثل اولوب قچن بر کیسه برشیئه مطلب اتخاذ و برشیئ
موضعنك غیری یه وضع ایدوب نائل مرام اولمسه اول کیسه حقنده
ضرب اولنور مآل معنای فقره کبار دن معدود اولوب بنی طلب ووصالمه
نیل امیدنده اولدیغکده خطا ایدوب استك حفره یه اصابت ایلمدی دیمك
اولور مرویدر که مختار بن ابی عبیده کوفه ده ایکن والله بصره یه
دخول وضبط ایدوب ماورای بصره یه کتاب تعبیر اولنان صبیانك
رمی ایلدیکی سهم صغیری انداز یله ایتمدن هندوسنده وقیچاق کبیره

متن

مالك اولورم ووالله خضرايه و بصره ده بيضانامنده اولان خانه يه ومنبع
آب اولان مسجده مالك اولورم ديو حلف وسوكند ايلديكى سمع
حجاجه واصل اولدقده اخطأت استابن ابى عبيدة الحفرة يعنى
انكيچون بلاد مذكوره يى اخذ وضبط ممكن دكلدر انلرى بن ضبط
ايدرم ديدى (والله لوكساك محرق البردين) والله محرق سكا ايكى برد متن
الباس ايلسه يعنى عمره محرقدن بردينى اخذ ايدن عامر رتبه سنده
عز وشرفك اولسه مزبور محرق عمرو بن المنذر بن ماء السماءدركه مادريله
معروف اولوب عمرو بن هنددير لومزبوره هند آكل المرار ديمكله معروف
اولان حارث بن حجرك دخترى در وعمرو محرق شديد وغضوب و بهادر
اولمغله مضرط الحجاره ايله تلقيب ايلمشلر دى وعمروه محرق تسميه
اولنمسنك سببنى ابو الفرج كتاب الاغانيده بوكوناذكر وتفصيل ايدركه عمرو
قبيلهٔ طى دن برحيه هجو و غارت ايتمامك اوزره عهد وميثاق ايتمش
ايكن بر وقتده يمامه يه هجوم واموال واشياسنى نهب وغارتدنصكره رجعت
اثناسنده سرراهى قبيلهٔ طى منزلكاهنه رسيده اولدقده كنديه
اختصاصى اولان كبار طيدن زرارة بن عدس تميمى عمروه تأكيد انتساب
ايچون ابيت اللعن ياعمر وقبيلهٔ طى دن دخى برمقدار شى غارت ايله ديو
ترغيب عمرودخى يازراره حيف سكا بن انلره عهد كفت وعقد مسالمه
وغارت ايتامكه سوكند وحلف ايلدم ديدى لكن زراره ابرام وعاقبت
عمروى غارته ميل ايتديروب برمقدار زنان وزادلربن غارت ايلدكده
قيس بن وجرة الطائى * اراك ابن هند لم تعقك امانة * وما المرء الا
عهده ومواثقه * فاقسمت جهدا بالا باطح من منى * وماخب فى بطحاء
يمين درارقه * لئن لم تغير بعض ماقد عرفتم * لاتيخن للعظيم ذوانت
عارقه * ابياتى ايله هجوم ايليوب عمرو خبردار اولدقده قيسك عمزاده سى
اولان رميل بن سعاره عم زاده ك بنى هجو مى ايلمش والله بن انى قتل ايدرم
ديدى رميل دخى مهماامكن هجونى انكار ايلدى لكن قيس عمروك قتل
ايدرم كلامنى استماع وتكرار بو ابيات ايله هجو ايلدى * ايوعدنى والرميل
بينى و بينه * تبين رويدا ماامامة من هند * غدرت بعهد كنت انت

اخذتنا * عليه و شر الشيمة الغدر بالعهد * وقد يترك الغدر الفتى
وطعامه * اذاهو امسى جله من دم الفصد * وعمرو ابيات مزبوره يى
استماع ايلدكده غضبناك اولوب طى قبيله سنه هجوم ورهط حاتم اولان
بنى عدى بن احزندن خلق كثيرى اسير واموالنى نهب وغارت ايدوب
حاتم عمروه كلوب اطلا قلرين نياز اولدخى ازاد ايلدى ومقدما عمروك
پدرى منذر بن ماء السماء مالك نامنده برفرزندنى زرارة بن عدسك حجر
وتربيه سنه وضع وايداع ايلمشدى بركون مالك صيد وشكار قصديله
اسب سوار ودشت و بياباني كشت وكذار ايدوب چرندكاندن برشيئه
ظفرياب اوله ميوب منزلكاهنه رجعت اثناسنده بنو عبد الله بن دارمدن
زراره نك داما دى سويدك منزلنه نازل وسويد خفته ايكن شترلردن
برينى نحر ايدوب طبخ اولنوركن سويد بيدار ومالكك ناقه سنى ذبحندن
غضبناك اولوب عمرو برادرى مالك اوزرينه چوب ايله هجوم وضرب
ايده رك قتل وفرار ومكهٔ مكرمه يه داخل وكنديه مكراعدادن امن
حاصل اولوب اسايش ايلدى و بوطرفده زراره نك دخترى سويدن
تولد ايلديكى بربرندن صغير ايدى يتيم غلامى ايله مضطر الحال بى شوهر
وبى مال قالوب سويدك قوم وقبيله سى زراره يه و پدرينك قومنه
بوفتنه وفساده سزسبب اولديكز البته سويدى سزدن طلب ايدرز ديو
تعجيز ايدركن سويدك مالكى قتل ومكه يه فرار ايلديكى معلوم ملرى اولوب
ثعلبة بن عمرو الطائى سويدى تخليص وزراره مالك عمرودن رخنه دار
وآزرده اولمق قصديله مالكه مرثية بو ابياتى انشاد ايلدى * من مبلغ
عمروا بان المرء لم يخلق صباره * وحوادث الايام لايبقى لها الا الحجاره
ان ابن عمرة امه بالسفح اسفل من اواره * تسفى الرياح خلال كشحه
وقدسلبوا ازاره * فاقتل زرارة لاارى فى القوم اوفى من زراره * وقتاكه
بو شعر عمرو بن هنده واصل اولدى برادرينك هلاكنه غمناك ونابينا اوله
جق رتبه كريه وزارى ايدوب عسكر فراوان ايله زراره يى قتله راهى زرراه
دخى اكاه و برطرفه فرار ايليوب عمرو بن هندزراره يه ظفرياب اوله مدقده
زوجه سنى اخذ ايلدى وزن زراره دن حامل بولنوب عمرو زن

زراره یه حملك پسرمی بوخسه دخترمیدر دیو سؤال زن دخی العلم عندالله
ایله جواب اداء اولدقده زن بی کناهك بطنن شق ودریده اهلاك ایلدکده قوم
زراره عمروك بوغدرندن هراسان اولوب یازر اره عمروك برادری مالکی سن
قتل ایلمدك نیچون فرار وقوم وقبیله كکی اهلاك وافنا ایتدیررسن
البته عمروه واروب وقعه یی تفهیم ایلیوب وقاتل مالك سوید اولدیغن
تعلیم ایلیوب نفسکی و بزلری تخلیص ایله دیوابرام زراره دخی حضور
عمرو بن هندده واروب قضیه یی تبیین وتفصیل ایلدکده عمرو یازراره
سویدك زوجه وفرزند اتی احضار ایله دیوب زراره زوجهٔ سوید اولان
کندی دخترینی یدی اولادیله حضور عمروه احضار وعمر وهنوز
نابالغ ومعصوم الدم اولان غلاملرك قتلنه امر وعسسان برینی قتل ایلدکده
بقیه التی غلام جدلری اولان زراره نك امننه صاریلوب فریادوزاری
ایلدکلرنده زراره کریه کنان (یابعضی دع بعضا) دیوب زراره نك
قولی مثل اولوب برکیمسه عجزی حالنده ذوی الارحا منه تعاطف وترحمی
اظهار ایلمك مراد ایلسه ضرب وایراد ایدروابو عبیده مثل مذکورك
معناسنی حل و بیانده یابعضی فرزندان دخترمك جزؤ و بعضی
ودخترمك جزؤ وبعضمدر دیمك اولوب دع بعضادن مرادی کندی
نفسی در یعنی ای جزلرم کرچه سزه مرحمت وشفقتم واردر لکن بن دخی
سزلر کبی قتله مشرف وتخلیصکزدن عاجزم پس دامنمه تعلقکز مفید کلدر
دیمکدر دیدی فی الحقیقه عمر ومجموعی قتل و بنی حنظله دن یوز
نفر شخص قتل واحراق ایتمکه حلف وسوکند ایدوب بنی حنظله یی
جست وجویه عطف عنان وعمرو بن ثعلبة الطائی یی مقدم جیش
ایدوب ارسال وابن ثعلبه بحرین ناحیه سنده قبیلهٔ مزبوره دن طقسان
سکز نفر شخص اخذ وحبس وعمرو بن هند کلدکده تسلیم ایدوب
عمرو مجموعنی قتل ونار نمرود مثال آتش ایقاد ولاشه لری احراق
ایلیوب رایحه وشراره وزبانه سی اطرافه منتشر اولوب بنو حنظله دن
بربطن اولان براجمدن بری اسب سوار ووقعه دن غافل برطرفدن
کلورکن رایحهٔ لحم استشمام وآتشی مشاهده وشتاب ایله عمرو آرامکاهنه

کلدکده مقدما ذکر اولندیغی وجه اوزره انی دخی احراق وطقسان
طقوزی احراق ایلدم مأیهٔ کامله اولمقلغله برشخصه محتاجم دیوب
هرچند که تفقد اولندی وجدانی ممکن اولمیوب اتباعی یاعمرو زن
ایله مرادك حاصل اولورسه حنظله دن برزنه دسترس اولمق ممکندر
دیدکلرنده عمر ورضاداده واحضارنه امر واتباع عمرو برزن اخذ
واحضار ایلیوب عمروزندن نامنی سؤال زن دخی حمراء بنت ضمرة بن
جابرم دیوب عمرو ظنم بودر که اعجمیه سن دیدکده دکلم و بنی اعجمی
تولد ایلمدی * انی لبنت ضمرة بن جابر * ساد معدا کابرا عن کابر * یعنی
تحقیق بن ضمرة بن جابرك دختری اولوب ضمره واجدادی کبار قومدن
اولدیغی حالده معد قبیله سندن اولمق جهتیله سید وشریف اولدی
دیوب عمرو شوهرنی سؤال زن دخی هوزه بن جرول دردید کده عمرو والله
اکر سندن پدر و برادر وشوهرك کبی جری وغیور وفرزندان تولد ایتمدن
خوشم اولمسه سنی آتشه رمی ایتمیوب ازاد ایدردم دیدکده حمراء * اما
والذی اسأله ان یضع وسادك و یخفض عمادك ماقتلت الانساء امالیها
ثدی واسفلها خلی * یعنی شول الله حقیچون که اندن سنك دولتکی محو
وازاله ورذیل ایلسون دیو دعا ایدرم اعالیسی بستان واسافلی خالی
ورجولیتدن بری اولان زنان ناتوان قتل ایتمکله برادرك مالکك انتقامنی
اخذ وعاری اوزرکدن دفع ایده مدك عمرو حمرایی احراق ایلك دیوامر
عسسان حمرایی آتشه تقریب ایلدکده حمراء * الا فتی مکان عجوز * دیوب
قولی مثل اولدی یعنی بنم کبی زن عجوز یرینه برشاب و برنا یوقیدر که احراق
ایده سز کان قوممزدن اخذ انتقامه عدم قدرتکزدن بنم کبی عاجزه یی
احراق ایدرسك مراد ایلدی چون برکیمسه اقویادن اخذ انتقامه قادر
اولمیوب ضعفا ودردمندانی تکدیر ایلسه مثل مذکور ضرب اولنور بعده
حمرایی آتشکده یه قذف والقا ایدرلرکن * هیهات صارت الفتیان
حمما * دیوب بو کلامی دخی مثل اولدی یعنی بزم کبی دردمندان زنان
واطفالی اهلاك واحراق ایدرسك وشاب و بهادرلر بزه دسترس

اولیوب انلرخاکستر اولمدن بعیدا اولدیلر دیدکده حمراءیی احراق
ایلیـوب عمروی محرق لقبیله تلقیب ایلدیلر وآل جفنـه ملوکندن
عمرودن ماعدا محرق ایله ملقب ملك واردر لکن صاحب البردین دکلدر
ومز بور صاحب البردین تسمیـه اولنمسنه باعث بودرکـه بروقتده
اطراف واکنافدن عمرو بن هند مجلسنده قبائل عدیده دن اشخاص
کثیره مجتمع اولوب عمرو اول قومك نسب وحسب وشرف
ودنائت وشجاعت وجبنلرین امتحان واختبار ایچون ذوشندن ایکی بردم
اخراج ایدوب ای قوم میا نکزه قبائل عربدن اشرف واعزی موجود ایسه
بردنی اخذ ایلسون دیدکده عامر بن اخیم معدی ایستاده وبردینك برینی
رداو برینی ازار ایلیوب عمره یا عامر سن اعز قبائل عربدن میسن دیدکده
عامر بلی اعزندنم زیرا عزت وکثرت ابتدا معدی ایچون بعده نزار بعده
مضر بعده خندف بعده تمیم بعده سعد بعده کعب بعده بهدله ایچوندر
اکر بو دعوامی انکار ایدر وار ایسه بنمله منافره ومباحثه ایده لم دیدکده
حضـار مجلس سکوت ایدوب برفرد مقابله ومعارضه ایده مدکلرنده
عمرو یا عامر ادعا ایلدیککك شرف قبیله لك ایچوندر کندی نفسکده باعث افتخار
اوله جق شی ندر دیدکده عامر یا عمرو بن ابو عشیرة واخو عشـیرة
عم رجال وخال رجال اولوب شکل وشمائل وقیافتمدن عز وشرف
مشاهده ایدنلره خفی دکلدر دیوب پاینی زمینه وضع ایدوب هرکیم پایمی
تحریك ایده بیلورسه یوز اشتر احسان ایده یم دیدی برکیمسه ایستاده
ورفع پاینـه مبادرت ایده مدی بعـده بردینی اخذ وقبیله سنه راهی
اولوب عزت بردین ایله ضرب مثل اولندی * وحلتك ماریة بالقرطین * متن
واکر ماریه دریکتا اولان کوشواره لریله سنی تزیین ایلسه مومی الیهـا
ماریه بنت ظالم بن وهب الکندی درکه شامده ملوك عربدن حارث
اکبر غسانینك زوجه سی وحارث اصغرك مادری اولوب مزبوره نك
مادری اکل المرارك زوجه سی اولان هنـد الهنود در روایت اخراده
ماریه عمرو محرق بن امرئ القیسك مادر پدر وقرطه لری بیضهٔ کبوتر
جرمنـده ایکی در نایاب اولوب بی مثل ونایاب اولمه ده قرطا ماریه دیو

ضرب مثل اولنورو پدری ظالم ملوك یمندن بریله مقاتله وغلبه واخذ غنایم
ایلدکده اول قرطینه مالك اولمشدی بعده قرطه لر میانـده توارث طریقی ایله
ملکدن ملکه انتقال وآخر کار عبدالملك بن مروانه واصل اولوب دختری
فاطمه یی عمر بن عبدالعزیزه عقـد وتزویج ایلدکده فاطمه یه هبـه
واحسـان ایدوب عمر بن عبدالعزیز سریرارای خلافت اولدقده یا فاطمه
اکر بنمله اسایش وزندکانی ایتمـك مراد ایدرسك قرطه لر وسائر جواهرکی
بیت الماله وضع ایله دیدکده فاطمه هر بار حلی وجواهر سکا فدادر دیوب
بیت الماله وضع ایلمشدی وقتا که عمر بن عبدالعزیز وفات وفاطمه نك
برادری یزید بن عبدالملك تخت نشین اولدی مجموع حلی وکوشواره لری
همشـیره سی فاطمه یه ارسال ایلیوب فاطمه والله شوهرم عمره حیاتنده
اطاعت ایلدیکم کبی مماتنده دخی انقیاد ایدوب مخالفت ایتمم دیوب قبول
ایلمدی * وقلدك عمرو الصمصامه * واکر شمشیر صمصامه یی کردنکـه
تقلید وآویخته ایلسه مومی الیه عمرو بن معدی کرب بن عبدالله الزبیدی
وکنیه سی ابو ثور الفارسی اولوب زمان جاهلیت واسلامده غارات کثیره
ووقایع وفیره صاحبی اولوب نیچـه محاربه ورزمده بولنوب شجـاعت
وقوت ومتـانت ایله مشهور بر مرد دلیردر ورسول اکـرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینك خاکپای سعادت اثرلرینه رو یمال وتحصیل
فلاح ایله صاحب کمال اولدیغی هجرتك اونجی سنه سی اولوب عمرو مومی
الیـه نقل ایدرکه وقتا که پیغمبر علیـه السلام حضرتلرینـك زیارت
شریفه لرینـه قصد ومدینهٔ منوره یه عزیمت وطی مراحل ایدرك
واصل اولدم وصولم غزوهٔ تبوکدن عودت بیوردقلری وقتـه تصادف
ایدوب اثنای راهده رومال خاکپـای عزتقرینلری اولمق مراد ایلدیکمده
کرد واطرافنی احاطه ایدن اصحـاب کرام رضی الله عنهم حضراتی بنی
منع مراد ایلدکلرنده رسول الله علیـه السلام زیارتمدن مانع اولمیـك
بیوروب اصحاب کرام مدافعه می ترك ایلیوب بن دخی رکاب شریفلرینه
قریب ورومال اولوب اکتساب شرف ایدوب * انعم صبـاحا ابیت
اللعن * ایله ادای تحیت ایلدیکمده رسول علیه السلام * یا عمرو اسلم
تسلم ویؤمنك الله من الفزع الاکبر * یعنی اسلامی قبول ایله سلامتـده

متن

اواورسن وباری تعالی سنی خوف اکبردن امین ایدر بیورد قلرنده بن دخی
اسلامی قبول ایلدم دیو نقل ایلدی ومومی الیه عمرو رضی الله عنه
حضرت عثمان رضی الله عنه زماننه دك معمر وغزوات کثیره ده
بولنوب اهل اسلامك نصرتنه باعث اولمشدر ازجمله کوفه قربنده
وقعهٔ قادسیه ده فیلك خرطومنی سیف ایله ضرب ودونیه ایدوب فیل
منهزم اولدقده لشکر عجم پریشان اولدی کذلك اون اوچ سنه سی خلافت
ابی بکر رضی الله عنه ده وقعهٔ یرموکده لشکر رومك انهزامنه باعث اولوب
هرقل حمصدن رهایه فرار ایلمشدر حتی خثعمی وقعهٔ یرموکده
برکیسه مشاهده ایلدمکه فی العمراندن شجیع برکیسه مشاهده
ایلدمکه اثنای محاربه ده رومیلردن برملعون اول کیسه یه مقابل اولوب
قتلنه اقدام ایلدکده بلا تکلف رومی یی قتل ایلیوب ایکی رومی دخی
مبارزه وانلری دخی قتل ایدوب لشکر رومه هجوم ورومیلر منهزم ومدبرا
فرار ایلدکلرنده قفالرینه دوشوب نیجه سنی قتل واهلاك ومنصورا
عودت وخیمه سنه نزول وسماط کشیده وخوان نعمتی مبذول
وحوالئ خیمه ده موجود اولان مسلمانانی دعوت واطعام ایلیوب
بومرددلیر سخاوت پیشه کیمدر دیو سؤال ایلدم عمرو بن معدی کربدر
دیدیلر دیو نقل ایلدی وابن ابی حاتم وقعهٔ قادسیه ده عمرو بن معدی
کرب صف مسلمانان ایله صف دشمن میانه بروز ایدوب ای قوم متین
ومحاربه یه مقدم اولك که اعاجم جبان وخائف برقومدر
دیو اهل اسلامی قتاله تحریض وترغیب ایدرکن اعاجمدن برملعون
میدانه آت سوروب عمره مقابل اولوب بر تیر جانکداز رمی ایلیوب
تیر عمره اصابت ایلیوب خطا ایلدکده عمرو عجمه هجوم وکردننی
صیقوب ضبط واسبندن آیروب کندی اسبنه آلوب صف مسلمانانه
کلدکده زور باز وایله کردننی شکست وصمصامه ایله سرنی قطع
والات واشیاسنی اخذ ایدوب ای مسلمانان سزلر دخی بنم کبی دشمندن
اخذ انتقام ایدك دیدکده یا عمرو بزلر سنك کبی قوت وصولت صاحبی
دکلوزکه سنك فعلکی اجرا ایده بوزدیوب آفرین خوان اولدیلر دیو نقل

ایلدی ابو عبیده نقل ایدرکه چونکه قادسیه فتحی میسر اولدی مسلمانانه
اموال کثیره اصابت ایدوب سرعسکر یمز اولان سعد بن ابی وقاص
خمس غنایمی افراز واخماس اربعه یی مسلمانانه توزیع وتقسیم وهر فارسه
التیشر بیك درهم اعطا ایدوب بر مقدار مال باقی قالدقده سعد رضی الله
عنه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه صورت تقسیمی
وبقیه یی اعلام ایلیوب عمر رضی الله عنه بقیه اولان خمس غنایمی
دخی مسلمینه تقسیم ومحاربه دن صکره سکالاحق اولان مسلمانلره
احسان ایله دیو تحریر وامر بیوروب سعد حضرتلری امرینه امتثال
وجمله یه برر مقدار مال احسان ایدوب تکرار عمر رضی الله عنه بقیه دن
حملهٔ قرآن کریم اولانلره دخی بر مقدار مال احسان ایله دیو تحریر
بیوروب سعد حضرتلری عمرو بن معدی کربه قرآندن حفظك
وارمیدر دیو سؤال عمرو دخی وقت اسلاممدن بو آنه کلنجه غزوات
ومحاربات ایله اشتغالم حفظ قرآن کریمه مانع اولدی دیدی بعده
بشر بن ربیعه دن استعلام ایلدکده بشر دعوای حفظ ایلیوب
بسمله خوان اولدقده قوم خنده ایلدیلر وسعد یا بشر بو مالدن
سکا نصیب اولماز دیدکده عمرو * واذا قتلنا ولا یبکی لنا احد * قالت
قریش الا تلك المقادیر * تعطی السویة من طعن له نفذ * ولا سویة
اذ تعطی الدنانیر * قطعه سنی انشاد بشر دخی برقاچ بیت انشاد ایدوب
سعد رضی الله عنه عمرو وبشر حصه طلبنده اولوب تعریضانه انشاد
ایلدکلری ابیاتی حضرت عمره اعلام ایدوب عمر رضی الله عنه انلره دخی
احسان وتطییب ایله دیو کتب وتحریر بیوروب سعد رضی الله عنه
ایکیشنه قرق بیك درهم احسان ایلدی مداینی ذکر ایدرکه عمرو بن
معدی کرب بر سریه ایله غزواتدن برینه راهی واول سریه نك رئیس
وسپهسالاری سلمان بن ربیعه اولوب برکون عمروك اسبنی مشاهده
ویا عمرو بو اسب هجین دریعنی مادر و پدرندن بری اسب تازی اولمیوب جواد
دکلدر دیدی عمرو دخی نسبی معلوم اسب عتیق وتازیدر دیدکده
سلمان بن ربیعه هجیننی اثبات ایچون بر سپر احضار وجوفنی آب ایله
املا وسرشار ایتدیروب برقاچ عتیق اسبه سپر ایله آبی عرض ایلدکلرنده

اسبان بلاتوقف نوش ایلدیلر بعده عمروك اسبنه سپری ارأت ایلدکلرنده
اورکوب پالر بن زمینه ضرب بعده نوش ایلدکده سلمان یاعمرو هجین
اولان اسب بوکونا حرکت ایدردیوب اثبات مدعا ایلدکده عمرو منفعل
اولمغله بلی هجیندر وهجین هجینی بیلور دیو سلمان بن ربیعه یی تکدیر
ایدوب بو قصه عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینك سمعنه
واصل اولدقده عمره برمکتوب تحریر بیوردیلرکه ما آلی بو در امیر
جیش اسلامه اطاله ایلدیکك وصمصامه نامنده اولان سیفکه مغرور
اولدیغك مسموع ومعلومم اولدی لکن بنم سیفم مؤید من طرف
الله در اکر فرق سریکه وضع ایدرسم کمربند کدوارنجه دونیمه ایدرم و بو
قولم صادق اولدیغنه مطلع اولمق استرسك تکلم ایلدیکك کلامی اعاده ایله
بیوردی وعتیق شول اسبدرکه طرفینی عربی وعیب و بدن بری وازاد
ونقصاندن عاری اوله و بو سببله عتیق تسمیه اولندی زمخشری سورۂ انفال
تفسیرنده روایت ایتدیکه پیغمبر علیه السلام (ان الشیطان لایقرب صاحب
الفرس العتیق ولادارفیها الفرس العتیق) بیوردی وعبدالبر تمهیدده
فرس عتیق بزم عندمزده فرس فاره یعنی یکه تازدر دیدی وصاحب
العین فرس عتیق فرس سابقدر دیدی مرویدرکه عمر بن الخطاب
رضی الله ع یاعمرو حرب وقتالی تعریف ایله بیوردقده عمرو وقت اشتدادنده
مر المزاق وتلخ طعمدر هرکیمسه که صبر ومتانت ایده غالب ومیان
ناسده نام آور اولور واکر هراسان اولوب دشمنه ضعف اظهار ایدرسه هلاك
و بدنام اولور دیدی وآلات حربی سؤال بیوروب نیزه نیجه در بیوردقده
نیزه یارو دوستدر کاهیجه خیانت ایدر دیوب تیر نیجه در بیوردی عمرو
دخی تیر رمی اولنان دشمن حقنده برمنیه درکه کاه اصابت وکاه خطا ایدر
دیوب سیف نیجه در بیوردی عمرو دخی سیف ایله ضرب اولنان
کیمسه یی مادر و پدری ضایع ایدر دیوب جمیع آلاته ترجیح ایلدی
بعده سپر نیجه در بیوردیلر عمرو د وائر حرب سپر اوزرینه دورد ایدر
دیو لزومنی بیان ایلدی مرویدرکه برکون عمرو بن معدی کرب اسب
سوار اولوب مربد تعبیر اولنان اصطبل پیشنده واقف ایکن برشخص
کلوب عمرو پیر اولدیغی اولکی کبی قوت ومتانتی بو قدر عجبا زور بازو ایله

اسبندن زمینه غلطان ایده بیلورمیم دیوب عمروك زیر سرینه
دستنی ادخال و پاینی قالدیروب جانب آخره انداخته ایتمك مراد ایلیوب
عمرو مرادنه مطلع وسرینی زینه محکم صیقوب اسبه مهماز وشتاب
ایلدکده شخص مزبورك دستی زیر زانوی عمروده قالوب اخراج وتخلیصی
بر وجهله وسعنده اولمیوب اسب ایله معا برمقدار تکاپوی وشتاب و بی
تاب اولوب بالضروره امانخواه اولدقده عمرو تجاهل وطرف چشم ایله
نظر وفریادندن سؤال و بوکونا حرکتنه تبسم کنان اسبنه کشاد و یروب
* ان فی عمك بقیة بعد * یعنی عمکده قوتدن هنوز بقیه موجوده در
دیدی واصطبل اخور معناسنه اولوب عربیدر فارسیده آخته خانه
دیرلرکه آخته اکدیج آت معناسنه اولوب تقدیر کلام خانۂ آختهدر
واخوره سبس خانه دخی دیرلر بارکیره سبس خانه دیدکلری غلطات
عوامدندر وآخوره شیخ عطارك بو بیتنده ظاهردر *زآب ونان
تالب شکم را برمساز* همچوحیوان بهرخود آخور مساز * مرویدرکه
بروقتده عمرو مجاشع بن مسعود زیارتنه واروب یامجاشع وجودمه مناسب
سندن بر فرس وسلاح طلب ایدرم دیدی مجاشع دخی بر فرس جواد
و بر سیف صارم و یکرمی بیك درهم احسان ایدوب عمرو رجعت واثنای
طریقده بنو حنظله منزلکاهنه مرور ایلیوب بنو حنظله یاابا ثور صاحبك
مجاشعی نیجه بولدك دیدکلرنده عمرو * لله بنو مجاشع ماأشد فی الحرب
لقاها * واجزل فی الکربات عطاها * واحسن فی المکرمات ثناها * والله
لقد تاملتها فاجبتها * وهجوتها فاافحمتها * دیدی یعنی الله حقیچون بنو
مجاشعك رزم وپرخاشده ملاقی اولمسی پك شدید ومشکلتردر وشدت
ومضائقهده عطاسی زیاده سیله عظیمدر واخلاق حمیده ایله متصف
اولمغله ثناسی زیاده حسندر ووالله بنو مجاشعی تفکر وملاحظه ایلیوب
مجیب ایلدم وسؤالده بنو مجاشعه بخل ایلیوب اکثار وانلری هجو ایلدم
وردیه ذکر ایله هجو ایدوب غدر ایلدم دیدی ومومی الیه عمروك صمصامه
نامنده اولان سیفی عبدالملك بن عمیر روایتی اوزره بلقیسك سلیمان علیه
السلامه اهدا ایلدیکی بش سیفك بری اولوب اول سیفلر ذوالفقار

وذوالنون ومخذم ورسوب وصمصامه در وذوالفقار پیغمبر علیه السلامك
اولوب غزوهٔ بدرده منبه بن حجاجدن اخذ بیوردیلر ومخذم ورسوب حارث
بن جبلة الغسانی یه انتقال وذوالنون وصمصامه عمرو بن معدی کربه
انتقال ایلدی مروی بدر که عمر رضی الله عنه حضرتلری عمرودن
صمصامه یی کورمکه طلب عمرو دخی ارسال و حضرت عمر صمصامه یی
وصف ایلدکلری کبی مشاهده بیورمیوب یا عمرو صمصامه یی خلقك مدح
ایلدیکی کبی بولمدم بیوردقلرنده عمرو یا امیرالمؤمنین حضور شریفلریکزه
صمصامه یی ارسال ایلدم صمصامه یی استعمال ایدن دستی ارسال ایتمدم
دیدی ابو عبیده ذکر ایدر که صمصامه عمرودن خالد بن سعید بن العاصه
انتقال ایلیوب سببی بودر که خالد بن ولید بنی زبیده هجوم ایلدکده
خالد بن سعید جملهٔ امراسندن اولمغله اثنای غارتده عمرو بن معدی کربك
خواهری ریحانه یی اسیر عمرو دخی همشیره سنی تخلیص ایچون مراجعت
وصمصامه یی ویروب خواهرینی اخذ ایلدی بعده یوم الدار دیمکله معروف
اولان عثمان رضی الله عنه حضرتلری کندی دارنده محصور وشهید
اولدقلری کون صمصامه ضایع اولوب بعده بولنوب بنو عاص یدنده
قالوب هارون الرشیدك پدری مهدی سریر آرای خلافت و بصره یه
عزیمت وواسطه واصل اولدقده بنو عاصدن صمصامه یی طرفنه ارسال
ایلسونلر دیو مکتوب ارسال بنو عاص فی سبیل الله غزا ایچون یانمزده
محفوظدر دیو جواب ویروب مهدی اللی عدد سیف کرانبها ارسال
وبر سیف ایله غزا ایتمدن شمشیر بنجاه ایله غزا اولی در دیو تکرار طلب
ایلدکده بنو عاص سیفلرله صمصامه یی استبدال ایلدیلر بعده هارونك
برادری موسی الهادی تخت نشین اولوب صمصامه یی خزینه دن اخراج
وشعرایه مدح صمصامه ده انشاء شعر امر ایدوب شعرادن هر بری چندین
ابیات ایله مدح ایلدیلر که شعرادن بری بو بیتلری انشاد ایلمشدر * حاز
صمصامة الزبیدی عمرو * من جمیع الانام موسی الامین * ما یبالی من انتضاه
لضرب * اشمال سطت به ام یمین * ما کی عمرو زبیدینك سیف صمصامه سنی
جمیع ناسدن موسی نفسنه ضم ایدوب مالك اولدی وصمصامه شول

سیفدر که هر کیمسه که نیامدن قتل دشمن ایچون اخراج ایلیه چپ وراست
میدر دیو قایرمیوب هر جانبدن ضرب ایدرسه قطع و بریده ایدر دیمک
اولور بعده صمصامه متوکله واصل اولوب باغرنامنده ترکی بر غلامه
احسان غلام دخی صمصامه ایله متوکلی قتل ایدوب بوندنصکره
صمصامه نه اولدیغی معلوم دکلدر * وجلاك الحارث علی النعامه * واکر متن
حارث سنی نعامه نامنده اولان اسبه سوار ایلسه مومی الیه حارث بن عباد
التغلبیدر که بنو وائلك اکبر ساداتی اولوب ذکری متقدم حرب البسوسدن
اعتزال ایدوب * لا ناقة لی فیها ولا جمل * دیوب کلامی مثل اولمشدر
چون بر کیمسه بر ظلم وفساددن تبریهٔ ذمت ایتمك ومدخلم یوقدر دیمك مراد
ایلسه مثل مزبوری ضرب ایدر مروی بدر که مقدما نعامه جریر بن اوسك
فرسی اولوب بعضیلر حرزك فرسیدر دیدی لکن بو روایت ضعیفه اولوب
بعضیلر حرز فرس نعامه یه حارثدنصکره مالك اولدی دیدی وعربدن
بدی کیمسه نك فرسلرینك اسمی نعامه در * ما شککت فیك وما سترت
اباك ولا کنت الاذالك * یعنی عمرو محرق سکا بردینی الباس وماریه قرطین متن
ایله تزیین وعمرو بن معدی کرب صمصامه یی تقلید وحارث فرس نعامه یه
سوار ایدوب زی سادات واشراف ایله تزیینی ایلیوب بنی تغلیط ایچون
تبدیل شکل ایلسك مفید اولمیوب سنده شك ایلم و بد اصل وفرومایه
اولدیغکی بندن ستر واخفا ایده میوب هرنه قیافتده کرسك ینه سن
بنم بیلدیکم دنی کمپایه سن * وهبك ساهیتهم فی ذروة المجد والحسب متن
وجاریتهم فی غایة الظرف والادب * مساماة علو ورفعتده مماثله
معناسنه وذروه هر شیئك اعلاسنه اطلاق اولنوب ذروهٔ بام وذروهٔ سنام
دیرلر ومجد کرم وجلالتده توسع ومجید کریم معناسنه اولوب کشینك
مجد وشرفی پدری طرفندن اولور حتی بر کیمسه نك پدر وجدی اشراف
قومدن اولسه عرب * رجل شریف ماجد * دیر وحسب کندی
ذاتنده اولان کرم وشرف معناسنه اولوب رجل حسیب دیرلر
آبا واجدادی شریف اولمق لازم دکلدر وجاریه دختر نورسیده معناسنه
اولوب بو محلده مجاراة یعنی مصاحبت معناسنه در وظرف حفلك

سندى كيس وذكا معناسنه اولوب (رجل ظريف وكيس ديرلر وادب فى الاصل طعامه دعوت معناسنه ومأدبه طعام معناسنه اولوب بعده جميع انواع محامدده حقيقت عرفيه اولهرق استعمال اولندى وفنون عديده ومحامدى جامع اولان كيمسه يه اديب ديرلر واصمعى ايدر كه ظريف بليغ وجيد الكلام اولان كيمسه درظرافت اسانده اولديغنه عمر بن الخطاب رضى الله عنهك * اذاكان اللص ظريفالم يقطع * يعنى اكر دزد بليغ و جيد الكلام اولورسه كند يدن حدى اسقاط ايده جك كلام فصيح تكلم ايتكله قطع يددن خلاص بولور قولى ايله استدلال ايلدى و بعض اهل لغة عندنده ظريف شول كيمسه دركه وجه وهيئتى حسن اوله كسائى ديدى يكه ظرافت وجه ولسانده اولوب وجه ظريف ولسان ظريف ديرلر استفهام طريقى ايله مااظرف زيد يدك وجهى مى

حسندر يوخسه لسانى مى حسندر معناسنه استعمال جائزدر مآل معناى فقرتين سن فرض ايله كه حسيب وكريم اولان قومه هزار تكلفات ايله مماثل اولدم زعميله انلرك ساميه لرى ذروه مجدو حسبده اولوب مصاحبتلرى غايت ظرف وادبه واصل اولمشدر ديمك اولور * الست تاوى الى بيت قعيدته لكاع اذكلهم عزب خالى الذراع * اوى همزه نك ضمى و واوك كسريله منزله رجوع معناسنه وقعيده زوجه معناسنه هممدم معناسندن مأخوذدر وزوجنى خانه ده اقعاد ايلديكى ايچون قعيده ديرلر قعاد دخى ديرلر ولكاع لئيمة النفس ودنيه معناسنه اولوب عزب زوجه دن بعيد يعنى زنى اولميان كيمسه يه ديرلر فى الاصل طلب كياهدن متباعد معناسنه دروخالى تهى معناسنه وذراع ساعدو بازو معناسنه اولوب خالى اليد كبى فراغ و تجرددن كنايه درمآل فقرتين سن فرض ايله كه بكارغبت ايدن قومده موجود اولان محاسنى جمع ايليوب شرف وكرمده انلره مماثل اولمش سك سن اول شخص دكلمى سنكه قعيده سى لئيمه اولان بيته رجوع ايدرسن يعنى سن متزوج اولوب بكا طالب اولانلرك مجموعى مجردو بى زندر سنى انلره نيجه ترجيح ايدرم ديمكدر وفقره ولى حطيئه نك * اطوف مااطوف ثم آوى * الى بيت قعيدته

لكاع * بيتندن مأخوذ در يعنى سيروكذشت ايلديكم محلارى سير ايدرم بعده قعيده سى لئيمه اولان خانه يه رجعت والتجا ايدرم ديمكدر ومزبور حطيئه اسمى جرول بن اوس بن مالك العبسى دركه شعراى مخضرمينك بزركوارى وجاهليت واسلامه رسيده ودنى النفس والهمه كدا چشم و بى مروه واكثر اشعارى هجو اولوب برمرد خباثت شعاردر و بروقتده مدينه منوره يه كلدكده اعيان واشراف بربرينى قدوم حطيئه دن اكاه ايدوب بوشخص شاعردر وشاعرانشاد ايلديكى قصائد وابيات صله سنده هزارفكرفاسد وطمع ايله زياده شى مأمول ايدروفكرنى تحقيق ايدرم زعميله بريمزه كلوب انشاد شعر ايلدكده مأمولى مرتبه عطيه ايلمك مشكل ايتمسه هجو ايدر وشعرايى ارضا بروجهله ممكن دكلدرهمان اصوب واولى اولان بودركه هر بريمز برمقدارشى اخراج وجمع وزيارتنه واروب يا حطيئه جمله مزدن سكا عطيه در ديوب اعطا ودفع ايده رز ديو اتفاق ودرتيوز دينار جمع ايدوب يا حطيئه بو صله سكا آل فلان وفلان طرفلرندندرديديلر حطيئه دخى اخذ ايليوب اوزرلرندن ثقلتنى دفع ايلدك ظن ايلديلر لكن حطيئه بى جمعه كونى معبرناس اولان موضعده هركيم بكا برجفت نعل احسان ايدرسه بارى تعالى انى عذاب دوزخدن امين ايليه ديو جر وسؤال ايدر مشاهده ايلدكلرنده طمعنه تعجب ايلديلر ابو عبيده ذكر ايدركه بروقتده حطيئه عبيد بن نهاسك زيارتنه واروب اباس طلب ايلدى عبيد دخى بن الآن برخدمتده مستخدمم دكلم وعيال واتباعمه انفاق ايده جكمدن فضله ماله مالك دكلم ديو رد ايدوب مأيوسا بيرون اولدقده اتباعندن برى مناسب ايلمديكز زيرا بو شخصه حطيئه ديرلرسنى واتباعكى هجو ايله رسوا ايدرديدكده ارجاع وعودتنه آدم ارسال ايدوب كلدكده يا حطيئه معذور اوله سنى بيلمدم سن دخى كنديكى بزه تعريف ايلمدكسنى مسرور ايده جك شيئه دسترس اولورز ديوب نوازش واجلاس ايليوب يا حطيئه حالا اشعرناس كيمدر ديوب خطيئه بو شعرى انشاد ايدندر ديوب محله مناسب كندى اشعارندن * ومن يجعل المعروف من دون عرضه * يصنه ومن لايتق الشتم يشتم * بيتنى انشاد ايلدى

ماآل معنی شول کیمسه که عرضنی صیانت ایچون کرم واحسان ایده شتمدن مصون اولور وشول کیمسه که شتم ودشنامدن خوف ایتمیه اول کیمسه یه شتم اولنور دیمك الموغله عبیدیا حطیئه بو بیت سنك افعاللریکك مقدمه سیدر دیوب انبا عندن برینه حطیئه یی بازاره کتوروب رغبت ایلدیکی البسه دن برینی اشترا ایله دیو امر ایدوب خادم حطیئه ایله بازاره واروب حریردن منسوج البسه نفیسه ورقیقه عرض ایلدکده قبول ایتمیوب خشین جامه یه اظهار رغبت واخذ ایدوب راهی اولدی مرویدر که بر وقتده زبرقان بن بدر کندی قومندن اخذ صدقاته عامل ومباشر اولوب برسنه افراط قحط اولمغله ممکن اولدیغی مرتبه مال صدقاتی جمع وعمر رضی الله عنه حضرتلرینه ایصال ایچون مطیه سوار واثنای راهده زوجه وبناتی ایله حطیئه یه دوچار وحطیئه اولدیغنه عالم اولوب حطیئه زبرقانی بلمدیکنه بناء زبرقان یارجل عزیمتك نه طرفه دردیو سؤال حطیئه دخی یا امیر قحط وغلا سببیله تعیشدن عاجز اولوب عیالمه کفاف تحصیلنه عراقه توجه ایلدم مأمولدر که اسخیادن بری برمقدار شی احسان ایده بندخی اول جوامردی قصائد ایله مدح ایده یم دیدکده زبرقان استرمیسن که سنی بر کیمسه منزلنه الوب قحط مندفع اولنجه اولاد وعیالکله تمر ولبن ایله اطعام واکرام ایده دیدی حطیئه دخی یا امیر انجق مطلبم بودر لکن قنی اویله بر مرد سخا پیشه دیدکده زبرقان بن سنی کندیمه همجوار واطعام ایدرم دیدی حطیئه دخی محظوظ اولوب نامنی سؤال اولدخی زبرقان بن بدردر یا حطیئه بو شتره راکب اول وفلان جانبه توجه ایلیوب زوجهم اولان ام هند بنت صعصعه یی اهالی قبیله مدن استفسار وخرکاهمده اقامت وقرار ایله دیوب راهی اولدی حطیئه دخی زبرقانك زوجه سنی بولوب ام هند حطیئه یی خرکاهلرینه اجلاس واطعام واکرامنده قصور ایتمیوب حطیئه واصل اولدیغی نعمته حمد وسپاس ایلدی وحطیئه نك زبرقانه مسافرتی قومنك رئیسی اولان بغیض بن عامر بن شماسك معلومی اولمغله ام هنده دسیسه ایدوب یا ام هند اکرام ایلدیکك مسافرك دخترك

ملیکه یی زوجك زبرقان تزوج ایده جکدر بناء علیه خرکاهکه مهمان ایلدی دیدکده ملیکه حسن وجمال صاحبه سی بر دختر بی مثل اولمغله ام هند اعتماد ایتمیوب واظهار انفعال ایدوب حطیئه نك اکرامنده قصور وبعض مرتبه استثقال صورتن کوستردکده حطیئه بدخلق ادم اولمغله خرکاه زبرقانی ترك وبنی شماس طرفنه توجه وانتقال ایلدکده بغیض زبرقانه رغماً حطیئه یه مخصوص ضرب خرکاه وطناب لرینه حله لر آویخته وشترلرین مبرکارینه چوکروب کندی یه واولاد وزوجه سنه کسوه لر اکسا والباس ایلدیلر وبرمقدار وقت مرورنده زبرقان منزلکاهنه رجعت وبنی شماسه مهمانمی طرفه ارجاع ایدیکز دیوب بنو شماس ممانعت ومیانلرنده منازعه وحرب وقتاله باعث اوله جق مرتبه یه رسیده اولدقده دفع شر ایچون بعض قوم حطیئه تخییر اولنسون قنغی طرفی ترجیح واختیار ایدرسه انده اقامت ایلسون دیوب طرفین بو رأیه رضاداده اولدقده حطیئه بغیضی اختیار وقصائد ایله مدح ایلیوب بنو شماس زبرقانك هجونی طلب ایتملریله حطیئه زبرقانی برقاچ بیت ایله هجو ایلیوب عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلری استماع وکبار ناسی بو مرتبه هجو ایدن شخصی تأدیب لازمدر دیو احضار وتخویف ایچون زبانکی قطع ایدرم دیو مؤاخذه بیوردقلرنده حطیئه یا امیر المؤمنین عفو بیورك بن پدر ومادروز وجه می وکندی نفسمی هجو ایلدم دیدکده عمر رضی الله عنه حضرتلری تبسم بیوروب نه کونه هجو ایلدك بیوردقده حطیئه پدر ومادری * ولقد رأیتك فی النساء فسؤتنی * وانابنیك فسائنی فی المجلس * بیتیله هجو ایدوب زوجه می * اطوف ما اطوف ثم آوی * الی بیت قعیدته لكاع * بیتیله هجو ایدوب کندیمی * اری لی وجها قبح منظره * فقبح من وجه وقبح حامله * بیتیله هجو ایلدم دیدکده حضرت عمر رضی الله عنه تأدیبا احبس ایلیوب برمقدار زماندنصکره محبسدن اخراج بیوروب بعد الیوم بر فردی هجو ایلمه دیو امر وتنبیه بیوردقلرنده حطیئه یا امیر المؤمنین هجودن فارغ اولورسم اولاد وعیال کرسیکندن هلاك اولورز یرا مدح ایله کیمسه احسان ایتمیوب هجومدن خوفلرندن عرضلرینی بندن خریدار اولورلر ادیدکده حضرت عمر رضی الله عنه حطیئه دن مسلمانلرك عرضنی اوچ بیك

درهمه اشترا ایوروب حطیئه با دبه‌یه راهی وعمر بن الخطاب رضی الله
عنه زمان سعادتلرنده وفات ایلدی * واین من انفرد به ممن لا اغلب
متن الاعلی الاقل الاخس منه * انفرادتنها اوبالکزا ولمق وغلب استیلا معناسنه
واخس ادنی معناسنه و بو فقره فقرات سابقه‌یی تفسیر اولوب ما ل معنی
بنم انکله منفرد و بکا مخصوص اولان کیسه نره ده اندن اقل وادنی
فائده‌یه استیلا وحصه یاب اولدیغم کیسه نره ده یعنی سن زوجه‌ٔ لئیمه
صاحبی اولوب بکله معامله‌ٔ زوجه کدن فضل و بقیه قوت ایله اولوب قوم
ایسه مجردلر و بکا منحصر لر ایکن ذوقیاب اولمده سنکله انلرک‌نه مناسبتی
متن واردر دیمک اولوز * وکم بین من یعتمدنی بالقوة الظاهرة والشهوة
الوافرة والنفس المصروفة الی واللذة الموقوفة علی و بین آخر قدنضب
غدیره ونزحت بیره و ذهب نشاطه ولم یبق الاضراطه * الفاظ مذکوره
و بین آخر فقره سنده کلنجه زنانی معجب اولان کثرت جماعدن کنایه
و بین آخردن آخر فقراته وار بجه انسان شیخوخت وضعف سببیله
جماعدن عاجز اولدیغندن کنایه اولوب ما ل معنی قوت ظاهره وشهوت
وافره ایله بنی قصد ایدن کیسه که نفسنی فقط بکا صرف ایدوب لذتی بکا
موقوفه ومنحصره ایدن ایله سنک کبی نهرینک آبی قعر زمینه چکلمش
وچاهنک آبی نزع اولنوب نشاط وجنبشی زائل اولوب ضراطدن غیری
برشئی قالمیان شخص ایله مناسبتی ندر هیچ مجرد و برنا ایله متزوج و پیرک
مجامعتده نسبتی اولورمی پس بنم بو یله طالبلرم وار ایکن سنک کبی
بی طاقت عمل مانده حریفه رغبت ایدرمیم دیمک اولورمرویدر که قتیبه
بلدان رومدن برینی فتح و بر عرب بهادری رومی برزنسبی واسیر ایدوب
اول شب یدی کره جماع ایلیوب زن نشاطندن طائفهٔ عربک مجموعی سنک
کبی قوت باه صاحبی میدر دیو سؤال عرب دخی جمله‌مز بو یله قوتلیدر
دید کده زن راست سو یلرسن اگر سزده بو رتبه قوت اولمسه بلده‌مزی فتح
ایده‌مزدیکز دیدی ونضب غدیره فقره سی بعض عربک قولندن
مأخوذ اولوب اصلی بودر که بر پیره احوالندن سؤال اولنوب پیر ذهب
الاطیبان و بقی الاخبثان یعنی پیرلک سببیله نوم وجماعه قدرت زائل

اولوب

اولوب سعال وضراط قالدی دیدی * وهل یجتمع لی فیک الا الحشف متن
وسؤ الکیله * خشف خرمای بدوناما کول معناسنه وکیله کیلدندر که
هیئت وحاله دلالت ایدوب جلسه ورکبه کبیدر اولجک معناسنه وفقرهٔ
مز بوره * اخشفا وسؤ الکیله * مثلندن مأخوذ اولوب تقدیری أتجمع
التمر الردی و الکیل المطفف اولمغله انتصاب خشفا اضمار فعل ایله‌در
ومعنای مثل ردی ونامأ کول خرما ایله اکسک کیله‌یی جمع ایدرمیسن
دیمک اولوب بر کیسه‌ده ایکی سؤ خلق جمع اولسه مثل مذکور
اول کیسه‌یه ضرب اولنورو ابتداقائلی عمرو بن معدی کرب اولمق اوزره
روایت اولنمشدر و ابن زیدونک مرادی بن سنکله ازدواج ایلسم سنده
مجتمع اولان قبح منظر و بخر ایله متأذی اولمدن غیری فائده مند اولمام
دیمکدر * و یقترن علی بک الا الغدة والموت فی بیت سلولیة * غده لحم وشحم
ومیانده اولان بزدیککلری شیدر و شرطا عونه سیدر لکن بونده
مراد طاعوندر وسلول اسم قبیله اولوب قومی قلیل وذلیل اولمغله میان
عربانده مذموم در وفقرهٔ مز بوره غدة کغدة البعیر وموت فی بیت سلولیه
مثلندن مأخوذ اولوب اخشفا مثلی کبی بر کیسه‌ده بر برندن زیاده سؤ ایکی
خصلت ذمیمه جمع ایلسه اول کیسه حقنده ضرب اولنور وقائلی عامر
بن طفیل ملعون اولوب لبید بن ربیعة العامر ینک برادری اربد ایله
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینک مجلس شریفلرینه
داخل وزاژ خوای اولدقلرنده پیغمبر علیه السلام حضرتلری ایکیسنه
دخی بددعا بیوروب اربده صاعقه نازله اولوب مرد وعامر ملعون قبیلهٔ
سلولدن برزنک منزلنده مطعون اولدقده مثل مذکوری تکلم ایلیوب
مرد اولدی لعنة الله علیه وعلی اربد وعامرک احوالی مقدما تفصیل
اولنمشدی پس مال معنای فقرهٔ مز بوره سنک مواصلتکدن بکا برشئ
مقارن اولمز الا طاعون و بیت سلولیه‌ده موت مقارن اولور یعنی سنکله متن
اجتماع شر وضرردن غیری تحصیل ایلمز دیمک * تعالی الله یا سلم بن عمر *
اذل الحرص اعناق الرجال * باری تعالی علو کبریا ایله عالی اولدی یا سلم
بن عمر ورجالک کردنلرینی حرص وطمع ذلیل وحقیر ایلدی یعنی سنک

بكا مواصلت طمعنده اولمك سنی حقیر وذلیل ایلدی بیت مزبور
ابو العتاهیه اسمعیل بن قاسم بن سویدك اولوب مزبورك نشوونماسی
كوفه ده در وابو العتاهیه اشعار كثیره انشاد ایدوب كثرتندن تدوین
وجمعی ممكن اولمیان اوچ شاعرك بریدر كه ایكیسی بشار بن بردوسید
حمیریدر وابو العتاهیه ابتدای حالنده كوزه فروش اولوب بعده شعره
توغل واشتغال وبالبدیهه انشاد شعر ایدوب بركون برشاعر سخنور ظهور
ایتمكله اندن انشاء شعر تفكرسز زحمت چكلمزمی دیو استعلام ایلدكلرنده
بن تكلم ایتمك مراد ایلیم همان برمقدار مضامین وابیات ذهنمه سنوح
وتمثیل ایدوب مراد ایلدیكمی اخذوما عدایی ترك ایدرم دیدی ابو نواس
ابو العتاهیه یی مشاهده ایلدم لكن اویله ملاحظه ایلدمكه ابو العتاهیه
سماوی وبن ارضی یم دیدی وابو العتاهیه نك اكثر اشعاری زهد وتقوایه
متعلق اولوب آخر عمرینده دك تزهد ایلمشدر احمد بن حارثدن مرویدر كه
ابو العتاهیه توحیدده قائل وذاهب اولوب باری جل شانه ایكی
جوهر متضاددن خلق واول جوهرلردن بو صورتده عالمی ایجاد ایلیوب
عالم حادث ومحدثی فقط باری تعالی در واعیان فنا بولمزدن مقدم قریبا
عالمی ینه اول ایكی جوهر متضادینه اعاده وارجاع ایدردیردی ووعید
وعذابی مقر ومكاسلق محرم اولوب مذهب زیدیه یی تشنیع وسلطان
اوزرینه خروجی منع ونهی ایدردی جاحظدن مرویدر كه بركون
مجلس مأمونده ابو العتاهیه ثمامه بن اشرسه یاثمامه سكا برمسئله عرض
ایده یم دیدكده مأمون رضا داده اولیوب یاابا العتاهیه سن شعره مشغول
اول ومباحثه ومعارضه یی ترك ایله دیدی زیرا اكثر یاثمامه ابو العتاهیه نك
نقل ایلدیكی اخبار وحكایاتی نقض ورد ایله تخجیل ایتمكله اجوبۀ مسكته یه
قادر اولدیغی مأمونك معلومی ایدی تكرار ابو العتاهیه ایراد مسئله یه
اظهار خواهش ایدوب اكر امیر المؤمنین ایراد مسئله یه اذن داده
وثمامه یه جواب ویردیو امر بیورسه ایراد سؤال ایدردم دیدكده مأمون
یاثمامه اكر سؤال ایدرسه جواب داده اول دیوب مساعده ومناظره لرینه
چشم وكوش اولدقده ابو العتاهیه تقریر مسئله یه شروع ایدوب

یاثمامه بنم اعتقادمده هر فعل خیر وشر كه عباد اللهدن صادر اولور
فی الحقیقه اول فعل الله تعالی دن صادر اولور وسن بو اعتقاددن ابا ایدوب
قائل اولمازسك دیدی وتحریك ید ایلیوب بو دستمی تحریك ایدن
كیمدر دیو اعتقادینی تمثیل ایله تحقیق مراد ایلدكده ثمامه
* حركها من امه زانیه * یعنی دستی مادری زانیه اولان كیمسه تحریك
ایلدی دیدی ابو العتاهیه یاامیر المؤمنین والله ثمامه بكا قذف ایلدی دیو
دادخواه اولدقده ثمامه ابو العتاهیه یی كندی قولیله الزام وقذف
ایچون * ناقض الماص بظر امه * یعنی مادرینك خروسه بضعنی مص
ایدن نناقض ایلدی زیرا خیر وشر باری تعالی دن صادردیركن بكا شتم
ایلدی دیو شمدی بكا شكایت ایلیوب خلاف مدعاسنی اعتراف ایلمش
اولدی دیدكده مأمون خنده كنان بن سكا كندی شعركله مشغول اولوب
بو مقوله مسائله قارشمه دیدم اصغا ایتمیوب شرمسار اولدك دیدی
وثمامه برمدتدنصكره ابو العتاهیه بكا مصادفه ایدوب یاابامعن سفاهت
ایله ویردیكك جواب سنی اغنا ایلدیمی دیو مؤاخذه قصد ایلدكده
یاابا العتاهیه اتمام كلام خصمك حجت ودلیلنی قطع واساءته معاقبه
ودرونده اولان غیظی دفع وازاله ایدوب جاهله غالب اولمده نصرت
ایده نیدر دیو جواب ویردم دیدی ابو شعیب ابو العتاهیه یه قرآن
كریم اعتقادنده مخلوقمی غیر مخلوقمیدر دیو سؤال ایلدم ابو العتاهیه
بكا یاابا شعیب الله تعالی دنمی سؤال ایدرسن یوخسه باری تعالی جل
شانه نك غیریسندنمی سؤال ایدرسك دیدی بن دخی سؤالمی برقاچ كره
تكرار ایلدم اولدخی استفهامی اعاده ایلیوب یاابا العتاهیه نیچون
سؤالمه جواب ویرمیوب تجاهل ایدرسك دیدكده یاابا شعیب بن سكا
ابتدای امرده جواب ویردم لكن سن حارسك دیدی دیو نقل ایلدی
وابو العتاهیه ابخل ناس ایكن ثمامه یه ذم بخلده برقاچ بیت انشاد ایلدیكندن
بری بو بیتدر * الا انما مالی الذی انا منفق * ولیس لی من المال الذی
انا تاركه * یعنی اكاه اولكه مالك اولدیغم مال صرف وانفاق ایلدیكمده
وفات ایلیوب ترك ایلدیكم مال كان ملكم دكلدر دیدكده ثمامه
یاابا العتاهیه سن ابخل ناس ایكن بو قولیندن اخذ ایلدك دیدم ابو العتاهیه

دخی رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك (لیس لك
من مالك الا ما اكلت فافنیت او لبست فابلیت او اعطیت فامضیت
حدیث شریفندن اخذ ایلدم دیدی یعنی مالك اولدیغك مال فقط
اكل وافنا ایلدیكك یاخود لابس اولوب كهنه ایلدیكك یاخود بذل
واحسان ایله كچوردیكك مال اولوب بونلردن ماعدا ترك ایلدیكك
مال كوپاسنك دكلدر دیدكده ثمامه یا ابا العتاهیه قول مذكور تحقیق حق
وصوابدر لكن سن بو قوله مؤمن میسك دیدكده بلی ایمانم بونك اوزرینه در
دیدی یا ابا العتاهیه چونكه بو حدیث شریفه مؤمن سك الآن یكرمی
بدره دن زیاده دیناره مالك سنكه نه اكل ایدرسك ونه انفاق ایدرسك
ادخار ایدوب زیاده ایتمكه كوشش ایدرسك دیدكده یا ابامعن والله
كلامك راست وحقدر لكن فقره ابتلا ایله اداتی ناسه محتاج اولورم
دیو خوف ایدرم دیدكده یا ابا العتاهیه چونكه بو اعتقادده سن سنك
حالك ایله فقیر محتاجك حالنك فرقی ندركه حرص دائمه مبتلا وجمع
ماله مقدام ونفسكه دخی بخل ایله زحمت ومشقت ویرمكه مداوم اولوب
عیددن عیده لحم اشترا ایدرسك دیدیكمده جوابندن عاجز اولوب
والله یا ابا ثمامه یوم عاشوراده درت دهملك لحم ومومبار وشكنبه اشترا
ایلدم دیدكده بنی اضحاك ایلیوب معلوم اولدیكه بونك ایچون سخایه
صدری منشرح اولمق محتمل دكلدر دیو نقل ایلدی مزبور ابو العتاهیه
وابراهیم الموصلی وابو عمرو الشیبانی ایكیوز اون اوج سنه سی بغدادده
یوم واحده ده وفات ایلدیلر * ماكان اخلقك ان تقدر بذرعك وتربع
علی ظلعك * ما اخلقك معناسی یعنی فلان شی سكا نه یك اولی در
دیمك اولوب * فلان خلیق بكذا * دیوب فلان كیمسه فلان شیئه
مخلوق ومجبولدر دیمك مراد ایدرلر وتقدیر قیاس ایتمك معناسنه اولوب
تقدیر بذرعك دیمك بر كاره مباشرت ایتمزدن مقدم طاقتكه قیاس
ایله دیمك معناسنه در وربع مكث واقامت معناسنه وظلع لنك
یعنی شترك ضعفندن باركرانه تحمل ایده میوب مشینده عمزی وایكی
طرفنه میلان ایله لنك كبی حركتنه اطلاق اولنوب غیریلره استعاره طریقی

متن

ایله غیریلرده استعمال اولندقده * اربع ظلعك * دیو ضرب مثل
ایدركه معناسی ضعفكله اقامت ونفسكه رفق ایله دیمك اولوب وسع
وطاقتندن خارج وعهده سندن برون اولوب عاجز اولدیغی امره
مباشرت وتحصیلنه اقدام ایدن كیمسه حقنده ضرب اولنور * ارق
علی ظلعك * ایله دخی ضرب مثل ایدرلر ومعناسی وسعكده اولیان
خصوصك تحصیلنه تكلف ایلمه وطوپاللغكه كوره رفق ایله راقی اول
دیمك درزیرا كوهه یاخود سلمه یا برغیری مرتفع موضعه صعود وعروج
ایدن كیمسه كندی نفسنه رفق ایدوب قدرتی مرتبه تأنی ایله حركت
ایدر پس رقی برقیدن مأخوذ اولوب ترقی معناسنه اولور * ق علی
ظلعك * عبارتیله دخی روایت اولنور معناسی طوپاللغكی محافظه ایله
دیمك اولوب وقی یقیدن مأخوذ در بچن بر كیمسه وعید ایلمكده حدنی
تجاوز ایلسه ضرب اولنور یعنی كندی حدكه كوره وعید ایله وعجزكی
فهم ایدوب خلقی بو مرتبه اوركتمه دیمكدر * وارفأ علی ظلعك * عبارتیله
دخی روایت اولندیكه ارفأت الشیء دن مأخوذدر اصلحت معناسنه یعنی
اول طوپاللغكه علاج ایله بعده وعید ایله كسائی دیدی كه جمله روایاتك
معناسی كندی عیبكی فكر ایدوب سكوت ایله دیمكدر وبعضیلر اربع
علی ظلعك عبارتنك معناسی قدرتك مرتبه سی مجاره تحمل ایدوب
وسعكدن زیاده تحمل ایلمه دیمكدر دیدی زیرا حجرك براسمی دخی
ربیعه در * واقصد بذرعك * دخی مثل اولوب وسعنده اولمیان شیئك
حصولنه سعی ایدن كیمسه حقنده ضرب اولنور معناسی كلف نفسك
ما تطیق یعنی نفسكه تحت قدرتكده اولان شیء تكلیف ایله دیمك
اولوب ذرع استطاعت وقدرت معناسنه در كان اقصد الامر بما تملكه
قدرتك ولا تطلب فوق ذلك دیمكدر یعنی وسعكده اولان امره
طالب اولوب وسع وقدرتكدن خارج اولانی طلب ایلمه واربع علی
ظلعك ابق علی غمزك معناسنه اولوب طوپاللغكه ابقا ایدوب جدكی
تجاوز ایلمه دیو تفسیر اولندیكه ما لی هب بردر پس بو تقدیرلردن
ابن زیدونك مرادی معلوم اولدیكه سكا اولی والیق اولان بنم وصالم

متن

خصوصنی قدرت وطاقتکه قیاس ایدوب حدکی تجاوز وو سعکده اولمیان امره مباشرت ایتمك ایدی دیمکدر* ولاتکن براقش الدالة علی اهلها* فقرهٔ مزبوره علی اهلها دات براقش مثلندن مأخوذ اولوب برکیمسه برکاره مباشرت وانجامنده کندی متضرر اولسه مثل مذکور ضرب اولنور واصل مثلنده اختلاف اولنوب بعضیلر براقش برقومك کلبنك اسمی اولوب قوم مزبوره دشمنلری برشب دیجور ده هجوم وغارت قصدیله اولدقلری محله توجه واثنای راهده کمراه اولوب نه طرفه راهی اوله جقلرنده متحیرلر ایکن غارت ایده جکلری قوم غافلك براقش نامنده اولان کلبی نباحه باشلیوب دشمن صدای کلب طرفنه توجه وقومك خرکاهنه ظفریاب ونهب وغارت ایدوب کندی کلبلری صوتی ایله دشمنه دلالت وقومنه جنایت ایتمکله مثل مذکور ایراد اولندی وکلب مزبور ایله تشاؤم اولنور *اشأم من براقش* دخی دیرلر و یونس بن حبیب ابو عمرو بن العلادن روایت ایدر که براقش ملوکدن برینك زنی اولوب شوهری برطرفه راهی وزنی براقشی استخلاف ایلدی وقتن بردشمن طرفندن خوف یاخود برطرفه سفر مراد ایلسه عسکرینی جمع ایتمك ایچون برموضع معینه ایقاد نار ایدوب دخانی ایله عسکره خبر ایتمك ملك مزبورك عادت قدیمه سی اولمغله هر بارکه آتش اشتعال اولنه عسکر تختکاه ملکه مجتمع اولورلر دی چونکه براقش خلیفهٔ ملك اولدی اجرای حکومت ایله وقتکذار ایکن جواریسی خیانت قصدیله برکیجه موضع معهوده ایقاد نار ایدوب لشکری دودوآتشی مشاهده وتختکاهه مجتمع و براقش بوجه اجتماعلرندن پریشان حال ومتحیر اولدقده ندماسی ای ملك لشکر بلامقتضی جمع اولدی اشتعال ناردن خبردار دکلدم دیو جوابداده اولسك وقت احتیاجده دخی لشکردود آتشه اعتماد ایتمیوب مجتمع اولمازلر پس نظام دولته خلل طاری اولوب دشمن ظهورنده بی لشکر متضرر اولمق محتملدر بونلری خیانت جواری به واقف ایتمیوب برخدمته استخدام ایلکه امرکله ایقاد نار اولنمش ظن ایلسونلر دیو پند ایلدکلرنده براقش برخانه بنا ایتملرینه امر اتمام وتکمیلدن

صکره زوجی ملك کلوب سببندن استعلام ارکان دولتی دخی صورت حکایه یی نقل واعلام ایلدکلرنده ملك *علی اهلها تجنی براقش* دیوب مثل اولدی وشرقی بن القطامی دیدیکه براقش لقمان بن عادك زوجه سی اولوب اهالیٔ قبیلهٔ لقمان لحوم اکل ایتمزلردی برکون براقشدن تولد ایدن لقمانك برفرزندی مادری براقشك پدری قبیله سنه راهی اولوب فرزند لقمانه خاللری اکرام ایچون برشتر ذبح واطعام ایلیوب غلام قبیله سنه رجعت و پدری لقمانه لحم شتردن برپاره کوشت کتوروب لقمان تناول والتذاذ اولوب بونه کونا شیدر دیو سؤال غلام دخی لحم شتردر خاللرم بنم ایچون ذبح واطعام ایلدیلر ذقیاب اولدیغمدن برمقدارنی سکا کتوردم دیدکده لقمان لحوم شتره غایت التذاذ ایتمش برنیچون نحر واکل ایتمیوز دیدکده براقش دخی اکل لحومه خواهشکر اولوب یالقمان* جملنا واجتمل *دیوب کلامی هم سن جبلی نفسکه اطعام هم بزی جمیل ایله اطعام ایله دیه جك یرده ضرب مثل اولنور اولدی و براقشك شتری بسیار اولوب لقمان ذبح واکل ایدوب شترلری افنا بولدقده قومنك شترانی اکل ایدوب براقش واهالینك شترلری برطرفدن ذبح اولنوب افنا اولمغله براقش کندی یه واهالیٔ قبیله یه خیانت ایدوب مثل مزبور ایراد اولندی مآل معنای فقره براقش کبی اهلکه ونفسکه مضر اوله یعنی بنی طلب ایتمکدن کندنك وانبا علك متضرر اولور سکز دیمکدر* وعنز السؤ المستثیرة علی حتفها* یعنی وعنز کبی موت وهلاککه سعی ایله فقرهٔ مزبوره مثل اولوب اصلی بودرکه برکیمسه بر بزغاله یه ظفریاب اولوب ذبح ایتمکه سکینی اولمیوب ایا برکارده نه کونا دست رسیده اولورم دیو تفقد وجداندن مأیوس ایکن جدی جبلایوب ناخنی ایله زیرخاکدن برکارد واخراج ایدوب اول کیمسه عنزی کندی پایی ایله اخراج ایلدیکی بچاق ایله ذبح ایلیوب بزغاله نك حرکت واضطرابی هلاکنه باعث اولوب برکیمسه نك کندی فعلی تلف ومضرتنه باعث اولسه اول کیمسه حقنده مثل مذکور ایراد اولنور (کالباحث عن المدیه) یاخود عن الشفره دخی مثل اولوب مدیه وشفره بیوك بچاق معناسنه درمضرب ومعنای

مثل مقدما تفصیل اولندیغی وجه اوزره در * کالشاة تبحث عن سکین
جزار * دخی مثل اولوب مورد ومضربی ذکر اولندی وهلاکو بغدادی
ضبط ایلدکده ملك حلبه نصیر طوسی انشاسی ایله برمکتوب ارسال
ایلدیکه بودر * امابعد فقدنزلنا بغداد سنة خمس وخمسین وستمائة
فساء صباح المنذرین فدعونا مالکها الی طاعتنا فابی فحق علیه القول
فاخذناه اخذا وبیلا فدعوناك الی طاعتنا فان اتیت فروح وریحان
وجنة نعیم وابیت فلاسلطن منك علیك فلاتکن کالباحث عن حتفه
بظلفه والقاطع مارن انفه بکفه * بحث تفتیش معناسنه حتف
موت معناسنه وظلف شاة وعنز وبقر مقوله سنك طرناغی معناسنه
ومارن انفك ملایم یری که قصبهٔ انف معناسنه در وبوایکی مثلك
مضربی امثال متقدمه کبی فعلی کندی نفسنه مضر اولان کمسه حقنده
اولوب قطع مارن انف جذیمة الابرشك اتباعندن قصیردر که
زبادن جذیمه نك انتقامنی اخذ ایچون کندی الیله مارن انفنی قطع
ایلمشدر تفصیلی * وبلقیس غایت زباء علیك * فقره سنده ذکر اولنمشدر
* فما اراك الا سقط بك العشاء علی سرحان * مثلندن مأخوذ اولوب
قچن بر کمسه کندینك هلاك وتلفنه باعث اوله جق امری اتخاذ
کام ومرام وحصولنه سعی واهتمام ایلسه اول کمسه حقنده مثل مزبور
ضرب اولنور مآل معنای فقره پس فهم ودانشم بودر که بنم وصالمه
طالب اولمق سنك هلاك وتلفکه باعث اولور دیمکدر وابو عبیده
روایتنده مثل مذکورك اصلی یودر که بر کمسه دفع کرسنکی ایچون
تحصیل عشایه بیرون اولوب اثنای التماسده بر کرك کرسنه یه مصادفه
ایدوب کرك او کمسه یی هلاك واکل ایلیوب عرب قول مزبوری ایراد
ومثل ایلدی واصمعی روایتنده بر دابه کیاه طلب ایدرك صحرایه بروز
ایدوب بر ذئب اکل ایلدی وابن اعرابی روایتنده قبیلهٔ غنی دن سرحان
بن هزله نامنده قتال وخونریز بر کمسه بر مرعایی حفظ وحراست
ایدوب آب وکیاهندن برفردك دابه سنه برك سبز ویرمزدی برکون
عوف الاسدی دعوای مردانه کی ایدوب شترمی سرحانك چراکاهنده

رعی ایدرم ودفعنه تصدی ایدرسه قتل ایدرم دیوب شترینی
مرعای سرحانه ارسال ایلدکده سرحان عوفی قتل وشتری متن
اخذ ایلدی * وبك لا ابظبی اعفر * ظبی اعفر لونی تراب کبی
اولان آهو در وفقرهٔ مزبوره * لابظبی اعفر * مثلندن مأخوذ اولوب
شخص مصیبت رسیده یه شماتت ایچون ضرب اولنور یعنی امر مکروه سکا
نازل اولسون ظبیه نازل اولمسنکه عنایت ومرحمتم آهو یه درسکادکلدر
وحیواناتدن آهو اختیار اولنمسنه سبب آهوا دنی شیدن متضرر
ورخنه دار اولور مثلا وثب وپرتاو ایدرکن یاری سهوات ایله شکست
اولدیغنه بناء یاخود برمرض اصابت ایلسه سریعا هلاك اولدیغنه بناءدر
ومثل مذکوری فرزدق زیاد بن ابیهك موتی خبری کلدکده انشا ایلدیکی
بیتنده تکلم ایلمشدر که اول بیت بودر * اقول له لما اتانی نعیه * به لابظبی
الصریمه اعفرا * نعی بر کمسه نك موتی خبری کلمسی معناسنه در
(به لابکلب نابح) دخی مثل مذکور معناسنه در مآل معنای فقره عنده ده
بر آهو مقداری حیزك اولمیوب قطعا جایمده دکلسین پس امر مکروه متن
سکا اصابت ایلسون ظبیه ایلسون دیمك اولور * اعذرت لواغنیت شیا
واسمعت لو نادیت حیا * یعنی سنك نصیحتکده معذور اولمق رتبه سنه
بالغ اولدم اکر قبول ایدوب بکا تعرضی ترك ایدرسك وسکا نصحمی اسماع
ایدردم اکرسن حیاتده اولمش اولسك وفقرهٔ اولی (اعذر من انذر)
مثلندن مأخوذ اولوب معنای مثل سکا نازل اوله جق مصیبتدن سنی
تحذیر ایدن کمسه سنك عندکده معذور اولدی یعنی بر رتبه تحذیر
ایلدیکه بو نصیحتکره قبول ایلمزسك محذر معذور اولوب مصیبت رسیده
اولورسن دیمك اولور وفقرهٔ ثانیه دخی مثل اولوب کندو یه نصیح
ووعظ اولنوب قبول وفهم ایتمین کمسه حقنده ضرب اولنور ومثل
مذکوری عمرو بن معدی کرب یاخود درید بن صمه بر بیتده ذکر
ایلمشدر که اول بیت بودر * لقد اسمعت لو نادیت حیا * ولکن لا حیاة
لمن تنادی * یعنی اکر حیاتده اولان کمسه یه ندا ایدیدك تحقیق اسماع
ایدردك لکن سنك ندا ایلدیکك کمسه ده حیات یوقدر عمرو بیت

مز بوردنصكره بر بيت دخى انشاد ايلمشدركه بيت مذكورك مضمونى
تأييد ايدر* ولونارا نفخت بها اضاءت* ولكن انت تنفخ فى رماد* يعنى اكر نفخ
ايلديكك آتش اولايدى مشتعل اولوردى لكن سن آتشه نفخ ايتميوب
خاكستره نفخ ايدرسك و بيت ثانيه دن ونفخت فى غيرى ضرم فقره سى اخذ
اولنديغى مقدما ذكر اولنمشدى * وان العصا قرعت لذى حلم والشئ
تحقره وقد ينتاء * فقرتين مثل اولوب ان العصا مثلى بركيمسه
نصح ايله متنصح وتنبيه ايله متنبه اولماز الا عاقل اولان كيمسه متنبه
اولور ديه جك موضعده ضرب اولنور وحلم عقل معناسنه در والشئ
تحقره مثلى برشى فى حد ذاته عظيم ايكن برشخص اول شيئى تحقير وتذليل
ايلسه اول شخص حقنده ضرب اولنور و ينتاء يرتفع معناسنه اولوب
واو حاليه در ومآل معناى فقرتين عصا ايله نصح وتنبه عاقل ايچوندر
سن ايسه عقلادن دكلسك و بنم دوا صلتم بر امر خطير وعظيم ايكن
سن طلب ايله تحقير ايدرسك ديمك اولوب مرادى تحذير در وابتدا قرع
عصا وضرب مثل اولنانده اختلاف اولنوب روايت اعرابيده ابتدا
تنبيه ايچون عصا ضرب اولنان حكام عربدن عامر بن ظرب بن عباد
اليشكرى اولوب ذى الحلمدن مراد عامر در وذو الاصبع عامر حقنده
* ومنا حكم بقضى فلا تدفع ما يقضى* ديمشدر وحداثت سننده زكى
وفهيم وحكومتده بى نظير اولوب پير اولدقده فهم وادراكى خبر دار
اولمغله فرزندلرينه بنم فهم وادراكمه خلل طارى اولوب حكومتده خطا
ايدر اولدم بن بيرون خيمه ده اثناى حكومتده خطا ايدرسم سز
اندرونده عصا ايله بركاسه يه ضرب وقرع ايديكزكه متنبه اولوب
خطادن رجوع وره راسته سالك اوله يم ديو تنبيه ايليوب فرزندانى
وقت خطاده قرع عصا ايدرلردى وروايت اخراده عامر حصيله
نامنده برجاريه سنه قرع عصا ايچون تنبيه ايدوب حصيله قرع عصا
ايدردى وخنثى ده ابتدا مز بور عامر حكومت ايلمشدر وحكايه سى
بودركه بركون برقوم برشخصى عامر حضورينه احضار ايدوب
يا عامر بوشخصده آلة رجل وآلة مرأة مجتمع اولمش مرأه ميدر يوخسه

رجل

متن م

متن

رجل ميدر قضا حل اشكال ايله ديدكلرنده عامر متحير وحكومتندن
عاجز اولوب اى قوم بكا مهل ويروب تأخير ايدك بو كيجه تفكر ايدهيم
ديو دفع مجلس ايدوب اول كون اخشامه دك وشب تا بسحر بى خواب
وراحت تفكر وتأمل ايدوب عقد واشكالى حكمدن عاجز وغمكين اولدى
وجاريه سى سخيل عامرك كوسفندانى رعى ايتمكله هر بار سخيله
عتاب ايدوب كوسفندانى رعيده تأخير ايلدك صباح اولدى
وكيج كتوردك اخشام اولدى ديو مؤاخذه ايدردى اول كون غمندن
قطعا عتاب ايتميوب سخيل رعى تأخير وعتابه منتظر اولوب عامرى
المناك وپر فكره مشاهده ايلدكده يا عامر غمناك اولمكك سببى ندر ديو
سؤال عامر دخى جوابداده اولميوب سخيل ابرام وعاقبت عامر خنثى قصه سنى
اظهار ايلدكده سخيل لا ابالك يا عامر خنثايى اقعاد ايدوب تبول ايلسون
آلة رجلدن تبول ايدرسه رجلدر آلة مرأه دن تبول ايدرسه مرأه در
ديدكده عامر مسرور اولوب* مسى سخيل بعدها او صبحى* يعنى
بو مسئله نك جوابندنصكره كرك صباحله كرك اخشامله كيمسه سنى
مؤاخذه ايده مز زيرا بنى بو ورطه دن اخراج ايلدك ديوب بركيمسه
برامره مباشرت ايلدكده امركده مستقل سك وسكا كيمسه اعتراض
ومداخله ايده مز ديه جك يرده ضرب اولنور مثلدر بعده عامر سخيلك
تعليمى اوزره تجربه وقضا ايلدى وسهيلى علامة مذكوره شرعده دخى
باب استدلال وعلاماتدن معدود اولوب معتبردر ديدى مومى اليه عامر
بن ظرب اوجيوز سنه معمر اولمق اوزره مروى اولوب كندى ابياتنده
دخى مصرحدر* تقول ابنتى لما راتنى كأننى *سليم افاع ليلة غير مودع
وما الموت افنانى ولكن تتابعت * على سنون من مصيف ومربع
فاصبحت مثل النسر طارت فراخه * اذا رام تطيارا يقال له قع* اخبر
اخبار القرون التى مضت * ولا بد يوما ان يطار بمصرع * روايت
اخراده ابتدا قرع عصا ايله خطاسنه تنبيه اولنان سعد بن مالك كنانه نك
برادرى عمرو بن مالك بن صبيعه اولوب سببى بودركه بروقتده سعد نعمان
بن منذر زيارتنه كلوب نعمان سعده ديارى احوالنده سؤال ايدوب

سعد بارانی عزیز ونباتی هنوز رسیده اولوب مرغزارلر یمز شمدی سبز
وطریدر دیدکده نعمان یاسعد سن منطبق وحاضر جواب سك لكن
مراد ایلسم سکا بر شخص تسلیط ایدرمکه جوابدن عی وعاجز اولورسك
دیدی سعد دخی اویله در دیدکده نعمان خدمندن برینه سعده سیلی
زن اول دیو اشارت خادم دخی بر سلهٔ سخت ضرب ایلیوب نعمان
یاسعد بوکا جواب ندر دیدی سعد دخی غلام سفیه ومأموردر دیدی
نعمان غلامه تکرار اشارت وغلامی برسله دخی ضرب ایدوب نعمان
سعددن جواب طلب ایلدکده سعد ابتداکی قباحتنده مؤاخذه وعتاب
اولنمش اولسه تکرار بو فعل قبیحه مبادرت ایتمز دی دیدی ونعمان
ینه اشارت وغلام برسله دخی ضرب ایلیوب سعددن جوابخواه اولدقده
سعد باری تعالی قوانی تأدیب ایده بوردیدی . ونعمانك مرادی سعد غضب
ایله جوابده حدنی تجاوز ایدوب قتل ایتمك ایدی چونکه طورنی تغییر
ایلیوب عاقلانه اجوبهٔ مسکته سرد ایلدی نعمان تعجب وعقلنه پسند
وسعدی کندویه ندیم ایدوب برمدت مرورنده نعمان اطراف مرغزارلرنده
سبز وکیاهك وفرت وقلتنه اطلاع ایچون سعدك برادری عمروی ارسال
وعمر و بطؤ اوزره حرکت ونعمانك قومنه انتظاری حدی تجاوز ایدوب
نعمان غضبناك اولمغله یاسعد برادرك عمرو کلوب کثرة کیاه ایله خبرویرسه ده
قتل ایدرم قلت وعز تیله خبرو یرسه ده قتل ایدرم دیو حلف وسوکند
ایلیوب عمرو کلدکده سعده نعمان برادریمه برکلمه تکلمه سندن استیذان
ایدرم دیدکده نعمان اسانکی قطع ایدرم دیدی باری اشارت ایده یم دیدی
دستکی بریده ایدرم دیوب سعد یاامیر قرع عصا ایده یم دیو نیاز ونعمان
مساعده ایلدکده سعد جلیسنك عصاسنی اخذ وبرکره قرع عصا
ایلدکده برادری عمروك معلومی اولدیکه محلکده توقف ایله سکا افاده سی
مهم شی ظهور ایلدی دیمکدر بعده سعده متوالیا اوچ کره قرع عصا ایدوب
عصانی جانب سمایه رفع ودست چی ایله مسح ایلدکده عمرو مرعالر کیاهدن
خالیدر دیو قلت سبزواتدن تشکی ایلمه دیمك اولدیغنی فهم ایلدی
سعد برقاج کره قرع عصا ایدوب عصانی برمقدار رفع بعده زمینه القا

ایلیوب عمرو فهم ایلدیکه کثرت کیاه ایله دخی مدح ایلمه دیمکدر بعده
برکره قرع عصا ایدوب نعمانه توجه ایلدکده عمروك معلومی
اولدیکه تکلمه اذن داده اولندی کلوب حضور نعمانده ایستاده نعمان
دخی استعلام ایلیوب عمرو یاملك مدح اولنه جق رتبه بسیار وذم
اولنه جق مرتبه اندك وقلیل اولمیوب ارض احوالنه اطلاع مشکل نه
وفرت نباتاتنه مغرور ومسرور اولملی ونه قلتنه مغموم ومأیوس اولملیدر
دیو جوابدا ده اولدقده نعمان عمروك فهم ودانشنه پسند ایدوب
اکرام ایلدی روایت اخراده قرع عصادن مراد وقتاکه جذیمه زباء
طرفنه مطیه سوار اولدی اتباعندن قصیر یا جذیمه نصحمله عامل اولمیوب
نفسکی مهلکه یه القا ایده یورسك لکن زبانك عسکری نمایان اولوب
خیانتلرینی تفرس ایدرسم سنی آکاه ایتمك ایچون عصا نامنده اولان فرسکی
تازیانه ایله قرع وضرب ایده رم سن اول آن سوار اولوب فرار ایله دیدی
وفی الحقیقه لشکر زبانك قصیرسوء قصدلرینه واقف اولدقده قرع
عصا ایلدی لکن جذیمه قصیرك خوف وهمنه حمل ایدوب التفات
ایلمدکده قصیر عصایه سوار وجای سلامته رسیده اولدقده * ان العصا
قرعت لذی الحلم * دیوب کلامی مثل اولدی وربیعه روایتنده ابتدا قرع
عصا اولنان قیس بن خالد بن ذی الجدین اولوب تمیم روایتنده ربیعة بن
مخاشن ویمن روایتنده عمرو بن حممة الدوسی اولمق اوزره در وزمان
جاهلیتده بنو تمیمك حکامی اکثم بن صیفی وحاجب بن زراره واقرع
بن حابس وربیعة بن مخاشن وضمره بن ضمره در لکن ضمره رشوت اخذ
وناسه غدر ایتمکله مذمومدر و بنو قیسك حکامی عامر بن ظرب وغیلان
بن سلمة الثقفی اولوب مزبور غیلان برکونی میان ناسده حکومته وبرکونی
شعرنی انشاد وبرکونی شترلرینه نظارته تخصیص وتعیین ایلمشدی
وغیلان اسلامی قبول ایلدکده اون زنی بولنوب رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلری یاغیلان دوردنی ترجیح واختیار ایله
بیوروب غیلان دوردنی اختیار ایدوب عدد مزبور سنت اولدی وحکام
قریش عبد المطلب وابوطالب وعاص بن وائلدر وزنان عربدن حاکمه

اولان بحر بنت لقمان وهند بنت الخس كه ذكرى تقدم ايلدى وجمعه متن
بنت حابس وعامر ابن ظربك دختر يدر * وان بادرت بالندامة ورجعت
على نفسك بالملامة كنت قداشتريت العافية لك بالعافية منك *
يعنى اقدام ايلديكك قباحته نادم اولوب ترك ونفسكه لوم ايدرسك بندن
انقطاع ايله نفسكه راحت بخش اولوب بزى دخى اراحه ايتمش اولورسك
* وان قلت جعجعة ولا طحن ورب صلف تحت الراعده * فقرتين متن
ايكى مثل اولوب جعجعة صوت آسياب وطحن مطحون معناسنه دقيق در
يعنى بر كيمسه وعدنه وفا ايتمسه * جعجعة ولا ارى طحنا * ديو ضرب
مثل ايدرلر وجعجعه مفعوليت اوزره منصوب اولوب تقديرى اسمع
جعجعة در يعنى صداى آسيابى استماع ايدرم لكن دقيق مشاهده ايتمم
ديمكدر وصلف قلة نزول وخيره اطلاق اولنوب راعده سحاب كثير الرعد
وقليل المطر معناسنه در مالدار وبخيل اولان كيمسه حقنده * رب
صلف تحت الراعده * مثلى ضرب اولنور يعنى رعدلى اولان سحابدن
باران نزول ايلمز ديمك اولوب مآل معناى فقرتين تكلم ايلديكى تهديداتى
ايقاع واجرا ايلميوب مجردنى تخويف ايدرسك ديمكدر * وانشدت متن
لايؤسنك من مخدرة قول تغلظه وان جرحا * واكر مخدره نك غليظ
ومكدر اولان قولى كوكلكى جرح ايدرسه ده وصال واجتماعدن سنى
مأيوس ايلمسون كه زنانك خشونتنه اعتبار اولميوب ابرام ايله تحصيل مرام
ايدرم ديو طمعكار اولوب بيت مذكورى انشاد ايدرسك بيت مزبور
بشار بن بردك اولوب شاعر ابو شمقمق مهران بن محمد بر كون بشارك
زيارتنه واردم پيشنده يوز دينار اولوب قدومدن آكاه وبكا يا ابا شمقمق
بو دينارك بر مقدارينى اخذ ايله كه قصه سنى سكا نقل ايدهيم ديدى بندخى
بر مقدارنى اخذ وحكايه سنه چشم كوش اولدقده بشار يا ابا شمقمق بو كون
تك وتنها جالس ايكن مالدار بر نوجوان سلام داده اولوب يا ابا معاذ سكا
نذر ايلمشدم شو دينارلرى قبول ايله ديو پيشمه وضع ايلدكده سبب
نذرى سؤال ايلدم نوجوان دخى يا بشار بر زن جور پيشه يه دلداده
اولدمكه دعواى مستور يتده رابعهٔ زمان وعصمت وعفتده يكانه دوران

چقنوب بر وجهله نائل وصالى اولمق ممكن اولمدقده مأيوس وطلبندن
فارغ اولمشيكن سنك * لايؤسنك من مخدرة * قول تغلظه وان جرحا * بيتنكى
تذكر وتكرار تحصيلنه دامن درميان وجور وجفاسنه صبر فراوان
ايدوب عاقبت نائل بكام اولوب سكا يوز دينارا عطا ايتمكه نذر
ايلمشمدر ديو نقل ايلدى ديدى * فعدت لما نهيت عنه وراجعت ما استعفيت متن
منه بعثت من يزعجك الى الخضراء دفعا ويستحثك نحوها وكزا وصفعا *
ازعاج برشيئى موضعندن قلع واخراج وعدم استقرار معناسنه اولوب
بر مرهٔ خانه سنده قرار ايتميوب هر بار كشت وكذار ايلمسه مزعاج ديرلر
وخضر بيرون بلدانده اولان مزرعه طرفنه اطلاق اولنوب وكز
بر كيمسه يى دفع واخراج ايدركن پشتنه مشت ايله ضربه ديرلر
وصفع قفايه سيلى زن اولمغه ديرلر مآل معنا اكر بنم وعيد وايعادمدن
خوف وكلاممى تصديق ايتميوب نهى ومنع ايلديكم خصوصه ينه مبادرت
وعفو ايلديكم امره تكرار مباشرت ايدرسك سنى قرا ومزارعه ازعاج
ونفى وسيله ومشت ايله ضرب ودفع ايده جك آدم تعيين وارسال متن
ايدهرم ديمك اولور * فاذا وصلت عبث اكارون نهابك وتسلط نواطيرها
عليك * اكارون زارعون معناسنه اكارون اكرك جمعى اولوب اكر
برزكردر واكرا كراتدن مأخوذ اولوب اكرة خضره معناسنه وعبث لعب
ايله تخليط كار معناسنه اولوب طعام مخلوطه عبث ديرلر وسلاطه قهر
وغلبه يه تمكن وقدرت معناسنه اولديغندن پادشاهه سلطان تسميه
اولنمشدر ونواطير ناطورك جمعى اولوب ناطورى حافظ كروم ودشتبان
معناسنه در مآل معنا چونكه خضرايه واصل اوله سك دهقان
وبرزكرلر سنى سخريه ودشتبانلر اوزريكه مسلط اولوب تعذيب
وتعجيز ايدرلر ديمك اولور * فمن قرعة معوجة تقوم فى قفاك ومن جملة
مثنية يرمى بها تحت خصاك * يعنى چوب كج وعصاى معوج مستقيم
اولنجه قفاكه ضرب ايدرلر چوب كج ايسه مستقيم اولمق ممكن اولميوب
دائما سنى ضرب ايدرلر ديمه دن كنايه ايتمش اولور ومكروه ومنتن
طورپى زير منذا كيرك كه رمى ايدرلر ديمك استكه ادخال ايدرلر ديمكدن

كنايه‌در * ذلك بما قدمت يداك لتذوق وبال امرك وترى ميزان قدرك * متن
يعنى بوخزى وتعذيبه سبب حدكى تجاوز وبنم كبى شريفه‌نك وصالنه
تعرض ايله كسب واقتراف ايلديكك شيدر وچن بركيمسه برامر
مكروهه مبادرت ايله معاقب اولمه دن متضجر اولسه هذا ما كسبت
يداك ديو ضرب مثل ايدر اكرچه فى الحقيقه فعل صاحب يددن صادردر
لكن مجازا انده اسنادا اولنور ولتذوقده لام تعليل ايچون وذوق فى الاصل
دهانده حاصل طعمه اطلاق وبعده برشئ امتحان وتجربه‌يه نقل اولنوب
قليل وكثيرده استعمال اولنور مثلا برشيئك نمونه سنه نظر كبى ووبال
شول امر ثقيل وكريه دركه ضررندن خوف اولنه وميزان برشيئك
مقدار وحدنى معرفته ديرلر پس مآل معنا سكا ايده جكيم تعذيب نابجا
اولميوب كسب يدك اولوب مبادرت ايلديكك امر قبيحك جزاسنى
تجربه ايتمكله حدكى بيلوب بعد اليوم حدنا شناس اولمه ديمك اولور
* فن جهلت نفسه قدره يرى غيره منه مالا يرى * پس بركيمسه‌نك كه متن
نفسى كندى حد ومقدارنه جاهل اوله سائر ناس اول كيمسه‌نك حدينى
بيلوب كندويه نمايان اولميان عيب غيريلره آشكار ونمايان اولور
بيت مذكور متنبينك اولوب صدده مناسب اولمغله ايراد ايلدى واكثر
ادبا وبلغا رساله‌لرينى برآيه كريمه ياخود برمثل سائر ياخود بربيت معتبر
ايله ختم ايدوب رونق رساله‌يه مزيت ويرملرى ديدن قديمدر ومتنبى
بيت مذكورك مضمونى كلنك يعنى طورنه حكايه‌سندن اخذ وسرقه
ايلمشدر واصلى بودركه برقصار كاردجله ده قصارت ايدردى وهركون
بركركى پرواز ايده‌رك زمينه نازل ولب جويده كاه قونوب بوجكلر
دوشيروب تعيش وانكله قناعت ايدردى بنه بركون كلنك عادت مألوفه‌سى
اوزره بوجكلرله تعيش ايدركن برصقر جق سماده رمه كبوترانه هجوم
وبرينى شكار وتغذى ايلديكنى مشاهده وكندويه ملامت ايدوب
سن صقردن بزرك اندام وعالى پرواز وپرزور ايكن بويله مضائقه ايله
تعيش ايده‌سك زهى دون همت ديوب بركبوتره ديده دوز وبعد المشاهده
صقره تقليد ايله پرواز وكبوتره هجوم ايليوب كبوتره را ست

كتوره ميوب فرط هجومندن كندويى ضبط ايده ميوب بوجكلر
صيد ايلديكى كله ساقط وسرى بالچغه باتوب قالدقده مزبور قصار
كركى شكار وخانه‌سنه ايصال ايدركن برآشنايه دوچار اولوب بوندر
ديو سؤال ايلدكده قصار (كركى يتصقر) ديدى يعنى بركلنكدر كه حد
ناشناس اولوب نائل اولديغى نعمته قانع اولميوب وسع واقتدارندن
خارج امره مباشرت ايله مصاب اولسه ضرب اولنور وصقر معروف
برقوشدر كه تركيده چاقر تعبير اولنور اجدل وقطامى دخى صقره
اطلاق اولنور واول صقر كه قناتلرى اوزون اوله مصرخى ديرلر وهر
قوش كه مرغانى صيد ايده باز وشاهين كبى اكا صقر تسميه اولنور
وجمعى اصقر وصقور وصقار وصقوره وصقاره وصقر كلور بومثللى
جمعك آخرينه‌ها الحاقى توكيد ايچوندر ومؤنثى صقره‌در وصقره لفظى
شدت ضرب معناسنه اولان صقردن مأخوذدر كه معول ايله حجره
ضرب اولنسه (صقر الصخرة بالصاقور) ديرلر وصقرك كنيه‌سى
ابوشجاع وابو الاصبع وابو الحمراء وابو عور وابو عمراندر وصقرك
صادنه كاهى زا وكاهى سين بدل اولنوب زقر وسقر ديرلر زيرا بركلمه كه
انده صاد ايله قاف جمع اوله لغات ثلث مذكور جائزدر بصاق وبزاق
وبساق كبى توكرك معناسنه وعرب نسر وعقابدن غيرى هرصيد
ايدن قوشه صقر اطلاق ايدوب چاقره اكدر واجدل لفظلرينى
تخصيص ايدر وجوارح اربع كه صقر وشاهين وعقاب وبازيدر
انلره سباع وضوارى وكواسر اطلاق اولنور وجوارح مذكوره ميانندن
صقر دواب ميانده استر مثابه‌سنده‌در زيرا صقر شدته صبر وعذابك
غليظنى هضم وهر قوشه حمله ايدر وغزال وخركوش صيدينه ممارسه
واعتيادى طيور صيدينه ممارسه‌سندن زياده درزيرا مزاجى بارد ورطب
اولمغله چوق مدت صو ايچمز بناء عليه بجرده مثل اولوب ابخر من الصقر
ديرلر وميدانى ابخر من اسد ومن صقر مثلنده ديديكه وله لحية تيس وله
منقار نسر وله نكهة ليث خالطت نكهة صقر وصقر وصاقر ديرلر

حديد البصر معنا سنه والله اعلم بالصواب واليه المرجع
والمأب تمت الرسالة وترجمتها والحمد لله
رب العالمين والصلوة والسلام
على سيدنا محمد وآله
وصحبه اجمعين
آمين

بلطفه تعالى اشبو كتاب بلاغت نصابك طبع و تمثيلى * سلطان
سلاطين زمان * وخاقان خواقين جهان * السلطان عبد المجيد خان *
صينت سلطنته الى نهاية الدوران * افندمز حضرتلرينك سايهٔ
شوكتوايهٔ ملوكانه لرنده * من غير استحقاق تقويم وقايع نظارتيله
كسب نضارت ايلمش اولان بندكان دولت
عليه نك بى نامى * سيد مصطفى سامى نك
معرفت كترانه سيله پيوستهٔ
حسن ختام اولمشدر
اواخر صفر الخير
سنه
١٢٥٧